

TESI DOCTORAL UPF / 2020

La construcció del relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya (2014-2017)
De la consulta del 9-N al referèndum de l'1-O

Gemma Palà Navarro

TESI DOCTORAL UPF / 2020

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

La construcció del relat periodístic
de TV3 sobre el procés sobiranista
de Catalunya (2014-2017)

De la consulta del 9-N al referèndum
de l'1-O

Gemma Palà Navarro

La construcció del relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya (2014-2017)

De la consulta del 9-N al referèndum de l'1-O

Gemma Palà Navarro

TESI DOCTORAL UPF / 2020

DIRECCIÓ DE LA TESI

Dr. Carles Pont i Dra. Mercè Oliva

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ

A la meva mare,

*perquè la seva lluita
m'ha dut on soc ara;
perquè la meva lluita
sigui sempre la seva.*

Agraïments

Recordo perfectament, ara fa quatre anys, el dia que em vaig plantejar iniciar el programa de Doctorat en Comunicació a la Universitat Pompeu Fabra. Tenia la possibilitat d'investigar un tema que m'interessava i al qual ja havia pogut donar forma durant el Màster Universitari en Comunicació Social. Allà, havia coincidit amb professors i professores que em van donar la seva opinió i em van assessorar sobre el plantejament que feia de la recerca, i com podia enfocar-la perquè resultés més atractiva. En aquell curs no va faltar el suport incondicional de la meva tutora de la tesina, la Mercè Oliva, i també codirectora de l'actual tesi doctoral, juntament amb Carles Pont, que amb la seva assignatura sobre comunicació política em va fer refrescar les ganes d'investigar en aquest àmbit. A ells els vull donar el primer i més sincer agraïment. No només per tot el suport acadèmic i personal durant aquest trajecte, sinó també per la seva comprensió, paciència i confiança infinites quan més ho vaig necessitar.

He pogut compaginar aquesta recerca amb la tasca d'investigadora predoctoral al Departament de Comunicació de la UPF, un privilegi que sempre he valorat i que agraeixo especialment al director del departament, Josep Fernández Cavia, que va donar-me la primera oportunitat per iniciar-me com a docent i que sempre ha estat pendent de l'evolució de la meva trajectòria en la docència i la recerca. Durant aquesta trajectòria laboral, he pogut treballar amb investigadors i investigadores dels quals he pogut aprendre i que també m'han donat l'oportunitat de col·laborar amb ells: Jaume Guillamet, Josep Maria Casasús, Mònica Terribas, Marcel Mauri, Reinald Besalú, Ruth Rodríguez, Francesc Salgado, Cristina Perales, Óliver Pérez, Josep Rovira, entre d'altres. També vull agrair l'ajuda i eficàcia dels professionals de TV3: a Anna Teixidor, per obrir-me les portes de TV3; a Carles Pujol, que va gestionar totes les entrevistes amb els periodistes; a Ximo Blasco, del Departament d'Informatius; a Francesc Pérez, del Departament de Documentació; i, per descomptat, a tots els periodistes de TV3 que van accedir a ser entrevistats.

I durant aquests anys, els meus companys i companyes i ara amics i amigues de Doctorat han estat indispensables. Amb alguns vaig coincidir en els inicis de la meva carrera i vaig poder veure com es graduaven i em donaven els millors consells. Realment han estat els meus mestres. Són el Xavier Ramon, de qui he tingut el suport incondicional i que m'ha escoltat i animat sempre i en tot moment; la Lorena de Ferrari, una fidel companya de despatx que amb la seva positivitat i energia sempre m'arrencava un somriure; el Pablo Gómez, a qui he atabalat dia sí dia també perquè m'expliqués tots els detalls més tècnics i aconseguís relativitzar allò que semblava tan important; la Cristina Sánchez, amb qui he pogut conversar eternament de tot allò que ens preocupava i que compartíem; el Marc Darriba, amb qui vaig fer un cafè que va ser clau en un període de la meva tesi. Als meus companys i companyes del mateix o anterior curs de doctorat, amb qui he tingut la sort de coincidir temporalment amb la investigació i de dur-los sempre a la meva motxilla: la

Laura Fanals, el Guillem Suau, la Fernanda Ramírez, la Marta Lopera, la Lucía García, el Guillermo Echauri, el Julio C. Mateus, i un llarg etcètera.

Arribar fins aquí, poder completar la recerca, no hauria estat possible sense els de sempre i els més estimats: la meva família i els meus amics. El meu pare i la meva mare, que amb la seva generositat i paciència han estat en tot moment al meu costat; la meva germana, indispensable, que m'ha injectat la seva energia sempre que ho he necessitat. Els meus amics: cada cop que els he dit que no m'entenien, han posat els ulls en blanc dient que era una exagerada. Ells i elles m'han animat sempre a redactar i, fins i tot, em van dissenyar el calendari d'entregues perquè pogués complir tots els plans que teníem pensats. També recordo totes les vegades que m'han preguntat si encara no l'havia acabat i em deien que què feia tant temps amb el mateix. Sí, això era treure ferro a l'assumpte. M'han fet somriure amb mil i una bromes sobre la tesi i com seria el meu futur després d'acabar-la. El que tinc clar és que aquest futur seguirà sent al seu costat.

Resum

Aquesta recerca té com a objectiu conèixer com es va construir el relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya, un moviment polític i social que defensa el dret a decidir i la independència d'aquest territori. El treball es centra en els dos referèndums que s'han celebrat des de l'inici del que és conegut com el Procés: el 9-N de 2014 i l'1-O de 2017. D'aquesta manera, s'estudia quin tractament mediàtic es va fer del conflicte però també quin context periodístic el va acompanyar. Des de la perspectiva del *framing*, es parteix de la idea que els periodistes seleccionen uns determinats enquadraments per tal de destacar certs aspectes de les notícies, a partir dels quals l'audiència construeix els significats. La metodologia inclou l'anàlisi de contingut dels informatius de TV3 i entrevistes semiestructurades als redactors i editors d'aquests programes. Aquesta investigació demostra que el caràcter públic del canal televisiu va tenir un pes rellevant a l'hora de prendre decisions i elaborar les notícies i, al mateix temps, que el relat es va caracteritzar per tenir un pluralisme desequilibrat i per emfatitzar i simplificar el conflicte entre dos bàndols.

Paraules clau: procés sobiranista de Catalunya, *framing*, TV3, producció informativa, servei públic.

Abstract

The objective of this research is to examine the construction of TV3's journalistic story of the sovereignty process in Catalonia, a political and social movement that upholds the right to decide and the independence of this land. The research focuses on the two referendums held since the beginning of what is known as the Procés ("Process"): the one held on 9 November 2014 (referred to as 9-N) and the one held on 1 October 2017 (referred to as 1-O). It studies how the media dealt with the conflict, as well as the surrounding journalistic context built around it. From the perspective of framing, it begins with the idea that journalists choose certain frames to highlight certain aspects of the news, and that the audience constructs the meanings based on these frames. The methodology includes an analysis of the content of TV3 news programmes and semi-structured interviews with the writers and editors of these programmes. This study demonstrates that the fact that TV3 is a public service broadcaster played an important role when making decisions and writing the news, and that the story was characterised by an unbalanced pluralism and by an emphasis and oversimplification of the conflict between the two sides.

Keywords: sovereignty process in Catalonia, framing, TV3, journalism production, public service.

Índex

Resum i <i>abstract</i>	VII
Llista de figures	XIV
Llista de taules	XV
Capítol 1. Introducció	1
1.1. Objecte d'estudi	3
1.2. Objectius i preguntes de recerca	4
1.3. Estructura de la tesi	8
Capítol 2. Marc teòric	11
2.1. Opinió pública: teories i autors més rellevants	11
2.2. La teoria del <i>framing</i>	13
2.2.1. Principals paradigmes del <i>framing</i>	14
2.2.2. Primera etapa: origen del concepte	15
2.2.3. Segona etapa: fragmentació de la teoria	16
2.2.4. Consolidació de la teoria: revisions i aportacions	18
2.2.5. El <i>framing</i> en comparació amb l' <i>agenda setting</i> i el <i>priming</i>	21
2.3. Producció de notícies i rutines periodístiques	23
2.4. Servei públic	27
2.4.1. El monopoli públic europeu: establiment de les missions del servei públic	27
2.4.2. La crisi de la televisió pública i el replantejament del servei públic	30
2.4.3. La revolució digital: una nova oportunitat	32
Capítol 3. Estat de la qüestió	35
3.1. El tractament informatiu del procés sobiranista de Catalunya	35
3.1.1. Les mobilitzacions ciutadanes de l'11-S	36
3.1.2. Els referèndums del 9-N i l'1-O	39
3.1.3. Altres esdeveniments: Estatut d'Autonomia i eleccions catalanes	42
3.1.4. La premsa internacional com a tercera esfera periodística	43
3.2. El moviment independentista a les xarxes socials	44
3.3. Casos similars al context català: els processos secessionistes d'Escòcia i el Quebec	45

Capítol 4. Contextualització del procés sobiranista	49
4.1. Cronologia del conflicte (2006-2017)	49
4.1.1. Reforma de l'Estatut d'Autonomia i peticions econòmiques (2006-2010)	51
4.1.2. Consultes municipalistes i majoria sobiranista a les eleccions (2011-2012)	52
4.1.3. Consulta del 9-N i eleccions plebiscitàries (2013-2015)	54
4.1.4. Referèndum de l'1-O i tràmits judicials (2016-2017)	56
4.2. Més enllà dels fets polítics	57
4.2.1. Crisi econòmica i desafecció ciutadana cap a la política	60
4.2.2. Reivindicació de la identitat cultural catalana	60
4.2.3. Suport i promoció per part d'entitats civils	62
4.2.4. Mobilització ciutadana a través de les Diades de Catalunya	62
4.2.5. Mediatització i internacionalització del conflicte	63
Capítol 5. Metodologia	65
5.1. Disseny metodològic de la recerca	65
5.1.1. Població, mostra i unitats d'anàlisi	66
5.1.1.1. TV3 i els <i>Telenotícies</i>	66
5.1.1.2. Període temporal	68
5.1.1.3. Quantitat de dies analitzats	69
5.1.1.4. Esdeveniments analitzats	70
5.1.2. Cronologia dels esdeveniments analitzats	71
5.1.2.1. Cronologia de la consulta del 9 de novembre de 2014	71
5.1.2.2. Cronologia del referèndum de l'1 d'octubre de 2017	74
5.2. Anàlisi de contingut i graella d'anàlisi: <i>agenda setting</i> i <i>framing</i>	77
5.2.1. Dades d'autoria i gèneres periodístics	77
5.2.2. Rellevància informativa	79
5.2.3. Fonts	80
5.2.3.1. Elements d'anàlisi de les fonts	82
5.2.4. Actors	84
5.2.5. Anàlisi de <i>frames</i>	85
5.2.5.1. <i>Frames</i> genèrics	86
5.2.5.2. <i>Frames</i> específics	88
5.3. Entrevistes qualitatives semiestructurades	90
5.3.1. Anàlisi de la informació	92
5.3.2. Disseny de les entrevistes	93
5.3.2.1. Mostra	94
5.3.2.2. Durada i localització	95
5.3.2.3. Guia de l'entrevista	96
5.3.2.4. Estructura i apartats de l'entrevista	97
5.3.2.5. Model de guia de l'entrevista	101

5.3.3. Revisió ètica i protecció de dades	101
5.3.4. Procediment de les entrevistes	102
Capítol 6. Resultats	103
6.1. Dades quantitatives	103
6.1.1. Autoria de les peces	103
6.1.2. Gènere de les peces periodístiques	105
6.1.3. Rellevància informativa	108
6.1.3.1. Aparició en el sumari	108
6.1.3.2. Posició dins els informatius	109
6.1.3.3. Bloc informatiu	111
6.1.3.4. Durada i proporció de temps destinat a la notícia	112
6.2. Fonts periodístiques	117
6.2.1. Nombre de fonts	117
6.2.2. Fonts polítiques i fonts no polítiques	120
6.3. Actors	122
6.3.1. Dades generals dels actors	123
6.3.2. Actors amb més presència televisiva	127
6.3.3. Actors individuals	128
6.3.3.1. Perfil polític i ideològic	130
6.3.3.2. Evolució de la presència televisiva	132
6.3.4. Partits polítics	134
6.3.4.1. Distribució de la presència televisiva	134
6.3.4.2. Evolució de la presència televisiva	137
6.3.5. Altres actors	139
6.4. <i>Frames</i>	141
6.4.1. <i>Frames</i> genèrics	141
6.4.1.1. conflicte	149
6.4.1.2. Atribució de responsabilitat	156
6.4.1.3. Interès humà	160
6.4.1.4. Conseqüències econòmiques	163
6.4.2. <i>Frames</i> específics	164
6.4.2.1. Unitat	170
6.4.2.2. Dret a vot	174
6.4.2.3. Legalitat	176
6.4.2.4. Diàleg polític	178
6.4.2.5. Desobediència institucional	179
6.5. Entrevistes	180
6.5.1. Accés i tractament de les fonts periodístiques	180
6.5.2. Professionalització de les fonts polítiques	183
6.5.3. Pluralitat i representativitat d'actors	185

6.5.4. Autonomia professional i estructura jeràrquica en la presa de decisions	188
6.5.5. Sistema d'elecció dels càrrecs directius	190
6.5.6. Factors d'influència en la producció informativa	192
6.5.7. Protagonisme televisiu del Procés i flexibilitat en la durada dels informatius	198
6.5.8. Criteris per a la prioritització informativa del Procés	200
6.5.9. Reptes en la narració del conflicte	205
6.5.10. Percepció dels dos períodes referendaris	207
6.5.11. Relacions entre mitjans i política: TV3 com a objecte de crítiques	210
6.5.12. Identitat corporativa i defensa del servei públic	212
Capítol 7. Discussió de resultats	215
7.1. <i>Agenda setting</i>	215
7.2. <i>Framing</i>	219
7.3. Entrevistes	223
Capítol 8. Conclusions	229
8.1. Conclusions principals	229
8.2. Reflexions finals	236
8.3. Limitacions i fortaleces del projecte i futura recerca	238
Capítol 9. Bibliografia	241
Capítol 10. Apèndixs	253
Apèndix 1. Model d'entrevista completa	253
Apèndix 2. Resum del projecte per als entrevistats	255
Apèndix 3. Full d'informació per als entrevistats	257
Apèndix 4. Consentiment informat per als entrevistats	259
Apèndix 5. Gènere de les peces periodístiques segons esdeveniments	260
Apèndix 6. Gènere de les peces periodístiques segons cada unitat d'anàlisi	261
Apèndix 7. Durada de les notícies del Procés per a cada informatiu (2014-2017)	273
Apèndix 8. Llistat de fonts periodístiques dels informatius de TV3 (2014-2017)	275
Apèndix 9. Llista dels actors que apareixen als informatius de TV3 (2014-2017)	286
Apèndix 10. Llista de conceptes paraigües dels actors dels informatius de TV3	291
Apèndix 11. Resultats dels partits polítics a les eleccions al Parlament de Catalunya de 2012 i 2015 en nombre d'escons	294
Apèndix 12. Informe de seguiment del CAC sobre les missions de servei públic de la CCMA (2018)	295

Llista de figures

Fig. 1. Model del procés de <i>framing</i> de Scheufele (1999)	19
Fig. 2. Evolució de les respostes en % a la pregunta “Creu que Catalunya hauria de ser...?” (2010-2020)	59
Fig. 3. Preferències de consum televisiu a Catalunya (2013-2017)	67
Fig. 4. Nombre de peces redactades per cada periodista (2014-2017)	105
Fig. 5. Nombre de notícies publicades per a cada esdeveniment en els informatius de TV3 (2014-2017)	114
Fig. 6. Percentatge de notícies sobre els processos referendaris per a cada esdeveniment en els informatius de TV3 (2014-2017)	115
Fig. 7. Nombre de fonts emprades en cada esdeveniment (2014-2017)	118
Fig. 8. Nombre d'aparicions dels actors individuals segons la seva ideologia	132
Fig. 9. Nombre d'aparicions dels partits polítics	136
Fig. 10. <i>Frames</i> genèrics segons els esdeveniments	143
Fig. 11. <i>Frames</i> específics segons els esdeveniments	166

Llista de taules

Taula 1. Relació entre objectius, preguntes de recerca i mètode d'anàlisi	7
Taula 2. Esdeveniments clau del procés sobiranista (2006-2017)	50
Taula 3. Resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya (2010-2015)	50
Taula 4. Evolució de les preferències ciutadanes pel que fa a la relació Espanya-Catalunya (2010-2020)	58
Taula 5. Llista d'esdeveniments de la mostra sobre el procés sobiranista (2013-2017)	70
Taula 6. Model de graella d'anàlisi dels <i>frames</i> genèrics	87
Taula 7. Graella d'anàlisi dels <i>frames</i> específics	90
Taula 8. Relació de periodistes i nombre de peces	104
Taula 9. Distribució dels gèneres televisius dels TN Vespre (2013-2017)	106
Taula 10. Aparició de les notícies dins el sumari informatiu	108
Taula 11. Posició de les notícies dins el sumari	110
Taula 12. Bloc informatiu en el qual s'inclouen les notícies	111
Taula 13. Nombre i durada de les notícies sobre els processos referendaris en els informatius de TV3 (2014-2017)	113
Taula 14. Comparació del percentatge de cobertura de les notícies sobre els processos referendaris segons el tipus d'esdeveniment (2014-2017)	116
Taula 15. Nombre de fonts emprades en cada esdeveniment	117
Taula 16. Nombre de fonts emprades en cada notícia	119
Taula 17. Tipologia de fonts periodístiques	120
Taula 18. Tipus d'identificació i aparició, perfil i afiliació ideològica dels actors en cada esdeveniment	124
Taula 19. Llistat complet d'actors per ordre de més aparicions (2013-2017)	127
Taula 20. Aparicions d'actors individuals segons els esdeveniments i classificats segons la ideologia	129
Taula 21. Presència d'actors polítics segons l'àmbit territorial	131
Taula 22. Aparicions dels partits polítics segons el tipus d'identificació	134
Taula 23. Comparació de la presència parlamentària (2012-2016) i la presència televisiva (2014-2017) dels partits polítics	136
Taula 24. Aparicions dels partits polítics segons el període referendari	137
Taula 25. Altres actors segons el tipus d'identificació	140
Taula 26. Enquadraments genèrics segons els esdeveniments	142
Taula 27. Definició dels <i>frames</i> genèrics sobre els processos referendaris	147
Taula 28. Enquadraments específics segons els esdeveniments	165
Taula 29. Definició dels enquadraments específics sobre els processos referendaris	169
Taula 30. Comparació entre els factors d'influència en la producció informativa	225

CAPÍTOL 1. INTRODUCCIÓ

Els mitjans de comunicació tenen la capacitat d'influir en la manera com les persones entenen, conceben i interpreten la realitat que les envolta. Menystenir la seva importància com a part responsable en l'explicació d'un conflicte seria un error, ja que són un punt de referència i un element indispensable perquè la ciutadania pugui formar una opinió sobre un tema. Ara bé, cal no oblidar que els mitjans de comunicació són empreses que depenen d'unes estratègies econòmiques i a la vegada estan lligats a interessos polítics o ideològics. És per això que la seva funció de servei a la ciutadania ha de conjugar-se amb altres factors. D'aquí sorgeix la idea d'estudiar un cas que s'emmarca en la cobertura mediàtica de conflictes socials i polítics: el procés sobiranista de Catalunya.

El procés sobiranista de Catalunya és un moviment social i polític basat en la demanda del dret a l'autodeterminació a favor de la independència de Catalunya, que va prendre forma, sobretot, a partir de l'any 2010. Des de llavors, el suport de la ciutadania catalana cap a aquest moviment va anar creixent fins al punt que més del 40% de la població volia que Catalunya fos un Estat independent (CEO, 2018). Les xifres indiquen que el suport a la independència no va ser una opció passatgera, sinó que el percentatge es va mantenir durant anys. Les accions polítiques van anar en paral·lel a aquest moviment i, com no podia ser d'altra manera, els mitjans de comunicació van passar a ser part essencial en la cobertura que en feien i, també, objecte de crítiques per si s'estaven posicionant en un o altre bàndol.

TV3 és un exemple d'un mitjà que, durant el període de conflicte, va rebre crítiques i acusacions per part de partits polítics, però també per part de mitjans de comunicació: “vostès són un aparell de propaganda separatista”¹, deia Albert Rivera, líder de Ciutadans (Cs), l'any 2017 en una entrevista a TV3; o “todos los medios tienen sus enfoques y sus defectos, no hay nada más plural que eso, pero la diferencia es que TV3 es un servicio público”², es deia en un editorial del diari espanyol *El País*. En aquesta última frase apareix un element clau que diferencia TV3 dels altres mitjans, i és el fet de ser de titularitat pública. El seu rol és més qüestionat en un conflicte on les ideologies que s'amaguen darrere els grups de comunicació són més determinants que mai i, fins i tot, esdevenen més visibles. Però, a més, TV3 va ser el canal de referència informativa durant el període del Procés, liderant les audiències des del 2010 i fins al 2017.³ Paral·lelament,

¹ Ciutadans [CiutadansCs] (2018, 7 de setembre). [Tuit]. Recuperat de <https://twitter.com/CiutadansCs/status/1037981371313082369>.

² Domínguez, I. (2017, 12 de novembre). Una semana viendo solo TV3. *El País*. Recuperat el 14 de maig de 2020 de https://elpais.com/politica/2017/11/11/actualidad/1510405274_761069.html.

³ Redacció (2017, 31 de desembre). TV3 bat rècords d'audiència renovant el lideratge per vuitè any consecutiu. CCMA. Recuperat el 14 de maig de 2020 de <https://www.ccma.cat/324/tv3-bat-records-daudiencia-renovant-el-lideratge-per-vuite-any-consecutiu/noticia/2829357/>.

el canal va voler fer front a les crítiques argumentant que hi havia estudis que mostraven que la pluralitat dels seus informatius estava garantida.⁴

Així doncs, es creu que el tractament informatiu que va fer TV3 durant el període del procés sobiranista de Catalunya és un objecte d'estudi amb rellevància acadèmica. La justificació que es fa d'aquesta elecció té a veure amb la significació i l'impacte que va tenir aquest moviment en la població catalana. Des de 2010 i fins el 2017, es van celebrar quatre eleccions al Parlament de Catalunya i dos referèndums d'autodeterminació, i diversos polítics del govern català van ser jutjats i empresonats per delictes de sedició i malversació.⁵ La participació i implicació ciutadana en el conflicte també va ser constant des dels inicis del moviment, a través de les manifestacions a favor de la independència, les mobilitzacions de catalans que defensaven la unitat d'Espanya o els enfrontaments amb la policia en les jornades de votació. La polarització política i social es va traslladar als mitjans de comunicació, que van iniciar una batalla mediàtica per guanyar el relat i l'audiència.

A més, aplicar l'estudi acadèmic en un sol mitjà, en aquest cas TV3, permet diferenciar-se de la majoria de recerca sobre el tractament informatiu del Procés. Això es diu perquè la majoria d'aquestes duu a terme comparatives entre diferents mitjans i es centra, sobretot, en l'anàlisi de text, és a dir, de les notícies. A banda d'analitzar el contingut dels informatius, aquesta recerca ha tingut l'oportunitat de conèixer quin va ser el context de producció informativa i quins criteris i decisions de redacció van condicionar el relat sobre el Procés. S'han entrevistat les persones que van protagonitzar aquest període informatiu: els redactors habituals de TV3 i tots els directors dels informatius. Al llarg de més de dotze hores de conversa, s'han pogut conèixer les opinions, sensacions i arguments dels periodistes sobre la cobertura que van fer. Paral·lelament, focalitzar-se en TV3 ha permès incloure una àmplia anàlisi de contingut dels informatius, que aplega prop de 600 notícies, corresponents a 50 hores de visualització.

Pel que fa als aspectes teòrics d'aquesta recerca, la teoria del *framing* se situa com a punt de partida d'aquest estudi de cas i defineix la perspectiva que s'adopta: els periodistes seleccionen i destaquen alguns aspectes de la realitat per promoure una definició, una interpretació, una avaluació i un tractament a través dels anomenats enquadraments (Entman, 1993). És a dir, es posa el focus en el procés de producció de notícies i també en el resultat que n'acaba derivant: el text periodístic. El que explica el *framing* és que es produeix una interacció entre totes les parts implicades en el procés comunicatiu. Inclou

⁴ Meler, I. (2017, 26 d'octubre). Així es defensen TV3 i Catalunya Ràdio: les dades n'avalen la pluralitat. *NacióDigital*. Recuperat el 14 de maig de 2020 de <https://www.naciodigital.cat/noticia/141323/aixi/es/defensen/tv3/catalunya/radio/dades/avalen/pluralitat>.

⁵ Segons [la sentència del Tribunal Suprem del Procés](#), el concepte de malversació és definit com "mobilitzar la ciutadania en un alçament públic i tumultuari que impedi l'aplicació de les lleis i obstaculitzà el compliment de decisions judicials"; el concepte de sedició s'explica com l'"existència d'un acord governatiu que anuncia l'assumpció solidària de totes les despeses del govern de la Generalitat per a la realització del referèndum".

la fase de producció o creació de notícies i alhora defensa una audiència interpretativa que negocia amb els significats del text (Van Gorp, 2007). Al mateix temps, aquest procés de producció està influenciat per diversos factors dels quals els periodistes difícilment es poden deslliurar. Formen part de la rutinització periodística i les pràctiques institucionals (Tuchman, 1983; Vossen, Van Gorp i Schulpen, 2018).

Finalment, respecte a la metodologia d'aquest treball, està dividida en dues fases d'investigació. D'una banda, l'anàlisi de contingut quantitatiu i qualitatiu que combina la identificació d'actors, fonts i enquadraments i la rellevància informativa dels programes informatius de TV3. D'altra banda, les entrevistes semiestructurades als redactors i als caps de secció i editors dels informatius, que inclouen qüestions com la pluralitat de veus, l'accés a les fonts periodístiques, els elements que van condicionar la seva feina o les dificultats que van tenir a l'hora de narrar el conflicte. Tot això s'inclou amb l'objectiu de conèixer i explicar com es va construir informativament un dels episodis amb major conflictivitat política i social dels últims anys a Catalunya i Espanya i poder contribuir, acadèmicament, a reflexionar-hi.

1.1. Objecte d'estudi

L'objecte d'estudi d'aquesta recerca és el tractament informatiu sobre el procés sobiranista de Catalunya a través del cas de TV3. L'estudi està delimitat per dues dates significatives, el 9-N i l'1-O, i en un període temporal que va des del 2014 fins al 2017. Aquesta recerca prioritza analitzar un període ampli i centrar-se en un mitjà concret que no pas analitzar un esdeveniment concret en diversos mitjans, fet que també permet diferenciar-la de la majoria de recerca sobre el Procés, centrades en anàlisis comparatives (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló, 2015; O'Donnell i Castelló, 2011; Prado, 2014; Xambó, Perales-García i Xicoy, 2014).

El procés sobiranista es considera rellevant principalment per tres factors: per la seva magnitud, per la seva durada i per les conseqüències judicials. Des del punt de vista social, el procés sobiranista és un moviment que ha aplegat una gran quantitat de població a favor de la independència de Catalunya i del dret a decidir. Segons dades del Centre d'Estudis d'Opinió, a finals del 2010, un 25,2 % de la població catalana deia estar a favor que Catalunya fos un estat independent, mentre que a finals del 2017, coincidint amb el topall del període d'aquest estudi, el percentatge era de 40,2 %. Per tant, pràcticament s'ha doblat el percentatge de persones que estan a favor d'una Catalunya independent amb només set anys.

També ho demostren les mobilitzacions ciutadanes que s'han dut a terme des de l'inici del Procés, sobretot en relació amb les Diades de Catalunya, i que han aplegat, de mitjana, un milió de persones d'un total de set milions i mig d'habitants que té Catalunya. Així, la manifestació de 2012 es considera una de les més multitudinàries que s'han fet a Europa

(Xambó *et al.*, 2014). Des del punt de vista polític, ha estat un període marcat per quatre eleccions parlamentàries (2010, 2012, 2015 i 2017) i per la convocatòria de dos referèndums que pretenien que la població catalana decidís sobre el futur de Catalunya. Per tant, aquests fets permeten afirmar que ha estat un conflicte que s'ha mantingut actiu en un període ampli de temps.

El fet d'englobar el període de temps d'anàlisi entre aquests dos referèndums es deu a considerar que van tenir una transcendència molt important per les conseqüències judicials que se'n van derivar. Primer de tot, però, cal esmentar les dades de participació en les dues consultes, segons dades del govern de la Generalitat: més de dos milions de persones van participar-hi, i el 80,9 % dels votants en el 9-N i el 89 % en l'1-O van votar afirmativament que Catalunya fos un Estat independent. A més, en el cas del 9-N, el president de Catalunya i dos consellers de la Generalitat van ser inhabilitats dels seus càrrecs polítics, mentre que després de l'1-O es va produir l'empresonament provisional de diversos consellers de la Generalitat i alguns van anar fora de Catalunya. Aquests empresonaments van transformar-se en definitius perquè van ser condemnats a diversos anys de presó.

1.2. Objectius i preguntes de recerca

L'objectiu general del treball és conèixer com es construeix i com s'explica el procés sobiranista durant els dos períodes referendaris de Catalunya (2014-2017). En altres paraules, es vol saber com va ser aquest procés de construcció del contingut periodístic i quins factors van influir-hi en relació amb el seu resultat final. Per a aquest objectiu general, s'estableixen dos objectius específics que han de ser aconseguits prèviament.

O1: Identificar quin va ser el tractament informatiu de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya durant els dos períodes referendaris (2014 i 2017).

El primer objectiu específic (O1) es correspon a l'anàlisi quantitativa i qualitativa del relat periodístic. Es volen conèixer i identificar diferents aspectes del contingut periodístic i quins paquets d'idees van utilitzar els periodistes a l'hora de tractar els temes noticiaris. Aquesta anàlisi també permetrà determinar quins enquadraments dominen o quins hi són absents, quins personatges apareixen al llarg del conflicte, quines fonts es van utilitzar, entre d'altres. D'altra banda, també permetrà obtenir dades quantitatives pel que fa a la rellevància informativa, la prioritització dels temes dins el programa o els minuts que es van dedicar a parlar del Procés. Les preguntes de recerca vinculades a aquest objectiu són les cinc següents.

PR1: Quin grau de rellevància informativa dona TV3 als esdeveniments relacionats amb els processos referendaris de Catalunya?

PR2: TV3 inclou de manera equilibrada totes les parts implicades en el conflicte?

PR3: Quin tipus de fonts s'utilitzen per explicar els esdeveniments i amb quina freqüència apareixen?

PR4: Quins són els enquadraments que utilitza TV3 per parlar dels dos processos referendaris de Catalunya i amb quina freqüència apareixen?

PR5: Existeixen diferències o evolucions d'enquadraments entre els informatius més antics i els més recents de TV3 o, en canvi, s'utilitzen els mateixos?

O2: Determinar com els periodistes de TV3 defineixen, expliquen i argumenten la cobertura que van fer durant els dos períodes referendaris (2014 i 2017).

El segon objectiu específic (O2) correspon a la part de producció i, per tant, inclou els autors de les peces de text analitzades. Durant l'anàlisi de contingut s'identificaran una sèrie d'elements vinculats als textos i es vol saber si aquests han estat elaborats de forma deliberada i si els propis periodistes són conscients dels elements que apareixen en les seves peces. Per al tercer objectiu (O3) es proposen tres preguntes d'investigació que tenen a veure amb la segona fase d'anàlisi, és a dir, l'anàlisi de text de les entrevistes als periodistes de TV3.

PR6: Quines indicacions de temps i format han seguit els periodistes a l'hora d'elaborar les notícies?

PR7: Quins són els principals factors que han influenciat els periodistes en la cobertura que han fet del procés sobiranista?

PR8: Quin grau de consciència tenen els redactors a l'hora de vetllar per la pluralitat de veus implicades en el conflicte?

Els objectius d'estudi descrits i, consegüentment, la metodologia emprada han estat pensats prenent com a referència la recerca prèvia que té un objecte d'estudi similar i que ha validat els mètodes que s'utilitzen en aquest treball. Aquesta recerca serà dividida en dues parts o dues fases d'anàlisi. Durant la primera fase, es durà a terme l'anàlisi de contingut d'un programa informatiu de TV3, el *Telenotícies vespre*. Aquest informatiu és el programa amb major quota d'audiència televisiva durant la seva franja i és dels més consumits del mateix canal televisiu, amb una quota mitjana del 25,1 % segons dades del febrer de 2018. Per tal de conèixer quin relat periodístic es desprèn dels informatius de TV3, s'ha elaborat una graella d'anàlisi que inclou una part purament quantitativa i una altra de qualitativa. En total, aquesta graella consta de quatre blocs d'anàlisi: la rellevància informativa (a), les fonts periodístiques (b), la presència d'actors o personatges (c) i l'ús d'enquadraments (d).

El primer bloc (a) és d'anàlisi quantitativa i permet saber la rellevància informativa que TV3 ha donat al procés independentista de Catalunya durant els períodes referendaris (PR1). S'hi inclouen els següents elements: la posició en què apareixen les notícies sobre el Procés, la durada que té cada una d'elles i el percentatge que ocupa en el conjunt del *Telenotícies*. Al segon bloc (b) es comptabilitzen tots aquells actors que apareixen en el relat periodístic i, per a cada un d'ells, es recull el tipus d'aparició que fa, la duració de l'aparició i el tipus d'actor. Això permet saber si es parla de tots els protagonistes del conflicte i si es fa de forma equitativa (PR2). El tercer bloc (c) inclou el llistat de fonts periodístiques que s'utilitzen per poder detectar posteriorment quin tipus de fonts predominen i quines no apareixen (PR3).

Finalment, la graella d'anàlisi consta d'un quart bloc que es correspon a la classificació dels enquadraments (d) que es troben en el relat periodístic de TV3 (PR4). Per identificar-los, s'utilitza la proposta de tipologia de De Vreese (2005), que diferencia entre enquadraments genèrics i enquadraments específics. Per al primer tipus es fa servir el mètode deductiu, perquè s'estableixen a priori una sèrie d'enquadraments i, a través d'unes preguntes, s'observa si apareixen en el text. D'aquesta manera, es parteix d'un model generalista que es fixa en els discursos periodístics sobre conflictes polítics i que pot ser aplicat en aquest estudi. Concretament, i seguint la proposta de Semetko i Valkenburg (2000), els enquadraments genèrics són cinc: interès humà, conflicte, moralitat, atribució de responsabilitat i conseqüències econòmiques.

Per al segon tipus, els enquadraments específics, es fa servir el mètode inductiu: els enquadraments són detectats després de fer la lectura del contingut. Per poder-los identificar, es segueixen els patrons que alguns autors proposen (Miloni, Spyridou i Vadratsikas, 2015; Vossen *et al.*, 2018) i que consisteixen a detectar els *framing devices* i *reasoning devices*. Els primers són les metàfores, eslògans, exemples de vocabulari, etc. Els segons fan referència a la definició que fa Entman (1993), que considera que els enquadraments defineixen problemes —determinen quin és l'agent causal que aporta costos i beneficis—, diagnostiquen causes —identifiquen les forces que creen el problema—, fan judicis de valor —avaluen els agents causals i els seus efectes— i suggereixen remeis o solucions —ofereixen i justifiquen tractament pels problemes i prediuen els possibles.

La identificació d'aquests enquadraments, que s'aplica a tot el període de 2014 a 2017, permet que puguin ser comparats al llarg del temps i, així, es pugui observar la seva evolució (PR5). Com que es comptabilitza la presència d'aquests *frames* en valor absolut i percentatge, fàcilment es poden comparar les xifres i observar si hi ha variacions segons el període referendari. A través de l'anàlisi dels *frames* genèrics, que sempre seran els mateixos cinc, es pot saber si la seva presència augmenta, disminueix o es manté; els *frames* específics, que són detectats de manera inductiva, permeten detectar si

n'apareixen de nous o desapareixen i, per tant, saber si s'emmarca el relat periodístic de manera diferent.

La combinació d'aquests dos tipus d'enquadraments permet que aquest estudi sigui comparable amb la recerca prèvia que també utilitzi l'anàlisi d'enquadraments genèrics, alhora que ajuda a disminuir la subjectivitat de l'investigador perquè són categories preestablertes. D'altra banda, la combinació possibilita un major grau d'aprofundiment perquè es detecten unes categories específiques que només té aquest objecte d'estudi. Per contra, els resultats no poden ser comparats amb altres estudis. En definitiva, les limitacions de cada categoria queden minvades perquè es poden complementar.

Pel que fa a la segona fase metodològica, es volen conèixer quins són els elements i aspectes que van condicionar els periodistes a l'hora de redactar les notícies sobre el procés sobiranista (O2). Per aconseguir aquest objectiu, es fan entrevistes semiestructurades als periodistes-autors de les peces analitzades. Concretament, a onze periodistes: sis redactors, el cap i el sots cap de la secció política i tres editors dels *Telenotícies*. Les entrevistes consten de quatre apartats.

En el primer apartat es demanen qüestions que tenen a veure amb la trajectòria professional dels periodistes i com recorden la cobertura que van fer dels períodes referendaris. La segona part inclou els condicionants del format televisiu i les decisions que van prendre a l'hora d'elaborar les notícies (PR6). El tercer apartat inclou aquells factors vinculats a les rutines periodístiques que van influenciar la cobertura sobre el Procés (PR7). Finalment, el quart apartat inclou aspectes que tenen a veure amb la pluralitat de veus i els reptes i dificultats per narrar un conflicte com el català, entre d'altres (PR8).

Taula 1. Relació entre objectius, preguntes de recerca i mètode d'anàlisi

Objectius		Preguntes de recerca	Mètode d'anàlisi
Objectiu general: Conèixer com es construeix i com s'explica el procés sobiranista	O1: Identificar quin va ser el tractament informatiu de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya durant els dos períodes referendaris (2014 i 2017).	PR1: Quin grau de rellevància informativa dona TV3 als esdeveniments relacionats amb els processos referendaris de Catalunya?	Anàlisi de contingut dels informatius
		PR2: TV3 inclou de manera proporcional totes les parts implicades en el conflicte?	
		PR3: Quin tipus de fonts s'utilitzen per explicar els	

durant els dos períodes referendaris de Catalunya (2014-2017).		esdeveniments i amb quina freqüència apareixen?	
		PR4: Quins són els enquadraments que utilitza TV3 per parlar dels dos processos referendaris de Catalunya i amb quina freqüència apareixen?	
		PR5: Existeixen diferències o evolucions d'enquadraments entre els informatius més antics i els més recents de TV3 o, en canvi, s'utilitzen els mateixos?	
O2: Determinar com els periodistes de TV3 defineixen, expliquen i argumenten la cobertura que van fer durant els dos períodes referendaris (2014 i 2017).		PR6: Quines indicacions de temps i format han seguit els periodistes a l'hora d'elaborar les notícies?	Anàlisi de text de les entrevistes semiestructurades
		PR7: Quins són els principals factors que han influenciat els periodistes en la cobertura que han fet del procés sobiranista?	
		PR8: Quin grau de consciència tenen els redactors a l'hora de vetllar per la pluralitat de veus implicades en el conflicte?	

Font: elaboració pròpia

1.3. Estructura de la tesi

Aquest treball consta de vuit capítols, comptant la introducció. En aquest primer capítol s'ha explicat breument en què consisteix la recerca, la seva justificació acadèmica i quins són els objectius i preguntes de recerca. Seguidament, es presenta la resta d'apartats per tal d'introduir-ne breument el contingut i entendre com s'estructura la tesi.

Capítol 2. Marc teòric. Inclou aquells conceptes que es consideren claus per a l'objecte d'estudi, és a dir, per al tractament informatiu sobre el procés sobiranista de TV3. Està dividit en quatre apartats per diferenciar els eixos teòrics principals. Primer es parla sobre les teories d'opinió pública més significatives, així com els seus autors principals, per tal d'oferir una perspectiva d'on se situa aquest treball. Seguidament, es dedica un apartat a la teoria del *framing*, perquè és la que té més vinculació amb la recerca. Per aquest motiu, s'incideix en els seus orígens, el seu desenvolupament i la seva consolidació. A través d'aquesta teoria també s'explica la perspectiva que s'adopta i se'n justifica l'elecció. El

tercer concepte té a veure amb les rutines periodístiques i com aquestes incideixen en l'elaboració de les notícies; ha d'ajudar a identificar aquells factors que condicionen el periodista de manera més freqüent. El quart i últim concepte del marc teòric és el servei públic. Partint de la base que el mitjà d'estudi és de titularitat pública, es fa un breu repàs dels orígens del concepte i com aquest ha anat mutant dins el context mediàtic europeu.

Capítol 3. Estat de la qüestió. L'objectiu d'aquest apartat és conèixer i explicar la recerca que s'ha fet sobre el mateix objecte d'estudi. D'aquesta manera, es pot veure quines semblances i diferències hi ha respecte al plantejament d'aquesta tesi i, posteriorment, comparar-les amb els resultats. Per organitzar l'apartat, s'han agrupat aquells estudis que tracten el mateix període temporal o el mateix esdeveniment, cosa que també permet veure quins són els successos d'interès acadèmic. També es mencionen breument altres enfocaments que es fan sobre el procés sobiranista dins l'àmbit de les ciències socials, com per exemple com se'n parla a les xarxes socials. Finalment, es donen a conèixer els casos del Regne Unit (Escòcia) i el Canadà (Quebec) com a països amb processos de secessió similars i es mencionen exemples de com s'ha abordat acadèmicament el conflicte.

Capítol 4. Contextualització del procés sobiranista. Aquest capítol defineix i situa cronològicament l'origen i desenvolupament del conflicte català. Per fer-ho, s'utilitzen referències acadèmiques d'altres àmbits a part de les ciències socials, com l'econòmic o polític, per tal d'aportar altres dades que ajudin a explicar el creixement i consolidació del procés sobiranista. Aquest capítol es divideix en dos apartats. El primer és merament descriptiu i narra cronològicament els fets més rellevants segons quatre etapes. De cada etapa s'indica també quin percentatge de població catalana estava a favor de la independència per veure com evoluciona segons el transcurs del conflicte. El segon apartat identifica aquells factors principals que permeten explicar el ressò social, polític i internacional del moviment sobiranista.

Capítol 5. Metodologia. En aquest apartat es defineixen tots els aspectes que componen la metodologia de la tesi doctoral. En primer lloc, es concreta la mostra de l'estudi i se'n justifica l'elecció, atenent a elements com quins dies, quins textos periodístics i quins successos calia analitzar. Seguidament, es presenta TV3 com el mitjà analitzat i s'expliquen quines particularitats té, les quals han fet que es consideri un cas rellevant per ser estudiat. El tercer i quart apartat estan dedicats a explicar el mètode d'anàlisi, que inclou l'anàlisi de contingut i les entrevistes qualitatives semiestructurades. De cadascun d'ells es detalla quins elements s'estudien i com estan definits. En el cas de l'anàlisi de contingut, es presenten quatre blocs: la rellevància informativa, les fonts, els actors i els enquadraments. En el cas de les entrevistes, s'explica com s'analitzen les dades que se n'extreuen, com s'ha dissenyat l'entrevista, a qui s'ha entrevistat, quin guió s'ha fet servir i quins aspectes s'han tingut en compte pel que fa als temes ètics i de protecció de dades.

Capítol 6. Resultats. Aquest capítol presenta tots els resultats que s'han obtingut després de realitzar l'anàlisi de contingut dels informatius de TV3 i de les entrevistes amb els seus professionals. Està dividit en cinc apartats per facilitar la identificació de tots els elements analitzats i organitzar i agrupar les dades. D'aquesta manera, en primer lloc es presenten les dades quantitatives, que fan referència a l'autoria de les peces, al gènere i a la rellevància informativa. En segon lloc, es mostren els resultats sobre les fonts periodístiques que es van utilitzar. En tercer lloc, s'identifiquen els actors que apareixen als informatius i s'organitza la informació segons el tipus d'actor. En quart lloc, s'expliquen els enquadraments que s'han detectat segons els genèrics i els específics. En cinquè lloc, s'agrupen les categories extretes de l'anàlisi de les entrevistes per tal d'esmentar els factors clau en la producció informativa sobre el Procés.

Capítol 7. Discussió de resultats. Aquest apartat vincula els resultats, que hauran estat presentats bàsicament de forma descriptiva, amb els aspectes teòrics del treball. Això permet establir un nexa entre els resultats i les conclusions i cenyir-se a respondre totes les preguntes de recerca. D'aquesta manera, el capítol es divideix en tres apartats que estan vinculats a les dades de l'*agenda setting*, del *framing* i de les entrevistes. Seguint les preguntes de recerca, es justifica la resposta de cadascuna d'elles amb els principals resultats obtinguts i les dades més rellevants. Això permet explicar les descobertes més significatives del treball.

Capítol 8. Conclusions. Aquesta recerca conclou amb un apartat on es reflexiona sobre les principals qüestions de la cobertura mediàtica de TV3 i el procés sobiranista. Els resultats permeten situar aquest cas dins un marc acadèmic més global, tenint en compte el rol que els mitjans de comunicació tenen a l'hora de construir un relat sobre conflictes d'índole política o social. També s'explica la contribució d'aquesta tesi doctoral com un exemple d'estudi no només del text periodístic, sinó també d'aquells elements que l'acompanyen i el condicionen, així com de la utilitat de la metodologia per fer-ho.

CAPÍTOL 2. MARC TEÒRIC

En aquest apartat es desenvolupen els conceptes clau del treball. En primer lloc, es parla de manera general sobre el rol que desenvolupen els mitjans de comunicació en la societat i es fa centrant-se en la teoria del *framing*. Abans d'entrar-hi, però, es situa aquesta teoria dins l'àmbit de l'opinió pública perquè permeti entendre quina vinculació hi té i quin és el context. Per això, es mencionen les bases del concepte i els autors fundacionals. En segon lloc, i tenint en compte que aquest treball analitza el context de construcció del contingut dels informatius, s'estudien els elements principals que intervenen en el procés de producció de notícies. El servei públic ocupa l'últim apartat del capítol, perquè és un dels conceptes lligats a TV3 per ser de titularitat pública i perquè es regeix per les missions de servei públic.

2.1. Opinió pública: teories i autors més rellevants

El marc que sosté aquest treball és la capacitat dels mitjans de comunicació en la construcció de la realitat i, així, en la formació d'opinió pública. Per explicar aquesta idea, cal apuntar alguns autors i teories que van assentar les bases de l'opinió pública i que permeten veure quines similituds i diferències guarden amb la teoria del *framing*. En primer lloc, val a dir que és pràcticament impossible escollir una única definició d'opinió pública perquè existeixen moltes aproximacions i propostes, fet que evidencia la complexitat d'explicar el terme en unes poques línies. A continuació es fa una síntesi de les idees principals que conformen l'opinió pública.

Lippmann (2003), ja als anys vint del segle XX, apunta el rol que tenen els mitjans de comunicació a l'hora d'explicar la realitat i la necessitat de simplificar-la. Paral·lelament, Habermas (1981), autor de la teoria normativa i fundador del tema de *democràcia deliberativa*, defensa que els mitjans permeten un espai de deliberació que possibilita discutir assumptes d'interès públic. Noëlle-Neumann (1995), autora de la teoria de l'espiral del silenci, també parla del poder i influència dels mitjans en la societat. Aquestes tres tesis desemboquen en un mateix punt de partida, que és entendre els mitjans com a constructors de la realitat i creure en el seu poder d'influència. La teoria del *framing* coincideix amb aquesta idea, però també, i tal com es desenvoluparà en el següent apartat, creu en la capacitat i resistència de l'individu a l'hora de processar la informació.

Quan es parla d'opinió pública, es considera que hi ha d'haver una sèrie de requisits perquè el fenomen pugui tenir lloc. Per exemple, que hi hagi individus capaços d'opinar, que tinguin possibilitats d'estar informats i que hi hagi unes condicions suficients de llibertat i de participació de caràcter democràtic (Pont-Sorribes i Bèrrio, 2015, p. 79). Així doncs, les bases de l'opinió pública són que és un fenomen col·lectiu, que engloba temes que afecten un conjunt i, sobretot, que és característica de les societats modernes.

Un dels aspectes que l'opinió pública considera és que les valoracions de les persones no tenen un base racional, sinó que es construeixen segons les influències d'uns individus sobre els altres: “les nostres opinions són la reconstrucció d'allò que altres han narrat i nosaltres hem imaginat” (Lippmann, 2003, p. 81). Aquesta influència fa que hi hagi idees que siguin expressades en públic i altres que, per contra, siguin silenciades, ja que l'individu tendeix a afegir-se a aquell clima d'opinió que considera predominant per por a l'aïllament social (Noëlle-Neumann, 1995). D'aquesta manera, les opinions majoritàries es veuen reforçades. El factor de pressió de grup i l'entorn social en el qual viu l'individu és clau per entendre aquesta dinàmica d'enfortiment de les majories i debilitament de les minories.

A això s'hi afegeix la idea que l'entorn en el qual viuen els individus és complex, tal com explica Lippmann (2003) amb el concepte de *pseudoambient*. Un entorn que no poden controlar i que queda fora del seu abast, per la qual cosa es fa necessària la reducció de la complexitat. Per fer-ho, els mitjans de comunicació utilitzen estereotips, que són els que permeten formar les opinions de les persones a través d'idees o raonaments simplificats. En conseqüència, cada cultura, cada caràcter nacional, construeix un món mental diferent segons quins siguin els seus estereotips, models i fórmules predeterminades.

Ens falta temps i ocasions per conèixer íntimament als demés, per la qual cosa, en el seu lloc, ens limitem a detectar trets característics de certs prototips que ens resulten coneguts i a completar la resta de la imatge servint-nos dels estereotips que poblen la nostra ment (Lippmann, 2003, p. 87).

D'aquesta manera, el món és percebut a través d'imatges que arriben de l'exterior, atès que els propis ciutadans no hi tenen accés directe, sinó que el coneixen per altres fonts, en les quals no tenen més remei que confiar. És en aquest sentit que es parla dels mitjans de comunicació com institucions creadores d'opinió, perquè estableixen marcs mentals des dels quals la societat interpreta l'actualitat (Lippmann, 2003). Aquesta idea es recuperarà en el següent apartat i en relació amb la construcció dels enquadraments, ja que, a través de la teoria del *framing*, es defensa que els mitjans seleccionen la realitat i la simplifiquen per donar punts de referència als ciutadans (Scheufele, 1999; Van Gorp, 2007).

Finalment, la formació d'opinió pública és possible perquè, en una societat democràtica, existeixen espais de deliberació ciutadana que permeten discutir assumptes d'interès general. Tot i designar-ho amb diferents termes, Lippmann (2003) i Habermas (1981) conflueixen en aquesta mateixa idea. Lippmann creu que es tracta d'una “àgora mediàtica” que substitueix l’“antiga plaça pública”. Habermas parla de *democràcia deliberativa*, entenent-la com l'exercici que fan les persones privades de raonar en públic i que ha de tenir influència sobre els acords que es prenen com a resultat del procés de deliberació.

No obstant, Habermas (1981) defensa una visió idealista d'aquests espais de deliberació perquè creu que els individus funcionen segons principis racionals. Aquest autor creu que és possible arribar a un consens entre les persones que constitueixen l'espai de discussió, però difícilment pot ser així per diverses raons: sempre hi haurà veus marginades que no hi estaran d'acord (Noëlle-Neumann, 1995); els individus actuen segons les seves preferències i necessitats i no segons una base racional (Lippmann, 2003) i l'esfera pública queda restringida a un determinat grup de població i, per tant, no tots els col·lectius hi tenen veu (Dahlberg, 2005, p. 113).

2.2. La teoria del *framing*

Seguidament, s'explica i desenvolupa la teoria del *framing* de forma extensa per ser la teoria en la qual es fonamenta aquest treball i que justifica i explica part del disseny metodològic. En primer lloc, es defineixen les principals perspectives del *framing* (crítica, cognitivista i construccionista) i es justifica quina s'adopta pel present treball: la cognitiva. Després es fa un breu repàs dels orígens del concepte i com va evolucionar, fent especial èmfasi a tres autors: Goffman (1986), Gamson (1989) i Entman (1993). Posteriorment, es raona de quina manera es va consolidar la teoria dins els estudis de comunicació per, finalment, mencionar algunes de les aportacions i revisions més recents al respecte, que tenen a veure amb l'enfocament del treball. Finalment, es fa un apunt sobre les semblances i diferències de la teoria del *framing* amb les teories del *priming* i l'*agenda setting*.

La teoria de *framing* és una teoria explicativa dels fenòmens d'opinió pública que ha anat prenent cada vegada més importància en la disciplina de les ciències socials, especialment durant els últims vint anys (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; De Vreese, 2012; López, 2010; Sábada, 2001). Però és des dels anys setanta que alguns autors ja comencen a parlar dels anomenats enquadraments o *frames*. Goffman (1986) és un dels primers autors a parlar-ne, i els defineix com aquells significats que resideixen a la ment dels individus a partir de les informacions que reben. En aquesta primera etapa embrionària també destaca Entman (1993) per ser un dels pioners i alhora referent per a estudis posteriors a l'hora de concebre i definir què és el *framing*:

To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation (Entman, 1993, p. 52).

A partir dels anys noranta s'incrementa l'interès per l'estudi d'aquesta teoria i és quan sorgeixen algunes de les contribucions més significatives pel que fa als estudis del discurs periodístic (Gamson i Modigliani, 1989). Es produeix una fragmentació de l'especialitat en diferents corrents i passa a ser una teoria que aglutina, per exemple, l'estudi del

comportament de vot en les ciències polítiques, els estudis cognitius de la psicologia o la recerca en classe social, gènere i raça dels estudis culturals i de la sociologia (Entman, 1993). És a partir del 2000 quan el *framing* es consolida i diversos autors intenten homogeneïtzar el concepte i aplicar-hi un mètode d'anàlisi generalitzable (De Vreese, 2012; Just, 2009; Scheufele, 1999; Vliegenthart i Van Zoonen, 2011; Wise i Brewer, 2010).

2.2.1. Principals paradigmes del *framing*

Abans d'explicar les aportacions més significatives en la definició del *framing*, cal diferenciar les principals perspectives des de les quals es pot abordar la teoria. Com s'ha dit, aquest treball parteix de la perspectiva cognitiva, elecció que és justificada més endavant. Es parla de tres paradigmes: el crític, el cognitivista i el construccionista (D'Angelo, 2002). Des d'una perspectiva crítica, es defensa que els periodistes creen els enquadraments com a resultat de la rutinització periodística en la recopilació de notícies i que aquests influeixen i dominen al públic. Des d'una perspectiva cognitivista, els enquadraments interactuen amb els individus segons les estructures que tenen a la memòria i els seus coneixements previs. Des d'una perspectiva construccionista, els periodistes són vistos com a processadors d'informació que creen "paquets interpretatius" i que interaccionen amb els individus (D'Angelo, 2002, p. 877).

Aquestes tres perspectives tenen diferents maneres de concebre el marge de negociació de l'individu amb els missatges periodístics o, dit d'altra manera, el poder d'influència que tenen els enquadraments i el rol de l'individu com a receptor passiu o actiu. El punt de vista crític creu en un elevat grau d'influència dels mitjans de comunicació perquè parla de "domini" dels *frames*, i fins i tot considera que determinen la consciència política dels individus. La perspectiva crítica argumenta que les organitzacions seleccionen una determinada informació i l'ometen de manera intencionada, de manera que es destaca un sol punt de vista i es manté l'*statu quo*: "journalists convey information about issues and events from the perspective of values held by political and economic elites" (D'Angelo, 2002, p. 876). L'autor considera que l'agenda dels mitjans està determinada per l'agenda política i, per tant, hi ha una interacció entre el poder polític i la producció de notícies.

El paradigma cognitivista no parla d'intencionalitat periodística o domini de les elits polítiques, sinó que defensa que els periodistes creen diferents enquadraments sobre un mateix tema o notícia. En aquest sentit, s'argumenta que els periodistes tenen en compte la pluralitat informativa i, per tant, aquest paradigma s'allunya de la perspectiva crítica perquè no atribueix una influència absoluta dels mitjans i creu que l'individu és capaç de negociar-hi. Les persones descodifiquen els marcs de manera flexible i poden prendre decisions i fer judicis propis segons el coneixement previ, el qual s'activa en el moment que rep enquadraments similars.

Finalment, el construccionisme es fixa sobretot en el context en el qual l'individu processa la informació i, per tant, emfatitza el procés de recepció més que no pas el procés de producció. Els construccionistes estan interessants a veure com les persones articulen els seus punts de vista quan reben els *frames* i quan conversen sobre aquests. És per això que, des d'aquesta perspectiva, es fan estudis on s'utilitzen els grups de discussió com a mètode d'anàlisi per avaluar els efectes dels enquadraments en els individus (Valkenburg, Semetko i De Vreese, 1999). A més, el construccionisme defensa que els enquadraments poden perdurar al llarg del temps i, fins i tot, evolucionar (Gamson i Modigliani, 1989).

Tenint en compte aquests tres paradigmes, aquest treball proposa fer un estudi des del punt de vista cognitiu. El focus està en l'anàlisi de la producció, és a dir, en el procés de construcció de les notícies. Els cognitivistes no entren a analitzar els efectes que els enquadraments tenen en els individus, però defensen un individu actiu capaç de negociar els significats. En aquest sentit, es considera una perspectiva vàlida per argumentar i justificar l'anàlisi del treball, centrat en el context i elaboració del text periodístic. No s'obvia que el ciutadà té un rol actiu a l'hora de processar la informació i que la lectura que en faci dependrà de múltiples factors. Per aquest motiu es descarta el paradigma crític: parla d'una influència i intencionalitat dels mitjans que no es creu que sigui així, tal com demostren estudis recents (Cacciatore, Scheufele i Iyengar, 2016; Scheufele i Tewksbury, 2007; Van Gorp, 2005). El paradigma construccionista es focalitza merament en la recepció dels *frames* i no en la seva construcció.

2.2.2. Primera etapa: origen del concepte

Les primeres nocions del concepte de *frame* sorgeixen el 1955 des del camp de la sociologia i la psicologia a partir de la definició que Bateson en fa com aquells marcs que resideixen a les ments dels individus i que donen forma a les coses (Sábada, 2001). El punt de partida d'aquest autor és que els individus s'atenen a uns aspectes de la realitat i conseqüentment en desestimen d'altres, i n'adquireixen el significat a partir del context que els rodeja: "statements don't have intrinsic meanings, but only acquire those in a frame that is constituted by context and style" (Vliegthart i Van Zoonen, 2011, p. 103). En aquest sentit, Bateson argumenta que el que dona significat a aquests marcs és allò que els envolta i, per tant, no parla de la influència que tenen els periodistes en la seva elaboració, una tesi pròxima al paradigma construccionista.

A partir dels estudis de Goffman (1986), i des d'un enfocament purament sociològic, es parla del *framing* com l'organització de la realitat que té lloc a la ment i a la societat en el seu conjunt. És a dir, Goffman es pregunta en quines circumstàncies els individus pensen que les coses són reals. No pretén explicar què és la realitat o on es troba, sinó que es fixa en la sensació que té l'individu que alguna cosa és real, és a dir, quins elements el porten a pensar-ho. L'autor explica que els marcs de referència són bàsics per a la comprensió i l'explicació del significat dels esdeveniments i el que fa és posar èmfasi en

el processos de contextualització com feia Bateson, però també en els contextos d'interpretació (Vliegthart i Van Zoonen, 2011).

Goffman (1986) defineix un *enquadrament*⁶ com un principi organitzatiu que governa els esdeveniments i en el qual l'individu participa de manera subjectiva: “one that is seen as rendering what would otherwise be a meaningless aspect of the scene into something that is meaningful” (p. 21). L'autor explica que aquests enquadraments es presenten en diferents nivells d'organització, i que tots ells permeten situar, percebre, identificar i etiquetar un número concret d'esdeveniments. Una de les principals aportacions de Goffman és que diferencia entre marcs de referència primaris naturals i marcs de referència socials. Els primers són aquells que no estan orientats ni dirigits per cap actor (coincideix amb Bateson a emfatitzar el context dels marcs). Els segons fan referència a aquells enquadraments que tenen una voluntat, un objectiu i un esforç de control per part d'un agent. Tenint en compte aquesta última concepció, Goffman destaca el rol dels productors d'aquests enquadraments i no només la recepció que en fa l'individu, a diferència del que plantejava Bateson.

2.2.3. Segona etapa: fragmentació de la teoria

És a partir de la dècada dels noranta quan la teoria del *framing* irromp amb força i sorgeixen algunes de les contribucions més significatives pel que fa als estudis del discurs periodístic. També és un moment en què es produeix una fragmentació de l'especialitat en diferents corrents (López, 2010), com es veurà a continuació. Els autors més rellevants d'aquest període són Gamson (1989) i Entman (1993).

Gamson (1989) explica el *framing* com la interacció entre moviments socials, la cobertura dels mitjans de comunicació i la manera com en parla l'audiència. Argumenta que els individus desenvolupen certs temes a través dels *frames* dominants. El punt d'inflexió que provoca Gamson és que intenta explicar la teoria des d'una perspectiva construccionista, és a dir, emfatitza el rol de l'individu en la comprensió dels fets i desmitifica el poder dels mitjans a l'hora de contribuir-hi. Creu que el significat es negocia segons les discussions quotidianes i l'experiència de cada individu:

Media discourse is merely used to spotlight particular facts and public figures but not inform respondents' understanding. [...] Frames in public conversations emerge from an intricate and situated articulation of a particular issue, popular wisdom, experiential knowledge and media discourse (Vliegthart i Van Zoonen, 2011, p. 104).

Gamson, juntament amb Modigliani (1989), introdueixen una nova idea a l'hora de referir-se a la construcció social del significat perquè consideren que depèn de factors

⁶ El terme *enquadrament* és l'utilitzat en català com a traducció de l'anglès *frame*.

culturals i cognitius, i és el que defineixen com *interaccionisme social*. Defensen que els esdeveniments nous són produïts, revisats i canviats, però, des d'una perspectiva cognitivista, els individus els donen significat per mitjà de les seves pròpies vides i predisposicions, per la qual cosa evolucionen al llarg del temps. Això també té a veure amb el que posteriorment defensa Van Gorp (2007) des del construccionisme social, que entén el *framing* com un procés dinàmic on l'audiència interactua amb els significats i on l'entorn social i cultural condiciona la manera com aquests enquadraments seran negociats. És a dir, els *frames* són concebuts per Van Gorp com a construccions culturals i no pas individuals.

Gamson i Modigliani (1989), quan parlen de la importància del context social on es desenvolupen els marcs, utilitzen el terme *cultural issues* per referir-se a la interacció entre les ressonàncies culturals, les activitats dels *sponsors* i les pràctiques dels mitjans, els quals fan possible la construcció del significat. Consideren que la combinació d'aquests elements crea els anomenats *packages*: “media discourse can be conceived of as a set of interpretative packages that give meaning to an issue” (Gamson i Modigliani, 1989, p. 3). Per tant, de la mateixa manera que Van Gorp (2007), tenen en compte el context de producció i de recepció de les notícies i se situen entre la perspectiva cognitivista i construccionista (D'Angelo, 2002).

All senders — whether journalists or sources — should be regarded as sponsors of frames. In some cases, this may be unconscious, and there may be no motive other than a conscientious effort to frame events in a way that the sponsor considers most meaningful (Gamson, 1989, p. 158).

A principis dels anys noranta apareix un altre autor fonamental per a la consolidació de la teoria de *framing*: Entman (1993). Diferenciant-se de Gamson, l'autor considera que existeix una intencionalitat a l'hora de promoure un significat determinat i entén el *frame* com una eina utilitzada “to promote a particular version of reality and therewith assumes an intentionality that is in stark contrast to” (Vliegenthart i Van Zoonen, 2011, p. 107). El que intenta Entman (1993) és agrupar els diferents paradigmes, sintetitzar-los i fer-los comprensius des del camp de la comunicació, perquè creu que amb el *framing* es pot descriure el poder d'un text periodístic: “synthesizing a key concept's disparate uses, showing how they invariably involve communication, and constructing a coherent theory from them” (p. 51).

Una altra de les aportacions d'Entman (1993) és la definició i diferenciació de dos conceptes, *selection* i *saliency*, que considera que componen la construcció dels enquadraments. En el procés del *framing* es produeix, d'una banda, una selecció de determinats aspectes de l'esdeveniment (*selection*) i, de l'altra, es destaquen o es fan prominents alguns d'ells (*saliency*). Aquests conceptes permeten explicar com treballen els enquadraments, atès que, si una notícia es fa més memorable, noticable, cap a

l'audiència, es generen més possibilitats que el receptor ho processi i ho emmagatzemi a la memòria.

Analysis of frames illuminates the precise way in which influence over a human consciousness is exerted by the transfer (or communication) of information from one location—such as a speech, utterance, news report, or novel—to that consciousness (Entman, 1993, pp. 51-52).

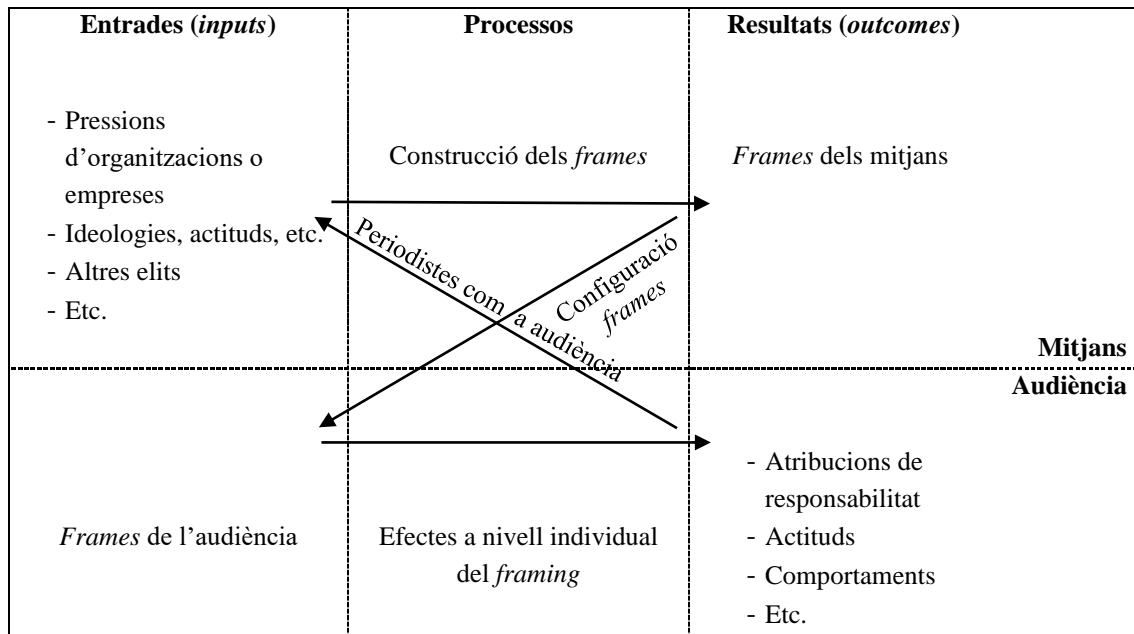
Entman (1993) també fa referència al rol dels individus en el procés del *framing*. Considera que la majoria de la població accepta allò que li diuen perquè no està ben informada en matèria política. D'aquesta manera, els *frames* promouen o reflecteixen formes de pensar sobre els assumptes públics a través de certs muntatges narratius, i estableixen ressonàncies amb realitats que no es troben explícites en el contingut de les informacions (Marín i Zamora, 2014). Es reconeix el poder dels mitjans per influir en els processos cognitius de les audiències i, per tant, en les seves actituds i presa de decisions. No obstant això, el significat dominant pot ser que no sigui percebut com a tal per part dels individus, ja que pot haver-hi una minoria que no l'accepti i, per tant, en parli diferent. Conseqüentment, tindria lloc el *counterframing* (Entman, 1993). Entman, ja a finals del segle XX, considera que el *framing* té un poder central en el procés democràtic i en la creació d'opinió pública, perquè permet el control dels enquadraments per part d'una elit que intenta afavorir els seus punts de vista.

2.2.4. Consolidació de la teoria: revisions i aportacions

A partir de l'any 2000, s'inicia una etapa de consolidació dels estudis de *framing*, perquè hi ha intents sòlids de reorganitzar l'especialitat (Scheufele, 1999; Vliegenthart i Van Zoonen, 2011) i un intens desenvolupament investigador (Chong i Druckman, 2007; Scheufele i Tewksbury, 2007; Van Gorp, 2007). A posteriori de la proposta integradora d'Entman (1993), els estudis sobre *framing* intenten utilitzar un model d'anàlisi comprensiu i homogeni que integri les diferents aproximacions teòriques i que permeti entendre millor els efectes dels mitjans.

La proposta de Scheufele (1999) permet sintetitzar i explicar quins són els principals elements a l'hora d'estudiar el *framing*, i és a partir d'aquesta classificació que s'explicaran les idees i es relacionaran amb les d'altres autors (vegeu figura 1). Scheufele defineix quatre fases a tenir en compte en el procés de *framing*: la construcció dels enquadraments (*frame building*), els atributs dels *frames* (*frame setting*), els processos individuals en rebre aquests enquadraments (*individual-level framing processes*) i la retroalimentació entre els individus i el mitjà (*feedback from individual-level framing to media framing*).

Figura 1. Model del procés de framing de Scheufele (1999)

Font: proposta de Scheufele (1999, p. 115) traduïda al català

El primer element, la construcció dels enquadraments, fa referència a quin tipus d'organització i factors estructurals té el sistema de mitjans o a quins trets dels periodistes generen impacte a l'hora de construir el contingut de les notícies (Scheufele, 1999). El punt de partida és que la realitat és complexa i és inevitable que els professionals no facin una selecció de la realitat i l'ordenin, ja que l'han de simplificar (Van Gorp, 2007). Aquesta idea té a veure amb definir un entorn on les novetats tenen lloc a un ritme molt ràpid i, per tant, els ciutadans necessiten punts de referència, que venen donats pels periodistes (Sábada, Rodríguez-Virgili i La-Porte, 2008).

És el que ja defensava Lippmann (2003) en relació amb els mitjans de comunicació, l'opinió pública i la classe política. L'autor creu que és impossible que periodistes i ciutadans es facin una idea cabdal de tots els esdeveniments que condicionen diàriament el curs de la societat. Als ciutadans se'ls demana sobre qüestions complexes que no sempre poden estar a l'abast del seu coneixement. Goffman (1986), en la mateixa línia, defensa que és gràcies als periodistes que el ciutadà és capaç d'entendre els esdeveniments a través de la construcció dels *frames*: "the acts of daily living are understandable because of some primary framework (or frameworks) that informs them; getting at this schema will not be a trivial task or, hopefully, an impossible one" (p. 26).

De Vreese (2012) afegeix una diferenciació significativa pel que fa al tipus d'enquadrament i qui participa en la seva construcció. Els marcs que apareixen al text periodístic poden ser creats directament pels periodistes (*journalistic frames*), però també pels actors o poders polítics (*advocacy frames*). És a dir, el procés de construcció de *frames* està protagonitzat per diversos actors, que poden influenciar en un grau major o menor el resultat final. Per exemple, els caps de premsa dels partits polítics intenten

vendre un relat interessat, per la qual cosa els periodistes ja reben enquadraments preestablerts, dels quals poden o no deslliurar-se'n.

De fet, la diferenciació que fa De Vreese (2012) és compartida per altres autors quan parlen de grups de pressió o polítics que participen en el procés de construcció de *frames*. Així, Castelló i Montagut (2011) anomenen a agents polítics i consultors com a promotors de missatges, els anomenats *frame sponsors*. Consideren que la construcció dels *frames* és un “process through which political actors or corporations shape certain issues when these are addressed as media products” (Castelló i Montagut, 2011, p. 507). Un altre exemple és quan Callaghan i Schnell (2001) fan referència a grups d'interès i polítics com a actors interessats en modelar el discurs dels mitjans. Aquests promotors pretenen fer un tema més visible o obtenir un relat favorable als seus interessos, però no poden controlar la manera com els mitjans acabaran elaborant el discurs.

A tot això, cal tenir en compte que en la construcció dels enquadraments hi incideixen factors externs que poden condicionar el treball dels professionals. Les fonts periodístiques, per exemple, poden ser interessades i intentar vendre un relat que posteriorment adopti el redactor, sigui de manera conscient o inconscient. De Vreese (2012) justament defensa que els periodistes haurien de deslligar-se dels *advocacy frames*: “journalistic frames are often more subtle, and rather than offering an alternative frame to one proposed by a political party or nongovernmental organization, journalistic framing is more apparent in the playing-up, neglecting, or juxtaposing advocacy frames” (p. 367).

El segon element que presenta Scheufele (1999) és el *frame setting*, és a dir, els atributs que es destaquen de determinats temes o notícies. Aquest procés té a veure amb el que es coneix com a segon nivell de l'*agenda setting*, ja que el *framing* destaca uns determinats aspectes i l'*agenda setting*, uns determinats temes: “whereas agenda setting is concerned with the salience of issues, frame setting, or second-level agenda setting, [...] is concerned with the salience of issue attributes” (Scheufele, 1999, p. 116). També connecta amb la idea que s'ha explicat d'Entman de seleccionar (*selection*) i, posteriorment, destacar (*salience*) certes característiques dels esdeveniments. Lippmann (2003) proposa una manera concreta de fer-ho: a partir d'estereotips i esquemes mentals preconcebuts, perquè permeten simplificar la realitat i fer-les comprensibles.

Van Gorp (2007), un dels autors contemporanis més rellevants en l'estudi de la teoria del *framing*, se centra en el context de producció i interpretació de les notícies. Puntualitza que un mateix esdeveniment pot contenir diversos enquadraments i els entén com una espècie d'invitació i incitació a llegir noves històries d'una manera particular. Van Gorp concep el *framing* com un procés dinàmic perquè els mitjans i també l'audiència tenen la capacitat de fer aparèixer o desaparèixer determinats enquadraments. L'estabilitat o duració en el temps dependrà de la situació i el tema en els quals són aplicats.

El tercer element correspon als processos del *framing* a nivell individual (*individual-level framing processes*), que són els efectes que tenen els enquadraments en el comportament, l'actitud i les variables cognitives dels individus. Té a veure amb la fase de recepció de la informació, i és per això que es parla de diversos condicionants que hi influeixen. Per exemple, Marín i Zamora (2014) consideren que les ressonàncies culturals són fonamentals a l'hora d'interpretar els enquadraments, ja que hi haurà un major èxit en l'activació dels esquemes mentals dels individus “cuanto más congruentes sean los paquetes interpretativos con los esquemas comunes” (p. 26).

L'atenció substancial per part del receptor també fa que es puguin incrementar les possibilitats que els enquadraments tinguin efecte (Scheufele i Tewksbury, 2007). Però, a part de l'atenció, els interessos, creences, experiències, desitjos i actituds de les persones determinen de quina manera es conceben els *frames* (Van Gorp, 2007). Si, a més, aquests enquadraments es repeteixen al llarg del temps, es permet una major accessibilitat i capacitat d'aplicar-los (Just, 2009). El coneixement que tingui una persona sobre el tema determina que adopti o no els enquadraments: si no té altres referents tendeix a creure allò que consumeix, mentre que si disposa d'altres senyals perifèrics té altres situacions amb les quals comparar-los (Chong i Druckman, 2007). Hi ha variables com el gènere o l'edat que són clau per explicar l'adopció de certs *frames*, i a través d'estudis de recepció és possible validar-ho de forma externa. Seria irreal considerar que els ciutadans estan sotmesos solament als missatges de mitjans, perquè hi ha altres factors mediadors (Vliegenthart i Van Zoonen, 2011).

Finalment, el quart element d'estudi que proposa Scheufele (1999) és la retroalimentació entre l'individu i el mitjà (*feedback from individual-level framing to media framing*), que considera els periodistes com a audiència, per la qual cosa també són susceptibles a la realitat i la interpreten segons les fonts que tenen a l'abast. Tot això no entra en contradicció amb el fet que tant mitjans com individus puguin rebutjar certs enquadraments, oposar-hi resistència i aportar-ne de diferents (Marín i Zamora, 2014).

3.2.5. El *framing* en comparació amb l'*agenda setting* i el *priming*

La teoria del *framing* és propera a la de l'*agenda setting* i el *priming*, dues teories que també pretenen explicar el fenomen de l'opinió pública i que es fixen en la relació existent entre la representació dels temes polítics en els mitjans de comunicació i el conseqüent pensament dels votants.

La teoria de l'*agenda setting*, fundada als anys seixanta per McCombs (2004), defensa que editors i periodistes fan una selecció d'aquelles notícies que consideren més importants i que són les que apareixen a l'agenda pública: “this ability to influence the salience of topics on the public agenda has come to be called the agenda setting role of

the news media” (p. 1). D’aquesta manera, el públic utilitza aquests temes destacats per decidir què és més rellevant, “the agenda of the news media becomes, to a considerable degree, the agenda of the public” (p. 2). Segons McCombs, aquest fet suposa un primer pas per a la formació d’opinió pública, en tant que els mitjans han determinat prèviament sobre què pensar i què parlar.

La contribució de McCombs en relació al *framing* és la proposta d’unir les tres teories en una de sola, que anomena *second-level agenda setting*. Entén el *framing* com una extensió de l’*agenda setting* perquè destaca determinats aspectes a través de diferents modes de representació, els quals modelen les actituds de les audiències. Diversos investigadors creuen que les tres teories es basen en premisses teòriques iguals (Scheufele i Tewksbury, 2007) perquè són un procés de selecció de les històries (*agenda setting*), avaluació de líders polítics (*priming*) i preparació de la manera com es presenten els temes (*framing*). No obstant, el *framing* va més enllà de l’*agenda setting* perquè no només considera que els periodistes ressaltin uns aspectes de la realitat, sinó que també condicionen el significat que aquesta tindrà. En aquest sentit, Castelló i Montagut (2011) diuen que el *framing* és més que un segon nivell de l’*agenda setting*: “some actors have the power to organize storylines so that the message transmits a certain meaning about the object of the information” (p. 507).

La teoria del *priming* es basa en la idea que l’individu té poca capacitat d’emmagatzematge i de processament de la informació. Conseqüentment, el públic fa una atenció selectiva d’allò que veu i les seves valoracions polítiques depenen, en bona part, del temps que estigui exposat als mitjans i del seu nivell de formació (McCombs, 2004). Iyengar i Simon (1993) estudien la relació entre el consum televisiu i les preferències dels individus. A través de l’anàlisi de recepció, demostren que, com més elevada és l’exposició als mitjans, més possibilitats hi ha que l’audiència adopti un posicionament similar al que defensen els mitjans. Això porta a veure com la teoria del *priming* argumenta que els mitjans de comunicació tenen una influència elevada en els individus, ja que els condicionen a l’hora de parlar sobre un tema i també a l’hora de construir judicis polítics. L’origen d’aquesta teoria es troba en la psicologia cognitiva, i es creu que la presentació de certs estímuls pot despertar altres conceptes similars: “el *priming* fixa la rellevància d’alguns elements de la notícia, que tenen com a objectiu fer una mirada concreta sobre un fet informatiu” (Pont-Sorribes i Bèrrio, 2015, p. 241).

Si es comparen aquestes tres teories, cal esmentar Van Gorp (2007) quan parla del *framing* des de la perspectiva del construccionisme social i emfatitza el rol d’una audiència activa que interpreta i construeix significat. Segons l’autor, els temes són interpretats per part de mitjans i per part d’audiències, on el contingut del mitjà és fruit de les rutines professionals i les pressions dels mitjans. D’aquesta manera, a diferència de les altres dues teories anomenades, el *framing* té en compte totes les fases del procés de producció dels periodistes i d’una audiència interpretativa, que inclou un ampli rang de

factors que interactuen. El *priming* i l'*agenda setting* es fixen en la selecció de temes, mentre que per al *framing* un mateix tema pot ser cobert des de diverses perspectives i el mateix enquadrament pot ser aplicable a diferents temes (Van Gorp, 2007, p. 70).

Des del punt de vista de la construcció dels missatges, el *framing* explica com les forces i els grups socials de la societat intenten modelar el discurs públic, mentre que aquests no es tenen en compte en l'*agenda setting* (Castelló i Montagut, 2011; Scheufele i Tewksbury, 2007). Així, el *priming* no creu en la capacitat de resistència de l'individu a l'hora de negociar els significats, ja que argumenta que la gent no té una opinió formada sobre qüestions polítiques i, per tant, fa valoracions segons allò que ha vist recentment o allò que els mitjans han prioritzat (Iyengar i Simon, 1993).

Les tres teories coincideixen en dir que l'accessibilitat d'un tema és major com més alta sigui l'atenció del públic, però en el *framing* l'atenció resulta indispensable, ja que ni amb l'*agenda setting* ni el *priming* fa falta un rol actiu del receptor. Per a l'*agenda setting*, els efectes tenen lloc segons la descripció del tema i l'etiqueta utilitzada en la cobertura de les notícies, per la qual cosa importa com els individus pensen en el tema. Per al *priming*, els efectes tenen a veure amb allò que destaquen els mitjans i el temps que el públic hi està exposat. Per al *framing*, els efectes no es donen segons què es diu sobre un tema, motiu pel qual sols compta si les persones hi pensen. D'aquesta manera, una de les diferències més rellevants del *framing* respecte a la teoria de l'*agenda setting* i el *priming* és que dona un *empoderament* més gran a l'individu i que examina "the diversity and fluidity in how issues are conceptualized and consequently allows for more fruitful analysis of the conceptual evolution of policy issues" (Zhongdang i Kosicki, 1993, p. 70).

2.3. Producció de notícies i rutines periodístiques

Fins ara, amb la teoria del *framing* i els conceptes d'opinió pública, s'ha centrat l'atenció en el procés d'emissió i recepció de la informació. Aquest treball també té en compte el procés de producció de les notícies perquè es considera que els periodistes tenen un paper clau a l'hora de construir el relat. Per això, en aquest apartat es vol reflexionar entorn els principals elements que condicionen la producció i, consegüentment, la feina dels professionals: fonts emprades, competència per l'audiència entre mitjans, immediatesa de la informació, grau d'autonomia del periodista, converses entre professionals i estil de narració. A més, s'explica en què consisteix el procés de producció i es relaciona amb el concepte de rutines periodístiques. Aquestes qüestions es tenen en compte per a la segona fase del disseny metodològic d'aquest treball, les entrevistes als periodistes, de manera que permet posar en relació la revisió de la literatura acadèmica amb l'estudi de cas.

Tuchman (1983) considera que la notícia té un caràcter públic perquè és "primero y primordialmente una institución social" (p. 16): fa que la informació estigui disponible per als consumidors i és una aliada de les institucions. Aquesta definició és important per

entendre la notícia com un producte o resultat dels informadors que, al mateix temps, depenen de processos i pràctiques institucionals. En aquest sentit, l'autora creu que els periodistes estan en conflicte constant amb les pràctiques de les organitzacions informatives:

Producir la noticia es el acto de construir la realidad misma más que una imagen de la realidad; el trabajo informativo transforma a los sucesos en acontecimientos informativos. [...] El profesionalismo sirve a los intereses de la organización al reafirmar los procesos institucionales en los que el trabajo informativo está encajado (Tuchman, 1983, p. 25).

El fet de seleccionar la informació es pot explicar com un procés naturalitzat, automatitzat i intuïtiu, però que alhora té a veure amb el criteri individual del periodista i la seva experiència. Acaba sent el resultat d'un mecanisme operacional i simbòlic que inclou valors, línies ideològiques i editorials. Des d'aquesta perspectiva, es parlaria d'una certa rutinització en el procés de producció de notícies. Les rutines periodístiques es poden entendre com “aquelles pràctiques professionals que desenvolupen els periodistes amb el propòsit de produir informacions noticiables” (Marcus, Salinas, Yáñez i Santa-Cruz, 2018, p. 1827). Túñez (1999) completa la definició afegint-hi el concepte de “costum” i “execució mecànica”, perquè creu que són pautes que es repeteixen periòdicament i que esdevenen un hàbit o costum pel periodista:

Las rutinas son pautas de comportamiento consolidadas en la profesión, asimiladas por costumbre y habitualmente ejecutadas de forma mecánica, que están presentes en todo el proceso de producción informativa y que pueden llegar a repercutir en el mensaje transmitido a la audiencia (Túñez, 1999, p. 148).

És per això que Túñez (1999) es mostra crític quan parla de la rutinització de la feina, ja que si aquestes rutines s'imposen al procés de producció, la qualitat del producte final es veu perjudicada i el periodista perd la funció de *gatekeeper*. L'autor explica aquesta funció com el procés de decidir què s'inclou i què s'exclou en la selecció de la notícia, que està influïda per diversos factors.

Les fonts condicionen la redacció de les notícies perquè “organitzen el subministrament d'informació” (Marcus *et al.*, 2018). És difícil allunyar-se de les informacions que provenen de les fonts, i més en el context actual en el qual les fonts s'han multiplicat i existeixen moltes propostes informatives (Túñez, Martínez i Abejón, 2010). És per això que es diu que existeix una dependència entre fonts i periodistes, i que aquests tendeixen a adoptar el relat provinent de les fonts. Així, Túñez i Martínez (2014) argumenten que la pressió per part de les fonts és forta perquè és un “agente motor del propio proceso de producción de información” (p. 51).

Aquesta dependència entre fonts i mitjans és més forta degut a la proliferació de gabinets i assessories de premsa, fonts especialitzades a construir un relat que afavoreixi els seus interessos o allò que volen donar a conèixer: “no se mantienen referencias firmes que avalen que la iniciativa de construcción del temario siempre está en el periodista, sino que, al contrario, se admite que es una dinámica compartida por igual con las fuentes” (Túñez i Martínez, 2014, p. 51). Tuchman (1983) creu que la majoria d’individus, com a fonts, tenen finalitats interessades i tendeixen a afavorir els centres institucionalitzats. Per això s’ha de tenir present que els reporters tenen experiències amb les organitzacions i es creen dependències. Túñez (1999) ho anomena un *star system* compartit, perquè hi ha moltes empreses periodístiques que basen els continguts en allò que saben que passarà i que ja ha anunciat la pròpia font.

La recerca de les fonts també implica un procés de verificació per assegurar la *facticitat* dels fets (Tuchman, 1983): “todo hecho que se alegue tiene que ser verificado por dos fuentes independientes” (p. 98). A més, la dependència entre fonts i periodistes es dona també perquè aquests últims no poden ser testimonis de tots els fets, i necessiten que se’ls proporcioni informació:

Medios y fuentes acaban por crear circuitos de retroalimentación que satisfacen sus necesidades y que son semejantes en todos los medios; narrar y comentar la actualidad es un cometido del periódico que no podría desarrollarse sin recurrir a las fuentes: el periódico busca las fuentes, pero también ellas buscan el periódico (Túñez, 1999, p. 25-29).

Un altre element que es considera d’influència en la redacció del contingut és la pressió o orientació comercial del mitjà. En altres paraules, es pot parlar de la dependència dels índexs d’audiència i la competència entre mitjans per satisfer el públic. Aquesta qüestió encara s’accentua més en el cas de les televisions privades, que obtenen la major part del seu finançament amb la publicitat i, per tant, volen produir allò que els aportí més benefici econòmic. És en aquest sentit que el periodista esdevé rellevant com a mediador entre el fet informatiu i l’audiència, en tant que exerceix com a *gatekeeper* perquè analitza, interpreta i explica allò que succeeix (Rodrigo, 2005).

En el marc de la revolució digital, la necessitat d’actualitzar la informació constantment condiona el temps que tenen els periodistes per elaborar la notícia. Seguint amb la idea de la competència entre mitjans, es prioritza el fet de tenir l’exclusiva o ser els primers en publicar una notícia. Això fa que la pressió de la immediatesa sacrifiqui altres aspectes com la qualitat del producte final o el contrast de les fonts (Marcus *et al.*, 2018). A més, les presses en la publicació del contingut poden homogeneïtzar els continguts, en tant que es disposa de menys temps per personalitzar-los o diferenciar-los: “esta homogeneización alienta una oferta mediática que, de forma global y cuantitativa, se caracteriza por

temarios elaborados sobre los mismos asuntos y con informaciones mayoritariamente monofónicas” (Túñez i Martínez, 2014, p. 40).

La producció de notícies també es veu condicionada pel grau d'autonomia que tenen els redactors. Mellado i Van Dalen (2014) argumenten que, d'una banda, aquesta autonomia està condicionada pels rols socials i polítics dels professionals. És a dir, és difícil que el periodista es pugui deslligar de les concepcions pròpies a l'hora de redactar el contingut, ja que l'autonomia no sempre és elevada. En aquest sentit, els autors diferencien que el periodista és alhora individu i representant d'un mitjà o una institució, i aquests elements el condicionen. El nivell d'autonomia variarà en funció del mitjà on treballi: “the gap between saying and doing does not only depend on the type of role, but also on the individual journalist, particularly on their level of perceived autonomy” (Mellado i Van Dalen, 2014, p. 864).

Al mateix temps, l'autonomia en la presa de decisions del periodista està sotmesa als editors o caps de redacció, que són les persones que escullen els temes que es tractaran i, sovint, quin enfocament se'ls donarà. Es tracta d'un enfocament organitzacional que té a veure amb la línia editorial del mitjà i que també és un mecanisme de control a l'interior dels mitjans. És per això que Marcus *et al.* (2018) consideren que els periodistes estan fortament condicionats per l'estructura jeràrquica i les pressions externes:

Los profesionales operan como agentes que ejecutan roles de acuerdo a ciertos estándares y protocolos, en unos plazos determinados, cuyo trabajo está organizado en departamentos con encargados y jerarquías reconocibles, presionados por estructuras institucionales y económicas (Marcus *et al.*, 2018, p. 1837).

Les converses entre periodistes són un altre element condicionant. El fet que entre treballadors es comentin les notícies és “una forma de autolegitimación de los contenidos informativos” (Túñez, 1999, p. 72). Es produeix un intercanvi d'opinions i interpretacions sobre l'actualitat entre persones que, a part de relacions professionals, tenen relacions personals, cosa que pot “derivar en un intento de legitimación del trabajo a través de la coincidencia con lo publicado por otro medio competidor” (Túñez, 1999, p. 73). Al final, es produeix un intercanvi social que busca un consens sobre inclusions i exclusions en el temari.

L'estil o manera de narrar del periodista té també importància en l'elaboració de les notícies. Tuchman (1983) considera que un esdeveniment no esdevé història per si sol, sinó que hi ha una correspondència amb el seu narrador, el periodista: “newspersons learn forms of stories that they use as professional equipment, mechanisms that they may apply to transform encountered events into their occupational product — accounts of events or news stories” (p. 2). És una visió optimista sobre el nivell d'autonomia del redactor, ja

que Tuchman parla del periodista com a *story-teller*, una persona amb la capacitat de produir històries a partir de trets particulars i, per tant, no té tant en compte altres factors que puguin condicionar-lo.

En aquest sentit, Tuchman (1983) presenta certes similituds amb un dels conceptes clau d'aquest treball, el *framing*, en tant que considera que el que fa el periodista no és altra cosa que seleccionar trets particulars d'una realitat, d'un esdeveniment. Aquests trets acaben produint una realitat construïda: “news is a constructed reality possessing its own internal validity; a selective reality, rather than a synthetic reality as in literatures” (p. 5).

2.4. Servei públic

Finalment, es dedica un apartat a parlar del servei públic perquè és un dels conceptes pel qual es regeixen els mitjans públics i, en aquest cas, el mitjà que s'estudia, TV3. Es considera important conèixer quines implicacions té, com ara garantir l'accés a la informació per tothom, reflectir la pluralitat i diversitat de la societat, vetllar per la independència governamental o no regir-se exclusivament pels índexs d'audiència.

Abans, però, es fa un apunt històric per saber com s'entenia aquest concepte en el marc del sistema televisiu europeu dels anys vuitanta, moment en el qual la televisió pública a Europa era un monopoli. Això permet entendre com la desregularització del mercat televisiu amb l'entrada de les televisions privades als anys noranta va fer canviar el panorama. És el primer moment en què es qüestiona la viabilitat de les televisions públiques. Finalment, el segon canvi de paradigma es dona amb la revolució digital, i es reflexiona sobre com els mitjans socials i digitals poden afectar les missions del servei públic.

2.4.1. El monopoli públic europeu: establiment de les missions de servei públic

El concepte de servei públic apareix lligat al sistema televisiu que estava establert a l'Europa Occidental durant els anys vuitanta (Blumler, 1993; Bustamante, 1999) i que només era possible dins d'un sistema democràtic. De fet, després de la Segona Guerra Mundial es va establir la idea que calia una televisió centralitzada i que la població tingués accés a aquest sistema. Es considerava una manera de garantir un sistema democràtic i constituir, a través d'aquestes televisions públiques, un índex de transformació social.

En aquest context, i abans de l'aparició de les televisions privades als anys noranta, el sistema televisiu públic era un monopoli i, per tant, no tenia competència. Era un sector estable pel que fa a la formació de polítiques, canals d'influència i reacció per part de les audiències (Blumler, 1993). Això possibilitava que es garantissin certes missions de servei públic, com “el pluralisme informatiu, la promoció d'una identitat cultural, el respecte a les minories, fomentar la qualitat en la professió i la cobertura de qualsevol

esdeveniment de rellevància pública” (Medina i Ojer, 2009). Les missions de servei públic més bàsiques consistien a entretenir, informar i educar: “the institutional space granted to public broadcasting systems in most European countries came with the obligation to inform, educate, and entertain diverse audiences and involve them in public debates” (Van Dijck i Poell, 2015, p. 150).

Un dels principis bàsics que es tenia en compte als inicis de la radiotelevisió pública era garantir l'accés a la informació per a tothom. Més enllà de qüestionar les funcions que havia de complir la televisió, hi havia la preocupació de considerar-la, en primer lloc, un *public good*, és a dir, un bé material que tothom havia de tenir: “the universal distribution of its services is one basic maker of a broadcasting service constituted as a public good” (Scannell, 1989, p. 138). Es tractava d'un mitjà que tenia la capacitat tècnica d'arribar a una àmplia cobertura, cosa que fins aquell moment no passava amb la premsa. Això feia que els esdeveniments deixessin de ser privats per passar a un espai públic, de debat, que ja no estava restringit només a certs col·lectius.

Tot això significava que es tenien en compte col·lectius que anteriorment no havien rebut tanta atenció, com la classe treballadora, ja que abans de l'aparició de la premsa la burgesia era el col·lectiu més privilegiat pel que fa a l'accés a la informació (Iosifidis, 2011). És per això que es produïa un canvi en el calendari i l'organització de la vida social; mai abans tanta part de la població havia pogut accedir als mateixos continguts: “by placing political, religious, civic, cultural events and entertainment in a common domain, public life was equalized in a way that had never before been possible” (Scannell, 1989, p. 140).

Precisament, la missió de servei públic havia de garantir la representació del conjunt de la societat en els programes; no només donar-los accés, sinó també donar veu a qui no en tenia, incloure-hi grups que estaven exclosos: “broadcasting is a common resource and a common knowledge that excludes none” (Scannell, 1989, p. 155). Des d'una visió optimista, es creia en la capacitat de la televisió d'involucrar l'audiència en els debats, perquè esdevenia un espai on els esdeveniments es feien públics i eren compartits socialment (Van Dijck i Poell, 2015). La televisió pública esdevenia, per tant, un instrument d'integració social i transmissió de coneixement, una eina a disposició del públic per a la formació d'opinió pública, i no només una font d'oci i entreteniment: “the media should facilitate the process of rational argumentation by providing a context of public discourse which is essential for the formation of free and reason-based public opinion” (Iosifidis, 2011, p. 621). Aquest mateix concepte també pot ser entès com a “servei a l'audiència”, tal com el defineixen Medina i Ojer (2009) en el sentit que la televisió ha de ser “un punto de referencia para todos los ciudadanos; un foro de discusión pública plural y un medio para promover una participación más democrática de los individuos” (p. 278).

En canvi, des d'una visió més pessimista, es creia que la radiotelevisió podia caure en el perill de funcionar com un aparell ideològic, perquè produeix consens social i polític i confirma el domini d'institucions ja existents (Scannell, 1989). Els mitjans poden reproduir el discurs dominant per part dels sectors i grups més poderosos i, per contra, infrarepresentar els interessos de grups socials subordinats o més marginals:

The national press and broadcasting agencies contribute to the reproduction in dominance of the existing economic and political order by underpinning their legitimacy through their complex practices of representation; [...] they affirm the power of the opinions of public persons and the powerlessness of the opinions of private persons (Scannell, 1989, p. 156).

Un altre dels aspectes vinculats a la idea de servei públic era que la gestió de les televisions estigués deslligada dels governs institucionals. Idealment, els períodes legislatius no haurien de coincidir amb els nomenaments dels alts càrrecs de les televisions, ja que d'aquesta manera s'asseguraria una major autonomia tant pel que fa a la gestió com a l'elaboració de la programació i continguts (Bustamante, 1993). No obstant això, al cap i a la fi, les empreses públiques pertanyen a l'estat, i per això es parlava i es parla d'organitzacions "polititzades": "la producción televisiva estaba estructuralmente sujeta a numerosos condicionantes políticos [...] como la distribución de altos cargos, incluyendo la dirección de canales y las jefaturas de redacción entre los partidos políticos más importantes" (Blumler, 1993, p. 29).

Un altre element pel qual vetllaven les televisions públiques és la diversitat i el pluralisme. Si abans es parlava d'encabir les preferències i interessos de la major part de la població, també calia procurar que hi hagués una oferta variada i diversa. Això incloïa programes que tinguessin a veure amb l'heterogeneïtat del públic espectador, en els quals tots els sectors de la societat poguessin veure's representants o d'alguna manera sentir-se identificats: "encontrar en la programación televisiva materiales que reflejen sus intereses y con los que se pueda identificar" (Blumler, 1993, p. 51).

Finalment, un aspecte lligat al servei públic és que la televisió no s'ha de regir pels seus índexs d'audiència. És a dir, són un factor a tenir en compte a l'hora d'elaborar els seus programes, però no l'únic: "la asignación de recursos, el control de costes y su relación con el cálculo y medición de audiencias no eran normalmente considerados decisivos, sino que ocupaban un lugar dentro de un marco más amplio de toma de decisiones basadas en otros principios" (Blumler, 1993, p. 30), com per exemple la valoració de programes i satisfacció per part dels espectadors (Medina i Ojer, 2009). D'aquesta manera, la televisió pública té més marge per dissenyar i elaborar els seus continguts i no optar per fórmules més senzilles o estereotipades: "deberían verse menos sujetas a las tendencias simplificadoras y sensacionalistas que establecen y arraigan los estereotipos, sean cuales sean" (Bustamante, 1999, p. 48).

Dins el context europeu, el sistema televisiu espanyol era un cas excepcional. Feia pocs anys que s'havia acabat la dictadura i la televisió seguia estant força polititzada, perquè hi havia un control governamental (Bustamante, 1999). No obstant això, es tenien en compte un seguit d'aspectes que vetllaven pel servei públic de la radiotelevisió espanyola: era considerada essencial per a la provisió d'informació, per a la participació dels ciutadans a la política, per a la formació d'opinió pública, per al reforçament del sistema educatiu i per a la promoció de la cultura d'Espanya. A més, es considerava indispensable defensar la llibertat i la igualtat amb especial interès de les minories. En relació amb aquest últim aspecte, “subraya en particular los valores cívicos, las inquietudes de identidad nacional y regional y los mensajes de confianza para los intereses minoritarios en un marco de integración nacional” (Bustamante, 1999, p. 211).

L'any 1983, a Espanya, es crea una llei que permet l'entrada de les televisions autonòmiques i, amb ella, TV3 comença les primeres emissions. En la mateixa línia que els principis establerts per la radiotelevisió espanyola nacional, l'objectiu era que les televisions autonòmiques emfatitzessin la “promoción y protección de la cultura regional y, donde se pueda aplicar, del idioma regional” (Bustamante, 1999, p. 213). En el cas de Catalunya, per tant, es podia disposar d'una televisió que fomentava la cultura i la llengua de la regió, ja que era un dels principis lligats al servei públic. Aguaded i Macías (2008) afegixen el component educatiu d'aquests canals autonòmics, en tant que “tuvieron como uno de sus objetivos de servicio público la promoción de las costumbres y tradiciones singulares de sus respectivas nacionalidades; [...] se desarrollaron, además, espacios educativos tendentes a la normalización lingüística” (p. 684).

2.4.2. La crisi de la televisió pública i el replantejament del servei públic

Fins a finals dels anys vuitanta, el sistema televisiu a Europa va ser exclusivament públic. Però l'entrada del cable i el satèl·lit desestabilitza aquest sistema perquè apareix la televisió privada a l'Europa Occidental i amb ella s'amplia l'oferta de canals, la transmissió de programes i els missatges publicitaris. La dimensió cultural de la televisió que fins aquell moment s'havia defensat es veu amenaçada, perquè passa a ser un sistema enfocat a objectius econòmics, una televisió que entra en la competència de mercat: “una televisión orientada casi exclusivamente al beneficio económico y la lógica empresarial” (Aguaded i Macías, 2008, p. 682). És el primer moment en què les missions de servei públic es veuen amenaçades, i és en aquest sentit que es vol fer una panoràmica dels principals problemes als quals s'enfrontava la televisió pública o, almenys, d'aquells als quals es va donar més rellevància.

El primer factor que explica la crisi de la televisió pública és l'econòmic. Les institucions donen poc finançament a les públiques i això fa que hi hagi menys ingressos però, en canvi, més despeses, ja que el cost dels programes s'eleva per la competència amb les

televisions privades. A més, s'incrementa la dependència amb la publicitat, ja que passa a ser una font d'ingressos necessària que, a més, es trasllada cap a la televisió privada. La relació cost-benefici fa que les públiques hagin de buscar coproduccions i màrqueting internacional per finançar-se, i això podia provocar que perdessin singularitat en la seva programació (Blumler, 1993). Així doncs, la pública veu com té “misiones costosas de servicio público, programas de prestigio más onerosos y presupuestos anuales que frenan sus posibilidades a medio plazo” (Bustamante, 1999, p. 59).

Un altre dels motius que posa en perill el servei públic és la manca d'acord en el control i la censura de les televisions des de l'àmbit polític. Amb l'entrada de la privada, la pública queda desprotegida i, en canvi, no rep prou suport institucional. Blumler (1993) ho considera un “desinterès polític”, ja que creu que s'hauria pogut produir una regularització més gran del sistema televisiu per tal de no desafavorir la televisió pública. Cada país europeu ho aplica de manera diferent segons la seva normativa i, en el cas d'Espanya, la llei de televisió privada no crea una autoritat independent de control normatiu. Alguns dels acords de supervisió en l'àmbit europeu són la concessió de llicències, el manteniment del pluralisme i la diversitat, la cerca de la imparcialitat i equitat en els espais informatius i la vetlla per l'ètica periodística (Blumler, 1993, p. 232).

A tot això s'hi suma un desavantatge clar per a la televisió pública: el descens de l'audiència. Fins aquell moment gaudia de l'exclusivitat del públic, però amb l'entrada de canals privats l'audiència es fragmenta. Els teleespectadors troben un nou tipus de programació que es caracteritza per prioritzar continguts d'entreteniment, de manera que es remodelen els seus gustos. A més, les privades atreuen un públic més jove que, alhora, és un perfil més atractiu per a la publicitat. Això fa que les televisions privades s'emportin bona part del finançament publicitari, en perjudici de les televisions públiques. Aquests programes, a més, són de baix cost i repetitius, fet que retroalimenta encara més aquest desajust financer:

The privatization of information, culture and entertainment may well create a two-tiered society of those who are rich and poor in such resources. Such a development would undercut the fundamentally democratic principles upon which public service broadcasting rests (Scannell, 1989, p. 139).

Apareix, per tant, un panorama televisiu fragmentat on es prioritza la rendibilitat que dona l'audiència i s'elaboren aquells continguts que la garanteixen, independentment de la seva qualitat, mentre que les públiques han de lluitar entre ser rendibles i mantenir la seva missió de servei públic. Així doncs, hi ha valors que cal protegir, concretament set, segons la proposta de Blumler (1999). Precisament una de les intencions és que la pública prioritzi la recerca de la qualitat en els seus continguts, així com que reflecteixi la diversitat i pluralisme de la població pel que fa a les opinions, posicions i perspectives, interessos territorials i també formats. Es tem que “la televisión comercial desplace el

énfasis que hasta ahora se ponía en el pluralismo basado en principios hacia un pluralismo de base pragmática que sólo produciría aquella diversidad que resultara rentable” (Blumler, 1999, p. 52).

El valor de la identitat cultural també es veu amenaçat pel fet que la tendència de la televisió comercial és fer homogenis els continguts i anar cap a una cultura internacional. Des de les institucions europees es parla de la necessitat de mantenir i fer visible la riquesa en identitats nacionals, valors i costums i que la televisió ha de ser un “vínculo social en el seno de una comunidad nacional” (Blumler, 1999, p. 53). També es tem que se segueixin els interessos comercials o publicitaris i que això provoqui una dependència amb aquestes fonts de finançament, per la qual cosa s'estableixen un seguit de normes de regulació per a la publicitat.

2.4.3. La revolució digital: una nova oportunitat

Un altre punt d'inflexió per al replantejament del servei públic de les televisions arriba amb l'entrada i expansió d'Internet i els nous mitjans digitals. Mentre que amb l'arribada de les televisions privades es veuen perillar alguns dels valors de les públiques, amb la revolució digital es parla de noves oportunitats per reformular algunes missions bàsiques del servei públic. A continuació, se'n mencionen dues que diversos autors assenyalen com a cabdals (Iosifidis, 2011; Medina i Ojer, 2009; Van Dijck i Poell, 2015): la presència de la televisió pública a diferents plataformes (accés universal a la informació) i la participació ciutadana (integració i cohesió social).

El sistema televisiu, abans de l'entrada d'Internet, disposava d'una sola finestra d'exploració, el televisor, per emetre els seus continguts. En canvi, Internet permet que els continguts televisius siguin explotats a través de noves finestres (plataformes com YouTube i Twitter) que, a més, permeten un alt nivell d'interacció amb el ciutadà. Tenint en compte que una de les missions bàsiques del servei públic és garantir l'accés universal a la informació, les noves plataformes faciliten aquesta qüestió perquè permeten “poner los contenidos a disposición del público por todas las vías posibles a precios asequibles como parte del acceso universal que los servicios públicos deben garantizar” (Medina i Ojer, 2009, p. 279). La innovació tecnològica, per tant, és entesa com una oportunitat per legitimar l'existència i finançament dels mitjans públics. Permet ampliar la presència dels continguts de la televisió pública “to be available in more delivery platforms for producing and distributing service content” (Iosifidis, 2011, p. 629).

Alhora que la televisió es fa present a altres plataformes, també s'encamina a canviar la manera de produir continguts, perquè l'usuari consumeix de forma diferent. Ja no es tracta d'individus fragmentats o aïllats com els definia Scannell (1989), que considerava que no podien posar-se en contacte: “not as participant members accessible to each other in the moment of participation” (p. 153). La televisió oferia una comunicació unidireccional, és

a dir, el telespectador veia limitada la seva interacció amb el mitjà i ocupava un rol merament de consumidor. Per contra, aquestes plataformes permeten la interacció i participació del ciutadà i fan que se senti partícip del contingut, en tant que pot aportar comentaris i valoracions de la informació i compartir-les amb altres usuaris. És el que també s'anomena *user generated content*, és a dir, la capacitat de l'usuari de crear nou contingut (Van Dijck i Poell, 2015).

Public channels, independent of both capital and political interests, can function as instruments for articulating objective societal values and empowering political knowledge so people can be considered as citizens —involved with politics—, rather than merely consumers —attached with popular culture (Iosifidis, 2011, p. 629).

Iosifidis (2011) afegeix que, com que l'usuari pot interactuar amb altres ciutadans, això possibilita un espai de participació democràtica, d'esfera pública, que a més es troba fora del control estatal: “they can expand to infinite length, enabling everyone to be a *publisher* or *producer*; in theory, this open, free and decentralized space could create the conditions for ideal speech and enhance the ability to voice one's opinion” (p. 623). En aquest sentit, es fomenta la integració social perquè es dona veu a tot aquell que vulgui participar-hi o, si més no, permet conèixer els punts de vista de terceres persones: “it braids the conversational and creative strengths of networked platforms with the mass entertainment and audience engagement abilities of broadcast networks” (Van Dijck i Poell, 2015, p. 149). Es parla de l'*empoderament* del ciutadà perquè té accés al coneixement compartit de manera gratuïta i pública.

No obstant això, alguns autors recorden que les plataformes són un canal de distribució de contingut, però no una font de creació. Són eines que permeten, com s'ha dit, el debat públic, però fa falta que els mitjans tradicionals plantegin com volen tenir presència en aquesta discussió: “it can provide a useful tool or the basis for a public sphere, but it cannot itself create such a space” (Iosifidis, 2011, p. 626). Mentre que la televisió pública pot aprofitar les oportunitats que li ofereix Internet, també ha de tenir presents els reptes i dificultats als quals s'enfronta, com la possibilitat que el debat sigui polaritzat o parcial, que no tothom tingui accés a les plataformes o que la discussió esdevingui caòtica perquè no hi ha pautes de comportament (Medina i Ojer, 2009). És per això que, com a televisió pública, té el deure d'oferir: “impartial, accurate, non-market oriented news and current affairs; [...] and high-quality programming and culture for various minority, ethnic and religious groups” (Iosifidis, 2011, p. 634).

CAPÍTOL 3. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Seguidament, es repassen els estudis més significatius i recents en relació amb l'objecte d'estudi del treball, el tractament informatiu del procés sobiranista de Catalunya. Això permetrà observar quines són les tendències en la recerca, saber quins àmbits ja han estat explorats i quins no i comparar els resultats obtinguts amb els de la proposta.

Per organitzar l'apartat, en primer lloc es mostra la recerca que té a veure amb l'anàlisi del tractament informatiu del moviment sobiranista i els seus esdeveniments clau, independentment de quina sigui la metodologia emprada. Aquest és l'apartat al qual es dedica més atenció, perquè és pròxim a l'objecte d'estudi i permetrà veure si hi ha similituds i diferències amb els resultats d'aquest treball. Aquest apartat es divideix en quatre seccions. Tres d'elles estan agrupades segons els esdeveniments que s'analitzen i se centren en mitjans catalans o espanyols: les manifestacions independentistes de l'11-S (a), la consulta del 9-N i el referèndum de l'1-O (b) i la proposta d'Estatut d'Autonomia i les eleccions catalanes (c). Dins el tractament informatiu del Procés, es dedica una quarta secció (d) a la recerca sobre la cobertura de la premsa internacional (d).

En segon lloc, es dedica un apartat a mostrar quines altres propostes hi ha en relació a l'estudi del procés sobiranista des d'una perspectiva comunicativa. La recerca més nombrosa té a veure amb les xarxes socials, ja que diversos autors aposten per explicar el rol que van tenir els mitjans digitals en el Procés i a estudiar quin comportament i posicionament van tenir els usuaris. Tal com s'ha esmentat en la contextualització del Procés, les xarxes socials van ser un element clau en la configuració del conflicte, i l'interès acadèmic en aquesta temàtica també ho demostra. Se citaran breument alguns exemples.

Finalment, en el tercer apartat es citen estudis sobre casos similars al conflicte català: el cas d'Escòcia i el Quebec. És a dir, es tracta de territoris que entren en disputes polítiques o socials amb una altra part del territori i reclamen el dret a decidir. Aquests dos territoris també van organitzar una consulta d'autodeterminació, per la qual cosa van tenir una transcendència prou important com per ser d'interès acadèmic. Es citaran diversos estudis per mostrar quin enfocament s'ha fet sobre el conflicte en l'àmbit de les ciències socials.

3.1. El tractament informatiu del procés sobiranista de Catalunya

Les manifestacions independentistes han estat els esdeveniments que més atenció han rebut en els estudis del tractament informatiu sobre el Procés, especialment la de 2012, per ser considerada una de les més multitudinàries i la que marca un punt d'inflexió en l'auge de l'independentisme (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló, 2015; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Les manifestacions consecutives també han estat estudiades,

com la Via Catalana de 2013 (Gili, 2014; Gili, Pont-Sorribes, Ruiz-Collantes, 2018), la de 2015 prèvia a les eleccions al Parlament (Capdevila i Moragas-Fernández, 2019; Moragas-Fernández i Capdevila, 2017) i la de 2016 (Palà, 2018). Els altres dos successos d'interès acadèmic són la consulta del 9-N (Ballesteros, 2015; Guerrero-Solé, 2017; Martínez i Álvarez-Peralta, 2016; Perales-García, 2014) i el referèndum de l'1-O (Algaba i Bellido-Pérez, 2019; San Cornelio i Gómez, 2019; Monferrer i Bellido, 2018; Perales-García i Pont-Sorribes, 2018; Perales-García, Xambó i Xicoy, 2019). Altres successos d'interès han estat la proposta i resolució de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; O'Donnell i Castelló, 2011; Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017) i les eleccions catalanes (Ballesteros, 2017).

Una primera observació que es vol fer és que pràcticament tots aquests estudis utilitzen els diaris com a mostra d'estudi. Això fa que hi hagi pocs articles que prestin atenció a altres mitjans com la televisió o la ràdio (Castelló, 2015; O'Donnell i Castelló, 2011; Palà, 2018). En aquest sentit, aquesta recerca es suma a aquest grup més reduït d'estudis sobre la televisió o ràdio i el procés independentista. D'altra banda, es volen citar breument els enfocaments metodològics que empren aquests estudis, ja que s'hi observa un ampli ventall de propostes que permeten indagar en aspectes diferents del tractament informatiu. És el cas de l'anàlisi de contingut (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; Martínez i Álvarez-Peralta, 2016), l'anàlisi de *framing* (Ballesteros, 2015; Palà, 2018; Perales-García i Pont-Sorribes, 2018), l'anàlisi d'estructures narratives (Gili *et al.*, 2018), l'anàlisi crítica del discurs (Alonso-Muñoz, 2014; Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017) i l'anàlisi de la metàfora (Capdevila i Moragas-Fernández, 2019; Castelló i Capdevila, 2015; Moragas-Fernández i Capdevila, 2017).

3.1.1. Les mobilitzacions ciutadanes de l'11-S

Pel que fa a l'anàlisi de les manifestacions, un dels resultats que es desprèn i amb el qual coincideixen diversos autors és que els mitjans de comunicació tendeixen a silenciar la veu de la ciutadania (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Tenint en compte que es tracta de mobilitzacions protagonitzades per milers de persones, els autors consideren que aquestes haurien de tenir un rol important en els informatius, però, en canvi, queden relegades en un segon pla i es dona protagonisme als polítics i institucions catalanes i espanyoles. Una altra afirmació és que es desprenen visions oposades sobre el procés sobiranista segons l'origen geogràfic del diari, és a dir, segons on és editat: la premsa editada fora de Barcelona no legitima el dret a decidir, mentre que els diaris catalans són els únics que el defensen (Gili *et al.*, 2018; Sánchez, 2014; Xambó *et al.*, 2014). Finalment, existeix una manca de contextualització sobre quines són les demandes dels manifestants, sobretot pel que fa a les qüestions econòmiques (Castelló, 2015; Palà, 2018).

Com s'ha dit, una de les manifestacions que atrau més interès acadèmic és la de 2012, que s'estudia tant en premsa com en televisió. Castelló (2015) es fixa en els informatius de les televisions públiques de les comunitats autònomes d'Espanya, incloent també Televisió Espanyola, per concloure que la manera en què l'esdeveniment polític va ser mostrat a les televisions presenta interpretacions oposades del paper dels ciutadans. Ho argumenta per la capacitat dels mitjans de devaluar les reivindicacions dels ciutadans, o per la idea que s'amaguen alguns *frames* perquè s'emfatitzen les narratives i els significats de temes controvertits, la qual cosa nega o evita la possible existència d'un conflicte. Conseqüentment, les televisions autonòmiques espanyoles tendeixen a emfatitzar el rol dels líders polítics i les seves respostes a la manifestació, però sense explicar el context social, polític i econòmic que acompanya les reivindicacions i ni tan sols donant veu als ciutadans allà presents. En conseqüència, els ciutadans queden exclosos de l'esfera política.

En l'anàlisi de premsa, la ciutadania té més protagonisme en les manifestacions, tot i que difereix segons el lloc d'edició del diari (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Si es comparen els relats de la premsa madrilenya i la barcelonina, Castelló i Capdevila (2015), a través de l'anàlisi del llenguatge metafòric, expliquen que la premsa madrilenya considera que la gent al carrer és una massa manipulada, mentre que la barcelonina creu que forma una concentració conscient amb un objectiu clar. És a dir, la premsa editada a Barcelona tendeix a explicar un *empoderament* més gran dels ciutadans i, conseqüentment, els dona més importància: les persones lluiten i clamen pels seus drets. La premsa de Madrid, en canvi, considera que els manifestants es mouen com un engranatge que condueix el govern espanyol, i se'n minimitza la rellevància. En aquest sentit, es conclou que la ciutadania és retratada de manera deshumanitzada: "the micronarratives are clear about the agency of the clearly dehumanized people in the streets: it is nonexistent" (p. 620).

Aquestes afirmacions coincideixen amb els resultats que obtenen Alonso-Muñoz (2014) i Xambó *et al.* (2014) en l'anàlisi de la manifestació de 2012 i pel que fa als relats oposats segons el factor geogràfic o el lloc on és editat el diari. Els diaris catalans mostren una visió positiva del procés, centrant-se en qüestions com una millora econòmica o de qualitat de vida dels catalans, mentre que els diaris espanyols consideren la independència com un fet negatiu (Alonso-Muñoz, 2014). Si es té en compte la línia editorial dels diaris i, per tant, el posicionament que es decideix adoptar enfront de la qüestió de la independència i el dret a decidir, només els diaris catalans es mostren favorables a la independència i recolzen la demanada de vot per part de la ciutadania (Xambó *et al.*, 2014). En canvi, la resta de diaris es posicionen, sobretot, en contra del dret a l'autodeterminació, servint-se d'arguments de legalitat.

L'estudi de Xambó *et al.* (2014) permet matisar aquestes conclusions, perquè al seu corpus d'estudi inclou la premsa editada no només a Madrid, sinó també al País Basc i

València. Això fa que es pugui parlar del diari basc *Deia* com l'únic diari no català que reconeix el dret a decidir. Això afirmaria el que els autors defensen, i és que aquest posicionament té a veure amb la "sensibilitat nacionalista" que aquests territoris han mostrat tradicionalment (Xambó *et al.*, 2014, p. 114). El cas del diari *El País* és també una excepció perquè suavitza el llenguatge a l'hora de referir-se a les demandes independentistes i el dret a decidir, malgrat no mostrar-s'hi favorable (Castelló i Capdevila, 2015), i també és un dels diaris no catalans que presta més atenció al conflicte (Moragas-Fernández i Capdevila, 2017).

L'anàlisi de la cobertura mediàtica de les manifestacions consecutives permet arribar a unes conclusions similars. La Via Catalana de 2013 és estudiada per Gili (2014), que fa una comparativa de la premsa editada a Barcelona i a Madrid segons l'anàlisi de *framing*. Aquesta metodologia li permet concloure que els enquadraments que dominen són els de conflicte i responsabilitat perquè "en el tractament informatiu de la Via Catalana hi abunden els desacords i retrets" (p. 104). Aquests resultats són complementats amb l'anàlisi de les estructures narratives (Gili *et al.*, 2018), que permet detectar el posicionament de cada diari i concloure que, novament, es produeixen dos relats oposats segons el factor territorial. D'una banda, la premsa de Madrid no admet la possibilitat d'un referèndum i creu que l'actuació dels separatistes és reprovable, mentre que la premsa barcelonina assenyala la manifestació com un gest per establir les bases de la independència: "the narrative gives the separatist movement substance and makes it seem like a realizable goal" (p. 1318).

En la mateixa línia, tot i que es tracta d'un estudi que inclou més successos a part de la manifestació de 2013, Sánchez (2014) observa com els diaris d'àmbit català (*La Vanguardia* i *El Punt Avui*) tendeixen a recolzar la consulta i la política de la Generalitat; *El Punt Avui* directament mostra una "voluntat propagandística de les aspiracions sobiranistes" (p. 85). A excepció d'*El País*, els diaris espanyols no ofereixen un tractament respectuós del procés sobiranista, sinó que més aviat menyspreen els plantejaments polítics sobiranistes (*La Razón*) o critiquen el govern espanyol per no ser capaç d'apaivagar les demandes independentistes (*ABC* i *El Mundo*).

El posicionament dels diaris en la manifestació de 2015, acte previ a les eleccions del setembre de 2015, és similar a tot el que s'ha exposat fins al moment. A través de l'anàlisi crítica de la metàfora i centrant-se en tres diaris de cobertura estatal i amb una ideologia diferenciada (*La Vanguardia*, *El País* i *El Mundo*), Moragas-Fernández i Capdevila (2017) observen com tots tres coincideixen a considerar el moviment independentista com un desafiament a l'autoritat espanyola, tot i que difereixen en la magnitud amb què ho fan. *El Mundo*, que és el diari més conservador, utilitza termes com "abisme, deriva i el no-res" per referir-se al rumb que pot adoptar Catalunya si decideix ser independent; *El País* es manté en un terme intermedi en què s'acusa Catalunya de ser culpable de

l'encallament polític; en darrer lloc, *La Vanguardia* es manté més neutral i posa el focus en els ciutadans catalans, considerant-los “víctimes” en mans del govern espanyol i català.

En un estudi posterior, les autores Capdevila i Moragas-Fernández (2019) utilitzen el mateix corpus per analitzar-lo mitjançant la metàfora “família/amor/matrimoni”. Aquest element permet concloure que els personatges protagonistes, bàsicament Artur Mas i Mariano Rajoy, són presentats a través d'una relació paternofilial. És a dir, es presenta el president català com el fill que vol construir un futur més enllà de les regles establertes per part del cap de família, en aquest cas Espanya. Això porta a les autores a concloure que la premsa utilitza la metàfora per estructurar les idees polítiques, ja que té un component d'emocionalitat que fa que el discurs sigui més potent.

Finalment, en referència a l'anàlisi de les manifestacions sobiranistes, l'estudi de Palà (2018) es centra en la cobertura de TV3 sobre la manifestació de 2016, anomenada “A punt”. Els resultats de l'autora coincideixen amb estudis anteriors en un aspecte: només els mitjans catalans donen una visió positiva de les manifestacions. En canvi, difereixen en què en el cas de TV3 sí que s'emfatitza el rol dels ciutadans. A més, els informatius consideren que es tracta d'una mobilització festiva i emotiva i, per contra, s'invisibilitzen les veus contràries a l'independentisme, ja que no hi apareixen. Per tant, no existeix la possibilitat de contrastar les veus favorables a la independència.

3.1.2. Els referèndums del 9-N i l'1-O

La consulta del 9-N del 2014 i el referèndum de l'1-O de 2017 són escollits per diversos autors com a estudi de cas per parlar del tractament informatiu. A diferència de les manifestacions, es tracta d'accions dirigides i encapçalades pel govern català i, per tant, els protagonistes són els polítics i les institucions. Els estudis apunten a diverses conclusions. En primer lloc, que són esdeveniments que van rebre una elevada atenció mediàtica i sostinguda en el temps, a diferència de les manifestacions, que van tenir un interès puntual. En segon lloc, si bé la cobertura mediàtica està majoritàriament polaritzada en dues visions antagòniques, certs diaris adopten un discurs alternatiu i més progressista. Finalment, es produeix una personalització de certs líders polítics, concretament dels presidents català i espanyol, per la qual cosa queden exclosos altres participants en el procés sobiranista.

Tenint en compte l'atenció mediàtica que es va dedicar als períodes referendaris, els estudis demostren que són esdeveniments que van tenir una alta repercussió en els mitjans espanyols i catalans durant els dies previs i posteriors a la jornada de votació (Ballesteros, 2015; Monferrer i Bellido, 2018). Així, a la premsa espanyola, les notícies relacionades amb la consulta del 9-N van aparèixer en portada durant dues setmanes (Ballesteros, 2015). El mateix autor apunta un altre condicionant que fa variar el tractament informatiu: es tracta del “factor nacionalista”, ja que considera que les informacions més pròximes

són avaluades de manera més positiva i que, per tant, el que influeix no és només un element geogràfic, sinó també ideològic.

De la mateixa manera que amb les manifestacions independentistes, el relat periodístic difereix segons l'origen d'edició del diari, una hipòtesi que corroboren Martínez i Álvarez-Peralta (2016): el factor geogràfic dels diaris és el principal condicionant del posicionament editorial dels diaris catalans i espanyols. En el període del 9-N, Ballesteros (2015) conclou que apareixen dos blocs mediàtics: la premsa madrilenya se centra en assenyalar la il·legalitat de la consulta i la relaciona amb les institucions catalanes. La premsa barcelonina no relaciona la consulta amb cap delictes i es limita a narrar les accions polítiques (Ballesteros, 2015), tot evitant confrontar-s'hi o mostrar-se favorable a la iniciativa i apostant per una sortida política i no jurídica (Martínez i Álvarez-Peralta, 2016). El to periodístic que s'utilitza per avaluar les accions és negatiu en més de la meitat de les notícies dels diaris madrilenys, mentre que els barcelonins empen un to neutral en la major part dels casos (Ballesteros, 2015). Alguns exemples són que *El País* considera que la consulta és un desafiament i un acte innecessari i improductiu o que, al contrari, *La Vanguardia* en parla com una “acció democràtica i participativa” (Martínez i Álvarez-Peralta, 2016, p. 60).

Pel que fa als estudis del referèndum de l'1-O, apareix un matís que no s'havia observat fins aquest esdeveniment: l'existència d'un discurs alternatiu i no polaritzat en els mitjans de comunicació espanyols o, en altres paraules, la presència d'un “tercer bloc” mediàtic (Monferrer i Bellido, 2018; Perales-García *et al.*, 2019). Concretament, diversos autors coincideixen a citar *Público* i *Diario.es* com a diaris més progressistes que adopten posicions intermèdies. Aquests periòdics defensen el referèndum, legitimen la independència i rebutgen qualsevol ruptura institucional i la via penal com a solucions del conflicte (Monferrer i Bellido, 2018). A més, i ja a posteriori del referèndum, *Público* i *Diario.es* qüestionen certs aspectes de l'aplicació del 155, cosa que no passa en cap altre diari d'àmbit espanyol, ja que tots donen suport a la legalitat de l'article i defensen la unitat d'Espanya (Perales-García *et al.*, 2019). Per contra, els diaris catalans legitimen el moviment català, rebutgen l'aplicació del 155 i consideren que “les respostes per part del sistema judicial i polític espanyol han estat abusives” (p. 91). En aquest sentit, la majoria de diaris espanyols endureix el discurs enfront de les consultes sobiranistes si es compara amb la cobertura de les manifestacions.

En el que sí que coincideix la cobertura mediàtica del 9-N i la de l'1-O és que es produeix una personalització a través dels presidents de la Generalitat, Artur Mas i Carles Puigdemont, respectivament: acaparen el protagonisme en tots els diaris. En el cas del 9-N i Artur Mas, si es compara el protagonisme que ocupa segons la premsa catalana o espanyola, apareix de manera més freqüent en la premsa madrilenya. És més, Ballesteros (2014) afirma que, si es tenen en compte només les persones físiques que apareixen a les notícies, Artur Mas va ser protagonista en el 80% de les notícies. D'aquest protagonisme,

Martínez i Álvarez-Peralta (2016) complementen que Artur Mas és retratat de forma positiva en el cas d'*El Punt Avui* i *La Vanguardia*, mentre que *El País* i *El Mundo* l'acusen de ser presumptuós i una amenaça per a l'estabilitat espanyola. Mariano Rajoy és l'altre líder polític amb protagonisme, i els diaris més conversadors en parlen com una "víctima del Procés" (p. 76).

En relació amb el referèndum de l'1-O, el protagonisme recau en Carles Puigdemont, que conté una construcció simbòlica oposada (Monferrer i Bellido, 2018). A la premsa catalana apareix com un "heroi" o "màrtir", perquè decideix tirar endavant la consulta malgrat les conseqüències judicials; per la premsa madrilenya, Puigdemont viu en una "realitat virtual" i fa el "ridícul internacional" (p. 101). Mariano Rajoy és vist també com a capdavanter, en aquest cas del bàndol constitucionalista, i està retratat a partir de qüestions personals (Perales-García *et al.*, 2019). Això fa que altres polítics i institucions quedin relegats a un segon terme.

Finalment, es vol citar un estudi que difereix de l'enfocament dels anteriors descrits, però que té a veure amb el posicionament ideològic dels diaris. Algaba i Bellido-Pérez (2019) (2019) analitzen els mems⁷ que la premsa espanyola utilitza durant el referèndum i els dies posteriors. Consideren que són una manera alternativa d'escampar una idea o ideologia per part dels diaris. Els resultats mostren que els mems resumeixen les postures ideològiques pel que fa a la independència, però, sobretot, ajuden a compartir un imaginari col·lectiu espanyol, perquè contenen referències patriòtiques. Les autores, a més, afirmen que la selecció d'aquests elements en molts casos no té a veure amb la línia editorial del diari, sinó que el que es produeix és una mena de banalització del conflicte que estereotipa les idees de la població.

L'ús de les imatges o elements gràfics com un element de creació d'imaginari col·lectiu també és recollit per San Cornelio i Gómez (2019) en el cas de l'1-O. Arriben a unes conclusions similars a les d'Algaba i Bellido-Pérez (2019), i és que les imatges emprades en algunes plataformes socials permeten crear una icona pròpia del conflicte. L'exemple és un dels col·legis electorals en què les forces de seguretat van entrar, l'escola Ramon Llull de Barcelona, que representava un símbol de la cultura catalana i que, a partir de l'1-O, permet associar-se amb el referèndum i la defensa dels drets civils. Aquests dos articles són una mostra de com l'anàlisi de la imatge pot complementar els discursos informatius i, per tant, proposen buscar altres elements que condicionen el relat sobre el procés sobiranista.

⁷ Malgrat que la paraula *mem* o *mems* en plural no està reconeguda per l'Institut d'Estudis Catalans, és una adaptació reconeguda pel Termcat de la paraula anglesa *meme*. La definició que proposa el consorci és la següent: "element informatiu, generalment una imatge, una frase o un vídeo de to humorístic, generat a internet o en altres mitjans audiovisuals, que s'escampa per les xarxes socials i és imitat, compartit o utilitzat per un gran nombre de persones". Recuperat de <http://esadir.cat/entrades/fitxa/node/mem>.

3.1.3. Altres esdeveniments: Estatut d'Autonomia i eleccions catalanes

Fins ara s'ha parlat d'estudis que han analitzat el tractament informatiu de les manifestacions sobiranistes i els dos períodes referendaris, en tant que són successos que també estan inclosos en la mostra del present treball. No obstant això, es volen mencionar estudis centrats en altres esdeveniments del moviment sobiranista per conèixer tots els punts d'interès acadèmic i veure com s'argumenten periodísticament aquests períodes. Concretament, es fa referència a la proposta i resolució del projecte d'Estatut d'Autonomia i a les eleccions parlamentàries que han tingut lloc a Catalunya des del 2010 i fins el 2017.

La resolució de la proposta d'Estatut d'Autonomia de Catalunya és un altre esdeveniment al qual es dedica interès acadèmic (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; O'Donnell i Castelló, 2011; Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017). Els resultats mostren la tendència observada en els anteriors esdeveniments: existeixen dos posicionaments contraposats respecte la proposta de l'Estatut. La premsa espanyola acusa el projecte d'atemptar contra la unitat d'Espanya i critica el fet que Catalunya vulgui ser considerada una nació: “els principals diaris de l'Estat, en termes globals, s'oposen amb duresa al projecte elaborat pel Parlament de Catalunya” (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009, p. 131).

De fet, l'estudi de Cortiñas i Pont-Sorribes (2009) inclou premsa de les diferents comunitats autònomes, com Aragó, Galícia o Andalusia, per saber si les “sensibilitats autonòmiques” influencien el discurs periodístic (p. 118), i en canvi es demostra que no són un condicionant. Hi ha matisos, però, en la intensitat amb la qual els diaris defensen la unitat d'Espanya (Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017). Així, alguns diaris valencians i diaris més conservadors com *El Mundo* no es plantegen una modificació de la Constitució Espanyola perquè és “intocable” (Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017, p. 1053). En canvi, *El País* es planteja una modificació si tota la població espanyola ho accepta. El discurs per part dels diaris catalans és favorable a arribar un acord entre governs per tal d'evitar un trencament i aposta per una solució negociada.

A part de la premsa, els esdeveniments vinculats a la proposta de l'Estatut català són analitzats a la televisió. O'Donnell i Castelló (2011) es fixen en els informatius de les dues televisions de titularitat pública que tenen cobertura a Catalunya: TVE i TV3. Identifiquen el tractament que fa un canal i altre sobre els conflictes de nacions i regions a Espanya i, novament, s'observen discursos oposats que tendeixen a destacar el conflicte. Conclouen que TVE deixa de banda la veu de la població catalana: els atorga un rol d'actors secundaris i dona a entendre que estan subordinats a l'estat espanyol. Per contra, TV3 mostra més protagonistes i dona veu a les diferents parts implicades, per exemple incloent declaracions de representats de partits polítics no favorables a la independència. Sigui com sigui, els autors identifiquen un discurs polític on domina el relat de “picabaralles entre veïns” (p. 210).

Pel que fa a les eleccions catalanes, es volen destacar les de 2015 perquè van ser anunciades pel govern de la Generalitat com a plebiscitàries i servien, segons el govern, com un símil del referèndum. Pràcticament tots els diaris van informar diàriament en portada d'aquestes eleccions (Ballesteros, 2017). Aquesta dada mostra com cada cop tots els mitjans, espanyols o catalans, prestaven més atenció a tot allò relacionat amb el procés sobiranista i li atorgaven prioritat informativa: “se trata de un tema que amenaza por saturar por completo el espacio informativo prioritario de los periódicos españoles” (p. 319). Les conclusions d'aquest estudi porten a dir que els mitjans madrilenys utilitzen matisos més negatius per fer referència a la campanya electoral, mentre que els catalans en fan una avaluació més neutra. A més, els diaris madrilenys tendeixen a representar negativament els subjectes catalans i positivament els espanyols, mentre que els diaris barcelonins ho fan a la inversa. En el que va coincidir tota la premsa és a tractar les eleccions amb caràcter plebiscitari, per la qual cosa Ballesteros (2017) considera que els partits sobiranistes van aconseguir col·locar el debat públic entorn la qüestió de la independència.

3.1.4. La premsa internacional com a tercera esfera periodística

Es dedica una explicació a part del cas del tractament informatiu del procés sobiranista a la premsa internacional per diferenciar-se dels resultats anunciats fins ara segons els estudis de Perales-García i Pont-Sorribes (2018) i Pont-Sorribes, Perales-García, Mauri-Rios i Tulloch (2019), que analitzen els fets clau entre el 2010 i el 2017. En primer lloc, l'interès mediàtic pels esdeveniments és irregular al llarg del temps, no es manté constant. En segon lloc, els factors que condicionen aquesta atenció mediàtica són diferents als de la premsa nacional i local. Finalment, si es parlava de dos discursos periodístics oposats segons la premsa espanyola o catalana, a excepció d'alguns diaris digitals més progressistes, el cas de la premsa internacional presenta un relat alternatiu. Es demostra que la distància emocional i geogràfica al conflicte facilita la construcció d'un relat menys posicionat ideològicament i que dona veu a les dues parts del conflicte de forma equilibrada.

En primer lloc, i en el cas de la premsa europea, s'identifiquen una sèrie d'elements que fa que aquests diaris tinguin més o menys atenció mediàtica en els esdeveniments del conflicte català (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018). Un factor és la proximitat del país d'origen del mitjà, ja que hi ha una tendència a dedicar més notícies per part d'aquells països més propers, com França i Alemanya. Un altre condicionant és que aquells països que es troben en una situació similar a la d'Espanya i Catalunya pel que fa a les demandes secessionistes mostren més interès en el conflicte. És el cas de la premsa del Regne Unit, que utilitza, per exemple, la consulta del 9-N per establir paral·lelismes amb el referèndum celebrat a Escòcia el 2014, o de la premsa francesa, per al cas de Còrsega.

En segon lloc, aquests estudis revelen que l'interès mediàtic internacional es concentra en aquells esdeveniments en els quals el sufragi universal és determinant: les eleccions al Parlament de Catalunya i els referèndums del 9-N i 1-O: “the media legitimize electoral process over civil society events” (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018, p. 160). Aquest interès també creix durant el 2017 durant els successos clau de setembre i octubre. Aquest auge no només es demostra per una major quantitat de notícies publicades, sinó també perquè els corresponents efectuen viatges a Barcelona amb més freqüència (Pont-Sorribes *et al.*, 2019).

En tercer i últim lloc, la premsa internacional presenta un relat alternatiu al de la premsa espanyola i catalana. D'acord amb les posicions sobiranistes, legitima la voluntat de votar, però només si es fa de forma acordada amb l'estat espanyol. De fet, els arguments per qüestionar el referèndum venen donats per la il·legalitat d'aquest, argument que s'alinea amb el sector constitucionalista (Pont-Sorribes *et al.*, 2019). A més, els diaris es mostren crítics amb els dos bàndols enfrontats perquè creuen que adopten postures que encallen el conflicte: la unilateralitat en el cas del govern català i l'oposició frontal al referèndum en el cas del govern espanyol (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018).

Aquest relat periodístic també es diferencia del de la premsa nacional i local perquè dona més protagonisme a la Unió Europea, ja que considera que té la capacitat de mediar en el conflicte i, per tant, no només s'atribueix la responsabilitat als governs espanyol i català. Aquesta afirmació demostra que la premsa internacional no s'alinea amb els arguments del govern espanyol (Pont-Sorribes *et al.*, 2019). A més, països com Alemanya o França fan referència a les conseqüències econòmiques que tindria per a Europa que Catalunya s'independitzés. No obstant això, i de la mateixa manera que la premsa espanyola i catalana, els diaris internacionals es centren en el conflicte i la diferència per narrar els esdeveniments com una manera de mantenir l'atenció i interès de l'audiència.

3.2. El moviment independentista a les xarxes socials

La majoria d'estudis sobre el tractament informatiu del moviment sobiranista indica una polarització en els mitjans de comunicació (Moragas-Fernández, Grau-Masot i Capdevila, 2019; Moragas-Fernández i Montagut, 2019). Tanmateix, altres estudis demostren que la divisió existeix també en altres àmbits, com és el cas de les xarxes socials i, per tant, en la societat. Guerrero-Solé (2017) analitza l'estructura de comunitat de les xarxes socials, concretament de Twitter, per veure com es distribueixen els usuaris al voltant de la discussió sobre la consulta del 9-N. Els resultats demostren que es produeix una segregació entre dos clústers, els quals es corresponen amb dues posicions: aquells usuaris que donen suport al referèndum i aquells que hi estan en contra. No obstant això, l'autor matisa que hi ha una polarització per part de la ciutadania pel que fa a la qüestió de la independència, però això no significa que n'hi hagi en altres temes.

En el mateix sentit, Moragas-Fernández *et al.* (2019), analitzen el debat que es va generar a Twitter durant un període concret del Procés, la Llei del Referèndum de Catalunya. Conclouen que aquesta xarxa social va generar caixes de ressonància, és a dir, que els usuaris van interactuar i compartir aquelles publicacions que eren ideològicament properes al seu posicionament. Això provoca que també a l'entorn digital els discurs sobre la independència es mantinguin polaritzats i sigui difícil obtenir un relat més moderat: “los perfiles integrados en las dos comunidades [...] refuerzan la concepción de los participantes en el conflicto como dos bandos opuestos y enfrentados y dificulta la elaboración de una narrativa alternativa” (Moragas-Fernández *et al.*, 2019, p. 13).

Altres autors reflexionen entorn del rol que ha tingut la web 2.0 en el moviment independentista (Cramerí, 2015; Anderson, 2019). Cramerí (2015) considera que el moviment social ha estat creat a través del poder comunicatiu ofert per la web 2.0. i les tecnologies, motiu pel qual creu que s'ha beneficiat dels mitjans socials i internet. Ho argumenta amb l'exemple dels *lipdubs* i *flashmobs* que es van organitzar per donar a conèixer el moviment. Anderson (2019) explica que les entitats sobiranistes utilitzen aquestes plataformes per promoure la seva causa: possibiliten la difusió de missatges, faciliten la sincronització de certes accions i creen la percepció d'una comunitat virtual amb una identitat col·lectiva. Conclou que les xarxes socials són un element que permet crear esferes públiques alternatives a l'hegemonia dels mitjans de comunicació, però que en el cas de les entitats sobiranistes han estat una eina complementària, no substitutòria d'altres formes de difusió.

3.3. Casos similars al context català: els processos secessionistes d'Escòcia i el Quebec

A continuació es presenten alguns dels estudis sobre dos casos similars als de Catalunya, en el sentit que són moviments socials que també reclamen el dret a decidir: Escòcia enfront de l'estat-matriu Anglaterra i el Quebec enfront de Canadà. Són moviments que “en algunes democràcies liberalrepresentatives d'Occident es construeixen, precisament, entorn de la defensa d'aquest dret” (López, 2011, p. 4). Aquests processos tenen en comú que són moviments polítics transversals i no d'un únic partit polític i que duen a terme una consulta popular o referèndum. Així, també són moviments que han estat promoguts per campanyes i partits polítics i que reclamen, entre d'altres coses, tenir una gestió pròpia dels recursos per tal d'aconseguir un benefici econòmic i social per al seu territori (Perales-García, 2014). Són el que també es coneixen com “estats sense nació”, on la cultura és un factor especialment competitiu a l'hora de reclamar la seva identitat nacional (Barbieri, 2012). En tots tres casos (Catalunya, Escòcia i Quebec), el repartiment de poders de l'estat-matriu promou una tensió entre el govern estatal i el de la nació sense estat, el qual defensa l'autogovern com un valor central.

Una primera revisió al material acadèmic publicat sobre el moviment independentista d'Escòcia permet afirmar que, des del camp de les ciències socials, l'interès de recerca rau en els fòrums de debat o, per fer-ho extensible, en el comportament dels usuaris-votants a la xarxa (Burnett i Bloice, 2016; Prentice, 2010; Quinlan, Shephard i Paterson, 2015). Per contra, els estudis sobre com els mitjans de comunicació van cobrir el procés referendari escocès o altres esdeveniments són pocs, segons Dekavalla (2016), que considera que és “an under-researched area” (p. 794). Això també porta a dir que en el cas del moviment sobiranista de Catalunya sí que hi ha una gran quantitat d'estudis sobre la cobertura mediàtica, com s'ha vist, però en manquen de dedicats al comportament de la població o, en altres paraules, als estudis de recepció. També s'han dut a terme estudis comparatius d'esdeveniments similars entre Escòcia i Catalunya (Castelló i Capdevila, 2013; Perales-García, 2014).

Perales-García (2014) desenvolupa una comparativa entre el cas d'Escòcia i el de Catalunya tot observant la paradoxa entre el referèndum escocès fallit del 18 de setembre de 2014, en el sentit que no va aconseguir una majoria favorable a la independència, i la manifestació de pocs dies abans a Catalunya, l'11 de setembre de 2014, que va tenir èxit de convocatòria. L'autora recalca com, des de Catalunya, el moviment ha estat impulsat per la societat civil catalana, com també assenyala Cramer (2015) quan atorga un rol vital a aquest factor per explicar l'èxit de les “Diades”. Però, a més, Perales-García (2014) recorda que en el cas de Catalunya el referèndum es planteja com un sondeig no oficial, bloquejat principalment des del Tribunal Constitucional d'Espanya, mentre que a Escòcia és vinculant i acceptat per part del govern britànic. Reflexiona sobre el rol que els mitjans socials poden tenir per “mediatitzar” el conflicte, entenent que tenen “an undeniable role in the articulation of the public sphere, especially in the flow of information and the formation of opinion” (p. 335).

Un altre estudi comparatiu és el de Castelló i Capdevila (2013), que, a través de l'anàlisi de *framing*, identifiquen quins enquadraments utilitza la premsa nacional de cada regió durant les campanyes electorals de 2006 en el cas de Catalunya i de 2007 pel que fa a Escòcia. Les autores parteixen de la idea que els partits polítics tenen un rol determinant en la configuració i avaluació dels temes, cosa que acaba determinant el comportament del votant. Malgrat que tots dos casos tenen una situació similar pel que fa al creixement del suport a l'independentisme i el suport polític per a un referèndum, els resultats presenten una cobertura diferent per a cada cas. Els diaris escocesos donen una importància cabdal a la independència i, en canvi, els catalans trivialitzen aquest tema. En el que sí coincideixen la premsa catalana i escocesa és en l'ús d'una majoria d'enquadraments negatius i en el predomini de la dimensió simbòlica d'aquests.

Una altra anàlisi del tractament informatiu, només aplicada al cas escocès, és el de Dekavalla (2016). A través de l'anàlisi de *framing*, aquest estudi serveix per demostrar que en la campanya del referèndum escocès es va utilitzar un discurs basat en la

competició o joc estratègic entre oponents. Els enquadraments es basaven a assenyalar perdedors i guanyadors, i això feia augmentar la polarització entre els votants: “any news framing that focuses on opposition between political sides heightens polarization in a campaign and directs voters’ attention to oppositional style rather than substance” (p. 801). Les seves reflexions tenen a veure amb el fet que els polítics promouen certs enquadraments que acaben traslladant-se als mitjans de comunicació i, per tant, consideren que la construcció dels enquadraments és fruit d’una combinació entre periodistes, polítics i percepcions de l’audiència.

Pel que fa als estudis de recepció, n’hi ha diversos basats en enquestes per saber com es defineix culturalment la població escocesa (Prentice, 2010). Per exemple, per saber si els ciutadans del Regne Unit es consideren anglesos o escocesos i veure com perceben els conflictes d’interessos entre les dues regions. Aquestes variables s’associen després al grau de suport a la independència d’Escòcia. A través de l’anàlisi crítica del discurs i aplicat a les discussions a Twitter, Prentice (2010) observa que hi ha un sentiment cultural diferent dels anglesos, on es subratlla l’exclusivitat dels trets culturals d’Escòcia i s’argumenta la força que té el moviment secessionista. D’aquesta manera, l’autora proposa i concep les plataformes *online* com un espai per a la deliberació ciutadana, una conclusió similar a les ja esmentades de Guerrero-Solé (2017) i Anderson (2019).

Fent referència al rol que tenen els mitjans socials en els processos secessionistes, Quinlan *et al.* (2015) asseguren que en aquest àmbit hi ha poca exploració. Consideren que el creixement d’aquestes plataformes ofereix esperança a aquells que desitgen una deliberació millor: “they offer the opportunity for political discussion to take place, negating geographical boundaries and offering easy access to discussion forums at a low cost” (p. 193). En aquest cas, els autors analitzen el fòrum de discussió sobre la independència de la BBC, *Have Your Say*, durant un període de dinou mesos, per tal de veure si es crea un espai de deliberació. Els resultats porten a afirmar que encara queda molt camí per recórrer per poder considerar que els mitjans socials funcionen com a espais de deliberació ciutadana, ja que els usuaris es limiten a comentar, sense entrar en debats amb altres participants.

També centrant el focus d’estudi en el comportament dels usuaris, i en aquest cas fixant-se el mitjà social Twitter, Burnett i Bloice (2016) proposen estudiar de quina manera s’utilitza aquesta xarxa social durant els tres debats televisius sobre el referèndum d’Escòcia. Aquest és un altre exemple que l’interès en el moviment escocès no rau en la tasca periodística a l’hora de narrar els conflictes, sinó en quines dinàmiques s’estableixen a la xarxa. Burnett i Bloice aporten resultats significatius per avançar en l’estudi de Twitter en les campanyes electorals. En el cas d’Escòcia, no poden concloure que aquesta xarxa social fos realment decisiva a decantar la balança cap al “no”, el resultat finalment guanyador en el referèndum. El que sí que cal tenir present és que Twitter pot ser una eina

per atraure públic jove, un perfil que no acostuma a seguir les campanyes electorals però que en canvi té una elevada presència a les xarxes socials.

Per tancar aquest apartat, cal fer referència també al cas del Quebec, per haver protagonitzat un moviment independentista proper al de Catalunya. No obstant això, en viure el seu auge força anys abans (el 1980 amb el primer referèndum i el 1995 amb el segon), la literatura acadèmica fa referència sobretot a la història del país, i no tant a com els mitjans de comunicació en van parlar. Per exemple, Rocher (2014) dona una mirada al context polític i social que va marcar l'època daurada de l'independentisme quebequès, tot repassant-ne els orígens i analitzant el fenomen dels referèndums, on en tots dos casos es va imposar el "no" a la independència. Després de tres dècades, l'autor recorda que la proposta fallida d'aquests referèndums va provocar un tancament per part del govern central. Això va fer que el govern canadenc s'aferrés a la Constitució i no oferís alternatives al poble quebequès, com podria haver estat un major repartiment dels poders.

CAPÍTOL 4. CONTEXTUALITZACIÓ DEL PROCÉS SOBIRANISTA

Es parla del procés sobiranista de Catalunya com el moviment social i polític que es basa en la demanada del dret a l'autodeterminació o dret a decidir a favor de la independència de Catalunya (López, 2011). Afegint-hi les paraules de Gagnon, Montagut i Moragas-Fernández (2019), aquest moviment està impulsat per les forces polítiques independentistes i ha derivat en un enfrontament entre l'estat espanyol i el govern català. Cronològicament, el Procés es situa entre el 2010 i finals del 2017, coincidint amb dos fets determinants: la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya com a desencadenant de l'esclat del conflicte i les eleccions al Parlament de Catalunya del 21 de desembre de 2017 com el succés de clausura de l'etapa. Durant aquest període, políticament es duen a terme quatre eleccions autonòmiques (2010, 2012, 2015 i 2017) i dos referèndums (9 de novembre de 2014 i 1 d'octubre de 2017).

Posteriorment a les eleccions del 2017, alguns autors parlen del “post-Procés” perquè comença una etapa molt diferent a l'anteriorment viscuda (Gifreu, 2019). Aquesta afirmació es fa, d'una banda, perquè s'inicien les actuacions judicials contra els organitzadors i promotors del referèndum de l'1-O. El resultat és l'empresonament de nou polítics que ocupaven diversos càrrecs de conselleries del govern català i l'exili de set polítics més, entre ells el president, Carles Puigdemont.⁸ Són empresonats preventivament (des de finals de 2017) i jutjats posteriorment (a l'octubre de 2019 surt la sentència). Tot aquest període encalla les actuacions polítiques per part del govern català, que se centra en la defensa i petició d'alliberament de les persones empresonades. Però, a més, els resultats de les eleccions del 21 de desembre de 2017 van deixar un panorama d'estancament polític perquè la societat va quedar partida en dos: tres partits proindependentistes van aconseguir el 47,5 % dels vots, i els partits constitucionalistes, el 50,91 % (Carbonell, 2018). Per contextualitzar el conflicte, al final d'aquest capítol s'indiquen els factors que es consideren més rellevants en el sorgiment i consolidació del Procés. Abans, però, s'explica la cronologia del conflicte.

4.1. Cronologia del conflicte (2006-2017)

Seguidament, i de manera cronològica, es mostren els esdeveniments polítics i socials més significatius del procés sobiranista, englobat de 2010 a 2017, que ajuden a comprendre l'evolució del conflicte. Es resumeixen a la taula 2.

⁸ Les persones empresonades i els càrrecs que ostentaven en aquell moment són: Jordi Sánchez (president de l'ANC), Jordi Cuixart (president d'Òmnium Cultural), Oriol Junqueras (vicepresident del govern), Joaquim Forn (conseller d'Interior), Raül Romeva (conseller d'Affers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència), Jordi Turull (conseller de Presidència), Josep Rull (conseller de Territori i Sostenibilitat) i Carme Forcadell (presidenta del Parlament de Catalunya). Les persones que van anar a l'exili són Carles Puigdemont (president de la Generalitat de Catalunya), Antoni Comin (conseller de Salut), Lluís Puig (conseller de Cultura), Meritxell Serret (consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Anna Gabriel (diputada al Parlament de Catalunya per la CUP) i Marta Rovira (secretària general d'ERC).

Taula 2. Esdeveniments clau del procés sobiranista (2006-2017)

Període	Esdeveniments clau
<i>Reforma de l'Estatut d'Autonomia i peticions econòmiques (2006-2010)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i proposta d'un nou Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006) • Retorn de l'estatut amb retallades (juny de 2010) • Manifestació contra la resolució de l'estatut (juliol de 2010) • Eleccions al Parlament de Catalunya (novembre de 2010): victòria de CiU
<i>Consultes municipalistes i majoria sobiranista a les eleccions (2011-2012)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Consultes sobiranistes (2009-2011) • Manifestació de l'11-S: "Catalunya, nou Estat d'Europa" (setembre de 2012) • Eleccions al Parlament de Catalunya (novembre de 2012): victòria de CiU
<i>Consulta del 9-N i eleccions plebiscitàries (2013-2015)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Manifestació de l'11-S: "Via Catalana" (setembre de 2013) • Anunci d'un referèndum (desembre de 2013) • El govern català porta la proposta de referèndum al Congrés (abril de 2014) • Manifestació de l'11-S: "Ara és l'hora" (setembre de 2014) • Celebració de la consulta del 9-N (novembre de 2014) • Manifestació de l'11-S: "Via Lliure" (setembre de 2015) • Eleccions al Parlament de Catalunya (setembre de 2015): victòria de JxSí
<i>Referèndum de l'1-O i ofensiva judicial (2016-2017)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Canvi en la presidència de la Generalitat: Carles Puigdemont relleva Artur Mas (gener de 2016) • Manifestació "A punt" (setembre de 2016) • Aprovació de la llei del referèndum (setembre de 2017) • Manifestació de l'11-S: "La Diada del Sí" (setembre de 2017) • Detencions a conselleries de la Generalitat (setembre de 2017) • Celebració del referèndum de l'1-O (octubre de 2017) • Eleccions al Parlament de Catalunya (desembre de 2017): victòria de Cs

Font: elaboració pròpia

A continuació es mostren els resultats obtinguts en nombre d'escons en les diferents eleccions autonòmiques incloses en el període d'estudi, des de 2010 fins a 2015; per tant, les eleccions de 2017 en queden excloses. També es fa constar el percentatge de participació. Les xifres seran comentades en cada apartat corresponent.

Taula 3. Resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya (2010-2015)

	Eleccions 2010	Eleccions 2012	Eleccions 2015
CiU	62	50	*
PSC-PSOE	28	20	16

PP	18	19	11
ICV-EUiA	10	13	11
ERC	10	21	**
SI	4	-	-
Cs	3	9	25
CUP	-	3	10
JxSí	-	-	62 (ERC + CiU)* **
Total escons	135		
Participació	58,78 %	67,76 %	74,95 %

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del portal de la Generalitat de Catalunya
(gencat.cat/governació)

4.1.1. Reforma de l'Estatut d'Autonomia i peticions econòmiques (2006-2010)

Diversos autors coincideixen a situar l'origen del procés sobiranista el 2010, arran de la sentència del Tribunal Constitucional sobre la proposta d'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Aquesta es va presentar quatre anys abans, el 2006, al Congrés de Diputats de Madrid, després de ser aprovada en referèndum (Carbonell, 2018; Gifreu, 2019; Jaráiz, Lagares i Barreiro, 2017; Vaczi, 2016). Durant el període de 2003 al 2010, el govern de la Generalitat de Catalunya va estar encapçalat per l'anomenat *Tripartit*, una coalició formada per tres formacions polítiques (PSC, ERC i ICV). Aquest govern va proposar una reforma de l'Estatut de Catalunya i va introduir el terme *nació* per referir-se a Catalunya. Afirmava el català com a llengua preferent de governació, dels mitjans i també de l'educació (Burg, 2015). Tot això va fer ressorgir un conflicte històric sobre el nacionalisme amb Espanya.

Però, sobretot, aquesta proposta d'estatut es fixava en qüestions econòmiques per tal de reclamar més inversió per al territori, ja que es considerava que hi havia un dèficit fiscal, una falta d'inversions per part de l'Estat en territori i infraestructures, i un caràcter desigual en les balances fiscals i el concert econòmic (Clua, 2014). Aquesta afirmació es justificava a partir de les dades dels saldos fiscals que el govern del PSOE va publicar el 2008: Catalunya era la tercera comunitat amb més saldo negatiu, entre el 6,5 % i el 8,7 % depenent de la metodologia emprada (Burg, 2015). Així és com es va generar la percepció que hi havia un espoli econòmic per part d'Espanya i que aquesta situació podia canviar si Catalunya tenia el control econòmic. Es demanava més control en la gestió de competències autonòmiques i en l'autogovern (Clua, 2014). De fet, en aquells moments, el 2006, encara no es parlava d'independència: tan sols el 14 % de la població catalana es mostrava favorable a aquesta opció (CEO, 2006).

Al juny de 2010 el Tribunal Constitucional va retornar la proposta d'Estatut amb modificacions que van provocar el descontentament i frustració de part de la població catalana (Carbonell, 2018; Clua, 2014; Cramerí, 2015; Micó i Carbonell, 2017), tal com

es va visibilitzar en forma de manifestació un mes després, el 10 de juliol de 2010: “el Proceso vive en 2010 su momento más álgido, con la sentencia del TC y con el ahogo económico que el gobierno español aplicó al gobierno catalán en nombre de las restricciones por la crisis” (Clua, 2014, p. 90). El Tribunal Constitucional va desestimar qüestions de polítiques de llengua, d’identitat i estat català i prerrogatives econòmiques i polítiques (Burg, 2015). Així, no es reconeixia Catalunya com a nació i el català tampoc no era admès com a llengua vehicular del sistema educatiu (Subirats i Vilaregut, 2012). Per això, en la manifestació del juliol de 2010 el lema tenia a veure amb la reivindicació de Catalunya com a nació: “Som una nació. Nosaltres decidim”. Alguns acadèmics consideren que aquesta data i aquest fet van suposar l’inici del procés sobiranista (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; O’Donnell i Castelló, 2011; Xicoy, Perales-García, Xambó, 2017).

A finals de 2010, el percentatge de població a favor de la independència de Catalunya ja era del 25,2 % (CEO, 2010) i part del catalanisme demanava un “reconeixement del fet nacional català i de les seves prerrogatives com a nació” (Gifreu, 2019). A finals de 2010, el 28 de novembre, es van celebrar unes eleccions autonòmiques que van suposar el final del *Tripartit* i van donar la majoria a CiU amb la candidatura d’Artur Mas, amb 62 escons dels 135 totals (vegeu la taula 3, on es mostren els resultats de les eleccions).

4.1.2. Consultes municipalistes i majoria sobiranista a les eleccions (2011-2012)

A partir del 2010 es va encetar una nova etapa que van encapçalar Artur Mas en el terreny català i Mariano Rajoy en el terreny espanyol (Orriols i Rodon, 2016). El President de la Generalitat va apostar per negociar les condicions econòmiques amb el govern espanyol i parlava de realitzar un “pacte fiscal” que concedís millores per a Catalunya (Vaczi, 2016). Però ja no només s’utilitzaven arguments econòmics, sinó que en el relat polític es va introduir la idea d’independència i el concepte de “dret a decidir”, que es va materialitzar a partir de les anomenades consultes sobiranistes.

Les consultes sobiranistes es van produir entre el 2009 i 2011 i van tenir lloc en l’àmbit municipal per demanar als ciutadans catalans la seva opinió sobre si voldrien que Catalunya fos independent. L’objectiu era situar la independència al centre de l’agenda política catalana i fer visibles les reivindicacions de part de la població catalana, ja que els resultats no tenien caràcter vinculant (Clua, 2014). L’AMI va ser l’associació encarregada d’organitzar aquests actes, que es van anar estenent a tot el territori. Aquestes consultes no van tenir la mateixa magnitud que les manifestacions, però sí que van ser fonamentals per entendre el creixement a favor de la independència. Suposaven una novetat en la forma de participar, ja que la ciutadania es podia expressar directament al marge dels partits polítics i les institucions públiques (Clua, 2014). Es defensava, per tant, la participació ciutadana, una qüestió que anava més enllà de la independència. D’aquesta

manera, era una proposta més integradora de sectors que no es consideraven independentistes però que, en canvi, defensaven la llibertat de poder votar (Jaráiz *et al.*, 2017).

Posteriorment, l'11 de setembre de 2012, es va celebrar una de les manifestacions més multitudinàries a Europa coincidint amb la Diada de Catalunya (Alonso-Muñoz, 2014; Xambó *et al.*, 2014). Va aplegar gairebé 1,5 milions de persones segons l'organització, l'ANC, i 600.000 segons la delegació del govern espanyol a Catalunya. El lema era "Catalunya, nou estat d'Europa" i va comptar amb el suport polític de CiU, ERC, ICV i SI, mentre que membres del PSC s'hi van afegir a títol personal. Aquesta manifestació es feia dies abans que el president de la Generalitat es reunís amb Mariano Rajoy per parlar del nou sistema fiscal. No obstant això, i posteriorment a aquesta mobilització, el PP va rebutjar qualsevol demanada per part del govern català, resposta que va suposar un increment de la tensió política: "reflecting, perhaps, the more conservative ideology of the PP or the constraints on any Spanish government in the face of multiple potential claimants" (Burg, 2015, p. 304).

En aquest moment CiU va abandonar la posició ambivalent respecte a la independència i es va declarar públicament secessionista (Orriols i Rodon, 2016). Considerava que era impossible arribar a un acord amb el govern espanyol, motiu pel qual va convocar eleccions pel dia 25 de novembre del 2012 amb la promesa de celebrar un referèndum si guanyava el seu partit. La campanya electoral d'aquestes eleccions va estar dominada per la idea de la independència i el dret a decidir per part de les forces sobiranistes (CiU, ERC i la CUP) i el rebuig a un possible referèndum per part de PP i Cs. El PSC defensava un referèndum només si era legal i acordat. Els resultats d'aquestes eleccions (vegeu taula 3) van mostrar un increment de participació de més de mig milió de persones en comparació amb les eleccions del 2010 (va ser d'un 67,8 % enfront el 58,8 % del 2010) i va donar majoria parlamentària a les forces sobiranistes: CiU, ERC i CUP sumaven 74 escons. A finals de 2012, el percentatge favorable a una Catalunya independent era del 44,3 % (CEO, 2012).

Aquestes eleccions es van caracteritzar per l'entrada de dos partits nous, la CUP i Cs, que van tenir un paper rellevant en el posterior transcurs del procés sobiranista. La CUP, per pressionar el canvi a la presidència de la Generalitat després de les eleccions del 2015 (Carles Puigdemont enlloc d'Artur Mas), i Cs, per convertir-se en el partit guanyador en vots a les eleccions del desembre de 2017. En aquestes eleccions també es va observar un traspàs de vots del PSC a ERC (Orriols i Rodon, 2016). Segons Burg (2015), els partits que més es van beneficiar d'aquestes eleccions van ser CiU i ERC, ja que van aplegar la majoria dels no votants de les eleccions del 2010. No obstant això, el partit que presidia el govern català, CiU, va perdre dotze escons. Això es pot explicar per tres motius principals: les mesures d'austeritat que va dur a terme el govern català; els escàndols de corrupció que envoltaven el partit a través de l'expresident Jordi Pujol; i, finalment, el fet

que CiU es posicionés a favor de la independència, ja que tradicionalment comptava amb votants més moderats i no favorables a la secessió, sobretot per part d'UDC (Martí i Cetrà, 2016).

4.1.3. Consulta del 9-N i eleccions plebiscitàries (2013-2015)

Els resultats de les eleccions de 2012 van produir una polarització profunda de la política i la societat catalana entorn del tema de la independència: es va demostrar més participació i alhora més divisió (Burg, 2015; Orriols i Rodon, 2016). Aquest període legislatiu es va caracteritzar per la proposta i debat sobre una consulta per decidir el futur de Catalunya i els entrebancs polítics i judicials per realitzar-la. No obstant això, l'argument entorn d'un finançament regional injust seguia present, i es van mantenir reunions entre els dos governs en qüestió de recursos i més control per a Catalunya. El relat polític tenia a veure amb el fet que si Catalunya fos independent funcionaria millor econòmicament (Burg, 2015).

Les accions polítiques per realitzar un referèndum es van iniciar a principis del 2013. CiU i ERC van acordar redactar un document titulat *Declaració de sobirania i dret a decidir del poble català*, que va ser suspès i declarat nul pel Tribunal Constitucional. El govern espanyol també es mostrava contrari a la consulta, i això feia que es reforçés el discurs prodemocràtic (Clua, 2014). No obstant, els partits catalans favorables a un referèndum (en aquells moments eren CiU, ERC, CUP, ICV-EUiA i membres del PSC a títol individual) van decidir tirar endavant i, a finals del 2013, Artur Mas va anunciar que la consulta es materialitzaria el 9 de novembre de 2014. L'abril de 2014, una delegació del Parlament de Catalunya va anar al Congrés dels Diputats a demanar un referèndum legal i acordat, però va ser rebutjat amb els vots contraris del PP i el PSOE (Burg, 2015; Martí i Cetrà, 2016). Va ser en aquest moment quan el govern català va desistir de negociar la consulta amb el govern espanyol i es va incrementar encara més la confrontació política.

El 9 de novembre de 2014 es va celebrar la consulta no vinculant. A la doble pregunta proposada, “Vol que Catalunya esdevingui un Estat?” i “En cas de resposta afirmativa, vol que aquest Estat sigui independent?”, els resultats van ser del 80,7 % a favor del “Sí-Sí” (1.897.274), 10 % per al “Sí-No” (234.848), i 4,5 % per al “No”. La consulta va comptar amb 2.305.290 votants (Orriols i Rodon, 2016). Els resultats no van ser reconeguts pel govern espanyol i, per tant, el 9-N no va tenir efectes legals, sinó només simbòlics (Martí i Cetrà, 2016). Això va provocar que Artur Mas decidís anunciar eleccions per a l'any següent, el 27 de setembre de 2015, que popularment es van anomenar “eleccions plebiscitàries” perquè eren considerades com un referèndum per a la independència (Jaráiz *et al.*, 2017).

La campanya electoral de les eleccions del 2015 es va centrar en la qüestió de la independència, oferint arguments a favor per considerar que era una prova de referèndum

(CiU, ERC i CUP) i en contra per considerar que era un acte il·legal (PSC, PP i Cs). Va ser el primer cop en què es diferenciaven clarament dos blocs antagònics. El PSC va abandonar la defensa d'un referèndum pactat i es va situar al bloc contrari a la celebració de la consulta: la seva proposta era una reforma federal de la Constitució Espanyola per representar millor la singularitat de Catalunya. ICV, que es va presentar com a CSQP, va adoptar una posició intermèdia que tenia a veure amb la defensa del dret a decidir, però no si això anava en contra de la legalitat constitucional. ERC i CDC (CiU es va dividir en CDC i UDC⁹) es van presentar com a llista única sota el nom de JuntsPelSí (JxSí), i això trencava qualsevol identificació partidista dels electors, ja que aquests dos partits tenien poc en comú pel que fa a qüestions sociològiques i de cultura política (Jaráiz *et al.*, 2017). La CUP es presentava com a plataforma d'esquerres i defensava la declaració unilateral d'independència. Els partits contraris a la independència, PP i Cs, van dur a terme “a fierce defence of the Spanish constitution, which enshrines the indivisibility of the Spanish nation and does not contemplate any sovereign nation other than the Spanish people as a whole” (Martí i Cetrà, 2016, p. 112).

Aquesta polarització suposava un canvi radical en el sistema de partits polítics: “it also had a dramatic effect on the Catalan political party system, which experienced the most substantial shake-up since the re-establishment of autonomy in 1980” (Martí i Cetrà (2016, p. 109). A part de la secessió, també es va parlar de la viabilitat econòmica i va agafar força el tema de la pertinença o no a la Unió Europea en el cas d'una Catalunya independent, però no es parlava de qüestions socials o prioritàries per als ciutadans (Orriols i Rodon, 2016). Així doncs, aquestes eleccions no tenien a veure amb l'espectre ideològic, sinó amb una qüestió purament identitària: “el Procés se construye como una línea divisoria que no permite la ambigüedad ni la indefinición” (Jaráiz *et al.*, 2017, p. 146).

Tot això va generar un escenari d'incertesa dels possibles resultats electorals, que finalment van donar la victòria als partits pro-independència (JxSí i CUP) amb 72 escons (48% dels vots), tot i que no van arribar a la majoria parlamentària (vegeu taula 3). De fet, la independència va guanyar en escons, però no en vots. Orriols i Rodon (2016) conclouen que hi va haver dos factors decisius en aquest resultat: castigar l'actuació del govern anterior liderat per Artur Mas i el fet que no eren unes eleccions plebiscitàries reals.

⁹ CiU es dissol el 18 de juny de 2015 en dues candidatures, CDC (Convergència Democràtica de Catalunya) i UDC (Unió Democràtica de Catalunya), les quals es presenten per separat a les eleccions del Parlament de Catalunya de 2015. El motiu de la dissolució va ser que UDC no estava d'acord a celebrar un referèndum no legal ni a presentar-se conjuntament a les eleccions amb ERC (Orriols i Rodon, 2016). UDC no obté representació parlamentària i, dos anys més tard, el 24 de març de 2017, es dissol.

4.1.4. Referèndum de l'1-O i tràmits judicials (2016-2017)

L'onzena legislatura es va caracteritzar, en primer lloc, per un canvi de lideratge en la presidència de la Generalitat de Catalunya: al gener de 2016, Carles Puigdemont va rellevar Artur Mas, que portava cinc anys al capdavant. Aquest canvi es va produir, en part, per la negativa de la CUP a investir Artur Mas, a qui penalitzaven per les anomenades retallades econòmiques i que depenia dels vots d'aquesta formació política. Amb el canvi de president, Carles Puigdemont i el vicepresident Oriol Junqueras van començar a treballar conjuntament per dissenyar un referèndum que, aquest cop, fos vinculant, i que es va acabar celebrant l'1 d'octubre de 2017.

Atesa la polarització al Parlament, aquest període va comptar amb un enfrontament institucional constant, i també van créixer els actors que defensaven la unitat espanyola i el respecte a la Constitució: “it has seen a dialectical escalation between those political actors supporting independence and those who do not, leading to a scenario of intense polarization, accompanied by a deep crisis of political legitimation” (Gagnon *et al.*, 2019, p. 165). Les narratives polítiques per part del bàndol constitucionalista tenien a veure amb la protecció de l'ordre constitucional contra les forces nacionalistes que intentaven posar Catalunya fora d'Espanya, i el bàndol sobiranista estava cada vegada menys disposat a negociar amb l'estat: “there were significant efforts to divide Catalan society into opposing sides, including the promotion of unionism at the grassroots level” (Almiron, 2018, p. 45).

L'11 de setembre de 2016 va haver-hi una nova manifestació a favor de la independència, que aquest cop reclamava poder celebrar un referèndum (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018). Dies més tard, la Generalitat de Catalunya va anunciar que aquest referèndum seria unilateral i que es volia pactar amb l'estat espanyol. No obstant això, calia tenir garanties tècniques i obtenir un reconeixement internacional. No va ser fins el 9 de juny de 2017 que es va anunciar públicament la data i la pregunta del referèndum: “Voleu que Catalunya sigui un Estat independent en forma de república?”. A partir d'aquell moment, va començar un període de preparació i alhora impediment del referèndum: el govern espanyol comptava amb mesures judicials, econòmiques i policials per evitar-lo, i el govern català volia fer valdre la legitimitat del referèndum contra l'inconstitucionalisme i la il·legalitat (Gifreu, 2019). Aquest període era alhora excepcional i fundacional; excepcional, perquè hi havia incerteses sobre com es podria implementar i quina era la capacitat del govern català per esquivar les traves; i fundacional perquè la realització de l'1-O pretenia posar les bases de l'independentisme per constituir una república (Gifreu, 2019).

El 6 i 7 de setembre, el Parlament de Catalunya va aprovar la *Llei del referèndum d'autodeterminació vinculant sobre la independència de Catalunya*. L'endemà, però, es va celebrar un Consell de Ministres extraordinari per enviar recursos al Tribunal

Constitucional per a la suspensió de la llei i el decret de convocatòria. Aquesta suspensió va ser automàtica, perquè el Tribunal Constitucional els va admetre a tràmit. L'últim esdeveniment transcendental abans del referèndum va ser el registre de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat de Catalunya, el 20 de setembre de 2017. Es van produir detencions de membres del govern català i a Barcelona va haver-hi mobilitzacions de protesta per aquests empresonaments.

Finalment, el dia 1 d'octubre va tenir lloc el referèndum. Van votar-hi 2.286.217 persones a través de 2.243 col·legis (Serrat, 2019), i el "Sí" va aplegar el 89 % del total. La jornada va estar protagonitzada per actuacions als centres electorals per part de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, que tenien ordres de requisar les urnes. Aquestes actuacions van acabar amb enfrontaments entre les forces de seguretat i els votants que es trobaven a les portes dels col·legis electorals. Segons dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, va haver-hi 1.066 persones ferides (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018).

Són diversos els autors que coincideixen a dir que l'1-O va marcar un abans i un després en el cicle del procés sobiranista (Almiron, 2018; Gagnon *et al.*, 2019; Gifreu, 2019). En primer lloc, perquè va ser concebut com un assoliment de la democràcia, perquè va fer front a traves judicials i va provocar una mobilització ciutadana important: "this saw the referendum as a major achievement of the people, due to the high involvement of citizens in its organization, the relatively high turnout at the polls and the civility with which the referendum was carried out" (Dowling, 2019, p. 306). En segon lloc, perquè va tenir un gran interès mediàtic i l'episodi es va fer conegut a escala internacional, cosa que va generar un clima d'empatia cap als votants. Això va ser possible perquè hi havia més de 1.500 periodistes de diferents països acreditats i les imatges de les actuacions policials es van compartir també a través de les xarxes socials (Dowling, 2019; Gifreu, 2019).

4.2. Més enllà dels fets polítics

La magnitud i persistència en el temps del moviment sobiranista s'explica per altres factors que van més enllà de la política. El creixement del percentatge de població a favor de la independència va augmentar d'un 20 % el 2005, quan encara no s'havien iniciat els tràmits per reformar l'Estatut d'Autonomia, a un 48 % el 2013 (vegeu taula 4). A partir d'aquest moment i durant tot el període d'anàlisi que inclou aquest treball (2010-2017), el percentatge va seguir prop del 40 %, tal com es reflecteix a la següent taula.

Taula 4. Evolució de les preferències ciutadanes pel que fa a la relació Espanya-Catalunya (2010-2020)

<i>Creu que Catalunya hauria de ser...?</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Una regió d'Espanya	5,6	5,7	4	5,4	5,4	5	5,7	4,6	5,9	5,9	6,5
Una comunitat autònoma d'Espanya	34,7	30,3	19,1	18,6	21,8	24,6	24,1	27,4	24	28	26,8
Un estat dins una Espanya federal	30,9	30,4	25,5	21,3	28,9	24,5	23,2	21,9	22,1	21,7	23,9
Un estat independent	25,2	28,2	44,3	48,5	36,2	40	38,9	40,2	38,9	36,7	35,5

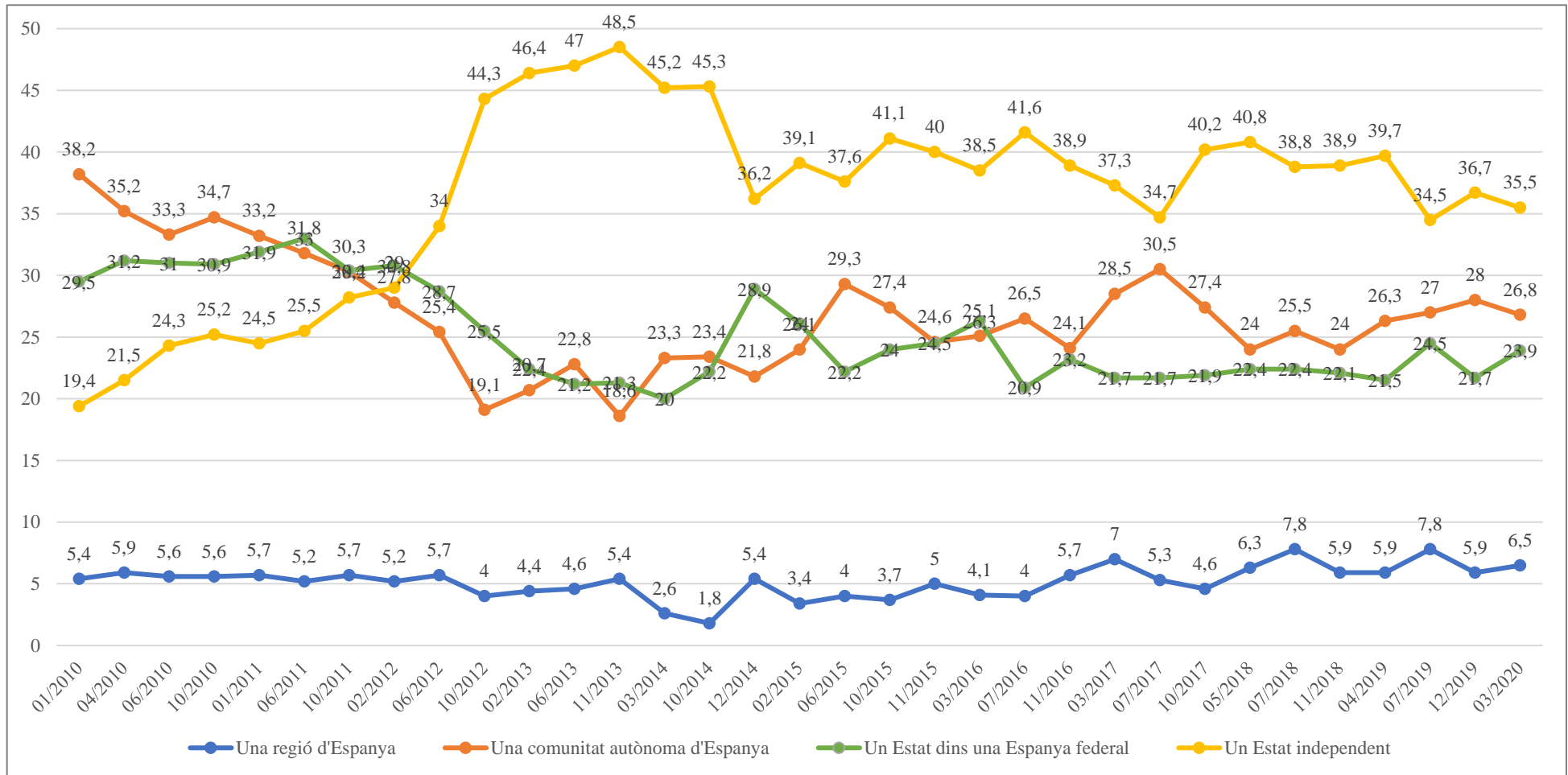
* A diferència de la resta d'anys, les xifres de l'any 2020 es corresponen a la primera onada del Baròmetre d'Opinió Pública, ja que no es disposa de més dades en el moment de realitzar aquesta recerca.

Font: elaboració pròpia a partir de la darrera onada anual dels Baròmetres d'Opinió Pública del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya (ceo.gencat.cat/ca/barometre).

La figura 2 mostra l'evolució del percentatge favorable a una Catalunya independent recollida en forma de gràfic. En aquest cas s'afegeixen les xifres de totes les onades del Baròmetre d'Opinió Pública, que en fa tres anuals, per tal de relacionar les variacions percentuals amb els esdeveniments polítics o socials. El percentatge favorable a un estat independent és especialment elevat a partir de 2013 (a posteriori de la manifestació del 2012) i fins a la celebració del 9-N: es manté a més del 44 % de la població. Aquest increment exponencial s'estabilitza a partir del 2015, any en què s'obté un percentatge que es manté pràcticament fins a meitat del 2018. Destaca la variabilitat en la resposta "una comunitat autònoma d'Espanya", ja que a meitat del 2015 i a meitat del 2017 el percentatge voreja el 30 %. Això indica que existia també una polarització de la societat catalana que, a més, s'anava mantenint al llarg dels anys.

A més, i malgrat no ser un període temporal inclòs en aquesta recerca, durant el 2018, 2019 i 2020 el percentatge favorable a un Estat independent es manté per sobre del 35 %, tot i que suposa un lleuger decreixement respecte a les xifres de 2017, que s'apropen al 40 %. D'altra banda, durant aquests darrers anys, l'opció de preferir que Catalunya sigui una regió dins Espanya obté els percentatges més elevats des del 2010: aglutina un 7,8 % tant a meitat del 2018 com a meitat del 2019. Per tant, tenint en compte que les opcions antagòniques (un Estat independent o bé una regió dins d'Espanya) són les que tenen major variació, s'observa que el posicionament social polaritzat continua vigent durant el "post-Procés".

Figura 2. Evolució de les respostes en % a la pregunta “Creu que Catalunya hauria de ser...?” (2010-2020)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Baròmetre d'Opinió Pública del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya (ceo.gencat.cat/ca/baròmetre)

Per explicar aquest fenomen és possible identificar una sèrie de factors, que es mencionen i desenvolupen a continuació. Concretament, se'n citen cinc: la crisi econòmica del 2008, la reivindicació d'una identitat i cultura pròpies, el suport i promoció per part d'entitats civils, la mobilització ciutadana i, finalment, la mediatització i internacionalització del conflicte.

4.2.1. Crisi econòmica i desafecció ciutadana cap a la política

Des del 2008, Espanya pateix una greu crisi econòmica que té conseqüències en l'atur i les retallades en els pressupostos. Es produeix un malestar general i una certa desafecció de part de la ciutadania cap a la política (Albareda i Guiu, 2016). En aquest moment es reviu el debat sobre el repartiment de les balances fiscals de les autonomies, i des del govern català es comença a instaurar el relat que Catalunya rep un finançament injust, és a dir, es genera la percepció que la contribució econòmica catalana no està compensada perquè es dona més del que es rep (Prado, 2014).

Aquest descontentament generalitzat es materialitza en forma de moviment social i, al llarg del 2011, apareix l'anomenat "moviment dels indignats" o "moviment del 15M", en el qual milers de persones ocupen els carrers i places de les principals ciutats espanyoles per demanar un canvi en el sistema polític i social (Castells, 2015; Serra, 2012). Aquest moviment té paral·lelismes amb el sobiranista, ja que es defensa un *empoderament* de la ciutadania i s'apela a fer una revolució democràtica "des de baix" (Clua, 2014). El moviment secessionista també promulga una ruptura amb el sistema, en aquest cas per a la creació d'un nou estat que permeti un nou model de representació democràtica. Es tracta d'una nova generació d'activistes que creu en noves formes de canvi polític a través de la capacitat d'organitzar-se i comunicar-se de forma autònoma (Castells, 2015). Aquesta proposta independentista encaixa perquè genera esperança en un context de crisi econòmica, política i social.

4.2.2. Reivindicació de la identitat cultural catalana

El moviment secessionista està vinculat amb la defensa de la identitat catalana. La reivindicació d'aquesta identitat pren especial força després de la dictadura franquista que va haver-hi a Espanya des del 1939 fins al 1975 (Burg, 2015). Aquest va ser un període caracteritzat per la censura i la repressió: la llengua catalana era perseguida i tan sols s'utilitzava en espais privats (Prado, 2014). És per això que un cop s'inicia la Transició Democràtica, després de la mort de Franco, s'intensifica la defensa i protecció de la cultura catalana (Micó i Carbonell, 2017).

De fet, la llengua és un dels atribuïts fonamentals "d'autoreconeixement i per l'establiment d'una frontera nacional invisible menys arbitrària que la territorialitat i menys exclusiva que l'etnicitat" (Castells, 2003, p. 84). No és fins a la Transició Democràtica, a partir del 1978, que el sistema d'autonomies espanyol es posa en marxa i

permet normalitzar la particularitat cultural i lingüística a Catalunya. Aquest impuls i reconeixement revitalitzen el debat entorn de la identitat catalana, un element que permet que Catalunya es reivindiqui com una entitat definida i distingida de l'estat del qual es vol separar: “esta deriva independentista ha sido vista como la consecuencia de la construcción de identidades nacionales alternativas a la estatal fomentadas por los gobiernos nacionalistas” (Clua, 2014, p. 85).

Segons Burg (2015), la reivindicació indentitària també s'explica per un seguit de factors que inclouen la procedència demogràfica i ideològica de cadascú: “identification with the AC [autonomous community] in Catalonia and in the other ACs is largely a product of descent-based attributes, demographic, institutional, and ideological factors associated with reaching adulthood in the post-Franco era and leftist ideology” (p. 294). Per tant, la qüestió identitària és una raó de pes que acompanya la preferència per una Catalunya independent, que asseguri i protegeixi la llengua i cultura catalanes. Però no pot ser una raó per si sola, ja que, com es deia anteriorment, el factor econòmic pot tenir una major incidència sobretot per a aquelles persones que tenen identitats duals o compartides (Clua, 2014).

Precisament la particularitat de Catalunya és que, històricament, ha estat una regió d'acollida i un lloc d'intercanvi cultural: “the capacity to integrate has been an essential element of Catalan reality” (Carbonell, 2018, p. 4). L'onada migratòria més significativa i amb més incidència en el context del moviment sobiranista és la dels anys 60 del segle XX. Es van produir migracions internes des d'altres llocs d'Espanya, sobretot del sud del territori espanyol, cap a Catalunya. Això va contribuir al creixement econòmic català i va fer que gairebé la meitat de la població actual vingui d'altres regions espanyoles. Això permet parlar d'una identitat de dinàmica intercultural, caracteritzada per la diversitat i identitat comunitària, on es reconeix la diferència però alhora es defensa la unitat i integració (Carbonell, 2018).

Aquesta realitat permet explicar també la polarització de la ciutadania, ja que la identitat té a veure amb el sentiment de pertinença a una comunitat. En altres paraules, el fet que una persona es declari únicament catalana, únicament espanyola o bé catalana i espanyola fa variar la seva preferència a favor d'una Catalunya independent. Aquestes afirmacions són corroborades a través de l'estudi de Burg (2015), que conclou que aquelles persones que no tenen el català com a llengua primària i que se senten únicament espanyoles tendeixen a declarar que voldrien que Catalunya fos una regió d'Espanya. En canvi, la preferència per la independència és més clara per a aquells que s'identifiquen més amb Catalunya que no pas amb Espanya: per exemple, el 2013, un 61 % dels que votaven la independència deia sentir-se únicament català. Aquesta diversitat cultural demostra que el motiu identitari per si sol no explica l'increment de l'independentisme.

4.2.3. Suport i promoció per part d'entitats civils

El moviment sobiranista de Catalunya ha comptat amb dues entitats molt actives durant els dos períodes referendaris i sobretot en l'organització de les manifestacions independentistes de l'11 de setembre: l'Assemblea Nacional Catalana i Òmnium Cultural (Cramerí, 2015). L'ANC va néixer el 2012 com una organització no governamental que buscava “empènyer els polítics cap a fora de l'autonomisme i de la Constitució Espanyola en un camí irreversible cap a la independència i la construcció de l'Estat propi” (Serra, 2012, p. 532). Òmnium Cultural té un recorregut històric més llarg, des de 1961, i es considera una entitat bàsicament cultural, perquè es dedica a promocionar la llengua i la cultura catalanes.

Aquestes entitats han permès una vinculació directa amb la societat civil (Serra, 2012) i han pogut actuar en diferents fronts. L'ANC es va moure en el camp polític: va mantenir reunions i negociacions constants amb el govern català per expressar com s'haurien de celebrar les consultes, tant la del 9-N com la de l'1-O. Òmnium Cultural va elaborar un discurs entorn de la defensa de la llengua i la cultura com a motius identitaris i integradors del moviment secessionista (Clua, 2014). El lideratge i activisme d'aquestes dues associacions va ser, doncs, determinant per mantenir actiu el Procés (Cramerí, 2015).

4.2.4. Mobilització ciutadana a través de les Diades de Catalunya

La manifestació en contra de les retallades de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del juliol de 2010 es considera la primera mobilització important del moviment secessionista (Cortiñas i Pont-Sorribes, 2009; O'Donnell i Castelló, 2011). A aquesta la segueix la de l'11 de setembre de 2012, una de les més multitudinàries d'Europa, que marca un punt d'inflexió en les reivindicacions independentistes (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Des d'aquell mateix any, les mobilitzacions es van anar celebrant cada 11 de setembre, coincidint amb la Diada de Catalunya. Aquestes manifestacions, juntament amb els referèndums del 9-N i l'1-O, han sigut fonamentals en l'evolució del Procés i han generat “un elevat ressò en els mitjans de comunicació i l'opinió pública” (Gili, 2014, p. 96).

La manifestació de 2012 reclamava el dret a decidir i introduïa el debat sobre la possibilitat que Catalunya fos un estat d'Europa en cas d'independència. El 2013 es va dur a terme una cadena humana al llarg de més de quatre-cents quilòmetres del territori català i reclamava obertament la independència. Dos mesos abans de la celebració del 9-N va tenir lloc la manifestació del 2014, que se centrava en la defensa del dret a votar per decidir el futur de Catalunya. L'any consecutiu, la mobilització va tenir lloc a Barcelona i demanava novament la independència, només uns dies abans de les eleccions de caràcter plebiscitari del 27 de setembre de 2015. La manifestació de 2016 es va descentralitzar i va estar present en cinc ciutats de Catalunya: es deia que l'independentisme havia arribat al punt de trobada i que pretenia eixamplar la base social favorable a la independència

(Palà, 2018). Finalment, l'última manifestació inclosa en el període d'estudi d'aquest treball és la del 2017, “la Diada del Sí”, que estava centrada a defensar la celebració del referèndum de l'1-O.

4.2.5. Mediatització i internacionalització del conflicte

Són diversos els autors que coincideixen a dir que els mitjans han tingut un paper clau en la visibilitat del moviment independentista (Clua, 2014; Crameri, 2015; Gifreu, 2019; Prado, 2014). Tal com expliquen Micó i Carbonell (2017), els mitjans tenen un doble rol en el conflicte: funcionen com a quart poder o quart estat i alhora són una estructura essencial per a la mediació i socialització dels ciutadans i la societat: “the media have been essential mechanism in mobilizing the population toward certain positions” (p. 431).

Si bé l'interès mediàtic del conflicte català ja apareix des dels seus inicis amb l'anunci de les retallades de l'Estatut d'Autonomia, és sobretot a partir de la manifestació del 2012 a favor de la independència i posteriorment amb les organitzacions dels referèndums i les eleccions parlamentàries que se'n fa un major seguiment (Gagnon *et al.*, 2019; Micó i Carbonell, 2017; Perales-García i Pont-Sorribes, 2018; Pont-Sorribes *et al.*, 2019). En altres paraules, acaparen més atenció mediàtica aquells esdeveniments institucionals en els quals el sufragi és determinant, sobretot pel que fa a la premsa internacional (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018).

Es parla també de la importància dels mitjans locals, en aquest cas els catalans, en la participació de la configuració de l'opinió pública: “radio and television outweigh the audience impact of the press, but qualitatively, newspapers still enjoy an extraordinary role in the creation of the national agenda and are a principal point of reference for the opinion leaders of Catalonia” (Prado, 2014, p. 142). No només els diaris digitals han estat clau en la narració del conflicte, sinó que els mitjans tradicionals també han estat centrals per a l'èxit del moviment independentista, segons Crameri (2015).

També és cert que a mesura que es va incrementar la tensió política i social, sobretot arran de les detencions del 20 de setembre de 2017, els mitjans van anar dedicant més atenció a aquests fets (Almiron, 2018; Dowling, 2019; Gagnon *et al.*, 2019; Perales-García i Pont-Sorribes, 2018). La jornada de l'1-O de 2017 va ser una de les més televisades internacionalment, ja que les imatges dels enfrontaments entre els votants i les forces de seguretat generava la possibilitat d'espectacularitzar el conflicte (Dowling, 2019). L'interès mediàtic d'aquesta jornada també va quedar reflectit en el nombre de periodistes acreditats, de manera que va ser un dels esdeveniments amb més ressò internacional (Serrat, 2019).

CAPÍTOL 5. METODOLOGIA

5.1. Disseny metodològic de la recerca

La metodologia inclou dues tècniques de recerca: l'anàlisi de contingut i les entrevistes en profunditat. Aquestes dues tècniques estan vinculades a dues etapes diferents del procés comunicatiu: la producció i l'emissió del contingut periodístic, és a dir, la preparació del relat periodístic i el producte resultant. És a partir de la combinació de les dues tècniques que es pot conèixer com ha estat construït el relat periodístic sobre el procés sobiranista. Les entrevistes complementen l'anàlisi de contingut en el sentit que permeten saber com aquest ha estat pensat i elaborat; en altres paraules, quins factors han condicionat la seva construcció. Això fa que l'anàlisi del treball es diferenciï segons dues fases: la primera fase d'investigació inclou l'anàlisi de contingut, i posteriorment es dona pas a la segona fase, les entrevistes als periodistes.

La combinació de les dues tècniques pren com a referència estudis de l'àmbit de les ciències socials amb un objecte d'estudi similar. Les més destacades són les de Scheufele (2006), Van Gorp (2005), Vossen i Van Gorp i Schulpen (2018). Totes elles fan una anàlisi del text periodístic a través d'elements com els actors o les fonts emprades, però sobretot se centren en l'anàlisi dels enquadraments per conèixer quins esquemes dominen en la representació mediàtica de certs temes socials i polítics. Alhora, els autors apunten la complexitat de determinar quins aspectes influeixen la creació d'aquests enquadraments. És per això que estudien també el context de redacció periodística (Scheufele, 2006), reflexionen sobre les sinèrgies entre periodistes i enquadraments (Van Gorp, 2005) o bé comparen els *frames* dels periodistes amb els que apareixen als mitjans de comunicació (Vossen *et al.*, 2018). Per tant, aquest treball no només se centra en el text periodístic, sinó que també es volen conèixer els factors que condicionen l'ús d'uns determinats enquadraments.

L'anàlisi de contingut inclou quatre blocs d'anàlisi: la rellevància informativa, la presència d'actors o personatges, les fonts periodístiques emprades i l'ús d'enquadraments. Aquests blocs d'anàlisi permeten saber, seguint l'ordre esmentat, els aspectes següents: l'atenció mediàtica que, amb dades quantitatives, es va atorgar al procés sobiranista; el protagonisme que prenen els actors polítics i socials del conflicte; la pluralitat i origen de les fonts utilitzades per elaborar les peces periodístiques; i, finalment, els esquemes dominants en el text periodístic. La distribució de l'anàlisi de contingut en aquests quatre grups és una elaboració pròpia a partir de diferents propostes d'estudis (Ballesteros, 2017; Bonfiglioli, Smith, King, Chapman i Holding, 2007; Fogarty i Chapman, 2012; Hellsten, Dawson i Leydesdorff, 2010; Humanes, 2001; Knight, 2013; Milioni *et al.*, 2015; Park, 2015; Van Gorp, 2005; Van Gorp i Vercruyssen, 2012; Vossen *et al.*, 2018).

Les entrevistes en profunditat permeten conèixer aspectes que no són observables a través del text. És a dir, existeixen factors que condicionen els periodistes a l'hora d'elaborar una notícia que només poden ser descoberts a través de la conversa o de qüestionaris. Per dissenyar aquestes entrevistes s'han pres com a referents De Miguel (2005), Blasco i Otero (2008), Rubin i Rubin (1995) i Taylor i Bodgan (1984). A través d'aquest mètode es volen conèixer diferents qüestions, com ara l'accés que tenien els periodistes a les seves fonts, com vetllaven per la pluralitat i representativitat de totes les veus, qui prenien i com es prenien les decisions de secció, quins factors creuen que influeixen la seva feina i quines dificultats van trobar-se a l'hora de narrar el conflicte català.

5.1.1. Població, mostra i unitats d'anàlisi

La població de la recerca inclou tots aquells textos periodístics dels informatius de TV3 que fan referència al procés sobiranista de Catalunya, concretament els *Telenotícies vespre*, que es van emetre des del desembre de 2013 i fins l'octubre de 2017: des que es va anunciar la consulta del 9 de novembre de 2014 i fins que es va celebrar el referèndum de l'1 d'octubre de 2017. Paral·lelament, a la població s'hi inclouen també els periodistes que van redactar aquestes peces. A partir d'aquesta població, la mostra s'ha escollit tenint en compte diversos paràmetres: període temporal, nombre d'esdeveniments, nombre de dies d'anàlisi i programes informatius.

5.1.1.1. TV3 i els *Telenotícies*

Els criteris per escollir TV3 com el mitjà per analitzar són tres: la titularitat pública, els índexs d'audiència i el fet que és un canal televisiu. Conseqüentment, el programa que s'analitzarà és el que millor representen el gènere informatiu de TV3: el *Telenotícies*. Es tracta d'un programa d'informació que compta amb dues edicions, una de migdia i una altra de vespre en horari de *prime time*. Concretament, s'estudia només l'edició del vespre, els *Telenotícies vespre*, perquè acostuma a tenir un contingut similar o ampliat respecte a l'edició del migdia. D'aquesta manera, s'evita l'obtenció de dades duplicades de forma innecessària.

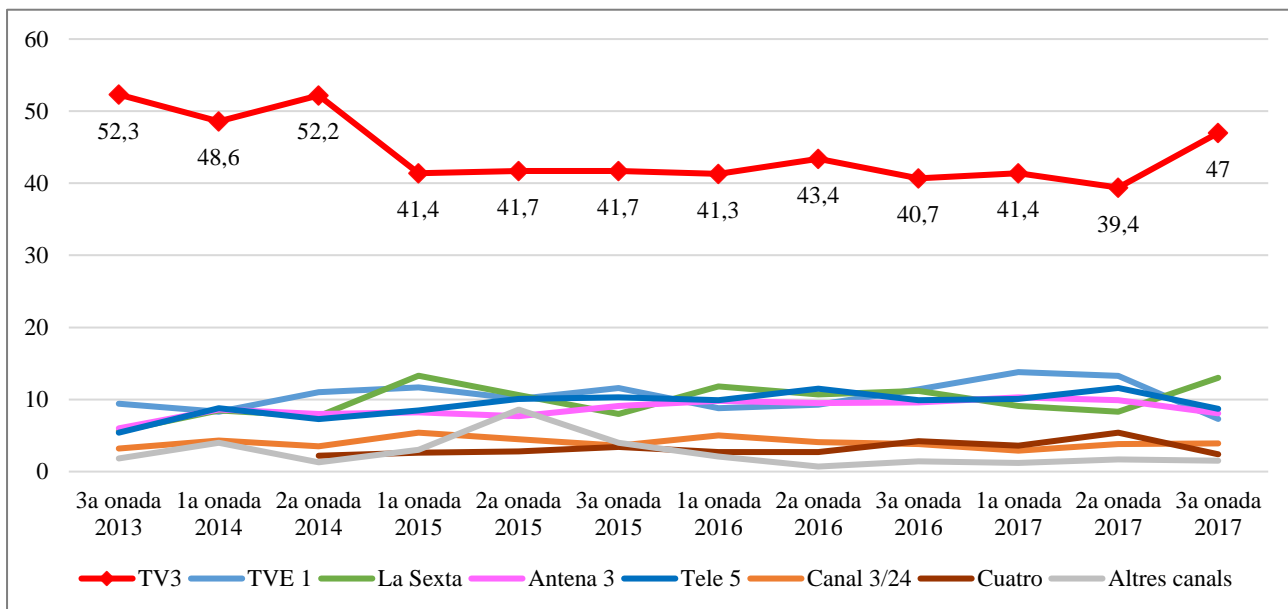
En primer lloc, i en relació amb la seva titularitat pública, TV3 pertany a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), un ens públic que gestiona els mitjans de comunicació audiovisual de la Generalitat de Catalunya, els canals de Televisió de Catalunya i el grup d'emissores de Catalunya Ràdio. A grans trets, això implica que TV3 ha de seguir unes missions específiques de servei públic i ha d'estar compromesa amb els principis ètics i democràtics i amb la promoció de la cultura i de la llengua catalana.¹⁰ El Consell Audiovisual de Catalunya és el responsable de supervisar i garantir que la CCMA compleixi les missions de servei públic, per la qual cosa publica anualment un informe de control (vegeu-ne un exemple a l'apèndix 11).

¹⁰ En el portal de la CCMA es resumeixen alguns dels principals principis i missions de la corporació: <https://www.ccma.cat/corporatiu/missio-i-principis/>.

En segon lloc, TV3 és un canal de televisió amb uns alts índexs d'audiència que ha anat mantenint al llarg de la seva història (Besalú, 2015). Concretament, a finals de 2017, un 47 % de la població diu que mira TV3 per informar-se de l'actualitat (CEO, 2017). A més, si s'observen els percentatges d'altres èpoques incloses dins el període d'anàlisi, entre 2013 i 2017 (vegeu figura 3), TV3 segueix sent el canal més consumit. Aquest percentatge és força elevat comparat amb la resta de competidors, perquè l'estudi del CEO no recull el consum general dels mitjans de comunicació, sinó que es tracta d'un estudi de les preferències de la població.

A això s'hi suma el fet que la televisió és el mitjà de comunicació més consumit a Catalunya, per sobre de la premsa o la ràdio: un 82,7 % de la població diu que s'informa dels temes polítics a través de la televisió (CEO, 2017). Totes aquestes dades mostren que, per una banda, TV3 compta amb un espectador fidelitzat i, per l'altra, que arriba a una part significativa de la població catalana. Seguint aquesta lògica, el relat periodístic de TV3 pot influir en un major nombre de persones pel fet de ser consumit per més individus que no pas altres canals televisius. Un espectador fidelitzat té més possibilitats de compartir els esquemes del mitjà que consumeix i, consegüentment, el discurs del mitjà té més efecte en el camp cognitiu (Scheufele, 2006).

Figura 3. Preferències de consum televisiu a Catalunya (2013-2017)

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Baròmetre d'Opinió Pública del CEO (2013-2017).
 "Pregunta 16a: A quin canal de televisió acostuma vostè a veure habitualment els informatius?"

Les dades de la taula 3 estan recollides al Baròmetre d'Opinió Política que publica el Centre d'Estudis d'Opinió cada quatre mesos. TV3 és el canal que aglutina un percentatge més alt en tots els períodes. Seguint aquesta lògica, el relat periodístic de TV3 sobre el

procés sobiranista arriba a un nombre de persones més gran que no pas el que puguin fer altres canals televisius.

En tercer i últim lloc, TV3 és un mitjà televisiu. La majoria d'estudis que tracten el procés sobiranista des de la perspectiva comunicativa es fixa en la cobertura dels mitjans escrits, però no televisius (Castelló, 2015; Cramerí, 2015; Gili, 2014). Són estudis comparatius entre premsa estatal i premsa catalana i, per tant, se centren en l'anàlisi d'elements textuals (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló, 2015; O'Donnell i Castelló, 2011; Prado, 2014; Xambó *et al.*, 2014). El format televisiu implica unes regles i normes diferents a les del format d'un periòdic i, consegüentment, condiciona el relat periodístic (Cacciatore *et al.*, 2016). Així, en estudis anteriors els elements audiovisuals queden exclosos, però aquests són també vitals a l'hora de construir els enquadraments. Per tant, el fet d'apostar per la televisió contribueix a ampliar la varietat de mitjans estudiats pel que fa al procés sobiranista.

5.1.1.2.Període temporal

En primer lloc, s'ha fet una acotació temporal a partir dels dos processos referendaris més significatius pel procés sobiranista de Catalunya: el 9 de novembre de 2014 i l'1 d'octubre de 2017. De cada un d'ells, s'han escollit els esdeveniments de cada consulta que són més significatius políticament i jurídicament i als quals es prestava més atenció mediàtica. Això significa que s'analitzen els successos que tenen a veure amb la gestació i preparació dels referèndums, el mateix dia de la consulta i les conseqüències immediates que hi va haver després d'haver-se celebrat la consulta. El primer esdeveniment analitzat és el del 12 de desembre de 2013, quan es va anunciar la data i la pregunta de la consulta del 9-N de 2014. L'últim succés correspon a la celebració del referèndum de l'1-O de 2017. Per tant, el període d'anàlisi aglutina pràcticament quatre anys, de finals de 2013 a finals de 2017.

En un primer moment, es va plantejar la possibilitat d'analitzar els informatius a partir de la manifestació de 2012, per ser considerat un dels moments en què l'independentisme comptava amb un ampli suport social (Burg, 2015; Orriols i Rodon, 2016). No obstant això, en el moment que es va iniciar aquesta recerca resultava complicat justificar una data de finalització del Procés pròpiament dit, com sembla que finalment ha estat considerat el desembre de 2017, després de les eleccions catalanes (Gifreu, 2019). Per això, es va acotar el període segons dues etapes amb paral·lelismes molt similars, ja que això permet focalitzar la recerca i aprofundir en qüestions que tenen a veure específicament amb processos referendaris. S'ha vist com aquests dos fets han acabat sent els més representatius del Procés per la transcendència política, social i jurídica que han tingut per a Catalunya i, de retruc, per a Espanya. A banda, però, les manifestacions de l'11-S i les eleccions catalanes han estat clau per al desenvolupament i creixement del moviment sobiranista.

La particularitat dels dos períodes referendaris és que són successos similars pel que fa a la preparació, però alhora difereixen en format i intensitat. Són similars perquè es dilueixen en un període ampli de temps, en un any, i impliquen una preparació, una consumació i unes conseqüències. Bàsicament el govern català, presidit per partits sobiranistes en totes dues etapes, busca la manera de fer possible la celebració d'un referèndum; i el govern espanyol intenta impedir-ho. Són intensament diferents perquè les conseqüències jurídiques d'un i altre varien: la consulta del 9-N acaba amb la inhabilitació del President i dues conselleres, mentre que després del referèndum de l'1-O nou polítics que pertanyien a conselleries del govern català són empresonats i set més opten per marxar d'Espanya.

És per aquest motiu que el 9-N pot ser vist com el precedent del que va ser l'1-O. El resultat de la consulta de 2014 no era vinculant, però en canvi va tenir una forta càrrega simbòlica pel sector independentista i va fer que es tornés a proposar un referèndum, aquest cop amb garanties legals. Mentre que els impediments jurídics per part de l'estat van ser menors per a la consulta del 9-N, en el cas de l'1-O es va intentar impedir a través de les institucions judicials i també les forces policials. El motiu era que el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, volia fer l'anomenada DUI (Declaració Unilateral d'Independència) si el resultat era favorable al "sí" a una Catalunya independent. En conclusió, la transcendència que podia tenir el referèndum semblava ser inqüestionable, ja que podia fer variar el transcurs de la història de Catalunya i Espanya.

5.1.1.3. Quantitat de dies analitzats

El segon criteri que cal tenir en compte per elaborar la mostra és la quantitat de dies que s'analitzen per a cada succés. De cada un, s'analitzen cinc dies: els dos anteriors, el dia de l'esdeveniment i els dos posteriors. Aquesta decisió es deu a dos motius. En primer lloc, és el que s'ha observat en estudis de l'àmbit comunicatiu que utilitzen un mètode d'anàlisi similar a aquest, l'anàlisi de contingut, i que comprenen un període temporal ampli (Fogarty i Chapman, 2012; Knight, 2013; Van Gorp, 2005; Van Gorp i Vercruyssen, 2012; Vossen *et al.* 2018). Totes elles proposen fixar-se en els dies anteriors i posteriors a l'esdeveniment; algunes incorporen una setmana sencera, d'altres només tres dies.

Per determinar quin era el nombre idoni de dies d'anàlisi en aquest estudi de cas, s'ha optat per fer una prova pilot de quatre esdeveniments per veure durant quants dies es mantenia l'atenció mediàtica. Aquest primer visionat ha permès veure que, com a mínim, durant cinc dies es parlava del mateix succés. Es va trobar només un succés del qual es parlés durant una setmana, i al qual en el primer i setè dia es dedicava només una o dues notícies. El fet d'haver comprovat durant quants dies anteriors i posteriors es parla del mateix esdeveniment permet assegurar que no s'omet material d'anàlisi.

5.1.1.4. Esdeveniments analitzats

El tercer criteri per acotar la mostra és la tria dels successos que calia analitzar compresos entre els dos períodes referendaris, és a dir, des que s'anuncia la consulta del 9-N i fins que es celebra l'1-O. Dins aquest període, s'han escollit els esdeveniments políticament i jurídicament més significatius de cada consulta. Són els successos que tenen a veure amb la gestació i preparació dels referèndums, el mateix dia de la consulta i les immediates conseqüències després d'haver-se celebrat la consulta. S'ha escollit el mateix nombre d'esdeveniments per a cada referèndum per garantir l'equivalència quantitativa en l'anàlisi de les peces periodístiques. El nombre resultant és de setze successos, és a dir, vuit esdeveniments per a cada referèndum.

El nombre de *Telenotícies vespre* analitzats és un total de 68, tenint en compte que s'analitzen cinc dies per a cada succés. Això es tradueix en 50 hores de televisió analitzades (3.000 minuts tenint en compte que cada informatiu té una durada aproximada de 45 minuts) i un total de 575 notícies. No obstant això, hi ha cinc esdeveniments que se solapen temporalment amb d'altres, i això fa que el nombre de dies analitzats per a aquests sigui menor. Si s'observa la taula 5, es tracta dels següents esdeveniments: els recursos d'inconstitucionalitat contra la llei de consultes (període 9-N), l'aprovació de la llei del referèndum d'autodeterminació, la suspensió de la convocatòria del referèndum, la querella contra Puigdemont i el seu executiu, i la manifestació de 11-S de 2017 (període 1-O).

Taula 5. Llista d'esdeveniments de la mostra sobre el procés sobiranista (2013-2017)

Esdeveniment	Numeració	Data	Dies analitzats
<i>Període consulta 9-N</i>			
Anunci de la consulta 9-N	1	12.12.2013	5 (10-14 des.)
Manifestació III: V	2	11.09.2014	5 (9-13 set.)
Aprovació llei consultes populars no referendàries	3	19.09.2014	5 (17-21 set.)
Decret de convocatòria de la consulta	4	27.09.2014	4 (25-28 set.)
Recursos d'inconstitucionalitat llei consultes i suspensió	5	29.09.2014	3 (29 set. - 1 oct.)
Mas segueix endavant amb la consulta	6	14.10.2014	5 (12-16 oct.)
Impugnació de la consulta	7	04.11.2014	5 (2-6 nov.)
Referèndum 9-N	8	09.11.2014	5 (7-11 nov.)
<i>Període referèndum 1-O</i>			
Anunci de la convocatòria d'un referèndum	9	28.09.2016	5 (26-30 set.)
Anunci de la data i la pregunta	10	09.06.2017	5 (7-11 set.)
Aprovació llei referèndum autodeterminació	11	06.09.2017	3 (4-6 set.)
Suspensió convocatòria referèndum	12	07.09.2017	1 (7 set.)

Querella contra Puigdemont i el seu executiu	13	08.09.2017	2 (8-9 set.)
Manifestació VI: “La Diada del sí”	14	11.09.2017	4 (10-13 set.)
Registre Guàrdia Civil a conselleries i detencions	15	20.09.2017	5 (18-22 set.)
Referèndum 1-O	16	01.10.2017	5 (29 set. – 3 oct.)

Font: elaboració pròpia

El primer esdeveniment que s’inclou de cada període és l’anunci de la convocatòria del referèndum. Seguidament, s’inclouen aquelles accions polítiques i jurídiques més rellevants respecte a la preparació de les votacions. Això es tradueix en els estira-i-arronsa entre el govern català per tirar endavant la consulta i el govern espanyol per impedir-la: les lleis que s’aproven al Parlament de Catalunya i les suspensions d’aquestes per part del Tribunal Constitucional. L’últim esdeveniment seleccionat és el dia del referèndum i els dos dies posteriors, que tenen a veure amb les conseqüències més immediates. Cal puntualitzar que en el cas del període del referèndum de l’1-O hi ha esdeveniments molt propers temporalment que majoritàriament es concentren en el setembre de 2017. El motiu és que durant aquest mes es produeixen moltes accions per part, sobretot, de la Guàrdia Civil, que requisa material electoral i intervé diverses empreses encarregades de fabricar-lo o distribuir-lo.

Tots els successos de la mostra són també els que més atenció mediàtica han rebut en relació amb els processos referendaris del procés sobiranista (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Les manifestacions de la Diada Nacional de Catalunya de l’11 de setembre, tot i no estar relacionades específicament amb la preparació dels referèndums, també s’han inclòs a la mostra. Des de 2012, aquestes manifestacions se celebren anualment i demanen la independència de Catalunya, però les de 2014 i la de 2017 estan específicament vinculades a la demanda de la celebració d’un referèndum d’autodeterminació (Crameri, 2015). D’aquesta manera, són els únics esdeveniments de la mostra que no venen impulsats per les instàncies polítiques o jurídiques, sinó per entitats culturals i civils com són Òmnium Cultural i l’Assemblea Nacional Catalana.

5.1.2. Cronologia dels esdeveniments analitzats

Seguidament, es narren cronològicament els esdeveniments seleccionats de la mostra per tal de destacar quins van ser els fets més rellevants.

5.1.2.1. Cronologia de la consulta del 9 de novembre de 2014

Aquest període s’inicia el desembre de 2013, quan el president de la Generalitat, Artur Mas, anuncia la voluntat de celebrar una consulta perquè la ciutadania mostri la seva opinió sobre si voldria que Catalunya fos un Estat independent. En un primer moment,

intenta pactar la consulta amb el govern espanyol, però no aconsegueixen arribar a un acord. Malgrat els advertiments jurídics, el govern català decideix celebrar la consulta.

(1) Anunci de la data i la pregunta de la consulta (12 desembre 2013). Des de feia mesos, els partits polítics del Parlament de Catalunya favorables al dret a decidir havien mantingut reunions per acordar quin dia havia de ser la pregunta de la consulta i quin dia s'havia de celebrar. En aquell moment, les forces parlamentàries que defensaven la votació representaven dos terços de la cambra catalana (87 diputats d'un total de 135). El migdia del 12 de desembre de 2013, Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, va anunciar que la data seria el 9 de novembre de 2014 i que la pregunta constaria de dos apartats. El primer apartat era "Vol que Catalunya esdevingui un Estat?", i el segon, "En cas de resposta afirmativa, vol que aquest Estat sigui independent?". A totes dues preguntes s'hi responia amb un "sí" o un "no". Artur Mas va fer la compareixença acompanyat de representants diferents partits polítics, concretament d'ERC (Oriol Junqueras i Marta Rovira), la CUP (Quim Arrufat i David Fernández), ICV-EUIA (Joan Herrera), CiU (Jordi Turull, Joana Ortega i Francesc Homs) i UdC (Ramon Espadaler). Els partits amb els quals no van arribar a un acord van ser el PSC, el PPC i Cs.

(2) Manifestació de la Diada de Catalunya (11 de setembre de 2014). La Diada de Catalunya de 2014 va estar protagonitzada per una mobilització a favor del dret a decidir i va dur com a lema "Ara és l'hora", en referència a la consulta que s'aproximava del 9 de novembre de 2014. Es va formar una "V" amb els colors de la senyera catalana entre l'Avinguda Diagonal i la Gran Via de les Corts Catalanes de Barcelona al llarg d'onze quilòmetres. La Guàrdia Urbana va anunciar que s'hi havien agrupat 1.800.000 persones i, segons la Delegació del Govern Central, 500.000 persones. Les associacions que van organitzar la mobilització (Òmnium Cultural, Assemblea Nacional Catalana i l'Associació de Municipis per a la Independència) demanaven unitat als partits favorables a la consulta i volien convèncer el màxim nombre d'indecisos. Artur Mas va reaccionar afirmant que es comprometia a la unitat de la consulta i va agrair la mobilització.

(3) Aprovació de la Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana (19 de setembre de 2014). La Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana va ser aprovada pel Parlament de Catalunya el vespre del 19 de setembre de 2014. Va comptar amb 106 vots a favor dels partits CiU, ERC, ICV, CUP i PSC, i 28 en contra del PPC. Aquesta llei permetia consultar als ciutadans de Catalunya sobre temes d'interès general i és la que va permetre convocar la consulta del 9 de

novembre. Aquesta llei definia la consulta com a no vinculant i permetia votar a majors de 16 anys. També descrivia el procés de convocatòria de la consulta.

(4) Signatura del decret de convocatòria de la consulta (27 setembre de 2014). El 27 de setembre de 2014 Artur Mas firma el decret de convocatòria de la consulta del 9 de novembre (decret 129/2014) al Palau de la Generalitat davant de tots els membres favorables al dret a decidir. Aquest decret va ser redactat de manera que la consulta no es pogués considerar inconstitucional i apel·lava a les matèries pròpies de la Generalitat per fer possible la consulta. Posteriorment a la signatura, el president va fer una declaració institucional on es va adreçar a tots els espanyols i europeus defensant el diàleg i la negociació. Automàticament, el govern espanyol va demanar un dictamen urgent al Consell d'Estat per recórrer contra el decret i la llei de consultes, ja que els consideraven contraris a la democràcia. El govern espanyol va anunciar que un cop se suspengués la consulta ja no es podia fer cap acció que la tirés endavant.

(5) Suspensió cautelar de la consulta (29 setembre 2014). El Tribunal Constitucional va celebrar un ple extraordinari el 29 de setembre de 2014 per valorar els recursos que havia presentat el govern espanyol contra la Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana i contra el decret de convocatòria de la consulta. Els dos recursos van ser admesos pel Tribunal Constitucional de manera cautelar i unànime. Això implicava que s'aturessin tots els actes relacionats amb la preparació de la consulta, tant per part del govern català com per part d'altres entitats o terceres persones. Mariano Rajoy, el mateix 29 de setembre de 2014 va fer una compareixença defensant el recurs del Tribunal Constitucional i va considerar un frau el decret de convocatòria de la consulta. També va dir que estava disposat a negociar si el govern català es feia enrere amb la consulta.

(6) El govern espanyol paralitza els preparatius de la consulta (14 octubre 2014). Després de l'anunci de la suspensió de la consulta, el president de la Generalitat de Catalunya es va reiterar en els preparatius de la convocatòria de la votació, però va anunciar un nou full de ruta per tirar-la endavant. Va convertir el pla inicial de ser una "consulta popular no referendària" a un "procés de participació ciutadana organitzat per la Generalitat de Catalunya". Artur Mas va argumentar que no seria la consulta definitiva i que, possiblement, s'haurien de convocar eleccions que servissin de referèndum. Aquest full de ruta no havia estat pactat prèviament amb la resta de forces sobiranistes, per la qual cosa part del sector sobiranista es va mostrar crític amb el model de consulta d'Artur Mas, sobretot ERC. CUP va anunciar que hi seguiria donant suport si es complien certes condicions. ICV, en canvi, va decidir no donar suport a aquest nou model de consulta.

(7) Suspensió cautelar de la votació alternativa a la consulta del 9-N (4 novembre 2014). El Tribunal Constitucional es va reunir per valorar un nou recurs que va presentar el govern espanyol el 31 d'octubre de 2014 amb motiu de la nova proposta de consulta que havia anunciat dies enrere Artur Mas. El resultat va ser també la suspensió d'aquest nou procés participatiu i de tots els preparatius que hi tinguessin a veure. El govern espanyol havia demanat que es fes un avís al govern català de quines podien ser les conseqüències si es desobeïa la suspensió, però finalment el Tribunal Constitucional va decidir no fer-ho. Paral·lelament, des del govern català es va dir que es presentarien al·legacions i que mentrestant seguirien fent el que tenien previst, motiu pel qual algunes paperetes i urnes ja havien arribat als col·legis electorals quan es va anunciar la suspensió.

(8) Celebració de la consulta del 9-N (9 novembre 2014). Tot i la suspensió del Tribunal Constitucional, la jornada de votació va acabar celebrant-se tal com havia previst el govern català, el 9 de novembre de 2014. Artur Mas va atribuir-se la responsabilitat i va demanar a Mariano Rajoy que accedís a permetre un referèndum acordat. Segons dades del govern català, les xifres de participació superaven els dos milions de persones, concretament 2.344.828. Els resultats van ser els següents: el 80,9 % de vots a favor del “Sí-Sí” (1.897.274), el 10 % per al “Sí-No” (234.848), i el 4,5 % per al “No”. Al final del dia, la vicepresidenta Joana Ortega va comparèixer per remarcar que la jornada s'havia celebrat amb normalitat i sense incidents.

5.1.2.2. Cronologia del referèndum de l'1 d'octubre de 2017

El setembre de 2016 es torna a proposar la celebració d'un referèndum; aquest cop es vol que sigui acordat i pactat amb l'Estat i que tingui caràcter vinculant. Novament, el govern espanyol expressa el seu desacord, i el govern català decideix buscar alternatives legals per fer-ho. No obstant això, la tensió política i jurídica va en augment, i durant el setembre de 2017 es produeixen diverses detencions de càrrecs públics. El període desemboca en la celebració del referèndum, una jornada protagonitzada per enfrontaments entre els cossos de seguretat espanyols i els votants.

(9) Anunci de la convocatòria del referèndum d'autodeterminació (28 de setembre de 2016). El President de la Generalitat, Carles Puigdemont, va anunciar la convocatòria d'un referèndum unilateral d'independència tot dient que l'intentaria pactar amb l'Estat. Tot i això, va assegurar que si no podia negociar-lo, el faria igualment. La data de celebració estava prevista que fos durant la segona quinzena de setembre de 2017. Durant l'estiu següent, doncs, calia preparar les estructures d'estat i les lleis de desconnexió. Carles Puigdemont volia diferenciar aquesta nova consulta de la del 9-N, i per això va dir que treballaria per buscar les formes legals de fer-ho, per tenir garanties tècniques i per obtenir

reconeixement internacional. Els partits sobiranistes es van mostrar satisfets amb la idea de fer un referèndum pactat i, per contra, els partits unionistes van mostrar-s'hi contraris perquè creien que generaria conflicte.

(10) Anunci de la data i la pregunta del referèndum d'autodeterminació (9 juny 2017). Carles Puigdemont va anunciar quina seria la pregunta del referèndum d'autodeterminació (“Voleu que Catalunya sigui un Estat independent en forma de república?”) i el dia que se celebraria (1 d'octubre de 2017). El govern en ple, és a dir, els diputats de JxSí i de la CUP, i la presidenta del Parlament de Catalunya van ser presents al Palau de la Generalitat durant l'anunci que va fer Carles Puigdemont. Aquest acte va ser simbòlic, ja que encara faltava concretar com es podria celebrar aquest referèndum pel que fa a les garanties tècniques i si es faria en el marc legal català. El mateix dia, el ministre portaveu del govern espanyol, Íñigo Méndez de Vigo, va assegurar que el referèndum no se celebraria perquè era il·legal i afirmava que calia negociar dins el marc constitucional.

(11) Aprovació de la *Llei del referèndum d'autodeterminació vinculant sobre la independència de Catalunya* (6 setembre 2017). El Parlament de Catalunya va celebrar un ple extraordinari per votar la *Llei del referèndum d'autodeterminació vinculant sobre la independència de Catalunya*, que va ser aprovada per 72 vots a favor i 11 abstencions. Aquesta aprovació vulnerava la prohibició que havia dictat el Tribunal Constitucional.

(12) Suspensió cautelar del referèndum i aprovació de la *Llei de Transitorietat* (7 setembre 2017). L'endemà de l'aprovació de la *Llei del referèndum d'autodeterminació*, el govern espanyol i el fiscal general de l'Estat van presentar una querella contra el president de Catalunya, el govern en ple i la mesa del Parlament de Catalunya contra la llei aprovada. Concretament, es tractava de quatre recursos. El Tribunal Constitucional va admetre'ls a tràmit el mateix dia, ja que es va reunir de forma extraordinària durant el vespre i nit del dia 7 de setembre de 2017. Finalment, va decidir suspendre la llei del referèndum de manera cautelar i tots aquells actes i accions que hi tenien vinculació. S'advertia al govern que, si feia cas omís de les resolucions, podria incórrer en un delictes. Per la seva banda, la Fiscalia va demanar als Mossos d'Esquadra que requisessin el material que pogués servir per celebrar el referèndum. Mariano Rajoy va fer una declaració assegurant que aturaria el desplegament del referèndum i, per contra, Carles Puigdemont va demanar el suport per escrit dels alcaldes catalans. Totes aquestes accions van accelerar les accions previstes per part del govern català que, el mateix dia, va aprovar la *Llei de Transitorietat* al Parlament de Catalunya.

- (13) Admissió a tràmit de la querrela contra Carles Puigdemont i el seu executiu (8 setembre 2017).** El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va admetre a tràmit a través de la via urgent les dues querelles penals que havia presentat la Fiscalia de l'Estat contra el president de la Generalitat i la presidenta de la mesa del Parlament. A Carles Puigdemont se l'acusava de desobediència, prevaricació i malversació de fons, i a Carme Forcadell, d'actuar dinamitant la unitat d'Espanya. Aquestes querelles podien implicar penes de presó per als membres del govern i de la mesa del Parlament. El Tribunal Constitucional va enviar també més de mil notificacions a alcaldes, alts càrrecs dels Mossos d'Esquadra i mitjans de comunicació per fer-los saber que no podien participar en la preparació i organització del referèndum si no volien enfrontar-se a responsabilitats penals. La resposta de Carles Puigdemont va ser un acte públic on va animar a la gent a votar juntament amb el president de l'Assemblea Nacional de Catalunya, Jordi Sánchez.
- (14) Manifestació de la Diada de Catalunya a favor del dret a decidir (11 setembre 2017).** A Barcelona va tenir lloc una manifestació durant la Diada Nacional de Catalunya que es va anomenar "La Diada del sí" i que defensava el dret a decidir setmanes abans de la celebració del referèndum. Els manifestants van situar-se al llarg de la cruïlla entre el Passeig de Gràcia i el Carrer d'Aragó per tal de simbolitzar el símbol de la suma. Segons dades de la Guàrdia Urbana, prop d'un milió de persones hi van participar. Al capdavant de la manifestació hi havia representació política encapçalada per Carles Puigdemont i Carme Forcadell. Els representants de les associacions sobiranistes Òmnium Cultural i Assemblea Nacional de Catalunya també van ser-hi i van realitzar parlaments animant la gent a anar a votar l'1 d'octubre.
- (15) Registres per part de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat de Catalunya (20 setembre 2017).** Durant el 20 de setembre, la Guàrdia Civil va efectuar registres a prop de quaranta edificis. Deu eren conselleries de la Generalitat (la Conselleria d'Exteriors, la Conselleria de Governació i la Conselleria d'Afers Socials, entre d'altres) i la resta eren altres edificis vinculats, com la seu d'Economia o l'Institut d'Estudis de l'Autogovern. També es van produir detencions, concretament catorze. Els detinguts eren càrrecs i funcionaris que participaven en l'organització del referèndum: Economia i Presidència de la Generalitat i organismes vinculats a la Vicepresidència. Arran d'aquests esdeveniments, la Generalitat va donar per suspès l'autogovern de Catalunya i va dir que el govern espanyol estava creant un estat d'excepció, animant els catalans a fer una defensa pacífica de les institucions catalanes i de la democràcia. Es va produir una concentració de ciutadans al centre de Barcelona que es va allargar tot el dia i que protestava pels registres i les detencions. L'aglomeració es va concentrar sobretot davant la seu del Departament d'Economia, a la confluència de Rambla de Catalunya amb Via Laietana.

(16) Celebració del referèndum d'autodeterminació (1 octubre 2017). L'1 d'octubre va tenir lloc el referèndum d'autodeterminació que havia anunciat Carles Puigdemont i que havia suspès el Tribunal Constitucional. El govern espanyol va decidir actuar per intentar evitar la consulta i va enviar la Guàrdia Civil i la Policia Nacional a diversos col·legis electorals per requisar les urnes. En força localitzacions, els votants es van congrega davant les portes dels col·legis per impedir l'entrada de les forces de seguretat. Això va fer que es produïssin diversos enfrontaments i, com a conseqüència, va haver-hi diversos ferits. Els principals llocs d'actuació de la Guàrdia Civil van ser els col·legis on havien de votar alguns dels representants polítics sobiranistes.

5.1. Anàlisi de contingut i graella d'anàlisi: *agenda setting* i *framing*

Per dissenyar la graella d'anàlisi, s'han pres com a punt de partida diversos estudis de l'àmbit de les ciències socials que utilitzen l'anàlisi de contingut de notícies periodístiques. D'aquesta recerca, s'han escollit els estudis que tenen un objecte d'estudi similar al present, és a dir, relacionat amb el tractament informatiu d'un conflicte social o polític. D'aquesta manera, augmenten les possibilitats que les propostes que s'hi fan puguin encaixar amb l'anàlisi de contingut que aquí es proposa. El resultat final d'aquesta lectura i recerca prèvia es plasma en els elements d'anàlisi de la graella, ja que de cada lectura s'han escollit els més rellevants per a la present recerca (Bonfiglioli *et al.*, 2007; Humanes, 2001; Fogarty i Chapman, 2012; Knight, 2013; Van Gorp, 2005). La graella combina l'anàlisi de contingut i de *framing* i inclou quatre blocs, que són la rellevància informativa (a), la presència d'actors o personatges (b), les fonts periodístiques (c) i l'ús d'enquadraments (d).

5.2.1. Dades d'autoria i gèneres periodístics

A part dels elements que s'analitzen de la rellevància informativa, hi ha dues dades que també s'inclouen en l'anàlisi: la identificació de l'autoria de les peces i el gènere periodístic emprat.

D'una banda, conèixer quins periodistes de TV3 van participar en l'elaboració de les notícies del procés sobiranista permet elaborar l'univers de població per estudiar. Tal com es detalla a l'apartat metodològic de les entrevistes, s'ha procurat que els periodistes entrevistats fossin els que més peces periodístiques van redactar. Per tant, en l'anàlisi de contingut s'anotaran els noms i cognoms dels autors de les peces. A més, la identificació de l'autoria de les peces permet veure el grau de participació en la redacció de les notícies, és a dir, si aquestes van estar redactades per diverses mans o si, al contrari, depenien de poques persones.

Per fer-ho, s'observa si al principi o al final de la peça apareix un rètol televisiu amb el nom o bé si el mateix periodista ho diu de paraula. D'aquesta manera, es diferencia entre peces periodístiques firmades i no firmades. Per tant, es fa referència a si es mostra la identificació de l'autor de la peça, ja sigui a través de text o veu (peça firmada) o bé si no se'n dona a conèixer l'autoria (la peça és narrada pel presentador dels informatius o per un periodista del qual no es mostra el nom).

D'altra banda, el gènere periodístic també s'inclou en la graella d'anàlisi. Aquest element permet conèixer quins gèneres abunden en els informatius de TV3 i, per tant, saber si les peces eren majoritàriament informatives o bé si també se n'incorporaven d'opinió. Al tractar-se programes informatius, hauria de predominar l'objectivitat i imparcialitat periodística, cosa que s'aconsegueix més fàcilment a través dels gèneres purament informatius. A més, aquest element permetrà observar en quins moments s'utilitzava un gènere o altre i per a quin tipus de notícia. Al cap i a la fi, els gèneres periodístics han de complir diferents funcions: informar d'allò que passa, però també explicar el significat del que passa (Gomis, 1991).

La classificació de gèneres periodístics que se segueix és una mescla entre la proposta de Gomis (1991) i de Parratt (2008). Gomis ofereix un model clàssic de classificació de quatre gèneres informatius (notícia, reportatge, entrevista i crònica), que és el que s'empra en aquest estudi. Parratt (2008) revisa aquesta classificació i en proposa i actualitza les definicions, les quals són també utilitzades per definir i diferenciar cada gènere informatiu. Dels dos autors només es tenen en compte els gèneres que segueixen la funció d'informar, és a dir, no s'hi han incorporat els que estan destinats a opinar. La classificació que es mostra a continuació té a veure amb la implicació de l'autor o, en altres paraules, el menor o major grau d'opinió (Parratt, 2008).

- **Notícia:** comunica amb exactitud i eficàcia un nou fet per tal que l'individu el conegui amb claredat i rapidesa. S'ajusta als fets sense donar lloc a l'opinió i acostuma a respondre les preguntes clàssiques (què, qui, on, quan, com i per què). S'ordena segons la informació més important, que va primera, i utilitza un estil de redacció clar, concís, breu i precís.
- **Reportatge:** el periodista s'apropa al lloc dels fets i pregunta als actors per tal d'analitzar i interpretar les dades que n'extreu. Serveix perquè el públic vegi, senti i entengui què va passar, què pensen els protagonistes, testimonis o víctimes i copsi l'ambient del fet. L'estil de redacció és diferent al de la notícia perquè es poden utilitzar més elements descriptius o dramàtics, i no segueix un ordre de prioritats del més important. Es caracteritza per ser narrat a través de la vivència del periodista i compta amb un enfocament més personal i menys sotmès a la tècnica informativa.

- **Entrevista informativa:** és la trobada entre dues o més persones a través d'un acord previ i amb unes preguntes prèviament marcades per tal d'obtenir informació sobre algun aspecte social, polític o artístic. Normalment es fa a persones ben formades i dignes d'interès per donar una informació directa, per la qual cosa interessa el personatge com a expert en una matèria. Implica un cert grau d'interpretació i implicació del periodista, perquè decideix a qui vol entrevistar i quines preguntes li farà.
- **Crònica:** funciona com un relat del que passa al llarg d'un cert període de temps amb un tema. Normalment està relatada per un especialista sobre el lloc i temps que explica i que acostuma a donar la seva impressió perquè l'individu en tingui una visió més acurada. Es diferencia de la notícia perquè té un estil propi, perquè no importa l'ordre de presentació dels elements i perquè té una narració més lleugera, breu i ordenada. A més, combina la síntesi informativa amb elements del reportatge interpretatiu, perquè el periodista analitza i aprofundeix en un tema.
- **Altres gèneres:** dins la graella d'anàlisi es deixa oberta la possibilitat d'encabir-hi altres gèneres que no siguin la notícia, el reportatge, l'entrevista o la crònica.

5.2.2. Rellevància informativa

En primer lloc, la rellevància informativa es té en compte perquè determina a quins esdeveniments es dona importància periodísticament parlant. Humanes (2001) explica que la selecció de notícies no és una resposta directa a uns factors noticiosos, sinó que és una acció intencional per aconseguir certs objectius. Per determinar què s'entén per rellevància informativa i de quina manera s'identifica, es tenen en compte els següents elements, que s'han extret dels estudis de Bonfiglioli *et al.* (2007), Humanes (2001), Fogarty i Chapman (2012), Knight (2013) i Van Gorp (2005).

- **Aparició al sumari:** si la notícia apareix o no al sumari. Els informatius de TV3 s'estructuren de la manera següent: una obertura que correspon al sumari de notícies (on generalment n'apareixen quatre o cinc), el desenvolupament i explicació de les notícies, i el tancament informatiu (on es recorden les notícies més destacades del programa televisiu). Per tant, s'annoten quantes notícies relacionades amb el Procés apareixen a cada sumari.
- **Posició dins el sumari:** en el cas que la notícia aparegui al sumari, es determina en quina posició ho fa, seguint la proposta de Fogarty i Chapman (2012), que consideren que és un element que ajuda a determinar on es posa el focus d'atenció i que jerarquitzava la rellevància informativa.

- **Bloc informatiu:** el contingut dels informatius de TV3 s'estructura en diferents blocs (de política, societat, internacional, etc.). En l'anàlisi es determina en quin bloc està inclosa la notícia (en el primer, segon, tercer lloc, etc.) i de quina temàtica és. Aquest element d'anàlisi s'afegeix perquè mostra si totes les notícies relacionades amb el Procés s'inclouen en un mateix bloc o en diferents i a quin es dedica més atenció.
- **Durada de la notícia:** es comptabilitza la durada de cada notícia en minuts i en segons. Dins la limitació temporal de cada mitjà a causa del seu format, destinar més o menys minuts a una peça periodística és un indicador de rellevància informativa (Bonfiglioli *et al.*, 2007).
- **Proporció de temps destinat a la notícia:** tenint en compte la durada de la notícia, es comptabilitza també la durada del programa informatiu sencer, en segons i en minuts, i es calcula la proporció que ocupa la notícia dins el programa. La dada es tradueix en valor absolut i en percentatge.

De cada esdeveniment que s'analitza poden sorgir diferents notícies. És a dir, com que l'anàlisi de contingut és de programes sencers, s'hi inclouen totes aquelles notícies relacionades amb un mateix tema, en aquest cas el procés sobiranista de Catalunya. Això fa que s'obtingui una altra dada: el nombre de notícies que hi ha sobre el Procés a cada *Telenotícies*. Conèixer el nombre de notícies i la seva durada en determinats períodes fa veure l'evolució de l'atenció que acapara un tema mediàtic. És un factor que tenen en compte altres estudis a l'hora de donar resultats quantitatius (Knight, 2013; Van Gorp, 2005).

5.2.3. Fonts

Un altre aspecte que s'inclou en l'anàlisi de contingut és la identificació de les fonts que s'utilitzen per narrar periodísticament els esdeveniments i amb quina freqüència apareixen. El motiu per incloure aquest aspecte és perquè la recerca i selecció de les fonts periodístiques és clau en el procés de producció de notícies o, en paraules de Casero-Ripollés i López-Rabadán (2013), “es un elemento fundamental en el proceso de construcción social de la realidad que lleva a cabo el periodismo” (p. 73). Per tant, per conèixer el relat periodístic que es va fer durant els períodes referendaris és necessari saber a quines fonts recorrien els redactors, entenent-ho com un indicador de qualitat dels informatius.

Es considera una font informativa tot aquell “canal (persona o institución) que nos proporciona datos sustanciales o complementarios —al ser testigo directo o indirecto— para poder confeccionar noticias, reportajes, crónicas e informes” (López, 1995, p. 31) i “para conocer el acontecimiento novedoso y el contexto en que se produce” (Díaz, 2008,

p. 162). Per tant, les fonts són “imprescindibles per aportar informació als periodistes” (Casero-Ripollés i López-Rabadán, 2013). Sense elles el periodista no pot accedir al coneixement de certs esdeveniments i necessita testimonis que els hi puguin explicar, llevat que els hagi presenciats en directe. Tot i així, es recomana incloure testimonis dels fets encara que els presenciï:

Es necesario el registro de testimonios de los protagonistas y/o testigos de ese hecho [...] Nada puede reemplazar a los dichos hechos reales de los testigos directos —sobre todo si son reproducidos en su versión exacta, coloquial— [...] lo que [...] ofrece más elementos [al lector] para sacar sus propias conclusiones (Ruiz i Albertini, 2008, pp. 19-20).

No obstant això, es considera que cada vegada és més difícil que el periodista pugui ser testimoni dels fets en primera persona degut a la complexa estructura empresarial dels mitjans de comunicació, el seu elevat tecnicisme, la divisió del treball i la “rutinització” de la tasca periodística (Ruiz i Albertini, 2008). És per això que les fonts actuen com a mediadores entre l’esdeveniment i el periodista, i alhora creen una relació de dependència entre periodista i font, perquè es necessiten (Díaz, 2008). És a dir, mentre que els periodistes necessiten obtenir informació a la qual no poden accedir directament, les fonts també necessiten l’espai dels mitjans de comunicació per difondre els seus missatges (Ruiz i Albertini, 2008). Per tant, les fonts poden ser interessades, és a dir, actuar per interès públic o bé pel benefici de persones, grups o institucions i generar una “mediación estratègica y condicionante” (López-Rabadán i Casero-Ripollés, 2014, p. 458).

La inmensa mayoría de las fuentes de información, en las sociedades modernas, aspiran a influir en los relatos periodísticos a los que pretenden llegar de forma expresa o tácita. Sabemos que las fuentes han trazado un minucioso plan para difundir su versión de la realidad: por eso hay miles y miles de gabinetes de prensa por doquier (Mayoral, 2005, p. 95).

Per tant, les fonts esperen obtenir un benefici pel fet d’apropar-se als periodistes, perquè fan una “prefabricació d’un relat dels fets” (Mayoral, 2005). Aquesta construcció dels relats prefabricats té a veure amb la professionalització de les fonts o, en altres paraules, l’aparició de gabinets de comunicació i relacions públiques d’institucions, organitzacions, o empreses. Díaz (2008) defineix aquests serveis de comunicació com “poderoses organitzacions” que difonen el seu contingut i seleccionen “els aspectes de la realitat que els són més favorables” (p. 175). López (1995) afegeix que aquestes empreses no només volen vendre un relat favorable als seus interessos, sinó que també volen silenciar o amagar aquells aspectes que els desfavoreixen:

Estos gabinetes de comunicación [...] generan campañas de información pensando —acertadamente— que cuanto más material positivo consigan

introducir en la programación informativa de los medios, menos espacio tendrán estos para publicar hechos negativos sobre ellos (López, 1995, p. 39).

Les agències d'informació també poden ser fonts interessades, i no només els gabinets de premsa, ja que depenen d'empreses lligades a interessos particulars o estan subvencionades per l'estat (López, 1995). Així doncs, els periodistes, quan seleccionen les fonts, han de tenir present que aquests gabinets intenten condicionar l'agenda del temari periodístic i l'enfocament de les notícies (Casero-Ripollés i López-Rabadán, 2013). Aquestes qüestions seran tractades en la fase de les entrevistes, perquè es pot preguntar als periodistes a quin tipus de font accedien, és a dir, preguntar-los tot allò que no sigui observable amb l'anàlisi de contingut del text.

Un aspecte que es vol tenir en compte en l'anàlisi de les fonts d'aquest treball és precisament si també es dona la tendència que anuncien Casero-Ripollés i López-Rabadán (2013) sobre que el periodisme acostuma a destacar les fonts oficials i governamentals: “la dinámica periodística se ha orientado hacia el predominio de las fuentes oficiales y gubernamentales en las noticias” (p. 77). Aquesta tendència s'explica per la facilitat d'accés a aquestes fonts, que tenen els seus propis caps de premsa, i disposen d'autoritat i legitimitat periodística: són fonts fiables. L'inconvenient és que es genera “una dependencia de las fuentes institucionales y en una estructura de fuentes centrada en un número reducido de actores, procedentes mayoritariamente del ámbito político” (Casero-Ripollés i López-Rabadán, 2013, p. 77).

En el cas més extrem, si la majoria de fonts acaben sent governamentals, es crea una interacció entre periodistes i actors polítics que reflecteix l'estructura de poder d'una societat, un *statu quo*: “este desequilibrio en la representación mediática a favor de las fuentes institucionales limita sensiblemente el contraste de puntos de vista en la información y, en consecuencia, reduce la pluralidad del debate social” (Casero-Ripollés i López-Rabadán, 2013, p. 84). Mayoral (2005) ho explica de manera semblant, i és que creu que les fonts acaben dominant el relat informatiu que firma el periodista: “ofrecen información que afecta a sus intereses particulares y consiguen que el texto periodístico recoja lo fundamental de su versión de lo acontecido” (p. 101). La situació ideal seria, tal com defensa López (1995), que la selecció de fonts “y su constante revisión nos sirviera para no reiterar fuentes institucionales” (p. 36).

5.2.3.1. Elements d'anàlisi de les fonts

Es considera que les fonts estan vinculades directament amb la qualitat informativa per la seva “centralidad y [...] su capacidad para condicionar el resultado final de una noticia” (Casero-Ripollés i López-Rabadán, 2013, p. 74). Per això, quan es proposa una anàlisi d'aquestes fonts, es tenen en compte una sèrie de factors que estan relacionats amb qüestions com la verificació, la rellevància o el pluralisme. Per tal d'homogeneïtzar aquest criteri i poder-lo aplicar en aquest treball, s'ha escollit la proposta metodològica

que utilitzen Casero-Ripollés i López-Rabadán (2013). Els seus resultats indiquen que hi ha una tendència a donar protagonisme a les fonts oficials, hi ha un dèficit estructural en el número de fonts, un augment de les fonts anònimes o no identificades i una professionalització de les fonts a través dels gabinets de comunicació.

Seguint la proposta de Casero-Ripollés i López-Rabadán (2013, p. 79) i adaptant-la a les necessitats i preguntes de recerca d'aquest treball, els elements d'anàlisi de fonts són els que es detallen a continuació. Per a cada element d'anàlisi, es detalla al final quin indicador extern de qualitat hi està associat: credibilitat, influència pluralisme o participació (p. 76).

Nombre de fonts	Tipus d'identificació	Tipologia de fonts
(Recompte)	Explícita Implícita	Política No política

- **Nombre total per a cada notícia.** Es fa un registre del nombre de fonts que apareixen per a cada notícia, siguin explícites o no (en el punt següent es diferencia què es considera una font explícita i què no). Al final, aquesta anàlisi permet fer un recompte del nombre total de fonts utilitzades sobre el procés sobiranista en cada informatiu. Els indicadors de qualitat associats són la verificació, la rellevància, la credibilitat i la influència.
- **Tipus d'identificació.** Per determinar la tipologia de fonts per a aquesta recerca, s'ha dut a terme una prova pilot. Així, les fonts s'acostumen a revelar de dues maneres: la cita el periodista, és a dir, menciona l'origen de la informació ("segons ha dit el govern català", "segons fonts del Ministeri d'Interior", etc.) o bé s'insereix el tall de veu d'algun testimoni. Per tant, la diferenciació que es fa aquí és considerar si la font és explícita (citada de paraula) o implícita (insert de veu). Els indicadors de qualitat són la transparència, la credibilitat i la influència.
- **Tipologia de fonts.** Per dur a terme la classificació de fonts, també s'han tingut en compte els resultats de la prova pilot de l'anàlisi de contingut. La majoria de resultats tendien a mostrar un elevat nombre de fonts polítiques. És per això que la classificació de fonts es limita a dir si és una font política o una font no política. Per als dos tipus de fonts es posaran exemples de quines són d'un grup o altre i es relacionaran amb la freqüència d'aparició. Els indicadors de qualitat associats són el pluralisme, la participació i la influència.

5.2.4. Actors

Un altre apartat que s'inclou a la graella d'anàlisi és el d'actors o personatges que protagonitzen la notícia. Es comptabilitzen de manera quantitativa, és a dir, es fa un llistat dels actors que apareixen al llarg dels programes informatius analitzats i quin perfil tenen, però sense entrar a valorar de quina manera són presentats. El motiu d'aquesta decisió és que interessa saber com es distribueix l'espai d'aparició de cada actor i, per tant, a qui es dona més o menys presència televisiva. Els aspectes analitzats de cada actor han estat escollits seguint les referències d'Humanes (2001), Fogarty i Chapman (2012) i Knight (2013). Aquest apartat de l'anàlisi ha de permetre veure si existeix un equilibri entre les veus que apareixen i, per tant, qui són els personatges protagonistes dels informatius de TV3 i amb quin grau de presència ho són.

De cada actor es descriuen les següents característiques.

Nom d'actor	Tipus d'actor	Tipus d'aparició	Tipus d'actor	Afiliació ideològica
/	Individual Grupal	Relat Imatge Relat + imatge	Polític No-polític	Independentista Unionista Neutral/Indefinit

- **Nom d'actors i nombre d'aparicions:** s'escriu el nom de l'actor en qüestió i al final de l'anàlisi es fa un recompte del nombre de vegades que apareix. Hi ha recerques que suggereixen que, per facilitar la tasca d'anàlisi, s'escriu un llistat de noms prèviament i així només s'hagin de seleccionar a mesura que van apareixent. No obstant això, la prova pilot va demostrar que això no era possible. Hi havia una gran varietat d'actors i aquests anaven desapareixent per deixar pas, al cap dels anys del període d'anàlisi, a nous actors. Obtenir un llistat previ volia dir visualitzar tota la mostra. Per tant, es va decidir deixar aquesta categoria en blanc i així l'analista hi podia anotar cada actor que apareixia sense limitacions.
- **Tipus de personatge:** sí és individual o grupal (Humanes, 2001). Aquesta diferenciació permet saber si es tendeix a mencionar els grups polítics o bé els partits polítics. En definitiva, si es tendeix a la personalització, és a dir, mostrar persones concretes per parlar de problemàtiques. Per exemple, cada vegada que es menciona un partit polític es considera un personatge grupal, mentre que quan apareix un líder polític o es diu el seu nom, es considera un personatge individual, encara que representi un partit.
- **Tipus d'aparició:** si apareix només en el relat (el periodista o el reporter el menciona però no se'l veu en imatge), en la imatge (se'l veu però en cap moment es diu el seu nom ni se'n parla) o en el relat i imatge (se'l menciona i, a més, se'l veu en imatge). Aquesta classificació proposada per Humanes (2001) permet

veure el grau de protagonisme que es dona als actors. No és el mateix només citar-lo de veu en la notícia que també mostrar-lo, ja que en aquest últim cas es dona molta més importància al personatge.

- **Tipus d'actor:** aquesta classificació s'ha decidit després d'un primer visionat del material. La idea inicial era agrupar tots els actors segons la metodologia que proposa el Consell Audiovisual de Catalunya (2006) en els seus informes sobre l'observança del pluralisme en els teletinformatius. Donat l'elevat nombre d'actors polítics que hi apareixen, s'ha decidit fer una primera classificació entre si l'actor és polític o no. Per a aquest segon grup no-polític, es recollirà l'àmbit del qual prové.
- **Afiliació ideològica:** es diferencia entre independentista, unionista i neutral o indefinit. Aquesta classificació té a veure amb el tipus de personatge que apareix, és a dir, permet observar més clarament la representativitat ideològica dels programes informatius i valorar-ne la pluralitat. Per considerar si l'actor és independentista o unionista, s'etiqueta com a tal només quan no hi ha marge dubte. Com que la majoria d'actors que apareixen a les notícies són figures públiques, es pot saber quin és el seu posicionament ideològic. Per exemple, si es tracta d'un actor polític o un partit, s'atén als seus programes electorals. En el cas de les entitats socials, es classifiquen com a tals si han fet públic el seu posicionament. Quan apareixen actors no coneguts o dels quals es desconeix on se situen ideològicament, es classifiquen segons què diu el periodista d'ells o segons les seves pròpies paraules en cas d'haver-hi un insert. Si hi ha dubtes, es deixa com a "neutral o indefinit". Aquesta última classificació també serveix en el cas d'alguns partits polítics que defensen el dret a votar, però que no es posicionen ni com a independentistes ni com a unionistes.

5.2.5. Anàlisi de *frames*

Com s'ha explicat en l'apartat teòric d'aquest treball, el *framing* pot ser utilitzat també com un mètode d'anàlisi. Permet identificar els enquadraments que dominen en un text, i són varis els estudis que l'han validat com un mètode efectiu per conèixer un discurs periodístic, sobretot en temes conflictius. Bonfiglioli *et al.* (2007) estudien la cobertura televisiva sobre la lluita contra l'obesitat; Fogarty i Chapman (2012) es fixen com els mitjans de comunicació són capaços d'impactar en la consciència ciutadana en el consum d'alcohol; Milioni *et al.*, (2015) estudien la representació mediàtica que es va fer dels moviments migratoris després de la crisi econòmica de 2008; de manera similar, Van Gorp (2005) es fixa en el retrat que fan els mitjans sobre el tema dels refugiats. Aquests són només alguns exemples d'autors que a través d'un mateix mètode d'anàlisi, el de *framing*, han pogut determinar la importància de destacar o amagar certs enquadraments.

El punt de partida d'aquests estudis rau en la creença que els mitjans de comunicació tenen un impacte en la formació d'opinions i creació de consciència pública, perquè són importants constructors de significats (Fogarty i Chapman, 2012). A més, en contextos conflictius, els mitjans de comunicació tenen la capacitat d'emfatitzar aquest conflicte però alhora aportar calma si es parla de les seves solucions (Knight, 2013). També es té en compte que el discurs periodístic és resultat d'un procés influït per múltiples actors, on es creen dinàmiques entre periodistes, institucions, mitjans i actors polítics (Milioni *et al.*, 2015). Totes aquestes afirmacions s'emmarquen dins la teoria del *framing* i, més concretament, dins de la perspectiva cognitiva que ja s'ha explicat en l'apartat teòric i que es caracteritza per posar el focus en l'anàlisi de producció. D'aquesta manera, s'han revisat aquells articles que, malgrat tenir un objecte d'estudi diferent, coincidien a utilitzar el *framing* com a mètode d'estudi.

La lectura de tots ells ha servit per escollir quins elements d'anàlisi resulten més útils en aquesta recerca. Finalment, es parteix de la tipologia de De Vreese (2005), en tant que proposa la combinació de dos tipus d'enquadraments, els *issue-specific frames* i *generic frames*. Els enquadraments genèrics parteixen d'una classificació prèviament dissenyada segons temes mediàtics de conflicte i, per tant, tan sols cal identificar si en el text que s'analiza apareixen aquests *frames*. Els enquadraments específics són identificats a partir del propi text, és a dir, són intrínsecs d'un determinat tema o cobertura mediàtica i no d'altres. Es creu que la combinació dels dos tipus permet definir aquells enquadraments que són propis de la cobertura mediàtica del procés sobiranista i alhora determinar si els genèrics són aplicables en aquest cas, en tant que es tracta d'un tema conflictiu.

De Vreese (2005) fa una aproximació teòrica d'aquest mètode i no entra a determinar de quina manera o a través de quins elements es poden identificar els enquadraments. Per això, s'ha recorregut a altres estudis per determinar com aplicar l'estudi dels *frames* genèrics i específics. Tal com s'explica en els següents apartats, se segueix el mètode de Semetko i Valkenburg (2000) per a l'anàlisi de *frames* genèrics; i per a l'estudi dels enquadraments específics es fa una proposta segons la combinació de Hellsten *et al.* (2010); Milioni *et al.*, 2015; Van Gorp (2005); i Vossen *et al.* (2018).

5.2.5.1. Frames genèrics

L'anàlisi de *frames* genèrics d'aquest treball pren com a referència l'estudi de Semetko i Valkenburg (2000), una categorització originalment proposada el 1992 per Neuman, Just i Crigler (Ardèvol-Abreu, 2015, p. 433). La classificació inclou cinc enquadraments: (1) l'atribució de responsabilitat, (2) l'interès humà, (3) el conflicte, (4) la moralitat i (5) les conseqüències econòmiques. L'enquadrament d'atribució de responsabilitat atribueix una responsabilitat de causa o solució a algun grup o individu en relació amb el problema. L'interès humà pren un punt de vista emotiu sobre algun tema tot personalitzant o dramatitzant la notícia. El de conflicte emfatitza l'enfrontament entre individus, grups o institucions. En l'enquadrament de moralitat es donen prescripcions morals, es

promociona una manera d'actuar. Finalment, el d'economia informa d'un problema relacionat amb qüestions econòmiques per la repercussió que pot tenir sobre un grup, una regió, un país o altres.

La principal diferència amb els enquadraments específics és que l'anàlisi dels genèrics utilitza un mètode deductiu, és a dir, que els enquadraments són identificats a partir d'un model ja creat: "a deductive approach involves predefining certain frames as content analytic variables to verify the extent to which these frames occur in the news" (Semetko i Valkenburg, 2000, p. 94). Això permet que els resultats es puguin comparar amb altres estudis i contextos diferents que hagin utilitzat el mateix mètode d'anàlisi: "la utilización de encuadres genéricos facilita la comparación de los resultados de diferentes trabajos en diferentes lugares y sobre diferentes temas" (Ardèvol-Abreu, 2015, p. 432). La limitació que presenta aquest tipus d'anàlisi té a veure amb el fet d'utilitzar una aproximació deductiva, ja que l'investigador parteix d'uns patrons ja creats i, per tant, no en descobreix de nous. En altres paraules, pot ser que s'estigui perdent informació específica i pròpia de l'objecte d'estudi. És per aquest motiu que s'ha decidit incloure també l'anàlisi de *frames* específics, ja que ha de servir per trobar altres enquadraments a part dels cinc de genèrics.

Per dur a terme l'anàlisi, s'utilitzarà el model de Semetko i Valkenburg (2000), que es pot veure a la taula 6. Per a cada enquadrament, els autors proposen una sèrie de preguntes a les quals s'ha de respondre de forma afirmativa o negativa; són un total de vint preguntes. Per tant, es faran les preguntes de cada enquadrament a cada notícia i aquell que obtingui més respostes afirmatives serà el que dominarà en el text. A la graella de resultats es mostrarà el nombre de vegades que apareixen els diferents enquadraments per a cada succés i s'utilitzaran cites literals que expliquin i justifiquin la decisió. Semetko i Valkenburg (2000) consideren que per determinar si existeix l'enquadrament en qüestió només cal que es responguin afirmativament tres de les quatre o cinc preguntes.

Taula 6. Model de graella d'anàlisi dels *frames* genèrics

Atribució de responsabilitat: s'atribueix una responsabilitat de causa o solució a algun grup o individu en relació amb el problema.	La història suggereix que el govern té alguna part d'habilitat d'alleugerir el problema?
	La història suggereix que el govern és d'alguna manera responsable del problema?
	La història suggereix solució/ons al tema/problema?
	La història suggereix que un individu (o grup de gent de la societat) és responsable del tema/problema?
	La història suggereix que el problema requereix acció urgent?
	La història proveeix un exemple humà o una "cara visible" del tema/problema?

Interès humà: es pren un punt de vista emotiu sobre algun tema tot personalitzant o dramatitzant la notícia.	La història utilitza adjectius o històries personals que generen sentiments d'indignació, empatia-preocupació, simpatia o compassió?
	La història emfatitza com els individus i els grups estan afectats pel tema/problema?
	La història s'endinsa en les vides personals i privades dels actors?
	La història conté informació visual que generi sentiments d'indignació, empatia-preocupació, simpatia o compassió?
Conflicte: emfatitza el conflicte entre individus, grups o institucions per tal de captar l'atenció de l'audiència.	La història reflecteix desacord entre partits-individus-grups-països?
	Un partit-individu-grup-país retreu a l'altre?
	La història fa referència a les dues o més parts del problema o tema?
	La història es refereix a guanyadors i perdedors?
Moralitat: es donen prescripcions morals, en certa manera es promociona una manera d'actuar o comportar-se.	La història conté algun missatge moral?
	La història fa referència a la moralitat, Déu o algun principi religiós?
	La història ofereix prescripcions socials específiques sobre com comportar-se?
Economia: informa d'un problema relacionat amb qüestions econòmiques per la repercussió que pot tenir sobre un grup, una regió, un país, o altres.	Hi ha alguna menció de pèrdues o guanys financers del present o del futur?
	Hi ha alguna menció dels costos o despeses involucrats?
	Hi ha alguna referència a les conseqüències econòmiques de perseguir o no perseguir una acció?

Font: traducció al català del model d'anàlisi de Semetko i Valkenburg (2000, p. 100)

5.2.5.2. Frames específics

Els *frames* específics són definits per De Vreese, Peter i Semetko (2001) com aquells marcs que pertanyen a temes o esdeveniments específics, és a dir, que només poden ser aplicats a una mostra petita però que, al seu torn, permeten definir amb precisió i detall els esdeveniments: “it may capture specific aspects of selection, organization, and elaboration that are present in news coverage and pertain specifically to a well-defined issue” (p. 108). Al contrari que els *frames* genèrics, en aquest cas s'utilitza una aproximació inductiva per a la identificació: els enquadraments són definits a posteriori de la lectura del material. No hi ha categories predeterminades, sinó que van sorgint a mesura que avança la lectura del text. Això fa que l'investigador hagi de tenir una visió oberta i no preconcebuda quan es disposa a fer la identificació dels enquadraments: “it involves analyzing a news story with an open view to attempt to reveal the array of

possible frames, beginning with very loosely defined preconceptions of these frames” (Semetko i Valkenburg, 2000, p. 94).

Per determinar com identificar els *frames* específics, s’ha tingut en compte diversos estudis que desenvolupen un procés d’anàlisi similar (Hellsten *et al.*, 2010; Milioni *et al.*, 2015; Van Gorp, 2005; Van Gorp i Vercruysee, 2012; i Vossen *et al.*, 2018). Aquests estudis parlen de dos aspectes que permeten la detecció dels enquadraments: els *reasoning devices* (mecanismes de raonament) i els *framing devices* (mecanismes d’enquadrament). No es tracta de definicions pròpies d’aquests autors, sinó que tots ells es basen en la concepció que en fan els pioners de la teoria del *framing*, Entman (1993) i Gamson (1989).

Entman (1993) considera que els enquadraments defineixen problemes (determinen quin és l’agent causal que aporta costos i beneficis), diagnostiquen causes (identifiquen les forces que creen el problema), fan judicis de valor (avaluen els agents causals i els seus efectes) i suggereixen remeis o solucions (ofereixen i justifiquen tractament per als problemes i prediuen els possibles problemes). Tots aquests aspectes formen part del que anomenen *reasoning devices* o mecanismes de raonament, és a dir, un seguit d’aspectes o etapes als quals ha de respondre un enquadrament. Segons Gamson (1989) els *framing devices* inclouen el conjunt de metàfores, eslògans i altres estratègies simbòliques que destaquen en qualsevol història. Van Gorp i Vercruysee (2012) adapten la definició tot dient que aquests elements funcionen com a indicadors de l’enquadrament: “manifest elements in a message that function as demonstrable indicators of the frame, such as vocabulary, catchphrases, and depictions” (p. 1275).

La graella d’anàlisi que s’utilitza per a la detecció d’enquadraments específics és la que proposen Van Gorp i Vercruysee (2012) i que, com s’ha dit, es basa en dos aspectes, els mecanismes de raonament i de *framing*. A la taula 7 es mostra l’encapçalament d’aquesta graella. Per a cada enquadrament, per tant, s’ha d’identificar un problema, una causa, una conseqüència, una avaluació moral i una solució (*reasoning devices*), i anotar aquelles citacions literals que justifiquin i expliquin el *frame* (*framing devices*).

Taula 7. Graella d'anàlisi dels frames específics

Mecanismes de raonament (<i>reasoning devices</i>)					Mecanismes d'enquadrament (<i>framing devices</i>)
Definició del problema	Causa (per què és un problema?)	Conseqüències	Valors morals involucrats	Possibles solucions o accions	Metàfores, exemples de vocabulari

Font: encapçalament de la graella d'anàlisi utilitzada per Van Gorp i Vercauysse (2012)

5.3. Entrevistes qualitatives semiestructurades

La metodologia del treball inclou l'entrevista qualitativa semiestructurada. El terme entrevista s'utilitza, de manera general, en diferents llenguatges científics com a eina per indagar en els fenòmens socials i individuals (De Miguel, 2005). Des de l'àmbit de l'antropologia, es considera un mètode qualitatiu de recerca que s'inclou dins la microetnografia, la qual permet estudiar els fenòmens de comunicació de masses a partir d'unitats petites o exemples reduïts (Wimmer i Dominick, 2001).

L'entrevista qualitativa és un mètode de recollida de dades o tècnica d'investigació que permet accedir a esdeveniments del passat que no serien accessibles de cap altra manera (Blasco i Otero, 2008). És a dir, permet preguntar coses que no són observables i que només es poden conèixer a través de les respostes dels entrevistats: "asking people about them represents the only viable means of finding out about them within a qualitative research strategy" (Rubin i Rubin, 1995, p. 494).

Segons De Miguel (2005), una entrevista qualitativa ha de complir diverses funcions, com per exemple obtenir informació sobre les entitats comunicatives (ja siguin els emissors o els receptors), facilitar l'anàlisi de les relacions existents entre diverses d'aquestes entitats, influir en el coneixement d'aspectes de la conducta comunicativa (opinions, sentiments, motivacions, etc.) i tenir efecte en els processos d'inducció i deducció analítics. Taylor i Bodgan (1984) consideren que aquesta metodologia qualitativa és una "investigación que produce datos descriptivos a partir de las propias palabras, habladas o escritas, y a partir de la conducta observable" (p. 20).

Hi ha diferents tipus d'entrevista qualitativa, i en aquest treball s'utilitza la semiestructurada. Aquesta es caracteritza per partir d'una sèrie de qüestions sobre temes específics que es col·loquen en una guia d'entrevista i que es plantegen a l'entrevistat. Segons Rubin i Rubin (1995), el tret que la diferencia d'altres tipus d'entrevista com la

no estructurada és que la semiestructurada és flexible, és a dir, permet que l'entrevistador afegixi temes o que el propi investigador inclogui noves qüestions a mesura que avança la conversa.

Rubin i Rubin (1995) expliquen que precisament la guia d'entrevista no es basa en qüestions rígides o predeterminades, sinó que s'hi afegixen temes complementaris o addicionals que acaben formant part dels resultats finals. Això no significa que no hi hagi una certa estructura de temes pensats, perquè si no seria molt aleatori i acabaria esdevenint una conversa informal sense valor científic (De Miguel, 2005). De fet, tal com apunten King i Horrocks (2010), la recerca qualitativa sempre té un caràcter exploratori, cosa que fa inevitable que el projecte es mogui en direccions que queden fora del nucli central de la recerca original.

En aquest sentit, un dels motius pels quals l'entrevista és un mètode adient per a aquesta recerca és perquè permet descobrir noves qüestions a partir del focus que es planteja inicialment, que és el de conèixer el context periodístic de la construcció del relat sobre el procés sobiranista. Seguint en la línia dels comentaris de Rubin i Rubin (1995), és probable que apareguin idees o qüestions que l'investigador no s'havia plantejat anteriorment. També permet fixar-se en aquelles qüestions que es volen amagar perquè l'entrevistat les desvia o evita contestar-les, però que són igualment significatives perquè mostren quins són els temes més susceptibles o delicats (Barbour i Schostak, 2005). No obstant això, sempre hi ha un punt de partida que és possible gràcies al fet que “el entrevistador estudia previamente las características del documento gráfico, sonoro o audiovisual [...] y deduce qué aspectos han de ser investigados” (De Miguel, 2005, p. 253). Per tant, es tracta d'un mètode inductiu perquè es parteix d'interrogants i hipòtesis (Taylor i Bodgan, 1984). En el cas d'aquest treball, l'anàlisi de contingut dels informatius és el pas previ que permet elaborar les qüestions que s'inclouen a l'entrevista.

De Miguel (2005) afegix que l'entrevista requereix “un conocimiento previo de las personas que han de ser entrevistadas o, al menos, de los rasgos definitorios del grupo al que pertenecen dichos sujetos” (p. 253), perquè això facilita la interpel·lació i l'apropament personal a l'entrevistat. S'ha de tenir en compte que les persones entrevistades es troben involucrades en alguna situació particular, i d'aquí la necessitat de conèixer prèviament aquesta situació o context per poder manejar-la eficaçment. En el cas d'aquest treball, i com s'explica més endavant, el grup d'entrevistats tenen la mateixa professió i tots ells pertanyen a la mateixa empresa, per la qual cosa és important que l'investigador conegui degudament les característiques de la professió i les particularitats de l'empresa.

Un dels avantatges de l'entrevista semiestructurada és, doncs, que té un alt grau de flexibilitat, que és “important in such areas as varying the order of questions, following up leads, and clearing up inconsistencies in answers” (Rubin i Rubin, 1995, p. 484). A

més, és un mètode no intrusiu, com poden ser altres tècniques qualitatives com l'observació participant, perquè no t'endinses en la vida de la gent i l'impacte en el seu temps serà segurament menor que no pas en el cas d'estar observant a gent de manera freqüent (Rubin i Rubin, 1995). L'entrevista s'ha de desenvolupar com si fos “una conversación normal, y no un intercambio formal de preguntas y respuestas” (Taylor i Bodgan, 1984, p. 21), i d'aquesta manera l'efecte intrusiu que pugui generar l'investigador es minimitza. Taylor i Bodgan (1984) assenyalen que això serà possible segons el rol que desenvolupi l'entrevistador, que hauria de ser un “cuidadoso recolector de datos” i “conseguir que los sujetos se relajen suficientemente como para responder por completo a la serie predefinida de preguntas” (p. 101).

Per tal d'apuntar alguns inconvenients de l'entrevista qualitativa, s'ha de tenir en compte que es basa en el comportament verbal de la persona i es dona per fet tot el que aquesta explica (Rubin i Rubin, 1995). Per tant, hi ha la possibilitat que els entrevistats, a través de la conversa, generin “engaños, falsificaciones, exageraciones o distorsiones [...] y haya una posible discrepancia entre lo que dicen y lo que hacen” (Taylor i Bodgan, 1984, p. 106). L'entrevistador no pot observar ni es pot basar en el comportament de l'entrevistat, i d'aquí la importància de generar un clima de confiança (Rubin i Rubin, 1995). Així, la flexibilitat de l'entrevista semiestructurada implica també més improvisació, que pot fer que apareguin hipòtesis alternatives que no estaven considerades i que facin desviar el focus d'atenció de l'investigador (De Miguel, 2005).

5.3.1. Anàlisi de la informació

L'entrevista, com s'ha dit, és un mètode de recollida de dades i, per tant, genera informació que posteriorment ha de ser analitzada. Tota entrevista implica diferents fases: obtenir la informació (fer les entrevistes), capturar i transcriure la informació (gravar l'entrevista i convertir-la en un text escrit), codificar la informació (agrupar la informació per categories) i integrar la informació (relacionar les categories amb els objectius i preguntes de recerca). Fins ara, s'ha parlat de qüestions que fan referència a la preparació i a la consumació de l'entrevista, però no de quins passos cal fer un cop ja s'han realitzat les entrevistes, és a dir, com analitzar les dades que s'obtenen. A continuació, doncs, es detalla com es durà a terme l'anàlisi de la informació.

En primer lloc, i a partir de la gravació de veu que es fa de l'entrevista, es fan les transcripcions de les entrevistes per convertir-les en textos. Un cop es disposa dels textos, es duu a terme un procés de codificació per tal que la informació pugui ser interpretada. La codificació és el procés mitjançant el qual s'agrupa la informació en categories que concentren les idees, els conceptes o temes similars descoberts per un investigador (Rubin i Rubin, 1995). Els codis equivalen a etiquetes que s'assignen a determinades unitats de significat. Tot això permet simplificar i trobar sentit a la transcripció, així com ordenar les dades, etiquetar temes i desenvolupar sistemes de categories (Fernández, 2006).

Per fer aquesta codificació cal escollir un mètode d'anàlisi, que en aquest cas és l'anàlisi de contingut. Aquest mètode permet reduir el text en codis i identificar els missatges que apareixen al llarg de l'entrevista, com per exemple fixar-se en els termes que utilitzen els entrevistats, la freqüència amb la qual els repeteixen o com estructuraven el discurs (Quivy i Campenhoudt, 1992). L'anàlisi de contingut permet assegurar el rigor metodològic, perquè es treballa a partir de la definició d'unes categories. Alhora, aprofundeix en les qüestions de l'entrevista, perquè, com que analitza un nombre d'informació reduït i complexa, s'obté informació més detallada (Barbour i Schostak, 2005). A més, permet veure els sistemes de valor o les ideologies dels entrevistats, les interpretacions que fan d'un fet, les reaccions davant una decisió, així com les estratègies i situacions que apareixen quan se'ls planteja un conflicte. Per contra, es més difícil fer generalitzacions, perquè les categories que s'estableixen són pròpies d'aquest cas, i no equivalents o intercanviables amb d'altres.

Aquestes categories es poden dur a terme de tres maneres (Fernández, 2006): poden ser definides a priori, és a dir, es pot crear una llista inicial que es basi en les preguntes d'investigació i la revisió literària; també es pot fer una llista després de fer les entrevistes, o, finalment, es poden elaborar les categories segons un esquema predefinit. En aquest cas, s'ha optat per la tercera opció ja que, com s'ha vist a l'estructura de l'entrevista, hi ha una sèrie de temes que estan predefinitos per l'investigador i que serviran també per elaborar el sistema de categories (condicionants del format televisiu, factors d'influència en la redacció, pluralitat informativa, entre d'altres). A més, dins la categorització s'inclouran aquells elements que no estaven previstos prèviament, però que sorgeixen a través de les respostes dels entrevistats.

L'anàlisi de les dades qualitatives implica fer diverses lectures per tal que l'investigador es familiaritzi amb el text. Durant les primeres lectures s'anirà fent una proposta de categories que, posteriorment, seran revisades i aplicades novament per veure si funcionen. Un cop es tenen ben definides les categories, cal agrupar els trossos de text que fan referència a cada categoria i utilitzar citacions o exemples de text. D'aquesta manera, l'apartat de resultats d'entrevistes s'organitza i s'explica segons les categories identificades. En la discussió de resultats, les categories es relacionen amb les preguntes de recerca i els objectius d'investigació.

5.3.2. Disseny de les entrevistes

Tenint en compte les qüestions explicades anteriorment, les entrevistes semiestructurades han de servir per respondre un dels objectius d'investigació, *determinar com els periodistes de TV3 defineixen, expliquen i argumenten la cobertura que van fer durant els dos períodes referendaris (2014 i 2017)*, així com les preguntes de recerca que hi estan vinculades.

El disseny d'aquestes entrevistes implica un seguit de decisions: la mostra o a qui s'entrevista (periodistes de TV3), la durada de cada entrevista (una hora aproximadament) i el lloc on es desenvolupa (espai de treball), i la guia de l'entrevista (en relació amb les preguntes de recerca i l'anàlisi de contingut). A continuació s'explica com s'han pres aquestes decisions.

5.3.2.1. Mostra

El primer pas és definir la mostra i decidir el criteri segons el qual s'escullen unes persones i no unes altres. Segons King i Horrocks (2010), els participants han de representar una varietat de posicions en relació amb el tema d'estudi, que aportin llum en les diferències de significats en l'experiència. Aquesta investigació estudia el text periodístic de TV3 i com s'ha desenvolupat. Per tant, l'univers de població inclou tots aquells periodistes que treballaven a TV3 entre el 2013 i el 2017 i que van redactar algunes de les peces periodístiques d'anàlisi. Ells són els autors del material d'anàlisi i els que poden explicar en primera persona totes les qüestions relacionades amb la construcció del relat periodístic.

Per identificar les persones que formen part d'aquest univers de població, es fan dos filtres. Un primer es fa a partir de l'anàlisi de contingut, ja que amb la visualització del material s'anoten els noms i cognoms de les persones que firmen les peces. Un segon filtre s'obté del llistat proporcionat per una persona de l'equip de direcció d'informatius de TV3, on consten els noms de tots els periodistes que van formar part de la secció política d'informatius de TV3 des del desembre de 2013 i fins l'octubre de 2017 i durant quin període van treballar-hi. Aquest llistat també inclou els caps i sotscaps de la secció de política. Concretament, durant aquest període, a la secció de política hi va haver 3 caps de secció, 4 sotscaps de secció i 27 redactors.

Un cop identificades les persones, els criteris d'elecció de la mostra són dos: la quantitat de peces que va elaborar cada persona i el càrrec laboral que té. D'una banda s'entrevisten els periodistes que més peces van redactar i que, per tant, són els que van participar amb més freqüència en el relat del procés sobiranista. D'altra banda, es prioritza que hi hagi una representació de tots els càrrecs implicats en l'elaboració dels informatius de TV3. Cada càrrec implica unes responsabilitats i una presa de decisions diferents i, per tant, és necessari conèixer tots els punts de vista per poder tenir una visió global de la construcció del relat periodístic. Les persones que participen en la construcció del relat periodístic dels informatius de TV3 són els editors dels *Telenotícies* (n'hi ha un per a cada *Telenotícies vespre*, *Telenotícies migdia* i *Telenotícies cap de setmana*), el cap i el sotscap de la secció política i els redactors.

Per determinar el nombre d'entrevistats se segueix el "mostreig teòric" que citen Taylor i Bodgan (1984), que defensen que l'important no és la quantitat de casos, sinó el

potencial que té cada cas per ajudar en el desenvolupament de les comprensions. A més, es pot saber si has arribat a un punt màxim quan “las entrevistas con personas adicionales no producen ninguna comprensión automáticamente nueva” (Taylor i Bodgan, 1984, p. 108). Tenint en compte aquesta idea, s’escullen 15 persones per ser entrevistades, de les quals s’ha obtingut una resposta negativa en quatre casos i afirmativa en onze. No es fa constar el nom i cognom de les persones perquè, tal com s’explica més endavant, es respecta el compromís d’anonimat de les entrevistes. Tampoc se n’explicita el gènere, sinó que se citen els càrrecs en masculí, indistintament de si es va entrevistar un home o una dona.

El llistat de les onze persones entrevistades és el següent, entenent que van ocupar els càrrecs corresponents en algun període entre els anys 2014 i 2017:

- 3 editors dels *Telenotícies*
- 1 cap de secció política
- 1 sotscap de secció política
- 5 redactors de la secció política
- 1 redactor de la secció de societat

D’aquesta manera, hi ha una representació equitativa dels diferents càrrecs i tots ells (els redactors) són els que més peces van produir. Cal apuntar que s’inclou un redactor de la secció de societat tot i no pertànyer a la secció de política perquè era un dels que més peces va redactar. Aquestes peces de la secció de societat es corresponen a alguns dels esdeveniments analitzats, com ara les manifestacions independentistes de l’11 de setembre, que tenen una significació prou rellevant per fer que sigui necessari entrevistar la persona que els va protagonitzar periodísticament.

5.3.2.2. Durada i localització

Inicialment es preveu una durada d’una hora per a cada entrevista. Un temps menor no permet aprofundir en algunes qüestions i temes que es plantegen en la recerca, i un temps gaire superior podria provocar el cansament i esgotament de l’entrevistat (King i Horrocks, 2010). No obstant això, la durada és flexible i l’entrevistador s’adapta a la predisposició d’esplaiar-se que tingui l’entrevistat. A més, pot ser que la persona entrevistada vulgui explicar aspectes que no estan relacionats amb la investigació, els quals l’investigador no ha d’interrompre però que igualment sumen minuts a l’entrevista (Taylor i Bodgan, 1984).

Pel que fa a l’espai on es desenvolupen les entrevistes, s’ha procurat que sigui “un lugar en el que el entrevistado se encuentre cómodo o que reconozca como propio” (De Miguel, 2005, p. 256). Totes les entrevistes es desenvolupen en el mateix espai: una sala privada del departament d’informatius de TV3 que normalment s’utilitza com a sala de reunions.

Aquest espai té la suficient privacitat per tal que “se pueda hablar sin interrupciones y el informante esté relajado” (Taylor i Bodgan, 1984, p. 114). Per tant, aquest lloc permet construir una situació que s’assembla a aquella en la qual les persones parlen naturalment entre ells sobre coses importants i, a més, evita que les persones s’hagin de desplaçar a altres llocs i sigui l’entrevistador l’únic que es desplaça. D’aquesta manera, els entrevistats no han d’invertir el seu temps personal més enllà del que dediquen a l’entrevista en si mateixa.

La reserva d’aquest espai es fa a través del secretari d’informatius de TV3, que és la persona que s’encarrega de gestionar les cites i fa d’interlocutor entre els periodistes i l’investigador per tal d’acordar l’hora i el dia que millor convinguin a les dues parts. Es prioritza que l’hora de la cita es correspongui amb l’horari laboral de l’entrevistat i així s’evita que hagi de venir expressament a les instal·lacions. Totes les facilitats que es puguin oferir a l’entrevistat afavoreixen un clima de comoditat i bona predisposició cap a la recerca (King i Horrocks, 2010).

5.3.2.3. Guia de l’entrevista

Per elaborar el guió de preguntes se segueix el model d’entrevista semiestructurada, que es caracteritza per tenir una certa quantitat de temes o àrees preparats, però alhora permet que se’n pugui alterar l’ordre (Rubin i Rubin, 1995). De fet, “esta guía puede ser ampliada o revisada a medida que se realizan entrevistas adicionales” (Taylor i Bodgan, 1984, p. 119), ja que la informació que donen els entrevistats pot fer plantejar noves qüestions també interessants per a la recerca. Sigui com sigui, és necessari que aquests temes clau siguin explorats per tots els informants (Taylor i Bodgan, 1984, 1989).

Altres aspectes que es tenen en compte a l’hora de dissenyar la guia de l’entrevista és que les preguntes no han de ser direccionades o dirigides, perquè això condicionaria la resposta de l’entrevistat. No s’ha d’utilitzar un llenguatge gaire rebuscat o complicat, perquè podria donar lloc “a una respuesta indeseada por falta de comprensión, a una respuesta deseada porque la pregunta sugiere la respuesta, o a otra pregunta porque la pregunta se encuentra vacía de contenido o contiene un lenguaje no asequible para el entrevistado, lo cual propicia su reformulación” (De Miguel, 2005, p. 257).

De Miguel (2005) aconsella que l’entrevista s’iniciï amb preguntes generals per tal d’introduir l’entrevistat al tema específic de la investigació. Aquestes s’han de combinar amb diferents tipus de preguntes. En aquesta recerca, es tenen en compte els suggeriments de De Miguel (2005) però, sobretot, s’utilitza la proposta de King i Horrocks (2010) per adaptar-la al disseny del guió de l’entrevista, ja que consideren que és adient combinar diferents tipus de preguntes. La seva classificació consta de sis tipus de preguntes: les preguntes bàsiques o descriptives (edat, ocupació, etc...), les d’experiència o comportament, les d’opinió (què es pensa sobre un tema en qüestió, com els pensaments es relacionen amb els valors), les de sentiments (experiències i emocions dels

participants), les de coneixement (què consideren que és un fet, alguna cosa objectiva) i les sensorials (què va veure, escoltar, etc.).

Seguint aquestes consideracions, l'ordre de preguntes de l'entrevista va de més a menys descriptives. És a dir, les inicials serveixen per situar l'entrevistat i començar a conversar de manera relaxada, i, a mesura que avança la conversa i segons les respostes, es van introduint aquelles qüestions més sensibles o que tenen un vincle directe amb la seva professió. En el cas d'aquesta recerca, la majoria de preguntes estan relacionades amb aspectes de la professió periodística dels entrevistats i, per tant, amb les seves experiències i opinions al respecte. Això fa que es tingui especial cura a l'hora de formular les preguntes, per tal d'evitar que se sentin jutjats o qüestionats.

5.3.2.4. Estructura i apartats de l'entrevista

La guia de l'entrevista s'estructura a partir de quatre apartats, que tenen a veure amb les preguntes de recerca i amb els aspectes que s'estudien en l'anàlisi de contingut:

- Primer apartat: antiguitat i trajectòria professional a l'empresa i records sobre la cobertura que van fer dels dos períodes referendaris.
- Segon apartat: condicionants del format televisiu i decisions que van prendre en l'elaboració de les peces periodístiques.
- Tercer apartat: factors interns i externs que influeixen el treball periodístic i la seva incidència en el relat del procés sobiranista.
- Quart apartat: pluralitat i imparcialitat en els mitjans públics i reptes i dificultats en la narració periodística del conflicte català.

Seguint la tipologia de preguntes que citen King i Horrocks (2010) i que han estat explicades en l'anterior apartat, els quatre ítems de l'entrevista es corresponen amb un tipus de pregunta diferent. Si bé els autors parlen de sis tipus de preguntes, en aquesta recerca se n'ha descartat un perquè no s'adequa als objectius de recerca. El tipus de pregunta que es descarta és el sensorial, perquè no interessa saber què van escoltar o tastar en el context sensorial: no aportaria informació que permetés respondre les preguntes de recerca. El tipus de pregunta per a cada apartat, el seu contingut i els seus objectius són:

1. Preguntes descriptives i de sentiments (primer apartat). Aquest apartat inclou dos tipus de preguntes. Amb les primeres es pretén conèixer la trajectòria professional de l'entrevistat i són merament descriptives (veure les dues primeres preguntes del requadre següent). Permeten relacionar el grau de coneixement que té l'entrevistat sobre l'empresa i preveure quanta informació podrà donar a l'entrevistador. L'altra pregunta té a veure amb les sensacions o records del periodista durant els dos períodes referendaris. Aquesta és una pregunta oberta que serveix perquè l'entrevistat se situï cronològicament i doni una visió general d'aquell període,

sense entrar en detall en qüestions concretes. A més, és el moment en què pot destacar allò que considera important, sense estar condicionat per les preguntes que se li fan posteriorment.

- Podria dir-nos quants anys va estar treballant a la secció política dels informatius de TV3 entre finals de 2013 i finals de 2017 (menys d'1 any, d'1 a 3 anys o més de 3 anys)?
- Per tant, va participar en la cobertura periodística del 9 de novembre de 2014 i l'1 d'octubre de 2017?
- Com recorda aquests esdeveniments periodísticament parlant (volum de feina, temps assignats d'entrega, ambient a la redacció, etc.)? En cas d'haver participat en ambdós referèndums, els recorda de manera similar?

2. Preguntes de coneixement (segon apartat). Es pregunta sobre alguns dels ítems més significatius que s'han estudiat en l'anàlisi de contingut: les fonts periodístiques, els actors (líders polítics, partits polítics, etc.) i el temps dedicat a parlar del procés sobiranista. Per aquest motiu, es donen a conèixer a l'entrevistat alguns dels resultats de l'anàlisi, per tal que doni el seu punt de vista i pugui argumentar aquestes qüestions. L'anàlisi de contingut no permet conèixer quins criteris periodístics hi ha darrere l'ús d'unes determinades fonts, actors, etc. Per tant, aquestes preguntes han d'aportar nova informació a l'investigador i contribuir a saber més sobre el context que envoltava la construcció del relat del Procés: com s'accedia a les fonts periodístiques i quins entrebancs hi havia a l'hora d'aconseguir informació, per què es donava veu a uns actors i no a d'altres, en quin moment es va començar a parlar més del Procés i per què, etc. Es demana pels motius i indicacions que tenien els redactors a l'hora de preparar les seves peces i, en el cas dels editors i caps de secció, se'ls pregunta quines decisions periodístiques prenen i per què.

- Tenint en compte els resultats de l'anàlisi de contingut, les xifres mostren que els minuts dedicats a parlar del procés sobiranista van augmentar notablement del 9-N a l'1-O. A què es deu aquest augment d'atenció mediàtica per part de TV3? Considera que es va produir una sobrerrepresentació del conflicte català?
- Pel que fa a les fonts periodístiques que utilitzava per obtenir informació, quines eren les més recurrents, qui les hi proporcionava i quina facilitat d'accés hi tenia? En algun moment del període entre 2013 i 2017 va tenir alguna dificultat per accedir-hi?
- En relació amb els actors que apareixen a les cròniques dels informatius, com decidia donar protagonisme a un o altre i en quin ordre els feia aparèixer? El seu cap li donava indicacions en aquest sentit? [versió per als redactors] / Quines indicacions donava als redactors en aquest sentit? [versió per als caps de secció i editors]
- Quants minuts havien d'ocupar les seves peces? Aquestes indicacions es van mantenir al llarg del temps o variaven? Això va condicionar el relat que vostè havia de fer? [versió per als redactors] / Quants minuts cedia als redactors a l'hora d'ocupar les seves peces? Això va condicionar el relat que vostè havia de fer? Creu que això podia condicionar el relat que feien els redactors? [versió per als caps de secció i editors]
- Totes les peces que va elaborar eren supervisades per l'editor? [versió per als redactors] / Com a editor o cap de secció, revisava les peces que elaboraven els redactors? [versió per als caps de secció i editors]

3. Preguntes d'experiència o comportament (tercer apartat). Són qüestions més subjectives i que tracten sobre els factors que poden influenciar els redactors a l'hora d'escriure. Per tant, també estan enfocades a saber els condicionants que van poder afectar el relat periodístic sobre el Procés. Per tal de formular les preguntes adequadament als entrevistats i que es puguin orientar, se'ls posa algun exemple de factors d'influència segons la revisió literària que s'ha fet sobre producció informativa: poden ser pressions externes per part d'institucions, converses del dia a dia amb els companys, el pes de determinats anunciants publicitaris, el propi format del mitjà televisiu, el temps que tenen per redactar les peces, etc. Això permet conèixer aquells aspectes que van més enllà del text i que l'investigador no podria saber si no fos demanant-ho directament a les persones afectades.

- Hi ha factors interns, és a dir, aquells dins la redacció, que poden incidir en l'elaboració del contingut periodístic, ja sigui per les converses amb els companys de redacció, les limitacions de temps i format de les quals parlàvem, etc.? Com l'influencien a vostè?
- Quins altres factors externs poden condicionar el treball del periodista i com es trasllada això en el seu cas a l'hora de donar un enfocament o altre a les seves peces?
- El fet que TV3 sigui un mitjà públic que depèn en bona part del finançament de la Generalitat pot ser un factor d'influència per a vostè?
- Existeixen pressions per part dels partits polítics, representants d'institucions o altres que pretenen influir en el seu treball? En cas afirmatiu, s'hi ha trobat personalment? Considera que aquestes pressions han augmentat durant el període del procés sobiranista?

4. Preguntes de reflexió o opinió (quart apartat). Són preguntes obertes que han de permetre conèixer els pensaments, valors o creences dels periodistes en relació amb la seva feina i el seu rol com a narradors del conflicte (i, en definitiva, com a participants de la construcció del relat del procés sobiranista). Les preguntes estan relacionades amb la manera com consideren que s'hauria de narrar el conflicte i quina és la seva percepció sobre el relat que ells mateixos redacten. També se'ls demana per qüestions de pluralitat. En definitiva, es dona espai per a l'autoreflexió i crítica i per afegir qualsevol qüestió que l'entrevistat cregui pertinent per a la recerca.

- En aquesta recerca també s'ha analitzat el discurs periodístic tenint en compte un estudi que considera que existeixen uns enquadraments genèrics quan es parla de conflictes socials i polítics. Quines creu que són les principals dificultats o els principals reptes a l'hora de narrar mediàticament un conflicte d'aquestes característiques?
- Pensa que en el relat es tendeix a definir els dos (o tres) bàndols del conflicte català, assenyalant uns guanyadors i perdedors?
- Considera que és possible ser plural i imparcial en la narració d'un conflicte com el del procés sobiranista?

5.3.2.5. Model de guia de l'entrevista

La guia de l'entrevista completa es pot consultar a l'apèndix 1. Algunes preguntes són diferents en el cas dels editors i caps de secció, i han estat afegides al costat de la pregunta de l'apèndix 1 tot indicant la versió per als redactors i per als editors. A més, el format d'entrevista semiestructurada permet afegir o eliminar preguntes, per la qual cosa no s'ha seguit el mateix ordre ni s'han formulat totes les qüestions per a tots els entrevistats. L'estructura és flexible i permet l'entrada de nova informació, la qual cosa permet plantejar noves qüestions o futures hipòtesis de recerca.

5.3.3. Revisió ètica i protecció de dades

S'ha decidit incloure una perspectiva ètica pel que fa a l'administració de les entrevistes, en tant que en qualsevol investigació en què participen persones cal tenir en compte aspectes d'anonimat, confidencialitat o dret a l'accés d'informació (Barbour i Schostak, 2005). Concretament, s'ha volgut garantir i respectar el principi d'anonimat de tots els entrevistats i entrevistades. Aquesta decisió s'ha pres per dos motius principals. L'anonimat minimitza la possibilitat que l'entrevistat amagui informació important i tendeixi a fer un discurs neutral, ja sigui perquè no vol donar a conèixer públicament el seu punt de vista o perquè prefereix no respondre a qüestions que poden afectar el seu lloc de treball (Taylor i Bodgan, 1984). De fet, l'altre motiu de l'anonimat és garantir que no es posa en risc el lloc de treball del periodista ni que aquest és qüestionat per les seves opinions, ja que se li demana per qüestions de la seva feina i que tenen a veure amb la política i el periodisme.

Tenint en compte aquests aspectes, s'ha considerat oportú recórrer a un assessorament especialitzat en temes d'ètica. La Universitat Pompeu Fabra disposa de la Comissió Institucional de Revisió Ètica de Projectes (CIREP-UPF), un organisme encarregat d'assessorar sobre els estàndards ètics i els protocols de protecció de dades personals en les activitats de recerca que estan vinculades amb els éssers humans. D'aquesta manera, es va concertar una cita presencial amb el delegat de protecció de dades de la UPF i la secretària del CIREP. Aquesta trobada va servir per prendre consciència de quins aspectes de la recerca necessitaven un tractament curós, tenint en compte la llista de control de temes ètics que proposa la comissió.¹¹ Concretament, pel fet d'incloure dades que poden identificar les persones directament (nom i cognoms), perquè això implica el tractament de dades personals de categoria especial (en temes d'opinió política) i perquè calia compartir la informació amb altres investigadors (els directors de la tesi doctoral).

Els acords als quals es va arribar s'expliquen en el següent apartat i tenen a veure amb els mecanismes de protecció de dades, com el fet de xifrar els arxius de gravació i també les transcripcions corresponents. Els membres de la CIREP també van oferir un model de

¹¹ Els documents que elabora la Comissió Institucional de Revisió Ètica de Projectes (CIREP-UPF) per a la revisió ètica de les recerques científiques es poden consultar al portal <https://www.upf.edu/web/cirep/documents1>

documentació que calia lliurar prèviament als entrevistats i van explicar com calia tractar el material d'anàlisi. A més, en els resultats de la recerca, els entrevistats són citats amb una codificació que va proposar la CIREP i que evita que siguin identificats per nom i cognoms. També es va creure necessari que la informació i identificació de les persones fos coneguda només pels investigadors participants de la recerca, en aquest cas la doctoranda i els seus dos supervisors.

5.3.3.1.Procediment de les entrevistes

El primer pas per iniciar els tràmits per entrevistar els periodistes va ser contactar amb el secretari d'informatius de TV3. Per tal que les persones poguessin prendre la decisió d'acceptar o refutar ser entrevistades, se'ls va fer arribar un breu resum del projecte de recerca, a través de la persona responsable de Secretaria, on es feia constar el motiu i finalitat de les entrevistes (apèndix 2). D'aquesta manera, es va intentar que el procediment fos tan transparent com fos possible i que els periodistes poguessin saber què s'esperava d'ells i si ser entrevistats els podia perjudicar (Taylor i Bodgan, 1984).

Un cop es tenia la seva acceptació, s'acordava un dia i hora que més convingués a les dues parts. Abans d'iniciar l'entrevista, es lliurava a l'entrevistat el full informatiu i el full de consentiment. Aquests dos documents, dissenyats segons les guies i plantilles que té a disposició el CIREP-UPF, garantien que l'entrevistat es llegia la informació sobre el projecte i, per tant, coneixia totes les seves implicacions. El full informatiu (vegeu apèndix 3) es va lliurar a cada entrevistat i s'hi feia constar la finalitat de l'estudi, la metodologia i el procediment relacionat amb els participants, els riscos i beneficis de participar-hi i la notificació de l'enregistrament en àudio de l'entrevista. El consentiment informat (vegeu apèndix 4) se'l va quedar l'investigador, per tal de poder demostrar la participació voluntària dels entrevistats al projecte i el compromís de no difondre les dades de manera que se'ls pogués identificar.

Les qüestions més importants que es tractaven en aquests documents i per les quals calia obtenir la seva signatura i consentiment és que el periodista decidia participar-hi voluntàriament i no hi havia cap vincle econòmic ni interessat entre investigador i participant. Així, l'investigador garantia a l'entrevistat que la seva identificació no seria possible i es vetllaria per l'anonimat. Un altre aspecte és que l'entrevistat acceptava que l'entrevista fos enregistrada en una gravadora de veu per facilitar la posterior transcripció i tractament de dades per part de l'investigador, però que en cap cas aquesta gravació seria difosa ni utilitzada en perjudici seu.

CAPÍTOL 6. RESULTATS

En aquest capítol es detallen els resultats obtinguts de l'anàlisi de contingut i de les entrevistes semiestructurades. Per fer-ho, es divideix en sis apartats. El primer es correspon amb les dades quantitatives de l'anàlisi, que tenen com a eix central determinar la rellevància informativa que es va donar en els dos períodes referendaris. El segon apartat es correspon amb la identificació de les fonts periodístiques per tal de conèixer-ne l'ús i el tipus utilitzat. El quart apartat reflecteix els resultats sobre l'anàlisi d'actors que apareixen als informatius i com aquests es distribueixen la presència televisiva. El cinquè apartat mostra i justifica quins han estat els enquadraments genèrics més utilitzats durant els processos referendaris. Finalment, el sisè apartat desenvolupa els resultats obtinguts de les entrevistes als periodistes de TV3 per conèixer tot allò que no ha estat possible obtenir amb l'anàlisi de contingut.

6.1. Dades quantitatives

Seguidament, es mostren en forma de taules i gràfics aquelles dades extretes de l'anàlisi quantitatiu de contingut: l'autoria de les peces (quants periodistes van participar en la redacció de les notícies i quantes peces elaborava cadascun), el gènere televisiu que es va utilitzar amb més freqüència i la rellevància informativa. Per determinar la rellevància informativa, es mostren els resultats de quatre elements: si les notícies apareixen al sumari informatiu, quina posició hi ocupen, a quin bloc informatiu estan incloses i quina és la seva durada i percentatge que suposa això dins l'informatiu.

6.1.1. Autoria de les peces

En l'apartat d'autoria de les peces, s'ha analitzat si la peça anava firmada o no i, en cas afirmatiu, a nom de quin periodista es firmava. Tal com s'ha explicat a l'apartat metodològic, una peça firmada és aquella en la qual es fa constar el nom i cognoms de l'autor. Per identificar-ne l'autoria, s'ha observat si al principi o al final de cada peça apareixia el nom en el rètol televisiu o bé si el propi periodista deia de veu el seu nom i cognom. Cal puntualitzar que el recompte que s'ha fet dels periodistes s'ha fet amb independència del lloc geogràfic on es firma la notícia, és a dir, no es diferencia si són corresponsals o si estan treballant físicament a la redacció de TV3.

Els resultats d'autoria de peces són els següents: 373 de 575 unitats d'anàlisi no estaven firmades, és a dir, el 64,9 %. Les 202 peces restants que sí que anaven firmades (35,1 %) estaven atribuïdes a 71 periodistes diferents. Si s'observen les dades de la taula 8, la distribució queda de la següent manera: hi ha tres periodistes que acumulen un nombre de notícies redactades superior, més de deu. En canvi, la majoria de periodistes (68 de 71) van firmar menys de deu notícies cadascun. De fet, hi ha 34 periodistes que tan sols van signar una peça en el període analitzat, mentre que 12 periodistes en van signar 2; i 9

periodistes, tres notícies. A la taula es mostren els resultats sense fer constar el nom del periodista, ja que són part de la mostra de les entrevistes semiestructurades i se'ls vol preservar l'anonimat.

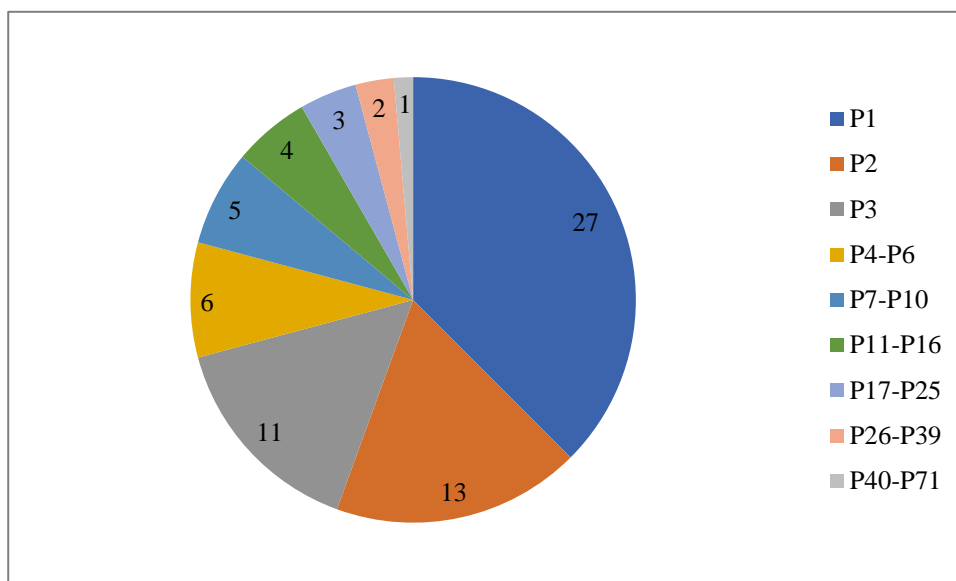
Taula 8. Relació de periodistes i nombre de peces

Identificació periodista	Nombre peces	Nombre periodistes	Total
P1	27	1	27
P2	13	1	13
P3	11	1	11
P4, P5, P6	6	3	18
P7, P8, P9, P10	5	4	20
P11, P12, P13, P14, P15, P16	4	6	24
P17, P18, P19, P20, P21, P22, P23, P24, P25	3	9	27
P26, P27, P28, P29, P30, P31, P32, P33, P34, P35, P36, P37, P38, P39	2	14	28
P40, P41, P42, P43, P44, P45, P46, P47, P48, P49, P50, P51, P52, P53, P54, P55, P56, P57, P58, P59, P60, P61, P62, P63, P64, P65, P66, P67, P68, P69, P70, P71	1	34	34
Peces firmades			202
Peces no firmades			373
Total peces			575

Font: elaboració pròpia

En la figura 4, es mostren els resultats de la taula en forma de gràfic. Es tracta de la distribució de peces per cada periodista i, per tant, es visualitza clarament que són tres els periodistes amb més peces firmades. D'aquests tres, cal fer alguns matisos. El periodista amb més peces firmades (P1) és el corresponsal enviat a Madrid per cobrir els temes relacionats amb la política espanyola. Per tant, els resultats també mostren, en part, la distribució entre els temes de política catalana i espanyola, ja que P1 era pràcticament l'únic periodista que s'ocupava de les notícies de Madrid o, si més no, l'únic corresponsal. Les observacions respecte als altres dos periodistes, P2 i P3, és que són els que feien més desplaçaments al Parlament de Catalunya o al Palau de la Generalitat. En definitiva, els resultats mostren que els periodistes amb més peces també eren els que tractaven notícies provinents de les institucions polítiques més importants, com la Generalitat o la Moncloa.

Figura 4. Nombre de peces redactades per cada periodista (2014-2017)

Font: elaboració pròpia

Amb tot, les dades sobre l'autoria de les peces reflecteixen dos resultats significatius. En primer lloc, que hi ha un elevat percentatge de notícies que no estan identificades (35,1 %) i, per tant, de les quals no se sap l'autoria. Aquí també s'inclouen aquelles peces on apareix en imatge el periodista, i en aquestes és possible que un telespectador habitual conegui el seu nom i cognoms, però no un espectador esporàdic. Per tant, la identificació de l'autoria de totes les peces permetria un nivell de transparència periodística superior. A banda d'això, també es conclou que hi ha un nombre elevat de periodistes que participen en la redacció de notícies del procés sobiranista, fet positiu tenint en compte que són diverses veus involucrades en el relat. Com més redactors hi hagi, més possibilitats hi ha que el producte final, l'informatiu, inclogui diferents enfocaments i punts de vista.

6.1.2. Gènere de les peces periodístiques

Del total de les 575 peces analitzades durant el període de 2013 a 2017, la majoria pertanyen al gènere de la notícia: concretament un 77,4 % (equivalent a 445 notícies). El segon lloc l'ocupa el reportatge amb un 11,30 %, que equival a 65 peces; seguidament hi ha l'entrevista amb un 2,6 % (15 peces) i la crònica amb un 2,1 % (12 peces). Els altres gèneres sumen el 6,6 % del total (38 peces) i inclouen compareixences (íntegres o parcials d'algun representant polític), retransmissions en directe (per exemple, del ple del Parlament de Catalunya) i debats a plató (experts que opinen i s'expressen sobre un fet). Les xifres dels gèneres periodístics per a cada informatiu es poden consultar a l'apèndix 5.

Taula 9. Distribució dels gèneres televisius dels *Telenotícies Vespre* (2013-2017)

Tipus de gènere	Notícia		Reportatge		Entrevista		Crònica		Altres gèneres		Total
		%		%		%		%		%	
Esdeveniment		%		%		%		%		%	
Anunci de la consulta	24	72,73	5	15,15	0	0,00	4	12,12	0	0,00	33
Manifestació 11-S (III)	26	81,25	5	15,63	1	3,13	0	0,00	0	0,00	32
Aprovació consulta	14	87,50	1	6,25	1	6,25	0	0,00	0	0,00	16
Decret convocatòria	17	85,00	1	5,00	0	0,00	2	10,00	0	0,00	20
Suspensió	15	93,75	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	16
Nova forma consulta	22	91,67	0	0,00	2	8,33	0	0,00	0	0,00	24
Impugnació consulta	18	85,71	1	4,76	2	9,52	0	0,00	0	0,00	21
Consulta 9-N	36	69,23	11	21,15	5	9,62	0	0,00	0	0,00	52
Anunci referèndum	10	90,91	1	9,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11
Anunci data i pregunta	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	30
Aprovació referèndum	9	81,82	2	18,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11
Suspensió convocatòria	11	78,57	2	14,29	1	7,14	0	0,00	0	0,00	14
Querella Puigdemont	30	96,77	1	3,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	31
Manifestació 11-S (VI)	30	78,95	8	21,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00	38
Registre Guàrdia Civil	79	75,96	10	9,62	0	0,00	5	4,81	10	9,62	104
Referèndum 1-O	77	63,11	14	11,48	2	1,64	1	0,82	28	22,95	122
	445	77,39	65	11,30	15	2,61	12	2,09	38	6,61	575

Font: elaboració pròpia

Si es té en compte el tipus d'esdeveniment, la notícia predomina en tots ells, però hi ha alguna variació pel que fa als altres gèneres. El percentatge del reportatge s'incrementa per sobre del 15 % en el cas de cinc successos: la consulta del 9-N (21,2 %), la manifestació de l'11-S de 2017 (21,1 %), l'aprovació de la convocatòria del referèndum (18,2 %), la manifestació de l'11-S de 2014 (15,6 %) i l'anunci de la consulta del 9-N (15,2 %). Això permet veure que el reportatge esdevé més important en els esdeveniments protagonitzats per la ciutadania, és a dir, les manifestacions i les jornades de votació.

De fet, en els informatius sobre les manifestacions de l'11-S es dediquen reportatges a fer el seguiment d'una família des que surt de casa i fins que arriba a la manifestació (vegeu apèndix 6, U8.06). També passa de manera semblant quan es mostra el treball dels voluntaris d'aquestes mobilitzacions (vegeu apèndix 6, U53.07), o quan s'explica què es fa i qui hi ha als col·legis electorals durant la vigília de l'1-O (vegeu apèndix 6, U61.22). Els reportatges en clau política s'utilitzen per aprofundir en detalls d'alguna decisió política o algun esdeveniment. Per exemple, en l'acord per la convocatòria de la consulta del 9-N (vegeu apèndix 6, U3.06), s'explica com van ser les negociacions prèvies entre els partits sobiranistes i es mostra com els polítics arriben al lloc de la reunió, què passa durant les negociacions, etc. Un altre exemple és quan els periodistes decideixen dedicar

un reportatge a explicar en què consisteix la llei de transitorietat (vegeu apèndix 6, U49.11).

Les entrevistes majoritàriament es fan a polítics i, puntualment, es conviden al plató persones expertes en alguna matèria concreta (per exemple, en dret), depenent del tema del dia de l'informatiu. De fet, del total de quinze entrevistes comptabilitzades durant el període analitzat, només quatre es fan a experts: a Josep Maria Martí, director del programa *Parlament*, per explicar quins passos polítics i jurídics pot fer el Govern Català després que el TC suspengui la consulta del 9-N (vegeu apèndix 6, U19.04); ell mateix torna a aparèixer quinze dies més tard per explicar si es votarà la llei de la consulta del 9-N (vegeu apèndix 6, U23.02); al professor i sociòleg Jordi Sauret (vegeu apèndix 6, U35.09) i a Eugeni Gay com a expert en dret constitucional i exvicepresident del Tribunal Constitucional (vegeu apèndix 6, U12.04). Alguns exemples de polítics als quals s'entrevista són Marta Rovira com a representant d'ERC per parlar del posicionament del partit envers l'aprovació dels pressupostos (vegeu apèndix 6, U25.03), o el president Carles Puigdemont l'endemà que s'aprovés al Parlament la llei del referèndum d'autodeterminació (vegeu apèndix 6, U49.05).

La resta de gèneres (compareixença, directe i debat a plató) s'utilitzen molt poc, menys de 16 vegades cadascun. Tots tres gèneres apareixen només en els dos últims esdeveniments del període de l'1-O, és a dir, durant els registres de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat i durant la votació del referèndum. La compareixença s'utilitza en dues ocasions: per conèixer la reacció institucional de les protestes dels escorcolls del 20-S, a càrrec de Mariano Rajoy (vegeu apèndix 6, U58.02), i per mostrar les reaccions de diferents representants de la cambra catalana el dia 1-O arran de les càrregues policials (vegeu apèndix 6, U63). El directe s'utilitza bàsicament per explicar què passa durant les protestes pels escorcolls del 20-S, que s'inicien al migdia i s'allarguen fins a la matinada (vegeu apèndix 6, U58). El debat a plató només apareix el dia de l'1-O (vegeu apèndix 6, U63) a partir dels 45 minuts d'informatiu, i consisteix en un intercanvi d'opinions entre els representants de diferents partits polítics sobre els fets que han tingut lloc durant el dia.

Aquests resultats porten a veure que predomina el gènere en què la implicació i interpretació del periodista és menor. Els gèneres que permetrien una visió més personal del redactor pràcticament no tenen cabuda en els informatius de TV3. Tan sols s'observen variacions en les manifestacions i jornades de votació, ja que a través del reportatge es donen a conèixer històries i vivències personals que permeten un grau d'identificació més alt per part de l'espectador. A més, les entrevistes són merament informatives, ja que els entrevistats són sempre experts sobre una matèria i permeten aprofundir sobre determinades qüestions. És cert, però, que les entrevistes a plató es fan majoritàriament a líders sobiranistes, per la qual cosa no es dona la mateixa cabuda a veus contràries.

6.1.3. Rellevància informativa

En aquest apartat s'inclouen cinc elements que ajuden a determinar el grau d'importància que els informatius de TV3 van donar a les notícies sobre el procés sobiranista de Catalunya: el percentatge de notícies sobre el conflicte que apareixen al sumari, la posició tenen en el sumari, el bloc informatiu pertanyen i el temps que ocupen en el total de l'informatiu.

6.1.3.1. Aparició en el sumari

A la taula 10 es mostra el nombre de vegades que les notícies relacionades amb els processos referendaris apareixen al sumari. Per tant, és un indicador de si l'edició dels informatius decideix donar-los prioritat informativa o no. D'entrada, les dades mostren que en el 58,3 % de les ocasions les notícies relacionades amb el Procés apareixen al sumari. Per contra, en el 41,7 % dels casos, no. Per tant, en tots els esdeveniments, a excepció de la querella contra Puigdemont i el seu executiu (34,6 % d'aparició en el sumari), més de la meitat de notícies apareixen en el sumari.

Taula 10. Aparició de les notícies dins el sumari informatiu

Esdeveniment	Aparició sumari				
	Sí	No	Total	Sí	No
	Nombre			%	
Anunci consulta	25	20	45	55,56	44,44
Manifestació 11-S (III)	25	11	36	69,44	30,56
Aprovació llei	14	2	16	87,50	12,50
Decret convocatòria	8	9	17	47,06	52,94
Suspensió cautelar	12	10	22	54,55	45,45
Nova forma consulta	14	11	25	56,00	44,00
Impugnació consulta	12	10	22	54,55	45,45
Consulta 9-N	34	20	54	62,96	37,04
Total període 9-N	144	93	237	60,76	39,24
Anunci referèndum	8	2	10	80,00	20,00
Anunci data i pregunta	24	9	33	72,73	27,27
Aprovació llei	8	5	13	61,54	38,46
Suspensió convocatòria	8	6	14	57,14	42,86
Querella Puigdemont	9	17	26	34,62	65,38
Manifestació 11-S (VI)	25	20	45	55,56	44,44
Registre conselleries	59	48	107	55,14	44,86
Referèndum 1-O	50	40	90	55,56	44,44
Total període 1-O	191	147	338	56,5	43,49
TOTAL	335	240	575	58,26	41,74

Font: elaboració pròpia

Si s'observa l'evolució del percentatge d'aparicions en el sumari, aquest és similar en els dos períodes referendaris: 60,8 % en el 9-N i 56,5 % en l'1-O. Tenint en compte que el sumari és la carta de presentació dels informatius i on es donen a conèixer quines notícies són les més importants del dia, es pot concloure que l'atenció mediàtica es manté constant i elevada en tot el període analitzat. Es diu que es manté constant perquè no hi ha cap esdeveniment que tingui poques notícies que apareguin al sumari, i aquesta atenció és elevada perquè hi ha esdeveniments amb un alt percentatge de notícies al sumari, per sobre del 70 %.

Les diferències s'observen en el tipus d'esdeveniments, és a dir, el percentatge varia significativament segons el succés analitzat. Per ordre d'importància, les notícies amb més aparicions al sumari són l'aprovació de la llei de consultes populars no referendàries (87,5 %), l'anunci de la convocatòria del referèndum de l'1-O (80 %), l'anunci de la data i la pregunta de l'1-O (72,7 %), la manifestació de l'11-S de 2014 (69,4 %), la consulta del 9-N (63 %) i l'aprovació de la llei del referèndum d'autodeterminació (61,5 %). Per tant, dels setze esdeveniments, a sis se'ls dona prioritat informativa en més d'un 60 %. Si es comparen els esdeveniments amb més importància entre un període i l'altre, a l'1-O és quan s'anuncia per part del govern català la voluntat de celebrar un referèndum, mentre que en el cas del 9-N es posa de relleu la manifestació ciutadana i els tràmits polítics i jurídics per fer possible la consulta.

Per tant, les dades també mostren que el mateix tipus d'esdeveniment no sempre rep la mateixa importància: per exemple, la manifestació de l'11-S pren més importància en el cas del 2014 (69,4 %) i no tanta el 2017 (55,6 %). Això s'explica, sobretot, perquè en el cas de la manifestació del 2017 els dies previs es parla de les conseqüències de l'aprovació de la llei del referèndum al Parlament de Catalunya del 6 i 7 de setembre, i no tant de la celebració d'una manifestació sobiranista. En canvi, l'any 2014 sí que es dona espai als dies previs i posteriors a parlar-ne. El mateix passa amb els esdeveniments d'aprovació dels referèndums: quan s'aprova la llei de la consulta del 9-N, aquestes notícies apleguen el 87,5 % de presència en el sumari, mentre que en el cas de l'1-O el percentatge disminueix fins al 61,5 %.

6.1.3.2. Posició dins els informatius

A continuació es mostren els resultats de la posició que ocupen les notícies sobre els processos referendaris que apareixen en el sumari. És a dir, per a cadascuna s'ha anotat si apareixia en primera posició, segona, tercera o quarta. A partir de la quarta posició no s'ha quantificat, ja que el nombre era molt menor. Això mostra si les notícies sobre el Procés es presenten com les més importants del dia, ja que la jerarquia de l'escaleta és un indicador de la rellevància informativa.

Les xifres mostren que en el 48,2 % de les ocasions, les notícies ocupen la primera posició del sumari. Per tant, aquestes notícies no només apareixen al sumari, tal com s'ha vist en l'apartat anterior, sinó que a la majoria també se'ls dona la màxima rellevància. En altres paraules, en la meitat dels casos analitzats les notícies del Procés obren l'informatiu. Per tant, a l'espectador se li presenta la notícia com la més important del dia. En el cas que una notícia del Procés no obri el sumari, apareix en segona posició (22,9 %), tercera (9,6 %) o quarta (6,9 %).

Taula 11. Posició de les notícies dins el sumari

Esdeveniments	Posició sumari								
	Nombre					%			
	1a	2a	3a	4a	Total	1a	2a	3a	4a
Anunci consulta	21	2	1	0	24	87,5	8,33	4,17	0
Manifestació 11-S (III)	7	3	2	1	27	25,9	11,1	7,41	3,7
Aprovació llei	13	1	1	0	15	86,7	6,67	6,67	0
Decret convocatòria	2	5	1	0	8	25	62,5	12,5	0
Suspensió cautelar	7	2	1	0	10	70	20	10	0
Nova forma consulta	11	1	1	1	14	78,6	7,14	7,14	7,14
Impugnació consulta	9	2	0	0	11	81,8	18,2	0	0
Consulta 9-N	19	12	2	0	33	57,6	36,4	6,06	0
Total període 9-N	89	28	9	2	142	62,7	19,7	6,34	1,41
Anunci referèndum	7	1	0	1	9	77,8	11,1	0	11,1
Anunci data i pregunta	16	6	0	1	23	69,6	26,1	0	4,35
Aprovació llei	5	2	0	0	7	71,4	28,6	0	0
Suspensió convocatòria	1	3	3	1	8	12,5	37,5	37,5	12,5
Querella Puigdemont	5	1	1	1	8	62,5	12,5	12,5	12,5
Manifestació 11-S (VI)	7	5	7	3	22	31,8	22,7	31,8	13,6
Registre conselleries	13	14	8	5	58	22,4	24,1	13,8	8,62
Referèndum 1-O	17	16	4	9	55	30,9	29,1	7,27	16,4
Total període 1-O	71	48	23	21	190	37,4	25,3	12,1	11,1
TOTAL	160	76	32	23	332	48,2	22,9	9,64	6,93

Font: elaboració pròpia

Si s'observen les xifres segons els períodes referendaris, hi ha diferències. En el cas del període del 9-N, hi ha un percentatge de notícies més alt que apareixen en primera posició: el 62,7 % enfront del 37,4 % del període de l'1-O. De fet, en el període de l'1-O la posició en el sumari es reparteix entre la primera i la segona posició, mentre que la resta tenen un percentatge proper al 10 %. En el cas del període del 9-N, la segona posició s'emporta el 19,7 %, mentre que la tercera voreja el 6 %. Per tant, hi ha més notícies que es consideren les principals del dia en el període del 9-N, mentre que en el període de l'1-O hi havia més notícies no vinculades al Procés que apareixen primeres a l'escaleta informativa, tot i que el percentatge de les primeres posicions continua sent elevat (37,4 % per la primera i 25,3 % per la segona).

Tenint en compte els esdeveniments, si bé la majoria de notícies ocupen la primera posició del sumari, n'hi ha d'altres que destaquen per no tenir la mateixa rellevància informativa i que apareixen majoritàriament en segona posició. Són les notícies relacionades amb el decret de convocatòria de la consulta del 9-N (62,5 % per la segona posició), la suspensió de la convocatòria del referèndum (37,5 %), el referèndum de l'1-O (29,1 %) i el registre a les conselleries de la Generalitat (24,1 %). Aquest percentatge d'aparició més baix en primera posició es tradueix en el fet que els dies anteriors i previs a aquests successos aquestes notícies no es prioritzen al sumari. Per contra, es demostra que la resta de notícies eren les més significatives del dia, malgrat que encara faltessin dies per al succés o ja haguessin passat dies.

Així doncs, la prioritització de les notícies del Procés sembla prou evident i significativa, per la qual cosa és un element que es vol tenir en compte a l'hora de realitzar les entrevistes als editors i periodistes dels informatius de TV3. Es vol saber quins criteris periodístics se segueixen en l'elaboració de l'escaleta informativa i que permetria explicar aquests resultats. Aquestes dades són un exemple d'una atenció mediàtica sostinguda en el temps, és a dir, no es concentra només en el dia del succés sinó prèviament i posteriorment.

6.1.3.3. Bloc informatiu

Els informatius de TV3 es divideixen en diferents blocs que, generalment, tenen a veure amb una temàtica diferent. En la taula següent es mostra a quin bloc pertanyen les notícies analitzades: primer, segon, tercer o quart. Cal dir que tots els blocs en els quals estan incloses les notícies són de política.

Taula 12. Bloc informatiu en el qual s'inclouen les notícies

Esdeveniments	Bloc informatiu									
	Nombre					%				
	1r	2n	3r	4t		1r	2n	3r	4t	
Anunci consulta	25	7	3	0	35	71,43	20	8,57	0	
Manifestació 11-S (III)	30	0	0	2	32	93,75	0	0	6,25	
Aprovació llei	15	0	0	0	15	100,00	0	0	0	
Decret convocatòria	17	0	0	0	17	100,00	0	0	0	
Suspensió cautelar	20	0	0	0	20	100,00	0	0	0	
Nova forma consulta	19	6	0	0	25	76,00	24,00	0	0	
Impugnació consulta	20	0	0	0	20	100,00	0	0	0	
Consulta 9-N	52	0	0	0	52	100,00	0	0	0	
Total període 9-N	198	13	3	2	216	91,67	6,02	1,39	0,93	
Anunci referèndum	12	0	0	2	14	85,71	0	0	14,29	
Anunci data i pregunta	20	11	0	1	32	62,50	34,38	0	3,13	
Aprovació llei	12	0	0	0	12	100,00	0	0	0	

Suspensió convocatòria	14	0	0	0	14	100,00	0	0	0
Querella Puigdemont	25	0	0	0	25	100,00	0	0	0
Manifestació 11-S (VI)	44	0	0	0	44	100,00	0	0	0
Registre conselleries	102	0	0	0	102	100,00	0	0	0
Referèndum 1-O	116	0	0	0	116	100,00	0	0	0
Total període 1-O	345	11	0	3	359	96,10	3,06	0	0,84
TOTAL	543	37	6	7	575	94,43	6,43	1,04	1,22

Font: elaboració pròpia

Si s'observa la taula 12, tot allò relacionat amb els processos referendaris ocupa les primeres posicions en l'escaleta informativa. Les xifres mostren que pràcticament totes les notícies estan incloses en el primer bloc informatiu (94,4 %), ja que de les 575 notícies analitzades, 543 apareixen en el primer bloc. En comptades ocasions s'opta per relegar les notícies als altres blocs, concretament només es fa en 50 ocasions: 37 notícies en segon bloc, 6 en el tercer bloc i 7 en el quart.

Els casos en què algunes notícies ocupen el segon, tercer i quart bloc són quan s'anuncia la data i la pregunta del referèndum de l'1-O (34,4 % per al segon bloc i 3,1 % per al quart bloc), quan se sap que la consulta del 9-N seguirà endavant (24 % per al segon bloc), l'anunci de la consulta del 9-N (20 % per al segon bloc i 8,6 % per al tercer), la manifestació de l'11-S de 2014 (6,3 % del quart bloc) i l'anunci del referèndum de l'1-O (14,3 %). Com s'observa, però, aquests percentatges són molt inferiors respecte al percentatge del primer bloc, per la qual cosa es conclou que no hi ha diferències de prioritats segons el tipus d'esdeveniment.

Pel que fa als resultats segons els períodes referendaris, són pràcticament idèntics. En els dos casos, pràcticament la majoria de notícies ocupa el primer bloc: en el període del 9-N ho fa en un 91,7 %, mentre que durant l'1-O el percentatge és del 94,4 %. Per tant, no varia la rellevància informativa pel que fa al bloc informatiu al qual s'inclouen les notícies sobre el procés sobiranista.

6.1.3.4. Durada i proporció de temps destinat a la notícia

A continuació es mostra el nombre de notícies que es van emetre per a cada esdeveniment, és a dir, durant els dos dies anteriors, el mateix dia i els dos dies posteriors; també s'ha calculat la durada en minuts i el percentatge. A la primera fila de la taula 13, el nombre de notícies es refereix al total de notícies publicades entre els cinc informatius analitzats. La durada de les notícies sobre el Procés es correspon a la mitjana de minuts, entre els cinc informatius, que es dedica a parlar dels processos referendaris. La durada del TN mostra els minuts que acostuma a durar l'informatiu, cosa que permet calcular el percentatge que ocupen les notícies sobre el Procés en la durada global de l'informatiu. Si es posa com a exemple l'anunci de la consulta del 9-N, si es va dedicar una mitjana de

9,9 minuts per informatiu a parlar d'aquest assumpte i el TN va durar 39,9 minuts, el percentatge resultant que ocupen les notícies sobre el Procés és del 24,9 %.

Taula 13. Nombre i durada de les notícies sobre els processos referendaris en els informatius de TV3 (2014-2017)

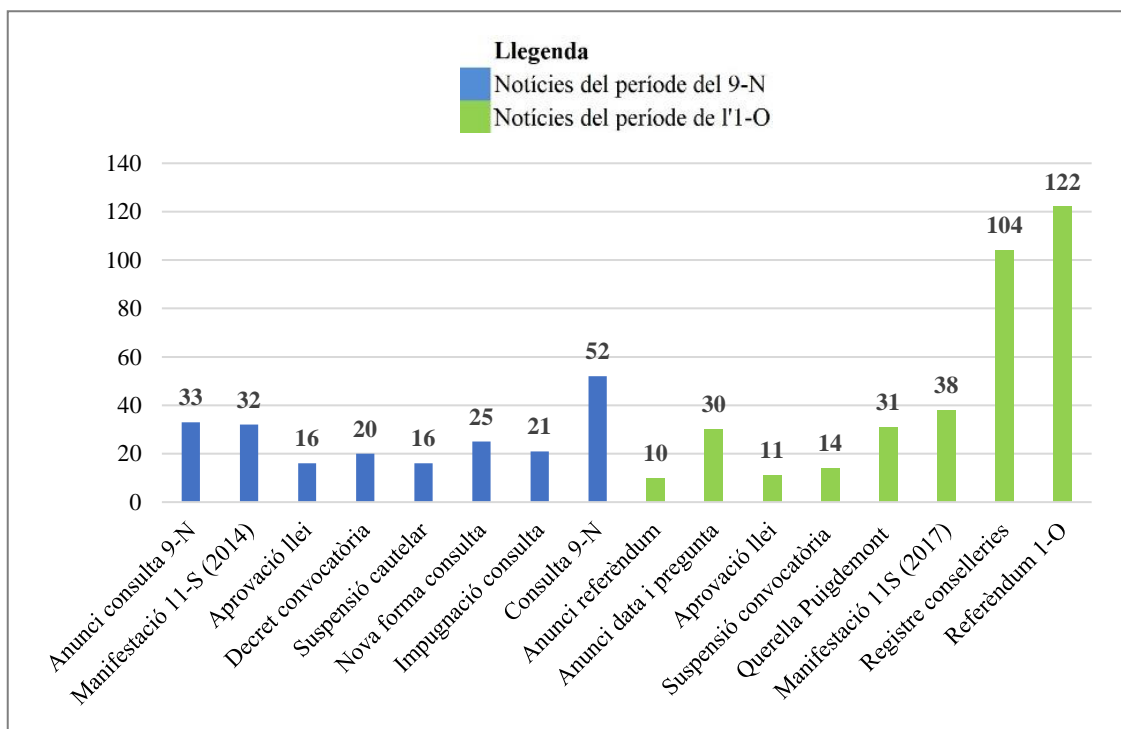
Esdeveniment	Nombre notícies	Durada notícies (minuts)	Durada TN (minuts)	Durada notícies dins TN (%)
Anunci consulta	33	9,9	39,9	24,88
Manifestació 11-S (III)	32	11,9	39,8	28,24
Aprovació llei	16	6,7	41,4	15,99
Decret convocatòria	20	8,8	42,9	18,86
Suspensió cautelar	16	9,9	33,3	31,38
Nova forma consulta	25	7,5	39,8	18,52
Impugnació consulta	21	8,9	29,5	34,35
Consulta 9-N	52	18,7	41,6	44,19
Període 9-N	215	10,29	38,53	24,80
Anunci referèndum	10	3,4	24,9	9,98
Anunci data i pregunta	30	7,3	41,1	17,99
Aprovació llei	11	31,0	67,3	36,83
Suspensió convocatòria	14	36,4	74,5	48,84
Querella Puigdemont	31	12,9	41,2	31,56
Manifestació 11-S (VI)	38	21,4	40,7	49,67
Registre conselleries	104	36,3	57,8	56,15
Referèndum 1-O	122	52,5	63,6	78,92
Període 1-O	360	25,15	51,39	48,92
TOTAL	575	283,3	742,6	38,15

Font: elaboració pròpia

Els resultats de la taula 13 s'han traslladat a la figura 5 i la figura 6 en forma de gràfic. La figura 5 mostra la quantitat de notícies que es van publicar per a cada esdeveniment, és a dir, durant els cinc informatius. La figura 6 mostra el percentatge de notícies que estaven dedicades a parlar del procés sobiranista als *Telenotícies*.

En primer lloc, les dades de la figura 5 mostren una diferència significativa entre la quantitat de notícies publicades durant el 9-N i durant l'1-O. En aquest últim període la xifra s'eleva a 360 notícies, mentre que en l'anterior etapa és de 215. Quantitativament, es pot apreciar un primer resultat, i és que els informatius de TV3 van dedicar més atenció al procés sobiranista durant l'etapa de l'1-O. Si aquestes dades es converteixen en percentatge, i segons els resultats de la taula 13, aquesta quantitat de notícies es duplica: passa del 24,8 % en el cas del 9-N al 48,9 % en l'1-O. Per tant, la meitat del temps dels informatius del període de l'1-O està dedicat a parlar de notícies sobre el procés sobiranista, una xifra molt elevada.

Figura 5. Nombre de notícies publicades per a cada esdeveniment en els informatius de TV3 (2014-2017)

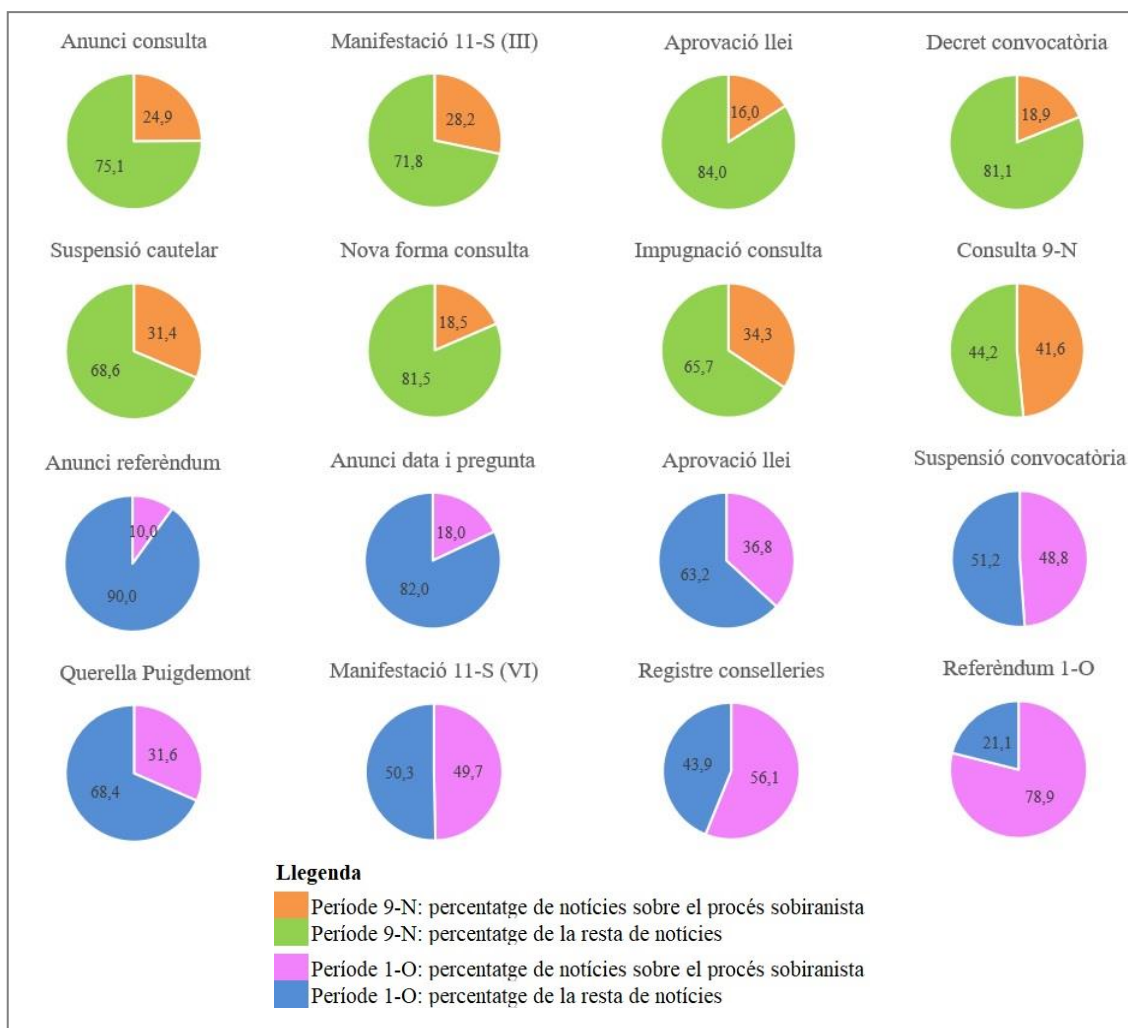

Font: elaboració pròpia

Dels dos períodes, els esdeveniments que destaquen per sobre de la resta són el referèndum de l'1-O (122) i el registre de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat (104). Aquests dos dupliquen el resultat de l'esdeveniment en tercera posició, la consulta del 9-N (52). Els segueixen la manifestació de l'11-S de 2017 (38), l'anunci de la consulta del 9-N (33), la manifestació de l'11-S de 2014 (32), la querrela contra Puigdemont i el seu executiu (31) i l'anunci de la data i la pregunta del referèndum de l'1-O (30). La resta de successos tenen menys de 30 notícies. Destaquen, doncs, alguns esdeveniments als quals no es dedica tanta atenció, com quan s'anuncia el referèndum de l'1-O (10), quan s'aprova la llei per fer possible la votació de l'1-O (11), l'aprovació de la llei de consultes populars (16) i la suspensió cautelar de la consulta del 9-N (16).

Cal puntualitzar una altra dada quan s'afirma que en el període de l'1-O es dedica més temps a parlar del procés. Aquest increment coincideix també amb una durada més llarga dels *Telenotícies*. Com s'observa a la taula 13, la durada mitja d'un TN durant el període del 9-N és de gairebé quaranta minuts (concretament, 38,5 minuts). En canvi, la mitjana s'incrementa durant l'1-O: els informatius s'allarguen fins més enllà dels cinquanta minuts (51,4 minuts). Per tant, és cert que s'incrementen els minuts dedicats a parlar sobre el Procés entre un període i un altre (es passa d'11 minuts per a cada informatiu a 25), però també s'amplia la durada el programa per compensar-ho.

Figura 6. Percentatge de notícies sobre els processos referendaris per a cada esdeveniment en els informatius de TV3 (2014-2017)

Font: elaboració pròpia

La figura 6 permet establir la comparació entre períodes i esdeveniments segons el percentatge, ja que no es mostra la quantitat de notícies. Pel que fa als dos períodes informatius, en el 9-N s'observa un percentatge similar en la majoria d'esdeveniments: el que aplega un percentatge més baix és del 16 % (aprovació de la llei de consultes) i el més alt és del 31,4 % (suspensió cautelar). L'únic esdeveniment que destaca és el de la consulta del 9-N. En canvi, aquesta distribució és diferent durant l'etapa de l'1-O. Hi ha dos esdeveniments per sota del 18 % (anunci del referèndum i de la data i la pregunta), però la resta superen el 30 % de la presència en els informatius (aprovació de la llei i querrela contra Puigdemont) i quatre ocupen la meitat del *Telenotícies* per parlar del Procés (suspensió de la convocatòria, manifestació de l'11-S, registre a les conselleries i referèndum de l'1-O). Per tant, novament es demostra que els successos vinculats al procés referendari de l'1-O passen a ser d'absoluta prioritat informativa.

Amb referència al tipus d'esdeveniment, si es compararen els que són equivalents (les manifestacions de l'11-S, el dia de la votació, les aprovacions de les lleis per fer el referèndum, entre d'altres) es veu com gairebé tots els informatius de l'1-O en parlen més. L'única excepció és l'anunci de la consulta del 9-N, en la qual dedica més temps per parlar-ne en comparació amb l'anunci del referèndum de l'1-O. En les manifestacions, però, el percentatge passa del 28 % al 49 %; i els dies de la votació del 44,2 % al 78,8 %.

Taula 14. Comparació del percentatge de cobertura de les notícies sobre els processos referendaris segons el tipus d'esdeveniment (2014-2017)

Esdeveniments equivalents	Període 9-N (%)	Període 1-O (%)
Anunci consulta	24,88	9,98
Anunci data i pregunta	/	17,99
Manifestació 11-S	28,24	49,67
Aprovació llei referèndum	15,99	36,83
Decret convocatòria	18,86	/
Suspensió cautelar	31,38	48,84
Nova forma consulta	18,52	/
Impugnació consulta	34,35	/
Querella Puigdemont	/	31,56
Registre conselleries	/	56,15
Celebració consultes	44,19	78,92
Mitjana (%)	24,80	48,92

Font: elaboració pròpia

Es pot concloure que els esdeveniments que acaparen més atenció mediàtica són els de més conflicte i aquells en els quals la ciutadania té una participació directa. Són les jornades de votació, tant la del 9-N com la de l'1-O, i el registre a les conselleries de la Generalitat. En aquest sentit, s'informa a l'audiència de TV3 sobre processos referendaris en els quals pot participar i, per tant, compleix una funció d'interès públic. No només s'utilitza aquest criteri, ja que l'espectacularització dels esdeveniments i el grau de conflictivitat també hi poden influir. Són successos, especialment els de l'1-O, en què va haver-hi enfrontaments entre els cossos de seguretat espanyols i els votants, per la qual cosa també se n'informava i es mostraven imatges de càrregues policials, ferits o destrosses. El registre de les conselleries també va tenir conseqüències judicials importants, com la detenció provisional de membres de la Generalitat de Catalunya. Per tant, també es tracta d'esdeveniments pràcticament inèdits en els últims anys.

6.2. Fonts periodístiques

Seguidament es detallen els resultats obtinguts de l'anàlisi de fonts periodístiques. S'inclou, en primer lloc, el nombre de fonts emprades en total, per a cada esdeveniment, per a cada *Telenotícies* i per a cada notícia; en segon lloc, es detalla la tipologia de la font (política o no política) segons l'esdeveniment analitzat.

6.2.1. Nombre de fonts

Del total dels setze esdeveniments analitzats, que es corresponen a 65 programes informatius, s'han comptabilitzat 962 fonts. Segons mostra la taula següent, el nombre de fonts utilitzades en cada esdeveniment es reparteix de forma equitativa: el mínim de fonts utilitzades és 25 (anunci de la convocatòria d'un referèndum) i el màxim és 59 (anunci de la data i la pregunta del referèndum del 1-O). En canvi, la diferència és més gran si es compara amb quatre successos concrets. Aquests quatre esdeveniments destaquen perquè concentren un percentatge de fonts més elevat que la resta i, de major a menor percentatge, són els següents: el referèndum de l'1-O (22,3 %), el registre de la Guàrdia Civil a les conselleries (11,9 %), la consulta del 9-N (11 %) i la manifestació VI de 2017 (11 %).

Tenint en compte que els resultats de rellevància informativa donen més minuts a aquests esdeveniments, especialment als últims tres citats (període de setembre i octubre de 2017), es dona una correspondència entre l'ús de més minuts informatius i l'ús de més quantitat de fonts. Això significa que en els successos vinculats als dies de votació referendària s'inclouen més fonts per narrar el fet, de la mateixa manera que també passa en la manifestació de l'11 de setembre de 2017. Per contra, la manifestació del 2014 no destaca per utilitzar un elevat nombre de fonts (54), sinó que es manté en línia amb la resta.

Taula 15. Nombre de fonts emprades en cada esdeveniment

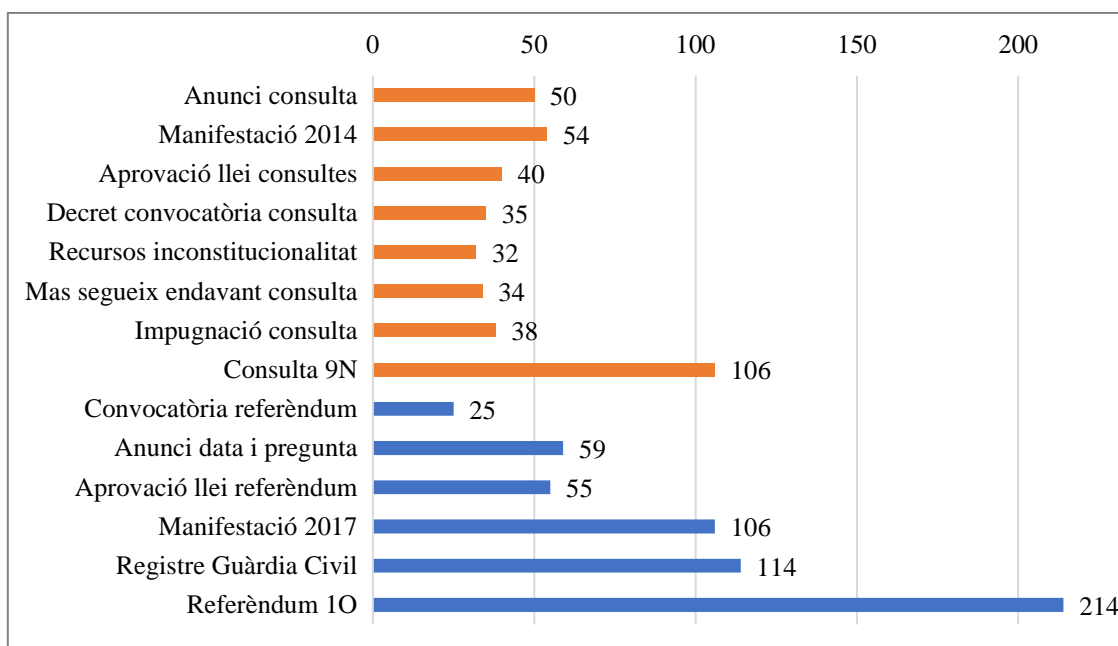
Esdeveniment	Fonts emprades	
	Total	%
Anunci consulta	50	5,20
Manifestació 11-S (III)	54	5,61
Aprovació llei	40	4,16
Decret convocatòria	35	3,64
Suspensió cautelar	32	3,33
Nova forma consulta	34	3,53
Impugnació consulta	38	3,95
Consulta 9-N	106	11,02
Convocatòria referèndum	25	2,60
Anunci data i pregunta	59	6,13

Aprovació llei		
Suspensió convocatòria	55	5,72
Querella Puigdemont		
Manifestació 11-S (VI)	106	11,02
Registre conselleries	114	11,85
Referèndum 1-O	214	22,25
TOTAL	962	100

Font: elaboració pròpia

Els mateixos resultats de l'anterior taula estan plasmats a la figura 7, on es visualitzen els quatre successos amb més nombre de fonts, mentre que s'observa com la resta d'esdeveniments es mantenen en un nombre similar.

Figura 7. Nombre de fonts emprades en cada esdeveniment (2014-2017)

Font: elaboració pròpia

A la taula 16 es reflecteix el nombre de fonts emprades a cada notícia. Per tal de poder fer una lectura global dels resultats, s'ha calculat la mitjana del nombre de fonts per notícia: és a dir, s'ha dividit el total de fonts de cada informatiu entre el nombre de notícies de cada informatiu. Tenint en compte això, la mitjana global del nombre de fonts per notícia és d'1,83. Això significa que, aproximadament, a cada notícia s'inclouen dues fonts.

Aquesta mitjana de dues fonts per notícia no varia al llarg dels esdeveniments, ja que la majoria de notícies es mouen entre una franja d'una a tres fonts. Els casos que destaquen per superar aquesta franja són el 9 de setembre de 2014 (7 fonts per notícia), el 17 de setembre de 2014 (5,5 fonts per notícia) i el 8 de juny de 2017 (5 fonts per notícia). La primera data inclou només una notícia on es concentren les 7 fonts i té a veure amb la crida del representant d'ERC, Oriol Junqueras, a la desobediència civil: el *Telenotícies* inclou com a fonts tots els partits polítics de la cambra catalana, favorables o no a la proposta. La segona data es correspon a dues notícies i tracta sobre l'aprovació de la llei de consultes populars: una notícia inclou les veu favorables a l'aprovació de la llei, i l'altra, les veus contràries. La tercera data inclou només una notícia on es concentren les cinc fonts, que es corresponen a les reaccions dels partits favorables a la celebració d'un referèndum.

Destaquen dos informatius que no utilitzen cap font per narrar els esdeveniments: el del 26 de setembre de 2014, en el qual s'explica que diverses ciutats fan una moció per aprovar la consulta del 9-N, i el del 6 de setembre de 2017, que és un *Telenotícies* dedicat íntegrament a la retransmissió del debat de la llei del referèndum al Parlament de Catalunya. L'altra xifra destacable és que l'esdeveniment del registre de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat (20 setembre 2107) recull un nombre de fonts inferior a la resta d'esdeveniments i a la mitjana global (1,83): totes les notícies utilitzen menys de 2 fonts, de 0,62 el mínim a 1,6 el màxim.

Taula 16. Nombre de fonts emprades en cada notícia

Esdeveniment	Data	Total fonts TN	Mitjana de fonts per notícia	Esdeveniment	Data	Total fonts TN	Mitjana de fonts per notícia
Període 9-N				Període 1-O			
Anunci consulta	11.12.2013	6	2	Anunci referèndum	27.09.2016	1	1
	12.12.2013	22	1,16		28.09.2016	11	2,75
	13.12.2013	12	2		29.09.2016	12	3
	14.12.2013	8	2,67		30.09.2016	1	1
	15.12.2013	2	1	Anunci data i pregunta	07.06.2017	2	0,67
Manifestació 11-S (III)	09.09.2014	7	7		08.06.2017	5	5
	10.09.2014	10	2		09.06.2017	24	1,71
	11.09.2014	27	1,59		10.06.2017	8	1,33
	12.09.2014	13	2,17		11.06.2017	20	3,33
	13.09.2014	4	1,33	- Aprovació llei - Suspensió convocatòria - Querella contra Puigdemont	04.09.2017	8	2
Aprovació llei	17.09.2014	11	5,5		05.09.2017	15	2,14
	18.09.2014	0	0		06.09.2017	0	0
	19.09.2014	16	2,67		07.09.2017	20	1,43
	20.09.2014	7	3,5		08.09.2017	12	0,8
	21.09.2014	6	1	09.09.2017	12	1,2	

Decret convocatòria	25.09.2014	4	1	Manifestació 11-S (VI)	10.09.2017	1	0,17
	26.09.2014	0	0		11.09.2017	70	3,89
	27.09.2014	24	2,18		12.09.2017	6	1
	28.09.2014	7	2,33		13.09.2017	17	1,21
Suspensió cautelar	29.09.2014	3	0,5	Registre conselleries	18.09.2017	15	1,5
	30.09.2014	20	3,33		19.09.2017	24	1,6
	01.10.2014	9	2,25		20.09.2017	35	0,62
Nova forma de consulta	12.10.2014	1	1	Referèndum 1-O	21.09.2017	28	1,33
	13.10.2014	1	0,5		22.09.2017	12	0,6
	14.10.2014	20	1,54		29.09.2017	34	1,48
	15.10.2014	11	2,2		30.09.2017	37	2,85
	16.10.2014	2	1		01.10.2017	18	0,55
Impugnació consulta	02.11.2014	3	3		02.10.2017	59	2,46
	03.11.2014	19	2,71		03.10.2017	66	2,36
	04.11.2014	2	0,67				
	05.11.2014	9	1,5				
	06.11.2014	5	1,25				
Referèndum 9-N	07.11.2014	9	1,29				
	08.11.2014	11	1,1				
	09.11.2014	45	2,81				
	10.11.2014	32	2,46				
	11.11.2014	9	1,5				

Font: elaboració pròpia

6.2.2. Fonts polítiques i fonts no polítiques

Tal com s'observa a la taula següent, pel que fa a la tipologia, 531 són fonts polítiques i 431 no polítiques. Per tant, la distribució entre un tipus i altre de font és força equitativa, tenint en compte que les fonts polítiques representen un 55,2 % i les no polítiques un 44,8 %. En altres paraules, per a cada cinc fonts, dues són no polítiques i tres són polítiques. El llistat de fonts es pot consultar a l'apèndix 7, on es detalla el nom i nombre de cada font per a cada notícia.

Taula 17. Tipologia de fonts periodístiques

Data	Esdeveniment	Font política	Font no política	Total	Font política	Font no política
		Valor			%	
12.12.2013	Anunci consulta	46	4	50	92,00	8,00
11.09.2014	Manifestació 11-S (III)	31	23	54	57,41	42,59
19.09.2014	Aprovació llei	34	6	40	85,00	15,00
27.09.2014	Decret convocatòria	18	17	35	51,43	48,57
29.09.2014	Suspensió cautelar	29	3	32	90,63	9,38
14.10.2014	Nova forma consulta	29	5	34	85,29	14,71
04.11.2014	Impugnació consulta	18	20	38	47,37	52,63
09.11.2014	Consulta 9-N	45	61	106	42,45	57,55

28.09.2016	Anunci de la convocatòria d'un referèndum	23	2	25	92,00	8,00
09.06.2017	Anunci data i pregunta	37	22	59	62,71	37,29
07/08.09.2017	Aprovació llei Suspensió convocatòria Querrela Puigdemont	42	13	55	76,36	23,64
11.09.2017	Manifestació 11-S (VI)	43	63	106	40,57	59,43
20.09.2017	Registre conselleries	60	54	114	52,63	47,37
01.10.2017	Referèndum 1-O	76	138	214	35,51	64,49
TOTAL		531	431	962	55,20	44,80

Font: elaboració pròpia

Segons les xifres de la taula 17, si bé el percentatge total de fonts polítiques i no polítiques acaba sent similar, les fonts polítiques predominen en vuit esdeveniments dels setze analitzats. Això significa que pocs esdeveniments concentren un percentatge elevat de fonts no polítiques. Concretament, els casos en els quals s'empra una quantitat més gran de fonts no polítiques és en quatre esdeveniments: la impugnació de la consulta (52,6 % fonts no polítiques), la consulta del 9-N (57,6 %), la manifestació VI (59,4 %) i el referèndum de l'1-O (64,5 %). Per tant, les xifres indiquen que en les jornades de manifestació i de votació referendària es dona prioritat a les fonts no polítiques per explicar els fets, amb un augment de la seva presència en el segon període referendari del 2017.

Alguns exemples d'aquestes fonts no polítiques són fonts d'entitats sobiranistes (representants de l'ANC, Òmnium Cultural, AMI, etc.), fonts del món judicial (Tribunal Constitucional, Fiscalia General de l'Estat, advocats, etc.), fonts expertes (professors universitaris, politòlegs, experts en comunicació política, catedràtics en dret constitucional, etc.), fonts mediàtiques (sobretot premsa internacional) i també representants de sindicats de les forces de seguretat espanyoles. Però, sobretot, les veus no polítiques corresponen a gent anònima o ciutadans catalans a qui es demana que expliquin la seva experiència o donin l'opinió d'uns fets determinats.

Per exemple, en l'esdeveniment de la impugnació de la consulta i en l'informatiu del 3 de novembre de 2014 (vegeu apèndix 6, codi U28.05), es fa un reportatge sobre diferents cases regionals de Catalunya (com el cas d'Andalusia o Aragó). Es demana a diversos membres de les entitats la seva opinió sobre el fet que es pugui celebrar una consulta d'autodeterminació o no. Com que s'entrevisten dotze persones anònimes, desvinculades de qualsevol institució, en el total de l'informatiu el percentatge de fonts s'acaba decantant a favor de les no polítiques.

Un cas semblant es troba en la cobertura de la consulta del 9-N de 2014 (vegeu apèndix 7, U34). S'introdueixen breus reportatges on apareixen testimonis que expliquen la seva experiència als centres de votació, ja sigui com a representants de la mesa electoral o com

a votants. Aquest tipus de reportatge es fa per les diferents capitals de província, Barcelona, Tarragona, Girona i Lleida (vegeu apèndix 7, U34.07, U34.08, U34.09, U.34.10), i recull un total de divuit fonts. El mateix passa amb el cas del referèndum de l'1-O de 2017: votants anònims són utilitzats com a font, ja que expliquen com han tingut lloc els fets del dia de la votació (vegeu apèndix 7, U53.03, U53.08, U53.09, U53.10). Protagonitzen diversos reportatges i la seva veu fa decantar el percentatge a favor de les fonts no polítiques.

L'altre esdeveniment que aglutina força fonts no polítiques és el de la manifestació de l'11 de setembre de 2017 (59,4 % de fonts no polítiques enfront d'un 40,6 % de fonts polítiques). De la mateixa manera que els tres esdeveniments anteriors, apareixen manifestants explicant el transcurs de la Diada i explicant com s'han organitzat per assistir a la manifestació i quines són les reivindicacions. Si es fa una comparativa amb el percentatge de fonts utilitzades en l'altra manifestació analitzada (11 de setembre de 2014), s'observa que a la del 2014 tenen més presència les veus polítiques (57,4 % enfront d'un 42,6 % de veus no polítiques). També passa el mateix amb les dues consultes: el 2017 s'incrementa el nombre de fonts no polítiques (64,5 %) en comparació al 2014 (57,6 %).

Per contra, les fonts polítiques predominen en vuit dels setze esdeveniments analitzats, i quatre d'aquests superen el 80 %: l'anunci de la consulta del 9-N (92 %), l'aprovació de la llei de consultes al Parlament de Catalunya (85 %), els recursos d'inconstitucionalitat de l'esmentada llei (90,6 %) i l'anunci de la convocatòria de l'1-O (92 %). Per tant, en els casos de successos derivats de decisions polítiques, bàsicament es fan servir les pròpies fonts institucionals per informar dels fets, i només ocasionalment apareixen fonts que complementen el relat, com puguin ser les expertes.

Aquestes fonts polítiques es corresponen majoritàriament a les declaracions, parlaments o compareixences dels líders polítics que protagonitzen el determinat succés. Per tant, l'espectador és informat dels fets a través del mateix relat dels polítics, que acostuma a aparèixer després que els redactors hagin resumit els esdeveniments.

6.3. Actors

Dins l'anàlisi de contingut, un altre element que s'ha estudiat és el conjunt d'actors que apareix als informatius de TV3 entre el 2013 i el 2017. La primera xifra que s'ha obtingut és el tipus d'actors diferents que hi apareixen, que són 460. No obstant això, si se sumen les aparicions de tots els actors, la xifra s'eleva a 1.623. Aquestes xifres per si soles no donen cap informació, ja que no es disposa de cap element per poder-les comparar. Com que la diversitat d'actors té una xifra molt elevada (460), per fer l'explotació dels resultats s'ha decidit agrupar els actors en diferents grups. El resultat ha estat de 74 grups d'actors. El nom d'aquests 460 actors es pot consultar a l'apèndix 8.

Aquest apartat es divideix en quatre subapartats per diferenciar el perfil dels actors. En primer lloc es mostren les dades generals en relació amb tots els actors comptabilitzats: tipus d'identificació (individual o grupal), tipus d'aparició (relat, imatge o relat i imatge), perfil de l'actor (polític o no polític) i afiliació ideològica (independentista, unionista i neutral o indefinit). En segon lloc, es mostren els resultats dels actors individuals i el seu perfil ideològic. En tercer lloc, es desglossen els resultats dels partits polítics per conèixer la seva distribució televisiva. En quart lloc, s'analitzen els resultats de la resta d'actors, és a dir, aquells que no són ni líders ni partits polítics.

6.3.1. Dades generals dels actors

A la taula 18 es mostren els resultats globals de l'anàlisi d'actors per cada esdeveniment. De cadascun s'ha anotat quatre elements que ajuden a definir quin tipus de personatge és el més recurrent en els informatius de TV3 durant els períodes referendaris: tipus d'identificació, tipus d'aparició, perfil i afiliació ideològica. Més endavant, es detallarà el perfil dels actors segons aquests quatre aspectes.

Pel que fa al tipus d'identificació, majoritàriament els actors apareixen de forma individual (58,9 %), és a dir, que el protagonisme de les accions acostuma a recaure en una persona i no en el grup que representa. Per exemple, en l'esdeveniment de l'anunci de la data i la pregunta de la consulta del 9-N, el 12 de desembre de 2013, es diu que "Artur Mas" ha anunciat la pregunta (enlloc de "govern català"), o que "Mariano Rajoy" ha reaccionat a l'anunci de la consulta (i no es menciona com a "govern espanyol"). De fet, si s'observa l'evolució del tipus d'identificació al llarg dels setze esdeveniments, destaquen quatre esdeveniments que superen el 70 % d'identificació individual i que estan assenyalats en color a la taula (esdeveniments 1, 3, 8 i 9).

El primer i el novè esdeveniment coincideixen a ser els anuncis del dia i la data dels referèndums. En aquestes ocasions, predominen les veus individuals, perquè els periodistes busquen totes les reaccions a títol personal, és a dir, conèixer l'opinió i la posició dels partits polítics a través dels seus portaveus. Això fa que la suma de personatges individuals predomini per sobre dels grupals. El mateix passa en el cas del tercer esdeveniment (l'aprovació de la llei de consultes populars no referendàries), en el qual es mostren les veus favorables i contràries d'una possible votació. El vuitè esdeveniment és el dia de la consulta del 9-N i es dona protagonisme individual als votants: es parla de casos individuals de les persones que han anat a votar.

Taula 18. Tipus d'identificació i aparició, perfil i afiliació ideològica dels actors en cada esdeveniment

Període 9-N										
		Anunci consulta	Manifestació 11-S (III)	Aprovació llei	Decret convocatòria	Suspensió cautelar	Nova forma de consulta	Impugnació consulta	Consulta 9-N	Total 9-N
Tipus d'identificació										
Nombre	Individual	53	45	50	37	33	41	46	132	437
	Grupal	20	23	13	28	29	31	46	57	247
%	Individual	72,60	66,18	79,37	56,92	53,23	56,94	50,00	69,84	63,89
	Grupal	27,40	33,82	20,63	43,08	46,77	43,06	50,00	30,16	36,11
Tipus d'aparició										
Nombre	Relat	17	5	7	16	6	20	34	59	164
	Imatge	0	4	25	22	13	12	19	45	140
	Relat i imatge	57	56	31	27	43	40	39	88	381
%	Relat	22,97	7,69	11,11	24,62	9,68	27,78	36,96	30,73	23,94
	Imatge	0,00	6,15	39,68	33,85	20,97	16,67	20,65	23,44	20,44
	Relat i imatge	77,03	86,15	49,21	41,54	69,35	55,56	42,39	45,83	55,62
Perfil										
Nombre	Polític	68	45	56	38	49	57	60	92	465
	No polític	4	23	7	27	13	15	32	98	219
%	Polític	94,44	66,18	88,89	58,46	79,03	79,17	65,22	48,42	67,98
	No polític	5,56	33,82	11,11	41,54	20,97	20,83	34,78	51,58	32,02
Afiliació ideològica										
Nombre	Independentista	27	38	30	37	33	43	49	89	346
	Unionista	32	19	24	16	19	21	27	43	201
	Neutral / indefinit	12	11	9	12	10	8	16	58	136
%	Independentista	38,03	55,88	47,62	56,92	53,23	59,72	53,26	46,84	50,66
	Unionista	45,07	27,94	38,10	24,62	30,65	29,17	29,35	22,63	29,43
	Neutral / indefinit	16,90	16,18	14,29	18,46	16,13	11,11	17,39	30,53	19,91

Període 1-O											
	Anunci referèndum	Anunci data i pregunta	Aprovació llei	Suspensió convocatòria	Querella Puigdemont	Manifestació 11-S (VI)	Registre conselleries	Referèndum 1-O	Total 1-O	TOTAL	
Nombre	Tipus d'identificació										
	Individual	32	68	26	28	28	115	220	219	736	1173
	Grupal	6	34	18	22	38	76	211	165	570	817
%	Individual	84,21	66,67	59,09	56,00	42,42	60,21	51,04	57,03	56,36	58,94
	Grupal	15,79	33,33	40,91	44,00	57,58	39,79	48,96	42,97	43,64	41,06
Nombre	Tipus d'aparició										
	Relat	8	28	23	25	32	55	154	102	427	591
	Imatge	15	32	5	11	7	33	96	136	335	475
	Relat i imatge	15	46	20	16	29	110	196	171	603	984
%	Relat	21,05	26,42	47,92	48,08	47,06	27,78	34,53	24,94	31,28	28,83
	Imatge	39,47	30,19	10,42	21,15	10,29	16,67	21,52	33,25	24,54	23,17
	Relat i imatge	39,47	43,40	41,67	30,77	42,65	55,56	43,95	41,81	44,18	48,00
Nombre	Perfil										
	Polític	35	62	37	43	37	85	217	139	655	1120
	No polític	3	44	11	9	31	110	228	264	700	919
%	Polític	92,11	58,49	77,08	82,69	54,41	43,59	48,76	34,49	48,34	54,93
	No polític	7,89	41,51	22,92	17,31	45,59	56,41	51,24	65,51	51,66	45,07
Nombre	Afiliació ideològica										
	Independentista	27	49	17	24	28	117	224	143	629	975
	Unionista	7	17	19	18	10	36	62	61	230	431
	Neutral / idefinit	4	40	12	10	31	43	160	195	495	631
%	Independentista	71,05	46,23	35,42	46,15	40,58	59,69	50,22	35,84	46,45	47,86
	Unionista	18,42	16,04	39,58	34,62	14,49	18,37	13,90	15,29	16,99	21,16
	Neutral / idefinit	10,53	37,74	25,00	19,23	44,93	21,94	35,87	48,87	36,56	30,98

Font: elaboració pròpia

Quant al tipus d'aparició, els actors són citats de veu i mostrats en pantalla en el 48 % de les ocasions. Això significa que quan es parla d'un actor es verbalitza el seu nom i també se'n mostren les imatges, cosa que facilita que l'espectador pugui identificar-lo. En el 28,8 % de les ocasions, els actors només són citats: es parla d'ells com a protagonistes d'alguna acció, però no se'n mostren imatges. En el 23,2 % es parla d'una acció però no es diu qui n'és el protagonista, sinó que només se'l veu en imatges. Aquests casos, però, són minoritaris i la majoria de vegades el periodista s'encarrega de posar nom als actors o a mostrar-los, ja que si només es mostra o es cita l'actor se li fa perdre protagonisme o pes en l'acció.

Pel que fa als casos en què només es parla de l'actor però no se'n mostren o no se'n tenen les imatges, destaquen els esdeveniments 11, 12 i 13 per tenir un elevat percentatge (més del 47 %) d'aparició en el relat. Aquestes notícies tenen a veure amb decisions judicials i actuacions policials. Els actors que protagonitzen les accions són institucions estatals o forces de seguretat que han protagonitzat accions a través de comunicats però sense que les hagi verbalitzat cap representant: el Tribunal de Comptes, la Fiscalia General de l'Estat, la Guàrdia Civil, el Consell de Ministres, els Mossos d'Esquadra, etc.

En referència amb el perfil d'actor, si és polític o no, el percentatge és ajustat: en el 54,9 % de les ocasions és polític, i en el 45,1 %, no polític. Aquesta és la mitjana percentual del conjunt dels esdeveniments, però les xifres varien força segons de quin succés es tracti. Així, el protagonisme és gairebé de forma exclusiva per a actors polítics en l'esdeveniment 1, 3, 5, 6, 9 i 12, per damunt del 79 %. L'explicació té a veure amb la naturalesa d'aquests successos: són decisions polítiques on el protagonisme per a altres tipus d'actors és gairebé nul (el govern català anuncia que se celebrarà una consulta, el Parlament aprova la llei de consultes populars no referendàries, el govern espanyol demana la suspensió de la consulta, el Parlament aprova la llei del referèndum d'autodeterminació, el govern espanyol suspèn la convocatòria, etc.).

Per contra, els esdeveniments on el percentatge d'actors no polítics és elevat, per sobre del 50 % (esdeveniments 8, 14, i 16), coincideixen amb els dies de la celebració de les consultes i la manifestació de la Diada de l'11 de setembre. Per tant, en aquest tipus de successos es dona protagonisme als votants i manifestants, i no tant als actors polítics implicats en aquestes accions. En el cas de la manifestació, els organitzadors i promotors són les entitats sobiranistes d'ANC i Òmnium Cultural, a qui també s'atorga protagonisme.

Finalment, l'afiliació ideològica dels actors es distribueix de la següent manera: un 47,8 % per a actors independentistes, un 21,2 % per a unionistes i un 31 % per a actors que es declaren neutrals o dels quals no es coneix el posicionament. Per tant, la tendència és representar veus favorables a la independència de Catalunya. De fet, del total dels setze esdeveniments, en tretze predominen els actors independentistes. Les excepcions són per

als esdeveniments 1, 11 i 16: en el cas de l'anunci de la consulta del 9-N, els actors amb més representació són els unionistes (45,1 %), i també per a l'aprovació de la llei del referèndum d'autodeterminació amb un 39,6 %; durant el dia del referèndum de l'1-O, en canvi, hi ha un percentatge més alt de veus neutrals o indefinides (48,9 %).

En els percentatges d'afiliació ideològica dels actors també hi ha diferències segons el període referendari que es té en compte. En els primers vuit successos, el percentatge es distribueix entre veus independentistes (51,4 % de mitjana) i veus unionistes (31 %), i el percentatge de veus neutrals és del 17,6 %. En el període posterior, el protagonisme és igualment per a actors independentistes (48,2 %), però augmenta el percentatge per als neutrals (30,5 %) i els unionistes no apareixen amb tanta freqüència com en el període referendari anterior (21,3 %). Aquest increment de veus neutrals es correspon amb el protagonisme per a manifestants i votants que defensen el dret a decidir però que no es pronuncien ideològicament, que coincideix amb un augment de la presència d'actors no polítics. També tenen més protagonisme els polítics de partits neutrals (com CatComú-Podem).

6.3.2. Actors amb més presència televisiva

A continuació es mostren tots els actors que tenen presència televisiva als *Telenotícies vespre* durant el període del 2013 al 2017, un total de 74 actors diferents (vegeu taula 19 per veure la llista sencera). S'han ordenat de major a menor aquells actors amb més de 20 aparicions, indistintament de si es tracta d'un actor individual o grupal.

Taula 19. Llistat complet d'actors per ordre de més aparicions (2013-2017)

Llistat actors	Valor absolut			%		
	Individual	Grupal	TOTAL	Individual	Grupal	TOTAL
Altres (mestres, alumnes, directors d'escola, etc.)	40	41	81	49,38	50,62	4,99
Manifestants	0	75	75	0,00	100,00	4,62
CDC / PDeCAT / JxSí	37	25	62	59,68	40,32	3,82
Govern català	24	36	60	40,00	60,00	3,70
Alcaldes de Catalunya	48	10	58	82,76	17,24	3,57
Artur Mas (CDC)	57	0	57	100,00	0,00	3,51
CUP	28	24	52	53,85	46,15	3,20
Govern espanyol	18	33	51	35,29	64,71	3,14
Carles Puigdemont (CDC)	46	0	46	100,00	0,00	2,83
ERC	23	20	43	53,49	46,51	2,65
Oriol Junqueras (ERC)	38	0	38	100,00	0,00	2,34
PPC	16	20	36	44,44	55,56	2,22
Guàrdia Civil	1	34	35	2,86	97,14	2,16
Mariano Rajoy (PP)	35	0	35	100,00	0,00	2,16
Grups o representants de caire polític o social	15	15	30	50,00	50,00	1,85
Cs	7	22	29	24,14	75,86	1,79
PSC	16	12	28	57,14	42,86	1,73

Òmnium Cultural	7	20	27	25,93	74,07	1,66
Parlament de Catalunya	14	13	27	51,85	48,15	1,66
Generalitat de Catalunya	27	0	27	100,00	0,00	1,66
Assemblea Nacional de Catalunya (ANC)	0	25	25	0,00	100,00	1,54
Representants polítics no catalans	21	4	25	84,00	16,00	1,54
Fiscal General de l'Estat	6	17	23	26,09	73,91	1,42
Representants del món cultural i esportiu	20	3	23	86,96	13,04	1,42
Albert Rivera (Cs)	21	0	21	100,00	0,00	1,29
Mossos d'Esquadra	2	19	21	9,52	90,48	1,29
Premsa europea i internacional	21	0	21	100,00	0,00	1,29
UDC i Demòcrats de Catalunya	17	4	21	80,95	19,05	1,29
Sindicats (UGT, CCOO, etc.)	14	6	20	70,00	30,00	1,23
Ciutadania catalana	20	0	20	100,00	0,00	1,23
TOTAL	1100	523	1623	67,78	32,22	100,00

Font: elaboració pròpia

Segons els resultats que es mostren a la taula, els actors, ordenats de més a menys aparicions, són els següents: altres (81), manifestants (75), CDC (62), govern català (60), alcaldes de Catalunya (58), Artur Mas (57), CUP (52), govern espanyol (51), Carles Puigdemont (46), ERC (43), Oriol Junqueras (38), PPC (36), Guàrdia Civil (35), grups o representants de caire polític o social (30), Cs (29), PSC (28), Òmnium Cultural (27), Parlament de Catalunya (27), ANC (25), representants polítics no catalans (25), Fiscalia General de l'Estat (23), representants del món cultural i esportiu (23), Albert Rivera (21), Mossos d'Esquadra (21), premsa europea i internacional (21), UDC (21), sindicats (20), ciutadania catalana (20). Els 43 actors restants que no figuren a la taula 19 tenen una presència més baixa: menys de 20 aparicions, que no superen l'1,2 %. Es poden consultar tots els resultats de la resta d'actors a l'apèndix 8.

Segons aquest llistat d'actors, es pot fer una primera observació: els personatges que més apareixen són de l'àmbit polític, ja sigui en forma de partit polític, portaveus dels partits, presidents, etc. És per això que en els següents apartats es mostraran els resultats segons els partits polítics i els seus representants per tal d'observar a quin es dona protagonisme en el conflicte. Els actors que no són de l'àmbit polític i que apareixen amb més freqüència són manifestants (4,6 %), la Guàrdia Civil (2,2 %), Òmnium Cultural (1,7 %), la Fiscalia General de l'Estat (1,4 %), representants del món cultural i esportiu (1,4 %), premsa europea i internacional (1,3 %), sindicats (1,2 %), ciutadania catalana (1,2 %), el Tribunal Constitucional (1,2 %), etc. També seran tractats en un altre apartat.

6.3.3. Actors individuals

Tenint en compte els resultats globals exposats anteriorment, a la taula 20 s'aïllen els actors que apareixen només de manera individual. És a dir, es mostren aquells actors que

el periodista indica com a protagonistes per si sols i no com a representants d'alguna entitat o partit polític i que apareixen de manera freqüent. Cal recordar que tan sols s'han comptabilitzat els actors individuals a partir de deu aparicions, ja que els que tenien una aparició més baixa s'han agrupat en altres conceptes paraigua: s'ha considerat que tenien una presència testimonial perquè no superaven el 0,5 % del total (vegeu apèndix 9 on es detallen tots els noms dels actors per a cada concepte paraigües).

Es volen apuntar diferents aspectes del perfil d'aquests actors: a quin àmbit pertanyen (polític, social, cultural, etc.), a quina ideologia s'adscriuen (independentista, unionista o neutral), a quin partit polític català o espanyol representen (CDC, ERC, PP, PSOE, etc.) i quina és la seva trajectòria d'aparició al llarg dels setze esdeveniments analitzats.

Taula 20. Aparicions d'actors individuals segons els esdeveniments i classificats segons la ideologia

Llistat actors	Ideologia	Aparicions		Esdeveniments 9-N								Esdeveniments 1-O							
		Valor	%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Artur Mas (CDC)	Independentista	57	14,11	2	6	8	5	4	8	7	10	1	2	0	0	0	2	2	0
Carles Puigdemont (CDC)	Independentista	46	11,39	0	0	0	0	0	0	0	0	9	7	2	2	3	5	10	8
Oriol Junqueras (ERC)	Independentista	38	9,41	6	2	0	1	1	2	3	1	2	5	3	1	0	1	6	4
Mariano Rajoy (PP)	Unionista	35	8,66	2	1	2	0	3	3	1	3	1	0	3	3	1	4	3	5
Albert Rivera (Cs)	Unionista	21	5,20	2	0	1	1	1	2	0	2	0	1	2	1	1	1	2	4
Marta Rovira (ERC)	Independentista	18	4,46	1	0	2	0	0	1	0	4	1	2	1	3	0	1	1	1
Jordi Cuixart (Òmn. Cultural)	Independentista	17	4,21	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	0	0	2	6	4
Alicia Sánchez-Camacho (PP)	Unionista	16	3,96	6	1	3	1	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordi Sánchez (ANC)	Independentista	14	3,47	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2	5	3
Pedro Sánchez (PSOE)	Unionista	14	3,47	0	1	2	0	0	2	0	1	0	0	1	1	1	1	1	3
Soraya Sáenz (PP)	Unionista	14	3,47	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	2
Inés Arrimadas (Cs)	Unionista	13	3,22	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	1	4	3
Jordi Turull (CDC)	Independentista	13	3,22	1	0	0	0	1	0	1	2	1	0	0	0	0	3	1	3
Joan Herrera (ICV-EUiA)	Independentista	12	2,97	3	0	1	0	1	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Carme Forcadell (com a portaveu Òmnium)	Independentista	11	2,72	1	4	0	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
David Fernández (CUP)	Independentista	11	2,72	0	1	1	1	2	1	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0
Miquel Iceta (PSC)	Unionista	11	2,72	0	0	1	1	0	2	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1
Francesc Homs (CDC)	Independentista	10	2,48	3	2	0	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Carme Forcadell (com a presidenta del Parlament)	Independentista	10	2,48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2	5	0
Xavier García Albiol (PP)	Unionista	10	2,48	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	0	3	3
Ada Colau (Bcn en Comú)	Neutral	8	1,98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2
Rei d'Espanya (Felip VI)	Unionista	5	1,24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	3
TOTAL		404	100,00																
Ideologia	Independentista	257	63,61																
	Unionista	139	34,41																
	Neutral	8	1,98																

Font: elaboració pròpia

6.3.3.1. Perfil polític i ideològic

En primer lloc, s'observen 21 actors individuals diferents. D'aquests, 18 pertanyen a l'àmbit polític (Artur Mas, Carles Puigdemont, Oriol Junqueras, Mariano Rajoy, Albert Rivera, Marta Rovira, Alicia Sánchez-Camacho, Pedro Sánchez, Soraya Sáenz de Santamaría, Inés Arrimadas, Jordi Turull, Joan Herrera, David Fernández, Miquel Iceta, Francesc Homs, Xavier García Albiol, Ada Colau i Felip VI) i 3 pertanyen a l'àmbit social (Jordi Cuixart, Jordi Sànchez i Carme Forcadell). Els tres últims actors formen part d'associacions que defensen la independència de Catalunya (Òmnium Cultural i ANC) i conjuntament sumen un 10,4 % de presència televisiva, mentre que el 89,6 % restant és per a actors polítics. Cal fer una puntualització en el cas de Carme Forcadell. Durant el període del 9-N era la presidenta de l'ANC (i, per tant, estava vinculada a l'àmbit social), però a partir de l'onzena legislatura ocupa el càrrec de presidenta del Parlament de Catalunya (passa a ser un actor vinculat a l'àmbit polític).

Per tant, la primera observació és que els actors amb més presència també coincideixen a ser representants de partits polítics i, per tant, a tenir veu legítima per pronunciar-se sobre el Procés català. En el cas del rei Felip VI, apareix en el període de l'1-O i com a cap de l'Estat es pronuncia sobre els actes del referèndum. L'alcaldeessa Ada Colau apareix en els esdeveniments analitzats com a representant de Barcelona en Comú, però, sobretot, com a alcaldessa de Barcelona i per la implicació que té, per exemple, a cedir locals públics per a les votacions referendàries.

Els qui ocupen les primeres posicions de la llista, Artur Mas i Carles Puigdemont, són els presidents de la Generalitat de Catalunya durant la desena legislatura i l'onzena legislatura, respectivament. En tercera posició hi ha Oriol Junqueras, que era el cap de l'oposició entre el 2013 i 2015 i ocupava el càrrec de vicepresident en l'onzena legislatura. Si es fa la comparativa amb els mateixos càrrecs del govern d'Espanya, el president Mariano Rajoy (ho fou durant tot el període analitzat) i la vicepresidenta Soraya Sáenz de Santamaría (manté el càrrec de 2011 a 2018), les xifres són diferents: el president espanyol ocupa la quarta posició, i la vicepresidenta, la dotzena. Això porta a observar que els representants de la presidència de Catalunya van ocupar un 34,9 % del total d'actors, i els de la presidència d'Espanya, un 12,1 %. Per tant, es dona prioritat a la presidència de la Generalitat, que gairebé va triplicar el nombre d'aparicions respecte a la presidència de Moncloa.

Seguint la distinció segons l'àmbit territorial, si s'observen les dades pel que fa als representants de la política catalana i espanyola, les xifres són les que es mostren a la taula 21: el 69,8 % és per a actors de la política catalana, i el 19,8 % és per actors de la política espanyola. En aquest cas, no es té en compte la seva ideologia, sinó si són polítics que representen la política catalana o espanyola. Bàsicament això es tradueix en el fet que els actors amb més presència són diputats al Parlament de Catalunya (tots els que es mostren a la taula a excepció d'Ada Colau, alcaldessa de Barcelona, i Carme Forcadell,

presidenta del Parlament de Catalunya), mentre que els diputats al Congrés dels Diputats (tots ho són a excepció de Felip VI, rei d'Espanya) no tenen tanta presència. Per tant, es dona prioritat informativa als representants de la cambra catalana.

Taula 21. Presència d'actors polítics segons l'àmbit territorial

	Llistat actors	Aparicions	
		Valor	%
Representants de la política catalana	Artur Mas (CDC)	57	14,11
	Carles Puigdemont (CDC)	46	11,39
	Oriol Junqueras (ERC)	38	9,41
	Marta Rovira (ERC)	18	5,20
	Alicia Sánchez-Camacho (PP)	16	3,96
	Inés Arrimadas (Cs)	13	3,22
	Jordi Turull (CDC)	13	3,22
	Joan Herrera (ICV-EUiA)	12	2,97
	David Fernández (CUP)	11	2,72
	Miquel Iceta (PSC)	11	2,72
	Carme Forcadell (com a presidenta del Parlament)	10	2,48
	Francesc Homs (CDC)	10	2,48
	Xavier García Albiol (PP)	10	2,48
	Albert Rivera (Cs) al Parlament de Catalunya ¹²	9	2,23
	Ada Colau	8	1,98
Representants de la política espanyola	Mariano Rajoy (PP)	35	8,66
	Pedro Sánchez (PSOE)	14	3,47
	Soraya Sáenz de Santamaria (PP)	14	3,47
	Albert Rivera (Cs) al Congrés dels Diputats	12	2,97
	Rei d'Espanya (Felip VI)	5	1,24
	Representants de la política catalana	282	69,80
	Representants de la política espanyola	80	19,80
	TOTAL	404	100%

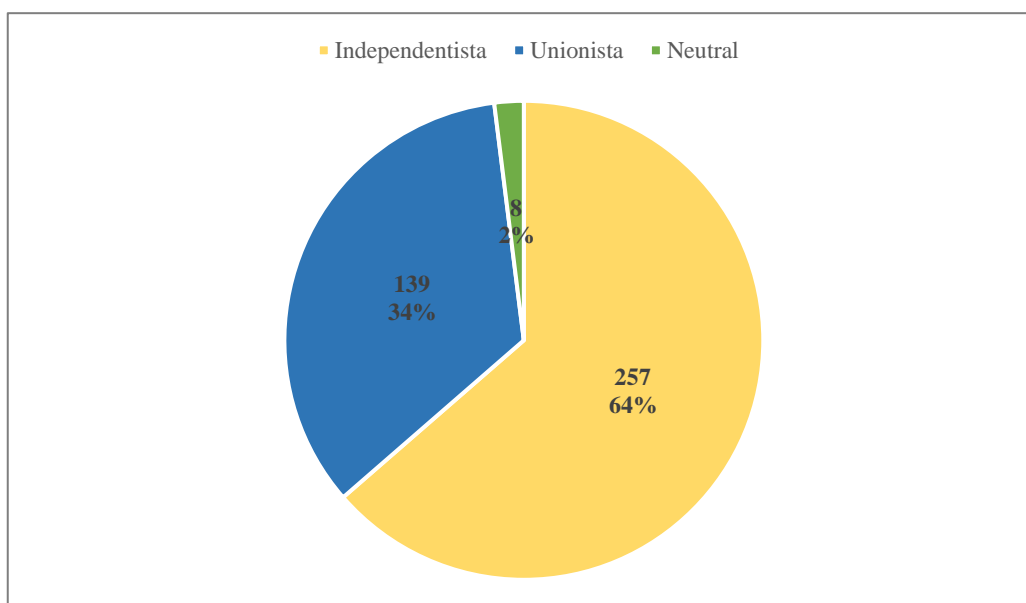
Font: elaboració pròpia

Un altre aspecte del perfil dels líders és la seva ideologia en funció del partit polític que representen i, consegüentment, si estan a favor o en contra de la independència de Catalunya (independentistes, unionistes, neutrals). Com que la distribució en funció del partit polític serà tractada en global a la taula 21, en la figura següent es mostra la

¹² Albert Rivera apareix en els dos grups de la taula 21. Això és perquè durant el període del 9-N era diputat al Parlament de Catalunya i, per tant, s'han comptabilitzat el nombre d'aparicions d'aquest període (des de l'esdeveniment 1 fins al 8) com a representant de la política catalana. En el període de l'1-O era diputat al Congrés dels Diputats i, per tant, s'han comptabilitzat les aparicions d'aquesta època (des de l'esdeveniment 9 fins al 16) dins el grup de representants de la política espanyola.

presència televisiva dels actors independentistes, unionistes i neutrals: un 63,6 % és d'ideologia independentista, un 34,4 % és unionista i un 2 % no es posiciona però defensa el dret a decidir (l'única representant d'aquesta opció és Ada Colau). Per tant, el resultat global és que hi ha més presència televisiva dels polítics independentistes que no pas dels unionistes, gairebé doblant el percentatge. En el gràfic següent es visualitza aquesta distribució ideològica tenint en compte el nombre d'aparicions de cada actor.

Figura 8. Nombre d'aparicions dels actors individuals segons la seva ideologia

Font: elaboració pròpia

6.3.3.2. Evolució de la presència televisiva

Tenint en compte la taula 21, a continuació es comenten els resultats dels actors individuals segons els esdeveniments, és a dir, com evoluciona la seva presència durant els períodes referendaris. Tots els líders dels partits polítics de la cambra catalana tenen presència als informatius i varia en funció de qui ocupa el càrrec. En el període de l'1-O, però, minva la presència dels representants de la CUP i CSQP (antigament ICV-EUiA) i augmenta la veu de l'alcaldia de Catalunya i els líders de les organitzacions independentistes (Òmnium Cultural i ANC).

En primer lloc, hi ha tres actors que deixen de tenir presència televisiva durant el període de l'1-O: Alícia Sánchez-Camacho, David Fernández i Joan Herrera. Per contra, hi ha set actors que no apareixen durant el 9-N i comencen a fer-ho a partir del període de l'1-O: Carles Puigdemont, Jordi Cuixart, Jordi Sánchez, Inés Arrimadas, Xavier García Albiol, Ada Colau i el rei Felip VI. D'una banda, això indica que incrementa la varietat d'actors

que tenen veu en el conflicte català i, d'altra banda, que hi un relleu dels actors que desapareixen.

Com és comprensible, hi ha actors que desapareixen o apareixen de la pantalla televisiva en funció del càrrec que ocupen en l'esfera política i, per tant, la seva presència o absència coincideix amb el cessament o possessió d'aquests càrrecs polítics. És el cas d'Artur Mas, que és president de la Generalitat de Catalunya durant el període del 9-N, però que cessa del seu càrrec, i de Carles Puigdemont, que és elegit president durant l'etapa de l'1-O. El mateix passa en el cas de la líder del PPC, Alícia Sánchez-Camacho, que deixa d'aparèixer durant l'etapa de l'1-O i és rellevada per Xavier García-Albiol. En el cas de l'aparició de Jordi Cuixart, relleva la difunta Muriel Casals, antiga presidenta d'Òmnium Cultural. L'aparició de Jordi Sánchez com a portaveu de l'ANC coincideix amb la presa de possessió de Carme Forcadell del càrrec de presidenta del Parlament de Catalunya i, per tant, el seu desistiment a ser a portaveu de l'associació. Finalment, l'aparició d'Inés Arrimadas com a líder del partit de Cs a Catalunya substitueix Albert Rivera, que passa a liderar Cs al Congrés dels Diputats.

No obstant això, si bé el càrrec polític coincideix amb la presència televisiva que se'ls dona als informatius, hi ha algun cas en què no és així. Artur Mas segueix tenint força presència (7 aparicions) malgrat cessar com a president a finals del 2015 i en comparació amb la resta d'actors que cessen durant el període de l'1-O. En aquest cas, apareix com a portaveu del CDC, partit que ja està representat paral·lelament per la figura de Carles Puigdemont. També són destacables els casos de dos representants de partits polítics catalans, David Fernández de la CUP i Joan Herrera d'ICV-EUiA. En les eleccions del 2015 (període 1-O) ja no encapçalen la llista del seu partit, però, en canvi, no apareixen amb la mateixa freqüència els polítics que els substitueixen (Antonio Baños per a la CUP i Lluís Rabell com a líder de CSQP, que és la nova coalició on s'integra ICV-EUiA).

Una altra excepció és el protagonisme que es dona a Ada Colau quan agafa el relleu de l'alcaldia de Barcelona, al juny de 2015. L'anterior alcalde, Xavier Trias (CDC), té una presència testimonial en les notícies sobre la consulta del 9-N (només apareix 1 vegada). Per tant, l'alcalde de Barcelona no es considerava un actor periodísticament rellevant en la consulta del 9-N, com sí que passa l'1-O. Ada Colau apareix en algun moment de tots els esdeveniments de l'1-O i sempre ho fa com a portaveu de l'Ajuntament de Barcelona, bàsicament per fer saber la seva posició en relació amb la cessió de locals públics per fer la votació. En una ocasió, el 2 d'octubre de 2017, apareix per denunciar l'actuació policial durant el dia del referèndum.

Finalment, també és destacable el rol que tenen durant el període de l'1-O representants d'entitats socials com Òmnium Cultural i l'ANC (Jordi Cuixart i Jordi Sánchez), si bé totes dues ja existien prèviament. Durant la consulta del 9-N no són tan actius, però se'ls comença a fer protagonistes quan parlen de l'organització d'alguna mobilització o

protesta (per exemple, les manifestacions per la Diada de Catalunya) o per conèixer les reaccions dels seus portaveus quan el govern català fa alguna proposta política (per exemple, quan anuncia la data del referèndum).

6.3.4. Partits polítics

Seguidament es mostren els resultats obtinguts de l'anàlisi d'actors segons els partits polítics. Aquest apartat consta de dues seccions: una primera on s'explica la presència televisiva dels partits polítics i dels seus representants; una segona on es comparen les xifres en funció del període i esdeveniment analitzats.

6.3.4.1. Distribució de la presència televisiva

Pel que fa a la distribució de la presència televisiva de partits polítics, a la taula següent es mostra el llistat de partits indistintament de si apareixen de forma individual o grupal. S'ha fet servir aquest criteri perquè en aquesta taula es comptabilitzen també els portaveus del partit que tenien menys de deu aparicions i que, per tant, no han estat comptabilitzats com a actors individuals. Per tant, aquestes xifres recullen les aparicions dels seus representants, que parlen en nom del partit, i també les mencions que fa el periodista del partit. Aquí no s'han sumat, doncs, les aparicions dels líders amb més de deu aparicions, ja que aquests han estat tractats com a actors individuals a la taula 21 i representaven un actor d'importància de forma individual, no com a representants del partit.

Per anomenar els partits, i com que els períodes referendaris coincideixen amb dues legislatures diferents, s'ha tingut en compte el nom de partit que utilitzen en les llistes que es presenten per a les eleccions del 2012 i 2015 al Parlament de Catalunya (vegeu apèndix 10). També aquells que tenen presència al Congrés dels Diputats. Per tant, hi consten tant els partits polítics catalans com els espanyols: en el cas del Partit Popular, està diferenciat segons si es menciona el partit d'àmbit català (PPC) o espanyol (PP); el Partit Socialista consta en àmbit català (PSC) i espanyol (PSOE); també els equivalents a àmbit català CatComú-Podem i espanyol Podemos. ICV-EUiA es presenta a les eleccions de 2012 com a tal, però el 2015 forma part de CSQ, tots dos partits catalans.

Taula 22. Aparicions dels partits polítics segons el tipus d'identificació

Llistat actors	Valor absolut			%		
	Individual ¹³	Grupal	TOTAL	Individual	Grupal	TOTAL
CDC / PDeCAT / JxCat	37	25	62	59,68	40,32	16,85
CUP	28	24	52	53,85	46,15	14,13
ERC	23	20	43	53,49	46,51	11,68
PP	16	20	36	44,44	55,56	9,78

¹³ Per saber quins actors individuals formen part de cada partit polític, consulteu l'apèndix 9. No s'hi han inclòs els actors individuals amb més de 10 aparicions, ja que consten en una taula a part.

Cs	7	22	29	24,14	75,86	7,88
PSC	16	12	28	57,14	42,86	7,61
UDC	17	4	21	80,95	19,05	5,71
CatComú-Podem	16	2	18	88,89	11,11	4,89
ICV-EuiA	9	9	18	50,00	50,00	4,89
CsQP	9	8	17	52,94	47,06	4,62
PSOE	8	9	17	47,06	52,94	4,62
Podemos	5	5	10	50,00	50,00	2,72
PPC	6	4	10	60,00	40,00	2,72
PNB	4	3	7	57,14	42,86	1,90
TOTAL	201	167	368	57,14	42,86	100,00

Font: elaboració pròpia

Les xifres mostren que els partits amb major nombre d'aparicions són CDC (16,9 %), CUP (14,1 %), ERC (11,7 %), PP (9,8 %), Cs (7,9 %), PSC (7,6 %) i UDC (5,7 %). La resta de partits, amb menys d'un 5 % del total, es reparteix entre CatComú-Podem (4,9 %), ICV-EuiA (4,9 %), CSQP (4,6 %), PSOE (4,6 %), Podemos (2,7 %), PPC (2,7 %) i PNB (1,9 %). La primera observació és que el partit amb més aparicions, CDC, és també el que governa a Catalunya durant la novena legislatura, tot i que a la desena legislatura ho fa conjuntament amb ERC, el tercer partit amb més presència televisiva. La CUP, tot i tenir menys representació parlamentària (3 diputats el 2012 i 10 el 2015) és un dels partits amb més aparicions. D'aquest primer grup de partits cal destacar que són mencionats a través dels seus representants amb la mateixa freqüència que a través del nom del partit.

En quarta, cinquena, sisena i setena posició apareixen partits que defensen la unitat d'Espanya (PP, Cs, PSC i UDC). Aquest últim partit, UDC, té força presència tenint en compte que només obté representació parlamentària en les eleccions del 2012 i ho fa dins de Convergència i Unió. Per contra, el PP obté una presència notòria (9,8 %) i, en canvi, el PPC no tanta (2,7 %). Per tant, es dona més veu al partit que governa a Espanya. En el cas del PSOE, és el contrari: té menys presència que el PSC (7,6 %); per tant, es prioritza el partit d'àmbit català. En aquest grup hi ha dues xifres destacables: Cs apareix majoritàriament com a partit polític i no a través dels seus representants (75,9 % de manera grupal); al contrari, quan UDC està representant és a través dels seus portaveus, i no tant citat com a grup polític (81 % de manera individual).

Finalment, les posicions següents coincideixen a ser per a aquells partits catalans que no es posicionen a favor o en contra de la independència de Catalunya, però que defensen la celebració d'un referèndum de manera legal (CatComú-Podem, ICV-EuiA i CSQP). També es dona presència a un dels partits del Congrés dels Diputats, el PNB, que manté una posició semblant, però no a d'altres que formaven part de la cambra espanyola però que són contraris al dret a decidir (per exemple, UpyD).

Figura 9. Nombre d'aparicions dels partits polítics

Font: elaboració pròpia

Taula 23. Comparació de la presència parlamentària (2012-2016) i la presència televisiva (2014-2017) dels partits polítics

Llistat d'actors	Nombre d'escons al Parlament de Catalunya: eleccions 2012 / eleccions 2015	Presència televisiva en % (2014-2017)
CDC / PDeCAT / JxCat	50 / 62	16,85
CUP	3 / 10	14,13
ERC	21 / 62	11,68
PP	19 / 11	9,78
Cs	9 / 25	7,88
PSC	20 / 16	7,61
UDC	*dins CiU (2012)	5,71
ICV-EuiA	13 / -	4,89
CsQP	11	4,62

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de gencat.cat i l'anàlisi de contingut

En total, els partits favorables a la independència de Catalunya sumen un 42,7 % (CDC, CUP, ERC); els partits unionistes, el 32,6 % (PP, PPC, Cs, PSOE, PSC), i els que no es posicionen sinó que defensen el dret a decidir representen un 24,7 % (UDC, CatComú-Podem, ICV-EuiA, Podemos i PNB). Aquests resultats són diferents dels de la figura 8: mentre que la majoria de líders polítics que protagonitzen una notícia són d'ideologia independentista (un 64 % enfront d'un 34 % d'unionistes), quan es parla de partits polítics la distribució és més equitativa.

6.3.4.2. Evolució de la presència televisiva

El nombre d'aparicions dels partits polítics segons els esdeveniments es mostra a la taula següent. Segons el període referendari, es pot observar quantes aparicions hi té cada partit en valor absolut i en percentatge.

Taula 24. Aparicions dels partits polítics segons el període referendari

Partits polítics	Període 9-N										Total	%
	Anunci consulta	Manifestació 11-S (III)	Aprovació llei	Decret convocatòria	Suspensió cautelar	Nova forma de consulta	Impugnació consulta	Consulta 9-N				
CDC / PDeCAT / JxCat	3	5	7	4	4	8	6	7	44	70,97		
CUP	1	0	2	0	1	2	0	2	8	15,38		
ERC	1	3	3	0	3	0	1	4	15	34,88		
PP	2	1	2	0	3	3	1	3	15	41,67		
Cs	1	0	0	1	2	2	2	3	11	37,93		
PSC	7	1	4	0	2	0	0	4	18	64,29		
UDC	1	0	2	0	1	0	0	2	6	28,57		
CatComú-Podem	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5,56		
ICV-EuiA	1	0	2	2	0	0	1	4	10	55,56		
CsQP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00		
PSOE	0	0	0	0	1	0	1	0	2	11,76		
Podemos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00		
PPC	1	1	0	0	1	0	0	0	3	30,00		
PNB	0	0	1	1	0	0	1	0	3	42,86		
TOTAL	18	11	23	8	18	15	13	30	136	/		
Partits polítics	Període 1-O										TOTAL	
	Anunci 1-O	Anunci data i pregunta	Aprovació llei	Suspensió convocatòria	Querrel·la Puigdemont	Manifestació 11-S (VI)	Registre conselleres	Referèndum 1-O	Total	%	Valor	%
CDC / PDeCAT / JxCat	1	3	0	0	1	3	8	2	18	29,03	62	16,85
CUP	9	7	2	2	3	5	8	8	44	84,62	52	14,13
ERC	5	2	0	0	1	1	16	3	28	65,12	43	11,68
PP	2	0	3	3	1	4	3	5	21	58,33	36	9,78
Cs	2	4	0	1	1	0	7	3	18	62,07	29	7,88
PSC	1	0	2	1	0	0	4	2	10	35,71	28	7,61
UDC	0	3	0	0	0	2	5	5	15	71,43	21	5,71

CatComú-Podem	0	2	0	0	2	4	6	3	17	94,44	18	4,89
ICV-EuiA	0	1	0	1	0	0	4	2	8	44,44	18	4,89
CsQP	3	4	1	2	1	2	3	1	17	100,00	17	4,62
PSOE	1	0	0	0	0	1	7	6	15	88,24	17	4,62
Podemos	0	2	1	1	1	2	1	2	10	100,00	10	2,72
PPC	0	0	0	2	0	2	0	3	7	70,00	10	2,72
PNB	0	0	0	0	0	0	3	1	4	57,14	7	1,90
TOTAL	24	28	9	13	11	26	75	46	232	/	368	/

Font: elaboració pròpia

En primer lloc, les xifres globals indiquen que la majoria de partits tenen més presència durant l'època de l'1-O (un 63 % enfront un 37 %). Les excepcions en les quals els partits tenen més aparicions en el període del 9-N són CDC (71 %), el PSC (64,3 %) i ICV-EuiA (55,6 %). Per contra, la resta de partits tenen aparicions sobretot durant el referèndum de l'1-O; alguns de forma exclusiva amb el 100 % del percentatge (CsQP i Podemos). En el cas d'aquests dos últims partits citats, el motiu és que en el període anterior no existien. El mateix passa, per tant, amb partits que es presenten per primera vegada a les eleccions al Parlament de Catalunya del 2015, als quals es comença a donar protagonisme (CsQP i Podemos) i que fan que minvi la presència dels grups que els integren, com ICV-EuiA.

En altres casos, com el de la CUP, hi ha una correspondència entre la seva presència al Parlament de Catalunya i la presència televisiva (vegeu apèndix 10); és a dir, obté més representació parlamentària en el període de l'1-O i això es trasllada de la mateixa manera a la televisió. Quant al cas del PSC, que obté dos diputats menys en la desena legislatura, també té menys presència televisiva, però amb una diferència força pronunciada (passa del 35,7 % al 64,3 %). Contràriament, el seu partit equivalent en el context espanyol, el PSOE, apareix amb molta més freqüència durant l'1-O. En canvi, aquesta correspondència no es dona en el cas del PPC: té més presència parlamentària durant el període del 9-N (novena legislatura) però, per contra, menys presència televisiva (30 %).

Finalment, es veu un canvi pel que fa al repartiment dels grups polítics independentistes (CDC, ERC, CUP). CDC té menys protagonisme en l'època de l'1-O, mentre que durant el 9-N en tenia molta (71 %) i no tanta ERC i la CUP (34,9 % i 15,4 %, respectivament). En les eleccions del 2015, CDC fa llista conjunta amb ERC i CUP (amb el nom de Junts pel Sí) i, consegüentment, comparteix protagonisme televisiu i es reparteix el percentatge amb aquests altres partits. És a dir, no hi ha un increment de la presència dels partits polítics segons un període o un altre, sinó que aquesta quota es reparteix: durant el 9-N els tres partits sobiranistes acumulen el 49,3 % de la presència televisiva, i durant l'1-O, el 38,8 %.

6.3.5. Altres actors

A la taula 25 es mostren els actors que no s'han citat en els apartats anteriors, és a dir, no s'inclouen els actors individuals i els partits polítics. Si s'observen els actors que encapçalen la llista amb més de 20 aparicions, hi ha un grup que pertany a la política catalana i que conjuntament suma el 20,2 % de presència (govern català, alcaldes de Catalunya, Parlament de Catalunya i Generalitat de Catalunya). En canvi, els actors vinculats a la política espanyola estan representats bàsicament pel Govern espanyol (3,1 %).

Si es té en compte l'àmbit territorial dels actors, la meitat són d'àmbit català amb un 50,2 %: a més dels citats anteriorment, també hi ha els manifestants, Òmnium Cultural, l'ANC, els Mossos d'Esquadra, la ciutadania catalana, altres partits sobiranistes, votants, ajuntaments de Catalunya, AMI, funcionaris de la Generalitat, l'esquerra independentista i Societat Civil Catalana. Els que representen l'àmbit espanyol, a part del seu govern, són la Guàrdia Civil, la Fiscalia General de l'Estat, el Tribunal Constitucional, la Policia Nacional, el Consell de Ministres i el Consell d'Estat. Tots junts sumen el 17,9 %. Per tant, el perfil d'actors segons l'àmbit territorial varia: en el cas espanyol sobretot hi ha institucions com a protagonistes, mentre que en l'àmbit català es dona veu als ciutadans catalans, ja sigui en forma de manifestants o votants.

De fet, els manifestants són el segon actor amb més presència (4,6 %) i apareixen sobretot en els casos en què protagonitzen accions, com les manifestacions de l'11 de setembre de 2014 i 2017 i el registre de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat. En alguns casos, se'ls fa un seguiment en forma de reportatge. El mateix passa en el cas dels votants (0,9 %), als quals es dona protagonisme durant els dies de les votacions. En el cas de la ciutadania catalana (1,2 %) són actors que protagonitzen una notícia com, per exemple, les protestes veïnals per la presència de les forces de seguretat espanyoles a algunes ciutats de Catalunya.

Com es deia, les institucions són les que tenen més pes en la representació d'actors espanyols. S'atorga protagonisme a les decisions que prenen aquests actors, com les resolucions del Tribunal Constitucional, les accions policials per evitar la celebració del referèndum o l'arribada de les forces de seguretat espanyoles a Catalunya. De fet, tant la Guàrdia Civil com la Policia Nacional tenen més presència en el període de l'1-O, mentre que el Tribunal Constitucional ho fa de manera més equilibrada tenint en compte que aprova la suspensió dels dos referèndums.

Taula 25. Altres actors segons el tipus d'identificació

Llistat actors	Nombre aparicions	%		
		Individual	Grupal	TOTAL
Altres (mestres, alumnes, directors d'escola, etc.)	81	49,38	50,62	4,99
Manifestants	75	0,00	100,00	4,62
Govern català	60	40,00	60,00	3,70
Alcaldes de Catalunya	58	82,76	17,24	3,57
Govern espanyol	51	35,29	64,71	3,14
Guàrdia Civil	35	2,86	97,14	2,16
Grups o representants de caire polític o social	30	50,00	50,00	1,85
Òmnium Cultural	27	25,93	74,07	1,66
Parlament de Catalunya	27	51,85	48,15	1,66
Generalitat de Catalunya	27	100,00	0,00	1,66
Assemblea Nacional de Catalunya (ANC)	25	0,00	100,00	1,54
Representants polítics no catalans	25	84,00	16,00	1,54
Fiscal General de l'Estat	23	26,09	73,91	1,42
Representants del món cultural i esportiu	23	86,96	13,04	1,42
Mossos d'Esquadra	21	9,52	90,48	1,29
Premsa europea i internacional	21	100,00	0,00	1,29
Sindicats (UGT, CCOO, etc.)	20	70,00	30,00	1,23
Ciutadania catalana	20	100,00	0,00	1,23
Tribunal Constitucional	19	5,26	94,74	1,17
Món jurídic (jutges, magistrats, etc.)	17	70,59	29,41	1,05
Policia Nacional	16	100,00	0,00	0,99
Partits proconsulta / sobiranistes	15	20,00	80,00	0,92
Votants	15	100,00	0,00	0,92
Ajuntaments de Catalunya	14	0,00	100,00	0,86
Associació de Municipis per la Independència (AMI)	12	50,00	50,00	0,74
Experts (professors, assessors comunicació, etc.)	12	100,00	0,00	0,74
Institucions públiques	12	0,00	100,00	0,74
Advocats	10	80,00	20,00	0,62
Periodistes i mitjans de comunicació	8	100,00	0,00	0,49
Comissió Europea	7	28,57	71,43	0,43
Funcionaris Generalitat 20S	7	100,00	0,00	0,43
Esquerra independentista	7	100,00	0,00	0,43
Bombers	6	100,00	0,00	0,37
Fiscalia a Catalunya i Espanya	6	50,00	50,00	0,37
Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	6	100,00	0,00	0,37
Societat Civil Catalana	5	100,00	0,00	0,31
Consell de Ministres	4	100,00	0,00	0,25
Consell d'Estat	4	25,00	75,00	0,25
TOTAL	851	58,17	41,83	52,43

Font: elaboració pròpia

Finalment, destaquen altres actors no vinculats a la política, com ara representants del món cultural i esportiu (1,4 %), premsa europea i internacional (1,3 %), advocats (0,6 %) i tot el grup d'altres (5 %) en què s'inclouen, per exemple, actors del món de l'educació. En el cas de la premsa internacional, apareix protagonitzant notícies sobre el ressò que determinades accions tenen arreu del món, com l'anunci d'un referèndum o les manifestacions de l'11 de setembre. En altres ocasions, els actors del món cultural o esportiu o altres col·lectius s'agrupen per firmar un decret a favor del dret a l'autodeterminació.

6.4. *Frames*

En aquest apartat s'expliquen els resultats sobre l'anàlisi de *framing* de les notícies del procés sobiranista en els *Telenotícies vespre* de TV3, tenint en compte que s'ha diferenciat entre els enquadraments genèrics i els específics. Segons l'aproximació deductiva de Semetko i Valkenburg (2000), en una primera lectura s'ha anotat totes les vegades que apareixia cada *frame* genèric segons les preguntes d'anàlisi dels autors mencionats i s'han començat a pensar quins eren els possibles *frames* específics. En una segona lectura, i a través del mètode inductiu, s'han repassat totes els enquadraments genèrics i s'han confirmat i modificat els enquadraments específics segons la proposta de Van Gorp i Vercruyssen (2012). En total, els enquadraments identificats són nou: conflicte, atribució de responsabilitat, interès humà i conseqüències econòmiques (genèrics); unitat, dret a vot, legalitat, diàleg polític i desobediència institucional (específics).

Aquest apartat es divideix en dos subapartats: els *frames* genèrics i els *frames* específics. A l'inici dels dos subapartats es resumeix en què consisteix cada enquadrament, és a dir, se'n fa una presentació breu per definir-lo i mostrar-ne el percentatge de presència televisiva. Seguidament, es mostra la síntesi dels enquadraments a les taules 26 (genèrics) i 27 (específics). Un cop feta aquesta presentació, s'entra en detall a definir tots els enquadraments fent menció als diferents esdeveniments analitzats, es posen exemples de frases i expressions que utilitzen els periodistes i es diferencien segons el període referendari, és a dir, segons les notícies del 9-N i les de l'1-O.

6.4.1. *Frames* genèrics

Pel que fa als enquadraments genèrics, els resultats mostren que el de conflicte va ser el que va tenir més presència (64,3 % de les ocasions), seguit de l'atribució de responsabilitat (19,5 %), l'interès humà (15,4 %) i el d'economia (0,8 %). El *frame* de moralitat no apareix en cap ocasió, motiu pel qual no està citat a la taula 22. Si aquests percentatges es tradueixen en valor absolut, el de conflicte va aparèixer 314 vegades; el d'atribució de responsabilitat, 95; el d'interès humà, 75; i el d'economia, 4.

Si es comparen els dos períodes referendaris, l'enquadrament de conflicte segueix sent el més freqüent (61,6 % en el període del 9-N i 66,5 % en el cas de l'1-O), però durant el

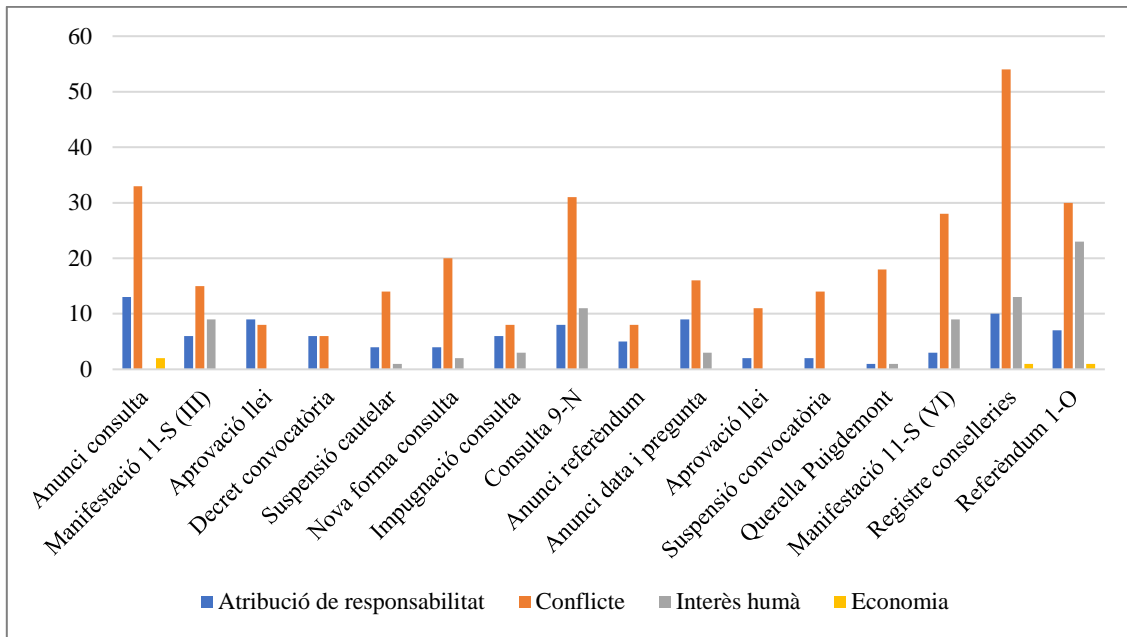
període de l'1-O el d'atribució de responsabilitat passa a ocupar el tercer lloc, i el d'interès humà, el segon lloc. Això significa que els esdeveniments vinculats a la consulta del 9-N tendien a explicar les notícies donant més importància als actors responsables del tema o conflicte (25,6 %) i, en canvi, no es donava tanta rellevància a les històries humanes (11,9 %), com sí que passava en el referèndum de l'1-O (18,2 %).

Taula 26. Enquadraments genèrics segons els esdeveniments

Esdeveniment	Data	Valor				Total	%			
		AR	C	IH	CE		AR	C	IH	CE
Anunci consulta	12.12.2013	13	33	0	2	48	27,08	68,75	0,00	4,17
Manifestació 11-S (III)	11.09.2014	6	15	9	0	30	20,00	50,00	30,00	0,00
Aprovació llei	19.09.2014	9	8	0	0	17	52,94	47,06	0,00	0,00
Decret convocatòria	27.09.2014	6	6	0	0	12	50,00	50,00	0,00	0,00
Suspensió cautelar	29.09.2014	4	14	1	0	19	21,05	73,68	5,26	0,00
Nova forma consulta	14.10.2014	4	20	2	0	26	15,38	76,92	7,69	0,00
Impugnació consulta	04.11.2014	6	8	3	0	17	35,29	47,06	17,65	0,00
Consulta 9-N	09.11.2014	8	31	11	0	50	16,00	62,00	22,00	0,00
Anunci referèndum	28.09.2016	5	8	0	0	13	38,46	61,54	0,00	0,00
Anunci data i pregunta	09.06.2017	9	16	3	0	28	32,14	57,14	10,71	0,00
Aprovació llei	07.09.2017	2	11	0	0	13	15,38	84,62	0,00	0,00
Suspensió convocatòria	08.09.2017	2	14	0	0	16	12,50	87,50	0,00	0,00
Querella Puigdemont	09.09.2017	1	18	1	0	20	5,00	90,00	5,00	0,00
Manifestació 11-S (VI)	11.09.2017	3	28	9	0	40	7,50	70,00	22,50	0,00
Registre conselleries	20.09.2017	10	54	13	1	78	12,82	69,23	16,67	1,28
Referèndum 1-O	01.10.2017	7	30	23	1	61	11,48	49,18	37,70	1,64
TOTAL		95	314	75	4	488	19,47	64,34	15,37	0,82
Període 9-N		56	135	26	2	219	25,57	61,64	11,87	0,91
Període 1-O		39	179	49	2	269	14,50	66,54	18,22	0,74
Llegenda										
AR: Atribució responsabilitat										
C: Conflicte										
IH: Interès humà										
CE: Conseqüències econòmiques										

Font: elaboració pròpia

Figura 10. Frames genèrics segons els esdeveniments

Font: elaboració pròpia

El *frame* de conflicte és el que apareix amb més freqüència (64,3 %), un percentatge que no és gaire diferent tenint en compte un període o altre: durant el 9-N és del 61,6 % i durant l'1-O és del 66,5 %. No obstant això, la manera com s'explica aquest enquadrament és diferent segons les etapes. Les notícies vinculades a la consulta del 9-N es caracteritzen per identificar el conflicte entre dos grans actors, govern espanyol i govern català, i a personalitzar-lo amb els seus respectius presidents, Artur Mas i Mariano Rajoy. En canvi, les notícies sobre el referèndum de l'1-O amplien el nombre de personatges implicats en el conflicte i, per tant, s'augmenta l'abast del problema. No només es parla d'enfrontament entre governs i partits polítics, sinó que també s'hi inclouen les institucions judicials, les entitats sobiranistes i la ciutadania.

En primer lloc, i amb referència al període del 9-N, el conflicte és presentant com una batalla entre govern espanyol i català. Aquesta idea es manifesta a través dels enfrontaments dialèctics que s'insereixen als informatius i que acostumen a ser retrets i acusacions entre Mariano Rajoy i Artur Mas. Les seves diferències polítiques s'evidencien quan el president espanyol defineix la consulta com a il·legal i, en canvi, el president català la presenta com la defensa del dret a vot. A més, aflora la idea d'un estira-i-arrotonsa constant entre les dues parts: s'expliquen les accions que du a terme cada govern i la resposta negativa de l'altra part.

Els periodistes també expliquen el desacord del govern català amb els partits contraris al referèndum. PSC, PPC i Cs apareixen fent acusacions a Artur Mas per voler tirar endavant la consulta, per la qual cosa es fa constar la seva voluntat d'impedir-la. En dues ocasions, es fan paleses les diferències entre ERC i CiU en relació amb el format de la consulta.

Durant les notícies relacionades amb la manifestació de l'11-S del 2014, es fa saber que els republicans voldrien que la pregunta de la consulta fos més clara i que només n'hi hagués una, una opinió que no comparteixen els representants de CiU. A més, quan Artur Mas canvia el format de la consulta per intentar fer-la legal i això fa que deixi de ser vinculant, es fa saber l'enuig d'ERC per aquesta qüestió.

Durant el període de l'1-O, l'enquadrament de conflicte apareix en més ocasions (s'incrementa un 5 %). Ja no es presenta com un desacord entre presidents o governs dins el marc polític, sinó que es plantegen dos amplis bàndols enfrontats que van més allà de la política: el sector sobiranista (govern català, partits polítics a favor del referèndum, ciutadania que es manifesta a favor de la independència i del dret a vot i entitats sobiranistes) i el sector constitucionalista (govern espanyol, partits polítics contraris al referèndum, Tribunal Constitucional, Fiscalia de l'Estat i policia espanyola). Aquest conflicte ve a ser un intercanvi de desafiaments, per part del sector sobiranista, i d'avertiments, per part del sector constitucionalista.

A través dels informatius també es mostra que aquest conflicte augmenta a mesura que s'apropa la data de votació. Les notícies sobre l'anunci del referèndum i l'anunci de la data i la pregunta s'expliquen com la "insubmissió" del govern català, ja que no respecta les lleis espanyoles. Però a partir de l'aprovació de la Llei del referèndum d'autodeterminació vinculant sobre la independència de Catalunya, es mostren acusacions més dures entre polítics, que els mateixos periodistes qualifiquen amb aquest adjectiu, i s'assenyalen els "entrebancs judicials" que ha de superar el govern català per permetre la consulta. Això fa que se subratllin els problemes judicials als quals es poden haver d'enfrontar el govern català i el seu president i presenta el Tribunal Constitucional com l'òrgan que posa "traves" al referèndum.

Tot això va més enllà de les institucions polítiques, i els informatius mostren com diferents representants del sobiranisme, ja siguin polítics o portaveus d'entitats com ANC o Òmnium Cultural, qüestionen el sistema democràtic espanyol, sobretot arran dels enfrontaments policials que hi ha l'1-O de 2017. Els periodistes usen qualificacions com "antidemocràcia", "vulneració de drets", "deriva autoritària de l'estat", "repressió" o "cop d'estat". El discurs que es mostra per part del sector constitucionalista se centra merament en qüestions judicials, qualifica els polítics del govern català d' "irresponsables", "insubmisos" i diu que poden estar incorrent en delictes. Quan es parla dels enfrontaments entre manifestants i els cossos de seguretat espanyols, se subratlla la tensió entre ells i la possibilitat que la violència vagi en augment.

Pel que fa a l'enquadrament d'atribució de responsabilitat, apareix amb més freqüència durant el període del 9-N (56 vegades, que corresponen a un 25,6 %) que no pas durant l'1-O (39 vegades, que és un 14,5 %). Això s'explica perquè els periodistes se centren a detallar les decisions polítiques que pren el govern català i sobretot Artur Mas, president

de la Generalitat de Catalunya durant aquell període (2010-2016). Pràcticament es tracta d'un protagonisme individual, en el qual es fa Mas el màxim responsable de les accions que es duen a terme en l'àmbit polític.

¹⁴ Posteriorment, durant l'etapa del referèndum de l'1-O, la responsabilitat és compartida entre el president (Carles Puigdemont) i el vicepresident (Oriol Junqueras). De fet, es tracta d'un protagonisme coral a l'hora de prendre decisions, on no només el partit del govern hi participa (CDC), sinó que també compta amb l'empenta d'altres partits sobiranistes com ERC i la CUP.

En el cas del 9-N, notícies com l'aprovació de la Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana o la firma del decret de convocatòria acumulen més del 50 % d'enquadraments d'atribució de responsabilitat. Les dues accions depenen d'Artur Mas: és qui ha d'arribar a un acord entre partits polítics i qui ha de fer un "esforç" a fer possible la consulta i defensar el dret a vot. A més, es diu literalment que "treballarà per molt difícil que ho tingui" i, per tant, se subratlla el seu esforç per un bé comú o, en altres paraules, la seva habilitat d'alleugerir el problema. Quan es canvia el format de la consulta inicialment proposada, les notícies són explicades emfatitzant que ha estat una resolució exclusiva d'Artur Mas i que les seves són decisions transcendents. De la mateixa manera, el dia de la consulta del 9-N es mostra la compareixença del president per denotar que és el responsable únic de la celebració de la votació.

Aquesta responsabilitat personalitzada en la figura d'Artur Mas només és compartida quan es parla del govern català o bé del Parlament de Catalunya. En aquest cas apareixen perquè són les institucions que tenen competència per aprovar les lleis que fan possible la consulta. Amb menys freqüència es parla del govern espanyol com a responsable d'aportar solucions al conflicte: apareix en les notícies prèvies a la jornada del 9-N per ser qui defensa la "unitat d'Espanya" i qui "ha de fer el possible el compliment de la llei". Per tant, se li atorga el rol de respectar i defensar no només les decisions judicials, sinó també el model territorial. En paral·lel, es parla del Tribunal Constitucional per ser qui té la capacitat d'impedir legalment la consulta i es destaca així el rol que té el poder judicial a l'hora de celebrar-la.

El relat que es desprèn a través dels enquadraments d'atribució de responsabilitat és diferent durant l'etapa de l'1-O. Bàsicament, apareixen més actors responsables del problema i el protagonisme passa a ser coral. Com s'ha dit, ja no apareix el president de la Generalitat (en aquest període és Carles Puigdemont) com a únic responsable de fer possible una consulta, sinó que les decisions són gairebé sempre compartides amb el vicepresident, Oriol Junqueras. A més, les notícies sobre l'anunci de la data i la pregunta

¹⁴ Vegeu *Taula 6. Model de graella d'anàlisi dels frames genèrics*, en el qual consten les preguntes per a cada esdeveniment de Semetko i Valkenburg (2000).

o l'aprovació de la llei que permet celebrar un referèndum estan vinculades al Parlament de Catalunya i al govern català, i no a decisions personals del president Puigdemont.

També apareix un actor que no era present durant el període del 9-N: la ciutadania catalana. Es parla de la capacitat que té a l'hora de pressionar el govern perquè faci possible el referèndum, com per exemple a través de protestes o manifestacions. En canvi, els actors responsables d'impedir el referèndum, com puguin ser el Tribunal Constitucional o el govern espanyol, pràcticament no apareixen a l'enquadrament de responsabilitat (sí que ho fan a l'enquadrament de conflicte). El govern espanyol és mencionat tan sols quan es parla dels controls dels comptes de la Generalitat, perquè té la capacitat de fer-ne la gestió.

L'interès humà, que ocupa el tercer lloc dels enquadraments genèrics (15,4 %), apareix amb més freqüència en el període de l'1-O (18,2 %). I, a diferència dels *frames* de conflicte i d'atribució de responsabilitat, no apareix en tots els esdeveniments, sinó en 10 dels 16 totals. Aquest enquadrament s'identifica quan apareixen notícies relacionades amb protestes i manifestacions per motius diversos: mostrar la disconformitat quan el Tribunal Constitucional suspèn la consulta, donar suport al govern català perquè tiri endavant la consulta i, sobretot, celebrar la Diada de Catalunya tot reclamant el dret a vot i la independència. Aquestes protestes són molt més recurrents durant el període de l'1-O i és per això que l'interès humà hi té més presència.

Quan els informatius parlen d'aquestes manifestacions, donen exemples i cares visibles de la gent que hi participa. En totes les notícies es dona veu a individus que expliquen els motius pels quals estan manifestant-se o bé expressen el seu estat d'ànim i opinió. A més, i sobretot en les manifestacions de l'11-S i les jornades de votació, es mostren històries de persones que han hagut de fer un esforç per assistir-hi: venen de l'estranger i han hagut de fer un llarg desplaçament, tenen problemes de mobilitat o bé es tracta de gent anciana. Tot això fa que es fomentin sentiments d'empatia o simpatia cap a aquests votants o manifestants, ja que a més s'utilitzen termes com "emoció", "il·lusió" o "esperança" per definir l'estat d'aquestes persones.

Per contra, en els informatius de l'1 d'octubre, que és on l'interès humà té el percentatge més alt (37,7 %), els sentiments que es generen són de preocupació o empatia, perquè es mostren imatges de violència entre els cossos policials i els votants, així com persones ferides. Els termes que s'utilitzen per definir aquestes situacions també són negatius, com per exemple "ràbia", "enuig", "impotència" o "injustícia". Finalment, tant en la manifestació de l'11-S del 2014 com en la del 2017, s'insereix informació visual que pot ajudar a fer destacar aquestes emocions, ja que es mostren imatges aèries on s'observa gran quantitat de gent o es veuen banderes onejant i la gent cantant. Finalment, l'enquadrament de conseqüències econòmiques té un percentatge residual (0,8 %): apareix tan sols en quatre notícies; no s'utilitza per narrar el període referendari.

Taula 27. Definició dels *frames* genèrics sobre els processos referendaris

Nom del <i>frame</i> Presència televisiva (%)	Període 9-N	Període 1-O
<p>Conflicte (C) 64,3 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L'enfrontament és polític i està centrat entre govern espanyol i govern català (entre Mariano Rajoy i Artur Mas). • El conflicte és presentat com un estira-i-arronsa entre els dos presidents per la qüestió de la consulta; es fan retrets i acusacions mútues i es destaca la seva falta d'entesa. • Es mostren desacords entre els mateixos partits sobiranistes (entre CiU i ERC). • El rol de perdedor és atribuïble al govern català perquè es veu forçat a canviar el format de la consulta, però la jornada de votació és presentada com una victòria dels sobiranistes. 	<ul style="list-style-type: none"> • L'enfrontament es produeix entre múltiples actors més enllà de la política: als partits polítics s'hi sumen institucions judicials, entitats sobiranistes i ciutadania. • El conflicte no és només un enfrontament dialèctic, sinó que té conseqüències judicials per als representants polítics sobiranistes. És explicat com un desafiament sobiranista i una ofensiva constitucionalista al voltant del compliment de la llei espanyola. El sector sobiranista és presentat com a guanyador perquè es diu que aconsegueix celebrar el referèndum.
<p>Atribució de responsabilitat (AR) 19,5 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitat personalitzada a través del president de la Generalitat de Catalunya (Artur Mas), a qui s'atorga el pes de les accions i decisions polítiques del govern català: treballa pel bé comú; s'esforça per arribar acords; ha de defensar i garantir el dret a decidir; pren decisions transcendents pel futur de Catalunya. • El president del govern espanyol (Mariano Rajoy) apareix com el responsable d'apaivagar el conflicte des de les institucions espanyoles gairebé com a únic protagonista: defensa la unitat territorial espanyola; garanteix el compliment de la llei. 	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitat compartida entre el president i vicepresident de la Generalitat (Carles Puigdemont i Oriol Junqueras) i altres partits sobiranistes. • El Parlament de Catalunya i el govern català apareixen més freqüentment que l'anterior període: són responsables de celebrar un referèndum i aprovar les lleis parlamentàries. • La ciutadania catalana és un nou personatge d'atribució de responsabilitat: pressiona a través de les manifestacions per defensar el dret a vot. • Poca presència dels personatges del sector constitucionalista o del govern espanyol vinculats a aquest enquadrament.

	<ul style="list-style-type: none"> • Apareix un tercer personatge implicat en el conflicte, el Tribunal Constitucional, com a òrgan defensor de la Constitució Espanyola. 	
Interès humà (IH) 15,4 %	<ul style="list-style-type: none"> • Apareix en les notícies que parlen sobre manifestacions i protestes contra les decisions del Tribunal Constitucional respecte al referèndum i durant les Diades de Catalunya. • Els testimonis expliquen històries personals en les quals se subratlla l'esforç que fan per assistir a les manifestacions (s'explica com estan afectats pel problema). • S'utilitzen adjectius per qualificar l'estat d'ànim de la gent ("emocionada", "il·lusionada") i per definir les mobilitzacions ("grans multituds", "transcendentals", "històriques"). • La informació visual que acompanya el text pot generar sentiments d'indignació/preocupació (actuació policial de l'1-O) o empatia (manifestacions 11-S). 	
Economia (CE) 0,8 %	<ul style="list-style-type: none"> • S'informa de manera superficial de les possibles conseqüències d'una Catalunya independent i es diu que hi hauria guanys financers, però no s'aprofundeix a dir quin model de finançament hi hauria ni quins aspectes de l'economia canviarien. • En un cas es parla dels costos econòmics que pot tenir el conflicte català en la fuga d'empreses (instal·lar-se en altres regions d'Espanya) o la borsa espanyola (davallada de les inversions). 	

Font: elaboració pròpia a partir de la proposta de Semetko i Valkenburg (2000)

6.4.1.1. Conflicte

L'enquadrament de conflicte s'explica com l'èmfasi que fa la història a reflectir el desacord entre partits, individus, grups o països: si es produeixen retrets entre ells, si es fa referència a dues o més parts del problema i si hi ha guanyadors i perdedors (Semetko i Valkenburg, 2000). Els informatius de TV3 recorren amb molta freqüència a aquest enquadrament (64 %) i ho fan per explicar el procés sobiranista primerament com un conflicte entre governs i, posteriorment, com una disputa que inclou més actors. A continuació, s'explica i s'exemplifica com s'utilitza aquest *frame*.

a) Període 9-N

Durant el període del 9-N, les notícies subratllen els retrets que es fan els dos bàndols enfrontats pel que fa al dret a votar i la independència de Catalunya. La disputa està centrada en govern espanyol i català, i personalitzada en Artur Mas i Mariano Rajoy. Des del primer moment, doncs, es presenten dos punts de vista i, en canvi, pràcticament no hi ha espai per a terceres veus o opinions intermèdies. No és fins que s'apropa la data de la jornada del 9-N que es comencen a incloure altres actors al conflicte i que se'n comença a parlar com una situació de bloqueig amb dues parts cada vegada més inflexibles.

Cada vegada que el govern català anuncia una decisió política, els informatius mostren la reacció del contrincant, en aquest cas del govern espanyol o bé dels partits de l'oposició del Parlament de Catalunya (PPC, Cs, PSC). Aquest desacord és mostrat amb les declaracions dels polítics o bé amb expressions i metàfores que el periodista utilitza per fer una valoració del conflicte. Per exemple, quan s'anuncia que es farà una consulta, apareixen afirmacions com les següents: Francesc Homs, com a portaveu de CiU, "ha acusat el PP i Cs de voler liquidar Catalunya" (U1.01); "l'executiu de Rajoy ha respost amb contundència, ha tancat la porta a qualsevol negociació possible" (U2.03); "Madrid no està disposat a autoritzar-lo" (U2.01); els periodistes defineixen la situació com un "xoc de trens" (U3.03).

Fins i tot en la manifestació de l'11-S de 2014, els informatius mostren de nou les discrepàncies entre polítics. En aquest cas, s'assenyala el govern espanyol com el responsable d'encallar el conflicte si no permet celebrar una consulta, ja que per exemple s'utilitza el terme "reiterar" per mostrar que no canvia el seu posicionament: "CiU ha dit a Mariano Rajoy que si no autoritza la consulta, provocarà inestabilitat econòmica; [...] Rajoy ha reiterat la seva petició de retirada de consulta, davant els retrets de CiU que diu que si no fa cap proposta es generarà desconfiança als mercats" (U07.05); "des del partit del PP, el seu número tres ha parlat que avui han convertit una diada festiva en una diada excloent" (U08.09).

En el cas de la suspensió cautelar de la consulta, el govern espanyol i més concretament Mariano Rajoy són presentats com els guanyadors de la batalla. Això es justifica perquè els periodistes mencionen que el president ha sigut ovacionat i aplaudit per la decisió de

suspendre la consulta, per la qual cosa es fa saber que rep el suport del seu bàndol i que ha aconseguit avançar en la lluita contra el referèndum: “avui la bancada popular fins i tot s’ha posat dreta per ovacionar el seu cap de files per la contundent resposta que ha donat sobre la consulta catalana” (U20.04). No obstant això, el conflicte queda assegurat quan els informatius expliquen que el govern català vol seguir fent passos per aconseguir el seu objectiu: “Homs ha volgut deixar clar que el govern no plega veles, ha dit literalment, i que el Procés continua” (U20.03).

En una ocasió, concretament quan Artur Mas canvia el format de la consulta, l’enfrontament és explicat entre individus i grups polítics del mateix bàndol, és a dir, dels que defensen el dret a vot. S’explica com una crisi interna que té a veure amb el trencament de la unitat entre CiU, ERC, CUP i ICV: en paraules dels mateixos periodistes, “unitat esquerdada” (U24.01); “hi ha una preocupació general estesa sobre aquesta ja clara esquerda en la unitat dels partits pro-consulta” (U24.11) o “decepció davant la unitat de partits” (U26.01); “el President ha llançat un nou full de ruta que no ha estat acordat prèviament amb la resta de les forces pro-consulta” (U24.01). Es mostren totes les reaccions d’aquests partits i se situa Artur Mas com a víctima perquè ha de fer front a les crítiques i retrets dels seus companys polítics: “avui ha estat un tots contra Mas” (U25.01); “Artur Mas ha hagut de fer front a les crítiques dels seus antics socis i partidaris de la consulta; la resta d’oposició ha furgat en la ferida” (U25.01).

L’enfrontament entre el govern espanyol i el català torna a aparèixer quan s’impugna la consulta. És explicat com un estira-i-arroña perquè el govern espanyol vol frenar el procés participatiu i es parla que prepara un “recurs per impugnar el nou 9-N” (U27.01). Aquesta decisió s’ha de traslladar al Tribunal Constitucional per si accepta la suspensió i es parla d’un “toc d’atenció al govern de la Generalitat” (U28.02). Per contra, es presenta com un desafiament el fet que el govern català segueixi convocant la consulta tot i les prohibicions: “han afirmat que seguiran treballant perquè el 9-N sigui possible” (U27.01); “el govern català ha deixat clar que el 9-N tira endavant amb totes les conseqüències malgrat la suspensió del tribunal” (U29.01); “diuen que hi ha un abús de poder per part del govern espanyol” (U28.01).

Finalment, durant les notícies relacionades amb la jornada de la consulta, apareix de nou el conflicte, que s’accentua sobretot després del 9-N. Prèviament a la consulta, els periodistes valoren les declaracions de la vicepresidenta del govern espanyol de “màxima duresa i contundència contra Artur Mas” (U32.03), i ja es comença a percebre el que serà una constant en el període de l’1-O: parlar del Procés com una situació d’enquistament i bloqueig. Els periodistes consideren que “no hi ha diàleg possible” (U35.04). En aquest esdeveniment, apareix la Fiscalia de l’Estat com un nou actor protagonista del conflicte, que ha d’elaborar la querrela contra Artur Mas per desobediència. Per tant, el discurs té a veure amb el fet que Artur Mas està en perill, advertit per múltiples actors. També es

presenta la Fiscalia de l'Estat i també el Tribunal Constitucional com un "enemic" que té més poder i que està format per més persones.

En poques ocasions, per tant, es para d'altres actors involucrats en el conflicte que no siguin de l'àmbit polític, com poden ser les entitats sobiranistes o unionistes. Només en una ocasió es menciona la Societat Civil Catalana per dir que ha demanat a la població que no vagi a votar el dia de la consulta (U32.05). En un altre cas, se cita la policia espanyola per mostrar el seu descontentament amb la manera en què el govern català i espanyol no es posen d'acord en com ha d'actuar la policia: "retreu als governs que els posin al mig d'aquesta confrontació" (U30.02).

Un altre element que es repeteix al llarg de les notícies és la personalització del conflicte entre els màxims representants de Catalunya i Espanya, en aquest cas Artur Mas i Mariano Rajoy. Els informatius mostren contínuament acusacions per part de polítics de l'oposició cap al president català o espanyol: "Pere Navarro considera que Mas ha aprovat la data i la pregunta només per poder aprovar els pressupostos; els socialistes fa dies que insisteixen que tothom sap que la consulta no es farà, i ha acusat ERC i ICV de permetre que s'aprovin els pressupostos més antisocials de la història" (U5.01); "Alicia Sánchez-Camacho ha llançat a Mas el repte d'acatar el resultat del Congrés dels Diputats; [...] Rivera ha demanat que Artur Mas no en surti impune" (U4.02).

La personalització cap a Artur Mas és recurrent en els altres esdeveniments, i genera la idea que és el centre de crítiques. És a dir, pràcticament no s'ensenyen retrets del president català cap a la resta de polítics, sinó que una part àmplia l'acusa a ell, posicionant-lo com a víctima. Per exemple, quan s'aprova la llei que ha de possibilitar la consulta, es citen les crítiques de polítics espanyols i catalans: "Soraya ha advertit a Mas que s'ho pensi abans de firmar i li ha tornat a exigir que compleixi la llei" (U13.02); "Alicia Sánchez-Camacho demana a Artur Mas que no jugui més amb el calendari de la consulta i que rectifiqui seguint l'exemple que li ha marcat Alex Salmond amb la seva dimissió" (U14.03); "Sánchez ha qualificat Artur Mas d'insensat i l'ha acusat de voler dividir els catalans" (U14.05).

El mateix passa quan el president català firma el decret de convocatòria: els retrets que mostren els informatius són de diferents polítics i dirigits cap a una persona, Artur Mas. Per exemple: "Sáenz de Santamaría critica l'actuació del president català" i "ha advertit al govern català que no podrà continuar amb l'organització de la consulta" (U17.05); "Cs ha titllat Artur Mas d'irresponsable per enganyar els catalans amb una consulta que estan convençuts que no es farà; han dit que és un polític temerari i que ha firmat la seva mort política" (U17.06); "el PSOE ha criticat la firma del decret i ha fet costat a l'executiu en l'execució" (U17.05). També es mostra la resposta que dona Artur Mas als polítics espanyols citats que, a través de la metàfora de David i Goliat, s'explica l'enfrontament com una batalla on hi ha enemics més poderosos (l'estat espanyol) als quals el poble

català ha de fer front: “l’adversari al qual ens enfrontem és molt més poderós que nosaltres, i David no va vèncer a Goliat perquè era molt fort, sinó perquè era molt astut i molt hàbil, i la combinació de les dues coses [...] és la que pot fer que el que té menys força se’n surti” (U15.01).

El personalisme també és exemplificat a través de Mariano Rajoy, enfrontat amb Artur Mas. Quan se suspèn la consulta, els periodistes expliquen el posicionament dels dos presidents per fer palès el seu desacord: del mateix fet, els polítics en fan lectures antagòniques. D’una banda, es mostra la reacció de Mariano Rajoy a la decisió del Tribunal Constitucional, que considera il·legal la celebració d’un referèndum: “Mariano ha instat al president de la Generalitat a complir la decisió del tribunal” i “ha qualificat la consulta de frau a la Constitució” (U20.04). Aquesta reacció la confronten amb la d’Artur Mas, que defensa que el dret a vot no és il·legal: “Mas responia a Mariano Rajoy que això no és un referèndum encobert, que és una consulta, que no pot ser il·legal demanar als ciutadans” (U19.03).

Els *Telenotícies* inclouen la premsa internacional per escollir afirmacions que permetin comparar la situació de Catalunya amb altres similars, com el conflicte del Regne Unit i Escòcia. Això, en certa manera, posiciona l’espectador, perquè normalitza el fet de demanar una consulta i mostra que les coses es poden fer de manera diferent, és a dir, que altres països permeten un referèndum i no entren en conflicte: “la premsa diu que el govern espanyol bloqueja el referèndum; aquí es fixen en la prohibició perquè el Regne Unit sí que ha aprovat un referèndum” (U2.16).

b) Període 1-O

Durant el període de l’1-O, l’enquadrament de conflicte és el que té més presència per explicar les notícies sobre el procés referendari. No obstant això, aquest és representat de manera diferent respecte a l’etapa del 9-N. D’una banda, el nombre d’actors involucrats en el conflicte creix i ja no es parla d’una disputa merament política entre governs. De fet, es transmet la idea d’un increment de la tensió perquè es presenten dos bàndols encallats, des del qual cadascun intenta imposar les seves decisions i ometre les peticions de l’altre. La Fiscalia General de l’Estat, el Tribunal Constitucional i les forces de seguretat espanyoles protagonitzen els últims esdeveniments analitzats i són retrats com el bàndol que exerceix la força i el poder sobre un bàndol afeblit, tractat injustament i incomprès (ciutadania catalana).

Quan s’anuncia que es vol fer un referèndum, els informatius presenten les peticions que fa Carles Puigdemont i que tenen a veure amb una possible anticipació d’un enfrontament amb l’Estat. És a dir, es subratlla que el referèndum pot ser “no pactat” amb el govern espanyol: “intentarà pactar-lo amb l’Estat, però si no hi haurà referèndum o referèndum” (U38.01); “convocarà referèndum amb l’aval o no de l’Estat” (U40.01). Mesos més tard, quan es diu la data i la pregunta del referèndum, els periodistes opten per incloure diverses

veus que critiquen el referèndum (com els partits catalans de l'oposició i el govern espanyol) i també més veus que el defensen (ciutadania o entitats sobiranistes). D'aquesta manera, es mostren els dos posicionaments ideològics: “el govern espanyol garanteix que no hi haurà 1-O perquè és il·legal” (U44.02); “la Moncloa ha mirat amb lupa les intervencions d'avui i s'ha posat alerta” (U43.11); “Catalunya fa un pas més en el desafiament separatista”; “les entitats s'han mostrat convençudes que el referèndum es farà encara que el govern espanyol no ho vulgui” (U45.01).

Quan s'aprova la llei que ha de permetre la celebració del referèndum, el conflicte està representat entre el sector sobiranista i el sector constitucionalista. Els mateixos presentadors anomenen aquest desacord un “xoc de trens institucional” (U47.03). No s'observen retrets entre individuals, sinó que es mostren declaracions de diversos partits acusant el “govern” i no Carles Puigdemont o Mariano Rajoy. Aquest conflicte es manifesta en idees com que Rajoy “actuarà amb fermesa” quan es diu que aquest vol evitar que se celebri la consulta (U46.02). O quan el líder de Cs, Albert Rivera, “va més enllà i demana que no es descarti la suspensió de l'autonomia” (U46.02). En una de les notícies es fa una valoració del conflicte perquè el presentador considera que la “per la part espanyola, continua sense haver-hi alternatives” (U47.05). Per tant, s'està donant per descomptat que el govern espanyol és el responsable d'“encallar el conflicte”. Aquesta afirmació s'enllaça amb unes declaracions que la cambra parlamentària del Regne Unit va fer sobre el conflicte català i que també s'aprofiten per “constatar el clima de confrontació per falta d'alternatives polítiques” (U47.05).

La suspensió de la convocatòria és explicada novament com un enfrontament entre el sector sobiranista i l'Estat: “les maquinàries de l'Estat i de la Generalitat ja estan en marxa”. En aquest cas, es dona més protagonisme a Mariano Rajoy i a la Fiscalia General de l'Estat i no als grups polítics que també estan en contra del referèndum, com el PSOE i Cs. El fet de suspendre el referèndum és considerat pels presentadors com un “atac” (U49.01) o una “ofensiva” (U49.07) cap al govern català: es diu que el govern espanyol, el fiscal i el Tribunal Constitucional s'han agrupat per aturar la votació. Per tant, s'utilitza un llenguatge bèl·lic per explicar les decisions del tribunal i les conseqüències que se'n deriven. A través de la figura de Mariano Rajoy s'accentua aquesta idea d'“ofensiva”: es mostren les seves declaracions i es valoren com “un discurs extremadament dur” i amb “molta contundència” (U49.03). De la mateixa manera, es parla d'“advertiments cap a les institucions catalanes” i es transmet la idea que hi ha una gran quantitat d'avisos: “les advertències no acaben aquí” (U49.03).

Quan comencen a aparèixer amb més freqüència els actors de l'àmbit judicial, com la Fiscalia i el Tribunal Constitucional, el relat de conflicte continua sent explicat com una ofensiva de l'Estat cap al govern català: “el centre judicial és cada cop més intens contra Puigdemont i Forcadell” (U50.01). Les declaracions que s'insereixen és per ressaltar els advertiments per part del govern espanyol o bé les acusacions que fa Carles Puigdemont:

“ha fet una crida als independentistes perquè es facin enrere i evitin així mals majors” (U51.05); “el president ha denunciat una deriva autoritària de l’Estat” (U51.03). També apareix una valoració d’un periodista que fa que es posicioni en la defensa del referèndum i qüestioni l’actuació del Tribunal Constitucional: “cap article del codi penal penalitza fer un referèndum i tot i així el Tribunal ho ha suspès” (U50.02).

La cessió d’espais públics per permetre la votació de l’1-O és un tema recurrent als informatius de TV3. El que es fa és explicar les notificacions que la Fiscalia envia als ajuntaments catalans perquè no col·laborin en l’organització del referèndum. Alguns dels alcaldes decideixen no fer-ne cas, i els informatius donen les dades de quins ajuntaments facilitaràn el referèndum i quins no i, per tant, es dona la informació necessària a l’espectador perquè pugui identificar els alcaldes favorables i contraris a la celebració de la consulta. Això contribueix a dividir les parts enfrontades i etiquetar qui pertany a un bàndol o altre. A més, es destaca el fet que alguns alcaldes vulguin cedir locals malgrat les advertències judicials, cosa que situa a aquest col·lectiu com a part del conflicte: “els alcaldes diuen que es mantenen forts davant del fet d’haver de declarar” (U55.02); “alguns alcaldes desafien el TC” (U55.02).

Les notícies sobre la manifestació independentista del 2017 també opten per un relat centrat en l’enfrontament entre el món sobiranista i l’estat espanyol, amb més presència que en altres ocasions de la Fiscalia de l’Estat, el Tribunal Constitucional i la Guàrdia Civil. De fet, a l’hora de valorar la manifestació, es destaca que hi hagi querelles i advertiments contra els responsables d’organitzar el referèndum i es tornen a valorar les actuacions judicials com una “ofensiva” i les actuacions del sector sobiranista com un “desafiament”: “l’independentisme ha tornat a omplir el centre de Barcelona de forma massiva, cívica i contundent amb l’ofensiva política i judicial en contra” (U53.01); “alguns alcaldes desafien el Tribunal Constitucional” (U55.02). Es presenta Mariano Rajoy com a protagonista d’aquests advertiments, i es deixa entreveure que exerceix pressió sobre diversos col·lectius: hi ha hagut “una altra advertència del govern de Rajoy als funcionaris; no es poden destinar diners al referèndum perquè respondran amb el seu patrimoni” (U54.03); “el president espanyol ha fet un pas més enllà: que no vagin a les meses” (U55.08).

Pel que fa als registres per part de la Guàrdia Civil a les conselleries de la Generalitat, els informatius ho mostren com un empitjorament del conflicte, tant en l’àmbit polític com el social i judicial. Els periodistes utilitzen els mateixos adjectius dels polítics sobiranistes per valorar els escorcolls com a “pràctiques antidemocràtiques”, “vulneració de drets” i “decadència democràtica de l’estat espanyol”. Un altres exemple és quan es parla d’ERC per donar a conèixer les seves valoracions: “ha denunciat una deriva autoritària i repressiva del govern espanyol envers al referèndum” (U56.03); “ERC deixa de banda el to propositiu utilitzat fins ara i diu que el govern espanyol està mostrant la seva pitjor cara en dècades; ha comparat la política del PP amb el franquisme” (U60.15). També

s'utilitzen les declaracions de les entitats sobiranistes per fer valoracions similars: “denuncien l'atac de la democràcia que suposa l'estratègia regressiva de l'estat espanyol; parlen que es vulneren els drets dels ciutadans si no deixen votar” (U57.10); “les forces catalanes que donen suport al referèndum han criticat durament el govern espanyol pel que consideren un atac a Catalunya i a la democràcia” (U58.13); “Jordi Sánchez ha denunciat que l'estat espanyol ha comès un cop d'estat contra Catalunya” (U59.21).

Els informatius detallen totes les detencions i motius dels escorcolls, moments en què els periodistes valoren i qüestionen alguns d'aquests aspectes: “hem fet preguntes a experts perquè hi ha coses que ens grinyolen”; “els detinguts han estat traslladats molt aviat; aquest és el primer fet sorprenent però no l'únic; un altre fet encara més estrany és que declaraven emmanillats; i l'última cosa rara és que van atribuir un delictes de sedició” (U60.03). El conflicte, en el camp judicial, s'explica sobretot pels enfrontaments entre les forces de seguretat i les persones que es manifesten com a protesta pels escorcolls: es mostren els crits dels protestants o es parla de “tensió entre Mossos d'Esquadra i manifestants; s'ha creat un estira-i-arronsa” (U58.07); “pols entre agents i manifestants; la temperatura ha tornat a pujar al migdia quan hi ha hagut un estira-i-arronsa” (U58.07); “els manifestants volien que els policies sabessin que no eren benvinguts” (U58.06).

Les veus que critiquen l'actuació del govern català, en el cas de les detencions, estan representades per membres de la Societat Civil Catalana, que denuncia “un ambient tens amb professionals i enfrontaments” i qualifica el referèndum d’“antidemocràtic”. També es compara, a través d'un dels seus portaveus, el moviment independentista amb la ideologia nazi (U57.14). S'explica un fet sobre uns cartells que Arran va penjar assenyalant els alcaldes del PSOE, Cs i PP que no cedien locals per votar i es diu com els partits constitucionalistes consideren que “és fruit de la desesperació de l'independentisme” (U57.08).

Finalment, les notícies sobre la jornada de votació de l'1-O són explicades en la mateixa línia que l'esdeveniment anterior. En l'àmbit polític es parla de l'enfrontament entre govern català i espanyol i en l'àmbit social s'incideix a parlar de l'actuació de les forces de seguretat. Alguns exemples de la batalla política tenen a veure amb les acusacions mútues de dur a terme pràctiques antidemocràtiques (ho diu el sector sobiranista) o bé dur a terme un cop d'estat (acusacions per part del sector constitucionalista): “el ministre Zoido ha acusat directament Puigdemont d'atjar l'odi contra els policies espanyols” (U65.21); “ERC ha anunciat que presentarà una querella contra el portaveu del PP per unes declaracions en què acusa els republicans de voler morts a Catalunya” (U65.23); els representants de Cs “han qualificat l'1-O com el pitjor cop d'estat a la democràcia” (U61.13); “ha assegurat que les autoritats catalanes han trencat la llei i és una responsabilitat greu” (U65.02); “el govern denuncia la seva indefensió davant les resolucions judicials emeses sobre el referèndum” (U62.09).

D'altra banda, el conflicte és molt present a través del que s'explica sobre els votants i la Policia Nacional o la Guàrdia Civil. Els periodistes tendeixen a presentar els votants com a víctimes i a explicar les actuacions de les forces de seguretat espanyoles com la part que inicia i busca l'enfrontament: "la Policia Nacional ha irromput de molt males maneres [en un col·legi electoral] i els han demanat on eren les urnes i les paperetes del referèndum" (U62.03). També, per exemple, s'explica un enfrontament que es produeix entre els veïns de la població de Calella i uns policies que hi estan allotjats; es fa èmfasi en com ha actuat la policia: "ha fet que es visquessin moments de tensió entre veïns i Guàrdia Civil; hi va haver un grup de guàrdies que van baixar de paisà i van sortir amb les porres i va haver-hi enfrontaments" (U64.16). Es valora també aquest fet tot considerant que és una situació greu i delicada, utilitzant expressions com "hi ha molt combustible en l'ambient", "hi ha por que salti l'espurna" o hi ha "veus que criden a la calma" (U65.20). Però, a més, els informatius insereixen les declaracions de testimonis que han patit algun tipus d'agressió i que es queixen a càmera del tracte rebut. L'endemà de la votació, en els informatius també s'ensenyen els desperfectes ocasionats en alguns col·legis electorals, fent èmfasi en les destrosses, com portes forçades o vidres trencats.

6.4.1.2. Atribució de responsabilitat

L'atribució de responsabilitat té a veure amb la manera com la història suggereix que el govern té alguna part d'habilitat d'alleugerir el problema i n'és responsable, i si s'assenyala un individu o grup com a responsable (Semetko i Valkenburg, 2000). Les notícies del procés sobiranista de Catalunya utilitzen aquest *frame* per parlar del president de la Generalitat com el màxim responsable de les accions i decisions polítiques sobre la consulta del 9-N i del govern català en el cas del referèndum de l'1-O.

a) Període 9-N

Durant tot el període del 9-N, l'enquadrament d'atribució de responsabilitat apareix majoritàriament amb la responsabilitat que s'atorga al president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, amb totes les accions que tenen a veure amb l'organització i convocatòria de la consulta. És retratat com a pràcticament l'únic protagonista de la presa de decisions i se'n parla de forma positiva, en tant que es subratlla que supera dificultats i realitza esforços per fer possible les demandes de part del poble català. La responsabilitat es magnifica perquè els periodistes valoren com a transcendents i històriques les seves decisions, i només quan s'impugna la consulta es parla de les possibles il·legalitats que estaria cometent el president. Són poques les ocasions en les quals comparteix protagonisme pel que fa a la responsabilitat. Quan ho fa, és perquè se cita Mariano Rajoy o bé el Tribunal Constitucional per la capacitat que tenen d'intervenir en el conflicte. Altres vegades, es parla de la responsabilitat del govern català i espanyol, sense personalitzar el conflicte en les figures dels presidents.

Pel que fa a l'anunci i la data de la pregunta de la consulta del 9-N, s'assenyala que va ser el President qui va fer possible que s'arribés a un acord entre partits i es destaca que aquesta fita era complicada. S'utilitzen connotacions positives, ja que es diu que "ha aconseguit" reptes difícils: "el govern va tancar-se per mirar de trobar una solució a tot plegat; ha aconseguit que líders de set partits diferents mantinguessin la discreció a través de negociacions" (U2.02). El mateix passa amb la manifestació de l'11-S de 2014, perquè es diu que Artur Mas procura pel "poble català" i que "treballarà per molt difícil que ho tingui" (U8.04) en referència a fer possible una consulta: "Artur Mas ha dit que farà tot el que pugui per mantenir la unitat i ha demanat a Madrid que negociï; diu que el poble català vol votar i ser respectat" (U8.04).

S'utilitzen expressions com la "voluntat" d'Artur Mas de convocar la consulta, o la seva insistència que incrementi la quantitat de població favorable a l'autodeterminació: "Mas ha demanat que no es silenciï el vot del poble català i manté ferma la voluntat de convocar la consulta amb l'interès de refermar la unitat política dels convocants i, fins i tot, ampliar-la" (U7.01). A mesura que avancen els esdeveniments i Artur Mas decideix canviar el format de la consulta, es fa èmfasi novament en la voluntat del president de lluitar pels seus objectius i, de forma extensible, els de part de la ciutadania catalana que demana poder votar: "el president diu que no posarà les coses fàcils a Madrid, però no concreta com ho farà" (U24.09).

A aquesta personalització d'Artur Mas, que en els primers esdeveniments és explicada per ser qui pren les decisions, se li afegeix un nou element: les seves accions són valorades com a històriques i transcendents per al futur de Catalunya. Aquest fet encara magnifica més la figura del president català com a referent polític i amb poder: "el govern ja ho té tot a punt per convocar la consulta i la Presidenta ha qualificat aquest dia d'històric; [...] partidaris del dret a votar han aclamat Artur Mas" (U12.01); "una prova de la transcendència del moment és el nombrós grups de convidats que hi ha hagut en aquesta sessió plenària" (U12.01). A més, es destaca que el president té el suport de la ciutadania i que, per tant, actua segons aquest suport. És a dir, els periodistes legitimen les accions polítiques del president perquè les relacionen amb una demanda social, com una resposta a les peticions o desitjos de part de la societat catalana: "Artur Mas ha estat rebut amb algunes mostres de suport per part de la ciutadania" (U15.01); "Artur Mas complia avui la seva promesa: convocar els catalans a les urnes per la consulta del 9-N" (U17.01); el President ha demanat ajuda als catalans pel camí que des d'avui, diu, obre un abans i un després per a la història de Catalunya" (U17.01).

En altres ocasions, els periodistes remarquen que del president de la Generalitat depenen altres persones, cosa que atorga poder i valor a les seves decisions: "determinació, ferma, habilitat i astúcia, així és com creu Artur Mas que cal actuar en aquest moment en què té tothom pendent de convocar la consulta" (U14.01); "es reunirà amb tot el seu equip per posar en marxa el 9-N" (U15.01). Quan Artur Mas decideix canviar el format

de la consulta i plantejar unes eleccions amb caràcter plebiscitari, es remarca que és una decisió que no ha estat pactada amb els altres partits proconsulta i, per tant, la responsabilitat depèn exclusivament d'ell. En altres ocasions, la responsabilitat s'atorga al govern català i no només a Artur Mas, sobretot quan s'apropa la data de la consulta i hi ha impediments legals per dur-la a terme: “el govern català es fa responsable del 9-N, però deixa l'execució en mans dels voluntaris”; “el govern és qui lidera el procés participatiu”; “la Generalitat lidera, es fa responsable de tot aquest procés” (U32.02).

Per contra, se subratlla el caràcter d'irresponsabilitat en què pot incórrer el govern català si decideix fer la consulta. En aquest sentit, també s'explica la crida a la participació que ha fet Artur Mas, demanant al poble de Catalunya que participi “sense por” i ironitzant pel fet que ell pugui ser detingut. Cal senyalar que es parla d'Artur Mas com el màxim responsable d'aquestes accions i també de cometre una possible il·legalitat: “Artur Mas s'ha posat al capdavant de tots els voluntaris assumint l'única responsabilitat pel fet que avui s'hagin usat locals públics”. I ja no només aquest actor és assenyalat pels periodistes, sinó que també s'utilitzen les mateixes declaracions del ministre de justícia espanyol per culpar-lo del que pugui passar: “el ministre de Justícia n'ha responsabilitzat personalment a Artur Mas”.

Finalment, els altres actors associats a l'enquadrament de responsabilitat, Mariano Rajoy i el Tribunal Constitucional, apareixen sobretot en els últims esdeveniments del període del 9-N. És també quan es materialitzen les accions per impedir la consulta a través de mecanismes legals. En aquest sentit, els periodistes expliquen que “la potestat de regulació i autorització de referèndums és exclusiva de l'Estat” i es diu que “la Generalitat no té competència per fer referèndums” (veure U19.01). Els magistrats del Tribunal Constitucional són citats per dir que s'encarreguen de decidir conjuntament la suspensió de la nova proposta de consulta i que, juntament amb el govern espanyol, vetllen pel compliment de la llei. També Mariano Rajoy apareix com una de les persones amb capacitat per impedir la consulta: “Rajoy ha de treballar perquè Espanya es mantingui unida i sigui un soci fiable dins la UE” (U2.03).

b) Període 1-O

L'enquadrament d'atribució de responsabilitat és representant de manera diferent respecte al període del 9-N. Mentre que en l'anterior etapa el president de la Generalitat era el principal protagonista i responsable de les decisions, en el referèndum de l'1-O el protagonisme es reparteix. Els periodistes mencionen més actors implicats en la presa de decisions, sobretot del bàndol sobiranista. Per tant, es parla d'una decisió acordada i fruit de la voluntat de múltiples actors, polítics i socials, cosa que també atorga més legitimitat a la convocatòria d'un referèndum. En canvi, en la consulta del 9-N el relat té més a veure amb la convicció i voluntat personal o, fins i tot, mèrit individual, del president de la Generalitat. És destacable que en aquest període el govern espanyol o altres institucions

de l'estat espanyol tampoc no tinguin gaire protagonisme pel que fa a les decisions polítiques.

L'anunci del referèndum i els registres a les conselleries de la Generalitat són els dos únics esdeveniments en què es produeix personalisme en la figura de Carles Puigdemont. Com a president, es diu que Puigdemont és qui pot i vol convocar un referèndum: “en el seu discurs condicionarà la celebració d'un referèndum i la necessitat que aquest sigui vinculant i tingui garanties” (U37.01); “es referma amb el compromís d'un referèndum” (U38.01). Els periodistes, en aquest mateix esdeveniment, donen protagonisme a Puigdemont perquè parlen d'una sessió parlamentària que té a veure amb la “qüestió de confiança” del president, és a dir, es fa una votació per si s'està d'acord que continuï a la presidència. S'utilitzen paraules com “dia històric” o “eufòria” en relació amb el resultat favorable a la continuïtat de Puigdemont (U38.03). En el cas dels registres a les conselleries, es parla del president català com a principal actor executor de la consulta i se li atribueix la potestat de poder-la dur a terme: “un discurs [de Carles Puigdemont en un acte de PDeCAT] que ha començat dient que el referèndum es farà i es podrà votar malgrat l'amargor amb el qual s'haurà de fer aquest referèndum” (U60.20); “Puigdemont assegura que el referèndum es farà” (U59.02).

En canvi, quan s'anuncia la data i la pregunta del referèndum, el pes recau en dos actors: Carles Puigdemont i Oriol Junqueras. Amb paraules dels presentadors, es diu en plural que “el president i el vicepresident faran pública la data i pregunta de la consulta” (U42.01). Una altra mostra és que en els informatius del 10 de juny de 2017 s'anuncia que el director de TV3 els farà una entrevista als dos. La idea que, aquest cop, la responsabilitat és compartida es manifesta amb expressions com les següents: “Puigdemont s'ha reunit amb els seus col·laboradors” (U43.01); “Puigdemont ha rebut el suport d'alcaldes i regidors del PdeCat” (U43.02); “s'ha volgut deixar clar des del govern que no hi haurà passes enrere” (U45.01). Aquest protagonisme coral s'explica també perquè les notícies donen més presència i veu a les entitats sobiranistes i a la ciutadania. És a dir, se'ls atribueix la capacitat d'ajudar en la defensa i promoció del referèndum: el govern ha demanat que “el món municipal sigui actiu i compromès amb la celebració del referèndum” (U43.02); “demà és la primera oportunitat per demostrar que qui té el comandament és la ciutadania” (U44.01).

En altres ocasions, es menciona que la responsabilitat és del govern català i no de persones concretes: “la tasca del govern és garantir que tots els ciutadans puguin exigir el seu dret a vot i fer-ho de manera acordada amb els ajuntaments” (U53.05). Dos dies abans de la celebració de la consulta, es fa referència també al govern català per ser qui ha de mostrar i anunciar els resultats. En una ocasió, els Mossos d'Esquadra apareixen com un dels actors al punt de mira i es destaca el rol que han d'executar durant el dia del referèndum; literalment el periodista diu que es tracta “d'una prova de foc pel cos policial” (U61.01).

Els casos en què s'atribueix al govern espanyol l'habilitat d'alleugerir el problema són molt pocs. Per exemple, dies abans del referèndum se'n parla per mencionar que poden utilitzar mecanismes legals per impedir la votació, i aquesta és la solució al problema que proposen: “no descarten utilitzar alguns dels instruments que la llei permet” (U58.14). També apareix aquesta habilitat quan es mencionen les decisions sobre la intervenció dels comptes de la Generalitat: s'atorga a Cristóbal Montoro, ministre d'Hisenda, responsable de decidir com es gestionen els comptes financers de la institució catalana: “ha comparegut per explicar les mesures que ha imposat a la Generalitat per tenir el control dels comptes financers” (U58.13). Altres institucions de l'estat espanyol són la Fiscalia i alguns jutges, dels quals es parla com a responsables d'evitar que es celebri el referèndum: “difícil equilibri entre l'ordre de la jutge d'impedir el referèndum però la voluntat de mantenir la convivència en un dia en què el govern ha convocat la gent a votar” (U61.01).

Altres actors que apareixen puntualment per la seva capacitat d'aportar solucions al conflicte són Ada Colau i la Comissió Europea. Ada Colau, com a alcaldessa de Barcelona, és mencionada per ser la persona responsable de cedir locals públics de Barcelona per a la votació, i es fa saber la seva intenció de fer-ho, cosa que la identifica com una “facilitadora” del referèndum: “Colau s'ha compromès a facilitar la votació dels barcelonins” (U53.13). La Comissió Europea apareix esporàdicament i és referenciada com una possible mediatadora del conflicte i, per tant, una institució que podria ajudar a mitigar el problema: “la posició de la Comissió Europea es manté inamovible” (U59.14); “la Comissió Europea no entra a valorar qüestions constitucionals internes d'estats membres” (U58.29).

6.4.1.3. Interès humà

L'interès humà és explicat com l'enquadrament que proveeix exemples humans o cares visibles a un tema, que utilitza històries personals per generar sentiments d'indignació, empatia o preocupació i que emfatitza com els individus estan afectats per un problema (Semetko i Valkenburg, 2000). Tenint en compte aquesta definició, les notícies del procés sobiranista utilitzen aquest *frame* en un 15,4 % de les ocasions, quan parlen de les persones que acudeixen a les manifestacions sobiranistes i quan els ciutadans de Catalunya voten en els dos referèndums.

a) Període 9-N

Els informatius de TV3 segueixen un mateix patró a l'hora de narrar els esdeveniments protagonitzats per manifestants: s'insereixen declaracions de ciutadans, es mostren imatges que generen emoció o bé frustració i, sovint, es mostren els càntics i crits de protesta. A través de l'enquadrament d'interès humà, s'ha pogut observar que TV3 dona veu i protagonisme a la ciutadania catalana tot donant a conèixer les seves opinions, cosa que no passa en el cas d'altres mitjans de comunicació. No obstant això, la majoria d'històries personals tenen a veure amb la defensa de la independència de Catalunya i del dret a decidir, i amb crítiques cap a l'actuació del govern espanyol i les forces de seguretat.

Per tant, l'espectador difícilment pot identificar-se amb altres posicions polítiques, perquè no se li ofereixen.

Durant la manifestació de l'11 de setembre de 2014, els periodistes utilitzen exemples humans per visibilitzar el problema, i recullen les opinions de persones que assisteixen a la mobilització. S'explica que una noia que complirà els setze anys el dia de la consulta serà la persona més jove que podrà votar: es mostren imatges de com disposa de forma simbòlica un vot a una urna. Un cas molt exemplificador és un reportatge que es dedica a mostrar la jornada d'una família catalana per anar a la manifestació, des que agafa el tren i fins que arriba a Barcelona, durant el transcurs de la manifestació i fins que s'acaba. Entremig, els membres de la família van explicant les seves sensacions i els motius que els han portat a participar a la manifestació. Totes les declaracions són en to positiu, utilitzant adjectius per qualificar la mobilització com "meravellosa" o "impressionant".

En l'altre esdeveniment en què l'interès humà té força presència, durant la consulta del 9 de novembre, també es proveeixen exemples humans. Es manifesten a través de les paraules dels periodistes, que utilitzen valoracions i qualificacions que denoten una interpretació dels fets: "la il·lusió i emoció de viure aquest dia els ho ha fet passar tot" (U34.08); "el dia se li ha fet llarg abans no ha arribat el moment de votar" (U34.09); es diu que "hi havia satisfacció entre els voluntaris i els votants" (U34.07); "per molts, serà en el record durant molt de temps" (U35.01). És en aquesta línia que s'identifica una tendència a valorar la votació com un acte festiu i legítim. Aquestes sensacions també són explicades a través de les declaracions dels testimonis, que mostren satisfacció per poder votar. Però també apareixen persones visiblement molt emocionades: una persona d'edat avançada que plora, una dona que ha vingut des de Mèxic a Catalunya per votar, un home que plora i abraça una voluntària, entre d'altres. No es mostren veus que qüestionin la consulta o que s'hi mostrin disconformes, per la qual cosa només es reflecteixen les opinions d'un bàndol del conflicte.

Les imatges que mostren els informatius també són un motiu visual que ajuda a generar simpatia cap als manifestants. En les manifestacions, per exemple, es veu gent somrient, ballant, fent castells, entre d'altres. Aquestes imatges estan acompanyades de música festiva de fons i de qualificacions per part dels periodistes que subratllen la magnitud de la manifestació: "al passeig no hi cap ningú més, és ple a vessar; [...] milers de persones es resisteixen a donar per tancada aquesta jornada històrica" (U8.17); "els manifestants han definit la V com un acte festiu, gegant i impressionant" (U8.02); "una autèntica marea humana; [...] les avingudes han quedat plenes, formant una enorme senyera" (U8.01); "la Diada més massiva; [...] acabem aquesta jornada festiva i reivindicativa a Catalunya" (U8.17); "ha estat una de les manifestacions més importants de la història d'Europa; [...] una tarda plena d'emocions" (U8.02).

b) Període 1-O

En el període de l'1-O, l'interès humà apareix de la mateixa manera. De nou es recorre a històries de persones que donen una cara visible al problema i, a més, generen imatges de simpatia o empatia. Per exemple, quan es parla dels assistents d'un acte a favor del referèndum, es mostra una dona d'avançada edat que parla sobre la necessitat de poder votar, o una dona que està plorant perquè s'emociona amb l'himne nacional de Catalunya. Durant l'informatiu de l'11 de setembre de 2017, també es transmet la idea d'emoció i il·lusió dels manifestants. Els periodistes utilitzen termes com "entusiasme" per definir l'estat d'ànim dels manifestants, i quan donen la veu als testimonis diuen sentir "esperança i il·lusió" respecte la jornada, i sentir-se "units i forts" en referència a les persones que defensen el referèndum (U53.03). D'aquesta manera, no només es projecta una imatge positiva i festiva de la manifestació a través de les paraules dels periodistes i dels propis manifestants, sinó que a més s'ajuda a l'espectador a empatitzar amb aquestes persones perquè es coneixen detalls seus.

En general, es busquen testimonis que sobresurten dels altres perquè la seva situació no és tan comuna: alguns que han fet un llarg desplaçament per acudir a Barcelona (persones que han vingut des de França), altres que tenen dificultats de mobilitat (una senyora que va amb cadira de rodes al mig de la manifestació) o una dona castellanoparlant que no parla català però que es defineix com a "molt independentista" (U53.08). Tot això s'acompanya d'imatges aèries de la manifestació que permeten veure'n l'abast, juntament amb música.

L'interès humà es manifesta especialment els dies 20 i 21 de setembre de 2017, arran de les mobilitzacions ciutadanes que s'organitzen per protestar pels escorcolls i detencions. Els periodistes les valoren com "una gran mobilització ciutadana" que dona "un cop d'efecte". Es dona veu als manifestants perquè se'ls pregunta què tenen pensat fer i com estan vivint la jornada, i parlen de "ràbia", "enuig", "impotència" o "injustícia". Els testimonis són gent jove i també gent gran, d'edat variada, i mostren el suport a les institucions catalanes dient que "Catalunya s'ho mereix". Sobretot es fa palesa l'emoció amb les imatges sense comentari periodístic (es mostra multitud de gent i se senten els seus càntics) i per les pròpies declaracions dels manifestants: "és una presa de drets dels ciutadans" (U58.04); "hem de fer pinya, fer país, el dret a sortir als carrers" (U59.16); "això és repressió, Catalunya és un poble lliure i hem de decidir" (U58.21) o, per exemple, que "serà una mobilització permanent fins que alliberin els detinguts" (U59.21).

D'altra banda, l'interès humà té més presència durant els successos propers a l'1 d'octubre. Es recull el testimoni de les persones que van a votar, de les que protegeixen els col·legis electorals i de les que acudeixen a les manifestacions en protesta per les actuacions policials. S'entrevisten persones que són als llocs de votació durant la vigília de l'1-O, i la majoria de comentaris parlen de "protecció de les urnes", "defensar el dret a votar", "d'orgull de poble" o "de fer el que faci falta" (U62.01-U62.05). Així, es

mostren històries i imatges emotives: s'ensenyen dues Mosses d'Esquadra que ploren i s'abracen entre elles el dia de la votació, o com Gerard Piqué (futbolista del F.C. Barcelona) també plora en declaracions amb periodistes després d'acabar un partit. S'acompanya de paraules que subratllen aquesta emoció, com per exemple "han calmat els ànims en un moment en què les emocions estan a flor de pell" (U65.18). També es mostren històries personals de persones que venen des de l'estranger per votar.

Els testimonis que es recullen de les manifestacions posteriors a l'1 d'octubre tenen a veure amb un discurs de rebuig als cossos policials espanyols, ja sigui amb sentiments d'indignació que s'expliciten amb les seves pròpies paraules o amb anècdotes que es mostren i alguns manifestants que ploren davant de càmera. A més, els periodistes expliquen que aquestes protestes són grans concentracions de gent i d'unitat cap a la defensa dels drets civils: "marea cívica de repulsa a la repressió policial" (U65.01); "milers de persones han sortit al carrer pacíficament en pobles i ciutats en contra de la repressió policial" (U65.02) o "riuades i riuades de gent col·lapsen el centre de Barcelona; ha superat totes les expectatives; es desborda Barcelona" (U65.10).

Novament, les imatges també són un recurs per generar emocions a l'espectador. Per exemple, en la manifestació sobiranista es mostren imatges aèries on es veuen els carrers plens de gent, es mostren càntics, crits d'"independència", banderes onejant i es mostra el minut de silenci en record a les víctimes de l'atemptat terrorista que va haver-hi a Barcelona l'agost de 2017. Contribueixen a donar un caire emotiu al relat i, sobretot, a magnificar-lo.

És el cas també de les actuacions policials del dia 1 d'octubre. Es mostren imatges de les protestes i manifestacions que es produeixen durant el mateix dia i els dies immediatament posteriors. En els informatius apareixen vídeos de diferents punts de votació on van acudir la Policia Nacional o la Guàrdia Civil. La majoria d'aquests vídeos contenen imatges violentes, ja sigui perquè es mostren cops de porra, caigudes a terra, tibades de cabell, cops al cap, persones ensangonades, una noia a qui dobleguen els dits, un home a terra que té un atac de cor, etc. Totes aquestes imatges, d'acord amb la definició del *frame* d'interès humà, poden generar sentiments d'indignació, de preocupació, de compassió, etc. Aquests vídeos són acompanyats de comentaris dels periodistes que subratllen la violència: "el que veuran ara són les històries dels ferits, des de vexacions sexuals fins a la reaparició de les més que polèmiques pilotes de goma" (U64.12).

6.4.1.4. Conseqüències econòmiques

L'enquadrament de conseqüències econòmiques presenta una història que menciona pèrdues o guanys financers del present o del futur; apareixen els costos o nivell de despeses involucrats i es fa referència a les conseqüències econòmiques de perseguir una acció (Semetko i Valkenburg, 2000).

Aquest enquadrament pràcticament no té presència en les notícies sobre el Procés sobiranista de Catalunya (no arriba a l'1 %). En el període del 9-N, es menciona que hi ha qüestions econòmiques que s'haurien d'aclarir si el govern proposa una hipotètica Catalunya independent, com per exemple el model de finançament que hi hauria. D'altra banda, es mostra com polítics independentistes defensen que l'economia seria millor en cas d'una secessió, tot i que no s'especifica quins són els motius que justifiquen aquesta afirmació. Arran dels enfrontaments entre manifestants i policia durant l'1-O, els periodistes afirmen que els mercats espanyols se n'han ressentit, sobretot la borsa espanyola.

L'absència d'aquest *frame* es considera un resultat significatiu en tant que no es parla dels factors econòmics que hi ha darrere les reivindicacions independentistes. Si bé els períodes analitzats tenen a veure amb el dret a vot i, per tant, no directament amb el fet de defensar la independència, qüestions com el "dèficit fiscal" són clau per a la defensa de la secessió. De fet, un dels motius pels quals es va començar a crear un descontentament social i a demanar més competències per a Catalunya va ser precisament que es creia en un caràcter desigual de les inversions per part de l'Estat cap al territori català (Clua, 2014). Per tant, no explicar altres factors que impulsen o han impulsat aquesta situació mostra una manca d'aprofundiment i, en certa manera, una simplificació del conflicte.

6.4.2. Frames específics

Quant als enquadraments específics, els resultats mostren que el d'unitat és el més freqüent (33,7 %), seguit de prop del dret a vot (28,1 %). Els segueixen la legalitat (18,1 %), el diàleg polític (13,3 %) i la desobediència institucional (6,7 %). Si aquests percentatges es tradueixen en valor absolut, el d'unitat apareix 91 vegades; el del dret a vot, 76; el de legalitat, 49; el de diàleg polític, 36; i el de desobediència institucional, 18.

Si es tenen en compte els dos períodes referendaris, la primera diferència és que hi ha tres enquadraments que tenen més presència durant l'etapa de l'1-O: el *frame* d'unitat (té un 37,4 % en l'1-O i un 29,3 % en el període del 9-N), el dret a vot (s'incrementa del 23,6 % del 9-N al 32 % en l'1-O) i la desobediència institucional (passa del 4,9 % al 8,2 %). D'altra banda, la presència de l'enquadrament de legalitat en un període i altre canvia notablement, ja que disminueix prop d'un 20 %: durant l'1-O passa del 27,6 % al 10,2 %. Finalment, el diàleg polític és l'enquadrament que es manté més estable en els dos períodes, un 14,6 % en el 9-N i un 12,2 % durant l'1-O.

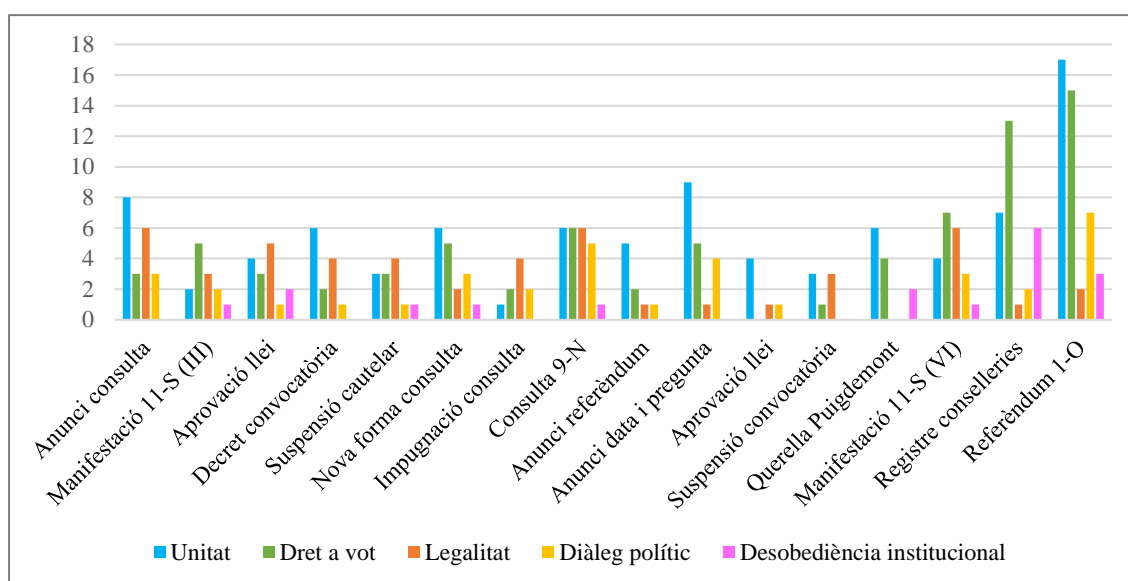
Taula 28. Enquadraments específics segons els esdeveniments

Esdeveniment	Data	Valor						%				
		U	DV	Leg	DP	DI	Total	U	DV	Leg	DP	DI
Anunci consulta	12.12.2013	8	3	6	3	0	20	40,0	15,0	30,0	15,0	0,0
Manifestació 11-S (III)	11.09.2014	2	5	3	2	1	13	15,4	38,5	23,1	15,4	7,7
Aprovació llei	19.09.2014	4	3	5	1	2	15	26,7	20,0	33,3	6,7	13,3
Decret convocatòria	27.09.2014	6	2	4	1	0	13	46,2	15,4	30,8	7,7	0,0
Suspensió cautelar	29.09.2014	3	3	4	1	1	12	25,0	25,0	33,3	8,3	8,3
Nova forma consulta	14.10.2014	6	5	2	3	1	17	35,3	29,4	11,8	17,6	0,0
Impugnació consulta	04.11.2014	1	2	4	2	0	9	11,1	22,2	44,4	22,2	0,0
Consulta 9-N	09.11.2014	6	6	6	5	1	24	25,0	25,0	25,0	20,8	4,2
Anunci referèndum	28.09.2016	5	2	1	1	0	9	55,6	22,2	11,1	11,1	0,0
Anunci data i pregunta	09.06.2017	9	5	1	4	0	19	47,4	26,3	5,3	21,1	0,0
Aprovació llei	07.09.2017	4	0	1	1	0	6	66,7	0,0	16,7	16,7	0,0
Suspensió convocatòria	08.09.2017	3	1	3	0	0	7	42,9	14,3	42,9	0,0	0,0
Querella Puigdemont	09.09.2017	6	4	0	0	2	12	50,0	33,3	0,0	0,0	16,7
Manifestació 11-S (VI)	11.09.2017	4	7	6	3	1	21	19,0	33,3	28,6	14,3	4,8
Registre conselleries	20.09.2017	7	13	1	2	6	29	24,1	44,8	3,4	6,9	20,7
Referèndum 1-O	01.10.2017	17	15	2	7	3	44	28,3	34,1	4,5	15,9	6,8
TOTAL		91	76	49	36	18	270	33,7	28,1	18,1	13,3	6,7
Període 9-N		36	29	34	18	6	123	29,3	23,6	27,6	14,6	4,9
Període 1-O		55	47	15	18	12	147	37,4	32,0	10,2	12,2	8,2
Llegenda												
US: Unitat												
DV: Dret a vot												
Leg: Legalitat												
DP: Diàleg polític												
DI: Desobediència institucional												

Font: elaboració pròpia

En la figura següent es mostra el nombre de vegades que apareix cada enquadrament específic segons esdeveniment. La unitat és el *frame* amb més presència en gairebé tots els esdeveniments, i destaca especialment en l'anunci de la consulta del 9-N i també de l'1-O, i en el referèndum de l'1-O. La legalitat es distribueix al llarg de les notícies sobre el 9-N i, en canvi, no és tan present en el període de l'1-O. Hi ha d'altres enquadraments que apareixen de forma més puntual, com és el cas de la desobediència institucional, que té més presència sobretot en els últims esdeveniments del període de l'1-O.

Figura 11. Frames específics segons els esdeveniments

Font: elaboració pròpia

L'enquadrament d'unitat és el que apareix amb més freqüència (33,7 %) i té un percentatge més alt durant el període de l'1-O (37,4 %). La unitat consisteix a ressaltar l'avinença entre partits, entitats i ciutadans d'un bàndol del conflicte, és a dir, del sector sobiranista i del sector constitucionalista, al voltant de la mateixa qüestió: la consulta del 9-N o el referèndum de l'1-O. Per part del sector constitucionalista, es tracta dels partits polítics espanyols que defensen la integritat territorial, respecten la Constitució Espanyola i rebutgen el referèndum de Catalunya (PP, PSOE i Cs). Per part del sector sobiranista, són aquells partits i entitats que donen suport a la consulta i defensen la independència de Catalunya (CDC, ERC, CUP).

El que es fa és posar de relleu els elements que transmeten unitat entre aquests actors, ja sigui mostrant mostres de complicitat entre polítics (com aplaudiments o abraçades) o bé definint de forma positiva el context que acompanya les imatges. Es subratlla que cada sector és capaç de superar les diferències ideològiques per tal d'aconseguir la fita que s'han proposat. Alguns exemples per part del sector unionista són quan es diu que "Rubalcaba [secretari general del PSOE] reitera el seu suport a Rajoy" o "front comú entre Rubalcaba i Rajoy". Per part del sector sobiranista, es diu que tenen una proposta política que agrupa diferents ideologies i que té en compte una àmplia part de la població catalana: "incorpora totes les sensibilitats sobiranistes".

Pel que fa a l'enquadrament del dret a vot (apareix 76 vegades), cal dir que està vinculat exclusivament al sector sobiranista. En altres paraules, s'identifica aquest *frame* quan apareix el govern català, els partits proconsulta (ERC, CUP i ICV), les entitats sobiranistes (ANC i Òmnium Cultural) i els manifestants de l'11-S i altres protestes arran

de les resolucions judicials sobre els referèndums. El dret a vot és explicat com la petició de part de la població catalana de decidir mitjançant el vot el futur de Catalunya. És a dir, no és presentat com un desig polític, sinó com una resposta o conseqüència política arran de la demanda social. Els periodistes també utilitzen el terme “dret a decidir” o “voluntat de votar” per referir-s’hi. És sobretot durant el període del 9-N que se’n parla com una demanda legítima, ja que amb certes expressions es fa una defensa del vot: el “dret dels ciutadans”, “la veu del poble català”, “el dret a expressar-se” o “el dret a decidir el futur”.

En relació amb aquest *frame*, apareixen altres sinònims que condueixen cap a la mateixa idea, com quan s’opta per mostrar les crides a la participació que fan els partits polítics proconsulta dies abans del 9-N o bé quan es parla d’“omplir les urnes com una mostra de la voluntat dels catalans”. En el període de l’1-O, es manté la idea de legitimar el referèndum, però aquest cop es va més enllà i ja no es presenta només com un “dret dels ciutadans”, sinó també com una solució política i democràtica al conflicte. De fet, apareix de forma recurrent el terme “democràcia” per referir-se a la defensa del vot: és una manera de “donar veu als ciutadans” i una “solució real i democràtica”. A més, especialment durant la jornada de l’1-O i en relació amb els col·legis ocupats per part de la ciutadania, es parla d’aquesta defensa com un dret democràtic: “protegir les urnes”, “expressar-se amb normalitat”, “mostrar la voluntat democràtica, de pau i de justícia”.

Pel que fa a la legalitat, aplega un percentatge del 18,1 %, però és diferent segons el període (un 27,6 % el 9-N i un 10,2 % l’1-O). Aquest enquadrament és explicat com la disputa política i judicial per convertir el referèndum en legal o il·legal. Durant l’etapa del 9-N, el relat és homogeni: quan apareix aquest *frame* és per explicar que la consulta no té cabuda dins la Constitució Espanyola. Aquest és l’argument que es repeteix al llarg de les notícies per definir el referèndum com a “il·legal”, “inconstitucional”, “un frau a la Constitució” o sense “cabuda en el marc legal”. Per contra, es mostren els intents del govern català per buscar alternatives que permetin fer legal aquesta consulta: “la Generalitat diu que la consulta té principis genèrics”, “defensa que la nova forma de consulta és possible legalment”.

Quan s’obre el període de l’1-O, el *frame* de legalitat apareix des del primer moment en què el president català proposa una referèndum que sigui vinculant. Ja no es presenta la consulta només com una proposta fora de la llei espanyola, sinó que aquest enquadrament aplega més arguments i més complexos. Els informatius dediquen part del seu espai televisiu a explicar què poden fer els òrgans judicials espanyols, ja sigui la Fiscalia General de l’Estat o el Tribunal Constitucional, per impedir la consulta, i també quines conseqüències pot tenir fer-la per als impulsors. L’enquadrament de legalitat deixa de ser una batalla judicial entre els dos governs i passa a ser un desafiament per part de l’estat espanyol cap al sector sobiranista, que és presentat com a indefens i víctima per la quantitat de querelles i advertències que rep.

L'enquadrament de diàleg polític ocupa la quarta posició amb un 13,3 % i és lleugerament inferior en el període de l'1-O (passa del 14,6 % durant el 9-N al 12,2 %). Aquest *frame* consisteix a explicar una negociació política basada en el diàleg entre les dues parts confrontades i responsables de solucionar el problema, govern català i govern espanyol. És sobretot durant l'etapa del 9-N que el diàleg és una de les qüestions que es destaca en els informatius com una possible solució al conflicte i una iniciativa de les dues parts. És a dir, es mencionen indistintament el govern espanyol o català per dir que aposten per arribar a un acord que els satisfaci als dos: “Mariano Rajoy insisteix a estendre ponts de diàleg amb Catalunya”; “Artur Mas enviarà una carta a Rajoy per oferir un cop més la seva disposició a parlar”.

No obstant això, segons els passos que fa el govern català respecte al referèndum, i ja sobretot en el període de l'1-O, el diàleg és mostrat com una possibilitat més remota i canviant. A mesura que el govern català omet les prohibicions per part del Tribunal Constitucional, es diu que el govern espanyol posa més condicions a aquesta negociació. A més, en aquesta segona etapa apareixen més actors vinculats a l'enquadrament; el diàleg és presentat com una necessitat per part d'alguns partits polítics, com és el cas de Podemos, o una petició des de les institucions europees com la Comissió Europea: “solucionar el conflicte dins el marc de la legalitat espanyola i de manera pacífica”; “exigència de diàleg i de política per poder sortir d'aquesta situació”.

En referència al *frame* de desobediència institucional, apareix en 18 ocasions, un total de 6,7 %. El percentatge és inferior durant el període del 9-N (4,9 %) respecte a l'1-O (8,2 %). Aquest enquadrament té a veure amb el fet d'explicar l'oposició i protesta pacífica i no violenta per part d'un sector sobiranista contra les mesures del govern espanyol. També podria utilitzar-se el terme “resistència pacífica” per parlar d'aquest enquadrament, ja que apareix associat a una forma de manifestació que pretén desobeir institucionalment les lleis espanyoles. Concretament, se'n parla a través de la CUP, en tant que els seus membres defensen la desobediència com a “única manera de fer front a la prohibició de l'estat espanyol”. Durant el període de l'1-O aquest enquadrament té més presència perquè els periodistes detallen i qualifiquen les concentracions i manifestacions contra la suspensió del referèndum com a actes “pacífics”, “festius”, “sense incidents” i “sense violència”.

Taula 29. Definició dels enquadraments específics sobre els processos referendaris

Nom del frame / Presència televisiva	Mecanismes de raonament (<i>reasoning devices</i>)			Mecanismes d'enquadrament (<i>framing devices</i>)		
	Definició del problema	Causa	Conseqüències	Valors morals involucrats	Possibles solucions o accions	Metàfores, exemples de vocabulari
Unitat (U) 33,7 %	Avinença entre partits polítics, entitats i ciutadania d'un mateix bàndol sobre la qüestió del referèndum	No hi ha un acord entre les dues parts enfrontades (sobiranisme i constitucionalisme) per si cal celebrar o no un referèndum	Cada bàndol s'ha d'enfortir i mantenir-se unit per defensar i imposar el seu punt de vista	La defensa de la Constitució espanyola (unionisme) i la defensa del dret a decidir (sobiranisme) va per sobre dels interessos partidistes	Els partits han de seguir una estratègia política conjunta si volen aconseguir els seus objectius: desafiar les prohibicions judicials o bé posar en marxa els mecanisme legals	"incorporar totes les sensibilitats", "que tothom s'hi senti representat", "bon clima", "front comú", "suport sense fissures", "mantenir-se units"
Dret a vot (DV) 28,1 %	Petició per part de la ciutadania catalana de decidir el futur de Catalunya	Existeix una demanda social per opinar i expressar-se sobre si es voldria que Catalunya fos un estat independent	Els polítics han d'escoltar les peticions socials i intentar resoldre-les o donar-hi resposta per vies democràtiques	Votar és un dret dels ciutadans i un exercici de llibertat democràtica	La celebració d'una consulta o un referèndum d'autodeterminació és una eina política i social que permet saber l'opinió de la gent	"dret a decidir", "esperit democràtic", "no silenciar la veu del poble català", "omplir les urnes", "expressar-se amb normalitat"
Legalitat (Leg) 18,1 %	Disputa política i judicial per definir el referèndum com a il·legal o legal	La Constitució Espanyola no permet fer un referèndum d'autodeterminació, però el govern català el vol fer	Els òrgans judicials de l'estat espanyol impedeixen que es dugui a terme el referèndum	El referèndum és legítim i es pot fer buscant alternatives legals	El Parlament de Catalunya aprova i crea noves lleis que permeten celebrar el referèndum en el marc legal català	"referèndum il·legal", "referèndum inconstitucional", "frau a la Constitució", "no té cabuda dins el marc legal"
Diàleg polític (DP) 13,3 %	Negociació política basada en el diàleg entre les dues parts del conflicte per arribar a un acord	El govern català i el govern espanyol tenen maneres diferents d'afrontar el conflicte català	El diàleg és una opció que es contempla però que no es materialitza, per la qual cosa s'agreuja el problema	El diàleg evitaria incórrer en accions il·legals	Arribar a un acord polític entre les dues parts ajudaria a resoldre el conflicte	"estendre ponts de diàleg", "disposició a parlar", "exigència de diàleg i política"
Desobediència institucional (Des) 6,7 %	Oposició pacífica i no violenta per part d'un sector sobiramista contra les mesures del govern espanyol	El govern espanyol no accepta un referèndum per tal que la ciutadania catalana decideixi el futur de Catalunya	El govern català es veu obligat a trobar alternatives fora de la llei per canviar una situació que es considera injusta (prohibició de celebrar el referèndum)	El sobiranisme aposta per solucions pacífiques i no violentes	Desobeir les lleis espanyoles i fer resistència pacífica amb manifestacions i protestes ciutadanes	"resistència pacífica", "fer front a la prohibició de l'estat", "no violència", "manifestacions festives"

Font: elaboració pròpia segons el model de Van Gorp i Vercruyse (2012)

6.4.2.1. Unitat

L'enquadrament d'unitat té a veure amb el fet de recalcar l'avinença entre partits polítics, entitats i ciutadania d'un bàndol del conflicte. És a dir, es transmet la imatge que estan units per una causa comuna i que units són més forts per enfrontar-se a l'"enemic": pel que fa al sector sobiranista, per la defensa el dret a decidir i la independència de Catalunya; quant al sector constitucionalista, pel suport de la Constitució Espanyola.

a) Període 9-N

La unitat apareix sempre al voltant de la mateixa qüestió, el fet de celebrar o impedir la consulta del 9-N. En aquest sentit, els informatius no parlen de divisions o desacords en cada part del conflicte, sinó que deixen de banda les discrepàncies polítiques i mostren bàndols enfortits. S'ha de tenir en compte que el sector sobiranista inclou partits ideològicament tan diferents com puguin ser CiU o la CUP, mentre que el sector constitucionalista mostra al PSOE com un dels partits que més suport dona al govern espanyol del PP i que, en canvi, és el partit de l'oposició.

Cada cop que el govern català, liderat per Artur Mas, fa un pas endavant per fer possible la consulta, els informatius subratllen que tots els partits sobiranistes © estat d'acord i que, a més, aquesta avinença ha estat fàcil: "s'ha aconseguit un principi d'acord entre les forces favorables pel dret a decidir" (U2.01); "s'ha primat que hi hauria màxima unitat al voltant de la consulta" (U2.02); "imatge d'unitat entre Mas i Junqueras" (U17.07). No només s'utilitzen termes com "unitat", sinó que també es defineix l'ambient del Parlament com a "bon clima" o "bon ambient", amb una clara voluntat de transmetre una imatge positiva d'aquests acords: "els grups que han votat a favor s'han felicitat entre ells pel bon clima; quan ha acabat la votació s'ha repetit un llarguíssim aplaudiment i l'encaixada de mans entre el President i el líder de l'oposició" (U12.01); "tots els grups que donen suport a la consulta, el govern en ple i la mesa del Parlament han acompanyat el president" (U17.01).

Fins i tot en un dels moments més crítics pel sector sobiranista, quan Artur Mas anuncia que finalment es farà una consulta popular i no vinculant, els periodistes parlen que els polítics han estat capaços de superar les dificultats i mostrar una voluntat d'unió malgrat la crisi: "ERC ha acusat Mas de trencar la unitat [...] però li ha ofert la seva ajuda en la nova proposta" (U24.02); "el portaveu de CDC ha dit literalment que no ens busquin a l'hora de fer retrets [cap a ERC]" (U24.03); el presentador diu que "hem perdut potser en unitat però s'ha guanyat en alguns matisos entre els partits" (U24.10).

En aquest sentit, en les notícies sobre la jornada de votació del 9-N es valora el fet d'haver votat com una "fita" i un "èxit" "tot i les dificultats imposades pel govern espanyol" (U34.14); "la unitat dels partits proconsulta s'ha anat recomponent" (U33.03). Es presenta una història amb final feliç perquè totes les forces sobiranistes s'uneixen de nou. No és casualitat que es mostrin unes imatges del líder de la CUP, David Fernández,

abraçant-se amb el líder de CiU, Artur Mas, dos partits ideològicament llunyans: el presentador diu que es fonen “en una efusiva abraçada” i valora aquesta acció com “una imatge significativa” (U34.04).

La unitat també apareix freqüentment pel que fa als representants del sector constitucionalista. Aquest enquadrament s’identifica perquè es parla del suport que el PSOE dona al PP, al govern espanyol, per dur a terme les mesures que facin falta per impedir la consulta: “el líder del PSOE ha donat suport a les mesures que prengui Rajoy per evitar la consulta; ha volgut deixar clar que tots dos estan d’acord (U2.04); “el PSOE reitera el seu suport a Rajoy (U3.02); “avui s’ha pogut tornar a veure el front comú entre Rubalcaba i Rajoy respecte a la qüestió de la consulta de Catalunya” (U4.03). Un altre exemple és quan s’ensenya com Mariano Rajoy és ovacionat al Senat, ja que s’explica que els seus membres han volgut demostrar-li que té el seu suport per impedir la consulta (U20.04).

De manera més puntual, les entitats sobiranistes (ANC i Òmnium Cultural, principalment) i les constitucionalistes (Societat Civil Catalana) també apareixen per donar suport a aquesta imatge d’unitat. Es mostren declaracions dels seus representants on es diu que aproven les accions de govern i els periodistes utilitzen novament el terme “units” per referir-s’hi: les entitats sobiranistes, ANC i Òmnium Cultural, diuen que seguiran units i que “es podrà solucionar malgrat les circumstàncies adverses” (U24.11); les presidentes d’ANC i Òmnium han agraït la feina dels polítics i s’han felicitat pel moment” (U17.07). També són presentades com un element de pressió per tal que es mantingui la unió entre partits. Pel que fa a la Societat Civil Catalana, es mostra una campanya que fa a favor de la unitat d’Espanya durant l’11-S de 2014 i es diu que © assistit representants polítics.

Finalment, un altre aspecte que permet parlar de l’enquadrament d’unitat és cada cop que els informatius ensenyen les protestes i mobilitzacions de ciutadans catalans. En aquest cas, tenen una presència molt més notable els que defensen el dret a decidir. Els periodistes defineixen les trobades com una mostra de suport al president català o als partits sobiranistes: “han volgut expressar la seva satisfacció per l’acord” (U2.11); el president “ha estat rebut amb algunes mostres de suport per part de la ciutadania” (U15.01).

b) Període 1-O

Durant aquesta etapa, l’enquadrament d’unitat apareix més freqüentment (37,4 %). El motiu d’aquesta unió continua sent el mateix (la defensa o el rebuig del referèndum), però cada vegada apareixen més actors associats a la unitat sobiranista o constitucionalista, cosa que reforça la idea de la convicció d’aconseguir o impedir el referèndum. Paral·lelament, contribueix a assenyalar el bloqueig del conflicte, ja que són bàndols cada vegada més amplis perquè reben el suport de més sectors. En el cas del sobiranisme, els

manifestants, les entitats sobiranistes i els ajuntaments apareixen gairebé en tots els esdeveniments. Pel que fa a l'unionisme, alguns sindicats i sobretot les institucions judicials espanyoles es sumen a la imatge d'unitat.

En l'àmbit polític sobiranista, alguns exemples d'unitat són quan el president català anuncia que es farà un referèndum: de nou s'assenyala la idea que hi ha una voluntat d'aconterar tots els partits a favor del dret a decidir (JxSí, CUP, ERC i CSQP), malgrat siguin ideològicament diferents: “republicans, demòcrates, independents i cupaires expressen mostres de reconciliació” (U39.01); “per culminar el Procés cal unitat sense fissures” (U38.03). Pren especialment protagonisme la CUP, ja que cada cop que és mencionada en relació amb la unitat, es fa per subratllar que s'ha aconseguit una fita complicada, com és l'entesa entre JxSí i la CUP: “la CUP va parlar de plena sintonia amb Puigdemont” (U39.02); “Puigdemont ha buscat una fórmula que satisfà la CUP, que obre un espai d'entesa amb CSQP i que també calma els recels que en algun sector del seu propi partit havia sortit; [...] busca que tothom s'hi senti representat” (U39.04); “per buscar el màxim consens, les negociacions han volgut incloure totes les sensibilitats que estan a favor que es consulti, des de la CUP fins als comuns, per satisfer les exigències de tothom” (U42.01).

Durant aquest període les entitats sobiranistes apareixen més sovint, sempre per mostrar que donen suport al president en les decisions que pren: “les entitats estan satisfetes amb la pregunta del referèndum; incorpora totes les sensibilitats sobiranistes” (U43.08); ANC i Òmnium Cultural, “tanquen files al costat del govern” (U47.02). Una altra mostra és quan es dona visibilitat als actes de campanya a favor del “sí” que es fan prèviament a l'1-O, en els quals diferents partits i entitats sobiranistes es reuneixen per donar suport al dret a votar: “és un acte unitari tant dels líders que demanen el sí com de les entitats sobiranistes” (U61.23).

Els manifestants són un altre dels actors vinculats a la unitat sobiranista, i els mateixos periodistes parlen de les seves protestes i trobades com una “demostració de força”: “milers de persones s'han aplegat a Montjuic per fer una demostració de força i defensar el referèndum” (U45.01). De fet, es parla de totes les concentracions i protestes que es produeixen al llarg d'aquest període, ja sigui arran de les detencions i escorcolls del 20 de setembre de 2017 o aquelles de menys magnitud (com quan es dona suport a la data i pregunta del referèndum o es protesta per les sentències de suspensió de la consulta per part del Tribunal Constitucional). Per tant, es genera una imatge d'unitat entre el món sobiranista més enllà del terreny polític. Durant els escorcolls a les conselleries, es subratlla la magnitud de les concentracions de gent tot dient que “s'han superat les previsions d'assistència” (U58.25) En el cas de la jornada de votació de l'1-O, es diu que els votants “volien donar suport i presència als col·legis electorals” (U62.06), a més de “reclamar la llibertat del poble català” (U61.17).

Encara pel que fa a la unitat sobiranista, durant l'1-O prenen molt protagonisme els alcaldes de Catalunya. Els informatius destaquen que el referèndum rep el suport d'institucions catalanes de tot el territori i que, per tant, no només és una iniciativa de la Generalitat: “el món municipal està plenament compromès amb el referèndum” (U49.07). A més, es diu que faran cas omís de les advertències de la Fiscalia i que cediran els locals: “els ajuntaments continuen posicionant-se a favor del referèndum” (U52.05). S'aprofiten unes paraules d'Artur Mas, expresident de la Generalitat de Catalunya, per subratllar la idea d'unió entre aquests alcaldes, “han de tenir una estratègia conjunta” perquè “la unitat transmet una imatge potent: la de l'Estat contra la majoria de les institucions catalanes” (U55.10).

Entre les altres mostres que permeten parlar d'unitat entre el sobiranisme, hi ha el fet que els informatius incloguin entrevistes a alcaldes, com el de Sabadell, i que pràcticament sempre es tracti de veus favorables al dret a decidir i no altres que qüestionin la legalitat del referèndum (U49.14). Ada Colau, com a alcaldessa de Barcelona, també és mencionada freqüentment malgrat no pertànyer a un grup independentista (Barcelona en Comú): “demana a Mariano Rajoy que permeti l'1-O i prepari una proposta política” (U46.03).

Pel que fa a la unitat del sector constitucionalista, representat pel PP, PSOE i Cs, es segueix la mateixa estratègia que en el període anterior: fer afirmacions i valoracions sobre la unitat que existeix entre aquests partits i dir que fan “front comú” per defensar la legalitat espanyola i impedir el referèndum: “Rivera ha mostrat el seu suport sense fissures al govern espanyol” (U47.05). Així, quan s'anuncia que es farà una querrela al president català, es parla de “satisfacció” entre els partits constitucionalistes. A més, s'expliquen algunes propostes que fan els partits per impedir la consulta i es mostra el suport explícit del govern cap a aquells alcaldes que no cedeixin locals de votació: “Cs ha anunciat una moció perquè el Congrés doni suport a les actuacions del govern i jutges per impedir el referèndum” (U51.08); “Pedro Sánchez ha dit que se sent orgullós de tots els alcaldes socialistes que defensen la legalitat” (U51.06); “Rajoy ha donat suport als alcaldes que no se sumin a celebració referèndum i els ha dit que tenen l'Estat a darrere per garantir que es compleixi la llei” (U51.05).

En aquesta etapa s'hi sumen altres actors i això fa veure que la unitat esdevé més àmplia i es reforça. És el cas de la patronal CEOE, que dona “suport a totes les accions necessàries per fer complir la legalitat vigent”, i també la figura del rei d'Espanya, per mostrar el seu “compromís d'estar al costat de la Constitució” i mantenir la “unitat d'Espanya” (U55.13). També es parla del rei d'Espanya perquè, a mesura que s'apropa la data de votació, mostra públicament el suport a la Constitució espanyola. Es tracta d'assenyalar que tots els poders estan implicats a evitar que se celebri el referèndum: “el rei diu que mantindrà la unitat d'Espanya i garanteix ordre constitucional” (U65.02);

“igual que Rajoy, el PP i el PSOE fan seves les paraules del Rei, sobretot pel que fa al respecte a la llei i a la unitat d’Espanya” (U65.24).

Les forces de seguretat espanyoles són mencionades amb el *frame* d’unitat quan es fa saber que reben el suport dels partits constitucionalistes i, en canvi, no dels sobiranistes. No s’està situant la policia espanyola en cap bàndol, però sí que és concebuda com un element de reforç pel bàndol unionista, ja que les seves actuacions deriven de les decisions polítiques del govern espanyol: “Albiol ha volgut mostrar públicament el seu suport a la Policia Nacional” (U65.19); “s’han concentrat membres de la policia en defensa dels seus companys, juntament amb el suport de PP i Cs” (U65.21); “Sánchez ha donat suport a les forces espanyoles presents a Catalunya” (U65.22). Finalment, apareixen altres veus internacionals que reforcen la defensa de la Constitució, com és el cas del primer ministre francès, Macron, que “diu que hi ha d’haver unitat” (U64.05), o la Comissió Europea, sobre la qual s’afirma que “la cimera europea ha acabat amb suports explícits al govern espanyol” (U61.19).

6.4.2.2.Dret a vot

Aquest enquadrament és recull la petició de part de la ciutadania catalana de decidir el futur de Catalunya pel que fa a la independència. En els informatius, aquest *frame* apareix associat només als actors sobiranistes, i és presentat com una demanda legítima, un dret democràtic i una solució al conflicte català.

a) Període 9-N

Durant la consulta del 9-N, el dret a vot apareix explicat com una qüestió de democràcia i una petició de la ciutadania. És a dir, per bé que la proposta de fer un referèndum acaba sent una decisió política, aquesta sempre ve argumentada i justificada com un desig i demanda que es fa des de part de la societat catalana. Algunes d’aquestes valoracions es fan en les notícies de la manifestació de l’11-S de 2014, que és l’esdeveniment del 9-N que té un percentatge més alt d’aquest *frame* (38,5 %): Artur Mas demana “al govern espanyol que no silenciï el vot del poble català” (U7.01); “a la festa no li ha faltat el to reivindicatiu per reclamar el dret a votar” (U8.02); “els manifestants s’han citat a Barcelona per reclamar poder votar el futur de Catalunya; els convocants de la manifestació voldrien que es voti el futur polític del país” (U8.01); cal “demanar als ciutadans la seva opinió per prendre decisions” (U19.03).

En pràcticament tots els esdeveniments del 9-N, es busquen diferents veus que defensin el dret a vot. No només es parla de les declaracions que fan els polítics d’ERC, CiU o la CUP, sinó que ICV també pren protagonisme per explicar que, malgrat no ser un partit sobiranista, defensa el dret a vot: “la coalició d’ICV proposa manifestar-se davant els col·legis electorals tancats per mostrar el suport al dret a decidir” (U24.06). Així, quan Artur Mas anuncia que canvia el format de la consulta, els informatius decideixen

incloure un manifest que han fet escriptors catalans i espanyols “a favor de la consulta del 9-N” (U26.02). És el cas també d’una notícia relacionada amb la impugnació de la votació: es mostra Johan Cruyff, personatge vinculat al món de l’esport català, per dir que “dona suport al dret a decidir de Catalunya” (U28.06).

En els informatius previs al dia 9 de novembre de 2014, TV3 mostra les crides a la participació que fan els polítics sobiranistes: “els representats dels partits favorables al procés participatiu del 9-N han demanat que omplin les urnes com a mostra de la voluntat dels catalans de decidir el seu futur polític” (U33.04); “Joan Herrera ha dit que la participació farà evident les ganes i el dret de la gent a decidir el seu futur” (U34.04). Per tant, donar presència televisiva a les campanyes a favor del referèndum i a les valoracions que en fan els seus líders contribueix a legitimar el dret a vot i a minimitzar el fet que la consulta hagi estat impugnada prèviament pels poders judicials espanyols.

b) Període 1-O

Durant l’1-O, el dret a vot segueix sent presentat com una demanada legítima i una manera de permetre que els ciutadans catalans s’expressin: “dona veu als ciutadans per si volen o no volen que Catalunya sigui un estat independent” (U37.01). Però, a més, als informatius s’explica com es podria dur a terme un referèndum que encaixés dins la legalitat espanyola i que seria una possible solució al conflicte: “com es podrà votar dins un marc legal i amb garanties tècniques si el referèndum no és legal” (U38.01).

De la mateixa manera que passava amb les notícies del 9-N, els periodistes inclouen varies veus que defensen el dret a vot i, d’aquesta manera, augmenten la quantitat d’actors que hi estan implicats i es fa veure que no és només una qüestió política, sinó també un dret dels ciutadans: “diferents alcaldes han expressat el seu compromís amb el referèndum més enllà de les sigles de partit” (U45.01); “Ada Colau ha dit que seguirà treballant per fer possible un referèndum com a solució real i democràtica” (U43.06). Així, les entitats sobiranistes com Òmnium Cultural i ANC tenen més presència durant l’1-O i ho fan per impulsar i defensar el vot. En una ocasió, durant un informatiu sobre els escorcolls a les conselleries de la Generalitat, s’insereixen les declaracions de la primera ministra escocesa que defensa el dret a decidir (U59.12). En aquest cas, és el periodista que volgutament va a buscar una resposta favorable al dret a vot, no a la inversa.

Un altre actor que apareix freqüentment vinculat amb el dret a vot és la ciutadania catalana. La manifestació de l’11-S, els escorcolls del 20-S i la jornada de l’1-O són els esdeveniments en els quals es dona presència als testimonis que es manifesten o bé van a votar. D’aquests, pràcticament no hi ha veus discordants respecte al vot, sinó que totes les persones entrevistades el defensen: han de “protegir” els col·legis perquè no tanquin el local; “volen impedir que la policia precinti els centres de votació i no s’hi pugui votar” (U62.01); volen “que la gent es pugui expressar amb normalitat” (U62.11). El terme “protecció” és utilitzat durant la jornada de l’1-O en referència a protegir no només un

espai físic o una urna, sinó també el dret dels ciutadans de votar. A més, a través de les imatges i el so, l'espectador pot sentir crits de "volem votar" (U57.01) i s'explica de veu que hi ha "veïns amb crits de votarem han rebut l'alcalde" (U57.06).

Finalment, una altra pràctica que també es donava en l'anterior etapa és la inclusió les campanyes i mítings a favor del referèndum. Per exemple, després de la manifestació de l'11-S de 2017 es mostra com les entitats sobiranistes donen suport al referèndum i es remarca que hi assisteixen polítics sobiranistes. O en el cas de les notícies dels escorcolls a la Generalitat, es parla d'un míting protagonitzat pel líder d'ERC, Oriol Junqueras, i es diu que "ha fet una crida a votar" (U57.09). Altres exemples en relació amb les actuacions policials de l'1-O són: "les entitats sobiranistes diuen que hi ha un poble, el català, que ha demostrat al llarg del dia d'avui la seva determinació en el vot" (U63.06); "Junqueras diu que la gent expressa la voluntat democràtica, de pau i de justícia i fa una condemna brutal del que hem viscut aquests dies" (U65.04).

6.4.2.3. Legalitat

L'enquadrament de legalitat remarca que el referèndum que proposa el govern català no és possible dins la Constitució Espanyola. En els dos períodes, s'expliquen els recursos i procediments per part de les institucions judicials espanyoles per tal d'invalidar la consulta i, alhora, es donen a conèixer les propostes del govern català per fer-la possible. Per tant, hi ha una dialèctica constant entre la il·legalitat de convocar un referèndum d'autodeterminació i la legitimitat de fer-ho.

a) Període 9-N

La legalitat té a veure amb la valoració que es mostra per part del govern espanyol en referència a convocar una consulta. Considera que la Constitució Espanyola no ho permet i que, per tant, s'estaria duent a terme un referèndum il·legal, i la paraula s'acompanya de l'adjectiu "inconstitucional" per remarcar que el govern català fa una proposta fora de la llei: "no hi ha cap constitució al món que permeti el dret a decidir sobre la independència" (U1.03); "la consulta és inconstitucional i no se celebrarà" (U2.03); "els partidaris del 'no' no es plantegen votar perquè consideren que la consulta és il·legal; no té cabuda en el marc legal" (U3.01); "Rajoy ha tornat a demanar que s'actüi seguint la legalitat" (U7.05); "la Constitució impedeix modificar la seva [de Rajoy] negativa a la consulta" (U9.03); "el dret a l'autodeterminació no està recollit a la Constitució" (U11.02).

Paral·lelament, els informatius parlen de les propostes del govern català per mostrar que existeixen alternatives legals per dur a terme la consulta. Això fa que, indirectament, es mostri que el govern espanyol es nega a valorar altres possibilitats de la consulta i, consegüentment, sigui retratat com un dels responsables d'alimentar el conflicte: "[des del govern català] volen concretar les vies per fer possible legalment la consulta i fer un traspàs competències" (U2.01); "el govern català defensa que la consulta es pot realitzar

en principis genèrics que són competència de la Generalitat” (U24.09). És el cas sobretot de les notícies relacionades amb la impugnació de la consulta per part del Tribunal Constitucional. Els informatius incideixen a dir quins arguments dona el govern català per defensar que la nova forma de consulta és possible legalment: es pregunta a experts jurídics, com el jutge Santi Vidal, sobre les possibilitats que el procés participatiu prosperi sense incórrer en delictes (U27.01); “Francesc Homs diu que la Generalitat no incompleix la suspensió i que és un abús de dret o de poder si el Tribunal Constitucional suspengués el nou 9-N” (U28.01).

A mesura que s’apropa la data de votació, es comença a donar importància a altres actors, com el Tribunal Constitucional i la Fiscalia General de l’Estat, i es mostra un enfrontament més gran entre governs per la qüestió de la legalitat del referèndum. Per exemple, es mostra com representants del govern espanyol consideren la consulta un “fraud a la Constitució” i la defineixen com a “unilateral i antidemocràtica” (U19.02), o es diu que “el Tribunal Suprem ha dit que un govern i un parlament no poden promoure una consulta contrària a la Constitució” (U31.01). L’enfrontament dialèctic passa al camp judicial quan s’anuncien les querelles contra Artur Mas i membres del seu executiu. Els periodistes subratllen que aquestes decisions tenen el suport del govern espanyol i, per tant, emfatitzen el poder que té el sector constitucionalista per evitar la consulta en termes legals: “Soraya ha tornat a exigir a Mas que compleixi la llei” (U13.02); “la fiscalia està decidida a actuar contra el 9-N i es querellarà contra alguns consellers” (U36.04).

b) Període 1-O

El percentatge de l’enquadrament de legalitat en aquesta etapa és inferior a la del 9-N. Té presència en notícies concretes, com les de l’aprovació de la llei, la suspensió de la convocatòria i la manifestació de l’11-S. Durant aquest període, el *frame* de legalitat va més enllà de qüestionar si el referèndum és viable dins el marc constitucional. Es dona per fet que el govern català planteja una consulta que compta amb impediments legals i, per tant, el focus es posa en el procediment de les institucions judicials i el govern espanyol per evitar el referèndum i en les conseqüències penals que hi pot haver per als polítics sobiranistes.

Així, en els informatius sobre la manifestació sobiranista es dona cabuda a les advertències i notificacions que arriben de la Fiscalia de l’Estat cap a totes aquelles persones que facilitin la celebració de la consulta, ja siguin els alcaldes cedint espais públics per a la votació o els treballadors d’impremtes que en facilitin material: “queda fora de tot dubte la il·legalitat de qualsevol acte dirigit a la celebració del referèndum” (U54.01). En els últims esdeveniments analitzats, com ara els escorcolls a les conselleries, es comparen opinions de jutges sobre les conseqüències judicials que pot tenir el referèndum de l’1-O i, per tant, es posa de relleu la transcendència que pot tenir la jornada per als polítics i totes aquelles persones involucrades en l’organització del referèndum.

6.4.2.4. Diàleg polític

L'enquadrament de diàleg polític apareix quan en els informatius es subratlla la negociació entre govern espanyol i català, o entre el sector sobiranista i el sector constitucionalista, per arribar a un acord que permeti celebrar el referèndum o oferir alternatives polítiques per mitigar el conflicte. En el període del 9-N té presència en tots els esdeveniments i es mostra als dos bàndols com a disposats a negociar; en canvi, durant l'1-O el relat se centra més a mostrar reticència per part del govern espanyol a dialogar i, en canvi, mencionar que el govern català sí que ho vol fer. A diferència d'altres enquadraments, el de diàleg polític inclou actors que defensen posicions intermèdies i no a favor o en contra de la independència de Catalunya, i és quan es dona més veu a ICV, Podemos o el PSC.

a) Període 9-N

En els primers informatius del període del 9-N, l'enquadrament es personalitza amb Artur Mas i Mariano Rajoy com les persones que han de fer possible un acord que passi pel diàleg i la negociació entre les dues posicions ideològiques. Indistintament, els informatius assenyalen un polític i altre per mostrar que tenen la voluntat de fer-ho i, en aquest sentit, es transmet una imatge favorable de tots dos: “Mas ha tornat a demanar a Madrid que negociï” (U8.04); “Mariano Rajoy insisteix a estendre ponts de diàleg amb Catalunya” (U22.01); “el govern espanyol diu que estarà atent a què es fa i que s’ha obert una porta al diàleg” (U25.05); “Mas diu que enviarà una carta a Rajoy per oferir un cop més la seva disposició a parlar” (U30.01). Només hi ha una excepció en l’esdeveniment de l’anunci de la consulta, ja que es diu que Artur Mas, amb aquesta decisió, imposa el seu criteri i no deixa marge de negociació: “Mas ha trencat qualsevol possibilitat de diàleg amb l’estat espanyol” (U2.08); “el govern espanyol no deixa cap escletxa per a un possible diàleg o negociació” (U3.03).

En d’altres ocasions, els periodistes vehiculen la petició de diàleg a altres actors. En aquest cas, el que es fa és mostrar quins polítics aposten per una solució dialogada i quins no i, per tant, es veu quines són les posicions més moderades o bé més extremistes. En el cas d’Oriol Junqueras, líder d’ERC, es fa saber que rebutja la proposta de negociació: “ha dit que és inútil dialogar amb Rajoy a partir del 9-N” (U31.02). Arran de la jornada de votació del 9-N, els informatius parlen del PSC com un dels partits amb una proposta de reforma federal i que té la voluntat d’iniciar el diàleg per arribar a algun acord polític: “PSC creu que [la participació en la consulta] és una mostra de la necessitat que s’obri un diàleg a Madrid, una voluntat de canvi” (U34.05); “el PSC s’obre encantat [a negociar] i s’ofereix al diàleg per al que calgui” (U36.02).

b) Període 1-O

Al llarg de tot el període de l’1-O, el diàleg segueix sent mencionat com una solució al conflicte. No obstant això, cada vegada es presenta com una possibilitat més remota, ja que s’explica que el govern espanyol posa condicions al diàleg i cada vegada s’hi mostra

més reticent. En canvi, s'aprofiten altres ocasions per dir que el govern català segueix disposat a negociar i, per tant, la responsabilitat de solució del conflicte recau en el bàndol constitucionalista: “Neus Munté [portaveu del govern català] manté la porta oberta al diàleg amb l'Estat i espera una resposta” (U42.01); “el govern espanyol invita el govern català a parlar i anar al Congrés per explicar què volen” (U44.02); “JxSí fins l'últim moment estan disposats a dialogar” (U54.05); “Jordi Turull, conseller de la presidència, ha tornat a reiterar la voluntat de diàleg i ha emplaçat a Mariano Rajoy a posar dia i data per trobar-se” (U55.09).

Durant les notícies del dia de la votació, l'enquadrament de diàleg polític s'associa amb altres veus que no provenen ni del govern espanyol ni del català i que defensen posicions intermèdies, com és el cas de Podemos o del PSOE. Són altres polítics que aposten perquè hi hagi negociacions entre governs: es parla de “solucionar el conflicte dins el marc de la legalitat espanyola i de manera pacífica” (U64.05); “Pedro Sánchez demana que obri negociació amb el president Puigdemont” (U64.02); “cal una exigència de diàleg i de política per poder sortir d'aquesta situació” (U65.03).

La desobediència civil tan sols apareix quan es menciona una manifestació per protestar per la suspensió de la consulta: “l'esquerra independentista ha convocat concentracions de rebuig per demanar desobediència a la decisió del TC” (U19.05).

6.4.2.5. Desobediència institucional

La desobediència institucional és l'enquadrament amb menys presència televisiva i no apareix en tots els esdeveniments, sinó que ho fa de manera puntual. Concretament, s'identifica en els informatius sobre l'aprovació de la llei que ha de permetre la consulta del 9-N, la suspensió posterior, la querella contra Carles Puigdemont, els registres a les conselleries, les manifestacions de l'11-S i les jornades de votació. Aquest enquadrament és explicat com l'oposició pacífica i no violenta de part de la ciutadania (en el cas de les jornades de votació i les manifestacions) i com una alternativa política si no es pot celebrar el referèndum (representat sobretot per la CUP i, puntualment, per CDC o ERC).

És sobretot en el període de l'1-O que els periodistes utilitzen de manera recurrent el terme “resistència pacífica” o “pacifisme” per definir l'actitud de les protestes dels ciutadans, ja sigui en el cas de les detencions de càrrecs de la Generalitat o bé quan s'apleguen davant les portes dels col·legis de votació. Alguns exemples es donen quan els periodistes destaquen que no hi ha incidents (U58.08); “milers de ciutadans continuen aquí amb un ambient festiu” (U58.16); “han demanat que aquesta protesta es mantingui festiva i pacífica, sense violència” (U59.04); “era un to reivindicatiu però pacífic i alegre” (U65.05); “demanaven [...] que no hi hagués més contundència contra un poble pacífic com s'ha demostrat en aquesta manifestació multitudinària” (U65.05). Per tant, hi ha la voluntat de subratllar el caràcter pacífic com a antítesi a la violència, un terme que, en

canvi, s'associa amb les actuacions policials de l'1-O per part de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional: s'utilitzen paraules com “rebuig”, “repressió” i “desproporcionalitat”.

En l'àmbit polític, aquest *frame* és citat a través de la DUI (Declaració Unilateral d'Independència) quan els periodistes fan hipòtesis sobre què pot passar després del referèndum de l'1-O: “es comença a dibuixar una declaració unilateral d'independència; [...] l'article diu que en els dos dies següents a la proclamació dels resultats, el Parlament efectuarà la declaració formal de la independència de Catalunya” (U64.01). En d'altres ocasions, es parla de la CUP com un dels partits polítics que proposa la desobediència institucional com a única solució al conflicte.

6.5. Entrevistes

La segona fase d'anàlisi correspon a les entrevistes als periodistes de TV3, caps de secció i editors del *Telenotícies* que van treballar als informatius entre 2014 i 2017. En total es van realitzar onze entrevistes, tal com es detalla a l'apartat de disseny de les entrevistes. Després d'obtenir les respostes, es va procedir a codificar-les a través de l'anàlisi de contingut, per identificar els tòpics més rellevants i respondre al tercer objectiu d'estudi: *saber com defineixen, expliquen i argumenten la cobertura que van fer durant els dos períodes referendaris*.

Per respectar l'anonimat de les persones entrevistades, se les identifica amb una sigla i un número. Només es diferencia el seu càrrec laboral segons si és redactor (R), cap o sotscap de secció (S), o editor (E), ja que es vol tenir en compte aquesta variable a l'hora de diferenciar les respostes. Per tant, hi ha sis redactors (R1 – R6), un cap de secció i un sotscap de secció (S1, S2) i tres editors del *Telenotícies* (E1, E2, E3).

S'han codificat dotze ítems, els quals són desenvolupats a continuació seguint aquest ordre: accés i tractament de les fonts periodístiques (1), professionalització de les fonts polítiques (2), pluralitat i representativitat d'actors (3), autonomia professional i estructura jeràrquica en la presa de decisions (4), sistema d'elecció dels càrrecs directius (5), factors d'influència en la producció informativa (6), protagonisme televisiu del Procés i flexibilitat en la durada dels informatius (7), criteris per a la prioritització informativa del Procés (8), reptes en la narració del conflicte (9), percepció dels dos períodes referendaris (10), relacions entre mitjans i política, TV3 com a objecte de crítiques (11), identitat corporativa i defensa del servei públic (12). Per a cadascun d'ells es mostren citacions literals de les entrevistes que ajuden a exemplificar com s'argumentava cada qüestió.

6.5.1. Accés i tractament de les fonts periodístiques

Un ítem que es desprèn de les entrevistes és l'accés i el tractament de les fonts periodístiques. D'una banda, s'observa que hi ha un discurs sobre el que caldria fer, el

que periodísticament és ètic i, de l'altra, existeixen contradiccions a l'hora de considerar que hi ha hagut més facilitat d'accés a les fonts pel fet de ser TV3.

Pel que fa l'accés a les fonts desitjades, hi ha periodistes que consideren que han tingut més facilitats d'obtenir informació per part de les fonts catalanes pel fet de ser un mitjà català: "som segurament el mitjà més gran i això fa que hi hagi una mica més de preocupació per atendre quan demanem alguna cosa" (S1). Fins i tot un dels periodistes, R1, qualifica d'"evident" el fet que TV3 tingui més "facilitat d'accés a certes fonts que no a d'altres". Aquesta qualificació d'"evident", per tant, és donar per descomptat que pot haver-hi certs privilegis a l'hora d'accedir a les fonts per ser un mitjà i no un altre, quan teòricament tothom hauria de tenir les mateixes possibilitats.

Per contra, hi ha periodistes (R3 i S2) que apunten que aquesta facilitat d'accés a les fonts governamentals no és certa, en tant que no tenen "privilegis" pel fet de ser TV3. Aquestes respostes, per tant, condueixen justament a l'extrem contrari de les afirmacions anteriors: voler remarcar que estan en igualtat de condicions respecte d'altres mitjans catalans. De fet, ells mateixos diuen que hi ha la creença que TV3 té certs avantatges a l'hora d'accedir a les fonts de govern, però sense posar noms a qui fa aquestes acusacions. Un exemple d'aquestes afirmacions és quan un dels entrevistats parla de la manera com havia d'accedir a les fonts del govern: a través del Whatsapp. Això feia que el desplaçament al lloc dels fets, ocasionalment, no servís per obtenir més informació.

R3: "Pensen que nosaltres per ser TV3 hem de tenir més informació i no, és així de trist. [...] Es pensaven que pel simple fet que jo estigués davant la porta de la mesa del Parlament sabia coses, i a vegades potser ets davant i no saps res perquè només tens una porta tancada i si no funcionas per Whatsapp no saps res."

S2: "Tenim la idea que des de TV3 normalment és el canal amb què el govern parla. No sempre. Hi ha moltes coses que no."

Mentre que es parla d'una certa normalització a l'hora de tenir facilitat d'accés a les fonts catalanes, també es desprèn una crítica sobre l'accés a certes fonts del govern espanyol. D'una banda, es considera "lògic" que el govern espanyol no decideixi filtrar informacions a mitjans catalans: "entenc que si el govern espanyol ha de filtrar alguna cosa no ens ho filtra a nosaltres" (R1). D'altra banda, un dels redactors encarregats de gestionar la informació espanyola es mostra més crític, perquè exemplifica aquesta opacitat amb un cas concret a través de l'equip de premsa de Mariano Rajoy, quan aquest era president d'Espanya.

La cap de premsa va decidir expulsar aquest redactor de TV3 (i també periodistes d'altres mitjans catalans) del grup de WhatsApp on hi havia els delegats informatius d'arreu

d'Espanya. Aquest grup, administrat per la cap de premsa, funcionava com un canal d'enviament i recepció d'informació relacionada amb Mariano Rajoy. Per tant, hi ha la voluntat de denunciar i donar a conèixer un fet que, puntualment, va condicionar l'accés a la informació. Això porta al periodista a valorar-ho com "un gest de desconfiança" i a considerar que aquesta "desconfiança cap als mitjans catalans ha anat creixent; amb els mitjans catalans, en general, les relacions no són bones". En certa manera, el conflicte polític es trasllada a l'àmbit informatiu perquè s'intenta dificultar l'accés a la informació.

D'aquí també es desprèn que, en casos més conflictius, l'opacitat de les fonts es fa més evident. Els periodistes reconeixen que van tenir dificultats puntuals durant els dies anteriors i posteriors a l'1-O, coincidint amb esdeveniments com la possible requisició del material de votació per part de les forces de seguretat espanyoles, reunions entre els partits sobiranistes després de l'1-O, o l'anunci de la Declaració Unilateral d'Independència. Hi havia la pressió d'haver de saber què passava i alhora la pressió dels editors que volien treure l'exclusiva, tal com es mostra als següents exemples.

S2: "La informació era molt restringida durant aquestes etapes. Moltes vegades ens assabentàvem de les coses o cinc minuts abans o mitja hora abans; [...] vam tenir dificultats perquè els polítics eren molt recelosos amb cada pas que es donava."

R1: "Hi havia molts rumors i hi havia molta competència amb mitjans digitals que treien coses que després se sabia que no eren veritat. [...] Eren moments en què hi havia més enrenou i era més difícil tenir accés directe a les fonts."

L'accés a les fonts també es vincula al clima de confiança o relació personal que pugui tenir el periodista amb el líder polític. Un dels periodistes considera que aquest "clima de confiança" li ha permès accedir esporàdicament al polític, però destaca que són ocasions comptades: "Jo tinc telèfons de líders polítics, però sempre dic el mateix: costa tenir-los. [...] En ocasions importants, com algun cop que està a punt de trencar-se un govern, sí que l'he fet servir. I normalment responen si et tenen fitxat" (R3).

Finalment, i com es deia al principi d'aquest apartat, alguns periodistes fan referència a aspectes ètics de la seva professió, com és el fet de contrastar les fonts. És a dir, mentre parlen d'"impediments puntuals" per obtenir la informació, volen mostrar la seva obligació de contrastar les fonts i buscar-les totes: "la nostra obligació era trobar totes les fonts" (R3). R4 parla justament de procurar que totes les fonts tinguin presència en els seus articles i remarca novament que és la seva obligació com a periodistes: "buscar l'equilibri, sempre tenint en compte que hi haurà una font que no la tindràs de la mateixa manera que tens l'altra. [...] Nosaltres, com a periodistes, hem de saber conjugar les dues coses".

6.5.2. Professionalització de les fonts polítiques

Quan es parla de l'accés a les fonts polítiques, hi ha un ítem que els periodistes repeteixen constantment: que aquestes s'han professionalitzat a través dels gabinets de comunicació. És a dir, els periodistes subratllen que aquestes agències actuen com a intermediàries i, al cap i a la fi, filtren el discurs que els interessa als mitjans de comunicació, que prèviament ha passat per molts filtres. En aquest sentit, els entrevistats s'hi mostren crítics per dos motius: en primer lloc, perquè els restringeix la informació i se'ls fa difícil construir un relat alternatiu i, en segon lloc, perquè és un discurs artificial que no connecta amb l'espectador.

El fet d'accedir a la informació a través dels caps de premsa és criticat pels periodistes perquè els condiciona a l'hora de redactar les peces. És una informació que ja ha estat filtrada i redactada d'una determinada manera: “és informació que està precuinada; d'alguna manera, vas encaminat a fer protagonistes als que ja t'han marcat prèviament i, vulguis o no, vas encarrilat cap aquí tu i tots els mitjans”. (R5). De fet, de les seves respostes es desprèn que són conscients que això pot fer-los perdre l'objectivitat i que és un risc que han d'assumir: “en situacions delicades, et pot desinformar i et pot jugar males passades”. Per tant, aquesta qüestió esdevé clau per ser un dels factors que influeixen el relat periodístic.

R2: “Quan et diuen segons quina xifra, la qüestionen. Ja no passes, que et vulguin vendre això. [...] Si no, et converteixes en un altaveu del que et diuen i prou.”

E2: “Certes fonts es resisteixen a donar detalls, però hi ha moments en què és al revés: aquestes fonts intenten intoxicar, esbiaixar, influir en el debat introduint elements a través dels mitjans.”

E3: “Hi ha hagut una predisposició per part de totes aquestes fonts a utilitzar un llenguatge, a tenir un discurs, un relat, que és el que et donen. [...] Et donen una informació interessada, una nota de premsa d'una manera, i tu compres aquella història. Per tant, tu has de ser capaç de detectar això. [...] De vegades et colen gols, i també passa en política. [...] Recordo amb cansament les motos que et volien vendre.”

Un altre exemple que mostra que els gabinets de comunicació, en ocasions, poden dificultar la feina del periodista és el cas del redactor de política espanyola. Després que fos expulsat d'un grup de WhatsApp on accedia a la informació del govern espanyol, considera que se li va “dificultar molt la feina, era una lluita constant”. Per tant, no hi ha una crítica del periodista cap al polític, en aquest cas Mariano Rajoy, sinó a les persones

que estan al capdavant de les agències de premsa i marquen la política comunicativa: “aquesta política no la marca Rajoy, la marca la seva cap de premsa; per tant, no és ell”. En canvi, quan el mateix periodista assegura tenir una bona relació amb l’equip de premsa de la vicepresidenta del govern en aquells moments, Soraya Sáenz de Santamaría, denota que l’accés a la informació està marcat també per la relació personal que es tingui amb aquests gabinets de premsa.

D’altra banda, els periodistes també critiquen que aquesta professionalització de les fonts fa que no es tingui accés directe als líders, cosa que converteix el discurs en artificial: “jo tenia clar que als líders directament no hi tenia accés, tot i que hi hagués una bona relació personal” (R1). R5 explica que aquests “intermediaris” provoquen que els polítics siguin incoherents amb el seu discurs i, a vegades, diguin coses que la gent no entén i que ells, com a periodistes, hagin de plasmar.

R5: “Probablement, si [els polítics] no estiguessin embolcallats per aquests *spin doctors*, serien més coherents. I també seria més fàcil entendre les decisions que prenen, que jo crec que ara hi ha molta gent que no entén. [...] Té molts més intermediaris, o tots aquests intermediaris fan la seva feina, i això fa que moltes vegades sigui complicat d’entendre.”

Pel que fa a l’accés a les fonts jurídiques, el panorama és diferent al descrit anteriorment: el redactor encarregat de les notícies vinculades a les institucions jurídiques mai ha patit cap discriminació ni se li ha dificultat l’accés a la informació pel fet de pertànyer a un mitjà català: “el gabinet de comunicació del Tribunal de Justícia de Catalunya i del Tribunal Suprem funcionen excel·lentment, com també tenim un gabinet de comunicació de la fiscalia”. Aquest fet contrasta amb les respostes dels periodistes que tracten amb fonts polítiques, ja que es corrobora de nou que les fonts polítiques tenen més interès a filtrar la informació i no permetre l’accés a tothom per igual.

R4 considera que la diferència amb les fonts jurídiques és que no estan acostumades a fer declaracions públiques i que el periodista ha de fer més esforços per obtenir-les: “s’ha d’insistir amb les fonts jurídiques perquè si no seria desequilibrat el nivell d’unes fonts i altres”, en referència a les polítiques. A través de la següent citació, el redactor argumenta la necessitat de vetllar per l’equilibri dels dos tipus de fonts.

R4: “Ja de per si, tant a la fiscalia com als tribunals no els agrada parlar per televisió. [...] La Fiscalia que acusa gairebé no t’explica res més enllà del que pots veure amb un document. Per tant, aquí has de conjugar d’alguna manera aquesta visió dels mitjans de comunicació, més restrictiva, amb els polítics que estarien tot el dia sortint per la televisió.”

6.5.3. Pluralitat i representativitat d'actors

Un dels aspectes d'anàlisi principals d'aquest treball és el tipus d'actors que apareixen en el relat del procés sobiranista i amb quina freqüència ho fa cadascun. A través de les respostes dels entrevistats es vol conèixer quins són els criteris que s'utilitzen per decidir la representativitat d'actors i com aquests s'apliquen a la pràctica, un aspecte vinculat amb la pluralitat informativa. Les dades indiquen que els periodistes, en general, parlen de percepcions quant a la pluralitat i l'equilibri de veus i, per tant, no mencionen cap estratègia dissenyada o prèviament pensada. S'observa una diferència entre les respostes dels editors i caps de secció i els redactors, ja que els dos primers recorren a dades objectives per justificar que els seus informatius són plurals (com els informes de pluralitat del CAC o els sondejos del CEO), mentre que els redactors al·leguen creences o sensacions personals. Cal dir que es percep una jerarquització en la presa de decisions i una certa resistència a opinar sobre aquest tema, ja que alguns periodistes apunten que no és una decisió individual: “això pertany valorar-ho al cap de secció, jo no ho decideixo” (S2).

Quan es pregunta als redactors sobre la representativitat d'actors, parlen d'una “tendència” i una “intenció” per aconseguir pluralitat de veus. És a dir, s'observa una voluntat de subratllar que procuren obtenir la pluralitat de veus i es remarca que des d'informatius es té “assumit” que s'ha de buscar la pluralitat i paritat. Fins i tot es parla d'“esforç” per fer-ho perquè ho tenen al “seu ADN” (E1), però sense especificar de quina manera ho fan: “la intenció global és donar veu a tothom, això segur” (R3); “la pluralitat hi ha estat sempre, en tot el Procés hem intentat ser el màxim d'honestos possibles i hem buscat o intentat buscar l'equilibri i respectar el pluralisme de la societat catalana” (R6). D'altres vegades, es refereixen als estudis per justificar que la pluralitat és equilibrada: “això ho avalen els estudis que hi ha i els sondejos entre els ciutadans i audiència” (R1).

De les respostes dels periodistes sobre la qüestió de la pluralitat és interessant veure com la perceben i defineixen de diferents maneres. Això demostra que no hi ha un acord o uns criteris preestablerts de com han d'incorporar-la en les peces informatives, sinó que ho fan segons el seu criteri professional. Per exemple, un dels periodistes fa una autovaloració de com creu que està representada la pluralitat: “jo crec que estem en un 50/50, cosa que crec que està molt bé” (R5). El fet de valorar com un “50/50” la representativitat d'actors i presentar-ho com un fet positiu, demostra que per a aquest redactor la pluralitat implica que les veus han d'aparèixer de forma equilibrada i que les dues parts del conflicte han de ser-hi representades. En canvi, hi ha periodistes que mostren una opinió oposada a l'anterior en tant que consideren que la pluralitat ha de reflectir la realitat de la societat catalana i, per tant, donar més pes a les veus que tenen més presència en el conflicte: “és obvi que pot ser que pesin més les unes que les altres, perquè si no tampoc no serien fidels a la realitat; no podem fer una paritat de 50/50 perquè tampoc no seria un retrat de la realitat, no seria real” (R2); “et poden donar punts de vista

i opinions molt respectables, però no enriqueixen el contingut informatiu o, fins i tot, poden distorsionar-lo” (E1).

Pel que fa als tres editors dels *Telenotícies* entrevistats i al cap de secció de política, argumenten que el criteri és merament informatiu i que s’adapten a l’actualitat del moment, on tothom té les “mateixes oportunitats” (S1). També tenen en compte el factor geogràfic, és a dir, a parlar de les coses que afecten el territori d’àmbit català. D’una banda, no entren a especificar com es distribueix la presència d’actors, però, de l’altra, reconeixen que tendeix a haver-hi més representació de les majories del Parlament que no pas de l’oposició. No obstant això, aquesta afirmació s’acompanya d’un matís per tal de reforçar la idea que la seva voluntat és que la presència sigui compensada: “si es detecta una descompensació de minuts, s’intenta compensar i donar més minuts a l’oposició, sense passar-se, perquè a vegades això pot ser força artificial i fer coses incoherents” (E3). De fet, el mateix editor qualifica com a “coses rocamboliquesques” els intents de compensar els minuts de presència dels actors.

S1: “Nosaltres el criteri que fem servir és el criteri periodístic i, per tant, no tenim la premissa d’ordenar de certa manera, de donar certs minuts en funció d’un criteri preestablert, sinó que sempre és relatiu al fet noticiós que nosaltres considerem un dia que pertoca.”

E3: “El criteri és informatiu. No té més. La nostra visió és potser geogràficament, culturalment i políticament Catalunya. [...] És probable que hi hagi, per exemple, més presència dels partits que formen part del govern o de les majores de govern que no pas dels que estan a l’oposició. I això ens passa tant aquí com amb la informació espanyola.”

S1: “Si no tenim un criteri clar, doncs possiblement el partit principal anirà a davant i el partit petit anirà després. [...] Durant els períodes electorals no ho fem; ens portaria a fer coses artificials de donar temps extra per compensar, i això no és el criteri periodístic.”

En d’altres ocasions, els periodistes volen esmentar factors que condicionen la presència de tots els actors. Aquest fet mostra que es dona per fet que no sempre apareixen totes les veus i que, per tant, es prioritzen unes o altres segons aspectes que diuen no poder controlar, com el temps del qual disposen per fer cada peça:

R6: “Tens una peça d’un minut quinze o un minut trenta. És impossible. A qui deixo fora? Aquesta és una pregunta que m’he fet i he fet i és una reivindicació. Qui deixo fora i per què? Qui no digui res, qui no sigui notícia. Però qui soc jo per dir que més o menys calculo? Això

ha estat una batalla molt dura sempre. [...] Normalment estava molt vinculat a l'actualitat, no sé si equilibrat, però a mi mai ningú no m'ha dit que ha de sortir un o altre perquè tenen un percentatge assignat o perquè no han sortit abans.”

A les respostes d'alguns redactors s'entreu un posicionament respecte a considerar properes o llunyanes certes veus polítiques. Concretament, s'utilitza l'expressió “altres veus” per fer referència a membres de partits polítics que defensen el constitucionalisme, sense posar nom, i que diuen que no volen aparèixer o tenir contacte amb TV3. És una manera de focalitzar l'atenció en altres factors i voler transmetre la idea que, com a periodistes de TV3, vetllen per la presència de tothom i que, si no és així, no és per voluntat pròpia. Automàticament, però, aquesta crítica s'acompanya de la seva voluntat d'insistir a tenir totes les veus: “quan tu piques a les portes d'aquestes altres veus, sovint el que et diuen és que tu ets un mitjà partidista i que, per tant, ells amb tu no parlaran. [...] Però els seguim anant a buscar. Una altra cosa és que no tothom vulgui ser el nostre altaveu” (R4).

Quan els periodistes fan referència a les manifestacions independentistes, es parla que en contraposició també s'han cobert manifestacions a favor de la unitat d'Espanya. Aporten una idea que no estava contemplada prèviament a les entrevistes: relaten les dificultats que han tingut a l'hora de cobrir manifestacions unionistes i com això els ha complicat poder fer aparèixer tots els punts de vista possibles. Quant a “dificultats”, parlen d'insults o agressions a periodistes de TV3. Remarquen que, tot i això, mai no han deixat d'anar a buscar la veu dels manifestants unionistes: “aquesta opinió l'anem a buscar com qualsevol altra” (E1). També argumenten que no amaguen la seva identitat sempre i quan no es posi en risc la integritat de cap professional.

R2: “Nosaltres primer sempre hem estat partidaris de no amagar-nos i no haver d'anar d'incògnit i dir qui som; i si ens han de fer alguna cosa per ser qui som, intentar ser el màxim de neutres o protegir-nos i valorar la situació. A vegades hem posat els micròfons sense identificar o les càmeres, o bé ser molts cautelosos i marxar en el moment que veiem que corriem perill. [...] Llavors, penses, ‘m'he de protegir, però no m'he d'amagar’. I aquí hi ha la diferència: fem el que fem sabem que seríem criticats. Si hi vas, pots ser agredit; si no hi vas, perquè no hi has anat.”

E2: “Algunes vegades se'ns han boicotejat les cobertures. [...] Hi ha hagut agressions, insults, amenaces... Hi ha hagut de tot. [...] Malauradament, ha passat a tot arreu i a totes les famílies hi ha gent que no sap comportar-se. [...] Nosaltres hem intentat explicar el que

estava passant a Catalunya i explicar-ho de la millor manera possible.”

6.5.4. Autonomia professional i estructura jeràrquica en la presa de decisions

Si bé tots els entrevistats afirmen que el volum de feina va augmentar durant el període informatiu del Procés, es vol saber com es va gestionar tota aquesta informació dins la redacció: com es prenen les decisions i quines indicacions donaven els editors als redactors a l'hora d'elaborar les peces. El discurs és homogeni per a tots els redactors, ja que descriuen una situació idònia en què les decisions es prenen conjuntament, amb tot l'equip de redacció (editors, caps de secció i redactors). En canvi, els editors són els que es mostren més oberts a considerar que ells tenen més poder de decisió. En general, es percep que els redactors gaudeixen d'autonomia professional a l'hora de redactar les peces, i que alhora poden expressar les seves opinions lliurement, tot i que ho fan en funció del coneixement que tenen del tema.

Les respostes són unànimes quan es demana als periodistes quin pes jeràrquic té cada figura a l'hora de prendre les decisions de què entra a l'escaleta informativa i quin tractament se li dona. Es descriu una estructura jeràrquica en què l'editor és l'últim responsable de les peces i qui té més poder de decisió; el cap de secció és la persona que coordina i proposa els temes a edició; els redactors s'adapten a aquestes decisions i redacten les peces segons el seu criteri. No obstant això, els mateixos editors i caps de secció apunten que el cap d'informatius alguna vegada és qui acaba tenint l'última paraula, però que, en general, hi ha marge per poder opinar i consensuar les decisions.

S2: “Moltes vegades [els editors] ens consulten i donem la nostra opinió. A vegades ens fan cas, i d'altres, no. El cap d'edició acaba tenint l'última decisió, però un cop consultada la secció, això sí.”

S1: “Les decisions no acaben sent d'una sola persona pel fet que és bo que hi hagi una mena de contrapès i decisions consensuades. [...] Les seccions proposem les notícies, els editors dels informatius decideixen quines informacions els agraden o compren i introdueixen en el seu informatiu i en quin ordre. Nosaltres [caps de secció] també 188ontra proposem si ens sembla bé la seva proposta o no. [...] A vegades sí que és veritat que hi ha un últim responsable que és el cap d'informatius i que pot acabar imposant el seu criteri. [...] S'intenta acabar consensuant una posició on tothom se senti còmode.”

E1: “Els caps de secció i els editors, i últimament el cap de redacció, són qui decideixen. Cada editor té el màxim pes.”

R2: “Els caps de secció o el cap de redacció són els qui coordinen i saben on tenim coberts els temes. O sigui, tots proposem i llavors qui s’encarrega de portar el tema és qui endreça i diu això o això altre.”

E2: “Amb el director i el cap de redacció i els redactors en cap, parlem. [...] Busquem els matisos i trobem l’encaix. Tu, com a editor, el que vols és que el producte que treus sigui al més potent possible i, evidentment, rigorós i acurat.”

E3: “La presa de decisions es fa compartida amb els caps de secció, però és veritat que l’equip d’edició mana bastant en l’ordre, el temps, etc. Però evidentment que és compartit.”

La valoració que fan els periodistes transmet una imatge positiva de l’estructura jeràrquica dels informatius, ja que no s’expressen queixes en aquest sentit. Al contrari: creuen que és un fet positiu que tothom pugui opinar, perquè així hi ha més punts de vista i no es decideix segons una única visió o perspectiva: “la visió de quatre ulls sempre és millor que la de dos” (R2). Per tant, de les seves respostes es desprèn que els periodistes tenen autonomia i llibertat per expressar-se, i que les jerarquies no són un impediment per tenir en compte per igual totes les opinions, tal com es mostra a través de les paraules d’E2: “m’és igual els galons que tingui o deixi de tenir aquella persona; si la idea és bona, la recullo”. R4 utilitza una metàfora per explicar-ho:

R4: “És com els metges: vols tenir una segona opinió perquè tu pots estar equivocat i tenir una altra interpretació. Però sempre és amb l’esperit de fer les coses bé, no per pensar a veure si agrada això que dic. Si he hagut d’enfrontar-me amb ells dialècticament per defensar una cosa, que no vol dir discutir, ho he fet i no ha passat res.”

En tot cas, si els periodistes no expressen la seva opinió és per decisió pròpia, una espècie d’autocensura pel fet de no conèixer directament l’escaleta informativa. Un redactor explica que procura no qüestionar contínuament les decisions dels seus superiors, ja que cada peça informativa forma part d’un conjunt global que és l’escaleta informativa i, per tant, no sempre val la pena defensar els seus punts de vista: “Naturalment, no pots o no has de donar per perduda cap batalla que com a mínim tinguis la possibilitat de guanyar, ni pots donar cada dia una batalla perquè et dessagnes; has de seleccionar quan vas a la guerra” (R5).

Alguns periodistes, quan parlen de la seva participació en la presa de decisions, mencionen el Comitè Professional, un òrgan de la CCMA de representació dels professionals de la TV3, juntament amb la ràdio i els mitjans digitals. El fet de mencionar aquest comitè fa veure que els periodistes coneixen i disposen de mecanismes de denúncia en cas de mala praxis. És un òrgan que els protegeix perquè és un espai on poder fer arribar les seves queixes o suggeriments. Per tant, consideren que és pràcticament impossible que s'imposi el criteri d'una sola persona a l'hora de dissenyar els informatius: “dins la redacció, crec que hi ha elements que fan que el redactor tingui les seves armes per no deixar-se *avasallar*” (R5).

Un altre aspecte que es desprèn de les respostes dels entrevistats, i concretament en el cas dels editors, és que se senten responsables del càrrec laboral que ocupen. És a dir, es defineixen com a autors dels informatius, i això els serveix per justificar per què ells han de tenir l'última paraula en la presa de decisions: “l'editor és qui decideix perquè firma i posa la seva cara en aquell contingut i pren l'última decisió” (E1).

6.5.5. Sistema d'elecció dels càrrecs directius

Una de les qüestions més delicades de l'entrevista i un dels temes sobre els quals s'ha trobat més resistència és sobre si els canvis en els càrrecs de direcció d'informatius tenen alguna conseqüència en la redacció. Es vol saber si es van introduir canvis en els informatius de TV3 des de direcció. Això fa referència directament al seu cap i, per tant, els entrevistats mesuren més les paraules, cosa que s'observa pel fet que en parlen poc o es mostren més cautelosos. No obstant això, hi ha una crítica generalitzada cap al sistema d'elecció dels càrrecs de direcció de TV3, els quals són elegits pel Consell de Govern de la CCMA. Aquesta crítica, però, ve donada pels editors i no pels redactors, per la qual cosa es conclou que en aquest cas les respostes varien segons el càrrec laboral de l'entrevistat: hi ha una resistència més gran per part dels redactors i més predisposició i crítica per part dels editors.

Un dels redactors argumenta que els càrrecs directius acaben sent elegits “pel partit que governa, i això té lògicament una influència en les escaletes” (R1). Exemplifica aquest efecte amb la cobertura de les manifestacions. Considera que, anteriorment al 2012, a TV3 no es parlava gaire de les mobilitzacions ciutadanes: “hi havia una consigna que aquestes coses no es cobrien”. Segons aquest periodista, és a partir del 2012, amb la manifestació de l'11 de setembre, que es comença a prestar atenció a aquest tipus d'esdeveniments: “això té molt a veure amb els canvis de govern, que tenen una influència en qui està a TV3 i qui decideix”.

Altres entrevistats consideren que el canvi dels caps d'informatius es nota en la manera de treballar: “sí que hi ha caps d'informatius que tenen una determinada manera de treballar, i altres, d'una altra” (S1). Un dels editors afegeix que també nota “una manera

de treballar diferent, hem tingut un canvi d'estructura d'informatiu" (E3). O en el fet que es destinin més recursos a determinats temes: "pots notar que es fa més desplegament aquí o allà, això ja depèn del tarannà del cap d'informatius de cada època" (R6). No obstant això, aquests tres periodistes coincideixen a dir que, malgrat pugui haver-hi canvis en els temes a cobrir, la línia editorial i el tractament periodístic continua sent el mateix: "no hi ha hagut un canvi de línia editorial ni d'instrucció; [...] la nostra voluntat de presència i d'espectacularització sempre hi ha sigut" (R6); "teníem una estratègia de programa que vam canviar amb el canvi de direcció, però no afecta el contingut o la línia editorial" (E3).

Coincideixen a considerar que l'actual cap d'informatius para les pressions que puguin provenir de les institucions polítiques, ja que no les trasllada a la redacció. A més, un editor opina que l'actual cap d'informatius "valora més la crítica" que altres directius anteriors (E2). En general, els periodistes consideren que el cap d'informatius fa el rol que li pertoca com a cap d'informatius: "està per parar aquestes coses" (R4); "parar les pressions és part del paper dels directors d'informatius" (E2); "el director d'informatius està per això: per rebre pressions, per encaixar-les, per negociar-les, per disseminar-les, per impedir que m'arribin a mi" (E1). Per tant, per part dels periodistes no es mostren crítiques en aquest sentit, sinó tot el contrari. El cap de secció assegura haver notat un canvi en aquest sentit, de no haver de preocupar-se per les queixes externes:

S1: "La percepció ara és que tenim una direcció d'informatius que filtra molt, que ens para moltes de les pressions que arriben des de fora. A mi me n'arriben, però són moltes menys que en altres èpoques."

No obstant això, els editors són els únics que apunten alguna queixa pel fet que els càrrecs de direcció siguin elegits pel CCMA i, per tant, votats segons el govern que hi hagi en cada moment. Creuen que acaba sent una elecció política i no professional. Consideren que aquesta problemàtica hi ha estat sempre i que això no ha canviat durant el període del moviment independentista. E1 ho explica de la manera següent:

E1: "Els càrrecs directius d'aquesta empresa sempre s'han fet en funció de la confiança. És a dir, el primer criteri que ha aplicat qui tenia la possibilitat de fer els nomenaments és el de la confiança: confiança política i confiança personal. Probablement, el segon és talent o capacitat de gestió. Això és més vell que l'anar a peu."

En aquest sentit, no es desprèn una voluntat de combatre-ho o de denunciar-ho, sinó que es dona per fet que el sistema funciona així i que només poden canviar-ho des d'una posició individual. Els periodistes i sobretot els editors remarquen que intenten evitar qualsevol tipus d'influència que pugui arribar des de direcció i que els canvis de direcció no afectin el seu contingut: "que arribi al mínim possible al que és la feina professional

des d'un punt de vista estrictament deontològic i professional" (E1); "hem intentat combatre l'autocensura i hem continuat treballant com hem sabut i com bonament hem pogut; ens fa ser més cautelosos en el sentit de fixar-nos-hi més, potser sí" (E2).

6.5.6. Factors d'influència en la producció informativa

Els factors que condicionen la feina diària dels periodistes són aspectes que també es tenen en compte per saber com van afectar-los durant els períodes referendaris. Se'ls demana quins factors creuen que tenen més incidència en les seves rutines professionals. En aquest sentit, apareixen una àmplia varietat d'aspectes d'influència, que van des de factors externs com interns de la mateixa redacció. Seguidament, se citen per ordre de rellevància els deu factors identificats. Aquesta rellevància ve determinada segons el nombre d'entrevistats que citen el factor: es considera que el factor que més condiciona és el que és citat per més periodistes, i el que menys, el que només és citat per un o dos periodistes. La llista és la següent: retallades pressupostàries (a), vigilància (b), pressions externes (c), gabinets de comunicació (d), grups econòmics ©, autocensura (f), comentaris de l'audiència (g), tendències ideològiques pròpies i dels companys (h), format del mitjà (i) i experiència professional (j).

a) Crisi econòmica i retallades del pressupost

Gran part dels entrevistats citen la crisi econòmica com un element que els limita i ha limitat la seva feina. Aquesta crisi ha tingut diverses conseqüències, que és el fet que la Generalitat de Catalunya fes retallades pressupostàries i, per tant, destinés menys finançament a la CCMA. Per gestionar aquesta davallada de pressupost, la CCMA va reduir la plantilla i també el salari dels treballadors. Això, que coincidia amb un període d'alt volum de feina, va provocar que els treballadors fessin més hores: "treballava molta gent un munt d'hores" (R3); "és veritat que els continguts es fan amb menys materials humans que abans" (R5); "un moment de crisi econòmica forta que ha coincidit amb el Procés en què hi ha hagut retallades a l'administració" (R1); "un moment d'atenció informativa màxima i un moment en què el 2012-2013 s'apliquen aquí unes retallades que tenen un efecte claríssim a la plantilla" (E2).

L'increment del volum de feina i la reducció de la plantilla va fer que els redactors haguessin d'elaborar les peces més ràpidament que abans: "moltes vegades el temps és enemic nostre; la sensació que tens és que hi dedicaries molt més temps" (R1). Consideren que aquí hi entra la capacitat del professional per gestionar el temps de la manera més eficaç possible: "depèn de l'habilitat del redactor per llegir, per trobar coses ràpid, per saber què és allò que vol explicar i que algú ajudi a buscar les imatges" (R4); "havies de descartar coses que potser a vegades hauries volgut treballar millor; [...] som els que som i hi ha els que hi ha i, en aquell moment, passàvem com a prioritària l'agenda del dia" (R2).

A més, arran de les retallades pressupostàries, també es van limitar i es limiten la quantitat de recursos tècnics: a vegades no poden cobrir certs esdeveniments perquè no tenen prou equips tècnics disponibles. Un dels editors comenta precisament que en les reunions que es fan demanen quins temes creuen que s'haurien de cobrir i, en funció d'això, intenten gestionar els equips tècnics: “hem de comptar amb el material que ens donen les diferents seccions; és un material que podem intervenir perquè en les reunions prèvies que hi ha, nosaltres fem la carta als reis” (E1).

E2: “El pressupost limita perquè a la televisió has de destinar-hi equipament tècnic, càmeres, equips de muntatge, platós, il·luminació, etc. A nivell tècnic val molts diners, i a nivell humà, també. [...] Hi ha limitacions evidents a l'hora de poder recollir informació.”

Conseqüentment, la crisi econòmica també va provocar una disminució no només del pressupost de la CCMA, sinó també del nivell d'ingressos que obtenia per part de la publicitat. Els anunciants van reduir les seves aportacions econòmiques a la CCMA i, per tant, es va produir una davallada dels ingressos: “es depèn de l'altra font d'ingressos que és la privada en el sentit de la publicitat; es miren molt les audiències perquè, al cap i a la fi, són les que et donen la publicitat” (R1).

b) Vigilància política

El segon factor que s'extreu de les respostes dels entrevistats és la sensació de ser observats des de diversos àmbits, com per part d'institucions polítiques o mitjans de comunicació espanyols. No menciona cap nom en concret, sinó que es refereixen que durant els períodes polítics més intensos “sabien” que els miraven més: “continues fent el mateix només sabent que t'estan vigilant” (R2); “hi havia un punt en què, no saps com, però es crea un clima en el qual hi ha una certa tendència a veure-ho i viure-ho diferent” (R5). Un dels periodistes, S1, diu que això els feia ser especialment curosos amb el tractament que feien durant el període de les detencions i empresonaments de la tardor del 2017. R1 també destaca que hi havia la consciència que la seva feina tenia un impacte i calia ser prudent. L'editor E3 menciona el fet de tenir la convicció del que s'estava fent i explicant per poder-ne estar segurs i defensar-ho si feia falta.

S1: “Hi havia molta preocupació pel que nosaltres donàvem quant a d'informació; en alguns casos era pensant molt en les conseqüències judicials que podia tenir tota la informació que es donava. [...] Ens acaba posant més a l'aguait perquè sabem que tenim molta gent observant. [...] Ens posa una mica més de pressió a sobre a l'hora de fer les coses i en pensar que, si no les fem bé, això no passa desapercebut.”

R1: “Tenim una responsabilitat com a mitjà públic, hem de ser molt curosos amb el que diem. [...] Tenim una obligació com a mitjà de ser plurals i de ser rigorosos amb la informació. [...] Això va amb la nostra manera de ser.”

E3: “Tot és important, has de vigilar, perquè la gent i els partits es miren el *Telenotícies* sempre pendents de quan surten ells i com surten ells. I el nostre Consell d'Administració és el Parlament. Per tant, hem de respondre davant d'ells, hem de tenir sempre arguments periodístics per explicar per què han sortit i per què no han sortit.”

En conclusió, es percep que existeix una consciència del rol que desenvolupen els periodistes pel fet de pertànyer a un mitjà públic, independentment del càrrec que ocupen, i com durant el període del procés sobiranista van percebre i sentir que eren més observats que en d'altres ocasions.

c) Pressions externes

Si bé s'ha parlat de la vigilància als mitjans públics, un tercer factor que hi està relacionat és el de les pressions externes. En aquest cas sí que són elements explícits, en el sentit que es pot saber si hi ha hagut queixes o crítiques per part de persones, institucions, o altres. Les respostes varien segons el càrrec que ocupa l'entrevistat: els redactors diuen que no els arriben pressions, i els editors i el cap de secció consideren que existeixen aquestes pressions, però les relativitzen. És a dir, no creuen que acabin tenint una incidència en la seva feina perquè intenten evadir-se de les queixes i manejar-les de la millor manera possible. Per tant, existeix una normalització i, fins i tot, una banalització de les pressions externes.

D'una banda, els periodistes destaquen que les pressions també arriben per part de partits polítics petits o que no tenen tanta presència parlamentària. S1 ho argumenta amb la idea que s'acostuma a pensar que són els partits més grans els que més pressionen, però assegura que arriben pressions de tots els bàndols: “aquí la gràcia està en saber resistir aquestes pressions i admetre-les quan creus que hi ha motiu, o bé no admetre-les quan creus que no n'hi ha” (S1). Aquest mateix periodista cita les entitats civils Òmnium Cultural i Assemblea Nacional Catalana com dos elements nous de pressió: “associacions que en aquests moments tenen molt protagonisme polític i que també pressionen perquè el seu protagonisme sigui present a TV3” (S1).

E2 relativitza les pressions tot argumentant que no es tracta de “pressions”, sinó de grups que intenten vendre un relat: “ha plogut de tot, però ha sigut sempre a posteriori; plou, t'aguantes, et poses el paraigües i l'impermeable i ja està, perquè mai a ningú li agrada res”. E1, en la mateixa línia, assegura que les pressions hi són i © estat sempre, que això no ha canviat durant el període del procés independentista:

E1: “Sempre hi ha hagut pressions, amb això no hi ha hagut cap variació. El polític sempre intenta pressionar. [...] Algunes d’aquestes pressions poden ser descarades i altres poden ser més subtils, però ja ho assumim, que han d’existir. Perquè no només pressionen els polítics, sinó que pressionen també col·lectius de molts àmbits. Per exemple, des de l’àmbit econòmic també fan les seves pressions. L’important de tot plegat és en què es tradueixen.”

d) Gabinet de comunicació

En relació amb els actors que intenten vendre un relat informatiu, diversos periodistes coincideixen a pensar que hi ha intermediaris, com els gabinets de comunicació, que limiten la seva feina, perquè els dificulten l’accés a la informació o bé els donen relats ja construïts. Aquesta qüestió ja ha aparegut anteriorment en relació amb les fonts informatives, però es vol fer constar també en aquest apartat com un factor que condiciona la producció informativa. R5 creu que aquests gabinets de comunicació fan que sigui complicat “escapar del relat que et volen vendre”. En la mateixa línia, R3 argumenta que els caps de premsa “intenten vendre el seu relat; no es pot publicar, però sí que és una manera d’influir quina interpretació consideren que has de fer”. S2 destaca les dificultats que van tenir durant el període del Procés, perquè les seves fonts els donaven la informació de manera restringida:

S2: “Hem fet més d’investigadors privats en el sentit de fer guàrdies, d’estar pendents de cap on aniria la cosa, que no pas que et vingués la informació i que ho tinguessis clar. [...] La sensació era que tot el mateix Procés era improvisat. Si tenien un full de ruta o no, no ho sé, però sí que va tenir molts girs de guió. Nosaltres anàvem igual: quan hi havia un gir de guió, reinterpretàvem i anàvem a buscar un i a buscar l’altre, també a l’oposició.”

e) Grups econòmics

Pel que fa a altres grups de pressió, són pocs els periodistes que citen els grups econòmics com un factor d’influència. De fet, tan sols un dels editors, E1, considera “que aquesta pressió és una pressió econòmica i és claríssima que existeix”. La relativitza perquè creu que el seu nivell d’incidència en els informatius depèn de “fins a quin punt li fem cas”. Assenyala la necessitat d’arribar a un acord amb aquests grups: “en qualsevol negociació, i en el cas d’una pressió també, s’ha d’arribar a un pacte; es pot donar que com a màxim nosaltres donarem la informació que creiem que necessiten els espectadors”. L’altre periodista que cita els grups econòmics és un dels editors, i ho fa per considerar que no tenen incidència en els informatius: “els anunciants tenen una influència tendint a zero en els nostres continguts” (E3).

f) Autocensura

Tot aquest seguit de factors fan que els periodistes parlin de l'existència de l'autocensura. Creuen que, indirectament, a vegades eviten dir segons què o canvien la manera de parlar-ne per aquesta sèrie de factors implícits: “a vegades no és tant la pressió directa, sinó l'autocensura que et puguis fer o imposar tu mateix” (R1).

S1: “És molt difícil abstreure't de totes les influències externes que hi ha. Per tant, es tracta de controlar l'autocensura i mesurar-la per intentar lluitar-hi en contra. [...] Els elements de pressió que hi ha crec que acaben influint algunes vegades a l'hora d'autocensurar-nos i en dir segons què. A vegades també és per un excés de zel dels periodistes. Però els redactors tenen una dinàmica i unes rutines i unes pors que són inherents a la persona humana.”

Argumenten que precisament la consciència que tenen del fet que són un mitjà públic els provoca una espècie d'autocensura perquè no sembli que es posicionen. Així, el periodista R2 explica que això es trasllada més enllà de l'elaboració de les peces periodístiques, ja que en el seu perfil públic d'una xarxa social evita dir segons què perquè no el relacionin amb determinades posicions ideològiques.

g) Comentaris de l'audiència

Els comentaris de l'audiència, siguin en format de queixes o suggeriments que arriben a través de diversos canals, com les xarxes socials o les plataformes d'atenció ciutadana, poden influir en les decisions d'edició. Un dels editors, E3, diu que les tenen en compte “per saber si s'han equivocat en algun lloc” i poder rectificar. Un altre editor, E1, ho considera un factor “de pes” i es mira i escolta què diu l'audiència per tal que això tingui una “traducció”, sempre i quan es tracti de crítiques constructives. En aquest sentit, els dos editors fan autocrítica perquè consideren que no sempre fan les coses bé i que poden millorar i aprendre dels errors.

E1: “Com que tenim vocació d'una audiència majoritària, prenem importància a totes les reaccions que rebem. I moltes vegades tenen raó i admetem a on hem fallat, a on hem de rectificar, a on hem d'estar més atents. És l'única manera que els altres vegin que nosaltres som permeables a les crítiques.”

h) Tendències ideològiques pròpies i dels companys de feina

Les converses entre els companys de professió i el debat polític o ideològic que es genera és un altre factor d'influència. Consideren que no es pot ser aliè a la realitat i que la intensitat política també els fa posicionar i donar la seva opinió davant els companys: “en aquesta redacció afortunadament hi ha gent de tots els colors; i tenim *tanganes*, en el bon

sentit de la paraula, de discussions, de si ens hem passat per una banda o per l'altra" (E2). R1 considera que, de la mateixa manera que la població s'ha anat posicionat cada vegada més a mesura que avançava el conflicte, això també ha passat a dins la redacció, sobretot a partir del referèndum de l'1-O.

R1: "No ets aliè als debats que hi pot haver a la redacció. [...] En aquell moment hi havia molt debat intern, però a partir de l'1-O la reacció és més unànime. [...] En moments anteriors sí que hi podia haver certes friccions de dir gent que pensava que estàvem mobilitzant nosaltres o que estàvem potenciant nosaltres el Procés. [...] Estàvem vivint moments històrics i no podíem ser aliens a això."

E3 va més enllà concretant que ha incrementat el nombre de gent independentista dins la redacció, però que els editors i caps de secció treballen perquè això no es traslladi als informatius. Aquestes afirmacions també condueixen a concloure que es reconeix que, en certs períodes, els periodistes tendeixen a posicionar-se més clarament. És a dir, en moments més crítics, entre els quals mencionen els fets de la tardor de 2017, els periodistes fan més visibles les seves opinions i posicionaments ideològics. L'increment de la tensió en el conflicte dificulta la distància ideològica i emocional per part del periodista. E3 ho considera una reacció lògica i en paral·lel a la societat catalana, com si la polarització social es traslladés a la reacció.

E3: "La nostra redacció, com ha passat a Catalunya, s'ha convertit en més partidària de la independència que fa cinc o sis anys. [...] Tenim una redacció que ara és més independentista que fa uns anys, com ha passat a tota la societat catalana. I a vegades també tenen una visió i un a priori que existeix, però a la vegada nosaltres intentem saber-ho per combatre-ho. [...] Si posem la marxa automàtica, podem patinar cap aquí."

i) Format del mitjà

El format televisiu és també un condicionant a l'hora de redactar les peces. Els entrevistats esmenten les limitacions que tenen d'espai, és a dir, els minuts dels quals disposen per explicar les notícies: "la limitació de temps hi és; per tant, si tenia molts temes, he de renunciar a alguns d'aquests o fer-los més curts" (E2). Segons S1, això fa que hi hagi "menys nivell de profunditat o detall i segons què no es pot explicar tan bé". Un dels periodistes, R4, utilitza una metàfora per explicar-ho, tot dient que s'ha d'intentar fer senzilles les coses perquè es puguin entendre:

R4: "El format televisiu tampoc no permet grans coses: és una pissarra, i tu amb una pissarra ho has d'explicar com si fossis un professor. I si ets un professor d'EGB, millor que si ets un professor de l'ESO. I

això és així. La finalitat és que tothom ho entengui i tregui les conclusions que hagi de treure.”

j) Experiència professional

Finalment, dos periodistes citen l'experiència professional com un condicionant a l'hora d'elaborar les peces. Creuen que permet oferir resistència en determinats moments i en determinats continguts, com intentar evitar dir segons què que els demanen que diguin: “potser hi ha gent més jove i amb menys experiència, que no vol dir que siguin mals periodistes, que tenen posicions de feina més precàries perquè no estan fixes i són més fàcilment *moldejables*” (R1).

L'experiència també té a veure amb l'habilitat i la rapidesa a l'hora de redactar les notícies i fer-les tan atractives com sigui possible. R4 parla del concepte de “segell”, és a dir, que les peces tinguin una identitat pròpia i siguin atractives per a l'espectador perquè “hi ha una feina professional de la persona o del redactor que, en definitiva, acaba marcant com serà aquell producte.”

R4: “Amb els anys, vas guanyant una intenció a l'hora d'explicar les coses. I això és l'important del periodisme: que el teu text no sigui buit, sinó que hi hagi una intenció darrere. [...] Aquí hi ha la gràcia: amb els vint anys vols aprendre i veus amb els ulls oberts; als trenta, ja comences a tenir una mica de mili i veus com van les coses; i, als quaranta, ja veus coses que ja saps com fer-les. Les persones joves són més obedients. Han de tenir més indicacions perquè tenen menys experiència, però no per una altra cosa.”

6.5.7. Protagonisme televisiu del Procés i flexibilitat en la durada dels informatius

En aquesta recerca s'ha comptabilitzat quants minuts es van dedicar a parlar dels esdeveniments relacionats amb el procés sobiranista en els *Telenotícies*. Tal com s'ha explicat a l'apartat de resultats, hi ha un augment notable de l'atenció informativa: es passa del 25 % en el període 9-N al 49 % durant l'1-O. En les entrevistes, es pregunta als periodistes com s'ha gestionat aquest increment de les peces dedicades al Procés. Aquests resultats són explicats als entrevistats i se'ls planteja una possible sobrerrepresentació del conflicte català. Per exemple, se'ls esmenta que en el cas d'alguns informatius, com els que parlaven de l'1-O, el 79 % del *Telenotícies* l'ocupava aquesta notícia. Aquesta dada els sorprèn per ser elevada, però toleren altres percentatges menors, com el 50 %. Al final, la meitat d'ells asseguren que efectivament es parla molt del Procés, i l'altra meitat considera que no és així o que se'n parla en la mesura correcta.

Cal puntualitzar que els periodistes que consideren que es parla en excés del procés sobiranista ho fan puntualitzat que és en el conjunt de la programació de TV3, però no en el cas dels informatius. És a dir, informativament creuen que està justificat i que ha tingut l'espai necessari en els *Telenotícies*, però és en el conjunt de programes del canal televisiu que fa la sensació que se'n parla massa:

R1: “Més que els informatius, que jo crec que han de donar-hi cobertura, hi ha hagut moments en què la sensació és que tota la programació de TV3 està dedicada a parlar del Procés. [...] Però que a informatius hàgim de dedicar tres quartes parts del *Telenotícies* a parlar d'això, crec que està més justificat, tot i que a vegades sí que ens hem passat.”

R4: “Jo crec que hi dediquem massa hores. I això ho saben els *jefes*, no me n'amagaré. Jo crec que parlem massa estona del mateix: tu poses la televisió a les 8.00 h del matí i la pares a les 00.00 h de la nit i no parlem d'una altra cosa.”

S2: “Diguem que els informatius o la informació ha donat i va donar durant aquella època molta vida als programes. Donava vida als programes, i això sí que potser feia la sensació que hi havia informació contínua. Però pel que fa als *Telenotícies*, no.”

Si bé en el següent apartat es mencionen els arguments que utilitzen els periodistes per justificar la prioritització de les notícies del Procés, cal esmentar abans un altre aspecte que hi està estretament vinculat: la durada més llarga dels informatius durant el període de l'1-O. Aquesta qüestió és mencionada pels periodistes sense que l'entrevistador doni a conèixer aquestes dades, cosa que coincideix amb els resultats obtinguts en l'anàlisi de contingut: la durada mitjana dels *Telenotícies* durant el període del 9-N és de 38 minuts, mentre que la de l'1-O s'incrementa fins als 51 minuts (vegeu taula 13). Per tant, s'allarga la durada dels informatius i, alhora, s'incrementa el percentatge de notícies sobre el Procés. Les respostes dels entrevistats serveixen per explicar i justificar informativament aquest augment.

Tots ells coincideixen a dir que hi ha hagut un augment de la “flexibilitat” en els informatius a l'hora de poder allargar, puntualment, algunes peces periodístiques sobre el Procés. Observen un canvi a l'hora de poder dedicar més minuts o segons a les peces que elaboren. Ho vinculen a la complexitat d'explicar certs aspectes d'alguns temes i per l'actualitat i transcendència dels esdeveniments. És a dir, l'augment de la durada dels *Telenotícies* té a veure amb qualsevol tema de prioritat informativa, no només amb el Procés.

En general, des d'edició se'ls permet disposar de més segons si així ho requereix la profunditat de la peça i si es considera prou important informativament: “s’ha fet un exercici evident de flexibilitat, perquè l’actualitat mana. [...] Fer més peces de complement que ajudin a compondre una idea global de la notícia i la transcendència que té” (R2). En el mateix sentit, R4 considera que la “rigidesa del TN” es pot trencar: “És cert que tots aquells temes ells [en referència als editors] tenen molt clar que s’han d’explicar bé, i no els fa res posar un vídeo de dos minuts, si cal”. R5 puntualitza, de la mateixa manera que l’editor E2, que aquesta flexibilitat és traslladable a qualsevol notícia que tingui prou importància, no només aquelles relacionades amb el Procés:

R5: “La tendència és precisament a fer-ho menys rígid. [...] Això ha fet que el format del *Telenotícies* s’hagi esponjat una mica més. Jo crec que si l’haguéssim de definir, en aquests moments és més *elàstic*. [...] Ha estat arran de qualsevol notícia que sigui important en una casa com aquesta. El nostre emblema és la informació, sense dubte, però no només el Procés.”

En aquest sentit un dels editors del *Telenotícies*, E2, argumenta que la decisió de tornar-se “més flexibles” en la durada de l’informatiu durant el final del període de l’1-O és també per no deixar de banda les altres qüestions informatives: “per no deixar d’explicar què passa al món i al nostre voltant”.

6.5.8. Criteris per a la prioritització informativa del Procés

D’entre totes les respostes dels periodistes, i sobretot les dels editors per ser qui més informació aporten sobre aquesta qüestió, s’han identificat cinc aspectes que utilitzen per justificar la rellevància informativa que van donar al Procés: els bons resultats d’audiència (a), la transcendència i conseqüències dels esdeveniments (b), la línia editorial de TV3 (c), la competència entre mitjans (d) i l’atractiu de la notícia per a l’espectador ©.

a) Índexs d’audiència

Els resultats d’audiència televisiva dels informatius de TV3 és un argument que apareix constantment per justificar la rellevància que es va donar al Procés: “hi havia un augment de la demanda de l’interès en relació amb el Procés”; “dona bona audiència i interessa a la població” (R6). De fet, el càrrec que ocupa l’entrevistat no és una variable que afecti les respostes, però sí que es cospa que els editors tenen una major predisposició a reconèixer que saben que el Procés generava audiència i, per tant, interessava mantenir-ho:

E1: “Des del punt de vista de l’audiència, empíricament hem comprovat que parlar del Procés té una resposta excel·lent; sabem que funciona

i ven; detectem que allò li està interessant [a l'espectador] i nosaltres li ho donem.”

E2: “Ha quedat en evidència com la gent tenia la necessitat que se l'informés minut a minut del que estava succeint a Catalunya en tots els sentits.”

R1: “A la gent li interessava veure què estava passant, i la millor mostra són les audiències, que van ser brutals i continuen sent brutals quan hi ha algun esdeveniment molt fort.”

Però, al mateix temps, tots els periodistes contrasten aquesta afirmació amb la idea que els resultats d'audiència no eren l'únic aspecte que tenien en compte, sinó que buscaven l'equilibri entre “donar el que l'audiència vol” i “el que realment els afecta”. En aquest sentit, els periodistes volen mostrar una imatge de responsabilitat cap a la seva feina, de verbalitzar que eren i són conscients que no poden cenyir-se només a allò que els dona rendiment econòmic.

E2: “Després hi hauria el debat de si hem de fer coses només per l'audiència o no. Però en tot cas, que això ha despertat un interès evident està claríssim, perquè les audiències s'han disparat. [...] Quan hi ha coses notòries, les audiències puguen d'una manera espectacular, fins arribar a pics que superen el 30 %.”

E3: “Des del principi vam intentar trobar la mida justa, perquè érem molt conscients que això omplia i agradava i tirava de l'audiència. Però també ens adonàvem com això era una cosa que crec que nosaltres teníem present, que és intentar diferenciar entre el que és important i el que no ho és. [...] Justament en els *Telenotícies* volem explicar les coses que afecten la gent i les que no l'afecten. [...] Has de vigilar molt, des d'un punt de vista periodístic.”

R1: “Per tant, és un peix que es mossega la cua: tu hi dones molta cobertura i la gent ho consumeix, o és que la gent demana això?”

Un altre element que afegixen per fer referència a l'audiència és de tipus qualitatiu, és a dir, mencionen el perfil de l'espectador de TV3 per justificar que calia parlar del Procés. Per exemple, l'editor E2 considera que les notícies sobre el conflicte català atreïen l'atenció d'un tipus d'espectador que no consumia TV3 de manera freqüent: “també hi ha hagut un increment de públic que no era el tradicional de TV3” (E2). Un altre editor, E3, parla del cas de les manifestacions independentistes de l'11-S, a les quals es donava una àmplia cobertura en els *Telenotícies* perquè “el nostre públic és el que va a aquestes

manifestacions; per tant, has de jugar a veure l'interès que et dona l'audiència" (E3). En definitiva, els directors dels informatius coneixien i es dirigien al públic que consideraven potencial i que, per tant, podia donar-los més quota de pantalla.

b) Transcendència dels esdeveniments

Un altre dels arguments per donar presència al Procés és la transcendència política i social dels fets i les conseqüències que se'n derivaven. Els editors consideren que tots els esdeveniments en relació amb els períodes referendaris eren "inèdits": qualifiquen aquest període com "una cosa inèdita" (R2) o que és "evident" parlar-ne perquè "és la notícia del primer ordre de la dècada" (E2); "va ser un període important, no es parlava d'una altra cosa en aquell moment" (S2); "l'opció o possibilitat que es construeixi un nou estat dins d'Europa és una qüestió que acaba preocupant aquí i fora d'aquí" (S1).

Parlen d'una certa intuïció a partir de l'experiència prèvia d'esdeveniments semblants que els feia incloure aquelles notícies que consideraven que podien tenir conseqüències rellevants. Això s'exemplifica quan fan referència a la cobertura de les manifestacions sobiranistes. Els periodistes parlen del 2010 i 2012 com els moments en què es comença a percebre la importància social d'aquestes mobilitzacions. Això feia que s'anticipessin als fets i els consideressin significatius: "si nosaltres detectem que hi ha un tema que durant la setmana es desenvoluparà, nosaltres aprofitem per donar-lo perquè detectem que hi ha o hi pot haver un interès al voltant d'això" (E1).

Creuen que són esdeveniments que marquen la història recent de Catalunya i que, com a televisió pública, han de cobrir: "ens adonem que no són manifestacions com les que hi ha a altres països i ciutats i, per tant, mereixen un tractament especial que si no els nostres espectadors ens reclamen" (S1). Algun redactor precisament opina que hauria estat estrany no parlar-ne perquè sabien per experiències anteriors que les conseqüències polítiques i socials anirien més enllà del dia concret de la manifestació: "la cosa era tan nova i es va fer tan grossa que no cobrir-ho hauria estat l'estrany; no era un bolet d'un dia" (R2). Un altre redactor assenyala la "voluntat política" de les manifestacions, motiu pel qual calia encabir-ho en els informatius.

S1: "Tot això acaben sent manifestacions que marquen en certa manera la història recent del país. Per tant, la televisió pública acaba dedicant-hi uns especials, uns recursos, unes informacions prèvies i posteriors que estan una mica amb consonància amb el que representa."

La transcendència social ve argumentada també pel factor de magnitud o, en altres paraules, per la quantitat de gent que s'aplegava a les manifestacions. Per tant, justifiquen la cobertura de les manifestacions, que amb l'anàlisi de contingut s'ha demostrat que ocupava al voltant de tres quartes parts del *Telenotícies* (un 77 % en el cas de l'11-S de

2014 i un 62 % en l'11-S de 2017; vegeu apèndix 7), per la “dimensió”: “això feia que li donéssim un tractament extraordinari; li anem donant una dimensió que jo crec que no és artificial o que no vagi acompanyada del volum de gent que treu al carrer” (S1): “és espectacular de quantitat de gent” (E3); “les manifestacions eren tan grosses i tan massives, que t’ho demanava la importància de la notícia d’anar-ho a cobrir” (R2). Un dels editors creu que si no n’haguessin parlat, haurien amagat la realitat: “si surten milers de persones al carrer i nosaltres ens fem l’orni, la gent diria que a quin país vivim” (E2).

c) Línia editorial

El contingut dels informatius respon, també, a la línia editorial de TV3. Aquest aspecte s’identifica quan els entrevistats fan referència al fet que eren coherents amb la programació que ofería el canal televisiu. Els editors reconeixen que els influenciava que durant el dia TV3 hagués parlat d’un determinat tema. Es mostren conscients que, com a directors dels *Telenotícies*, formen part d’una programació global i han de tenir en compte els temes informatius que s’hi tracten. En definitiva parlen de respectar la línia editorial del mitjà, que els impedeix oferir alternatives gaire distants: “és cert que existeixen influències, i si tu veus que la cadena ha fet una aposta per una determina cosa, acabes apostant per això” (E1).

Es reconeix, però, que existeixen dinàmiques jeràrquiques dins la línia editorial, en tant que des de direcció d’informatius es fa una aposta per certs temes i que els editors no poden decidir. És l’exemple de dedicar programes íntegres a les mobilitzacions sobiranistes: “va vinculat a la voluntat de la casa [en referència a TV3]; la casa fa aquesta aposta i ens diu que és també perquè té molta audiència” (E3). Aquest mateix periodista creu que “la quantitat d’informació” pot ser criticada perquè “té una altra lectura, que és política”. Creu que “la sensació general” de la cobertura d’aquestes manifestacions “és reiterativa” perquè no només se’n parla als informatius durant aquell dia, sinó que també es fan programes especials a posteriori.

d) Competència mediàtica

La competència mediàtica i el fet de voler ser “els primers” a donar les informacions és un dels aspectes que es desprèn del relat que fan els entrevistats. És a dir, en reiterades ocasions expliquen que, per experiències anteriors, sabien o podien saber quins temes serien tractats pels altres mitjans de comunicació i, per tant, volien anticipar-se: “si jo, com a mitjà de comunicació, sé que demà passarà una cosa transcendental i sé que hi ha el risc que la competència també ho expliqui, jo vull ser el primer a explicar-ho” (E2). L’editor E3 ofereix un argument semblant per justificar la importància que donaven a les notícies del Procés: “Sempre mirem què fan els altres, i a vegades és per dir què és el que no hem de fer; [...] jo crec que en dies com aquests era molt evident que tots els mitjans parlàvem d’això”.

La competència entre mitjans augmenta degut a la proliferació dels mitjans digitals. Com que aquests poden publicar en qualsevol moment del dia, fàcilment s'avancen al que pugui explicar TV3. R3 creu que “les presses són males conselleres; sempre voler ser els primers, hem de tenir aquest neguit; [...] et deixen temps per preparar-ho, però amb aquella cosa de voler ser els primers”. Un dels editors, E3, també cita els mitjans digitals com un element de pressió perquè se'ls avancen a treure l’“última hora”.

Un altre argument que apareix és que la quantitat de mitjans de comunicació, nacionals i internacionals, que hi havia a la rodes de premsa justificava la importància del Procés. Per exemple, en les rodes de premsa del govern espanyol, els fets relacionats amb la celebració dels referèndums ocupaven la major part de les preguntes dels periodistes. Per tant, la justificació la donen per comparació amb altres mitjans, ja que es transmet la idea que no eren els únics que ho feien i, per tant, seguien o actuaven en paral·lel a la resta.

S1: “Ens hi porta que el debat polític queda totalment concentrat en això. Quan els periodistes de Madrid fan preguntes a la roda de premsa al govern espanyol, el 90 % de les preguntes van sobre Catalunya i van sobre l’1-O en tots els mesos anteriors. [...] El govern intenta que a la seva agenda social hi surtin altres temes, però els mitjans acabem fixant-nos en tot el que té a veure amb això. Acaba monopolitzant-ho molt de forma que gairebé no ens n’adonem, però acaba omplint molt. [...] Crec que ens hi acaba portant la realitat.”

e) Atractiu del conflicte

Els editors consideren que el conflicte català conté elements “atractius per a l’audiència” (E1) i que funcionen televisivament perquè ofereixen “espectacle” (E2): “la televisió, en certa manera, és espectacle; per tant, s’ha de fer de la manera més atractiva possible sense que passi mai per davant la part d’espectacle”. En aquest sentit, es tracta d’un criteri que va estretament vinculat a l’audiència, ja que els periodistes relacionen el fet d’escollir allò que troben atractiu del conflicte amb poder tenir una major repercussió d’audiència.

Els arguments de per què el Procés és un conflicte amb elements atractius tenen a veure amb les imatges que en poden extreure i amb el relat que se’n fa. Per exemple, esdeveniments com les manifestacions a favor de la independència o els aldarulls del dia de la votació de l’1-O permetien oferir imatges televisivament potents, per la idea de magnitud de gent o per la tensió i violència en els enfrontaments policials. D’altra banda, el relat es basa en un “xoc entre governs” prou atractiu com per “facilitar que en féssim sumaris” (E2). Aquestes afirmacions van acompanyades d’un matís, i és que els editors remarquen que respectaven els “límits que per nosaltres són essencials i que mai podem ultrapassar”. Alguns dels principis deontològics que cita l’E2 són “la dignitat” o “el respecte per la intimitat”.

6.5.9. Reptes en la narració del conflicte

Una de les qüestions que aflora durant les entrevistes són els reptes als quals s'han enfrontat els periodistes a l'hora de narrar un conflicte com el català. És a dir, hi ha periodistes que fan referència a les particularitats i dificultats d'explicar comunicativament el Procés, entre les quals destaquen les següents: la recerca de la imparcialitat (a), la cura en el llenguatge informatiu (b), la distància emocional (c) i el personalisme (d).

a) La recerca de la imparcialitat

L'ítem més repetit pels entrevistats és que el principal repte en la cobertura del Procés era aconseguir la imparcialitat informativa. Afirment que busquen que els *Telenotícies* siguin al més imparcials possible, però reconeixen que en política és difícil i no sempre pot ser així. Per tal d'assegurar la màxima objectivitat, un dels periodistes, R3, explica que sempre busca les dues versions dels fets: “hem d'intentar sempre ser imparcials; que interpretin uns o altres de la manera que ells considerin, amb això ja no hi pots fer res; jo crec que es dona per fet que treballem per a tots, per a tothom”. Un dels editors exemplifica aquesta problemàtica amb la representativitat de veus polítiques que hi ha: creu que es tendeix a parlar dels dos bàndols enfrontats i no tant de les veus intermèdies que no estan tan clarament posicionades.

E2: “Quan tu expliques que hi ha una problemàtica, has de buscar les versions, totes les possibles. És veritat que la dinàmica ens ha portat a tots plegats que les terceres veus hagin quedat apagades. [...] Nosaltres també som sensibles a la traducció de la societat al context parlamentari. Quan al Parlament tens dos blocs enfrontats, intentes que aquests dos blocs expliquin els seus projectes, les seves raons, i això fa també que quedin desdibuixats els que estan entremig.”

b) La cura en el llenguatge informatiu

L'altre element de dificultat és trobar la mesura justa a l'hora d'explicar els fets, és a dir, no infravalorar ni magnificar allò que passa. L'argument que donen dos dels periodistes és que els esdeveniments del conflicte català han tingut una transcendència política i social important, i últimament també judicial. Això fa que siguin més prudentes a dir segons què i conscients que les seves paraules són escoltades. S2 parla que es necessita perspectiva, per poder tenir una visió global del problema; R3 en parla d'una manera semblant tot dient que no es volia generar “terror” a l'espectador.

R3: “La consciència de mesurar el que expliques, ni de magnificar-ho ni d'infravalorar-ho. [...] En el moment present ho penses sempre, de no parlar de crisi, ni de vendre un terror que no hi és. Buscar les paraules justes: ho pensava en aquell moment i ara, vist amb perspectiva, encara ho penso més.”

S2: “La principal dificultat és potser no ser conscient d’aquells moments perquè estàs molt immers en el que està passant i la mirada llarga et costa. [...] Llavors era complicat fer una radiografia complerta d’on eres i cap on anava el Procés i tot plegat. A més, que no ens havíem trobat mai amb una cosa així.”

c) Distància emocional

Només un dels entrevistats, E2, parla d’un factor que dificulta la narració: la distància emocional. Considera que, emocionalment, té un vincle amb tot el que passa a Catalunya: “és evident que és més difícil parlar d’allò que t’és més proper que no d’allò més llunyà”. El fet de tenir-hi un apropament fa que li sigui més difícil ser objectiu i imparcial i, a més, formar part d’un mitjà públic accentua aquesta distància emocional.

E2: “Quan això no només et passa a prop sinó que també et converteixen en part del conflicte o de la problemàtica, quan hi ha qui t’assenyala a tu com un treballador d’un mitjà públic de comunicació, com un corresponsable de la degeneració d’una crisi política... Encara dificulta més que en puguis parlar amb certa distància i fredor, que és la nostra obligació.”

d) Personalisme

En les entrevistes, també sorgeix el tema del personalisme per part de dos editors. Aquest concepte ve a definir una manera d’explicar les notícies vinculant-les a noms i cares concretes: “tots els mitjans tenim tendència, i especialment els audiovisuals, a buscar referents, cares, algú que ens expliqui les coses” (E2). És a dir, es parla d’una problemàtica general a través de casos concrets.

Això fa que s’acabi parlant només d’alguns protagonistes i no de tots, ja que creuen que és la manera amb la qual la gent pot identificar-s’hi o, en paraules d’E2, “connectar”: “és molt més senzill explicar les coses amb persones que no pas d’organismes o d’institucions, per exemple”. A més, considera que no només ho fan en el cas del procés sobiranista, sinó que des de sempre també han tingut aquesta manera d’explicar les coses: “el concepte d’apropar l’espectador al que passa, en termes genèrics, ens ha portat històricament sempre a partir del cas concret i anar cap al genèric” (E2).

E2: “Crec que no és gratuït que hi hagi hagut uns lideratges determinats i que ara estiguem com estiguem perquè aquests lideratges no hi són. Per tant, que nosaltres ens hàgim donat temps, presència, hàgim escoltat a uns certs líders d’una i altra banda ha estat perquè la dinàmica del mateix Procés ha fet que s’erigissin diferents lideratges.

[...] Les dinàmiques també han propiciat que nosaltres parléssim de persones, que anéssim a buscar referents polítics d'una i altra banda que ens ajudaven a explicar millor el conflicte. [...] No penso que sigui una invenció volguda, en tot cas. Però el fet de trobar persones que comuniquin amb força ens ajuda a nosaltres a transmetre les històries.”

E3: “Dins de TV3 també jugues una mica la carta de personalització perquè és una mica el que a la gent li arriba més. Jo crec que abans la gent era capaç d'entendre les coses des d'una visió racional, i ara la captació de l'interès és més emocional. I crec que això també té a veure amb les personalitats dels polítics.”

6.5.10. Percepció dels dos períodes referendaris

Un dels resultats que es desprèn de les respostes dels entrevistats és que tots ells van percebre els dos períodes referendaris com a “intensos” periodísticament parlant, cosa que els va suposar un augment del volum de feina. Aquest adjectiu, juntament amb altres com “inèdit”, “únic” o “incert”, són els que més utilitzen per valorar la seva feina durant aquells anys. Hi ha una percepció generalitzada que els fets es van precipitar i van prendre tal importància informativa que els mateixos editors i redactors anaven improvisant i adaptant-s'hi sobre la marxa. Això, a més, va coincidir amb un període de retallades pressupostàries que condicionava el dia a dia dels redactors: havien de treballar més hores, però sense tenir més recursos o reforços a plantilla.

En general, els entrevistats diferencien els dos períodes referendaris en qüestió d'intensitat i d'incertesa i ho associen a les decisions del govern espanyol. Argumenten que amb la consulta del 9-N no hi havia un posicionament clar per part del govern espanyol, és a dir, que es desconeixia quin reacció podien tenir les institucions estatals a l'hora d'impedir la consulta a Catalunya. A més, des del propi govern català no estava clar si es podria dur a terme amb els termes inicialment pensats.

R1: “És veritat que amb el 9-N hi havia més incertesa de si es faria o no, però feia la sensació que el govern espanyol deixava fer i no hi donava validesa. [...] Que es faria aquella consulta però una mica aigualida, que no serviria per a res.”

R5: “El 9-N va ser com gairebé una mobilització però en forma de referèndum i ja està, no tenia més transcendència. [...] Els va molestar que s'hagués fet com es va fer, que hi hagués tanta participació. No s'ho esperaven. [...] Llavors sí que van actuar.”

R6: “Diria que és la imprevisió del govern espanyol. [...] No li volien donar cap mena de volada. Només una botifarrada.”

Els periodistes es refereixen a aquest context com a incert perquè creuen que no hi havia antecedents similars recents pel que fa a la inestabilitat política. És amb perspectiva que els entrevistats consideren que l'1-O va ser més intens en comparació amb el 9-N, tot i que en el moment de la primera consulta ja els semblava prou intens:

S2: “La consulta del 9-N en aquell moment va ser una novetat i ja ho vam considerar intens llavors. Però és clar, l'1-O lògicament va ser més intens pel que va comportar d'abast i enfocament. [...] Venia potser una mica superat pel que va ser el 9-N tant des del punt de vista parlamentari, governamental, com mediàtic.”

Quan els periodistes parlen del context de redacció, mostren la seva opinió política sobre el conflicte. Així, quan qualifiquen de més intens el període de l'1-O és perquè creuen que existia un “desafiament” del govern català cap a l'Estat espanyol, i aquest estava disposat a impedir-ho. En el cas del periodista S1, s'entreu una crítica cap a l'actuació del govern espanyol perquè considera que per al 9-N “no estaven preparats i havia estat més transcendent del que esperaven”, per la qual cosa van actuar diferent per l'1-O, “se'l van prendre més seriosament”.

R1: “A l'1-O hi havia la incertesa de què faria el govern espanyol per impedir que físicament es pogués realitzar.”

R5: “Quan arriba l'1-O sí que no deixaven passar-lo de cap de les maneres. Periodísticament crec que és molt interessant [...] tot el tema del servei d'espionatge espanyol centrat a trobar les urnes.”

Amb el que coincideixen tots els entrevistats és a considerar que els dos períodes referendaris van generar un alt volum d'actualitat. L'interès periodístic va ser el mateix en els dos casos, tal com comenta un dels editors dels *Telenotícies*, per molt que el nivell de conflictivitat fos diferent. El cap de secció política també coincideix a definir els dos processos referendaris com a “políticament molt intensos i inèdits respecte al que havíem fet”. Això els portava a estar contínuament “en alerta” o “en guàrdia” per saber què passava.

S1: “Vam començar a establir un tipus de cobertura de fets que no eren d'agenda, sinó que ens interessava més el que no estava a l'agenda dels partits que el que hi havia a l'agenda. Ens interessava més saber el que no ens explicaven que no pas el que ens explicaven.”

R2: “A vegades tenies la sensació que les coses anaven passant sense tenir l’agenda, i havies d’estar molt obert a la improvisació i veure que el que podies preveure a l’agenda canviava d’un dia per l’altre.”

E2: “A nivell pràctic la meva sensació és que hem viscut un període de molta actualitat informativa de primer ordre, és a dir, estem parlant de la configuració d’un estat, de l’estat espanyol. Per a uns, un desafiament, per als altres, un repte. Que cadascú li posi l’adjectiu que vulgui. En tot cas, un moment d’atenció informativa màxima.”

En canvi, els entrevistats divergeixen a l’hora de posar una data de l’inici del volum de feina relacionada amb el Procés: mentre que alguns consideren que la consulta del 9-N és l’inici de l’augment de feina, prop del 2014, d’altres consideren que és a partir del 2010, concretament tres dels onze entrevistats: R3, E2, S1. La secció informativa a la qual pertany el redactor és un factor que pot condicionar aquesta resposta, ja que alguns dels entrevistats no pertanyien a la secció política o hi van pertànyer de manera temporal i, per tant, no havien de cobrir tants esdeveniments polítics. Un altre factor que condiciona la resposta és la posició o càrrec que ocupava el redactor en cada moment, com el cas d’un redactor que va a passar a ser editor.

Així, la persona encarregada de la informació jurídica del Procés considera que la diferència de la intensitat informativa es nota sobretot a partir de la consulta del 9-N. A més, subratlla que en aquest període apareixen nous actors que abans no hi eren, com el Tribunal Constitucional: “No estàvem acostumats que el Constitucional fos una institució tan activa a l’hora de decidir qüestions més polítiques”. Un dels redactors encarregats de la informació del Parlament de Catalunya també situa el 2014 com l’any en què es multipliquen els fets polítics:

R3: “Des d’inicis del 2014, al Parlament hem viscut moments sense precedents. Ni la gent que és sempre al Parlament et sabia dir què. Havies d’anar mirant què passava. [...] Per mi l’any 2014 va ser una bogeria. [...] Vull dir que al 2014-2015 hi va haver una voràgine. Em feia gràcia perquè a finals del 9-N, els periodistes deien “va, que ja veiem la llum al final del túnel”, com dient, ja descansarem després. Però no. Perquè el 2015 hi va haver les eleccions al setembre de 2015, la declaració política del 9-N de 2015, després vam anar a les assemblees de la CUP.”

Un dels editors dels *Telenotícies* situa el 2010 com l’any en què es produeix un canvi en la importància informativa que a TV3es dedica a aquesta informació. Coincideix amb el període de l’inici de les manifestacions més massives i quan hi ha protestes al carrer per la sentència de l’Estatut d’Autonomia:

E2: “Va ser a finals de juny, amb la sentència de l'Estatut. [...] Això que acabem d'explicar, que ho vam explicar molt per sobre perquè no havíem tingut temps d'aprofundir-hi, ja pensàvem que seria molt *heavy*. Estem parlant del 2010, és a dir, abans d'entrar en un període de retallades en l'àmbit pressupostari de la Corporació, que ja s'ha notat molt.”

6.5.11. Relacions entre mitjans i política: TV3 com a objecte de crítiques

Durant el període del referèndum de l'1-O, TV3 va ser objecte de crítiques per part d'alguns sectors polítics i mitjans de comunicació. Determinats líders polítics, en els seus discursos o declaracions als mitjans de comunicació, acusaven TV3 de no ser plural i de defensar el posicionament independentista. Als entrevistats se'ls demana per aquesta qüestió: es vol saber de quina manera van rebre les crítiques i si això els afectava en les seves rutines de treball.

Els periodistes amb un càrrec de responsabilitat més alt són els que es mostren més crítics amb aquesta situació i consideren que criticar TV3 forma part d'una estratègia electoral, és a dir, que té un rerefons polític. De fet, en tractar aquesta qüestió es percep indignació per part dels treballadors, que adopten una postura més dura i contundent que en la resta de temes tractats. Algunes de les valoracions són que es va fer una “instrumentalització” de TV3, que era utilitzada per “rendiment polític” o que era una “excusa” per a la “classe política”.

S1 explica que TV3 ha estat el focus d'atenció d'alguns partits polítics perquè forma part d'un “argument electoral on es critica TV3 i es qüestiona la seva manera de fer”. No obstant això, no vol generalitzar, i creu que “en alguns casos i a alguns partits ja els ha anat bé que TV3 els deixés en certa manera una mica de banda en alguns casos perquè això era un argument electoral que els donava vots”. En el mateix sentit, tot i que més crític pels termes que utilitza, E1 creu que “el tema de la seva queixa és una instrumentalització que fan”. Considera que aquestes queixes cap a TV3 donen “rendiment polític” i que aquesta televisió va molt bé “com a instrument per queixar-se, per *matxacar-la*, per criticar-la i per demostrar-la”.

E1 es mostra sarcàstic pel fet que quan es critica TV3 no es pensa en l'audiència, ja que es considera que aquesta és tractada com si cregués tot el que diu TV3 i no pensés per ella mateixa. Aquí apareix un element que té a veure amb la influència dels mitjans, en tant que el periodista defensa el poder i capacitat que té l'individu per elaborar el seu propi discurs. D'alguna manera, serveix per relativitzar el rol que pugui tenir TV3 en el

relat periodístic sobre el procés sobiranista i per repartir les responsabilitats entre una xarxa comunicativa més àmplia.

E1: [amb to irònic]: “Aquests dos milions de catalans, que tenen segons quina manera de pensar, no és perquè ells lliurement hagin arribat a les seves conclusions i expressin els seus desitjos i el seu criteri, sinó que TV3 els ha rentat el cap amb la seva feina i, a partir d’aquí, els ha imbuït una manera de pensar. Els altres, com autòmats, estan reproduint fil per randa el missatge que des d’aquí, aquest minaret, doncs els redactors de TV3 els estem oferint.”

Els periodistes parlen d’acusacions polítiques, però no tots posen nom a aquests suposats actors que critiquen TV3. Tan sols dos periodistes mencionen explícitament un partit polític: Ciutadans. De fet, és en aquest punt on es percep més malestar, ja que parlen de les crítiques que feia públicament Ciutadans com un fet inèdit per a TV3, és a dir, que mai abans havien estat objecte d’aquest tipus d’acusacions. E1 creu que aquest partit “té absoluta impunitat per dir el que vulguin, encara que sigui mentida”.

Un dels redactors, R6, cita el líder espanyol d’aquest partit, Albert Rivera, perquè considera que no vol aparèixer a TV3 i es nega a fer entrevistes per així poder dir que aquest mitjà no li dona veu: “suposo que intencionadament intenta no aparèixer per continuar denunciant”. El mateix periodista diu que durant els anys que porta fent de redactor no s’havia trobat mai amb acusacions tan dures contra TV3, i ho relaciona amb el naixement del partit de Ciutadans:

R6: “No havia vist mai fins aquest moment de l’aparició de Ciutadans aquesta percepció de TV3 i aquesta bel·ligerància i aquest odi entre cometes. [...] Passem a ser el punt de mira, i mai havia vist aquesta animadversió contra TV3. Ni la dreta més dura i reaccionària de l’Aznar del 2000 tenia cap problema d’aquests.”

En canvi, dos dels editors, E3 i E2, no donen l’autoria d’aquests fets només a Ciutadans, sinó que creuen que es tracta d’una “instrumentalització” per part de tots els partits, siguin sobiranistes o no. E3 creu que el que ha passat és que han utilitzat TV3 al seu favor amb els arguments que més els ha convingut, sense pensar si allò que deien sobre el mitjà era veritat o no. En la mateixa línia, E2 creu que els polítics catalans valoren i jutgen TV3 per fer un discurs al seu favor, i que tot això forma part de la batalla política.

E3: “La classe política s’ha inventat això de l’independentisme com una excusa per al que sigui. [...] Diuen que les institucions públiques ho utilitzen per fomentar això, entre les quals destaca TV3 o les escoles catalanes com a adoctrinament. Com que aquest és el seu discurs, llavors ells ho utilitzen, sigui veritat o no.”

E2: “Hi ha hagut partits polítics que han dit obertament que voldrien tancar TV3. Ho han dit. I els altres que no voldrien tancar TV3 voldrien fer-la a la *seva* manera, no a la dels ciutadans, no a la *teva*, sinó a la *seva*. I nosaltres treballem per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya. [...] Aquí és evident que hi ha un conflicte polític, no social, hi ha un conflicte polític entre diferents maneres de com s’ha d’organitzar Catalunya en relació amb l’Estat.”

S2 creu que les crítiques que s’han fet a TV3 han estat arran de fets que han passat en altres programes del canal televisiu, i no en els informatius, perquè considera que hi van “col·laboradors de fora i fan coses i la pots *liar*”. Opina que “pel que fa al *Telenotícies*, acostumem a ser molt curiosos; el fet d’estar a l’ull de tothom ens ha fet repensar encara més tot el que fèiem”. El periodista R5 mostra certa indignació per les crítiques que es fan de TV3 perquè creu que també s’hauria de criticar altres cadenes, siguin públiques o no. Té la sensació que és només TV3 a qui s’acusa de manca d’imparcialitat, i que a cadenes que es financen de subvencions “se’ls permet tot”.

6.5.12. Identitat corporativa i defensa del servei públic

Al llarg de les entrevistes, apareixen apel·lacions constants als valors de servei públic. És a dir, hi ha certs temes que acaben derivant en la mateixa idea, per la qual cosa es considera que hi ha una consciència o una voluntat de mostrar que tenen present quina funció desenvolupen com a periodistes. El compliment de les missions de servei públic esdevé per a ells una “obligació”.

Per exemple, quan parlen de la representativitat d’actors, creuen que han d’encabir totes les veus del conflicte perquè serveixen “a tota la societat” (R3): “nosaltres som una televisió pública, nosaltres hem de donar veu a tothom” (R4). Constantment es ressalta la voluntat de fer-ho, com quan R2 diu que “intentem donar veu a tothom amb el màxim punts de vista diferents” o S2 s’hi refereix dient que “sempre que hi havia alguna informació important, intentàvem que hi hagués una reacció de l’altra part”. Per tant, també es defensa la voluntat de fer un relat imparcial per tal que sigui l’espectador qui en faci la interpretació: “al final el que fas és això, traslladar un debat a la societat perquè ells tinguin els dos punts de vista i, a partir d’aquí, decideixin” (R4).

Els entrevistats també es refereixen al servei públic a través del tractament informatiu que fan. És a dir, creuen que el format televisiu, per molt que els limiti el temps de durada de la notícia, no ha de ser un impediment per explicar els fets “amb rigor i profunditat” (R1): “tot aquest coneixement, per nosaltres que som l’altaveu, doncs també ha implicat que hàgim de fer molta més feina sense perdre el rigor” (R4).

Vinculat a la idea de defensa del servei públic, hi ha un episodi que pren especial rellevància per com ho van viure els treballadors de TV3: l'aplicació de l'article 155 a Catalunya a finals d'octubre de 2017. Durant aquest temps, va haver-hi rumors que els mitjans de comunicació públics de Catalunya podien ser intervinguts per l'Estat espanyol, cosa que finalment no va ser així. Els entrevistats coincideixen a considerar que es sentien “més vigilats” i eren més “curosos” en aquest període. El cap de secció S1 recorda que el període del 155 va fer que es generés un debat intern sobre “què s'havia de fer amb TV3”. Com que no se sabia què passaria, des d'informatius van decidir fer una campanya explicativa de la feina que feien a TV3 i explicar-ho als mitjans de Madrid i de l'estranger:

S1: “Ens va activar internament a defensar la feina que estàvem fent nosaltres; a dir que estàvem treballant amb criteris periodístics i professionals que mereixien un respecte. [...] Estem convençuts de la feina que fem i som molt crítics amb nosaltres mateixos perquè tenim un munt de filtres que ens fiscalitzen i que si nosaltres no hem estat capaços d'adonar-nos d'alguna cosa ens ho han dit.”

De fet, la defensa que fan els entrevistats dels mitjans públics va acompanyada d'un sentiment de pertinença i orgull de formar part de TV3, tal com es mostra a través d'expressions que diuen i perquè recorren a la primera personal del plural.

R2: “No es pot fer de qualsevol manera perquè som qui som i afecta de la manera que afecta.”

R3: “Jo quan treballo soc molt conscient que soc TV3, no la periodista en concret, soc TV3 i una mica de dir ‘vigila què diguis perquè pots fer mal a la imatge de TV3’. Una imatge que jo m'estimo molt, a banda de treballar per un mitjà i per un sou; crec que més o menys tots aquí ens creiem el mitjà pel qual treballem.”

E3: “Fins i tot diré que hi ha persones que ens sentim una mica hereus de la tradició de TV3, perquè tots hem sigut aquí estudiants, hem après de l'ADN de TV3. [...] Nosaltres som com la vitrina de la catalanitat; tenim aquesta visió necessària de testimoni d'una cultura que ningú més treballa com nosaltres.”

A més, en alguna ocasió els periodistes mencionen l'audiència com l'element que justifica la seva feina, és a dir, que com a periodistes i per formar part de TV3 han de ser responsables i un exemple d'allò que produeixen informativament:

E3: “Tenim molt interioritzat aquest paper gairebé “sacerdotal” del *gatekeeper*. [...] Jo tinc un contracte que, a més, es certifica

diàriament perquè jo dono la cara per allò que expliquem iestic demanant a l'espectador que em faci confiança. [...] Has d'arribar a tota la gent, que també és catalana i que, per tant, forma part de la nostra societat.”

E2: “Quan el criteri és professional, mires si interessarà a l'audiència i si té interès públic; en canvi, quan es fan les coses amb criteris polítics, les audiències deserten els mitjans. [...] El nostre repte és justament que ens devem al sou que ens paguen els ciutadans, perquè ens ho creiem perquè som periodistes.”

Paral·lelament, la incertesa política de finals del 2017 es va traslladar a la redacció i va fer que els periodistes fossin més “prudents” a l'hora de gestionar les seves xarxes socials personals, és a dir, tenien més “cura” amb els continguts que publicaven perquè formaven part de TV3. De nou, apareix la idea de pertinença, en tant que les seves opinions públiques podien vincular-se a TV3, i creuen que el que diuen té una transcendència més enllà de la seva feina: es consideren representants de la cadena. En aquest sentit, doncs, va existir una autocensura que feia que alguns periodistes no volguessin posicionar-se ideològicament:

S1: “He intentat mantenir la distància i la relació i la fluïdesa amb totes les opcions polítiques perquè és una mica el que em toca; no mostrar-me.”

R2: “És prendre consciència i responsabilitat que el que dius transcendeix més enllà de tu, que pot implicar l'empresa per on treballes. [...] S'ha de tenir que clar que les xarxes socials també són un mirall o una finestra nostra que a vegades sí que hem de tenir en compte, i ser més conscients que el que escrius aquí és com si sortís per la televisió. Per tant, sí que als nostres perfils també havíem de vigilar una mica de pensar que no som anònims. [...] Tots tenim un sentit comú i ja sabem què pots dir i què no pots dir, però a l'hora de mullar-te sí que dius “compte”, que ara és diferent d'abans.”

R3: “El nostre model de televisió pública de respectar els criteris professionals realment podia canviar?”

CAPÍTOL 7. DISCUSSIÓ DE RESULTATS

En aquest apartat es posen en relació els resultats obtinguts amb les preguntes de recerca. Això permet sintetitzar les idees principals i respondre els plantejaments inicials. Per fer-ho, el capítol està dividit en tres apartats que es corresponen amb el mètode d'anàlisi emprat: l'*agenda setting*, que dona resposta a les preguntes PR1, PR2 i PR3; el *framing*, que inclou les preguntes PR4 i PR5; finalment, les entrevistes, que tracten sobre les preguntes PR6, PR7 i PR8.

7.1. *Agenda setting*

L'anàlisi de la rellevància informativa sobre les notícies de TV3 i el procés sobiranista de Catalunya permet respondre la pregunta de recerca ***quin grau de rellevància informativa dona TV3 als esdeveniments relacionats amb els processos referendaris de Catalunya? (PR1)***. Els resultats permeten concloure que els processos referendaris són un tema de prioritat informativa al llarg de tot el període analitzat (2014-2017), tal com es demostra amb aspectes com l'aparició d'aquestes notícies al sumari i la posició dins l'informatiu que ocupen, és a dir, com s'organitzen jeràrquicament. També s'ha tingut en compte la durada de les notícies i el percentatge que ocupen dins l'informatiu.

El 60 % de les notícies analitzades apareixen al sumari, és a dir, en més de la meitat dels casos es consideren que són les més importants del dia. No només això, sinó que la meitat de les notícies que apareixen al sumari també ho fan en primera posició. Per tant, se'ls dona rellevància informativa es prioritzen jeràrquicament. Tenint en compte que els mitjans tenen la capacitat de seleccionar i jerarquitzar les informacions per tal de crear una agenda pública d'allò que és important (McCombs, 2004), TV3 compleix aquesta hipòtesi. L'anàlisi inclou els dos dies anteriors i posteriors al dia de l'esdeveniment clau i, per tant, el fet que tots els dies aparegui el Procés com a protagonista és encara més significatiu. No només es destaca el dia en què un acte en concret té lloc, sinó que dies abans ja es subratlla que aquest esdeveniment serà important i se'n fa ressò durant els dies posteriors. A més, no hi ha diferències significatives pel que fa a la naturalesa dels esdeveniments, és a dir, a tots se'ls dona la mateixa importància informativa.

Aquests resultats s'assimilen al tractament informatiu que en fa la premsa espanyola i catalana, ja que es dona prioritat informativa als successos clau: per exemple, en el cas del 9-N apareix en portada en tots els diaris (Ballesteros, 2015). En canvi, la premsa internacional no prioritza ni dedica tanta atenció informativa als esdeveniments que no tenen conseqüències polítiques o socials, sinó només aquells com les eleccions o les votacions (Perales-García i Pont-Sorribes, 2018). En aquest sentit, es desprèn que el factor de proximitat geogràfica és un condicionant a l'hora de representar el procés sobiranista com un tema prioritari. Segons les afirmacions anteriors, com més llunyà es

troba el mitjà en qüestió, menys atenció s'hi dedica. Per tant, en el cas de TV3, que té cobertura d'àmbit català, es prioritzen aquells successos que tenen lloc en el mateix territori.

Un altre indicador que s'ha incorporat per valorar la rellevància informativa és la quantitat de minuts que es dedica a parlar dels processos referendaris. Això ha permès veure que l'atenció periodística es duplica durant el període de l'1-O: és d'una mitjana del 25 % durant el període del 9-N i del 49 % durant l'1-O. Si es té en compte el tipus d'esdeveniment, tots els del període de l'1-O reben més cobertura: la manifestació de l'11-S (50 % respecte a un 28 % durant el 9-N), la jornada del referèndum (79 % enfront del 44 %) o la suspensió cautelar de la consulta (37 % enfront del 16 %). No s'ha localitzat cap informatiu, durant un període de cinc dies, que no contingui notícies relacionades amb el Procés. Això vol dir que a l'espectador se li ofereix un seguiment exhaustiu de tot allò relacionat amb el conflicte català.

Pel que fa a la pregunta de recerca *TV3 inclou de manera equilibrada totes les parts implicades en el conflicte?* (PR2), es conclou que totes les veus hi apareixen, però ho fan amb diferent proporció. La meitat de les notícies estan protagonitzades per actors sobiranistes (48 %), mentre que els unionistes (21 %) i els neutrals (31 %) tenen menys presència televisiva. Pel que fa al tipus de personatges que apareixen amb més freqüència en els informatius, el percentatge és equilibrat entre actors polítics (55 %) i no polítics (45 %). Les diferències s'observen segons el tipus d'esdeveniment: les jornades de votació i les manifestacions independentistes apleguen un percentatge més elevat de personatges no polítics, mentre que els esdeveniments de naturalesa política compten amb més actors d'aquest àmbit. Aquests resultats mostren que, a diferència d'altres recerques sobre el Procés (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014), durant les manifestacions i les votacions es prioritza la presència dels ciutadans.

D'aquests actors polítics, predominen els sobiranistes (48 %), que han estat identificats segons al partit polític al qual pertanyen. Per tant, hi ha una elevada presència de personatges favorables a la independència i al dret a decidir si es compara amb les altres afiliacions ideològiques (unionistes o neutrals). En aquest sentit, es fan dues apreciacions. Es pot concloure que totes les veus implicades en el conflicte català tenen cabuda en els informatius, però no totes apareixen amb la mateixa proporció. Per tant, el respecte pel pluralisme existeix pel que fa a la diversitat de veus que apareixen: en l'anàlisi de contingut s'han identificat 460 actors diferents que inclouen un ampli ventall de l'espectre ideològic català i espanyol. Però el resultat global acaba mostrant que hi ha una tendència a donar més presència als actors catalans favorables al dret a decidir.

S'observa un canvi pel que fa al període referendari. Mentre que en la consulta del 9-N les veus unionistes apleguen un 29 % de presència i les veus neutrals sumen el 20 %, en el període de l'1-O els actors unionistes disminueixen fins al 17 % i els actors neutrals

augmenten fins al 37 %. Això significa que es dona més presència a veus intermèdies, per exemple amb representants de CatComú-Podem, però que els polítics constitucionalistes no apareixen amb la mateixa freqüència que en el període anterior. Els personatges sobiranistes no veuen sacrificada la seva presència, ja que mantenen un percentatge similar en els dos períodes: un 51 % en el cas del 9-N i un 46 % per a l'1-O. Per tant, l'increment de les veus neutrals no és en detriment de les sobiranistes, sinó de les unionistes.

Hi ha un altre element que es vol apuntar quant al tipus d'aparició: la meitat dels actors apareixen citats i mostrats en pantalla. És a dir, el periodista menciona alguna acció relacionada amb l'actor i aquest també és mostrat amb un insert de veu. D'aquesta manera l'espectador té la possibilitat d'interpretar la informació per compte propi perquè pot sentir el testimoni de manera directa. En la resta d'ocasions, els actors es veuen en imatges (23 %) o bé es parla d'ells sense donar pas al seu testimoni (29 %).

En relació amb els partits polítics amb més presència als informatius de TV3, els resultats indiquen la mateixa tendència que en el cas dels personatges individuals: apleguen un percentatge més alt els partits sobiranistes (CDC amb un 17 %, seguit de la CUP amb un 14 % i ERC amb el 12 %). CDC és el partit que governa Catalunya durant tot el període estudiat, juntament amb ERC en el període de l'1-O, i se li dona una presència televisiva més elevada que a la resta de partits. En canvi, la CUP, malgrat ocupar una posició per darrere d'altres formacions polítiques al Parlament de Catalunya (com PSC o PP), ocupa el segon lloc en presència televisiva. En aquest sentit, està sobrerrepresentada. Cal matisar que la seva presència augmenta i es concentra en el període de l'1-O, que és quan té més representació parlamentària (10 escons).

També s'observa un altre partit que té una presència descompensada, en aquest cas infrarepresentada, d'acord amb la seva representació parlamentària, Cs. Obté la cinquena posició pel que fa a presència televisiva (8 %), malgrat que en el període de l'1-O és la segona força parlamentària i un dels principals actors que representa una veu oposada a la independència de Catalunya. D'altra banda, els partits polítics favorables al dret a decidir, però que es mostren més escèptics amb la qüestió de la independència, com CsQP o ICV, tenen baixos percentatges de presència televisiva (prop del 5 %) tot i tenir més escons que, per exemple, la CUP o el PP, que tenen més protagonisme televisiu.

De l'anàlisi dels actors es desprèn una altra conclusió: existeix una personalització del conflicte a través de les figures dels presidents de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas (2014-2015) i Carles Puigdemont (2016-2017). Els resultats indiquen que en un 60 % dels casos els actors apareixen identificats de manera individual, és a dir, que protagonitzen l'acció política concreta i no se'n parla amb partits o d'institucions. Aquesta dada indica que hi ha una tendència a personalitzar les notícies a través de cares conegudes, cosa que facilita la proximitat i identificació per part de l'espectador. Aquesta

pràctica és reconeguda i intencionada per part dels periodistes, tal com es desprèn de les seves respostes en les entrevistes, ja que creuen que és una manera de fer més partícip l'espectador i aconseguir més fidelització. No només es dona en el cas del Procés, sinó també en qualsevol altre conflicte que ho permeti.

L'actor amb més presència és Artur Mas (14 %), seguit de Carles Puigdemont (11 %), Oriol Junqueras (9 %) i Mariano Rajoy (9 %). Per tant, les primeres tres posicions són per a líders d'àmbit català i favorables a la independència, mentre que la veu contrària amb més presència està representada per Mariano Rajoy. Aquests resultats s'assimilen a altres recerques sobre el tractament informatiu del procés independentista, les quals conclouen que el pes de les accions recau en els presidents català i espanyol (Ballesteros, 2014; Martínez i Álvarez-Peralta, 2016; Monferrer i Bellido, 2018). Això emfatitza encara més el rol de lideratge que ja tenen de per si aquests personatges, però, a més, fa que quedin invisibles altres actors igualment partícips de les decisions i accions polítiques.

El cas d'Artur Mas destaca perquè, després de cessar com a president de la Generalitat, continua tenint presència televisiva. També es vol subratllar que la representant de l'alcaldia de Barcelona, Ada Colau, agafa un rol més protagonista a partir del període de l'1-O i apareix per defensar posicions intermèdies a la independència de Catalunya. També es tracta d'una decisió prèviament consensuada per part dels editors, que decideixen donar més presència a la política municipal. És pràcticament l'únic actor amb més presència de les postures intermèdies, ja que la resta l'ocupen representants del sector sobiranista o constitucionalista. Destaca un altre líder del bàndol unionista, Albert Rivera (com a representant del Cs), que, malgrat formar part d'un partit que no té tanta presència com d'altres, sí que en té fa a nivell individual. Per tant, hi ha una tendència a buscar el carisma dels personatges i subratllar l'enfrontament per mitjà de cares concretes.

Pel que fa a la pregunta de recerca *quin tipus de fonts s'utilitzen per explicar els esdeveniments i amb quina freqüència apareixen?* (PR3), més de la meitat provenen d'actors o institucions polítiques i tenen una major presència en els casos d'esdeveniments derivats de decisions polítiques. Per contra, les fonts no polítiques s'utilitzen amb més freqüència en les jornades de manifestació i de votació referendària. Això significa que hi ha una tendència a utilitzar fonts polítiques, és a dir, aquelles que provenen d'institucions, actors o partits polítics (55,2 %). Aquestes predominen en la meitat dels casos analitzats i, en quatre successos, representen més del 80 % de la tipologia de fonts. Aquests quatre esdeveniments coincideixen a ser de naturalesa política: l'anunci de la consulta del 9-N (92 %), l'aprovació de la llei de consultes al Parlament de Catalunya (85 %), els recursos d'inconstitucionalitat de l'esmentada llei (90,6 %) i l'anunci de la convocatòria de l'1-O (92 %). En aquests successos, les xifres indiquen que les fonts alternatives a les governamentals són pràcticament absents.

Per contra, les fonts no polítiques (44,8 %) apareixen en les jornades de manifestació i de votació referendària, ja que en aquestes ocasions es prioritza el testimoni dels manifestants o els votants. Altres exemples són fonts provinents d'entitats sobiranistes, del món judicial, fonts expertes o fonts mediàtiques. Una dada rellevant és que, si es comparen els dos períodes referendaris, augmenta el percentatge de fonts no polítiques: del 42 % (9-N) al 57 % (1-O) en el cas de les manifestacions de l'11-S, i del 57 % (9-N) al 65 % (1-O) en el cas de les consultes. Aquests resultats permeten comparar-los amb recerques sobre el tractament informatiu del Procés que indiquen que la veu de la ciutadania és pràcticament absent pel que fa la premsa espanyola, però en canvi té més importància en els mitjans catalans (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). En el cas de TV3 no només es dona un ampli percentatge de protagonisme al recull de testimonis anònims, sinó que aquest també augmenta en el segon període referendari.

Els resultats de fonts periodístiques assenyalen una relació de dependència entre aquestes i els mitjans de comunicació, atès que predomina el percentatge de fonts oficials i governamentals i, per tant, augmenta el risc de reproduir un relat interessat (Túñez *et al.*, 2010). De fet, diversos autors parlen de la proliferació dels gabinets de comunicació com una causa del fet que els relats periodístics acostumin a ser molts propers als institucionals (Marcus *et al.*, 2018; Túñez, 1999). Aquestes empreses busquen els mitjans perquè vinguin el seu relat i, sovint, els periodistes no aconsegueixen deslliurar-se'n (Túñez, 1999). Aquests resultats també tenen a veure amb el que De Vreese (2012) anomena *advocacy frames*, per referir-se a aquells enquadraments que els actors o poders polítics volen subratllar i que els periodistes acaben reproduint, de manera més o menys inconscient.

Alhora, la tendència a fer un discurs poc deslligat de l'oficial té a veure també amb les limitacions de personal o de temps del qual disposen els mitjans. Els periodistes sovint poden veure's obligats a prioritzar, per exemple, la immediatesa i actualitat informativa i no el fet de contrastar les fonts. Aquestes observacions són reforçades i corroborades segons les respostes dels periodistes de TV3. Malgrat assegurar que la voluntat és de contrastar sempre les fonts i optimitzar la qualitat del producte informatiu, hi ha ocasions en què les presses o les limitacions del format fan que no pugui ser així. En aquest sentit, la rutinització dels processos de producció acaba sent determinant per a la qualitat del producte resultant.

7.2. Framing

El *framing*, com a teoria explicativa de fenòmens d'opinió pública i alhora com a mètode d'anàlisi dels discursos periodístics, permet arribar a uns resultats que expliquen com els informatius de TV3 van parlar sobre el procés sobiranista de Catalunya. La combinació d'aquesta tipologia de *frames*, que inclou els genèrics i específics, es considera útil per a

aquest cas d'estudi, tal com es justifica a continuació. Els paràgrafs permeten respondre a la pregunta de recerca *quins són els enquadraments que utilitza TV3 per parlar dels dos processos referendaris de Catalunya i amb quina freqüència apareixen?* (PR4).

Les preguntes associades als enquadraments genèrics han pogut tenir resposta en l'anàlisi de contingut i s'ha observat com funcionen específicament en el cas de la cobertura mediàtica d'un conflicte. És a dir, aquest tipus de *frames* fan destacar uns guanyadors i perdedors d'una història, com si es tractés d'una batalla. Assenyalen uns responsables amb capacitat de resoldre el conflicte, emfatitzen les vides personals dels afectats per generar sentiments d'indignació o empatia i expliquen quines conseqüències econòmiques pot tenir el conflicte. Semetko i Valkenburg (2000) ho plantegen com un patró que es repeteix en diferents històries i, en el cas del Procés, es demostra que és així. Això permet establir comparacions amb altres estudis amb el mateix mètode d'anàlisi i veure quines correspondències i similituds de relat existeixen.

Majoritàriament, les notícies sobre els processos referendaris de Catalunya estan explicades a través de l'enquadrament de conflicte (64,3 %). Això significa que els informatius expliquen el procés sobiranista com un problema entre dos bàndols i, contínuament, utilitzen expressions que comparen el conflicte amb una guerra. De fet, cada esdeveniment té uns protagonistes que actuen com a guanyadors o perdedors, depenent de qui aconsegueix els seus propòsits. Per exemple, si el Parlament de Catalunya aprova una llei que ha de permetre la celebració del referèndum, els informatius assenyalen el sector sobiranista com el triomfador. Quan s'impugna la consulta, però, és el sector constitucionalista el que guanya. Per tant, es va narrar el conflicte com si es tractés d'una guerra que compta amb diferents batalles. Si s'observen els últims esdeveniments analitzats (les jornades de votació) es pot entreveure que el sector sobiranista surt com a guanyador, en tant que es considera que s'ha pogut celebrar la votació i que ha sigut un èxit de participació. Cal dir que l'ús de llenguatge bèl·lic durant el Procés no és exclusiu de TV3, tal com han demostrat altres estudis (Castelló i Capdevila, 2015).

No obstant això, el fet de no presentar o donar poca presència a totes les veus implicades en el conflicte fa que es deixin de banda posicions intermèdies. És a dir, es presenten dos bàndols enfrontats, però en canvi no es dona tanta presència a aquelles veus moderades que demostren que hi ha altres possibles solucions al conflicte, ja sigui a través d'una proposta de reforma federal o una renegociació de l'equilibri en les balances fiscals, entre d'altres. Això fa que l'espectador es quedi amb la idea que s'ha de posicionar i que es transmeti una imatge de polarització, allunyada de mitigar el conflicte. És en aquest sentit que es creu que els mitjans de comunicació tenen la capacitat d'emfatitzar el conflicte i influir en els processos cognitius de l'audiència (Knight, 2013).

El segon enquadrament amb més presència, el d'atribució de responsabilitat (19,5 %), és significatiu sobretot per veure com es tendeix a una personalització i simplificació del conflicte. Aquesta afirmació té a veure amb la creença que la realitat és complexa i que els periodistes necessiten simplificar-la per poder-la fer comprensible per als ciutadans (Lipmann, 2003). És a dir, es tracta d'un conflicte amb tants matisos i actors implicats que els informatius n'acaben assenyalant només una part com els responsables. Això fa que es parli sobretot dels presidents de cada govern, català i espanyol, i s'ometin altres actors que participen i influeixen en la presa de decisions. D'altra banda, la personalització permet una identificació més gran per part de l'espectador, que estarà vinculat amb aquells fets als quals pot posar una cara visible.

Aquesta identificació també està vinculada amb l'enquadrament d'interès humà. Tal com el defineixen Semetko i Valkenburg (2000), a través d'aquest *frame* es poden generar sentiments d'empatia, indignació, simpatia o compassió. És el que passa en totes aquelles notícies que protagonitzen els ciutadans: les manifestacions sobiranistes i les jornades de votació. S'utilitzen els seus testimonis per descriure sensacions i sentiments, s'ensenyen imatges emotives de gent plorant o abraçant-se o bé es narra la seva història, centrant-se a explicar les dificultats que han hagut de superar per arribar a votar o a manifestar-se. Això fa que l'espectador pugui empatitzar amb aquestes persones i s'hi senti més proper; són persones que, al cap i a la fi, estan defensant una posició ideològica, cosa que fa retornar a la conclusió que es dona més visibilitat al sector que defensa el dret a decidir.

D'altra banda, incloure l'anàlisi dels *frames* específics ha permès identificar elements que no s'haurien trobat només amb l'anàlisi dels enquadraments genèrics. És a dir, hi ha qüestions que estan vinculades exclusivament al cas del procés sobiranista i, per tant, calia d'un mètode inductiu per arribar-hi: fer un visionat i lectura del text per veure quins enquadraments eren propis dels informatius de TV3. S'ha considerat que són cinc: la unitat dels bàndols, el dret a vot, la legalitat, el diàleg polític i la desobediència institucional. De fet, cal dir que alguns d'aquests enquadraments coincideixen amb altres recerques sobre el Procés (Gili *et al.*, 2018; Gili, 2014), per la qual cosa es creu que els resultats es poden extrapolar a altres mitjans de comunicació i també a altres processos referendaris. En altres paraules, aquelles recerques que estudien la cobertura informativa sobre referèndums d'autodeterminació poden definir-se amb enquadraments similars.

Aquesta hipòtesi es fa perquè s'ha observat que els periodistes remarquen qüestions que poden traslladar-se a altres referèndums o votacions on es demana l'opinió de la població. Per exemple, qüestions com el debat sobre la legitimitat d'aquestes votacions i els diferents punts de vista que hi estan inclosos. En el cas del conflicte català, l'enquadrament d'unitat apareix amb freqüència (33,7 %) i és perquè es fa incidència en com d'unit i fort està cada bàndol. De fet, durant el període del 9-N, es presenten dos bàndols força equilibrats: es fa destacar l'avinença entre partits ideològicament diferents que compten amb el suport de la ciutadania i altres entitats no polítiques. El rerefons de

tot plegat és que es justifica que hi ha un objectiu comú, una fita, que passa per damunt de tot i que és prioritària: aconseguir celebrar el referèndum (sector sobiranista) o bé evitar que es dugui a terme (sector constitucionalista). Al cap i a la fi, els periodistes narren una demostració, una exhibició pública, per fer saber qui té més poder i capacitat.

El fet de retratar aquesta unitat entre partits és també una manera de donar importància al conflicte. Les actuacions polítiques, i per tant les que afecten la vida quotidiana dels ciutadans, estan centrades en un mateix tema, cosa que fa difícil que l'espectador pugui desprendre-se'n. Paral·lelament, el dret a vot també té presència en els informatius (28,1 %). Cal dir que, a diferència d'altres cobertures mediàtiques (Gili *et al.*, 2018; Sánchez, 2014; Xambó *et al.*, 2014), en el cas de TV3 el dret a vot no apareix qüestionat, sinó al contrari, és presentat com un dret legítim dels ciutadans. És a dir, es subratlla més freqüentment la seva legitimitat (28,1 %) que no pas el fet que no es pugui dur a terme dins la Constitució Espanyola (18,1 %). És un fet encara més significatiu perquè es tracta d'un mitjà d'àmbit territorial català i el seu públic potencial és el que pot anar a votar. Aquí també entra en joc una altra qüestió, i és el fet que TV3, en ser un mitjà públic, té l'obligació d'informar sobre aquells aspectes que afecten els ciutadans.

Retornant a la qüestió sobre la capacitat que tenen els mitjans per amplificar i devaluar un conflicte, l'enquadrament de diàleg polític (13,3 %) hi té relació. Aquest *frame* el que fa és destacar que hi ha la possibilitat que els dos bàndols enfrontats negociïn quines alternatives hi ha al referèndum. Es tracta de presentar una solució pactada que satisfaci les dues posicions i, per tant, expliqui que és possible malgrat les discrepàncies ideològiques. Durant el període del 9-N, els informatius en parlen com una possibilitat factible, però durant l'1-O la presenten com a remota. En aquest cas, és un reflex de la realitat política, perquè els dos sectors cada vegada s'hi mostren menys disposats; en canvi, les veus que defensen posicions intermèdies podrien tenir-hi més visibilitat, atès que són les que defensen un diàleg polític i que, fins i tot, s'ofereixen per fer de mediadores. Si no, s'acaba transmetent la idea que el desafiament entre els dos sectors està justificat per falta d'alternatives o per la manca de flexibilitat de l'altre. Al cap i a la fi, no trobar una solució pactada és per una voluntat i intenció de no fer-ho i com una estratègia electoral, no per incapacitat política.

La desobediència institucional és l'enquadrament amb menys presència (6,7 %) i apareix en esdeveniments puntuals quan s'explica que els partits sobiranistes més radicals proposen fer-la. Les altres ocasions on apareix és en relació amb els manifestants, per subratllar que fan una oposició pacífica i no violenta contra les mesures del govern espanyol i, en definitiva, contra la prohibició de celebrar legalment el referèndum. En aquest tipus d'esdeveniments, els informatius remarquen contínuament el caràcter no violent i festiu de les concentracions ciutadanes, fet que contribueix a donar una imatge de calma i alhora evita espectacularitzar o dramatitzar la situació. Això contrasta amb el

relat que altres mitjans de comunicació van fer sobre la violència per part dels ciutadans, sobretot arran de la jornada de l'1-O.

També hi ha una altra qüestió que té a veure amb l'evolució d'aquests *frames*, i que s'ha pogut observar a través de la comparació dels dos períodes referendaris. Aquests resultats responen a la pregunta de recerca *existeixen diferències o evolucions d'enquadraments entre els informatius més antics i els més recents de TV3 o, pel contrari, s'utilitzen els mateixos?* (PR5). Els resultats mostren que, en el cas del procés sobiranista, els enquadraments es mantenen al llarg de tot el període analitzat (2014-2017). Si s'observen els percentatges dels enquadraments genèrics, els quatre es reparteixen de manera equilibrada en un període i altre: conflicte (61,6 % en el 9-N i 66,5 % en l'1-O), atribució de responsabilitat (25,6 % en el 9-N i 14,5 % en l'1-O), interès humà (11,9 % en el 9-N i 18,2 % en l'1-O), conseqüències econòmiques (0,9 % en el 9-N i 0,7 % en l'1-O). En el cas dels enquadraments específics, passa el mateix: unitat (29,3 % en el 9-N i 37,4 % en l'1-O), dret a vot (23,6 % en el 9-N i 32 % en l'1-O), legalitat (27,6 % en el 9-N i 10,2 % en l'1-O), diàleg polític (14,6 % en el 9-N i 12,2 % en l'1-O) i desobediència institucional (4,9 % en el 9-N i 8,2 % en l'1-O).

Per tant, no apareixen nous enquadraments, sinó que només hi ha petites variacions del percentatge de presència televisiva. És el cas de l'atribució de responsabilitat i també la legalitat, que disminueixen en el període de l'1-O. No obstant això, segueixen apareixent. D'una banda, això demostra que els dos períodes referendaris són explicats amb els mateixos enquadraments. D'altra banda, es vol matisar que en alguns casos varia la manera com aquests *frames* són presentats, tal com s'ha explicat en els paràgrafs anteriors. És a dir, un mateix enquadrament pot ser explicat de maneres diferents o utilitzant expressions i paraules noves. En aquest sentit, cal citar l'estudi de Gamson i Modigliani (1989) per ser un dels pioners d'analitzar l'evolució dels *frames* i concloure la possibilitat que aquests perdurin al llarg del temps, fet que coincideix en aquest cas. Aquests resultats també tenen a veure amb el que ja anunciava Van Gorp (2007), i és que el mateix tema pot ser cobert des de diverses perspectives i aplicat a diferents temes.

7.3. Entrevistes

En aquest apartat es posen en relació les respostes dels entrevistats amb els aspectes vinculats a la producció de notícies i servei públic, els quals han estat revisats en l'apartat teòric. Això permet donar resposta al tercer objectiu d'estudi, és a dir, *determinar com els periodistes de TV3 defineixen, expliquen i argumenten la cobertura que van fer durant els dos períodes referendaris (2014-2017)*.

En les respostes dels periodistes es desprèn una idea que es repeteix al llarg de les diferents qüestions per les quals se'ls pregunta: el sentiment de pertinença a un mitjà públic. Malgrat que aquest ítem no és subratllat per l'entrevistador, els redactors aprofiten

l'ocasió per explicar que formen part d'un mitjà públic i que això té unes conseqüències en les seves rutines de treball. Relacionen aquests efectes amb el fet d'extremar la prudència a l'hora de publicar segons quines informacions (contrastar degudament les fonts), ser cursos segons què es diu (intentar ser sensibles amb totes les veus i opinions) i amagar qualsevol tipus d'ideologia personal (pel fet de representar una línia editorial). Així, justifiquen el fet de prestar atenció a tot allò que passa al Parlament perquè així els hi pertoca com a televisió pública, independentment de si el que té lloc a la cambra catalana és il·legal o no (en referència a l'aprovació de la llei del referèndum del 6 i 7 de setembre de 2017). També esmenten que han de tenir la capacitat de trobar arguments informatius que permetin justificar els seus continguts.

Quan parlen de TV3, els periodistes utilitzen la primera personal del plural per incloure-s'hi, és a dir, interioritzen la seva pertinença a l'empresa i se'n senten responsables: "som qui som", "nosaltres per ser TV3", "nosaltres som una televisió pública". Aquesta dinàmica no és diferent segons els editors i els redactors, sinó que tots els entrevistats transmeten aquest sentiment de pertinença i de respecte cap a l'empresa on treballen. En alguns casos, a més, es fan afirmacions que donen per fet que tenen una importància com a mitjà públic i català: "nosaltres som l'altaveu", "nosaltres som com la vitrina de la catalanitat". En aquest sentit, s'autoconceben com un referent comunicatiu en l'àmbit català, per la qual cosa extremen les seves paraules quan parlen, per exemple, del pluralisme i la diversitat.

Aquesta responsabilitat interioritzada té a veure amb la funció de *gatekeeper* dels periodistes, és a dir, la seva capacitat de controlar la informació i la consciència que les seves accions tenen una influència. En aquest cas, i en contra del que argumenten alguns estudis (Túñez, 1999), la consciència de *gatekeeper* no es perd, sinó que es reforça. Els periodistes utilitzen el propi terme *gatekeeper* o *sacerdot* per referir-se al fet que saben que el seu treball té efectes més enllà de l'àmbit comunicatiu i que el que diguin serà vist i qüestionat no només per la ciutadania, sinó també pels agents polítics i socials. Per això es percep que els propis periodistes recorden i reforcen el seu rol com a mediadors en un context de conflicte polític i social.

Enllaçant aquests aspectes amb una de les preguntes de recerca, ***quin grau de consciència tenen els redactors a l'hora de vetllar per la pluralitat de veus implicades en el conflicte (PR8)***, es pot concloure que aquest grau és elevat, ja que recorren contínuament al terme *pluralitat* com l'obligació i responsabilitat de donar veu a totes les posicions ideològiques. Els redactors argumenten que sempre que poden intenten incloure totes les veus favorables i contràries al conflicte. No obstant això, es plantegen dues dificultats que tenen a veure amb els límits del format del mitjà i amb l'accés a les fonts periodístiques. Els periodistes admeten que, en algunes ocasions, no poden incloure totes les veus polítiques perquè la peça és de curta durada. També admeten que, puntualment, han tingut dificultats per accedir a segons quines fonts. Aquesta és una acusació que sorgeix per part

d'alguns periodistes i que apunten que les que provenen del govern espanyol, i especialment durant el període de l'1-O, dificultaven l'accés a la informació a TV3 i altres mitjans catalans. També es cita en més d'una ocasió el grup polític Ciutadans per no facilitar la seva presència en debats informatius.

Els redactors matisen que tenen llibertat a l'hora d'escollir quines veus polítiques apareixen i quines s'han de descartar per falta d'espai, però que acaba sent l'editor dels informatius qui acaba decidint en cas de dubte. Quan se'ls pregunta pels criteris de presència i jerarquitza dels actors, asseguren que se segueix el criteri informatiu i que no està establerta una pauta o estratègia prèvia. No s'estaria obeint un criteri conscient i una manera de fer deliberada, sinó una improvisació i adaptació a l'actualitat informativa. Aquesta afirmació remet als estudis sobre producció informativa que afirmen que la selecció de notícies és un procés naturalitzat i intuïtiu, i no fruit d'una intencionalitat periodística. En el cas de TV3 es tracta, a més, de la continuïtat d'una línia editorial que prioritza els actors i partits polítics amb més presència al Parlament de Catalunya.

Pel que fa a la pregunta de recerca *quins són els principals factors que han influenciat els periodistes en la cobertura que han fet del procés sobiranista (PR7)*, els resultats mostren similituds respecte d'altres estudis sobre les rutines professionals i la producció informativa i diferències pel que fa al context específic de TV3 (Bustamante, 1993; Tuchman, 1983; Túñez, 1999). És a dir, pràcticament tots els factors identificats com els de més influència en la producció es corresponen amb els que argumenten els periodistes de TV3, però en canvi n'hi ha tres que es relacionen amb el context polític i econòmic de la CCMA, tal com es mostra a la taula 30, i que estan marcades amb el símbol *.

Taula 30. Comparació entre els factors d'influència en la producció informativa

Factors d'influència segons altres recerques (Bustamante, 1993; Tuchman, 1983; Túñez, 1999)	Factors d'influència segons els resultats de les entrevistes
<ul style="list-style-type: none"> • Fonts periodístiques i gabinets de comunicació • Competència per l'audiència entre mitjans • Immediatesa de la informació • Grau d'autonomia del periodista • Converses entre professionals • Estil de narració (experiència professional) 	<ul style="list-style-type: none"> • Retallades pressupostàries* • Consciència de mitjà públic* • Pressions externes* • Fonts periodístiques i gabinets de comunicació • Grau d'autonomia del periodista • Competència per l'audiència entre mitjans • Converses entre professionals • Format del mitjà / immediatesa • Experiència professional

Font: elaboració pròpia

A la taula 30 s'observen quins són aquests factors coincidents, que sobretot tenen a veure amb l'accés a les fonts periodístiques i com aquestes es veuen condicionades pel relat provinent dels gabinets de comunicació. També per la necessitat de ser referents en l'actualitat informativa i intentar tenir l'exclusiva, és a dir, la competència entre mitjans de comunicació. El grau d'autonomia del periodista també condiciona la manera com s'elaboren les notícies, i els redactors de TV3 parlen d'una certa "autocensura" pel fet de ser un mitjà públic, cosa que els fa ser encara més cursos amb el llenguatge i el contingut. Finalment, la pròpia immediatesa de la informació fa que a vegades no es disposi del temps suficient per millorar la qualitat del contingut informatiu. Per tant, es conclou que aquests factors són intrínsecs de la professió periodística i no varien en el context d'un conflicte.

Hi ha factors d'influència que són específics en el cas de TV3. D'una banda, un element que tots els periodistes assenyalen com a rellevant és l'econòmic. Arran de la crisi econòmica del 2008, les institucions van destinar menys recursos als mitjans de comunicació de titularitat pública, i aquesta davallada en el finançament va afectar i afecta els seus continguts. Les retallades pressupostàries van provocar que es reduís la plantilla de personal, fet que va coincidir amb un increment de la informació política arran del procés sobiranista. Per tant, les dificultats tenen a veure amb una manca de recursos humans i també tècnics (disposar, per exemple, de menys càmeres) per cobrir un alt volum d'informació. L'altre factor condicionant, i que ja ha estat esmentat, és el fet de pertànyer a un mitjà públic: no poden prioritzar només allò que funciona per a l'audiència, sinó que, a diferència dels mitjans privats, també han de tenir en compte les missions de servei públic (destaquen especialment el pluralisme informatiu i la representació de totes les ideologies polítiques).

Finalment, els periodistes esmenten les pressions externes com un element condicionant. No obstant això, no es tracta d'un fet exclusiu en el període del Procés, sinó que sempre han rebut crítiques i insinuacions per part de partits polítics. En tot cas, consideren que els mesos més complicats van ser entre setembre i desembre del 2017, perquè es va aplicar l'article 155 i sabien que s'extremava la vigilància sobre els mitjans de comunicació públics. A més, per part de partits polítics s'acusava obertament TV3 d'afavorir les posicions independentistes i de ser parcial, per la qual cosa els periodistes reconeixen que hi havia una pressió afegida durant aquest període.

Pel que fa a la pregunta de recerca del tercer objectiu, *quines indicacions de temps i format han seguit els periodistes a l'hora d'elaborar les notícies (PR6)*, es conclou que aquestes es van tornar més flexibles a mesura que el procés sobiranista de Catalunya va anar avançant. És a dir, els editors dels *Telenotícies* esmenten que els informatius tenien una durada més llarga perquè l'actualitat informativa així ho requeria. S'atribueix aquesta decisió a la direcció de TV3, que considerava que els programes havien de ser més permeables a l'hora de cedir més espai informatiu. D'una banda, s'argumenta per la

complexitat de les accions polítiques i, sobretot, judicials, a partir de les detencions del 20-S de 2017: es dedicaven més minuts a explicar les accions judicials. D'altra banda, com que es destinava una gran quantitat de temps a parlar del Procés, s'allargava l'informatiu per donar cabuda a altres informacions rellevants.

Finalment, es vol apuntar un últim aspecte pel que fa a la producció informativa del procés sobiranista, i és que pràcticament tots els periodistes assenyalen l'excepcionalitat, intensitat i incertesa del moment. El context que acompanya l'elaboració de les notícies està vinculat, per tant, a factors fora del control dels periodistes. Assenyalen que es tractava d'un dels moments històrics de Catalunya més importants dels últims anys, i això feia que estiguessin constantment en alerta per les novetats. A més, acabaven sent els periodistes els que s'adaptaven a la situació i havien d'improvisar, en certs moments, l'elaboració de les notícies. Això provoca, d'una banda, la disminució del temps de preparació de les notícies, que pot afectar la qualitat final del producte, i de l'altra, explica les dificultats que tenien per evitar construir un relat prefabricat, perquè molt sovint no es coneixien les novetats fins l'últim moment.

Tanmateix, el que es percep de les entrevistes i quan se'ls demana per la seva opinió personal és que hi havia la consciència que es parlava excessivament del procés sobiranista. És a dir, justifiquen que informativament se li va destinar el temps necessari als *Telenotícies* però que, en canvi, ocupava espai excessiu en altres programes. Creuen que era per una qüestió d'audiència i per una decisió que venia des de la direcció de TV3 o de la CCMA. També es troba a faltar que fessin més autocrítica pel que fa a la representació dels actors polítics i com aquests apareixen ordenats. És a dir, el fet que els actors sobiranistes apareguessin de manera més freqüent en primera posició acaba tenint un efecte sobre allò que els teleespectadors consideren més rellevant informativament. No es tracta d'una falta de presència de totes les veus, favorables o contràries a la independència, sinó d'una prioritització de la posició i del temps que ocupa cadascuna.

CAPÍTOL 8. CONCLUSIONS

El procés sobiranista de Catalunya és un exemple d'un conflicte social i polític en el qual els mitjans de comunicació tenen un rol cabdal per explicar-lo. Amb aquesta recerca, s'ha volgut reflexionar sobre els aspectes que cal tenir en compte a l'hora de definir la construcció i el relat que els informatius de TV3 han fet sobre el Procés. D'aquesta manera, en aquest apartat final es recullen alguns dels resultats més significatius per posar-los en relació amb les qüestions teòriques que s'han presentat en aquest treball. Seguidament, en la secció de reflexions finals, es vol parlar de les particularitats d'aquest estudi de cas i emmarcar-lo en un context més ampli. Finalment, es dediquen els últims paràgrafs a parlar de les limitacions i fortaleses del treball i apuntar futures línies d'investigació.

8.1. Conclusions principals

La rellevància informativa, elevada i sostinguda en el temps. En primer lloc, tenint en compte la teoria de l'*agenda setting*, els periodistes seleccionen allò que consideren més important i, consegüentment, els individus ho perceben com a tal (McCombs, 2004). En aquest cas, TV3 ha contribuït a fer dels processos referendaris de 2014 i 2017 un tema prioritari en la seva agenda mediàtica. Aquesta afirmació es fa perquè més de la meitat dels esdeveniments analitzats (60 %) apareixen al sumari dels *Telenotícies*, i la majoria d'ells són la notícia que obre l'informatiu. Per tant, es produeix també una priorització jeràrquica de les notícies sobre el Procés. Tal com explica la teoria del *priming*, els individus presten més atenció a allò que se'ls presenta en primer lloc, en tant que no tenen una atenció substancial durant un període gaire llarg de temps. En aquest sentit, es considera que la priorització en l'escaleta informativa és igualment significativa.

Aquesta atenció mediàtica no només es manté en el temps, sinó que també s'incrementa si es comparen els dos períodes referendaris: durant el període de l'1-O, les notícies sobre el Procés passen a ocupar el 49 % del total dels informatius, mentre que durant el 9-N la mitjana va ser del 25 %. Aquestes dades permeten afirmar que durant un període sostingut en el temps, TV3 va col·locar el Procés com un tema cabdal en l'opinió pública: li va donar visibilitat i rellevància. En aquest punt entra en joc la qüestió de si aquesta rellevància va ser excessiva o bé s'ajustava a la necessitat informativa del moment. Valorar aquesta hipòtesi no és objectiu de la recerca, però sí que s'ha cregut necessari donar respostes a partir de les dades extretes de les entrevistes, ja que defineixen el punt de vista dels periodistes que van liderar aquest període informatiu i permet veure com ho argumenten.

Quan es planteja als entrevistats que, en algunes ocasions, el 80 % del temps de l'informatiu estava ocupat per notícies sobre el Procés (com va ser en el cas de la jornada de votació de l'1-O), la reacció és similar en tots els casos: els sembla una dada molt

elevada i els sorprèn. En canvi, altres dades, com considerar que el 50 % dels informatius parlava del conflicte català, els semblen més raonables. Aquestes reaccions mostren, d'una banda, que són conscients que dedicar pràcticament un informatiu íntegre a parlar del Procés no seria ideal, però, de l'altra, que normalitzen o admeten que s'hi dediqui la meitat del temps del programa. Precisament la meitat dels entrevistats considera que es parla molt del Procés, mentre que l'altra meitat creu que es fa en la mesura correcta. Puntualitzen, però, que si hi ha hagut una sobrerepresentació ha estat en el conjunt de la graella de programació, però que en els informatius se li va donar l'atenció necessària. Una altra dada interessant és que els càrrecs que ocupen els periodistes influeix en la resposta, ja que els editors es mostren més predisposats a dir que s'hi va dedicar molta atenció mediàtica.

Els arguments que sorgeixen a partir de les entrevistes revelen qüestions que tenen a veure amb la televisió com a servei públic, però també amb qüestions empresarials o econòmiques com és la competència mediàtica. És a dir, a partir del cas de TV3 s'entreu que es tracta d'un exemple particular i concret en què els periodistes són conscients que han de regir-se per valors diferents als de, per exemple, les televisions privades (com incloure la diversitat i pluralitat social o no regir-se pels índexs d'audiència). Però, en canvi, també apareixen aspectes que poden ser compatibles amb qualsevol altre mitjà, com respectar la línia editorial o prioritzar aquell contingut que sigui més atractiu o espectacular per a l'espectador. A continuació, s'esmenten els aspectes que es consideren més significatius.

Els índexs d'audiència són un factor d'influència per a la cobertura del Procés, tot i que no resulten determinants. En qualsevol mitjà, i més en el cas dels privats, aquest aspecte és clau perquè, a part d'aportar un benefici econòmic, assegura que els temes funcionen i que hi ha un gruix significatiu de població a qui li interessa. Els arguments dels periodistes de TV3 són precisament considerar que si parlen d'allò que afecta la gent, aquesta s'hi interessarà. És a dir, no expliciten tant el fet que els índexs d'audiència els permetin obtenir un rendiment econòmic, sinó que els presenten com una mostra que les notícies del Procés generen interès ciutadà.

També hi ha una valoració periodística a considerar que el conflicte català era un tema amb una transcendència i unes conseqüències inèdites en la història recent de Catalunya. Aquest és un dels principals criteris que utilitzen els editors per explicar per què van dedicar una àmplia cobertura al conflicte. En aquest punt aflora la idea de servei públic, perquè consideren que una televisió pública té l'obligació de parlar dels esdeveniments de rellevància pública i involucrar l'audiència en el debats (Medina i Ojer, 2009). En el cas de TV3, esdevé especialment significatiu el fet que l'àmbit de cobertura televisiva coincideixi a ser el territori en què es troba en conflicte i, per tant, que l'espectador de TV3 estigui directament afectat pels esdeveniments. En aquest sentit, i coincidint amb

altres estudis, el factor geogràfic és determinant perquè es doni més cobertura al conflicte català (Gili *et al.*, 2018).

La línia editorial del mitjà també té un pes important en les decisions dels directors dels informatius i, a més, aquesta es veu condicionada per les estratègies de direcció d'informatius o del mateix canal. És a dir, es reconeix que es pretén ser curós a respectar i seguir els continguts generals de TV3 per no presentar una proposta gaire diferent de la programació global. En aquesta mateixa línia aflora una crítica al sistema d'elecció dels directius de TV3, i és que aquests són elegits pel Parlament de Catalunya, que es tendeix a escollir professionals afins a la política del govern. En aquest cas es revela una qüestió que té a veure amb el poder polític i els mitjans de comunicació. La gestió de les televisions públiques no està deslligada del govern institucional, i això marca la programació i, en moments puntuals, a què cal donar més rellevància informativa (Bustamante, 1993).

Les fonts periodístiques com a intermediàries i distorsionadores del relat. Les fonts periodístiques són un element que condiciona el relat del procés sobiranista. Segons els resultats sobre la presència de fonts polítiques i no polítiques, més de la meitat pertanyen al primer grup. Això vol dir que són el tipus de font a què es recorre amb més freqüència en els informatius. D'una banda, això provoca una dependència entre periodistes i fonts a l'hora d'elaborar els continguts periodístics i, de l'altra, la professionalització d'aquestes a través dels gabinets de comunicació. Es creu que aquestes conclusions són extrapolables a altres estudis de casos similars i a altres mitjans de comunicació, i que tampoc no es tracta d'una pràctica exclusiva en el cas del procés sobiranista. Al contrari: en l'apartat teòric ja s'apuntava que les fonts eren un dels principals elements intrínsecs de les rutines periodístiques i que feien que els mitjans de comunicació tendissin a adoptar el relat provinent de les fonts (Tuchman, 1983; Túñez *et al.*, 2010).

Aquesta situació es pot veure agreujada per les condicions laborals dels periodistes, tal com s'apunta en les entrevistes. El context periodístic del procés sobiranista va estar caracteritzat per un increment del volum de feina i per la limitació i disminució de recursos humans i tècnics. El fet de poder dedicar menys temps a la preparació de la peça implica que el periodista no pugui aprofundir en el contingut o no pugui obtenir més fonts que aportin nous punts de vista. Alguns periodistes es mostren crítics en aquest aspecte, i afegeixen que se'ls fa difícil oferir un relat alternatiu, perquè la informació els arriba molt filtrada. Aquestes limitacions van en detriment de la qualitat informativa i fan que el periodista perdi la funció de *gatekeeper*. Paral·lelament, provoca que els gabinets de comunicació tinguin més possibilitats de vendre el seu relat, generalment interessat, per afavorir el seu punt de vista.

D'altra banda, els resultats de l'anàlisi de contingut permeten arribar a una altra conclusió: la poca presència de les fonts expertes. Com s'ha dit, la meitat de fonts no són polítiques,

però si s'observa de quin tipus de font es tracta, la majoria provenen de les entitats sobiranistes, de la premsa internacional, de sindicats o dels testimonis anònims de manifestacions i votacions. Tenint en compte la naturalesa del conflicte català, manquen fonts, per exemple, de l'àmbit econòmic o sociològic que permetin donar un punt de vista més crític i reflexiu sobre el perquè del moviment sobiranista. És a dir, com que les fonts acostumen a ser sempre les mateixes, es pot perdre de vista l'origen i el context del procés sobiranista, uns aspectes que ajudarien també a l'espectador a formar-se una opinió basada en fonts més expertes i variades.

Finalment, encara en relació amb les fonts, TV3 fa una aposta per donar visibilitat a la ciutadania. Durant les manifestacions i les jornades de votació, el percentatge de fonts anònimes o de ciutadans augmenta notablement. Altres estudis ja mostraven que els mitjans de comunicació catalans donaven més importància a la ciutadania en comparació amb la premsa espanyola (Alonso-Muñoz, 2014; Castelló i Capdevila, 2015; Xambó *et al.*, 2014). Això demostra la voluntat de fer protagonista la pròpia audiència, ja que, com esmentava un dels entrevistats, part de l'espectador que mira TV3 també assisteix a les manifestacions. D'una banda, aquesta decisió respon a la necessitat de la televisió pública d'integrar la diversitat i pluralitat social, i alhora és una estratègia per aconseguir major fidelització de l'espectador, en tant que veurà que la televisió que consumeix dona visibilitat a les seves idees i, per tant, el representa.

Al mateix temps, el fet de mostrar una gran quantitat de veus anònimes en les manifestacions i votacions normalitza la situació i legitima les peticions ciutadanes. És a dir, aquests esdeveniments permeten oferir imatges on es veu gran quantitat de gent agrupada i subratllen el caràcter festiu i pacífic de les seves reivindicacions. Per tant, es visibilitza tota aquella gent que defensa la independència i el dret a vot i, al cap i a la fi, s'està reforçant una opinió que és expressada públicament. D'una banda, provoca l'efecte d'enfortir encara més aquesta opinió majoritària i amplificar-la i, de l'altra, se silencien les veus minoritàries, perquè no estan representades en aquests esdeveniments (Noëlle-Neumann, 1995).

Pluralitat de veus, però presència desequilibrada que afavoreix el sector sobiranista.

Un dels aspectes clau d'aquesta recerca és saber en quina proporció es dona presència a les diferents posicions polítiques respecte a la independència de Catalunya i el dret a vot. La importància d'estudiar aquesta qüestió és precisament que una de les principals característiques de qualsevol mitjà públic és representar el conjunt de la societat (Scannell, 1989). Si en altres mitjans, sobretot els de titularitat privada, es considera que haurien de fer-ho per qüestions morals i ètiques, en el cas dels mitjans de titularitat pública esdevé pràcticament una obligació.

L'anàlisi dels actors que apareixen en els informatius i de l'equilibri entre les veus implicades en el conflicte permet arribar a diferents conclusions. En primer lloc, que els

informatius de TV3 es caracteritzen per incloure tota la diversitat de partits polítics, tant del Parlament de Catalunya com del Congrés dels Diputats; en segon lloc, que no tots els actors protagonistes del conflicte apareixen amb la mateixa freqüència; i, en tercer lloc, que les veus intermèdies i més moderades són les que menys presència tenen.

Quan s'afirma que TV3 ha donat veu a totes les parts implicades en el conflicte això significa que ha parlat de tots els partits polítics que formen part de les cambres catalana i espanyola. De la mateixa manera, no només s'ha parlat dels partits polítics, sinó que els seus principals representants també tenen presència televisiva. Altres actors significatius pel conflicte, com és el cas de les entitats sobiranistes o les unionistes, han aparegut també. No obstant això, la proporció en què ho fa cadascun varia. Els resultats indiquen que els actors vinculats al sector sobiranista aglutinen un percentatge més alt (51 %), mentre que els del sector unionista són el 29 %, i les veus intermèdies, un 20 %. Hi ha diferències pel que fa al període referendari, atès que durant l'1-O les veus neutrals tenen més presència (37 %), i les unionistes, menys (21 %). Aquestes dades porten a concloure, per tant, que no hi ha un equilibri de la presència dels actors.

Aquestes conclusions respecte a la pluralitat de veus cal relacionar-les amb les dades obtingudes en les entrevistes. Els periodistes coincideixen d'assenyalar la pluralitat com un aspecte clau dels seus informatius i la seva voluntat de fer encabir totes les veus en el conflicte. No obstant això, es menciona un aspecte interessant, i és que creuen que la pluralitat de veus no passa per assignar la meitat del temps a un sector, i l'altra meitat, a l'altre. Més aviat creuen que la representació d'actors ve guiada per la mateixa actualitat, de manera que fan aparèixer aquells actors que realment protagonitzen els esdeveniments. Forçar els percentatges de presència d'uns i altres actors pot conduir a no reflectir la realitat política.

En aquest sentit, també es té en compte que TV3 prioritza la informació del Parlament de Catalunya, segons marca el seu propi llibre d'estil i línia editorial. Per tant, en el període analitzat, la major part de la cambra catalana estava representada per partits polítics sobiranistes que, consegüentment, van acabar tenint més presència televisiva. Tot i així, hi ha casos concrets en què alguns partits, com el de la CUP i Cs, obtenen representacions televisives que no s'ajusten al seu pes parlamentari. A més, es creu que les veus intermèdies i, per tant, més moderades del conflicte, podien haver tingut un percentatge televisiu més gran. Són les veus que aporten nous punts de vista i contrasten les posicions més extremes d'un bàndol i altre. Al final, la politització política s'acaba traslladant a la televisió i, això, lluny de mitigar el conflicte, contribueix a accentuar la divisió d'idees.

Simplificació del conflicte i legitimació del dret a decidir. Una altra conclusió té a veure amb els enquadraments que es van utilitzar per narrar els processos referendaris. Els resultats mostren que els enquadraments genèrics amb més presència són el de conflicte i el d'atribució de responsabilitat. Això vol dir que els informatius van tendir a

accentuar les discrepàncies, retrets i desacords entre bàndols; a assenyalar a individus i governs com els responsables de solucionar el problema; i a emfatitzar les vides personals dels afectats. Pel que fa als enquadraments específics, el relat es construeix a partir de la unitat de cada bàndol, el dret a vot, la legalitat, el diàleg polític i la desobediència institucional.

S'ha corroborat que l'anàlisi de *frames* és útil en l'estudi de discursos periodístics en conflictes socials o polítics, tal com proposaven Semetko i Valkenburg (2000). Els periodistes tendeixen a utilitzar uns mateixos patrons i unes mateixes paraules per definir diferents enquadraments. Això fa, que es posi en evidència que els periodistes seleccionen determinats aspectes de la realitat per tal d'elaborar un discurs que simplifiqui i ordeni la informació. És a dir, la complexitat del conflicte és reduïda a través d'aquests patrons, i a l'espectador se li ofereixen punts de referència (Lippmann, 1993; Van Gorp, 2007). En aquest sentit, es vol recordar que aquesta recerca defensa el *framing* des d'una perspectiva cognitivista, perquè es creu que els periodistes són els creadors d'aquests enquadraments; però, alhora, es creu en la capacitat de l'individu per negociar amb aquests significats.

Dit això, la simplificació del relat periodístic s'argumenta a través de les conclusions següents. Els informatius narren el procés sobiranista com un enfrontament constant i utilitzant expressions bèl·liques. El relat se simplifica com un conflicte entre dos bàndols clarament enfrontats i enrocats que no estan disposats a avançar posicions. Es presenten diferents batalles en què s'assenyalen guanyadors i perdedors, depenent de si el govern català i espanyol aconseguen els seus propòsits, que tenen a veure amb la celebració i impediment del referèndum, respectivament. A més, l'atribució de responsabilitat es focalitza en pocs personatges i, per tant, no apareixen veus alternatives que podrien contribuir en la mitigació del conflicte. Finalment, es donen cares visibles del problema a través de la narració d'històries de persones anònimes, i això permet una identificació més gran de l'espectador amb el conflicte.

D'altra banda, els enquadraments específics mostren que es tendeix a destacar l'enfortiment i unió de cada bàndol i, per tant, a subratllar la dificultat d'acord i entesa entre les dues parts. Com s'ha dit anteriorment, els informatius de TV3 legitimen el dret a vot, que és presentat de manera positiva, associat tant a polítics com a ciutadans, per mostrar com el defensen i l'argumenten com un dret civil. Paral·lelament, la celebració del referèndum també es redueix a una qüestió de legalitat. Finalment, el diàleg polític i la desobediència institucional són presentades com a solucions del conflicte, tot i que no apareixen amb tanta freqüència com els altres *frames*.

No es deixa de banda que, més enllà de la necessitat d'explicar i narrar periodísticament un conflicte com el moviment sobiranista per mitjà de la simplificació d'idees o enquadraments, aquest disposa d'ingredients que són atractius per a la televisió. És a dir, els retrets constants entre líders, les imatges que s'obtenen de les manifestacions o

d'episodis de violència entre manifestants i policia són qüestions que tenen interès mediàtic i que enganxen l'audiència. La qüestió està a buscar l'equilibri entre allò que ven i allò que té un interès informatiu.

La producció informativa en un període conflictiu es veu influenciada per les rutines periodístiques i per la responsabilitat com a mitjà públic. Amb aquesta recerca, s'han pogut explorar i conèixer quins van ser els factors que van condicionar la redacció de les notícies del procés sobiranista. Una conclusió en aquest sentit és que els redactors dels *Telenotícies* comparteixen molts factors que estan relacionats amb la rutinització periodística i que, a més, són els mateixos que en altres períodes informatius. No obstant això, aquests factors van tenir un efecte més determinant perquè el volum d'informació era superior, i el nivell de complexitat, també. A més, les entrevistes han permès conèixer que, en moments puntuals, els periodistes van haver d'enfrontar-se a episodis de més pressió i tensió que els feien autocensurar-se.

Quan es diu que les rutines periodístiques van determinar el relat del procés sobiranista és perquè la selecció de la informació sovint forma part d'un procés automatitzat i intuïtiu més que no pas d'una estratègia clarament dissenyada i pensada. Els redactors defineixen el procés sobiranista com un període informatiu inèdit i incert, cosa que feia que haguessin d'adaptar-se al dia a dia i prendre decisions amb poc marge de temps. Alhora, hi ha una sèrie de factors que condicionaven aquestes decisions, com les limitacions tècniques i de personal, les pressions externes, les fonts periodístiques o la competència mediàtica.

Tots aquests factors no deixen de formar part, doncs, de la rutinització de la feina. Per exemple, el format televisiu prioritza aquells continguts que tinguin imatge, i permet explicar les notícies amb una durada de només un minut. El periodista s'ha de cenyir a aquestes indicacions i prendre les pròpies decisions de contingut en base a elles. Però sovint les notícies es veuen condicionades pel material tècnic del qual es disposa per acudir a un esdeveniment, o bé per haver de prioritzar la immediatesa per ser els primers a parlar d'un tema. Les pressions externes, ja sigui per part d'agents polítics però també socials, també van ser presents durant el període del Procés.

No obstant això, hi ha certs temes als quals els periodistes es resisteixen més a respondre, sobretot pel que fa a les pressions polítiques o a les indicacions que rebien per part dels seus superiors. És més, contínuament argumenten i justifiquen algunes decisions a partir de la idea de pertànyer a una televisió pública. Es desprèn un sentiment de pertinença i defensa de TV3 que passa per considerar que han de tractar els temes amb rigor i profunditat i que han de ser curiosos amb què diuen i com ho diuen. Aquesta proximitat i estima cap al mitjà també fa que no hi hagi gaire autocrítica i, si hi és, que sigui per part dels editors, que es mostren disposats a millorar els seus informatius i a admetre que també es poden equivocar.

Tanmateix, els redactors defineixen el període de finals de 2017 com un període especialment complicat. Aquí és on es descobreix una altra fita per a aquesta recerca, i és que l'augment i tensió del conflicte també va provocar un plus de cura, responsabilitat i autocensura per part dels periodistes. En determinades ocasions, coincidint amb les detencions i escorcolls a les conselleries de la Generalitat, els periodistes creuen que van extreure les precaucions en l'ús del llenguatge i la recerca d'imparcialitat. Aquest fet s'argumenta pel fet que són conscients que la seva feina pot tenir conseqüències i transcendeix més enllà del camp comunicatiu. Així, alguns redactors, a títol individual, van deixar de publicar comentaris a les xarxes socials. D'aquesta manera no se'ls podia relacionar amb cap ideologia, ni com a periodistes ni com a representants de TV3. Novament, apareix la idea de pertinença i responsabilitat pel fet de pertànyer a un mitjà públic, i de no voler perjudicar la imatge de l'empresa per a la qual treballen.

Paral·lelament, el fet de ser una televisió de titularitat pública i haver de cobrir un conflicte polític d'aquestes característiques implicava també que TV3 fos objecte de crítiques per segons quins sectors. Així, va rebre crítiques per part de partits polítics i mitjans de comunicació, que l'acusaven de ser parcial a favor del bàndol sobiranista i deixar de banda les veus unionistes. Aquest factor va fer que els treballadors de TV3 haguessin de justificar la seva feina de manera pública i que, en certs moments, se sentissin molestos i indignats. En aquest sentit, és el moment en què els periodistes es mostren més crítics i reconeixen la incertesa i dificultats d'aquell període, que, com s'ha dit, feien que se supervisés la seva feina contínuament.

A banda d'això, les entrevistes han permès arribar a una altra conclusió, i és que la proximitat territorial i ideològica del conflicte dificultava, en moments puntuals, la feina dels periodistes. D'una banda, perquè la distància emocional esdevé més complicada en un context social polaritzat en el qual també el periodista, com a ciutadà, participa. Conseqüentment, es fa més difícil amagar la posició ideològica del redactor i augmenten les possibilitats que hi hagi un biaix en aquest sentit. I, d'altra banda, com s'ha dit, per la responsabilitat afegida del conflicte i les conseqüències jurídiques que podia tenir el referèndum. S'extremava la cura i la mesura del que deien i com ho deien, i els recordatoris de ser imparcials i guardar distància eren més freqüents que mai.

8.2. Reflexions finals

La rellevància que ha tingut el procés sobiranista de Catalunya en l'àmbit polític, social i jurídic sembla inqüestionable. Aquesta recerca vol haver contribuït a considerar també l'àmbit comunicatiu com una peça fonamental d'aquest trencaclosques. En bona mesura, la manera com n'hagi parlat un mitjà de comunicació condicionarà la manera en què el ciutadà hi pensi. I no es pot obviar que TV3 hi té molt a dir i a condicionar. No és només un mitjà que parla d'un conflicte que té lloc en el seu àmbit territorial, sinó que també és un mitjà públic amb més exigències i obligacions que la resta de canals.

En aquestes últimes línies es vol reflexionar sobre algunes de les conclusions exposades que permeten dir quin ha estat el rol de TV3 en la narració del conflicte. Es retorna a la idea que es mencionava en la introducció: com aquesta televisió va ser objecte de crítiques per part de partits polítics i mitjans de comunicació per qüestions de pluralitat i parcialitat informativa. Per contra, hi havia altres actors que la defensaven i se servien d'informes on es concloïa que això no era així. Totes dues actituds estan estretament vinculades a interessos polítics, i també comercials. És la guerra política, i, alhora, la guerra mediàtica. Aquest enfrontament va més enllà dels mitjans de comunicació per guanyar el relat del conflicte i, per tant, per afavorir un posicionament ideològic. TV3 no n'ha estat una excepció.

Algunes conclusions corroboren el que podia semblar una obvietat, però també cal fer-hi els matisos corresponents. TV3 ha tingut més facilitat d'accés a les fonts catalanes i del govern de la Generalitat i, en canvi, ha tingut dificultats puntuals per obtenir informació per part de les institucions espanyoles. En certs moments, ha jugat en desavantatge, i això ha estat així per una qüestió purament política: de nou, apareix la idea de la lluita pel relat. En aquest punt també es desprèn una pràctica periodística estesa, i és el fet de seguir el relat de les agències de comunicació. Aquest fet s'ha revelat com un dels principals condicionants i alhora limitacions per al periodista: la dificultat de desprendre's d'allò marcat i les poques alternatives de les quals disposa. Aquesta qüestió esdevé més complexa si es té en compte que altres factors, com la falta de temps o l'alt volum de feina, han limitat la llibertat i autonomia dels professionals durant aquest període.

Un altre protagonista que apareix en aquest context és l'observació política que s'ha fet a TV3 i com, en certs moments, els treballadors han sentit i viscut aquesta pressió. Es considera que aquest és un aspecte preocupant, sobretot si es té en compte que qualsevol mitjà de comunicació n'hauria d'estar exempt. El sistema comunicatiu català i espanyol ja disposa d'òrgans o entitats independents que es dediquen a supervisar i controlar els continguts dels mitjans de comunicació. Si aquestes mesures no són suficients, cal implantar-ne d'altres; però la via política no pot ser mai una eina per pressionar i condicionar, encara que sigui de forma indirecta, els mitjans de comunicació. Mentre que TV3 ha estat el punt de mira de molts partits, altres televisions n'han restat impunes, justificant que es regien per objectius comercials i no per funcions de servei públic.

Més enllà dels condicionats del context periodístic, els resultats han permès explicar quin relat periodístic ha fet TV3 sobre el procés sobiranista. D'aquests, es volen destacar la rellevància i prioritització informativa que s'han donat a tots els esdeveniments del Procés, la poca presència de veus intermèdies i l'èmfasi en el conflicte i la polarització política.

En tots els esdeveniments analitzats, s'ha observat com els informatius parlen del succés clau els dies anteriors i posteriors. L'atenció informativa es manté constant durant prop

d'una setmana i, a més, presenten diàriament les notícies del referèndum com el tema del dia. A l'espectador se li ofereix un seguiment exhaustiu i detallat de tot allò que passa en relació amb el referèndum. El conflicte no deixa de ser presentat com una història amb un objectiu final, la celebració del referèndum, però que consta de moltes etapes a les quals cal enfrontar-se i que cal superar. És sobretot a través de les manifestacions independentistes i les jornades de votació que es percep la idea que TV3 narra un final feliç d'aquesta història: malgrat els impediments judicials, els ciutadans surten al carrer a defensar el dret a vot; malgrat els enfrontaments policials, s'ha pogut votar. Aquest relat és la victòria del sobiranisme, però, sobretot, de la ciutadania, a qui es fa partícip d'aquest entramat.

Paral·lelament, aquest conflicte és emfatitzat perquè es tendeixen a destacar els retrets i desacords entre governs i les dificultats constants perquè els responsables arribin a un pacte. Aquest tractament centrat en el conflicte no és exclusiu de TV3, sinó que la majoria de mitjans també el subratllen, perquè resulta més atractiu per a l'espectador i, per tant, dona més audiència. D'aquesta manera, però, no es contribueix a mitigar la divisió d'idees ni a mostrar que també hi ha opcions més moderades. És a dir, que no tot és blanc i negre, ni hi ha l'obligació de posicionar-se en un pol o altre, sinó que el conflicte podria tenir solucions alternatives que no passen per la confrontació.

Amb tot, TV3 ofereix una alternativa de relat respecte als mitjans espanyols, perquè mostra més veus implicades en el conflicte i perquè aposta per la defensa d'aquells ciutadans catalans que volen votar. Com s'ha explicat durant aquesta recerca, tan sols els mitjans catalans han ofert una visió més positiva del Procés, i només els mitjans internacionals han donat un punt de vista més imparcial i neutral. Això demostra fins a quin punt els mitjans estan condicionats pel factor territorial i, sobretot, ideològic, en tant que depenen econòmicament de grups econòmics i polítics. I també demostra com aquesta qüestió es fa encara més visible i delicada en un conflicte com el Procés.

8.3. Limitacions i fortaleces del projecte i futura recerca

Al llarg dels diversos capítols del treball s'han anat apuntat algunes limitacions i fortaleces de la recerca, sobretot en relació amb la metodologia. En aquest últim apartat es volen sintetitzar aquestes qüestions i aportar-ne de noves després de veure els resultats. També es citen breument quines futures línies de recerca es creuen més oportunes després de dur a terme la tesi i conèixer la recerca sobre el procés sobiranista de Catalunya.

Aquesta investigació ha tingut en compte un tema que es considera acadèmicament rellevant per les conseqüències socials, polítiques i jurídiques per la ciutadania catalana i espanyola, com és el conflicte sobre la independència de Catalunya. La recerca sobre aquest conflicte no s'ha centrat específicament en un mitjà català i públic com és TV3, sinó que aquesta cadena ha estat estudiada en comparació amb altres mitjans o bé segons esdeveniments concrets. L'avantatge de poder estudiar un sol mitjà és que permet un

aprofundiment més gran: en aquest cas, s'ha pogut analitzar comunicativament un període ampli i, a més, s'ha pogut entrevistar més de deu periodistes que van col·laborar en el discurs periodístic. Per contra, els resultats són difícilment extrapolables a un tema general, és a dir, no es poden extreure conclusions sobre com actuen els mitjans de comunicació públics en conflictes socials, sinó que el context i sistema mediàtic de cada mitjà determina en bona part la seva actuació. És per això que, en aquest sentit, una futura línia de recerca sobre el Procés podria comparar mitjans amb un perfil semblant: bé per proximitat territorial (mitjans catalans) o bé per ser de la mateixa titularitat (mitjans públics). Es podria comparar la manera que el perfil d'un mitjà condiciona el tractament informatiu.

L'anàlisi del relat periodístic, que en un principi se centrava en la identificació de *frames*, inclou qüestions com les fonts periodístiques i els personatges que apareixen en el text, així com dades quantitatives que donen idea de la rellevància informativa. Aquesta va ser una decisió que es va prendre després de veure que la combinació de tots aquestes aspectes aportaria més informació sobre el període estudiat que no pas si es limitava a l'anàlisi d'enquadraments. No obstant, pel que fa a la identificació dels *frames*, s'ha de tenir en compte una limitació metodològica: no existeix una graella d'anàlisi que sigui homogènia. Hi ha diverses propostes, i per això els estudis de *framing* segueixen obtenint resultats que sovint no poden ser comparats amb altres. En aquest cas s'ha escollit la proposta d'anàlisi d'enquadraments genèrics de Semetko i Valkenburg (2000) perquè permet la comparació en el cas de conflictes socials o polítics. S'ha de tenir en compte, però, que al tractar-se d'un mètode deductiu hauria de complementar-se amb altres elements. Per això s'ha proposat dur a terme també l'anàlisi de *frames* específics: si bé es tracta d'un mètode on la subjectivitat de l'investigador és més gran, permet descobrir aspectes específics del text.

Aquesta recerca, a través de les entrevistes als periodistes, ha pogut conèixer quins factors van condicionar la construcció del relat periodístic, a diferència de la majoria de recerca sobre el Procés, que se centra en el tractament informatiu. D'aquesta manera, es concep el *framing* com un procés que també té a veure amb la producció: s'entén que els enquadraments del text són el resultat de diverses interaccions. No obstant, el *framing* també inclou l'audiència com a part implicada en la negociació de significats; en canvi, la recerca sobre estudis de recepció és escassa. És per això que es considera interessant que una de les futures línies de recerca se centrés en conèixer com el públic de TV3 va argumentar i defensar els seus posicionaments respecte la independència de Catalunya. No només permetria parlar dels mitjans de comunicació com a constructors de significats, sinó que aportaria possibles correspondència entre el discurs de l'audiència i el dels informatius.

CAPÍTOL 9. BIBLIOGRAFIA

- Aguaded, J.I. i Macías, Y. (2008). Televisión universitaria y servicio público. *Comunicar*, 16(31), 681-689. doi: 10.3916/c31-2008-03-068
- Albareda, J. i Guiu, J. (març, 2016). Les relacions entre Catalunya i Espanya: passat i present (1714-2016). De la pèrdua de les institucions al sobiranisme. Diàlegs humanístics UPF 2016. Universitat Pompeu Fabra, Barcelona.
- Algaba, C. i Bellido-Pérez, E. (2019). Memes as an ideological tool: The stance of the Spanish online newspapers regarding the Catalan Referendum and catalan regional elections 2017. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 265-287. doi: 10.1386/cjcs_00007_1
- Almiron, N. (2018). 'Go and get'em!': Authoritarianism, Elitism and Media in the Catalan crisis. *The Political Economy of Communication*, 6(2), 39-73. Recuperat de <http://www.polecom.org/index.php/polecom/article/view/98>
- Alonso-Muñoz, L. (2014). El tratamiento en la prensa del movimiento independentista en Cataluña. *Sphera Publica*, 2(14), 104-126. Recuperat de <http://sphera.ucam.edu/index.php/sphera-01/article/view/231/207>
- Anderson, P. (2019). Independence 2.0: Digital activism, social media and the Catalan independence movement. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 191-207. doi: 10.1386/cjcs_00003_1
- Ardèvol-Abreu, A. (2015). Framing o teoría del encuadre en comunicació. Orígenes, desarrollo y panorama actual en España. *Revista Latina de Comunicación Social*, 70(1), 423-450. doi: 10.4185/RLCS-2015-1053
- Ballesteros, C. (2015). Naciones mediáticas. Los marcos informativos de la consulta sobre la independencia de Cataluña (9-N). *Doxa Comunicación. Revista interdisciplinar de estudios de Comunicación y Ciencias Sociales*, 20(1), 161-183. doi: 10.31921/doxacom.n20a7
- Ballesteros, C. (2017). Siguiendo al flautista. Framing del independentismo catalán en las votaciones de 2014 y 2015. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 23(1), 307-323. doi: 10.5209/ESMP.55598
- Barbieri, N. (2012). Why does cultural policy change? Policy discourse and policy subsystem: a case study of the evolution of cultural policy in Catalonia. *International Journal of Cultural Policy*, 18(1), 13-30. doi: 0.1080/10286632.2011.567329
- Barbour, R. S. i Schostak, J. (2011). Interviewing and Focus Groups. Dins B. Somekh i C. Lewin (eds.), *Theory and Methods in Social Research* (61-68). Londres: Sage Publications. Recuperat de <http://oro.open.ac.uk/31435/>

- Besalú, R. (2015). La televisió. Dins M. Civil, J. M. Corbella i J. Sabaté (eds.), *Informe de la comunicació a Catalunya 2013–2014* (155–174). Cerdanyola del Vallès: Institut de la Comunicació InCom-UAB. Recuperat de <http://incom.uab.cat/informe/edicion.asp?id=15>
- Blasco, T. i Otero, L. (2008). Técnicas cualitativas para la recogida de datos en investigación cualitativa: la entrevista (I). *Nure Investigación*, (33), 1–6. Recuperat de <https://www.nureinvestigacion.es/OJS/index.php/nure/article/view/408>
- Blumler, J. G. (1993). *Televisión e interés público*. Barcelona: Bosch.
- Bonfiglioli, C. M. F., Smith, B. J., King, L. A., Chapman, S. F. i Holding, S. J. (2007). Choice and voice: obesity debates in television news. *Medical Journal of Australia*, 187(8), 442–445. doi: 10.1136/bmj.296.6633.1389
- Burg, S. (2015). Identity, Grievances, and popular mobilization for independence in catalonià. *Nationalism and Ethnic Politics*, 21(3), 289–312. doi: 10.1080/13537113.2015.1063912
- Burnett, S. i Bloice, L. (2016). Linking for influence: Twitter linked content in the Scottish Referendum televised debates. *Journal of Information Science*, 42(3), 396–409. doi: 10.1177/0165551515624355
- Bustamante, E. (1999). *La televisión económica*. Barcelona: Editorial Gedisa.
- Cacciatore, M., Scheufele, D. i Iyengar, S. (2016). The End of Framing as we Know it... and the Future of Media Effects. *Mass Communication and Society*, 19(1), 7–23. doi: 10.1080/15205436.2015.1068811
- Callaghan, K. i Schnell, F. (2001). Assessing the Democratic Debate: How the News Media Frame Elite Policy Discourse. *Political Communication*, 18(2), 183–212. doi: 10.1080/105846001750322970
- Capdevila, A. i Moragas-Fernández, C. M. (2019). *Usos políticos de la metáfora*. Barcelona: Icaria editorial.
- Carbonell, J. (2018). The Two Main Challenges to Catalan Identity. *American Behavioral Scientist*, 63(7), 1–18. doi: 10.1177/0002764218763479
- Casero-Ripollés, A. i López-Rabaldán, P. (2013). La gestión de fuentes informativas como criterio de calidad periodística. Dins J. L. Gómez, J. F. Gutiérrez i D. Palau (eds.), *La calidad periodística. Teorías, investigaciones y sugerencias profesionales* (73–90). Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5267178>
- Castelló, E. (2015). Masking Political Engagement: Television Coverage of a Mass Demonstration in Barcelona. *Television & New Media*, 16(6), 521–537. doi: 10.1177/1527476414545890
- Castelló, E. i Capdevila, A. (2013). Defining pragmatic and symbolic frames:

- Newspapers about the independence during the Scottish and Catalan elections. *Estudios Sobre El Mensaje Periodístico*, 19(2), 979–999. doi: 10.5209/rev_ESMP.2013.v19.n2.43483
- Castelló, E. i Capdevila, A. (2015). Of war and water: Metaphors and citizenship agency in the newspapers reporting the 9/11 catalan protest in 2012. *International Journal of Communication*, 9(1), 612-629. Recuperat de <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/3083/1318>
- Castelló, E. i Montagut, M. (2011). Journalists, reframing and party public relations consultants. Strategies in morning talk radio. *Journalism Studies*, 12(4), 506-521. doi: 10.1080/1461670X.2010.530969
- Castells, M. (2003). *La era de la información (vol. 2): economía, sociedad y cultura. El poder de la identidad* (2a ed.). Madrid: Alianza Editorial, S.A.
- Castells, M. (2015). *Redes de indignación y esperanza: Los movimientos sociales en la era de Internet* (2a ed.). Madrid: Alianza Editorial.
- Centre d'Estudis d'Opinió (2006-2020). *Baròmetre d'Opinió Pública*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Recuperat de <http://ceo.gencat.cat/ca/barometre/>
- Chong, D. i Druckman, J. N. (2007). Framing Theory. *Annual Review of Political Science*, 10(1), 103–126. doi: 10.1146/annurev.polisci.10.072805.103054
- Clua, M. (2014). Identidad y política en Cataluña: El auge del independentismo en el nacionalismo catalán actual. *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 19(2), 79-99. Recuperat de <http://www.raco.cat/index.php/QuadernseICA/article/viewFile/292821/381248>
- Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2017). *Informe en relació amb el compliment de les missions específiques del servei públic de competència de la Generalitat de Catalunya. Any 2017*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
- Cortiñas, S. i Pont-Sorribes, C. (2009). Premsa diària i comunicació política. La percepció del projecte de reforma de l'Estatut de Catalunya en dotze diaris espanyols. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura*, 1(38), 117–134. Recuperat de <http://www.raco.cat/index.php/Analisi/article/view/142476>
- Crameri, K. (2015). Political Power and Civil Counterpower: The Complex Dynamics of the Catalan Independence Movement. *Nationalism and Ethnic Politics*, 21(1), 104–120. doi: 10.1080/13537113.2015.1003491
- Dahlberg, L. (2005). The Habermasian public sphere: Taking difference seriously? *Theory and Society*, 34(2), 111–136. doi: 10.1007/s11186-005-0155-z
- D'Angelo, P. (2002). News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman. *Journal of Communication*, 52(4), 870–888. doi:

10.1111/j.1460-2466.2002.tb02578.x

- Dekavalla, M. (2016). Framing referendum campaigns: the 2014 Scottish independence referendum in the press. *Media, Culture & Society*, 38(6), 793-810. doi: 10.1177/0163443715620929
- De Miguel, R. (2005). La entrevista en profundidad a los emisores y los receptores de los medios. Dins M. R. Berganza i J. A. Ruiz (eds.), *Investigar en comunicació: guía pràctica de mètodes y tècniques de investigació social en comunicació* (251-263). Madrid: McGraw-Hill Interamericana de España.
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information Design Journal*, 13(1), 51-62. Recuperat de http://msap-unlam.ac.id/download/bahan__bacaan/New Framing.pdf
- De Vreese, C. H. (2012). New Avenues for Framing Research. *American Behavioral Scientist*, 56(3), 365-375. doi: 10.1177/0002764211426331
- De Vreese, C. H., Peter, J. i Semetko, H. A. (2001). Framing Politics at the Launch of the Euro: A Cross-National Comparative Study of Frames in the News. *Political Communication*, 18(2), 107-122. doi: 10.1080/105846001750322934
- Díaz, R. (2008). Análisis y tratamiento de las fuentes audiovisuales. *Documentación de las Ciencias de la Información*, 31, 161-181. Recuperat de <https://revistas.ucm.es/index.php/DCIN/article/view/DCIN0808110161A>
- Dowling, A. (2019). Principal frames for interpretation of the Catalan independence challenge to Spain. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 303-309. doi: 10.1386/cjcs_00009_7
- Entman, R. M. (1993). Framing: toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51-58. doi: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x
- Fernández, L. (2006). Com analitzar dades qualitatives? *Butlletí LaRecerca*, (7), 1-13. Recuperat de http://ibdigital.uib.es/greenstone/collect/portal_social/import/masterMiso/10989/miso10989_006.pdf
- Fogarty A. S. i Chapman, S. (2012). Advocates, interest groups and Australian news coverage of alcohol advertising restrictions: Content and framing analysis. *BMC Public Health*, 12(1), 1-12. doi: 10.1186/1471-2458-12-727
- Gagnon, A., Montagut, M. i Moragas-Fernández, C. M. (2019). Discourses, actors and citizens in the communicative construction of conflicts: The Catalan case. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 161-169. doi: 10.1386/cjcs_00001_2
- Gamson, W. A. (1989). News as Framing: Comments on Graber. *The American*

- Behavioral Scientist*, 33(2), 157–161. doi: 10.1177/0002764289033002006
- Gamson, W. A. i Modigliani, A. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. Recuperat de <http://www.jstor.org/stable/2780405>
- Gifreu, J. (2019). *El quart poder i la independència* (1a ed.). Barcelona: Angle Editorial.
- Gili, R. (2014). El nacionalisme és això, un retorn a la tribu: legitimació i deslegitimació de la Via Catalana a la premsa diària a través de l'anàlisi de l'enquadrament i les estructures semionarratives. *Comunicació: Revista de Recerca I d'Anàlisi*, 31(2), 93–113. doi: 10.2436/20.3008.01.126
- Gili, R., Pont-Sorribes, C. i Ruiz-Collantes, X. (2018). Frames and narrative structure analysis combined. A novel methodological proposal applied to the Via Catalana. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 24(2), doi: 10.5209/esmp
- Goffman, E. (1986). *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Boston: Northeastern University Press.
- Gomis, L. (1991). *Teoría del periodismo: cómo se forma el presente*. Barcelona: Paidós.
- Guerrero-Solé, F. (2017). Community Detection in Political Discussions on Twitter: An Application of the Retweet Overlap Network Method to the Catalan Process Toward Independence. *Social Science Computer Review*, 35(2), 244-261. doi: 10.1177/0894439315617254
- Habermas, J. (1981). *Historia y crítica de la opinión pública*. Barcelona: Gustavo Gili.
- Hellsten, I., Dawson, J. i Leydesdorff, L. (2010). Implicit media frames: Automated analysis of public debate on artificial sweeteners. *Public Understanding of Science*, 19(5), 590-608. doi: 10.1177/0963662509343136
- Humanes, M. (2001). El encuadre mediático de la realidad social. Un análisis de los contenidos informativos en televisión. *Zer: Revista de estudios de comunicación*, 6(11), 1-11. Recuperat de <https://www.ehu.es/ojs/index.php/Zer/article/view/6072>
- Iosifidis, P. (2011). The public sphere, social networks and public service media. *Information Communication and Society*, 14(5), 619-637. doi: 10.1080/1369118X.2010.514356
- Iyengar, S. i Simon, A. (1993). News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion: A Study of Agenda-Setting, Priming, and Framing. *Communication Research*, 20(3), 365-383. doi: 10.1177/009365093020003002
- Jaráiz, E., Lagares, N. i Barreiro, X. (2017). Condiciones y razones del Procés. *Araucaria*, 19(38), 141-170. doi: 10.12795/araucaria.2017.i38.07
- Just, S. N. (2009). No place like home? The role of the media in the framing of EUrope.

- Journal of Language and Politics*, 8(2), 244–268. doi: 10.1075/jlp.8.2.04jus
- King, N. i Horrocks, C. (2010). *Interviews in qualitative research*. Sage: London.
- Knight, C. (2013). The Making of the Soviet Ally in British Wartime Popular Press. *Journalism Studies*, 14(4), 476-490. doi: [10.1080/1461670X.2012.718571](https://doi.org/10.1080/1461670X.2012.718571)
- Lippmann, W. (2003). *La opinión pública*. Madrid: Cuadernos de Langre.
- López, J. (2011). Del dret a l'autodeterminació al dret a decidir. Un possible canvi de paradigma en la reivindicació dels drets de les nacions sense estat. *Quaderns de Recerca*, 1(4), 1–17. Recuperat de <http://focir.cat/ca/lilibres/del-dret-lautodeterminacio-al-dret-decidir-un-possible-canvi-de-paradigma-en-la-reivindicacio-dels-drets-de-les-nacions-sense-estat/>
- López, M. (1995). *Cómo se fabrican las noticias*. Barcelona: Paidós.
- López, P. (2010). Nuevas vías para el estudio del framing periodístico. La noción de estrategia de encuadre. *Estudios Sobre el Mensaje Periodístico*, 16(1), 235-258. Recuperat de <http://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/ESMP1010110235A>
- López-Rabadán, P. i Casero-Ripollés, A. (2014). La información periodísticas de portada en España: evolución histórica de fuentes, agendas y encuadres (1980-2010). *Historia y Comunicación Social*, (19), 457-473. doi: [10.5209/rev_HICS.2014.v19.44977](https://doi.org/10.5209/rev_HICS.2014.v19.44977)
- Marcus, H. S., Salinas, C., Yáñez, C. i Santa-Cruz, E. (2018). Pluralismo informativo y burocratización del trabajo periodístico en dos contextos de prensa diaria. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 24(2), 1825-1843. doi: 10.5209/esmp.62249
- Marín, J. A. i Zamora, R. (2014). Aproximación integradora en la investigación sobre la teoría del framing desde su condición multiparadigmática. *Anuario Electrónico de Estudios En Comunicación Social "Disertaciones"*, 7(1), 6-40. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4800931>
- Martí, D. i Cetrà, D. (2016). The 2015 Catalan election: a de facto referendum on independence? *Regional and Federal Studies*, 26(1), 107-119. doi: 10.1080/13597566.2016.1145116
- Martínez, E. i Álvarez-Peralta, M. (2016). La consulta catalana en los medios: análisis comparado del tratamiento periodístico del '9-N' en la prensa estatal y autonómica. Dins A. I. Nogales (ed.), *Experiencias de análisis del discurso periodístico. Metodologías propuestas y estudios de caso* (53-80). Sevilla: Egregius Ediciones.
- Mayoral, J. (2005). Fuentes de información y credibilidad periodística. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, (11), 93-102. Recuperat de <https://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/13293>

- McCombs, M. (2004). *Setting the agenda: The mass media and public opinion*. Malden, MA: Blackwell.
- Medina, M. i Ojer, T. (2009). Valoración del servicio público de televisión. Comparación entre la BBC y TVE. *Revista Latina de Comunicación Social*, 12(64), 275-299. doi: 10.4185/RLCS-64-2009-823-275-299
- Mellado, C. i Van Dalen, A. (2014). Between Rhetoric and Practice: Explaining the gap between role conception and performance in journalism. *Journalism Studies*, 15(6), 859-878. doi:10.1080/1461670X.2013.838046
- Micó, J. L. i Carbonell, J. M. (2017). The Catalan Political Process for Independence: An Example of the Partisan Media System. *American Behavioral Scientist*, 61(4), 428-440. doi: 10.1177/0002764217693277
- Milioni, D., Spyridou, L. i Vadratsikas, K. (2015). Framing Immigration in Online Media and Television News in Crisis-stricken Cyprus. *Cyprus Review*, 27(1), 155-185. Recuperat de <https://ktisis.cut.ac.cy/handle/10488/14506>
- Monferrer, A. i Bellido, T. (2018). Anàlisi dels discursos periodístics en premsa espanyola al voltant dels fets relacionats amb el procés. *Cultura, Lenguaje y Representacion*, 20(1), 95-111. doi: 10.6035/clr.2018.20.7
- Moragas-Fernández, C. M. i Capdevila, A. (2017). La mediatización del proceso independentista de Cataluña: el rol de la metáfora en tratamiento informativo de *El Mundo*, *El País* y *La Vanguardia*. *DÍGITOS: Revista de Comunicación Digital*, 2(3), 11-35. Recuperat de <https://revistadigitos.com/index.php/digitos/article/view/94>
- Moragas-Fernández, C. M., Grau-Masot, J. M. i Capdevila, A. (2019). La articulación de la influencia en Twitter ante el anuncio de la Ley del Referéndum en Cataluña. *El Profesional de la Información*, 28(3), 1-17. doi: 10.3145/epi.2019.may.20
- Moragas-Fernández, C. M. i Montagut, M. (2019). Recerca en comunicació i procés català. Dins M. Civil i B. López (eds.), *Informe de la comunicació a Catalunya 2017-2018* (269-290). Cerdanyola del Vallès: Institut de la Comunicació InCom-UAB. Recuperat de https://incom.uab.cat/informe/download/informe_2017-2018_cap14.pdf
- Noëlle-Neumann, E. (1995). *La espiral del silencio: opinión pública, nuestra piel social*. Barcelona: Paidós
- O'Donnell, H. i Castelló, E. (2011). Neighbourhood squabbles or claims of right? Narratives of conflict on Spanish and Catalan television. *Narrative Inquiry*, 21(2), 191-212. doi: 10.1075/ni.21.2.02odo
- Orriols, L. i Rodon, T. (2016). The 2015 Catalan Election: The Independence Bid at the Polls. *South European Society and Politics*, 21(3), 359-381. doi: 10.1080/13608746.2016.1191182

- Palà, G. (2018). «A punt». Anàlisi del relat televisiu de TV3 sobre la mobilització ciutadana de la Diada Nacional de Catalunya del 2016. *Comunicació. Revista de Recerca i d'Anàlisi*, 35(1), 27-45. doi: 10.2436/20.3008.01.165
- Park, C. S. (2015). Korean Media Often Allied with Ruling Political Parties. *Newspaper Research Journal*, 36(2), 265-278. doi: 10.1177/0739532915587297
- Parratt, S. (2008). Capítulo IV. Una propuesta de clasificación. Dins S. Parrat (ed.). *Géneros periodísticos en prensa* (99-161). Quito, Ecuador: CIESPAL.
- Perales-García, C. (2014). Despite Scotland's response, Catalonia still aspires towards independence. *International Journal of Media and Cultural Politics*, 10(3), 331–336. doi: 10.1386/macp.10.3.331_3
- Perales-García, C. i Pont-Sorribes, C. (2018). The Spanish-Catalan Political Crisis as Represented in the UK, French and German Press (2010-2017). *ESSACHESS. Journal for Communication Studies*, 11(2/22), 147-162. Recuperat de <https://ssrn.com/abstract=3331923>
- Perales-García, C., Xambó, R. i Xicoy, E. (2019). Les opcions de la premsa 2: els editorials dels diaris només digitals. Dins R. Besalú i C. M. Moragas-Fernández (eds.), *La campanya excepcional. Comunicació política i comportament electoral a les eleccions catalanes del 2017* (93-115). Barcelona: Documenta Universitaria.
- Pont-Sorribes, C. i Bèrrio, J. (2015). *Comunicació i opinió pública*. Barcelona: Editorial UOC.
- Pont-Sorribes, C., Perales-García, C., Mauri-Rios, M. i Tulloch, C. D. (2019). The coverage of the international press in framing the Catalan sovereignty process: Analysis of ten leading EU and US newspapers 2010–17. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 209-226. doi: 10.1386/cjcs_00004_1
- Prado, E. (2014). The press in Catalonia: between the digital challenge and nation building. *Culture & Society*, 37(1), 134–143. doi: 10.1177/0163443714553563
- Prentice, S. (2010). Using automated semantic tagging in Critical Discourse Analysis: A case study on Scottish independence from a Scottish nationalist perspective. *Discourse & Society*, 21(4), 405–437. doi: 10.1177/0957926510366198
- Quinlan, S., Shephard, M. i Paterson, L. (2015). Online discussion and the 2014 Scottish independence referendum: Flaming keyboards or forums for deliberation? *Electoral Studies*, 38(1), 192–205. doi: 10.1016/j.electstud.2015.02.009
- Quivy, R. i Campenhoudt, L. V. (1992). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Mèxic, D.F.: Limusa.
- Rocher, F. (2014). Self-determination and the Use of Referendums: the Case of Quebec. *International Journal of Politics, Culture, and Society*, 27(1), 25–45. doi:

10.1007/s10767-013-9167-2

- Rodrigo, M. (2005). *La construcción de la noticia*. Barcelona: Paidós.
- Rubin, H. i Rubin, I. (1995). *Qualitative intervuiweing: the art of hearing data*. California: Sage, cop.
- Ruiz, A. i Albertini, E. (2008). Fuentes periodísticas: concepto, clasificación y modos de uso. *Tram[p]as de la Comunicación y la Cultura*, (60), 14-25. Recuperat de <http://sedici.unlp.edu.ar/handle/10915/36422>
- Sábada, T. (2001). Origen, aplicación y límites de la “teoría del encuadre” (framing) en comunicación. *Communication & Society*, 14(2), 143–175. Recuperat de http://www.unav.es/fcom/communication-society/es/resumen.php?art_id=335
- Sábada, T., Rodríguez-Virgili, J. i La-Porte, M. T. (2008). La teoria del framing en la investigación en comunicación política. Dins M. J. Canel & M. G. Gurrionero (Eds.), *Estudios de Comunicación Política. Libro del año 2008* (15-30). Madrid: Universidad Complutense de Madrid. Recuperat de <http://hdl.handle.net/10171/16601>
- Sánchez, G. (2014). El debate soberanista en la prensa española. *Cuadernos de Periodistas*, 29(1), 74–89. Recuperat de <http://www.cuadernosdeperiodistas.com/media/2015/02/74-89-GABRIEL-SANCHEZ.pdf>
- San Cornelio, G. i Gómez, E. (2019). Image-sharing and iconicity on social media during the Catalan conflict (2017). *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, 11(2), 289-301. doi: 10.1386/cjcs_00008_1
- Scannell, P. (1989). Public service broadcasting and modern public life. *Media, Culture & Society*, 11(1), 135-166. doi: 10.1177/016344389011002002
- Scheufele, D. A. (1999). Framing as a Theory of Media Effects. *Journal of Communication*, 49(1), 103–122. doi: 10.1111/j.1460-2466.1999.tb02784.x
- Scheufele, D. A. (2006). Frames, schemata, and news reporting. *Communications*, 31, 65-83. doi: 10.1515/COMMUN.2006.005
- Scheufele, D. A. i Tewksbury, D. (2007). Framing, Agenda Setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models. *Journal of Communication*, 57(1), 9–20. doi: 10.1111/j.1460-2466.2006.00326.x
- Semetko, H. A. i Valkenburg, P. M. (2000). Framing European politics: a content analysis of press and television news. *Journal of Communication*, 50(2), 93–109. doi: 10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x
- Serra, B. (2012). L’Assemblea Nacional Catalana (ANC): moviment i política. *Anuari del Conflicte Social*, (2), 528-551. doi: [10.1344/test.acs.2012.2.6332](https://doi.org/10.1344/test.acs.2012.2.6332)

- Serrat, J. (2019). Vots al carrer l'1 d'octubre de 2017 a Catalunya: la 'fake news' menys aclarida. *Trípodos*, 1(44), 153-168. Recuperat de [http://www.tripodos.com/index.php/Facultat Comunicacio Blanquerna/article/view/624/717](http://www.tripodos.com/index.php/Facultat_Comunicacio_Blanquerna/article/view/624/717)
- Subirats, J. i Vilaregut, R. (2012). El debat sobre la independència a Catalunya. Causes, implicacions i reptes de futur. *Anuari del conflicte Social*, 2(1), 514-527. doi: 10.1344/test.acs.2012.2.6331
- Taylor, S. i Bodgan, R. (1984). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós.
- Tuchman, G. (1983). *La producción de la noticia: estudio sobre la construcción de la realidad*. Gustavo Gili: Barcelona.
- Túñez, M. (1999). *Producir noticias: cómo se fabrica la realidad periodística*. Santiago de Compostela: Tórculo.
- Túñez, M. i Martínez, Y. (2014). Análisis del impacto de la función, las actitudes y las condiciones laborales del periodista en la producción de noticias: Hacia un periodismo de empresa. *ZER - Revista de Estudios de Comunicación*, 19(36), 37-54. Recuperat de <https://www.ehu.es/ojs/index.php/Zer/article/view/13486/0>
- Túñez, M., Martínez, Y. i Abejón, P. (2010). Nuevos entornos, nuevas demandas, nuevos periodistas. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 16(1), 79-94. Recuperat de <https://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/ESMP1010110079A>
- Vaczi, M. (2016). Catalonia's Human Towers: Nationalism, Associational Culture, and the Politics of Performance. *American Ethnologist*, 43(2), 353 -368. doi: 10.1111/amet.12310
- Valkenburg, P. M., Semetko, H. A. i De Vreese, C. H. (1999). The effects of news frames on readers' thoughts and recall. *Communication Research*, 26(1), 550-569. doi: [10.1177/009365099026005002](https://doi.org/10.1177/009365099026005002)
- Van Dijck, J. i Poell, T. (2015). Making public television social? Public service broadcasting and the challenges of social media. *Television and New Media*, 16(2), 148-164. doi: 10.1177/1527476414527136
- Van Gorp, B. (2005). Where is the Frame? Victims and Intruders in the Belgian Press Coverage of the Asylum Issue. *Journal of Communication*, 20(4), 484-507. <http://doi.org/10.1177/0267323105058253>
- Van Gorp, B. (2007). The Constructionist Approach to Framing: Bringing Culture Back In. *Journal of Communication*, 57(1), 60-78. doi: 10.1111/j.0021-9916.2007.00329.x
- Van Gorp, B. i Vercauteren, T. (2012). Frames and counter-frames giving meaning to

- dementia: A framing analysis of media content. *Social Science & Medicine*, 74(8), 1274–1281. doi: 10.1016/j.socscimed.2011.12.045
- Vliegthart, R. i Van Zoonen, L. (2011). Power to the frame: Bringing sociology back to frame analysis. *European Journal of Communication*, 26(2), 101–115. doi: 10.1177/0267323111404838
- Vossen, M., Van Gorp, B. i Schulpen, L. (2018). Thinking and Writing About Global Poverty. *Journalism Studies*, 19(14), 2088-2107. doi: [10.1080/1461670X.2017.1316682](https://doi.org/10.1080/1461670X.2017.1316682)
- Wimmer, R. i Dominick, J. (2001). *Introducción a la investigación de medios masivos de comunicación*. Mèxic D.F.: Internacional Thomson Editores.
- Wise, D. i Brewer, P. R. (2010). Competing Frames for a Public Health Issue and Their Effects on Public Opinion. *Mass Communication and Society*, 13(4), 435–457. doi: 10.1080/15205430903296077
- Xambó, R., Perales-García, C. i Xicoy, E. (2014). La confrontació per l'opinió pública. Els editorials dels diaris sobre la Diada de Catalunya de 2012. *Arxius de Ciències Socials*, 1(30), 109–128. Recuperat de <http://roderic.uv.es/handle/10550/43473>
- Xicoy, E., Perales-García, C. i Xambó, R. (2017). Shaping Public Opinion for Confrontation: Catalan Independence Claims as Represented in Spanish, Catalan, Valencian, and Basque Editorials. *American Behavioral Scientist*, 61(9), 1040-1055. doi: 10.1177/0002764217708587
- Zhongdang, P. i Kosicki, G. M. (1993). Framing analysis: An approach to news discourse. *Political Communication*, 10(1), 55–75. <http://doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963>

CAPÍTOL 10. APÈNDIXS

Apèndix 1. Model d'entrevista completa

Seguidament se li realitzaran una sèrie de preguntes vinculades a la seva feina com a periodista a la secció política dels informatius de TV3 durant un període ampli de temps, del 2013 al 2017.

- Podria dir-nos quants anys va estar treballant a la secció política dels informatius de TV3 entre finals de 2013 i finals de 2017 (menys d'1 any, d'1 a 3 anys o més de 3 anys)? Considera que es va produir una “sobrerepresentació” del conflicte català?
- Per tant, va participar en la cobertura periodística del 9 de novembre de 2014 i l'1 d'octubre de 2017?
- Com recorda aquests esdeveniments periodísticament parlant (volum de feina, temps assignats d'entrega, ambient a la redacció, etc.)? En cas d'haver participat en ambdós referèndums, els recorda de manera similar?

En aquesta recerca s'ha analitzat quantitativament part del contingut emès en els *Telenotícies* de TV3 que tenia a veure amb el procés sobiranista de Catalunya, és a dir, s'han recollit aspectes com les fonts periodístiques emprades, els actors que hi apareixen de manera recurrent, els minuts dedicats a parlar del Procés, etc. És per això que algunes de les següents preguntes fan referència a aquests ítems.

- Tenint en compte els resultats de l'anàlisi de contingut, les xifres mostren que els minuts dedicats a parlar del procés sobiranista van augmentar notablement del 9N a l'1O. A què es deu aquest augment d'atenció mediàtica per part de TV3?
- Pel que fa a les fonts periodístiques que utilitzava per obtenir informació, quines eren les més recurrents, qui les hi proporcionava i quina facilitat d'accés hi tenia? En algun moment del període entre 2013 i 2017 va tenir alguna dificultat per accedir-hi?
- En relació amb els actors que apareixen a les cròniques dels informatius, com decidia donar protagonisme a un o altre i en quin ordre els feia aparèixer? El seu cap li donava indicacions en aquest sentit? [versió per als redactors] / Quines indicacions donava als redactors en aquest sentit? [versió per als caps de secció i editors]

- Quants minuts havien d'ocupar les seves peces? Aquestes indicacions es van mantenir al llarg del temps o variaven? Això va condicionar el relat que vostè havia de fer? [versió per als redactors] / Quants minuts cedia als redactors a l'hora d'ocupar les seves peces? Això va condicionar el relat que vostè havia de fer? Creu que això podia condicionar el relat que feien els redactors? [versió per als caps de secció i editors]
- Totes les peces que va elaborar eren supervisades per l'editor? [versió per als redactors] / Com a editor o cap de secció, revisava les peces que elaboraven els redactors? [versió per als caps de secció i editors]
- Hi ha factors interns, és a dir, aquells dins la redacció, que poden incidir en l'elaboració del contingut periodístic, ja sigui per les converses amb els companys de redacció, les limitacions de temps i format que parlàvem, etc.? Com l'influencien a vostè?
- Quins altres factors externs poden condicionar el treball del periodista i com es trasllada això en el seu cas a l'hora de donar un enfocament o altre a les seves peces?
- El fet que TV3 sigui un mitjà públic que depèn en bona part del finançament de la Generalitat pot ser un factor d'influència per vostè?
- Existeixen pressions per part dels partits polítics, representants d'institucions o altres que pretenen influir en el seu treball? En cas afirmatiu, s'hi ha trobat personalment? Considera que aquestes pressions han augmentat durant el període del procés sobiranista?

En aquest recerca també s'ha analitzat el discurs periodístic tenint en compte un estudi que considera que existeixen uns enquadraments genèrics quan es parla de conflictes socials i polítics. Quines creu que són les principals dificultats o els principals reptes a l'hora de narrar mediàticament un conflicte d'aquestes característiques?

- Pensa que en el relat es tendeix a definir els dos (o tres) bàndols del conflicte català, assenyalant a uns guanyadors i perdedors?
- Considera que és possible ser plural i imparcial en la narració d'un conflicte com el del procés sobiranista?

Apèndix 2. Resum del projecte per als entrevistats

*La construcció del relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya.
Del referèndum del 9 de novembre a l'1 d'octubre (2014-2017)*

Gemma Palà Navarro
Universitat Pompeu Fabra
Tutors: Carles Pont i Mercè Oliva

Aquesta tesi doctoral estudia la cobertura periodística del procés independentista de Catalunya en un període concret de temps: del 2013 al 2017. Aquests anys inclouen els dos processos referendaris que s'han celebrat fins al moment, la consulta del 9 de novembre de 2014 i el referèndum de l'1 d'octubre. Per la seves conseqüències polítiques i socials (i també judicials) són considerats dos episodis molt significatius per al col·lectiu sobiranista. D'aquí neix la voluntat d'analitzar com es va relatar mediàticament aquests esdeveniments, tant els esdeveniments previs com els posteriors.

Des de l'àmbit de recerca de les ciències socials, el procés sobiranista és objecte d'estudi des de ja fa uns anys. De fet, hi ha força estudis que s'han dedicat a analitzar el relat dels mitjans espanyols (sobretot pel que fa a la premsa) i també s'han fet investigacions sobre la premsa internacional. És per això que aquesta tesi doctoral vol aportar un punt diferenciador: l'anàlisi del relat periodístic des del propi lloc del conflicte: Catalunya i els seus mitjans de comunicació. TV3, per ser el canal televisiu amb més audiència de Catalunya ha estat el subjecte d'estudi l'escollit, i concretament els seus informatius, els *Telenotícies*.

Acadèmicament, es parteix de la teoria del *framing* com la base on recolzar aquesta recerca. Aquesta teoria ha esdevingut més popular durant els últims vint o trenta anys. En poques paraules, defensa que existeix una correspondència entre aquells enquadraments (*frames*) que pensen els periodistes, els que finalment apareixen en les peces periodístiques i els que acaben rebent i interpretant els espectadors. Parla, doncs, d'una certa influència d'allò que diuen els mitjans de comunicació i el que acaba pensant la gent. No obstant, aquesta teoria dona un major apoderament al ciutadà que teories anteriors (*priming*, *agenda-setting*, etc.), ja que té en compte els múltiples aspectes que poden influenciar l'individu a l'hora de llegir o consumir un text (variables demogràfiques, coneixement previs, proximitat geogràfica amb el conflicte, etc.).

Tenint en compte tot l'exposat fins al moment, els objectius de recerca d'aquest estudi es concreten de la següent manera. Es vol saber si existeixen correspondències entre els enquadraments dels periodistes (quins pensen i elaboren a redacció) i els que acaben apareixent als informatius. Per fer-ho, s'ha dut a terme una anàlisi de contingut quantitatiu i qualitatiu de diversos *Telenotícies* que ha permès conèixer les fonts utilitzades, els personatges que apareixien amb major o menor freqüència, els enquadraments, etc. La

segona fase d'anàlisi correspon a les entrevistes als periodistes que van fer la cobertura en algun moment del període esmentat (2013-2017).

Amb aquestes entrevistes es vol conèixer tot allò que no seria possible saber només analitzant el text. Per això, les preguntes tindran a veure amb les decisions que es van prendre a l'hora de cobrir certs esdeveniments (d'on s'obtenia la informació, com es decidia destinar el temps a cada líder o partit polític...), amb els factors vinculats a les rutines periodístiques que creguin que podien condicionar el seu treball diari (les limitacions d'espai del propi format televisiu, el factor del temps...) i amb les pròpies creences personals, ja no sobre el conflicte del Procés, sinó amb la manera com s'hauria de cobrir un conflicte com aquest. Tenint en compte aquest últim apartat, prèviament a realitzar les entrevistes, s'administrà un breu test als periodistes, que tindrà a veure amb l'ús dels enquadraments periodístics i que servirà també per situar l'entrevistat en el contingut.

Es té en compte que en alguns casos pot ser més difícil recordar esdeveniments anteriors, ja que l'estudi s'inicia el 2013, però les preguntes no pretenen obtenir respostes de moments precisos sinó una idea general de la cobertura durant el període en el qual el periodista va exercir com a tal. A tot això, cal remarcar que aquest projecte de recerca rebrà l'assessorament de la Comissió Institucional de Revisió Ètica de Projectes (CIREP-UPF) en la realització de les entrevistes. Es garanteix l'anonimat de tots els entrevistats i es faran els procediments necessaris i s'obtindrà tota la documentació que calgui per garantir la conformitat ètica del projecte.

Barcelona, 21 de maig de 2019

Gemma Palà

Apèndix 3. Full d'informació per als entrevistats

Gemma Palà Navarro és la persona encarregada de realitzar les entrevistes i única autora de la tesi doctoral en curs que duu com a títol “La construcció del relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya. Del referèndum del 9 de novembre a l'1 d'octubre (2014-2017)”. Els supervisors de la recerca i directors de tesi són Carles Pont i Mercè Oliva, professors titulars de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. És un projecte vinculat al Departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra i al Grup de Recerca en Comunicació Política (POLCOM) de la mateixa universitat.

Finalitat de l'estudi o projecte

Aquest projecte estudia la cobertura periodística de TV3 del procés independentista de Catalunya entre els dos períodes referendaris: la consulta del 9 de novembre de 2014 i el referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre de 2017. D'una banda, compte amb l'anàlisi del contingut del text periodístic, és a dir, dels informatius de TV3 durant aquest període; d'altra banda, es realitzen entrevistes als autors d'aquests textos per conèixer com va ser el procediment d'elaboració de continguts. L'objectiu final de la recerca és saber si quin relat periodístic es va construir i quins factors en van condicionar la seva elaboració.

Metodologia i procediments relacionats amb els participants

Es tracta de realitzar entrevistes semi-estructurades a diferents treballadors de TV3 que participen o van participar en la redacció de la secció política dels informatius de TV3, concretament als *Telenotícies*. El criteri de selecció dels entrevistats té a veure amb la quantitat de peces periodístiques emeses, és a dir, s'entrevisten aquells professionals que més peces van elaborar. Les preguntes de l'entrevistadora es basen amb l'anàlisi de contingut que s'ha fet a priori per tal de conèixer aspectes que no són observables en el text i que tenen a veure amb l'exercici periodístic. Les entrevistes als redactors dels informatius de TV3 són individuals i tenen una durada aproximada d'una hora.

Riscos i beneficis de participar

Ni l'entrevistadora ni els entrevistats obtenen cap benefici econòmic pel fet de participar en aquestes entrevistes, ja que es tracta d'una col·laboració voluntària per part dels entrevistats a la recerca en qüestió.

Privacitat

Es garanteix l'anonimat dels entrevistats perquè són persones públiques i periodistes en actiu que podrien veure's condicionats per les seves respostes. És per això que es tindrà la màxima cura a l'hora de processar aquestes dades: l'autora es compromet a identificar les persones a través d'un codi (i no es dirà el nom ni el cognom) que només coneixerà l'autora i els tutors de la tesi mencionats a l'inici d'aquest document. Les dades s'emmagatzemaran a un lloc segur sota clau i, en cas de publicar les dades, només es farà de forma anònima. Al final de l'entrevista, l'entrevistat o entrevistada té l'opció de demanar que alguna part de les seves respostes sigui

eliminada si creu que això pot identificar-los i fer-los perdre l'anonimat. De la mateixa manera, si considera que l'anonimat no és necessari, ha de verbalitzar-ho explícitament al final de l'entrevista.

Gemma Palà
Barcelona, juny de 2019

Apèndix 4. Consentiment informat per als entrevistats

Títol de la recerca: “La construcció del relat periodístic de TV3 sobre el procés sobiranista de Catalunya. Del referèndum del 9 de novembre a l’1 d’octubre (2014-2017)”

Nom de la investigadora principal i nom de la universitat: Gemma Palà (gemma.pala@upf.edu) de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona.

CONFIRMO que:

- he llegit i rebut informació sobre el projecte de recerca pel qual es sol·licita la meua participació,
- he pogut fer preguntes sobre el projecte i se m’han aclarit els dubtes,
- he rebut suficient informació sobre el projecte,

ENTENC que la meua participació és voluntària i que puc retirar-me de l’estudi en qualsevol moment amb previ avís i sense que aquesta retirada pugui influir negativament en la meua persona en cap cas. En cas de retirada, tinc dret a què les meves dades identificatives siguin cancel·lades del fitxer de l’estudi.

- DONO EL MEU CONSENTIMENT per participar en aquest projecte.
- DONO EL MEU CONSENTIMENT perquè la Gemma Palà com a autora i investigadora del projecte i els seus directors de tesi Carles Pont i Mercè Oliva puguin tractar les meves dades en els termes i abast necessari per la recerca, entenent que en cap cas es difondran de manera que es puguin vincular a les meves dades identificatives i que únicament es conservaran durant el temps que sigui necessari per complir les funcions del projecte.

Nom i cognoms:

Signatura:

Lloc i data:

Apèndix 5. Gènere de les peces periodístiques segons esdeveniments

En la següent taula es mostra el nombre de peces periodístiques de cada gènere i segons cada informatiu i esdeveniment. Correspon a l'apartat de resultats 6.1.2.

Llegenda: N = Notícia / R = Reportatge / C = Crònica / E = Entrevista / Altres = Altres gèneres															
Període 9-N								Període 1-O							
Esdeveniment	Data	N	R	C	E	Altres	Total	Esdeveniment	Data	N	R	C	E	Altres	Total
Anunci consulta	11.12.13	3	0	0	0	0	3	Anunci referèndum	26.09.16	1	0	0	0	0	1
	12.12.13	13	2	4	0	0	19		27.09.16	1	0	0	0	0	1
	13.12.13	5	1	0	0	0	6		28.09.16	3	1	0	0	0	4
	14.12.13	2	2	0	0	0	3		29.09.16	4	0	0	0	0	4
	15.12.13	2	0	0	0	0	2		30.09.16	1	0	0	0	0	1
	Total	24	5	4	/	/	33		Total	10	1	0	0	0	0
Manifestació 11-S 2014	09.09.14	1	0	0	0	0	1	Anunci data i pregunta	07.06.17	3	0	0	0	0	3
	10.09.14	5	0	0	0	0	5		08.06.17	1	0	0	0	0	1
	11.09.14	14	2	0	1	0	17		09.06.17	13	1	0	0	0	14
	12.09.14	6	0	0	0	0	6		10.06.17	5	1	0	0	0	6
	13.09.14	0	3	0	0	0	3		11.06.17	5	1	0	0	0	6
	Total	26	5	0	1	/	32		Total	27	3	0	0	0	0
Aprovació consulta	17.09.14	2	0	0	0	0	2	Aprovació referèndum	04.09.17	4	0	0	0	0	4
	18.09.14	0	0	0	0	0	0		05.09.17	5	2	0	0	0	7
	19.09.14	4	1	0	1	0	6		06.09.17	Retr.	0	0	0	0	1
	20.09.14	2	0	0	0	0	2		Total	9	2	0	0	0	12
	21.09.14	6	0	0	0	0	6	Suspensió convocatòria	07.09.17	11	2	0	1	0	14
	Total	14	1	0	1	/	16		Total	11	2	0	1	0	14
Decret convocatòria	25.09.14	4	0	0	0	0	4	Querella Puigdemont	08.09.17	14	1	0	0	0	15
	26.09.14	2	0	0	0	0	2		09.09.17	10	0	0	0	0	10
	27.09.14	8	1	2	0	0	11		10.09.17	6	0	0	0	0	6
	28.09.14	3	0	0	0	0	3		Total	30	1	0	0	0	31
	Total	17	1	2	0	/	20	Manifestació 11-S 2017	11.09.17	10	8	0	0	0	18
Suspensió cautelar	29.09.14	5	0	0	1	0	6		12.09.17	6	0	0	0	0	6
	30.09.14	6	0	0	0	0	6		13.09.17	14	0	0	0	0	14
	01.10.14	4	0	0	0	0	4		Total	30	8	0	0	0	38
	Total	15	0	0	1	/	16	Registres 20-S	18.09.17	10	0	0	0	0	10
Nova forma consulta	12.10.14	2	0	0	0	0	2		19.09.17	15	0	0	0	0	15
	13.10.14	1	0	0	1	0	2		20.09.17	17	6	5	0	0	38
	14.10.14	13	0	0	0	0	13		21.09.17	18	3	0	0	0	21
	15.10.14	4	0	0	1	0	5		22.09.17	19	1	0	0	0	20
	16.10.14	2	0	0	0	0	2		Total	79	10	5	0	10	104
	Total	22	0	0	2	/	24	Referèndum 1-O	29.09.17	19	4	0	0	0	23
Impugnació consulta	02.11.14	1	0	0	0	0	1		30.09.17	8	5	0	0	0	13
	03.11.14	5	1	0	1	0	7		01.10.17	3	1	0	2	27	33
	04.11.14	3	0	0	0	0	3		02.10.17	20	5	0	0	0	25
	05.11.14	5	0	0	1	0	6		03.10.17	27	/	0	0	1	28
	06.11.14	4	0	0	0	0	4		Total 1-O	77	14	1	2	28	122
	Total	18	1	0	2	/	21	TOTAL	N	R	C	E	Altres	Total	
Consulta 9-N	07.11.14	5	0	0	2	0	7		445	65	12	15	38	575	
	08.11.14	8	1	0	1	0	10								
	09.11.14	9	7	0	0	0	16								
	10.11.14	8	3	0	2	0	13								
	11.11.14	6	0	0	0	0	6								
	Total 9-N	36	11	0	5	0	52								

Apèndix 6. Gènere de les peces periodístiques segons cada unitat d'anàlisi

Codi unitat	Data	Resum del tema	Gènere
PERÍODE 9-N			
Anunci de la data i la pregunta de la consulta			
U1.01	11.12.13	Reunions i negociacions per ultimar la consulta: enfrontament entre	Notícia
U1.02	11.12.13	Simposi contra Catalunya: retrets entre Homs i Camacho.	Notícia
U1.03	11.12.13	Posició de Zapatero respecte a la consulta.	Notícia
U2.01	12.12.13	Pregunta consulta i la data: principi d'acord.	Notícia
U2.02	12.12.13	Explicació de la negociació de la data i pregunta.	Reportatge
U2.03	12.12.13	Resposta de Rajoy a la proposta de data i pregunta consulta.	Crònica
U2.04	12.12.13	Resposta de Rubalcaba a la proposta de consulta.	Notícia
U2.05	12.12.13	Posició de PSC.	Notícia+Reportatge
U2.06	12.12.13	Reacció d'UDC.	Notícia
U2.07	12.12.13	Reacció d'ERC: satisfacció d'ERC amb l'acord de la pregunta.	Reportatge
U2.08	12.12.13	Reacció PPC: considera que s'ha trencat el diàleg, és un acord anti-	Notícia
U2.09	12.12.13	Reacció C's a Catalunya: diu que no es celebrarà la consulta.	Notícia
U2.10	12.12.13	Presidenta Parlament es posiciona.	Notícia
U2.11	12.12.13	Satisfacció acord.	Notícia
U2.12	12.12.13	Reacció ANC i Òmnium.	Notícia
U2.13	12.12.13	Reacció Sindicats.	Notícia
U2.14	12.12.13	Reacció Portaveu Govern Basc.	Notícia
U2.15	12.12.13	Resposta Comissió Europea.	Crònica
U2.16	12.12.13	Ressò premsa anglesa.	Crònica
U2.17	12.12.13	Ressò premsa nord-americana.	Crònica
U2.18	12.12.13	Ressò a les xarxes socials: hashtag #SíSí	Reportatge
U2.19	12.12.13	Simposi acadèmic d'història Espanya contra Catalunya.	Notícia
U3.01	13.12.13	Retificació acord consulta.	Notícia
U3.02	13.12.13	Inici tràmits parlamentaris.	Notícia
U3.03	13.12.13	Reacció govern espanyol i PSOE.	Notícia
U3.04	13.12.13	Resposta President Generalitat.	Notícia
U3.05	13.12.13	Comissió Europea de Justícia.	Notícia
U3.06	13.12.13	Explicació negociacions acord consulta.	Reportatge
U4.01	14.12.13	Miting d'ERC a càrrec de Junqueras que valoren la consulta.	Reportatge
U4.02	14.12.13	Convergència fa pressió al PSC.	Notícia
U4.03	14.12.13	Rajoy respòn a la consulta i Rubalcaba també.	Notícia
U5.01	15.12.13	Pere Navarro fa Consell Nacional del seu partit i critica la consulta i corrent	Notícia
U5.02	15.12.13	Declaracions conseller economia sobre beneficis consulta.	Notícia
Manifestació 11-S 2014			
U6.01	09.09.14	Diferències entre Mas i Junqueras.	Notícia
U7.01	10.09.14	Discurs Artur Mas el dia abans de la Diada.	Notícia
U7.02	10.09.14	Celebracions preDiada.	Notícia
U7.03	10.09.14	Tricentenari 1714.	Notícia
U7.04	10.09.14	Últimes preparacions de la Diada.	Notícia
U7.05	10.09.14	Reafirmació Rajoy per retirar la consulta.	Notícia
U8.01	11.09.14		Notícia
U8.02	11.09.14		Reportatge
U8.03	11.09.14		Notícia
U8.04	11.09.14		Notícia
U8.05	11.09.14	Explica com està el trànsit a Barcelona, com van marxant els manifestants.	Notícia

U8.06	11.09.14	Segueixen una família de Manresa de com arriben a Barcelona.	Reportatge
U8.07	11.09.14	Jornada de Societat Civil Catalana que es celebra a Tarragona: és una festa	Notícia
U8.08	11.09.14	Manifestació alternativa gent d'esquerres.	Notícia
U8.09	11.09.14	Reaccions des de Madrid: actes que s'hi fan i el que es diu en contra.	Notícia
U8.10	11.09.14	Entrevista a Francesc Homs.	Entrevista
U8.11	11.09.14	Manifestació seguida des d'Internet.	Notícia
U8.12	11.09.14	Repercussió Brusel·les.	Notícia
U8.13	11.09.14	Repercussió París.	Notícia
U8.14	11.09.14	Repercussió Nova York.	Notícia
U8.15	11.09.14	Repercussió Edimburg.	Notícia
U8.16	11.09.14	Declaracions primer ministre Escòcia.	Notícia
U8.17	11.09.14	S'explica el concert que s'està fent després de la Diada.	Notícia
U9.01	12.09.14	Explica el dia després de la manifestació.	Notícia
U9.02	12.09.14	Reaccions dels organitzadors de la manifestació.	Notícia
U9.03	12.09.14	Resposta del govern espanyol i Artur Mas.	Notícia
U9.04	12.09.14	Reaccions president Extremadura.	Notícia
U9.05	12.09.14	Resposta fiscal general de l'Estat.	Notícia
U9.06	12.09.14	Calendari polític consulta.	Notícia
U10.01	13.09.14	Pedro Sánchez fa declaracions reclamant coratge a Rajoy per aturar la	Notícia
U10.02	13.09.14	Reaccions a l'advertència del fiscal (CiU).	Notícia
U10.03	13.09.14	Documental que es farà sobre la manifestació del 2014.	Notícia
Aprovació llei consultes populars no referendàries			
U11.01	17.09.14	Ha acabat el debat sobre la llei de la consulta.	Notícia
U11.02	17.09.14	Sessió de control al Parlament.	Notícia
U12.01	19.09.14	S'aprova la llei al Parlament.	Notícia
U12.02	19.09.14	Seguiment fora del Parlament.	Reportatge
U12.03	19.09.14	Explicació en què consisteix la llei.	Notícia
U12.04	19.09.14	Entrevista Eugeni Gay, exvicepresident del Tribunal Constitucional.	Entrevista
U12.05	19.09.14	Els mitjans internacionals es fan ressò del ple del Parlament.	Notícia
U12.06	19.09.14	Lectures del resultat del referèndum escocès per part del govern espanyol i el	Notícia
U13.01	20.09.14	Publicació llei consultes: quines conseqüències té.	Notícia
U13.02	20.09.14	Govern espanyol posa a punt la maquinària després de firmar el decret.	Notícia
U14.01	21.09.14	Artur Mas ha anunciat que firmará el decret la setmana que ve.	Notícia
U14.02	21.09.14	Calendari aprovació llei consultes.	Notícia
U14.03	21.09.14	Alicia Sanchez Camacho demana a Mas que no canviï el calendari	Notícia
U14.04	21.09.14	UDC diu que s'ha de votar.	Notícia
U14.05	21.09.14	Sánchez demana a Rajoy que solucioni problema consulta.	Notícia
U14.06	21.09.14	ICV demana a Rajoy que faciliti la consulta.	Notícia
Decret convocatòria			
U15.01	25.09.14	"Mas firmará el decret dissabte": Mas ha anunciat el dia que firmará la	Notícia
U15.02	25.09.14	Soraya ha dit que l'estat ho té tot a punt per evitar la consulta.	Notícia
U15.03	25.09.14	Què farà el govern espanyol per aturar la consulta.	Notícia
U15.04	25.09.14	Advertència d'experts cap a qui incompleixi la llei.	Notícia
U16.01	26.09.14	Girona també aprova la moció per la consulta del 9-N.	Notícia
U16.02	26.09.14	Badalona i Tarragona també donen el sí: moció favorable a la consulta.	Notícia
U17.01	27.09.14	Mas firma el decret de convocatòria de la consulta.	Notícia
U17.02	27.09.14	Explica com ha anat tot el procediment de signatura.	Crònica
U17.03	27.09.14	Torna a aparèixer corresponsal per explicar com han redactat el decret.	Notícia
U17.04	27.09.14	Explicació contingut decret convocatòria.	Notícia
U17.05	27.09.14	Reacció Saéz Santamaría: diu que no es farà la consulta.	Notícia
U17.06	27.09.14	Declaracions partits favorables i contraris a la consulta.	Notícia
U17.07	27.09.14	Manifestants convocats per ANC i Òmnium: compte enrere pel 9-N.	Crònica

U17.08	27.09.14	Com s'ha seguit el decret.	Reportatge
U17.09	27.09.14	La premsa recull la firma de convocatòria.	Notícia
U17.10	27.09.14	S'ha obert una pàgina informativa de la consulta; s'inicia la campanya de la	Notícia
U17.11	27.09.14	ERC celebra consell nacional i comencen a decidir quina campanya faran	Notícia
U18.01	28.09.14	El consell d'Estat es reuneix per aturar la llei de consulta.	Notícia
U18.02	28.09.14	Expliquen els detalls que es saben del dispositiu logístic.	Notícia
U18.03	28.09.14	PNV defensa la consulta i critica el govern espanyol.	Notícia
Suspensió cautelar consulta			
U19.01	29.09.14	S'admet a tràmit el recurs presentat peñ govern espanyol contra la llei de	Notícia
U19.02	29.09.14	Declaracions Rajoy després de conèixer la suspensió cautelar de la consulta.	Notícia
U19.03	29.09.14	La Generalitat reacciona a la notícia.	Notícia
U19.04	29.09.14	Entrevista Josep Maria Martí, director del programa "Parlament"; que	Entrevista
U19.05	29.09.14	Reacció social a la suspensió de la consulta: manifestacions d'esquerra.	Notícia
U19.06	29.09.14	ICV i UDC encara no han decidit què votarien al referèndum.	Notícia
U20.01	30.09.14	Fa un recull del que ha passat fins ara, des que es va signar el decret. Després	Notícia
U20.02	30.09.14	Es fan concentracions a diferents municipis.	Notícia
U20.03	30.09.14	Declaracions de Francesc Homs que diu que no ha acabat res i que tira la	Notícia
U20.04	30.09.14	Rajoy insta Mas a acatar la decisió del Tribunal Constitucional.	Notícia
U20.05	30.09.14	El Parlament demanarà l'aixecament de la suspensió però també partits	Notícia
U20.06	30.09.14	L'Ajuntament de Lleida no posarà en votació les mocions.	Notícia
U21.01	01.10.14	Els partits del Parlament es reuneixen per decidir què faran.	Notícia
U21.02	01.10.14	Explicació de la comissió de control de consultes i què han votat al	Notícia
U21.03	01.10.14	Persones protesten per la decisió del TC a Barcelona.	Notícia
U21.04	01.10.14	Han arribat furgonetes de la policia nacional per control i seguretat edfics	Notícia
Nova forma de consulta			
U22.01	12.10.14	Rajoy apel·la al diàleg i no canvia la seva posició sobre la consulta.	Notícia
U22.02	12.10.14	El govern català respon a Rajoy (no imatges, només text).	Notícia
U23.01	13.10.14	Després de la suspensió cautelar els partits sobiranistes es reuneixen	Notícia
U23.02	13.10.14	Entrevista a Josep Maria Martí (director programa Parlament) per saber si es	Entrevista
U24.01	14.10.14	Artur Mas fa una nova proposta, un nou full de ruta no acordat amb altres	Notícia
U24.02	14.10.14	ERC respon a Mas i vol que rectifiqui i es torni al concens d'abans.	Notícia
U24.03	14.10.14	El CDC defensa el que ha anunciat Artur Mas.	Notícia
U24.04	14.10.14	UDC defensa la consulta però vol garanties.	Notícia
U24.05	14.10.14	Duran i Lleida declara que hi ha d'haver estabilitat política.	Notícia
U24.06	14.10.14	Reaccions altres partits, ICV diu que Mas fa servir consulta per campanya	Notícia
U24.07	14.10.14	Critiquen el govern però donaran suport a la proposta de Mas amb	Notícia
U24.08	14.10.14	Partits contraris a la consulta demanen la dimissió de Mas.	Notícia
U24.09	14.10.14	Expliquen com es votarà: marcs legals, lleis...	Notícia
U24.10	14.10.14	Expliquen el suport al pla del president.	Notícia
U24.11	14.10.14	Reunió d'ANC, Òmnium i AMI: explica com han reaccionat a la nova	Notícia
U24.12	14.10.14	Reacció des de Madrid: govern espanyol celebra que Mas es faci enrere.	Notícia
U24.13	14.10.14	Reaccions d'altres partits espanyols: PSOE.	Notícia
U25.01	15.10.14	Mas rep crítiques de partits independentistes i d'oposició al Parlament.	Notícia
U25.02	15.10.14	Duran i Lleida i Iceta expliquen que s'han reunit per explorar possibilitats	Notícia
U25.03	15.10.14	Entrevista a Marta Rovira per saber què faran en l'aprovació dels	Entrevista
U25.04	15.10.14	Explica el dispositiu que s'està creant arran de la consulta 9-N i dona	Notícia
U25.05	15.10.14	Reacció govern espanyol, diu que hi ha camí per dialogar.	Notícia
U26.01	16.10.14	Expliquen que hi ha reunions de les assemblees territorials per saber què	Notícia
U26.02	16.10.14	Escriptors catalans han firmat decret d'unitat per la consulta.	Notícia
Impugnació consulta			
U27.01	02.11.14	El TC es reunirà per si vol impugnar el procés participatiu del 9-N.	Notícia
U28.01	03.11.14	El govern català demana al TC que no suspengui el procés participatiu.	Notícia

U28.02	03.11.14	El TC diu que el document de la Generalitat és estrany i es mostren	Notícia
U28.03	03.11.14	ICV ha decidit la seva postura de vot a la consulta.	Notícia
U28.04	03.11.14	Intent de boicot d'un acte pro-consulta.	Notícia
U28.05	03.11.14	Es mostra opinions de persones de cases regionals.	Reportatge
U28.06	03.11.14	Cruyff dona suport a la independència.	Notícia
U28.07	03.11.14	Entrevista a Miquel Iceta.	Entrevista
U29.01	04.11.14	El govern segueix endavant amb la consulta malgrat el revés del TC.	Notícia
U29.02	04.11.14	El govern demana mesures cautelars al TC.	Notícia
U29.03	04.11.14	El TC ha suspès per unanimitat la consulta del 9-N.	Notícia
U30.01	05.11.14	Artur Mas anima a la gent a votar i diu que enviarà una carta al Rajoy.	Notícia
U30.02	05.11.14	Explica què podria passar el 9-N a nivell de seguretat, de correus, etc. I què	Notícia
U30.03	05.11.14	Càrrecs d'ERC, ICV i CiU han firmat denúncia de la situació de Catalunya.	Notícia
U30.04	05.11.14	Les associacions animen a la participació.	Notícia
U30.05	05.11.14	Autors reflexionen sobre capitalitat en un hipotètic estat independent.	Notícia
U30.06	05.11.14		Entrevista
U31.01	06.11.14	El Tribunal Suprem diu que no es pot recórrer suspensió, que no es pot	Notícia
U31.02	06.11.14	Els partits pro-consulta segueixen els actes de campanya.	Notícia
U31.03	06.11.14	ANC i Òmnium han fet un sopar per recollir fons.	Notícia
U31.04	06.11.14	La Societat Civil Catalana denuncia l'ús de dades de la població pel 9-N.	Notícia
Consulta 9-N			
U32.01	07.11.14	És la recta final pel 9-N i ensenya les campanyes dels les associacions pro-	Notícia
U32.02	07.11.14	Reunions entre associacions i partits pro-consulta.	Notícia
U32.03	07.11.14	Intents de deixar sense efecte la impugnació del 9-N per part del govern	Notícia
U32.04	07.11.14	Figures de renom es posicionen a favor del dret a votar.	Notícia
U32.05	07.11.14	Societat Civil Catalana demana que els no-independentistes no vagin a votar.	Notícia
U32.06	07.11.14	Juan María Atutxa (expresi Parlament Vasc) opina sobre el cas català.	Entrevista
U32.07	07.11.14	Entrevista a Josep Rull.	Entrevista
U33.01	08.11.14	S'entrevista a Artur Mas (fora plató) el dia abans de la consulta.	Entrevista
U33.02	08.11.14	S'està investigant qui autoritza l'obertura de locals i missatgeria.	Notícia
U33.03	08.11.14	Rajoy està satisfet de què no es celebri el referèndum	Notícia
U33.04	08.11.14	Actes de partits pro-consulta per animar el vot.	Notícia
U33.05	08.11.14	S'ha fet un acte on s'ha desplegat una senyera.	Notícia
U33.06	08.11.14	A Sant Sebastià es celebren actes de suport al 9-N.	Notícia
U33.07	08.11.14	Societat Civil Catalana han presentat una denúncia sobre els llocs que s'han	Notícia
U33.08	08.11.14	ANC denuncia boicot telefònic.	Notícia
U33.09	08.11.14	Expliquen que hi haurà una delegació internacional.	Notícia
U33.10	08.11.14	Expliquen qui podrà votar, que els menors podran.	Reportatge
U34.01	09.11.14	Ensenyen imatges de cues als llocs per votar.	Notícia
U34.02	09.11.14	Artur Mas assumeix responsabilitat urnes.	Notícia
U34.03	09.11.14	Anuncien que faran un documental després del TN.	Notícia
U34.04	09.11.14	Ensenyen la resta de candidats pro-consulta que han votat i les seves	Notícia
U34.05	09.11.14	PSC què han fet.	Notícia
U34.06	09.11.14	PPC i Cs han reaccionat.	Notícia
U34.07	09.11.14	Mostren un local on es fa el recompte i reportatge d'un cas i de diferents	Reportatge
U34.08	09.11.14	Mostren un local on es fa el recompte i reportatge d'un cas i de diferents	Reportatge
U34.09	09.11.14	Mostren un local on es fa el recompte i reportatge d'un cas i de diferents	Reportatge
U34.10	09.11.14	Mostren un local on es fa el recompte i reportatge d'un cas i de diferents	Reportatge
U34.11	09.11.14	Veus contràries a la independència i consulta de gent del carrer.	Reportatge
U34.12	09.11.14	Resposta des de la Moncloa que no dona validesa als resultats.	Notícia
U34.13	09.11.14	Els jutges deneguen la petició de retirar les urnes.	Notícia
U34.14	09.11.14	Acte d'ANC i Òmnium que estan pendents de la finalització de la jornada.	Notícia
U34.15	09.11.14	Mostren la gent que ha votat des de l'estranger.	Reportatge

U34.16	09.11.14	Han votat també a EUA.	Reportatge
U35.01	10.11.14	S'anuncien les xifres de participació i s'expliquen els pròxims passos de Mas.	Notícia
U35.02	10.11.14	PSC parlen de la seva reforma federal.	Notícia
U35.03	10.11.14	PPC i Cs donen resposta a consulta.	Notícia
U35.04	10.11.14	Pendants de la resposta del govern espanyol: PP adverteix que no hi ha	Notícia
U35.05	10.11.14	La Fiscalia elabora una querella.	Notícia
U35.06	10.11.14	Explica titularitat urnes.	Notícia
U35.07	10.11.14	Entrevista Ramon Espadaler, secretari general de CiU.	Entrevista
U35.08	10.11.14	Mostren imatges de "l'endemà" del 9-N.	Notícia
U35.09	10.11.14	Entrevista al professor i sociòleg Jordi Sauret.	Entrevista
U35.10	10.11.14	Volen saber com va ser la votació de qui va voler votar.	Reportatge
U35.11	10.11.14	Reportatge dels que no van voler votar.	Reportatge
U35.12	10.11.14	Dimitex un alcalde.	Notícia
U35.13	10.11.14	Com s'ha seguit la votació des de Madrid.	Reportatge
U36.01	11.11.14	Artur Mas explica quin és el seu full de ruta.	Notícia
U36.02	11.11.14	Respostes dels diferents grups, pro i no consulta.	Notícia
U36.03	11.11.14	Vicepresidenta govern espanyol respon i tanca la porta a pactar un	Notícia
U36.04	11.11.14	Diu que s'està estudiant la querella.	Notícia
U36.05	11.11.14	L'especialista de TV3 ho detalla i explica les possibilitats.	Notícia
U36.06	11.11.14	Expliquen "hackers" que hi van haver a les pàgines de la Generalitat.	Notícia
PERÍODE 1-O			
Anunci de la convocatòria d'un referèndum			
/	26.09.16		/
U37.01	27.09.16	Puigdemont anunciarà un referèndum.	Notícia
U38.01	28.09.16	El president es referma amb el compromís d'un referèndum (i en paral·lel	Notícia
U38.02	28.09.16	Reaccions de l'oposició a la proposta de referèndum i de partits pro-consulta.	Notícia
U38.03	28.09.16	Seguiment de l'arribada de Puigdemont i reaccions fora de l'hemicicle del	Reportatge
U38.04	28.09.16	Anuncien el calendari de "qüestió de confiança al Parlament".	Notícia
U39.01	29.09.16	Puigdemont supera la qüestió de confiança gràcies a CUP i ERC.	Notícia
U39.02	29.09.16	Posició de la CUP respecte a qüestió confiança.	Notícia
U39.03	29.09.16	Reaccions de Cs, PPC i PSC.	Notícia
U39.04	29.09.16	Explica acords que ha aconseguit Puigdemont.	Notícia
U40.01	30.09.16	Primera trobada de Rajoy i Puigdemont després d'anunciar el referèndum.	Notícia
Anunci de la data i la pregunta			
U41.01	07.06.17	Es diu el dia que s'anunciarà la data i la pregunta.	Notícia
U41.02	07.06.17	Òmnium i ANC donaran suport al govern a través d'un manifest.	Notícia
U41.03	07.06.17	Soraya Sáenz de Santamaría contesta a Puigdemont dient que faci marxa	Notícia
U42.01	08.06.17	Puigdemont ha anat a una conferència i ha dit quan anunciaria la pregunta.	Notícia
U43.01	09.06.17	El govern anuncia el dia que farà la consulta i quins conceptes incorpora.	Notícia
U43.02	09.06.17	Convenció de diferents ajuntaments amb Puigdemont.	Notícia
U43.03	09.06.17	El govern espanyol garanteix que no hi haurà referèndum.	Notícia
U43.04	09.06.17	CUP es posiciona entorn campanya referèndum.	Notícia
U43.05	09.06.17	Reacció dels Comuns.	Notícia
U43.06	09.06.17	Colau parla sobre la consulta.	Notícia
U43.07	09.06.17	Reacció partits contraris consulta (Cs, PSC, PPC).	Notícia
U43.08	09.06.17	Opinió d'ANC i Òmnium.	Notícia
U43.09	09.06.17	Berga engega el compte enrere.	Notícia
U43.10	09.06.17	El lendekari s'ha pronunciat sobre la consulta i posa de relleu la voluntat de	Notícia
U43.11	09.06.17	Calendari procés referèndum: com es farà i què passaria.	Notícia
U43.12	09.06.17	Fan un anàlisi del llenguatge polític que es fa servir pel referèndum.	Repor?
U43.13	09.06.17	Un cartell que amenaça.	Notícia
U43.14	09.06.17	Reacció internacional-institucional i mediàtica.	Notícia

U44.01	10.06.17	Puigdemont fa una crida a la societat perquè es mobilitzi.	Notícia
U44.02	10.06.17	El govern espanyol no tolerarà actes il·legals.	Notícia
U44.03	10.06.17	Catalunya en Comú i Podem opina sobre la seva postura respecte al	Notícia
U44.04	10.06.17	Acte de suport a un membre de la mesa del Parlament.	Notícia
U44.05	10.06.17	Al País Basc es fa un acte a favor del dret a decidir comparant amb el cas	Notícia
U44.06	10.06.17	S'explica que es farà una entrevista a Puigdemont i Junqueras.	Notícia
U45.01	11.06.17	Acte de suport al referèndum per part de les entitats sobiranistes.	Notícia
U45.02	11.06.17	Testimonis d'assistents a l'acte de suport.	Reportatge
U45.03	11.06.17	Respostes a l'acte d'avui, sobretot crítiques per part de govern espanyol.	Notícia
U45.04	11.06.17	Lectura manifest per part de Guardiola crida l'atenció mediàtica	Notícia
U45.05	11.06.17	Anunci de què es farà una entrevista a Puigdemont i Junqueras.	Notícia
U45.06	11.06.17	Opinió alcalde accidental de Barcelona.	Notícia
Aprovació llei referèndum autodeterminació			
U46.01	04.09.17	Puigdemont busca legitimitat a través de personalitats internacionals.	Notícia
U46.02	04.09.17	Es diu que potser s'haurà d'aplicar el 155.	Notícia
U46.03	04.09.17	Colau aposta per col·laborar amb organització referèndum.	Notícia
U46.04	04.09.17	Posada en marxa de la nova hisenda catalana i avis Montoro de	Notícia
U47.01	05.09.17	El Tribunal de Comptes encausa a organitzadors 9-N.	Notícia
U47.02	05.09.17	Les entitats sobrianistes recolzen el govern català.	Notícia
U47.03	05.09.17	Possible convocatòria referèndum i expliquen què passarà al Parlament.	Reportatge
U47.04	05.09.17	Focus sobre CSQP per saber què decidirà.	Notícia
U47.05	05.09.17	Defensa unitat Espanya i mà dura.	Notícia
U47.06	05.09.17	Polèmica anunci institucional Generalitat per referèndum i què pot fer el	Reportatge
U47.07	05.09.17	Tuits polèmics de falta de respecte cap a polítics.	Notícia
Suspensió convocatòria referèndum			
U49.01	07.09.17	Diu els passos que volen fer des del TC.	Notícia
U49.02	07.09.17	El Fiscal requisarà material referèndum.	Notícia
U49.03	07.09.17	Resposta des de la Moncloa a nivell de govern.	Notícia
U49.04	07.09.17	Reunions entre PP i partits oposició per tractar el tema.	Notícia
U49.05	07.09.17	Entrevista a Carles Puigdemont.	Entrevista
U49.06	07.09.17	Han enviat una carta informant que es farà un referèndum.	Notícia
U49.07	07.09.17	Reaccions diputats Parlament a resposta Moncloa.	Reportatge
U49.08	07.09.17	Ada Colau en relació a posar urnes o no.	Notícia
U49.09	07.09.17	Expliquen la llei de transitorietat.	Notícia
U49.10	07.09.17	Intervenció polèmica de Coscubiela.	Notícia
U49.11	07.09.17	Expliquen en què consisteix la llei de transitorietat.	Reportatge
U49.12	07.09.17	Estan esperant un escorcoll.	Notícia
U49.13	07.09.17	Advertiment des d'Europa.	Notícia
U49.14	07.09.17	Entrevista a l'alcalde Sabadell.	Notícia
U50.01	08.09.17	El TC ha suspès llei, decrets i sindicatura electoral.	Notícia
U50.02	08.09.17	Què passa amb els Mossos segons resposta fiscalia.	Notícia
U50.03	08.09.17	Puigdemont contesta a l'ofensiva judicial en un acte públic.	Notícia
U50.04	08.09.17	Han escorcollat instal·lacions.	Notícia
U50.05	08.09.17	Imprimeixen paperetes per al referèndum.	Notícia
U50.06	08.09.17	Ada Colau encara no ha decidit què farà amb el tema de les urnes.	Notícia
U50.07	08.09.17	Suport d'alcaldes al referèndum.	Notícia
U50.08	08.09.17	Concentracions on es demana poder votar.	Notícia
U50.09	08.09.17	Suport per demanar a l'alcalde Lleida que l'ajuntament posi les urnes.	Notícia
U50.10	08.09.17	Girona dona suport al referèndum.	Notícia
U50.11	08.09.17	Arran ha fet acte suport referèndum.	Notícia
U50.12	08.09.17	Demanarà que es suspengui llei transitorietat.	Notícia
U50.13	08.09.17	Montoro demana explicacions de com es finança promoció consulta.	Notícia

U50.14	08.09.17	Vot per correu ja està engegat.	Reportatge
U50.15	08.09.17	Observadors internacionals aniran a vigilar referèndum.	Notícia
U51.01	09.09.17	Investigació per presumpte delictes.	Notícia
U51.02	09.09.17	Reaccions sobre investigació revista.	Notícia
U51.03	09.09.17	Investiguen impremta Constastí.	Notícia
U51.04	09.09.17	Puigdemont ha afirmat que la consulta tira endavant.	Notícia
U51.05	09.09.17	Missatge solidaritat Rajoy a alcaldes no participis amb la consulta.	Notícia
U51.06	09.09.17	Missatge Pedro Sánchez.	Notícia
U51.07	09.09.17	Alcaldes i consulta.	Notícia
U51.08	09.09.17	Cs dona suport a impedir consulta al Congrés dels Diputats.	Notícia
U51.09	09.09.17	Otegui dona opinió sobre el Procés.	Notícia
U51.10	09.09.17	Reflexions sobre escorcoll setmanari.	Notícia
U52.01	10.09.17	Puigdemont fa missatge institucional de la Diada i diu que tira endavant	Notícia
U52.02	10.09.17	Acte institucional de la Diada.	Notícia
U52.03	10.09.17	Mobilitat i trànsit a Barcelona afectada per manifestació.	Notícia
U52.04	10.09.17	Volen fer fora a Guàrdia Civil.	Notícia
U52.05	10.09.17	Informe jurídic AMI.	Notícia
U52.06	10.09.17	Cronologia de suspensió llei.	Notícia
U53.01	11.09.17	Resum de què s'ha fet durant la jornada.	Notícia
U53.02	11.09.17	Vistes des de l'helicòpter.	Reportatge
U53.03	11.09.17	Expliquen acte final jornada.	Reportatge
U53.04	11.09.17	Ensenyen imatges del minut de silenci.	Notícia
U53.05	11.09.17	Parla i mostra missatges dels representants parlamentaris.	Notícia
U53.06	11.09.17	Parlen diferents polítics.	Reportatge
U53.07	11.09.17	Ensenyen feina dels voluntaris.	Reportatge
U53.08	11.09.17	Seguiment d'una colla de la Cerdanya que ha anat a la manifestació.	Reportatge
U53.09	11.09.17	Anàlisi de diferents grups de manifestants.	Reportatge
U53.10	11.09.17	Com s'ha anat buidant.	Notícia
U53.11	11.09.17	Manifestació de CUP independentista.	Notícia
U53.12	11.09.17	Acte propi de Ciutadans.	Notícia
U53.13	11.09.17	Catalunya en Comú fa un acte propi.	Notícia
U53.14	11.09.17	Imatges de la Diada i xifres participació. El govern espanyol minimitza la	Notícia
U53.15	11.09.17	Pels madrilenys és un dia més.	Reportatge
U53.16	11.09.17	Ressò internacional de la Diada.	Notícia
U53.17	11.09.17	Festa per la llibertat encara està en marxa.	Notícia
U53.18	11.09.17	Imatges Diada per tancar TN.	/
U54.01	12.09.17	Fiscalia demana impedir qualsevol intent de referèndum.	Notícia
U54.02	12.09.17	El director de TV3 ha rebut una notificació per vigilar tràmits referèndum.	Notícia
U54.03	12.09.17	Advertència a Generalitat i funcionaris.	Notícia
U54.04	12.09.17	El TC ha suspès dues lleis catalanes més.	Notícia
U54.05	12.09.17	Jutge suspèn acte a Madrid a favor del referèndum i es podria activar el 155.	Notícia
U54.06	12.09.17	Alcaldes socialistes denuncien pressions.	Notícia
U55.01	13.09.17	La web del referèndum ha estat tancada.	Notícia
U55.02	13.09.17	Els alcaldes es mantenen forts després de ser advertits que seran investigats.	Notícia
U55.03	13.09.17	Estudien advertència que s'ha fet alcaldes, ho estudia AMI.	Notícia
U55.04	13.09.17	Policia ha rebut ordre de Fiscalia de requisitar i investigar material	Notícia
U55.05	13.09.17	Demanen compareixença Fiscal General de l'Estat.	Notícia
U55.06	13.09.17	Acte inici campanya; referèndum es manté.	Notícia
U55.07	13.09.17	Madrilenys per decidir manté acte.	Notícia
U55.08	13.09.17		Notícia
U55.09	13.09.17	Atenció política a Madrid: celebració Diada.	Notícia
U55.10	13.09.17	Artur Mas fa conferència a Londres dient que alcaldes han d'estar units.	Notícia

U55.11	13.09.17	Anna Gabriel de CUP fa conferència sobre referèndum.	Notícia
U55.12	13.09.17	Associació de Juristes pels Drets ofereix assessorament.	Notícia
U55.13	13.09.17	Patronal COE s'ha pronunciat i també altres empreses.	Notícia
U55.14	13.09.17	Vicent Sanchis entrevistarà Carles Puigdemont.	Notícia
Registres 20-S Guàrdia Civil			
U56.01	18.09.17		Notícia
U56.02	18.09.17	Puigdemont diu que s'estan intervenint els comptes.	Notícia
U56.03	18.09.17	Acte central de les esquerres per la independència.	Notícia
U56.04	18.09.17	Forcadell demana que justícia europea es pronuncii.	Notícia
U56.05	18.09.17	Reunió de Podem perquè Rajoy negociï.	Notícia
U56.06	18.09.17	Posició del PSOE a la votació article 155.	Notícia
U56.07	18.09.17	Confisquen paperetes urna.	Notícia
U56.08	18.09.17	PSC i PP denuncien col·lectiu Arran.	Notícia
U56.09	18.09.17	Al·legacions policia local.	Notícia
U56.10	18.09.17	Atacs a web Generalitat.	Notícia
U57.01	19.09.17	Busquen material del referèndum a UniPost de Terrassa.	Notícia
U57.02	19.09.17	Enfrontaments manifestants i Guàrdia Civil.	Notícia
U57.03	19.09.17	Debat i votació a Congreso sobre suport a estratègia Rajoy.	Notícia
U57.04	19.09.17	Les mesures encara estan en vigor segons la Generalitat.	Notícia
U57.05	19.09.17	Explicació de com funcionaria Agència Tributària Catalana.	Notícia
U57.06	19.09.17	Alcaldes compareixen a Fiscalia.	Notícia
U57.07	19.09.17	La Fiscalia ha presentat querella contra alcalde de Moià i concentracions	Notícia
U57.08	19.09.17	Cartell usurpació Cs, PP, PSC.	Notícia
U57.09	19.09.17	Junqueras ha fet míting per referèndum.	Notícia
U57.10	19.09.17	Òmnium Cultural ha organitzat campanya.	Notícia
U57.11	19.09.17	Anunci CUP pel sí al referèndum.	Notícia
U57.12	19.09.17	Raül Romeva fa monogràfic sobre Catalunya a Roma.	Notícia
U57.13	19.09.17	Conseqüències judicials sobre l'1-O.	Notícia
U57.14	19.09.17	Societat Civil Catalana demana no votar l'1-O.	Notícia
U57.15	19.09.17	Finalitzen escorcolls a Girona per demanar explicacions empresa aigües.	Notícia
U58.01	20.09.17	Mobilització ciutadana contra detencions i escorcolls.	Notícia
U58.02	20.09.17	Roda premsa Rajoy.	Compareixença
U58.03	20.09.17	Tornen a connectar en directe a Rambla.	Directe
U58.04	20.09.17	Resum de la manifestació.	Reportatge
U58.05	20.09.17	Declaracions Puigdemont, Colau i Forcadell.	Notícia
U58.06	20.09.17	Mostren els escorcolls que hi ha hagut arreu de Catalunya.	Notícia
U58.07	20.09.17	Manifestants que han anat a les conselleries.	Reportatge
U58.08	20.09.17	Local de la CUP també havia de ser registrat.	Reportatge
U58.09	20.09.17	S'ha requisat material a Bigues i Riells.	Reportatge
U58.10	20.09.17	Explicacions de qui són els empresonats.	Notícia
U58.11	20.09.17	Actualització detencions.	Notícia
U58.12	20.09.17	Han arribat creuers per allotjar Guàrdia Civil.	Notícia
U58.13	20.09.17	Explicació procediment.	Notícia
U58.14	20.09.17	Actualitat al Congrés dels Diputats.	Notícia
U58.15	20.09.17	Novetat de detinguts.	Directe
U58.16	20.09.17	Actualitat a mobilització Rambla.	Directe
U58.17	20.09.17	Crònica mobilitzacions Girona.	Crònica
U58.18	20.09.17	Crònica mobilitzacions Lleida.	Crònica
U58.19	20.09.17	Crònica mobilitzacions Tarragona.	Crònica
U58.20	20.09.17	Crònica mobilitzacions Amposta.	Crònica
U58.21	20.09.17	Crònica mobilitzacions Seu d'Urgell.	Crònica
U58.22	20.09.17	Tractors aturats a l'entrada de Barcelona.	Notícia

U58.23	20.09.17	Concentracions a Madrid de la Plataforma pel Dret a Decidir.	Notícia
U58.24	20.09.17	En directe a Rambla Catalunya perquè la Policia ja marxa.	Directe
U58.25	20.09.17	Concentracions suport a institucions catalanes.	Notícia
U58.26	20.09.17	Concentracions a País Valencià.	Notícia
U58.27	20.09.17	A País Basc firmen document desacord amb actuació de Rajoy.	Notícia
U58.28	20.09.17	Condemnen escorcolls des de diferents àmbits.	Notícia
U58.29	20.09.17	Reaccions internacionals.	Notícia
U58.30	20.09.17	Concentracions a França, a París.	Notícia
U58.31	20.09.17	Reaccions a Londres.	Notícia
U58.32	20.09.17	Actualització de què passa a Rambla.	Directe
U58.33	20.09.17	Connexió a Alemanya per saber com ha reaccionat.	Notícia
U58.34	20.09.17	Actualització de què passa a Rambla, que Policia intenta marxar.	Directe
U58.35	20.09.17	Cassolades de protesta.	Notícia
U58.36	20.09.17	Actualització de què passa a Rambla, s'està retirant la gent.	Directe
U58.37	20.09.17	Xarxes socials, com s'han comportat durant el dia avui de les detencions.	Reportatge
U58.38	20.09.17	Resum jornada a través d'imatges i mitjans.	Reportatge
U59.01	21.09.17	Mobilitzacions a favor dels detinguts pel referèndum.	Notícia
U59.02	21.09.17	Missatge institucional que ha fet.	Notícia
U59.03	21.09.17	Expliquen on es podrà votar l'1-O segons ha dit Puigdemont.	Notícia
U59.04	21.09.17	Milers de concentrats per la llibertat dels detinguts.	Reportatge
U59.05	21.09.17		Notícia
U59.06	21.09.17	Actualitza situació detinguts i explica dia anterior d'escorcolls segons jutge.	Reportatge
U59.07	21.09.17	Alguns detinguts ja surten.	Notícia
U59.08	21.09.17	Declaren alcaldes que estaven citats davant Fiscalia.	Notícia
U59.09	21.09.17	Generalitat ja ha pagat les nòmines dels funcionaris.	Notícia
U59.10	21.09.17	Millor finançament si el govern renuncia al referèndum.	Notícia
U59.11	21.09.17	S'ajorna negociació pressupostos degut a coincidència conflicte referèndum.	Notícia
U59.12	21.09.17	Reaccions europees de jornada 20-S.	Notícia
U59.13	21.09.17	Ministre afers exteriors es pronuncia contra govern català.	Notícia
U59.14	21.09.17	Pressió a Comissió Europea perquè es pronuncii sobre Catalunya.	Notícia
U59.15	21.09.17	Concentració per la llibertat de premsa.	Notícia
U59.16	21.09.17	Estudiants universitaris fan concentracions de protesta.	Reportatge
U59.17	21.09.17	Valoració de fer una vaga general.	Notícia
U59.18	21.09.17	Podem no pot fer assemblea de defensa referèndum.	Notícia
U59.19	21.09.17	Votació a Congrés dels Diputats.	Notícia
U59.20	21.09.17	Intenten convèncer una persona marroquina perquè passi informació.	Notícia
U59.21	21.09.17	Segona jornada de protestes.	Directe
U60.01	22.09.17	Sortida en llibertat provisional dels detinguts.	Notícia
U60.02	22.09.17	Es diu què està preparant Fiscalia.	Notícia
U60.03	22.09.17	Anàlisi del que descriu la Fiscalia en la denúncia.	Notícia-Anàlisi
U60.04	22.09.17	Es veuen combois circulant per Catalunya.	Notícia
U60.05	22.09.17	Ja han sortit tots els empresonats el dia 20-S.	Reportatge
U60.06	22.09.17	Acaben la festa per celebrar llibertat detinguts.	Notícia
U60.07	22.09.17	ANC buida el seu material de campanya.	Notícia
U60.08	22.09.17	Membres extrema dreta van a seu ANC.	Notícia
U60.09	22.09.17	Milers estudiants es concentren a Plaça Universitat.	Notícia
U60.10	22.09.17	Advertència de Millo a directors de centres per votar.	Notícia
U60.11	22.09.17	Guàrdia Civil ordena tancar web Generalitat.	Notícia
U60.12	22.09.17	Cessen del càrrec membres organització referèndum.	Notícia
U60.13	22.09.17	Partits pro-consulta continuen actes campanya.	Notícia
U60.14	22.09.17	Anunci PdeCat.	Notícia
U60.15	22.09.17	Campanya ERC.	Notícia

U60.16	22.09.17	Campanya Podem.	Notícia
U60.17	22.09.17	Revista "The Economists" diu que governs han de negociar.	Notícia
U60.18	22.09.17	Eurodiputats diuen que govern espanyol pari repressió.	Notícia
U60.19	22.09.17	Audiència Provincial Madrid tanca líder Falange acte Madrid.	Notícia
U60.20	22.09.17	Reacció Puigdemont a l'anunci de Fiscalia que vol obrir causa sedició.	Directe
Referèndum 1-O			
U61.01	29.09.17	Comunicat dels Mossos d'Esquadra per actuacions 1-O.	Notícia
U61.02	29.09.17	Entren varies persones dins a una escola de Barcelona.	Notícia+Reportatge
U61.03	29.09.17	Ministeri d'Educació diu que els directors poden tenir responsabilitats	Notícia
U61.04	29.09.17	Generalitat diu que es querellarà contra Fiscalia.	Notícia
U61.05	29.09.17	Mostren el cens que pot anar a votar.	Notícia
U61.06	29.09.17	Govern català anunciarà resultats a una seu de Mediapro.	Notícia
U61.07	29.09.17	Guàrdia Civil registrava comptes Generalitat.	Notícia
U61.08	29.09.17	AEPD diu que no multarà a ningú de les meses.	Notícia
U61.09	29.09.17	Cas de citació d'uns membres de la mesa.	Reportatge
U61.10	29.09.17	Acte final de la campanya del referèndum.	Notícia
U61.11	29.09.17	Reportatge de gent que ha vingut a l'acte de suport al sí.	Reportatge
U61.12	29.09.17	Sorpresa de Lluís Llach que ha pujat a l'escenari.	Notícia
U61.13	29.09.17	Acte de Cs amb el lema "no ens callaran".	Notícia
U61.14	29.09.17	Reaccions des de Madrid, fan advertiments de què no hi haurà referèndum i	Notícia
U61.15	29.09.17	Madrid ple de banderes.	Notícia
U61.16	29.09.17	Restricció espai aeri a Barcelona.	Notícia
U61.17	29.09.17	Mobilització de tractors a Barcelona a favor del referèndum.	Notícia
U61.18	29.09.17	Serveis mínims per la vaga de dimarts.	Notícia
U61.19	29.09.17	A Tallinn s'han reunit dirigents europeus i recolzen Mariano Rajoy.	Notícia
U61.20	29.09.17	Salmon ha parlat sobre el referèndum català.	Notícia
U61.21	29.09.17	Desvelen el secret d'on estaven amagades les urnes.	Contraportada
U61.22	29.09.17	Marató activitats a col·legis electorals.	Reportatge
U61.23	29.09.17	S'acaba l'acte unitari.	Notícia
U62.01	30.09.17	Expliquen que hi ha escoles i centres ocupats per garantir que es pot votar.	Notícia
U62.02	30.09.17	Cas d'una escola de Barcelona que els Mossos d'Esquadra han tancat.	Reportatge
U62.03	30.09.17	Policia Nacional intervé una escola de Tarragona.	Reportatge
U62.04	30.09.17	Parlen d'un lloc clau a protegir a Girona.	Reportatge
U62.05	30.09.17	Tractorada a un poble petit de Lleida.	Reportatge
U62.06	30.09.17	Sopar de Germanor a Bellver de Cerdanya.	Reportatge
U62.07	30.09.17	Anuncien compareixença de govern espanyol i comunicat de tancament de	Notícia
U62.08	30.09.17	Ensenyen registre i declaracions portaveu govern català i espanyol.	Notícia
U62.09	30.09.17	L'advocat denuncia indefensió.	Notícia
U62.10	30.09.17	Manifestants a plaça ajuntament de Barcelona a favor unitat Espanya.	Notícia
U62.11	30.09.17	Manifestació en suport del referèndum.	Notícia
U62.12	30.09.17	Denúncia a consellera Ensenyament per part d'Inés Arrimadas.	Notícia
U62.13	30.09.17	Pedro Sánchez demana que no es voti.	Notícia
U63.01	01.10.17	Compareixença Albert Rivera per valorar situació dia referèndum.	Comapareixença
U63.02	01.10.17	Compareixença Joan Tardà.	Comapareixença
U63.03	01.10.17	Compareixença Xavier Domènech.	Comapareixença
U63.04	01.10.17	Entrevista a Xavier García Albiol.	Entrevista
U63.05	01.10.17	Actualització de què es diu a les xarxes socials.	Notícia
U63.06	01.10.17	Connexió a Barcelona.	Crònica
U63.07	01.10.17	Entrevista a Inés Arrimadas.	Entrevista
U63.08	01.10.17	Connexió a Plaça Catalunya per saber novetats.	Directe
U63.09	01.10.17	Intervé Maria Senserrich, PdeCAT.	Debat plató
U63.10	01.10.17	Intervé Ester Capella, ERC.	Debat plató

U63.11	01.10.17	Connexió a Plaça Catalunya per saber novetats.	Directe
U63.12	01.10.17	Intervé Eva Granados, PSC.	Debat plató
U63.13	01.10.17	Intervé Marc Parés, Catalunya En Comú.	Debat plató
U63.14	01.10.17	Connexió a Barcelona per veure cassolada.	Directe
U63.15	01.10.17	Intervé Eulàlia Reguant, CUP.	Debat plató
U63.16	01.10.17	Compareixença Quim Arrufat, CUP.	Comapareixença
U63.17	01.10.17	Compareixença Marta Pascal, PdeCAT.	Comapareixença
U63.18	01.10.17	Intervé Eva Granados, PSC.	Debat plató
U63.19	01.10.17	Intervé Maria Senserrich, PdeCAT.	Debat plató
U63.20	01.10.17	Actualització ferits arran de referèndum.	Notícia
U63.21	01.10.17	Intervé Marc Parés, Catalunya En Comú.	Debat plató
U63.22	01.10.17	Intervé Eulàlia Reguant, CUP.	Debat plató
U63.23	01.10.17	Intervé Ester Capella, ERC.	Debat plató
U63.24	01.10.17	Intervé Eva Granados, PSC.	Debat plató
U63.25	01.10.17	S'anuncia vaga general "aturada de país".	Notícia
U63.26	01.10.17	Intervé Eva Granados, PSC.	Debat plató
U63.27	01.10.17	Intervé Marc Parés, Catalunya En Comú.	Debat plató
U63.28	01.10.17	Intervé Ester Capella, ERC.	Debat plató
U63.29	01.10.17	Declaració institucional de Carles Puigdemont.	Directe
U63.30	01.10.17	Entrevista a Jordi Sánchez i Jordi Cuixart.	Directe
U63.31	01.10.17	Connexió directe amb Tarragona.	Directe
U63.32	01.10.17	Intervé Maria Senserrich, PdeCAT.	Debat plató
U63.33	01.10.17	Intervé Eulàlia Reguant, CUP.	Debat plató
U64.01	02.10.17		Notícia
U64.02	02.10.17		Notícia
U64.03	02.10.17		Notícia amb Connexió
U64.04	02.10.17	Petició de fer d'observadors internacionals.	Notícia
U64.05	02.10.17	Suport del president francès Macron a unitat d'Espanya.	Notícia
U64.06	02.10.17	Imatge d'unitat de polítics.	Notícia
U64.07	02.10.17	Manifestacions d'universitaris.	Notícia
U64.08	02.10.17	Concentració a Via Laietana davant prefectura de la Policia.	Notícia
U64.09	02.10.17	Anunci de diferents interessos a l'aturada de país.	Notícia
U64.10	02.10.17	Món cultura es suma a l'aturada.	Notícia
U64.11	02.10.17	Ensenyen noves imatges que circulen per les xarxes.	Notícia
U64.12	02.10.17	Casos de violència policial.	Reportatge
U64.13	02.10.17	Dades ferits segons Ministre Interior.	Notícia
U64.14	02.10.17	Per què van fer intervencions més dures a pobles petits.	Reportatge
U64.15	02.10.17	Imatges càrregues gravades des d'un policia.	Notícia
U64.16	02.10.17	Expliquen què ha passat entre veïns i policia.	Notícia amb Connexió
U64.17	02.10.17	A varis llocs protestes contra policia.	Notícia
U64.18	02.10.17	Fotografia de suport a la policia.	Notícia
U64.19	02.10.17	Concentració Aiguaviva contra repressió.	Notícia
U64.20	02.10.17	Càlcul desperfectes de centres educatius.	Notícia
U64.21	02.10.17	Tensions als mercats com la borsa espanyola.	Notícia
U64.22	02.10.17	Revisió observadors internacionals.	Notícia
U64.23	02.10.17	Peripècies i estratègies per votar.	Reportatge
U64.24	02.10.17	Com van protegir urnes a diferents llocs.	Reportatge
U65.01	03.10.17	Imatges sense so.	Notícia
U65.02	03.10.17	Explica intervenció Rei.	Notícia
U65.03	03.10.17	Manifestacions que hi han hagut durant el dia.	Notícia
U65.04	03.10.17	Declaracions de representants polítics independentistes a les manifestacions.	Notícia
U65.05	03.10.17	Manifestació a Girona.	Notícia

U65.06	03.10.17	Manifestació a Lleida.	Notícia
U65.07	03.10.17	Manifestació a Tarragona.	Notícia
U65.08	03.10.17	Saber situació concentració a la nit.	Directe
U65.09	03.10.17	Manifestació a favor de la unitat d'Espanya.	Notícia
U65.10	03.10.17	Expliquen concentracions arran de l'aturada de país.	Notícia
U65.11	03.10.17	Imatges de carteres col·lapsades per la jornada de protesta.	Notícia
U65.12	03.10.17	Protestes varies a Barcelona.	Notícia
U65.13	03.10.17	Declaracions representants polítics, com Colau.	Notícia
U65.14	03.10.17	Cassolades a diferents llocs de Catalunya mentre parla Rei.	Notícia
U65.15	03.10.17	Ministeri ha dit que descomptarà de la nòmina.	Notícia
U65.16	03.10.17	Seguiment des de les empreses, transport, etc.	Notícia
U65.17	03.10.17	Fiscal dóna el seu parer sobre la valoració dels fets.	Notícia
U65.18	03.10.17	Possible delictes d'odi i un altre cas de Pineda de Mar.	Notícia
U65.19	03.10.17	Albiol ha anat a donar suport al cos de Policia Nacional.	Notícia
U65.20	03.10.17	S'allarga l'estada de Policia Nacional a Catalunya.	Notícia
U65.21	03.10.17	Zoido diu que govern català és qui fomenta odi.	Notícia
U65.22	03.10.17	Sánchez i Rajoy recolzen forces seguretat però socialistes diuen que és la	Notícia
U65.23	03.10.17	ERC presentarà querella a Rafael Hernando per unes declaracions.	Notícia
U65.24	03.10.17	Representats polítics valoren el missatge de la corona espanyola.	Notícia
U65.25	03.10.17	Manifestació francesos que demanen república catalana.	Notícia
U65.26	03.10.17	S'han referit a tema català des d'Estats Units.	Notícia
U65.27	03.10.17	Dimissió director teatre per solidaritzar-se amb fets de Catalunya.	Notícia
U65.28	03.10.17	Guàrdia Urbana, agraïments i rumors falsos.	Notícia

Apèndix 7. Durada de les notícies del Procés per cada informatiu (2014-2017)

En la següent taula es mostra la durada de les notícies en minuts, la durada de cada programa informatiu i la proporció percentual del conjunt de notícies sobre el Procés dins el total del *Telenotícies*.

Esdeveniment	Dia	Nombre notícies	Durada peça (minuts)	Durada TN (minuts)	Durada peça dins TN (%)
Període 9-N					
Anunci consulta 9-N	11.12.13	3	4,05	36,67	11,05
	12.12.13	19	28,10	42,00	66,90
	13.12.13	6	9,27	37,13	24,96
	14.12.13	3	5,50	0,00	15,35
	15.12.13	2	2,33	0,00	6,13
Manifestació 11-S 2014	09.09.14	1	3,23	39,40	8,21
	10.09.14	5	7,65	35,92	21,30
	11.09.14	17	35,43	45,75	77,45
	12.09.14	6	8,83	39,33	22,46
	13.09.14	3	4,57	38,67	11,81
Aprovació llei consultes	17.09.14	2	5,45	37,00	14,73
	18.09.14	0	0,00	0,00	0,00
	19.09.14	6	17,88	43,33	41,27
	20.09.14	2	3,75	43,37	8,65
	21.09.14	6	6,40	41,83	15,30
Decret convocatòria consulta	25.09.14	4	6,30	39,57	15,92
	26.09.14	2	1,07	40,08	2,66
	27.09.14	11	21,90	52,67	41,58
Suspensió cautelar	28.09.14	3	6,00	39,27	15,28
	29.09.14	6	12,92	37,37	34,57
	30.09.14	6	9,53	23,03	41,39
	01.10.14	4	7,18	39,50	18,19
Nova forma consulta	12.10.14	2	2,17	40,75	5,32
	13.10.14	2	4,97	38,63	12,86
	14.10.14	13	18,42	43,63	42,21
	15.10.14	5	9,88	35,92	27,52
	16.10.14	2	1,90	40,27	4,72
Impugnació consulta	02.11.14	1	2,13	25,30	8,43
	03.11.14	7	17,17	40,90	41,97
	04.11.14	3	1,92	3,00	63,89
	05.11.14	6	17,32	41,83	41,39
	06.11.14	4	5,87	36,55	16,05
Consulta 9-N	07.11.14	7	17,58	39,37	44,67
	08.11.14	10	13,68	38,00	36,01
	09.11.14	16	25,50	44,28	57,58
	10.11.14	13	25,77	47,33	54,44
	11.11.14	6	10,97	38,83	28,24
Període 1-O					
Anunci referèndum	26.09.16	0	0,00	0,00	0,00
	27.09.16	1	0,92	17,67	5,19
	28.09.16	4	7,75	33,88	22,87
	29.09.16	4	7,33	38,23	19,18
	30.09.16	1	0,93	34,87	2,68
	07.06.17	3	2,22	43,70	5,07

Anunci data i pregunta	08.06.17	1	2,42	42,58	5,68
	09.06.17	14	15,07	43,87	34,35
	10.06.17	6	6,83	36,83	18,55
	11.06.17	6	10,08	38,30	26,33
Aprovació llei referèndum	04.09.17	4	6,85	42,87	15,98
	05.09.17	7	14,00	43,05	32,52
	06.09.17	/	0,00	0,00	100,00
Suspensió convocatòria	07.09.17	14	36,37	74,47	48,84
Querella contra Puigdemont	08.09.17	15	17,88	43,33	41,27
	09.09.17	10	13,42	37,00	36,26
Manifestació 11-S 2017	10.09.17	6	7,43	43,33	17,15
	11.09.17	18	40,57	65,48	61,95
	12.09.17	6	8,73	18,00	48,52
	13.09.17	14	14,93	38,75	38,54
Registres 20-S	18.09.17	10	12,72	39,50	32,19
	19.09.17	15	23,87	49,47	48,25
	20.09.17	38	86,70	98,92	87,65
	21.09.17	21	37,10	58,00	63,97
	22.09.17	20	20,90	42,93	48,68
Referèndum 1-O	29.09.17	23	34,72	53,12	65,36
	30.09.17	13	26,70	44,92	59,44
	01.10.17	33	101,80	101,80	100,00
	02.10.17	25	43,60	62,47	69,80
	03.10.17	28	55,53	55,53	100,00

Apèndix 8. Llistat de fonts periodístiques dels informatius de TV3 (2014-2017)

En aquesta taula es fa constar el nom de totes les fonts que s'han identificat en les unitats d'anàlisi. Correspon a l'apartat de resultats 6.2.2.

Data	Codi unitat	Nom de la font	Tipologia		Total notícia	Total TN
			Font política	Font no política		
PERÍODE 9-N						
Anunci consulta						
11.12.13	U1.01	Oriol Junqueras, Durán i Lleida, Joan Herrera	3	0	3	6
	U1.02	Alicia Sánchez Camacho, Francesc Homs	2	0	2	
	U1.03	Alicia Sánchez Camacho	1	0	1	
12.12.13	U2.01	/	/	/	0	22
	U2.02	Artur Mas, Oriol Junqueras, Quim Arrufat, Joan Herrera, Ramon Espadaler, Jordi Turull	6	0	6	
	U2.03	Mariano Rajoy, Herman van Rompuy	2	0	2	
	U2.04	Rubalcaba,	1	0	1	
	U2.05	Pere Navarro,	1	0	1	
	U2.06	Durán i Lleida	1	0	1	
	U2.07	Oriol Junqueras, Alfred Bosch	2	0	2	
	U2.08	Alícia Sánchez-Camacho	1	0	1	
	U2.09	Jordi Cañas	1	0	1	
	U2.10	Núria de Gispert	1	0	1	
	U2.11	/	/	/	0	
	U2.12	Carne Forcadell, Josep M. Vila d'Abadal, Muriel Casals	0	3	3	
	U2.13	Joaquim Gay de Montellà	0	1	1	
	U2.14	Josu Erkoreka	1	0	1	
	U2.15	/	/	/	0	
	U2.16	/	/	/	0	
U2.17	/	/	/	0		
U2.18	/	/	/	0		
U2.19	Francesc Homs	1	0	1		
13.12.13	U3.01	Josep Rull, Duran i Lleida, Dolors Camats, Oriol Junqueras, Pere Navarro, Joan Ignasi Elena, Alícia Sánchez-Camacho, Albert Rivera	8	0	8	12
	U3.02	/	/	/	0	
	U3.03	Soraya Sáenz de Santamaria, Elena Valenciano	2	0	2	
	U3.04	Artur Mas	1	0	1	
	U3.05	Viviane Reding	1	0	1	
	U3.06	/	/	/	0	
14.12.13	U4.01	Oriol Junqueras	1	0	1	8
	U4.02	PSC, CiU, ICV, Alícia Sánchez-Camacho, Albert Rivera	5	0	5	
	U4.03	Mariano Rajoy, Alfredo Pérez Rubalcaba	2	0	2	
15.12.13	U5.01	Pere Navarro	1	0	1	2
	U5.02	Andreu Mas-Colell	1	0	1	
TOTAL			46	4	50	50
Manifestació 11-S (III)						
09.09.14	U6.01	Oriol Junqueras, CiU, ERC, PP, PSC, UDC, Cs	7	0	7	7
10.09.14	U7.01	Artur Mas	1	0	1	10
	U7.02	/	/	/	0	
	U7.03	/	/	/	0	
	U7.04	/	/	/	0	
	U7.05	CiU, Mariano Rajoy	2	0	2	
11.09.14	U8.01	Carne Forcadell, Muriel Casals, Josep Maria Vila d'Abadal, Testimonis anònims mani	0	4	4	27
	U8.02	Voluntaris manifestació, Manifestants anònims	0	2	2	
	U8.03	Josep Rull, Marina Geli, Josep Vendrell (ICV-EUiA), Oriol Junqueras, David Fernández, Fernando Barrena (representant Bildu)	6	0	6	
	U8.04	Artur Mas, Carne Forcadell	1	1	2	
	U8.05	/	/	/	0	
	U8.06	Família manifestants	0	1	1	
	U8.07	Societat Civil Catalana, Alícia Sánchez-Camacho, Ramon de Veciana, Albert Rivera, Carne Chacón	3	2	5	
	U8.08	/	/	/	0	
	U8.09	PP	1	0	1	
	U8.10	Francesc Homs	1	0	1	
	U8.11	/	/	/	0	
	U8.12	Agències informació	0	1	1	
	U8.13	Premsa francesa	0	1	1	

	U8.14	Prensa nord-americana	0	1	1	
	U8.15	Prensa escocesa	0	1	1	
	U8.16	Alex Salmond	1	0	1	
	U8.17	/	/	/	0	
12.09.14	U9.01	Pare Mateu (Convent), Cambrer, Manifestant anònim, Manifestant anònim, Manifestant anònim	0	5	5	13
	U9.02	ANC, Carme Forcadell	0	2	2	
	U9.03	Artur Mas, Govern espanyol, PP, PSOE	4	0	4	
	U9.04	José Antonio Monago (presi Extremadura)	1	0	1	
	U9.05	Eduardo Torres-Dulce (fiscal general de l'Estat)	0	1	1	
	U9.06	/	/	/	0	
13.09.14	U10.01	Pedro Sánchez	1	0	1	4
	U10.02	CiU, ERC, Carme Forcadell	2	1	3	
	U10.03	/	/	/	0	
TOTAL			31	23	54	61
Aprovació llei						
17.09.14	U11.01	Joan Ignasi Elena, Maurici Lucena, Marta Rovira, Isabel Vallet, Enric Millo, Mercè Jou	6	0	6	11
	U11.02	Mariano Rajoy, Aitor Esteban, Jose M. Gacia Margallo, Soraya Sáenz de Santamaría, Pere Macias	5	0	5	
18.09.14	/	/	/	/	0	0
19.09.14	U12.01	Josep Rull, Gemma Calvet, Ferran Pedret, Dolors Camats, Quim Arrufat, Santi Rodríguez, Albert Rivera, Artur Mas	8	0	8	16
	U12.02	Testimoni anònim, Muriel Casals, Joan Carles Gallego, Josep Maria Alvarez	0	4	4	
	U12.03	/	/	/	0	
	U12.04	Eugeni Gay	0	1	1	
	U12.05	/	/	/	0	
	U12.06	Artur Mas, Mariano Rajoy, Pedro Sánchez	3	0	3	
20.09.14	U13.01	Marta Rovira, CUP, David Fernández, Mercè Conesa (CDC), Joan Herrera, Joana Ortega	6	0	6	7
	U13.02	Soraya Sáenz de Santamaría	1	0	1	
21.09.14	U14.01	Artur Mas	1	0	1	6
	U14.02	Josep Maria Renui (professor ciències polítiques)	0	1	1	
	U14.03	Alicia Sánchez-Camacho	1	0	1	
	U14.04	Ramon Espadaler	1	0	1	
	U14.05	Miquel Iceta, Pedro Sánchez	2	0	2	
	U14.06	/	/	/	0	
TOTAL			34	6	40	40
Decret convocatòria						
25.09.14	U15.01	Artur Mas	1	0	1	4
	U15.02	Soraya Sáenz de Santamaría	1	0	1	
	U15.03	/	/	/	0	
	U15.04	José María Mena (ex fiscal de l'Estat), Ferran Requejo (catedràtic ciència política)	0	2	2	
26.09.14	U16.01	/	/	/	0	0
	U16.02	/	/	/	0	
27.09.14	U17.01	Artur Mas	1	0	1	24
	U17.02	Artur Mas	1	0	1	
	U17.03	/	/	/	0	
	U17.04	Josep Maria Vilajosana (catedràtic filosofia del dret), Xavier Arbós (catedràtic dret constitucional UB)	0	2	2	
	U17.05	Soraya Sáenz de Santamaría, Antonio Hernando (PSOE)	2	0	2	
	U17.06	Oriol Junqueras, Dolors Camats (ICV-EUiA), David Fernández, Josep Rull (CDC), Ramon Espadaler (UDC)	5	0	5	
	U17.07	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3 indepe, Muriel Casals, Carme Forcadell	0	5	5	
	U17.08	Testimoni 1 independentista, Testimoni 2 independentista, Testimoni 3 unionista, Testimoni 4 independentista, Testimoni 5 independentista, Testimoni 6 independentista, Testimoni 7 independentista	0	7	7	
	U17.09	/	/	/	0	
	U17.10	/	/	/	0	
	U17.11	ERC	1	0	1	
28.09.14	U18.01	Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón (membre Consell d'Estat), Artur Mas	1	1	2	7
	U18.02	Joana Ortega	1	0	1	
	U18.03	PNB, CDC, Andoni Ortuzar (PNB), Iñigo Urkullu (lehendakari)	4	0	4	
TOTAL			18	17	35	35
Suspensió cautelar						
29.09.14	U19.01	/	/	/	0	3
	U19.02	Mariano Rajoy	1	0	1	
	U19.03	Artur Mas	1	0	1	
	U19.04	Josep Maria Martí (director programa Parlament)	0	1	1	
	U19.05	/	/	/	0	
	U19.06	/	/	/	0	

30.09.14	U20.01	Soraya Sáenz de Santamaría, Govern català, Mariano Rajoy, Francesc Homs, Josep Rull, Joan Josep Nuet, Quim Arrufat, Carme Forcadell, Muriel Casals	7	2	9	20
	U20.02	/	/	/	0	
	U20.03	Francesc Homs	1	0	1	
	U20.04	Mariano Rajoy, Josep Lluís Cleries (CiU)	2	0	2	
	U20.05	Maurici Lucena (PSC), Enric Millo (PPC), Carina Mejías (Cs), PP, Cs	5	0	5	
	U20.06	Àngel Ros (alcalde Lleida), Antoni Postius (CiU), Marta Camps (PSC)	3	0	3	
01.10.14	U21.01	Artur Mas, Oriol Junqueras, Joan Herrera (ICV-EUiA), Alícia Sánchez-Camacho	4	0	4	9
	U21.02	Enric Millo, Albert Rivera (Cs), David Fernández, Gemma Calvet (ERC), Jordi Turull (CiU)	5	0	5	
	U21.03	/	/	/	0	
	U21.04	/	/	/	0	
TOTAL			29	3	32	32
Nova forma consulta						
12.10.14	U22.01	/	/	/	0	0
	U22.02	/	/	/	0	
13.10.14	U23.01	/	/	/	0	1
	U23.02	Josep Maria Martí	0	1	1	
14.10.14	U24.01	Artur Mas	1	0	1	20
	U24.02	Oriol Junqueras	1	0	1	
	U24.03	Josep Rull (CDC)	1	0	1	
	U24.04	Ramon Espadaler (UDC)	1	0	1	
	U24.05	Duran i Lleida	1	0	1	
	U24.06	Joan Herrera	1	0	1	
	U24.07	Quim Arrufat	1	0	1	
	U24.08	Miquel Iceta (PSC), Alícia Sánchez-Camacho, Albert Rivera	3	0	3	
	U24.09	Artur Mas	1	0	1	
	U24.10	/	/	/	0	
	U24.11	Carme Forcadell, Muriel Casals, Josep M. Vila d'Abadal	0	3	3	
	U24.12	Mariano Rajoy, Artur Mas, Soraya Sáenz de Santamaría	3	0	3	
	U24.13	Pedro Sánchez, Rosa Díez (UPyD), Aitor Esteban (PNB)	3	0	3	
15.10.14	U25.01	Artur Mas, Oriol Junqueras, Joan Herrera, Quim Arrufat, Albert Rivera, Alícia Sánchez-Camacho	6	0	6	11
	U25.02	Josep Antoni Duran i Lleida, Miquel Iceta	2	0	2	
	U25.03	Marta Rovira	1	0	1	
	U25.04	/	/	/	0	
	U25.05	Mariano Rajoy, Pedro Sánchez	2	0	2	
16.10.14	U26.01	Carme Forcadell, Francesc Homs	1	1	2	2
	U26.02	/	/	/	0	
TOTAL			29	5	34	34
Impugnació consulta						
02.11.14	U27.01	Santiago Vidal (magistrat Audiència Provincial Barcelona), Joan Rigol, Carme Forcadell	0	3	3	3
03.11.14	U28.01	Víctor Grifols (empresari), Francesc Homs	1	1	2	19
	U28.02	Tribunal Constitucional, Mariano Rajoy	1	1	2	
	U28.03	Coordinador ICV (Joan Herrera)	1	0	1	
	U28.04	/	/	/	0	
	U28.05	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6, Testimoni 7, Testimoni 8, Testimoni 9, Testimoni 11, Testimoni 12	0	12	12	
	U28.06	Johan Cruyff, Artur Mas	1	1	2	
	U28.07	/	/	/	0	
04.11.14	U29.01	Francesc Homs	1	0	1	2
	U29.02	/	/	/	0	
	U29.03	Soraya Sáenz de Santamaría	1	0	1	
05.11.14	U30.01	Artur Mas	1	0	1	9
	U30.02	Jorge Fernández Díaz, Valentí Anadón (Sindicat Autònom de Policia - UGT)	1	1	2	
	U30.03	Núria de Gispert (presidenta), Jordi Turull, Oriol Junqueras, Dolors Camats	4	0	4	
	U30.04	/	/	/	0	
	U30.05	Xavier Trias	1	0	1	
	U30.06	Oriol Junqueras	1	0	1	
06.11.14	U31.01	Document Tribunal, Rafael Catalá (ministre justícia)	1	1	2	5
	U31.02	Josep Rull, Oriol Junqueras, Joan Herrera	3	0	3	
	U31.03	/	/	/	0	
	U31.04	/	/	/	0	
TOTAL			18	20	38	38
Consulta 9-N						
07.11.14	U32.01	Testimonis carrer, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5	0	5	5	9
	U32.02	Joan Rigol	1	0	1	
	U32.03	Soraya Sáenz de Santamaría	1	0	1	
	U32.04	/	/	/	0	

	U32.05	/	/	/	0	
	U32.06	Juan María Atutxa (expressi Parlament Basc)	1	0	1	
	U32.07	Josep Rull (CiU)	1	0	1	
08.11.14	U33.01	Artur Mas	1	0	1	11
	U33.02	Fiscalia de l'Estat	0	1	1	
	U33.03	Mariano Rajoy	1	0	1	
	U33.04	Partits pro consulta, Jordi Turull (CDC), Marta Rovira, Antoni Castellà (UDC), Jaume Bosch (ICV-EUiA), Marc Barnoles (CUP)	6	0	6	
	U33.05	/	/	/	0	
	U33.06	/	/	/	0	
	U33.07	Rafael Arenas (responsable àrea jurídica Societat Civil Catalana)	0	1	1	
	U33.08	/	/	/	0	
	U33.09	Ian Duncan (portaveu observadors internacionals 9N)	0	1	1	
	U33.10	/	/	/	0	
09.11.14	U34.01	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Joana Ortega	1	5	6	45
	U34.02	Artur Mas	1	0	1	
	U34.03	Artur Mas	1	0	1	
	U34.04	Oriol Junqueras, Mercè Conesa (CDC), Montserrat Surroca, Josep Vendrell (ICV), Joan Mena (EUiA), Isabel Vallet (CUP)	6	0	6	
	U34.05	/	/	/	0	
	U34.06	Alícia Sánchez Camacho, Albert Rivera	2	0	2	
	U34.07	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6, Testimoni 7	0	7	7	
	U34.08	Testimoni 1, Testimoni 2	0	2	2	
	U34.09	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3	0	3	3	
	U34.10	Testimoni 1	0	1	1	
	U34.11	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6	0	6	6	
	U34.12	Rafael Catalá (ministre justícia)	1	0	1	
	U34.13	/	/	/	0	
	U34.14	Marcel Mauri, Jaume Marfany	0	2	2	
	U34.15	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6, Testimoni 7	0	7	7	
	U34.16	/	/	/	0	
10.11.14	U35.01	Artur Mas, Ramon Espadaler (CiU), Duran i Lleida, Marta Rovira, David Fernández, Marta Rovira, Joan Herrera	7	0	7	32
	U35.02	Pedro Sánchez (PSOE), Miquel Iceta	2	0	2	
	U35.03	Alícia Sánchez Camacho, Albert Rivera	2	0	2	
	U35.04	María Dolores de Cospedal (secretaria general PP), Esteban González Pons (PP)	2	0	2	
	U35.05	/	/	/	0	
	U35.06	/	/	/	0	
	U35.07	Ramon Espadaler (secretari general CiU)	1	0	1	
	U35.08	/	/	/	0	
	U35.09	Jordi Sauret (sociòleg)	0	1	1	
	U35.10	/	/	/	0	
	U35.11	Testimoni - voluntària 1, Testimoni - voluntari 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5	0	5	5	
	U35.12	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6	0	6	6	
	U35.13	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Rafael Moyano (vicedirector El Mundo), Testimoni 5	0	6	6	
11.11.14	U36.01	Artur Mas	1	0	1	9
	U36.02	Marta Rovira, Quim Arrufat (CUP), Joan Herrera, Maurici Lucena (PSC)	4	0	4	
	U36.03	Soraya Saéz de Santamaría, Josep Lluís Cleries (CiU)	2	0	2	
	U36.04	Eduardo Torres-Dulce (fiscal general de l'Estat)	0	1	1	
	U36.05	Carlos Lesmes (president Consell General del Poder Judicial)	0	1	1	
	U36.06	/	/	/	0	
TOTAL			45	61	106	106
PERÍODE 1-O						
Anunci de la convocatòria d'un referèndum						
27.09.16	U37.01	Carles Mundó (conseller Justícia)	1	0	1	1
28.09.16	U38.01	Carles Puigdemont	1	0	1	11
	U38.02	Anna Gabriel, Joan Coscubiela (CSQP), Fernando de Páramo (Cs), Eva Granados (PSC), Enric Millo (PPC), Marta Rovira (Junts pel Sí)	6	0	6	
	U38.03	Carles Puigdemont, Jordi Sánchez (ANC), Jordi Cuixart (Òmnium), Artur Mas	2	2	4	
	U38.04	/	/	/	0	
29.09.16	U39.01	CUP, Carles Puigdemont, Anna Gabriel	3	0	3	12
	U39.02	Carles Puigdemont, CUP, Anna Gabriel, Jordi Turull	4	0	4	
	U39.03	Carles Puigdemont, Xavier García Albiol, Inés Arrimadas, Miquel Iceta, Lluís Rabell	5	0	5	
	U39.04	/	/	/	0	
30.09.16	U40.01	Mariano Rajoy	1	0	1	1

		TOTAL	23	2	25	25
Anunci data i pregunta						
07.06.17	U41.01	Carles Puigdemont	1	0	1	2
	U41.02	/	/	/	0	
	U41.03	Soraya Sáez de Santamaría	1	0	1	
08.06.17	U42.01	Carles Puigdemont, Neus Munté, Rafael Catalá, Inés Arrimadas, Josep Guardiola	4	1	5	5
09.06.17	U43.01	Carles Puigdemont, Oriol Junqueras	2	0	2	24
	U43.02	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U43.03	Govern espanyol, Íñigo Méndez de Vigo	2	0	2	
	U43.04	Núria Gibert (portaveu secretariat nacional CUP)	1	0	1	
	U43.05	Joan Coscubiela (CSQP)	1	0	1	
	U43.06	/	/	/	0	
	U43.07	Albert Rivera, Miquel Iceta, Xavier García Albiol (PPC)	3	0	3	
	U43.08	Jordi Sànchez, Jordi Cuixart	2	0	2	
	U43.09	/	/	/	0	
	U43.10	Íñigo Urkullu	1	0	1	
	U43.11	Marta Rovira	1	0	1	
	U43.12	Luis Arroyo (assessor comunicació), Xavier Peytibi (consultor comunicació política), George Lakoff (escriptor i comunicador), Víctor Alonso (director)	0	4	4	
	U43.13	/	/	/	0	
	U43.14	Alexander Winterstein (portaveu Comissió Europea), New York Times, The Guardian, Le Monde, Corriere della Sera, Süddeutsche Zeitung	0	6	6	
10.06.17	U44.01	Carles Puigdemont	1	0	1	8
	U44.02	Íñigo Méndez de Vigo (portaveu govern espanyol)	1	0	1	
	U44.03	Pablo Iglesias	1	0	1	
	U44.04	Joan Josep Nuet (CsQP), Anna Simó (ERC), Artur Mas	3	0	3	
	U44.05	Jordi Cuixart, Zelai Nicolas (portaveu Gure Esku Dago)	0	2	2	
	U44.06	/	/	/	0	
11.06.17	U45.01	Josep Guardiola, Jordi Sànchez, Jordi Cuixart, Neus Lloveras (Presi AMI), Neus Munté (portaveu), Carme Forcadell, Marta Rovira, Marta Pascal, Eulàlia Reguant	5	4	9	20
	U45.02	Organitzadors, Guàrdia Urbana, Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3	0	5	5	
	U45.03	Pablo Casado (PP), Carlos Carrizosa (Cs)	2	0	2	
	U45.04	BBC, The Guardian, L'Equipe	3	0	3	
	U45.05	/	/	/	0	
	U45.06	Gerardo Pisarello (acalde accidental de Barcelona)	1	0	1	
TOTAL			37	22	59	59
Aprovació llei						
04.09.17	U46.01	Carles Puigdemont, Ahmed Galai (vicepresident lliga tunisiana drets humans), Oriol Junqueras (vicepresident govern i conseller d'Economia)	2	1	3	8
	U46.02	Mariano Rajoy, Pedro Sánchez (és citat com a FONT, secretari general PSOE), Albert Rivera	3	0	3	
	U46.03	Ada Colau (alcaldessa)	1	0	1	
	U46.04	Oriol Junqueras	1	0	1	
05.09.17	U47.01	Carles Puigdemont, Oriol Junqueras	2	0	2	15
	U47.02	Jordi Sànchez, Jordi Cuixart	0	2	2	
	U47.03	Mireia Boya (CUP-CC), Inés Arrimadas	2	0	2	
	U47.04	Joan Coscubiela (CSQP)	1	0	1	
	U47.05	Rei d'Espanya (Felip VI), José M. Maza (fiscal general de l'Estat), Carlos Lesmes (president Poder Judicial), Albert Rivera, Pedro Sánchez	2	3	5	
	U47.06	Marta Rovira	1	0	1	
	U47.07	Internauta (anònim), Xavier García Albiol	1	1	2	
06.09.17	U48.01	/	/	/	0	0
07.09.17	U49.01	/	/	/	0	20
	U49.02	José Manuel Maza (Fiscal General de l'Estat)	0	1	1	
	U49.03	Mariano Rajoy	1	0	1	
	U49.04	Albert Rivera	1	0	1	
	U49.05	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U49.06	/	/	/	0	
	U49.07	Anna Gabriel, Inés Arrimadas, Marta Ribas, Marc Solsona (alcalde de Mollerussa), Isaac Peraire (alcalde Prats Lluçanès), Neus Lloveras (presidenta AMI)	5	1	6	
	U49.08	Ada Colau, Jaume Collboni (PSC), Maria Rovira (CUP)	3	0	3	
	U49.09	Marta Rovira, Alejandro Fernández (diputats PPC), Carlos Carrizosa (Cs), Carme Forcadell, Marta Rovira	5	0	5	
	U49.10	Joan Coscubiela (CSQP)	1	0	1	
	U49.11	/	/	/	0	
	U49.12	/	/	/	0	
	U49.13	/	/	/	0	
	U49.14	Maties Serracant (Alcalde de Sabadell)	1	0	1	

Suspensió convocatòria						
08.09.17	U50.01	/	/	/	0	12
	U50.02	/	/	/	0	
	U50.03	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U50.04	Advocat Tomàs Gilabert (Indugraf)	0	1	1	
	U50.05	Josep Maria Piqué (ex propietari de Gràfiques Priorat)	0	1	1	
	U50.06	Gerardo Pisarello, Jaume Ciurana (portaveu Grup Demòcrata Ajuntament Bcn)	2	0	2	
	U50.07	Marta Madrenas (alcaldessa Girona), Àngel Ros (alcalde de Lleida), David Bote (alcalde Mataró)	3	0	3	
	U50.08	/	/	/	0	
	U50.09	/	/	/	0	
	U50.10	/	/	/	0	
	U50.11	/	/	/	0	
	U50.12	Íñigo Méndez de Vigo (portaveu govern espanyol)	1	0	1	
	U50.13	Cristóbal Montoro (ministre d'Hisenda i Funció Pública)	1	0	1	
	U50.14	Testimoni 1, Testimoni 2	0	2	2	
	U50.15	/	/	/	0	
TOTAL			42	13	55	55
Querella Puigdemont						
09.09.17	U51.01	Director El Vallenc, Advocat empresa, Testimoni ANC Valls, Albert Batet (alcalde)	1	3	4	12
	U51.02	/	/	/	0	
	U51.03	/	/	/	0	
	U51.04	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U51.05	Mariano Rajoy	1	0	1	
	U51.06	Pedro Sánchez	1	0	1	
	U51.07	Xavier Domènech (Catalunya en Comú)	1	0	1	
	U51.08	Albert Rivera	1	0	1	
	U51.09	Otegui (EH-Bildu)	1	0	1	
	U51.10	Albano Dante Fachin (Podem Catalunya), Gabriel Rufián	2	0	2	
Manifestació 11-S (VI)						
10.09.17	U52.01	Carles Puigdemont	1	0	1	1
	U52.02	/	/	/	0	
	U52.03	/	/	/	0	
	U52.04	/	/	/	0	
	U52.05	/	/	/	0	
	U52.06	/	/	/	0	
11.09.17	U53.01	/	/	/	0	70
	U53.02	/	/	/	0	
	U53.03	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6, Testimoni 7, Testimoni 8, Testimoni 9, Testimoni 10, Testimoni 11, Testimoni 12, Testimoni 13, Testimoni 14	0	14	14	
	U53.04	/	/	/	0	
	U53.05	Carles Puigdemont, Carme Forcadell	2	0	2	
	U53.06	Joan Rigol (expresident Parlament), Ernest Benach (expresident Parlament), Artur Mas (expresident), Marta Rovira, Mireia Boya (CUP), Gerardo Pisarello, Oriol Junqueras, Jordi Turull (conseller Presidència)	8	0	8	
	U53.07	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4 voluntari, Testimoni 5 voluntari, Testimoni 6 voluntari, Testimoni 7 voluntari	0	7	7	
	U53.08	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4 voluntari, Testimoni 5 voluntari, Testimoni 6 voluntari, Testimoni 7 voluntari	0	7	7	
	U53.09	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4	0	4	4	
	U53.10	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Testimoni 6, Testimoni 7, Testimoni 8, Testimoni 9, Testimoni 10, Testimoni 11	0	11	11	
	U53.11	Anna Gabriel	1	0	1	
	U53.12	Albert Rivera, Inés Arrimadas	2	0	2	
	U53.13	Ada Colau, Xavier Domènech, Pablo Iglesias	3	0	3	
	U53.14	Pablo Casado (portaveu PP)	1	0	1	
	U53.15	Testimoni 1, Vicente Castellanos (Alternativa Española), José Luis Martínez Almeida, José Antonio Zarzalejos (periodista El Confidencial)	1	3	4	
U53.16	/	/	/	0		
U53.17	/	/	/	0		
última	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Quim Masferrer, Jordi Sánchez, Jordi Cuixart	0	6	6		
12.09.17	U54.01	Jordi Turull (conseller de la Presidència)	1	0	1	6
	U54.02	Vincent Sanchís	0	1	1	
	U54.03	Cristóbal Montoro (Ministre d'Hisenda)	0	1	1	
	U54.04	Carme Forcadell (presidenta del Parlament)	1	0	1	
	U54.05	Josep Lluís Cleries (PDeCAT), Mariano Rajoy	2	0	2	
	U54.06	/	/	/	0	
U55.01	Jaume Palau (director general CDMON)	0	1	1		

13.09.17	U55.02	Marta Madrenas (alcaldessa Girona), Ramon Royes (alcalde Cervera), David Rodríguez (alcalde Solsona), Jordi Gaseni (alcalde Ametlla de Mar), Maties Serracant (alcalde Sabadell), Eudald Calvo (alcalde Argentona)	6	0	6	17
	U55.03	Neus Lloveras (presidenta AMI), Miquel Buch (president ACM)	0	2	2	
	U55.04	/	/	/	0	
	U55.05	/	/	/	0	
	U55.06	/	/	/	0	
	U55.07	/	/	/	0	
	U55.08	Mariano Rajoy, Felip VI	1	1	2	
	U55.09	Jordi Turull	1	0	1	
	U55.10	Artur Mas	1	0	1	
	U55.11	Anna Gabriel	1	0	1	
	U55.12	Sergi Blázquez (president de Drets)	0	1	1	
	U55.13	Luis de Guindos (ministre Economia, Indústria i Competitivitat), Kenny Jacobs (director Màrqueting Ryanair)	1	1	2	
	U55.14	/	/	/	0	
	TOTAL			43	63	
Registre conselleries						
18.09.17	U56.01	Pere Aragonès (Secretari d'Economia Generalitat)	0	1	1	15
	U56.02	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U56.03	Gabriel Rufián, Mireia Boya, Joan Giner (Podem)	3	0	3	
	U56.04	Carne Forcadell, Neus Lloveras, Miquel Buch	3	0	3	
	U56.05	Pablo Iglesias (Podem), Xavier Domènech, Marta Rovira (ERC), Marta Pascal	4	0	4	
	U56.06	/	/	/	0	
	U56.07	/	/	/	0	
	U56.08	Àngeles Ribes (grup municipal Ciutadans a Lleida)	1	0	1	
	U56.09	Anna Erra (alcaldessa de Vic), Mercè Conesa (alcaldessa Sant Cugat)	2	0	2	
	U56.10	/	/	/	0	
19.09.17	U57.01	Advocat (Jaume Sales)	0	1	1	24
	U57.02	/	/	/	0	
	U57.03	Albert Rivera, Meritxell Batet (PSOE), Jordi Xuclà (PDeCAT), Xavier Domènech, Ester Capella (ERC), Roberto Bermúdez (PP), Aitor Esteban (PNB)	7	0	7	
	U57.04	Oriol Junqueras, Rafael Catalá (ministre justícia), Soraya Sáenz de Santamaría (vicepresidenta)	3	0	3	
	U57.05	/	/	/	0	
	U57.06	Marc Solsona (alcalde Mollerussa), Carme Forcadell (presidenta), Testimoni 1 (vef Mollerussa), Testimoni 2, Testimoni 3 (vef Mollerussa)	3	2	5	
	U57.07	/	/	/	0	
	U57.08	Inés Arrimadas, Xavier García Albiol	2	0	2	
	U57.09	Oriol Junqueras	1	0	1	
	U57.10	Jaume Asens (Barcelona en Comú)	1	0	1	
	U57.11	/	/	/	0	
	U57.12	/	/	/	0	
	U57.13	Joaquim Bosch (magistrat i portaveu de Judges per a la Democràcia al País Valencià), Luis Rodríguez (president Associació Professional Magistratura Catalunya)	0	2	2	
U57.14	Jordi Cañas (exdiputat Ciutadans)	1	0	1		
U57.15	Marta Madrenas (alcaldessa Girona)	1	0	1		
20.09.17	U58.01	Jordi Cuixart, Jordi Sánchez	0	2	2	35
	U58.02	Mariano Rajoy (roda de premsa)	1	0	1	
	U58.03	Marta Pascal, Marta Rovira, Antoni Castellà	3	0	3	
	U58.04	Manifestant 1, Manifestant 2, Manifestant 3, Manifestant 4, Manifestant 5, Manifestant 6, Manifestant 7, Manifestant 8, Oriol Junqueras, Lluís Llach, Manifestant 9, Manifestant 10, Manifestant 11	1	12	13	
	U58.05	Carles Puigdemont, Carme Forcadell, Ada Colau	3	0	3	
	U58.06	Joan Tardà (ERC), Testimoni 1, Testimoni 2, Jordi Sánchez, Montserrat Muñoz (treballador del CTTI)	1	4	5	
	U58.07	Testimoni 1	0	1	1	
	U58.08	Anna Gabriel (CUP-CC), Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, David Fernández (militant CUP), Testimoni 4	2	4	6	
	U58.09	Alcalde Bigues i Riells (Joan Galiano)	1	0	1	
	U58.10	/				
	U58.11	/				
	U58.12	/				
	U58.13	/				
	U58.14	/				
	U58.15	/				
	U58.16	/				
	U58.17	/				
	U58.18	/				

	U59.01	/	/	/	0	
	U59.02	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U59.03	/	/	/	0	
	U59.04	Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4, Testimoni 5, Rogeli Montoliu (advocat de Vic), Testimoni 6, Testimoni 7	0	8	8	
	U59.05	/	/	/	0	
	U59.06	/	/	/	0	
	U59.07	Pau Furriol (propietari magatzem Bigues i Riells)	0	1	1	
	U59.08	/	/	/	0	
	U59.09	/	/	/	0	
	U59.10	Ministre d'Economia (Lluís de Guindos)	1	0	1	
21.09.17	U59.11	/	/	/	0	28
	U59.12	Primera ministra Escòcia (Nicola Sturgeon), The Guardian	1	1	2	
	U59.13	Alfonso Dastis (ministre d'Afers Exteriors i Cooperació)	1	0	1	
	U59.14	Portaveu Comissió Europea (Maragaritis Schinas)	1	0	1	
	U59.15	Mònica Terribas, Jordi Évole	0	2	2	
	U59.16	Jordi Vives (portaveu Universitats per la República), Testimoni 1, Testimoni 2, David Fernández (CUP), Joan Giner (Podem), Testimoni 3, Testimoni 4, Josep M. Terricabras (eurodiputat ERC), Neus Lloveras (presidenta AMI)	3	6	9	
	U59.17	/	/	/	0	
	U59.18	/	/	/	0	
	U59.19	/	/	/	0	
	U59.20	/	/	/	0	
	U59.21	Jordi Sànchez, Jordi Cuixart	0	2	2	
	U60.01	/	/	/	0	
	U60.02	/	/	/	0	
	U60.03	Josep Riba (advocat penalista i professor UAB)	0	1	1	
	U60.04	Íñigo Méndez de Vigo, Joaquim Forn	2	0	2	
	U60.05	Jordi Pina (advocat Pep Masoliver)	0	1	1	
	U60.06	Jordi Cuixart, Jordi Sànchez	0	2	2	
	U60.07	/	/	/	0	
	U60.08	/	/	/	0	
	U60.09	/	/	/	0	
	U60.10	/	/	/	0	
22.09.17	U60.11	Xavier García Albiol	1	0	1	12
	U60.12	/	/	/	0	
	U60.13	/	/	/	0	
	U60.14	/	/	/	0	
	U60.15	Gabriel Rufián	1	0	1	
	U60.16	Carne Forcadell, Albano Dante Fachin (secretari general Podem Catalunya)	2	0	2	
	U60.17	/	/	/	0	
	U60.18	/	/	/	0	
	U60.19	Falange	0	1	1	
	U60.20	Carles Puigdemont	1	0	1	
		TOTAL	60	54	114	114
		Referèndum 1-O				
	U61.01	/	/	/	0	
	U61.02	Veí (testimoni 1), Veïna (testimoni 2), Veïna (testimoni 3), Veí (testimoni 4), Paco Garrobo (comitè Defensa Referèndum Nou Barris)	0	5	5	
	U61.03	/	/	/	0	
	U61.04	Carles Mundó (conseller de Justícia)	1	0	1	
	U61.05	/	/	/	0	
	U61.06	/	/	/	0	
	U61.07	/	/	/	0	
	U61.08	/	/	/	0	
	U61.09	Eladi Jaumot (advocat Plataforma Drets Civils), Miquel Àngel Romero (ciutadà que havia d'estar a mesa electoral), Dani Rovira (ciutadà que havia d'estar a mesa electoral)	0	3	3	
	U61.10	Joan Josep Nuet (EUiA), Jaume Asens (Catalunya en Comú), Antoni Castellà	3	0	3	
29.09.17	U61.11	Testimoni 1 (manifestant), Testimoni 2 (manifestant), Arnau Tordera (cantant Obeses), Albert Batet (alcalde de Valls), Magda Oranich (advocada)	1	4	5	34
	U61.12	/	/	/	0	
	U61.13	Albert Rivera, Cs, Inés Arrimadas	3	0	3	
	U61.14	Íñigo Méndez de Vigo (portaveu govern espanyol), vicepresidenta govern espanyol	2	0	2	
	U61.15	/	/	/	0	
	U61.16	Generalitat de Catalunya, Josep Rull (conseller de Territori i Sostenibilitat)	2	0	2	
	U61.17	/	/	/	0	
	U61.18	/	/	/	0	

	U61.19	Emmanuel Macron (president França), Antonio Tajani (president Parlament Europeu)	2	0	2	
	U61.20	Alex Salmond (ex-primer ministre d'Escòcia)	1	0	1	
	U61.21	Íñigo Méndez de Vigo	1	0	1	
	U61.22	Enric Domènech (alcalde de Mieres), Testimoni 1 (pare i votant a escola Gràcia)	1	1	2	
	U61.23	Marta Pascal (PDeCAT), Marta Rovira, Mireia Boya, Albano Dante Fachin (Podem)	4	0	4	
30.09.17	U62.01	Votants, Testimoni 1 (Marta Rius, col·lectiu feminista Bullanga), Testimoni 2 (Jordi Borrell), Testimoni 3 (Oriol Castro)	0	4	4	37
	U62.02	Testimoni 1, Testimoni 2 (Jordi Monge), Testimoni 3 (Rosa De Bodas)	0	3	3	
	U62.03	Director de l'Institut Martí Franquès (Jan Marc Segarra)	0	1	1	
	U62.04	Voluntaris, Presidenta AMPA El Frigolet (Gemma Rustullet), Testimoni 1 (Jacint Amagat), Testimoni 2 (Lluís Agustí), Testimoni 3 (Teresa Molina)	0	5	5	
	U62.05	Votants, Testimoni 1 (AMPA Música Mollerussa, Ester Patau), Pares, Testimoni 2 (mares Escola Àngel Guimerà, Anna Domenjó)	0	4	4	
	U62.06	Votants, Testimoni 1, Testimoni 2, Testimoni 3, Testimoni 4	0	5	5	
	U62.07	Ministeri de l'Interior	1	0	1	
	U62.08	Govern central (com a FONT), Jordi Turull (conseller de la Presidència), Íñigo Méndez de Vigo (ministre portaveu del govern espanyol)	3	0	3	
	U62.09	Advocat de la Generalitat, Andreu Van den Eynde (advocat del govern), Jutjats de Guàrdia (comunicat), Govern de la Generalitat	1	3	4	
	U62.10	Testimoni 1 (Enric Marínez, professors pel Bilingüisme), Policia Nacional	0	2	2	
	U62.11	Andoni Ortuzar (president PNB), Arnaldo Otegui (EH Bildu)	2	0	2	
	U62.12	Inés Arrimadas	1	0	1	
	U62.13	Pedro Sánchez, Miquel Iceta	2	0	2	
01.10.17	U63.01	Albert Rivera	1	0	1	18
	U63.02	Joan Tardà	1	0	1	
	U63.03	Xavier Domènech	1	0	1	
	U63.04	Xavier García Albiol	1	0	1	
	U63.05	Agència ACN, Manuela Carmena, Sauli Niinistö (President de Finlàndia), Salil Shetty (Secretari general Amnistia Internacional), Gerard Piqué	2	3	5	
	U63.06	/	/	/	0	
	U63.07	Inés Arrimadas	1	0	1	
	U63.08	Jordi Cuixart	0	1	1	
	U63.09	/	/	/	0	
	U63.10	/	/	/	0	
	U63.11	Jordi Sánchez	0	1	1	
	U63.12	/	/	/	0	
	U63.13	/	/	/	0	
	U63.14	/	/	/	0	
	U63.15	/	/	/	0	
	U63.16	Quim Arrufat (CUP)	1	0	1	
	U63.17	Marta Pascal (PdeCAT)	1	0	1	
	U63.18	/	/	/	0	
	U63.19	/	/	/	0	
	U63.20	/	/	/	0	
	U63.21	/	/	/	0	
	U63.22	/	/	/	0	
	U63.23	/	/	/	0	
	U63.24	/	/	/	0	
	U63.25	Representant Comissions obreres (Dolors Llobet)	0	1	1	
	U63.26	/	/	/	0	
	U63.27	/	/	/	0	
	U63.28	/	/	/	0	
	U63.29	Carles Puigdemont	1	0	1	
	U63.30	Jordi Cuixart, Jordi Sánchez	0	2	2	
	U63.31	/	/	/	0	
	U63.32	/	/	/	0	
	U63.33	/	/	/	0	
	U64.01	Carles Puigdemont, Anna Gabriel, Junta de Portaveus, Lluís Corominas (Junts Pel Sí)	4	0	4	
	U64.02	Líders Cs, Albert Rivera	2	0	2	
	U64.03	Donald Tusk (president Consell Europeu), Margaritis Schinas (portaveu Comissió Europea), Periodistes	2	1	3	
	U64.04	Zeid Hussein (expert UN Human Rights), Rupert Colville (portaveu Agència ONU Drets Humans)	0	2	2	
	U64.05	/	/	/	0	
	U64.06	/	/	/	0	
	U64.07	Estudiants universitaris manifestants, Marc Joanpere (manifestant, testimoni 1), Zaira (testimoni 2), Jordi Vives (testimoni 3, Universitats per la República), Jordi (testimoni 4)	0	5	5	

	U64.08	/	/	/	0
	U64.09	UGT, CCOO, Camil Ros (secretari general de la UGT Catalunya), Javier Pacheco (secretari general CCOO Catalunya), Antoni Cañete (secretari general Pimec), Intersindical Alternativa de Catalunya, Assumpta Barbens (portaveu IAC)	0	7	7
	U64.10	/	/	/	0
	U64.11	José Antonio Calleja (president Sindicat Professional de la Policia), Marisa Maurel (magistrada), Oriol Domingo (advocat expert en drets humans)	0	3	3
02.10.17	U64.12	Marta Torrecillas (Testimoni ferit 1), Testimoni 2, Marc Bosch (testimoni 3, alcalde Dosrius), Testimoni 5 (Enric Solé), Testimoni 6 (Oriol Aymat, violoncel·lista Blaumut), SEM, Testimoni 7 (Carles Camins)	1	6	7
	U64.13	Juan Ignacio Zoido (Ministre Interior), Rafael Catalá (ministre Justícia)	2	0	2
	U64.14	/	/	/	0
	U64.15	Policia judicial, Antonio Bragado (cap policia judicial), Marta Madrenas (Alcaldessa Girona)	1	2	3
	U64.16	Montserrat Candini (alcaldessa de Calella), Testimoni 1 baralla (Eduard Millan), Testimoni 2 baralla entre veïns i policia (Josep Grima)	1	2	3
	U64.17	/	/	/	0
	U64.18	/	/	/	0
	U64.19	Testimoni 1 repressió policial, Testimoni 2 repressió policial, Testimoni 3 repressió policial	0	3	3
	U64.20	Joan Esteve (AMPA Escola Nostra Llar), Arantxa Framis (directora Escola Pau Romeva), Testimoni 1 (alumne escola, Gerard Mas), Testimoni 2 (home que va presenciar repressió policial, Albert Brea), Testimoni 3 (home que va presenciar repressió policial, Albert Poch)	0	6	6
	U64.21	/	/	/	0
	U64.22	17 experts observadors internacionals, Helena Catt (cap equip observadors 1-O)	0	2	2
	U64.23	Testimoni 1 - Maria Bordonau (va presenciar votació Puigdemont), Salvador Coll (alcalde Cornellà del Terri)	1	1	2
	U64.24	Jordi Maria Valero (director Escola Antoni Vilanova) que va amagar urna, Jaume Domènech (alcalde de Falset) que va amagar urna, Testimoni 1 (Matile Verdura, va presenciar dia votació), Testimoni 2 (Hug Pujol, va presenciar dia votació), Testimoni 3 (Thais Candau, va presenciar dia votació)	1	4	5
	U65.01	/	/	/	0
	U65.02	Rei Felip VI	0	1	1
	U65.03	Àlex Casanovas (actor, com a portaveu), Testimoni 1 (nom sí, manifestant), Testimoni 2 (Martí Poll, manifestant), Testimoni 3 (nom sí, manifestant), Testimoni 4 (nom sí, manifestant)	0	5	5
	U65.04	Oriol Junqueras (vicepresident govern i conseller Economia i Hisenda), Xavier Domènech (Catalunya en Comú), Jordi Cuixart (Òmnium Cultural), Javier Pacheco (secretari general CCOO Catalunya), Camil Ros (secretari general UGT Catalunya), Antonio Cañete (secretari general PIMEC)	2	4	6
	U65.05	Testimoni 1 manifestació (Pol Planas), Testimoni 2 manifestació (Josep Vilardebò), Testimoni 3 manifestació (Francesc Ponsatf)	0	3	3
	U65.06	Testimoni 1 manifestació (Jordi), Testimoni 2 manifestació (no apareix el nom), Testimoni 3 manifestació (Patricia)	0	3	3
	U65.07	Testimoni 1 manifestació (no apareix nom), Testimoni 2 manifestació	0	2	2
	U65.08	/	/	/	0
	U65.09	/	/	/	0
	U65.10	Testimoni 1 manifestació (Biel Sampol), Testimoni 2 manifestació (Eva Correa), Ermengol Gassiot (Secretari General CGT)	0	3	3
	U65.11	/	/	/	0
	U65.12	Manifestants vaga 30 a diversos llocs a Catalunya, Testimoni 1 manifestació (Lluís Costa), Testimoni 2 manifestació (Xavi Menor), Testimoni 3 manifestació (Joan Carreras), Testimoni 4 manifestació (Blanca Currià), Testimoni 4 manifestació (Blanca Currià), Testimoni 5 manifestació (no apareix nom), Testimoni 6 manifestació (Carla Simó), Testimoni 7 manifestació (Jordi Soler)	0	9	9
03.10.17	U65.13	Manel Lombardia (director CEIP Ramon Llull), Ada Colau (alcaldessa Barcelona), Bombers, Portaveu bombers (no apareix nom)	1	2	3
	U65.14	/	/	/	0
	U65.15	/	/	/	0
	U65.16	Testimoni treballadora vaga (Begoña Tabernilla), Testimoni 2 treballador vaga (Adrián Berruero), Testimoni 3 vaga (Antonio Navarro, delegat sindical), Carmen Sanclemente (subdirectora Hospital Bellvitge), Testimoni 4 (dona del carrer, no apareix nom), Testimoni 5 treballador vaga (Edwin Sierra), Testimoni 6 treballadora vaga (Mónica López, Café Los Maños), Testimoni 7 (dona del carrer, Celia Sánchez), Testimoni 8 (treballador vaga, Ramon Granollers), Joaquim Gay de Montellà (president de Foment del Treball)	0	10	10
	U65.17	Fiscal Barcelona (Juan Carlos, es diu el nom sencer)	0	1	1
	U65.18	Fiscal Ana Magaldi (apareix text), Xavier Amor (alcalde de Pineda de Mar), Testimoni 1 repressió a Pineda de Mar (Mercè Farga), Testimoni 2 repressió a Pineda de Mar (Mireia Vélez)	1	3	4
	U65.19	Xavier García Albiol	1	0	1
	U65.20	Joaquim Forn, Juan Ignacio Zoido	2	0	2
	U65.21	Juan Antonio Zoido (ministre interior), Soraya Sáenz de Santamaría (vicepresidenta)	2	0	2

59

66

U65.22	PSOE, Margarita Robles (PSOE), Irene Montero (Podemos), Rafael Hernando (PP)	4	0	4	
U65.23	ERC, Rafael Hernando (PP)	2	0	2	
U65.24	PP, PSOE, Pablo Casado, Alfonso R. Gómez de Celis (PSOE)	4	0	4	
U65.25	/	/	/	0	
U65.26	Heather Nauert (portaveu Departament d'Estat EUA)	1	0	1	
U65.27	/	/	/	0	
U65.28	/	/	/	0	
	TOTAL	76	138	214	214

Apèndix 9. Llista dels actors que apareixen als informatius de TV3 (2014-2017)

En la següent taula es mostra el nom de tots els actors per ordre alfabètic i el recompte d'aparicions. Correspon a l'apartat de resultats 6.3.

Nom actor	Nombre aparicions
Abats Poblet i Montserrat	1
Ada Colau	8
Administracions públiques	1
Adolfo Pérez Esquivel (Premi Nobel de	1
Advocacia catalana	2
Advocat de l'empresa	1
Advocat Tomàs Gilabert (Indugraf)	1
Ahmed Galai (vicepresident lliga	1
Aitor Esteban (PNB)	2
Ajuntament de Badalona	2
Ajuntament de Barcelona	4
Ajuntament de Berga	1
Ajuntament de Lleida	1
Ajuntament de Tarragona	1
Ajuntaments de Catalunya	5
AJUP (grup esquerra independentista)	1
Albano Dante Fachin (Podem	4
Albert Batet (Alcalde de Valls)	2
Albert Rivera	21
Alcalde Ametlla de Mar	1
Alcalde Amposta	1
Alcalde Bigues i Riells (Joan Galiano)	1
Alcalde de Moià	0
Alcalde El Vendrell	2
Alcaldes	10
Alcaldes sobiranistes	5
Alcaldes unionistes	3
Alejandro Fernández (diputats PPC)	1
Àlex Rigola	1
Alex Salmond	2
Alexander Winterstein (portaveu	1
Alfonso Dastis (ministre d'Afers	1
Alfonso R. Gómez de Celis (PSOE)	1
Alfred Bosch	1
Alfredo Pérez Rubalcaba	2
Alicia Sánchez Camacho	16
Alumnes	1
AMI	6
ANC	24
Andoni Ortuzar (PNB)	2
Andreu Mas-Colell	1
Andreu Van den Eynde (advocat)	1
Àngel Ros (alcalde Lleida)	5
Angela Merkel	1
Ángeles Ribes (Ciutadans a Lleida)	1

Nom actor	Nombre aparicions
Anna Erra (alcaldessa de Vic)	1
Anna Gabriel	8
Anna Simó (ERC)	1
Antoni Cañete (PIMEC)	2
Antoni Castellà (Demòcrats)	2
Antoni Castellà (UDC)	1
Antoni Postius (CiU)	1
Antonio Bragado (policia)	1
Antonio Hernando (PSOE)	1
Antonio Tajani (Parlament EU)	1
Arnaldo Otegui (EH-Bildu)	2
Arnau Tordera (cantant)	1
Arran	1
Artur Mas	57
Associació Juristes Drets	1
Assumpta Barbens (IAC)	1
Autoritat cat. protecció dades	1
Bancs	1
Barcelona en Comú	1
Bildu	2
Bombers	6
Borsa espanyola	1
Cambra comuns Regne Unit	1
Cambrer	1
Camil Ros (UGT Catalunya)	2
Cantants	1
Carina Mejías (Cs)	1
Carles Campuzano (PDeCAT)	1
Carles Mundó (conseller)	2
Carles Puigdemont	46
Carlos Carrizosa (Cs)	2
Carlos Lesmes (Poder Judicial)	2
Carme Forcadell	21
Carmen Sanclemente (subdirectora	1
Casa de Múrcia	1
Catalans / Catalunya	2
Catalunya en Comú	1
CCOO	2
CDC	15
CDMON	1
Centro Asturiano Barcelona	1
CEOE Patronal	1
CESICAT	1
CGT	2
Ciutadania catalana	18

Ciutadans bascos	1
Ciutadans francesos	1
Clara Punsetí	1
Col·laboradors electorals	1
Col·lectiu anticapalista de Lleida	1
Col·lectiu feixista	1
Col·legi interventors i tesorers	1
Comerços	1
Comissió de Control de Consultes	1
Ciutadania catalana	18
Ciutadans bascos	1
Ciutadans francesos	1
Clara Punsetí	1
Col·laboradors electorals	1
Col·lectiu anticapalista de Lleida	1
Col·lectiu feixista	1
Col·legi interventors i tesorers	1
Comerços	1
Comissió de Control de Consultes	1
Comissió Europea	4
Comissió Europea	1
Comitè de Defensa del Referèndum	1
Comitiva judicial	1
Consell de Ministres	4
Consell d'Estat	3
Consellera de Treball, Afers Socials i	1
Cristina Cifuentes (presidenta Madrid)	1
Cristóbal Montoro (ministre d'Hisenda i	5
Cs	22
CsQP	8
CTTI	1
CUP	24
Dario Folch	1
David Bote (alcalde Mataró)	1
David Fernández	11
David Franco	1
David Palanques (ERC)	0
David Rodríguez (alcalde Solsona)	1
Departament de Treball	1
Departament d'Economia	2
Departament d'Ensenyament	2
Departament d'Estat d'EUA	1
Detinguts Generalitat / Funcionaris	7
Diego Pérez de los Cobos	1
Diputació de Saragossa (PSOE)	1
Diputats sobiranistes	2
Director comunicació Generalitat	1
Director de El Vallenc	1
Directors escola	7
Dolors Camats	4
Dona de Carles Puigdemont	1
Durán i Lleida	7
Eduardo Torres-Dulce (fiscal)	2
Eladi Jaumot (advocat)	1

Elena Valenciano	1
Emanuel Macron (pres. França)	2
Empresari impremta	3
Empreses	2
Enric Domènech (alcalde)	1
Enric Millo	5
Enric Morera (Corts Val.)	1
Entitats culturals	1
Entitats esportives	1
ERC	20
Ernest Benach (expresident)	1
Escoles i universitats	2
Escriptors pro consulta	1
Escriptors-autors	1
Esquerra independentista	6
Estat	1
Esteban González Pons (PP)	1
Ester Capella (ERC)	2
Esther Niubó (PSC)	1
Eudald Calvo (alcalde)	1
Eugeni Gay	1
Eulàlia Reguant (CUP-CC)	3
Eurodiputats	1
Euskadi	1
Eva Granados (PSC)	1
Extrema Dreta (Dem. Nac.)	1
Falange	2
Fernández Díaz	1
Fernando de Páramo (Cs)	1
Ferran Bel	1
Ferran Pedret	1
Fiscal Ana Magaldi	1
Fiscal Barcelona	1
Fiscal General	2
Fiscalia de l'Estat	15
Fiscalia de Lleida	1
Fiscalia Superior de Catalunya	2
Francesc Homs	10
Funcionaris	1
Gabriel Rufián	6
Gemma Calvet (ERC)	2
Generalitat de Catalunya	22
George Lakoff (escriptor)	1
Gerard Piqué	1
Gerardo Pisarello (acalde)	4
Girona Vota	1
Govern català	34
Govern espanyol	29
Govern francès	1
Govern irlandès	1
Grup Falange	1
Grups musicals	1
Guàrdia Civil	34
Guàrdia Urbana	1

Hackers	1
Heather Nauert (portaveu Departament)	1
Herman van Rompuy	1
Hisenda catalana	1
Hisenda espanyola	4
Hogar Extremeño Barcelona	1
Ian Duncan (observadors int. 9-N)	1
ICV	9
IEC	1
Ignacio Ramonet	1
Inés Arrimadas	13
Íñigo Méndez de Vigo	7
Íñigo Urkullu (lehendakari)	1
Intersindical Alternativa de Catalunya	1
Irene Montero (PODEM)	1
Irene Rigau	3
Isaac Peraire (alcalde Prats Lluçanès)	1
Isabel Vallet (CUP)	2
Jaume Asens	3
Jaume Bosch (ICV-EUiA)	1
Jaume Ciurana (portaveu Grup)	1
Jaume Collboni (PSC)	1
Jaume Domènech (alcalde de Falset) que	1
Jaume Marfany	1
Jaume Palau (director CDMON)	1
Jaume Sobrequès	1
Javier Pacheco (secretari CCOO)	1
Joan Carles Gallego	1
Joan Coscubiela (CSQP)	4
Joan Esteve (AMPA Escola Nostra Llar)	1
Joan Giner (Podem)	2
Joan Herrera	12
Joan Ignasi Elena	2
Joan Josep Nuet (CsQP)	3
Joan Josep Nuet (EUiA)	1
Joan Mena (EUiA)	1
Joan Rigol	3
Joan Tardà	3
Joana Ortega	2
Joana Ortega	7
Joaquim Bosch (magistrat i jutge)	1
Joaquim Forn	1
Joaquim Gay de Montellà	2
Joaquim Nadal	1
Johan Cruyff	2
Jordi Cañas	2
Jordi Cuixart (Òmnium)	17
Jordi Évole	1
Jordi Gaseni (alcalde Ametlla de Mar)	1
Jordi Maria Valero (director escola)	1
Jordi Pina (advocat)	1
Jordi Sánchez (ANC)	14
Jordi Turull	13

Jordi Vives (Unis República)	1
Jordi Xuclà (PDeCAT)	1
Jorge Fernández Díaz	2
José Antonio Calleja (policia)	1
José Antonio Monago	1
José Antonio Zarzalejos	1
José Luis Ábalos (PSOE)	1
José Luis Martínez Almeida (PP)	1
Jose M. Gacia Margallo	1
José M. Maza (fiscal)	4
José María Mena	1
Josep Borell	1
Josep Guardiola	4
Josep Lluís Cleries	1
Josep Lluís Cleries (CiU)	1
Josep Lluís Cleries (CiU)	1
Josep Lluís Trapero (policia)	2
Josep M. Terricabras (eurodiputat)	1
Josep M. Vila d'Abadal	1
Josep M. Vila d'Abadal	1
Josep Maria Alvarez	1
Josep Maria Jové	2
Josep Maria Martí	1
Josep Maria Palau (alcalde)	1
Josep Maria Piqué (empresari)	1
Josep Maria Puig	1
Josep Rull	9
Josep Sánchez Libre	2
Josep Vendrell (ICV)	2
Josu Erkoreka	1
Josue Sallent	2
Juan Ignacio Zoido	3
Juan M. Gómez	1
Juan María Atutxa	1
Junta de Portaveus	1
Justícia espanyola	1
Justícia europea	1
Jutge contra el referèndum	2
Jutge de Madrid	1
Jutge número 13 de Barcelona	4
Jutges per la Democràcia	1
Jutjat guàrdia Tarragona	1
JxSí	3
Kenny Jacobs (Ryanair)	1
Lluís Corominas (Junts Pel Sí)	2
Lluís Guinó	2
Lluís Llach	1
Lluís Rabell (CsQP)	1
Lluís Salvadó	3
Luis Arroyo (assessor com.)	1
Luis de Guindos (ministre)	2
Madrid	1
Madrilenys pel dret a decidir	3
Magda Oranich (Advocada)	1

Manel Lombardia (director CEIP)	1
Manifestants anònims	23
Manifestants estudiants	5
Manifestants indepes	33
Manifestants neutrals	3
Manuel Andrín (líder Falange)	1
Manuela Carmena (alcaldessa)	1
Marc Barnoles (CUP)	1
Marc Solsona (alcalde de Mollerussa)	2
Marcel Mauri	1
Margarita Robles (portaveu PSOE)	1
Margaritis Schinas (Comissió EU)	1
María Dolores de Cospedal (secretaria)	1
Maria Rovira (CUP)	1
Maria Teresa Velasco (advocada)	1
Mariano Rajoy	35
Marina Geli	2
Marisa Maurel (magistrada)	1
Marta Camps (PSC)	1
Marta Madrenas (alcaldessa Girona)	4
Marta Pascal (PDeCAT)	7
Marta Rovira	18
Maties Serracant (alcalde Sabadell)	2
Maurici Lucena (PSC)	2
Membres delegació internacional	1
Mercè Conesa	3
Mercè Jou	1
Mercè Martínez	2
Meritxell Batet (PSOE)	1
Mesa Parlament	2
Mestres	1
Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón	1
Ministeri del Interior	2
Ministerio de Educación	1
Miquel Àngel Romero (ciudadà)	1
Miquel Buch	2
Miquel Iceta	11
Mireia Boya	5
Mireia Vehí (CUP)	1
Mitjans de comunicació	1
Mònica Terribas	1
Montserrat Candini (alcaldessa)	1
Montserrat Muñoz (CTTI)	1
Montserrat Surroca	1
Montserrat Tura	1
Montserrat Vidal	1
Mossos d'Esquadra	19
Muriel Casals	7
Músics	1
Natàlia Garriga	2
Neus Lloveras (president AMI)	6
Neus Munté	2
Noam Chomsky	1
Núria de Gispert	2

Núria Gibert (CUP)	1
Núria Marín (alcaldessa)	1
Núria Parron (alcaldessa)	1
Núria Ventura	1
Observadors internacionals	2
Òmnium Cultural	20
ONU	1
Oriol Junqueras	38
Òscar Puente (portaveu executiva)	1
Pablo Casado (PP)	3
Pablo Iglesias	2
Pablo Iglesias (Podem)	2
Paco Garrobo (comitè Defensa)	1
Pagesos	2
Pare Mateu	1
pares	1
Parlament de Catalunya	4
Parlament de Catalunya	7
Parlament escocès	1
Parlament irlandès	1
Partits anglesos	1
Partits contraris a consulta	1
Partits pro consulta	12
Pasqual Maragall	1
Pau Furriol (propietari local)	1
PDeCAT	7
Pedro Sánchez	14
Pep Masoliver	3
Pere Aragonès	1
Pere Macias	1
Pere Navarro	4
Periodistes	3
Pernando Barrena	1
PIMEC	1
Plataforma Hazte oír	1
PNB	3
Podem	5
Policia Local	1
Policia Nacional	16
Policias EUROCOPS	0
Polítics independentistes	3
Portaveu Comissió Europea	1
PP	20
PPC	4
Prensa alemanya	2
Prensa anglesa	5
Prensa escocesa	1
Prensa Estats Units	3
Prensa europea	1
Prensa francesa	3
Prensa internacional	4
Prensa italiana	1
Prensa nord-americana	1
Presidenta AMPA El Frigolet	1

PSC	12
PSOE	9
Quim Arrufat	6
Quim Masferrer	1
Rafael Arenas (SCC)	1
Rafael Catalá (PP)	4
Rafael Hernando (PP)	2
Rafael Moyano (El Mundo)	1
Ramon Espadaler	5
Ramon Royes (alcalde Cervera)	1
Raül Romeva	4
Rei d'Espanya (Felip VI)	5
Roberto Bermúdez (PP)	1
Rogeli Montoliu (advocat de Vic)	1
Romano Prodi (exministre italià)	1
Rosa Díez (UPyD)	1
Rosa M. Rodríguez (T-Sytems)	1
Rupert Colville (portaveu Agència ONU)	1
Salil Shetty (Secretari general Amnistia)	1
Salvador Coll (alcalde Cornellà del)	1
Santi Rodríguez	2
Santiago Vidal (magistrat)	1
Sauli Niinistö (president de Finlàndia)	1
Secretariat ANC	1
SEM	1
Sergi Blàzquez (president de Drets)	1
Sergi López	2
Sindicats minoritaris	4
Societat Civil Catalana	5
Socis de la Unió Europea	1
Soraya Sáenz de Santamaria	14
Taula per la Democràcia	1
Testimoni independentista	184
Testimoni neutral	67
Testimoni unionista	22
Toni Comín (JxSí)	1
Tractoristes manifestació	3
Tribunal Constitucional	18
Tribunal de Comptes	1
Tribunal Superior de Justícia de	6
UDC	4
UGT	2
Valentí Anadón (sindicat)	1
Vicente Castellanos (Alternativa Esp.)	1
Víctor Alonso (director)	1
Víctor Grífols (empresari)	1
Vicent Sanchis	3
Viviane Reding	1
Voluntaris manifestació	7
Votants	14
Votants indepes	1
Xavier Amor (alcalde Pineda de Mar)	1
Xavier Domènech (CSQP)	8
Xavier García Albiol	10

Xavier Puig	2
Xavier Trias	1
Zelai Nicolas (Gure Esku Dago)	2

Apèndix 10. Llista de conceptes paraigües dels actors dels informatius de TV3 (2014-2017)

En la següent taula es mostra els actors que s'inclouen a capa concepte paraigües.

Correspon a l'apartat de resultats 6.3.2.

Nom i actors del concepte paraigües	Nombre aparicions	Percentatge aparicions (%)
Altres (Carmen Sanclemente, subdirectora Hospital Bellvitge, Abats Poblet i Montserrat, Casa de Múrcia, Cambrer, Empresari impremta, alumnes, Antoni Cañete - secretari general Pimec, Borsa espanyola, CDMON, CEOE, CESICAT, Centro Asturiano Barcelona, ciutadania francesa, ciutadania basca, Col·laboradors electorals, Col·legi interventors i tresorers Interventors AMI, comerços, Comissió de Control de Consultes, CTTI, Departament d'Estat d'EUA, Diputació de Saragossa, Diputats sobiranistes, Dona de Carles Puigdemont, gestió aigua, UniPost, escriptors-autors, eurodiputats, Euskadi, funcionaris, Grups musicals, hackers, Guàrdia Urbana, Hogar Extremeño Barcelona, Jaume Palau - director general CDMON, Joan Esteve (AMPA Escola Nostra Llar), Policia Local..., Guàrdia Urbana, Jordi Maria Valero director Escola Antoni Vilanova que va amagar urna, Joaquim Gay de Montellà, Ian Duncan - portaveu observadors internacionals 9N, Jordi Vives - portaveu Universitats per la República, Josep Maria Piqué (ex propietari de Gràfiques Priorat, Kenny Jacobs - director Màrqueting Ryanair, Manel Lombardia - director CEIP Ramon Llull, Membres delegació internacional, Mestres, Montserrat Muñoz (treballador del CTTI), Miquel Àngel Romero (ciutadà que havia d'estar a mesa electoral, Observadors internacionals, pares, Pare Mateu, pagesos, Pau Furriol (propietari magatzem Bigues i Riells, Pep Masoliver), PIMEC, Presidenta AMPA El Frigolet - Gemma Rustullet, , Rosa M. Rodríguez (T-Sytems), Sergi Blàzquez (president de Drets), SEM, Socis de la Unió Europea, Taula per la Democràcia, Tractoristes manifestació, Policia judicial (Antonio Bragado), Directora escola, Víctor Alonso (director), Víctor Grifols (empresari).	81	4,95
Manifestants	75	4,58
CDC / PDeCAT (2016-) (Carles Campuzano, Jordi Xuclà, Marta Pascal, Andreu Mas-Colell, Jaume Ciurana, Antoni Postius, Ferran Bel, Joaquim Forn, Josep Lluís Cleries, Josep Rull, Lluís Guinó, Miquel Buch, Pere Macias).	62	3,79
Govern català (Irene Rigau com a consellera, Joana Ortega, Carles Mundó, Consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, Director comunicació Generalitat - Jaume Clotet, Josep Maria Jové, Josuè Sallent, Pere Aragonès - Secretari d'Economia Generalitat, Ramon Espadaler).	60	3,67
Alcaldes de Catalunya (Ametlla de Mar, Amposta, Bigues i Riells, Moià, El Vendrell, Vic, Mataró, Mieres, Argentona, Ametlla de Mar, Solsona, Prats, Falset, Benavent de Segrià, Sabadell, Calella, Cornellà del Terri, Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma, Cervera, Pineda de Mar, Girona, Xavier Trias, Gerard Pissarelo, Àngel Ros, Mercè Conesa).	58	3,54
Artur Mas	57	3,48
CUP (Eulàlia Reguant, Isabel Vallet, Marc Barnoles, Maria Rovira, Mireia Vehí, Núria Gibert, Quim Arrufat, Anna Gabriel, Mireia Boya).	52	3,18
Govern espanyol (Íñigo Méndez de Vigo, Cristóbal Montoro, Alfonso Dastis, Jose M. Gacia Margallo, Juan Ignacio Zoido, Luis de Guindos, Ministeri del Interior, Ministerio de Educación).	51	3,12
Carles Puigdemont	46	2,81
ERC (Alfred Bosch, Anna Simó, David Palanques, Ernest Benach, Ester Capella, Gemma Calvet, Josep M. Terricabras, Raül Romeva, Gabriel Rufián, Joan Tardà, Lluís Salvadó, Natàlia Garriga)	43	2,63
Oriol Junqueras	38	2,32
PP (Esteban González Pons, José Luis Martínez Almeida, María Dolores de Cospedal, Pablo Casado, Rafael Catalá, Rafael Hernando, Roberto Bermúdez, Jorge Fernández Díaz, José Antonio Monago)	36	2,20
Guàrdia Civil (Diego Pérez de los Cobos)	35	2,14

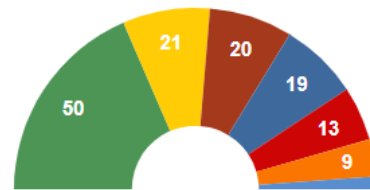
Mariano Rajoy	35	2,14
Grups o representants de caire polític i/o social (Falange, Girona Vota, Arran, Bildu, Col·lectiu anticapalista de Lleida, Col·lectiu feixista, Comitè de Defensa del Referèndum, Extrema Dreta - Democracia Nacional, Rosa Díez (UPyD), Josep M. Vila d'Abadal, Marcel Mauri, Zelai Nicolas - portaveu Gure Esku Dago, Joaquim Nadal, Josu Erkoreka, Juan María Atutxa - expresi Parlament Basc, Manuel Andrín - Líder Falange, Manuel Carmena, Paco Garrobo - comitè Defensa Referèndum Nou Barris, Partits contraris a consulta, Plataforma Hazte oír, madrilenys pel dreta a decidir, Rafael Arenas - responsable àrea jurídica Societat Civil Catalana, Rupert Colville - portaveu Agència ONU Drets Humans, Salil Shetty - Secretari general Amnistia Internacional, Vicente Castellanos (Alternativa Española).	30	1,83
Cs (Carina Mejías, Carlos Carrizosa, Fernando de Páramo, Jordi Cañas, Ángeles Ribes).	29	1,77
PSC (Esther Niubó, Eva Granados, Jaume Collboni, Marta Camps, Maurici Lucera, Ferran Pedret, Joan Ignasi Elena, Marina Geli, Montserrat Tura, Pasqual Maragall, Pere Navarro).	28	1,71
Òmnium Cultural (Muriel Casals).	27	1,65
Parlament de Catalunya (Mesa Parlament, Núria de Gispert, Neus Munté, Carme Forcadell (com a Presidenta del Parlament).	27	1,65
Generalitat de Catalunya	27	1,65
Assemblea Nacional de Catalunya (ANC)	25	1,53
Representants polítics no-catalans (Alex Salmond, Angela Merkel, Emanuel Macron, Iñigo Urkullu, Arnaldo Otegui, Enric Morera, Cristina Cifuentes, Romano Prodi exministre italià, Ahmed Galai - vicepresident lliga tunisiana drets humans, Antonio Tajani - president Parlament Europeu, Heather Nauert - portaveu Departament d'Estat EUA, Herman van Rompuy, parlament escocès, parlament irlandès, partits anglesos, Fernando Barrena, Rosa Díez (UPyD), Sauli Niinistö (President de Finlàndia), Viviane Reding.	25	1,53
Fiscal General de l'Estat (Eduardo Torres-Dulce, José M. Maza - fiscal general de l'Estat).	23	1,41
Representants del món cultural i esportiu (cantants, Gerard Piqué, Arnau Tordera, Jordi Évole, Sergi López, Escriptors pro consulta, George Lakoff (escriptor i comunicador), Adolfo Pérez Esquivel (Premi Nobel de la Pau 1980), Àlex Rigola, Johan Cruyff, Josep Guardiola, Lluís Llach, músics, Mercè Martínez, Quim Masferrer, Santi Rodríguez).	23	1,41
Albert Rivera (Cs).	21	1,28
Mossos d'Esquadra (Mossos, Josep Lluís Trapero).	21	1,28
Prensa europea i internacional (alemanya, anglesa, francesa, escocesa, EEUU, europea, italiana).	21	1,28
UDC i Demòcrats de Catalunya (Antoni Castellà, Joan Rigol, Durán i Lleida, Josep Sánchez Llibre, Mercè Jou, Montserrat Surroca).	21	1,28
Sindicats (Assumpta Barbens, Camil Ros - secretari general de la UGT Catalunya, CCOO, CGT, Javier Pacheco - secretari general CCOO Catalunya, Intersindical Alternativa de Catalunya, Joan Carles Gallego, José Antonio Calleja (president Sindicat Professional de la Policia, Josep Maria Alvarez, UGT, Valentí Anadón - Sindicat Autònom de Policia - UGT, Sindicats minoritaris)	20	1,22
Ciutadania catalana (també catalans, societat catalana, votants, Catalunya, catalans, veïns població...).	20	1,22
Podem Catalunya (Albano Dante Fachin, Joan Giner, Xavier Domènech, Catalunya en Comú, Joan Mena, Jaume Asens).	20	1,22
Tribunal Constitucional (Eugení Gay).	19	1,16
Marta Rovira	18	1,10
CsQP (Joan Coscubiela, Joan Josep Nuet).	17	1,04
Jordi Cuixart (Òmnium Cultural).	17	1,04

Món jurídic (Carlos Lesmes- president Consell General del Poder Judicial, Comitiva judicial, Joaquim Bosch - magistrat i portaveu de Jutges per a la Democràcia al País Valencià, justícia espanyola, justícia europea, Jutge contra el referèndum, Jutge de Madrid, Jutge número 13 de Barcelona, Jutges per la democràcia, jutjat guàrdia de Tarragona, Marisa Maurel (magistrada, Santiago Vidal - magistrat Audiència Provincial Barcelona).	17	1,04
PSOE (Alfonso R. Gómez de Celis, Antonio Hernando, José Luis Ábalos, Margarita Robles, Meritxell Batet, Òscar Puente, Alfredo Pérez Rubalcaba, Elena Valenciano, Josep Borell).	17	1,04
Alicia Sánchez Camacho	16	0,98
ICV (Dolors Camats, Jaume Bosch, Josep Vendrell).	16	0,98
Policia Nacional	16	0,98
Partits pro consulta / sobiranistes	15	0,92
Votants	15	0,92
Ajuntaments de Catalunya (Badalona, Barcelona, Berga, Lleida, Tarragona).	14	0,86
Jordi Sánchez (ANC)	14	0,86
Pedro Sánchez	14	0,86
Soraya Sáenz de Santamaria	14	0,86
Inés Arrimadas	13	0,79
Jordi Turull	13	0,79
AMI (Neus Lloveras)	12	0,73
Experts, periodistes, professors (Ignacio Ramonet, Jaume Marfany, Jaume Sobrequés, José Antonio Zarzalejos - periodista El Confidencial, Mònica Terribas, Xavier Puig, Josep Maria Martí, Josep Maria Puig, Juan M. Gómez, Luis Arroyo - assessor comunicació, Noam Chomsky).	12	0,73
Joan Herrera	12	0,73
Institucions públiques (administracions, Associació de Juristes pels Drets, Autoritat catalana de protecció de dades, Bancs, IEC, Hisenda Catalana, Hisenda espanyola, Junta de Portaveus, ONU, Tribunal de Comptes).	12	0,73
Carme Forcadell (com a portaveu Òmnium)	11	0,67
David Fernández (CUP)	11	0,67
Miquel Iceta	11	0,67
Advocats (advocacia catalana, advocat de l'empresa, advocat Tomàs Gilabert d'Indugraf, Andreu Van den Eynde, Jordi Pina, Eladi Jaumot, Magda Oranich, Maria Teresa Velasco, Rogeli Montoliu).	10	0,61
Francesc Homs	10	0,61
Podemos (Pablo Iglesias, Irene Montero).	10	0,61
PPC (Alejandro Fernández, Enric Millo).	10	0,61
Xavier García Albiol	10	0,61
Ada Colau	8	0,49
Periodistes i mitjans de comunicació: Rafael Moyano (vicedirector El Mundo), Vicent Sanchis.	8	0,49
Comissió Europea (Alexander Winterstein, Margaritis Schinas).	7	0,43
Detinguts Generalitat / Funcionaris Generalitat 20-S	7	0,43
Esquerra independentista (AJUP - grup esquerra independentista).	7	0,43
JxSí (Clara Punsatí, Toni Comín, Lluís Corominas).	7	0,43
PNB (Aitor Esteban, Andoni Ortuzar).	7	0,43
Voluntaris manifestació	7	0,43
Bombers	6	0,37
Fiscalia a Catalunya i Espanya (Ana Magaldi, Juan Carlos, Fiscalia de Lleida, Fiscalia Superior de Catalunya, José María Mena).	6	0,37
Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.	6	0,37
Departaments Generalitat de Catalunya (Treball, Economia, Ensenyament).	5	0,31
Manifestants	5	0,31
Rei d'Espanya (Felip VI)	5	0,31
Societat Civil Catalana	5	0,31
Consell de Ministres	4	0,24
Consell d'Estat (Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón (membre Consell d'Estat).	4	0,24

Apèndix 11. Resultats dels partits polítics a les eleccions al Parlament de Catalunya de 2012 i 2015 en nombre d'escons

Resultats de les eleccions del 25 de novembre de 2012

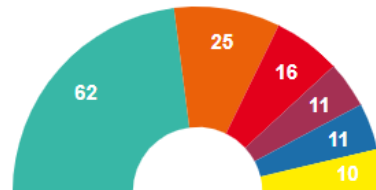
X legislatura (Constitució: 17 de desembre de 2012 – Dissolució: 4 d'agost de 2015)

- G. p. de Convergència i Unió (50)
- G. p. d'Esquerra Republicana de Catalunya (21)
- G. p. Socialista (20)
- G. p. del Partit Popular de Catalunya (19)
- G. p. d'Iniciativa per Catalunya Verds – EUiA (13)
- G. p. de Ciutadans (9)
- G. Mixt (3)

Resultats de les eleccions del 27 de setembre de 2015

XI legislatura (Constitució: 26 d'octubre de 2015 – Dissolució: 28 d'octubre de 2017)

- G. p. de Junts pel Sí (62)
- G. p. de Ciutadans (25)
- G. p. Socialista (16)
- G. p. de Catalunya sí que es Pot (11)
- G. p. del Partit Popular de Catalunya (11)
- G. p. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent (10)

Font: Parlament de Catalunya. *Resultats electorals*. Recuperat el 20 de gener de 2020 de: <https://www.parlament.cat/pcat/parlament/que-es-el-parlament/resultats-electorals/>

Apèndix 12. Informe de seguiment del CAC sobre les missions de servei públic de la CCMA (2018)

Com a ràdio i televisió pública, la CCMA es regeix per un informe on s'especifiquen les missions que ha de complir de servei públic. L'informe està elaborat pel Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) que s'encarrega també d'elaborar estudis i informes sobre el compliment que en fa la CCMA. Està disponible per al públic i té per objectiu procurar que es compleixin aquestes missions, ja sigui a través d'estudis quantitius i qualitius de text o bé estudis de recepció que es complementen amb el Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya. A continuació es detallen les setze missions de servei públic més importants segons l'informe elaborat el 2017¹.

- Un dels primers principis és l'impuls i respecte als valors de la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia. Com a televisió autonòmica, segueix les directrius que constin a l'Estatut d'Autonomia i, alhora, les de la Constitució Espanyola. És un principi transversal perquè alguns dels valors ja estan en altres punts de l'informe.
- El segon principi està definit com la recerca del pluralisme polític, social, cultural i territorial. Per llei es regeix l'observança del pluralisme i el respecte de la veracitat en la informació. El CAC disposa d'estudis en els quals quantifica la presència (en nombre d'inserts i temps total d'intervenció) de representants institucionals i forces polítiques i els separa segons governs, institucions i administracions públiques, partits polítics, coalicions de partits i oposicions en l'àmbit local. L'ideal és que aquelles forces polítiques que tenen representació parlamentària disposin de temps de paraula als informatius, als debats i a les entrevistes. Quan es parla de pluralisme social és perquè s'observa si apareixen persones no polítiques als informatius i se'n detalla el rol, l'edat, l'origen percebut i la procedència. Finalment, a través del pluralisme territorial es vol veure si es fan referències geogràfiques als tres àmbits de la CCMA (Catalunya, l'Estat espanyol i l'esfera internacional).
- La CMMA té el compromís de difondre l'activitat del Parlament i dels agents de Catalunya. Per això, es mesura la presència que té cada grup parlamentari i el de Govern i, a més, s'especifica la tipologia de les informacions que s'emeten sobre el Parlament, com si es tracta de l'activitat del Ple, de la Mesa i de la Junta de Portaveus, les comissions parlamentàries o el control d'acció de Govern. Per valorar la presència dels agents socials, es registren els programes on hi participen o es fa divulgació de la seva tasca.

¹ L'informe de control de compliment de les missions específiques de servei públic de la CCMA es troba disponible al següent enllaç: <https://www.ccma.cat/corporatiu/transparencia/compliment-del-servei-public/document/170/>

- Un quart principi s'estableix com l'accés de tots els ciutadans a les diferents presentacions del servei públic de comunicació audiovisual: s'ha de garantir la màxima continuïtat en la prestació del servei i de la plena cobertura del conjunt del territori.
- Es té especial cura amb les persones amb discapacitat, ja que es vol assegurar que poden accedir tots els continguts d'una manera efectiva tot i que hi tinguin dificultats. Per això, es determina "el grau d'accessibilitat que té la programació de Televisió de Catalunya i les pàgines web de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais pel que fa a la subtitulació, l'audiodescripció i la interpretació en llengua de signes" (CAC, 2018, p. 81), i també es mira si es facilita l'entrada al web de la CCMA.
- Des dels inicis de la CCMA, una de les missions que es planteja és la normalització lingüística, i això passa per promocionar, donar a conèixer i difondre la llengua i la cultura catalanes. Ho fa seguint la política lingüística i cultural de la Generalitat. Per avaluar-ho, s'observa si hi ha referències al tipus de contingut, si es parla de cultura catalana o s'insereixen esdeveniments culturals, així com veure si apareixen persones que representen diversos àmbits del món cultural. Un altre indicador per mesurar el compliment d'aquesta missió és veure la presència de la llengua i cultura catalanes a la ficció de producció pròpia.
- El setè principi consisteix en la promoció activa de la convivència cívica i respecte a totes les opcions i manifestacions polítiques, socials, lingüístiques, culturals i religioses presents al territori de Catalunya. Per mesurar-ho, es registren aquells continguts que promouen una convivència cívica i un desenvolupament plural i democràtic de la societat, així com els continguts que es refereixen a l'atenció a la diversitat, ja sigui cultural i religiosa. Un exemple de contingut que promou la cultura de la pau podria ser explicar la resolució d'un conflicte internacional. També s'observa si hi ha espais que mostrin iniciatives de convivència cívica i plural o programes que facin atenció a la diversitat.
- Es vetlla perquè la CCMA, a través de la seva programació i continguts, promogui la igualtat entre dones i homes entesa com la "igualtat de tracte i d'oportunitats, el respecte a la diversitat i a la diferència, la integració de la perspectiva de gènere, el foment d'accions positives i l'ús d'un llenguatge no sexista" (CAC, 2018, p. 119). Per avaluar aquest principi, el CAC es fixa en el nombre d'intervencions per part de dones en els informatius, debats i entrevistes i també el rol i temàtiques a les quals estan associades en la ficció de TVC. S'observen aquells programes i continguts que aborden temàtiques des d'una perspectiva de gènere.
- Es vol promoure la identitat nacional entesa com "un procés integrador, en evolució constant i obert a la diversitat" (CAC, 2018, p. 145). S'analitza el

tractament que ha fet la programació de la pluralitat i diversitat de la societat catalana, la promoció de la història i la cultura catalanes i la programació formativa.

- Emetre continguts per a sectors amplis i diversos de l'audiència. Es té en compte la diversitat de programes de canals i es mira com s'adapten al perfil del públic al qual s'adrecen, és a dir, si el contingut que emeten s'adequa al perfil d'audiència. Aquest aspecte es té especialment en compte en el cas de persones menors d'edat i grans, persones amb malalties o discapacitat i problemàtiques socials: si la televisió i la ràdio donen visibilitat a temes com l'envelliment de la població, si es fan iniciatives de sensibilització amb les persones grans, si es fa difusió i divulgació de la realitat de col·lectius amb malalties o discapacitats o si es tracten problemàtiques socials (crisi refugiats, etc.).
- Es pretén aplicar un model de comunicació basat en la qualitat, la diversitat en l'oferta, el foment de la innovació, el respecte dels drets dels consumidors i l'exigència ètica i professional. Per valorar-ho, es mira la tipologia dels programes i l'origen de les produccions pròpies, quins mecanismes de defensa té l'audiència respecte dels drets dels consumidors i ho complementen amb els resultats d'estudis de recepció de la GFK i el CEO.
- El dotzè punt és que els ciutadans tinguin accés a la formació dels principals esdeveniments de la societat de Catalunya, així com de les seves arrels històriques. Es té especial cura de la preservació de la memòria històrica i el patrimoni dels seus testimonis. Per saber en quin grau s'acompleix aquesta missió, s'analitzen els principals ítems dels informatius i es registren aquells programes que ajuden a preservar la memòria històrica i quins espais tracten temes rellevants per a Catalunya.
- Una altra de les missions de servei públic té a veure en estrènyer vincles amb altres comunitats. Es tracta de col·laborar amb la producció de continguts amb productores d'altres comunitats o emetent espais que divulguin la seva història i cultura.
- La catorzena missió parla de contribuir al desenvolupament de les indústries culturals catalanes. Es concreta analitzant si hi ha producció pròpia i aliena emissora i quina participació hi ha amb les productores independents en la programació. També es diu què ha de fer la CCMA en matèria de finançament i difusió d'obres audiovisuals europees.
- Es vetlla per la difusió del servei públic de comunicació de la Generalitat “com a mecanisme de projecció exterior de la cultura, la llengua i els valors de la societat catalana mitjançant la utilització de les tecnologies” (CAC, 2018, p. 225). En

aquest sentit, es té en compte si s'expliquen continguts audiovisuals de la CCMA que s'emeten fora del territori català, així com els reconeixements que obtenen les produccions a mitjans fora de Catalunya.

- L'últim punt és la contribució al desenvolupament de la societat del coneixement a partir de noves tecnologies i vies de difusió i serveis interactius. Es recullen les dades d'emissions dels programes com ara les audiències a internet, el consum de vídeo, les iniciatives audiovisuals, l'ús de xarxes socials, el nombre de descàrregues d'aplicacions i la presència de continguts en plataformes vídeo. L'objectiu final és “donar compte de l'activitat de la CCMA en relació amb el desenvolupament de la societat del coneixement” (CAC, 2018, p. 229).